

סֵפֶר

אֹזֵר הָאֹזֵרוֹת

הַמִּכְבֵּת

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוֹטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה

מֵרַבְּנֵי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב ז"ע"א

עִם לְקוֹטֵי הַתּוֹרָה

חַג הַפֶּסַח

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 211

חג הַפֶּסַח

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

תּוֹכַן הָעֲנִינִים

הַמִּפְתָּח לְקוּטֵי-מוֹהַר"ךְ

- [א] חַג הַפֶּסַח (לְפִי סֵדֵר הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחֹת) ...ג
[ב] הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח.....כב
[ב] סְפִירַת הָעֶמֶרכצ
[ג] בְּלָלִיּוֹת שֶׁלשׁ רְגָלִיםקב
[ד] שִׁיר הַשִּׁירִיםקט
[ה] שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַחקכח
[ו] סְפֹר נְסִיעַת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵלקמט

לְקוּטֵי-תַפְלוֹת

- [א] חַג הַפֶּסַחקנו
[ב] סְפִירַת הָעֶמֶרקעב
[ג] בְּלָלִיּוֹת שֶׁלשׁ רְגָלִיםקעו
[ד] שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַחקצג

לרפואת

מלכה בת ברכה אסתר

לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגָּלִיָּא
לְעִתִּיד-לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

חג הפסח

– לפי סדר התורות והשיחות –

כָּל־לַיִת חַג הַפֶּסַח | יְצִיאַת מִצְרַיִם | חֶמֶץ וּמִצָּה | קֶרֶבֶן פֶּסַח
לֵיל הַסֶּדֶר | אַרְבַּע נוֹסוֹת | אֲמִירַת הַהֲגָדָה | וְעוֹד

א.

(ח"א ד, בסוף)

עַל-יְדֵי 'וְדוּי-דְבָרִים' לִפְנֵי הַצְּדִיק־הָאֵמֶת
– מַעֲלָה מְלֻכּוֹת-דְּקָדְשָׁה לְשֵׁרְשָׁה,
וּמִבְטָל מְמַשְׁלֵת עִבּוּ"ם, וְזוֹכָה לַיָּדַע:
"שָׁכַל מְאָרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ!" – וְזֹאת
הַבְּחִינָה הוּא מְעִין עוֹלָם-הַבָּא.

וְזָהוּ (שְׁמוֹת כ. ב): "אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ" – הֵן
'הוֹי"ה' הֵן 'אֱלֹקֶיךָ', תְּבִינ: שָׁכַל זֹאת
'אֲנֹכִי'.

"אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" –
דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה טז, ד):
"כִּי כָּל הַגְּלוּיֹת נִקְרָאִים עַל שֵׁם 'עֲלוֹת-
מִצְרַיִם' – מִפְּנֵי שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל".

הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי ה'צְדִיק' – נִתְבַּטַּל מְלֻכּוֹתָם
וּמְמַשְׁלֵתָם שֶׁל הָעִבּוּ"ם, וְעוֹלָה
מִתּוֹכָם מְלֻכּוֹת-דְּקָדְשָׁה.

"מִבֵּית עֲבָדִים" – זֶה רִמְזוּ עַל בְּטוּל
ה'מִדּוֹת-רַעוּת' שֶׁל אַרְבַּע יְסוּדוֹת'
הַמְּכַנִּים בְּשֵׁם 'עֲבָדִים' וְכו'.

ב.

(ח"א ה, ד)

צָרִיךְ לִפְנוֹת אֶת ה'מַחִינ', מ'הַכְּמוֹת-
חִיצוֹנִיּוֹת' וּמ'מַחְשְׁבוֹת-זָרוֹת'.
מ'חֶמֶץ' – שֶׁלֹּא יַחְמִיץ אֶת חֲכָמָתוֹ

ב'חֲכָמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת' וּב'תְּאֵזוֹת'. וְעַקְר:
לְשֹׁמֵר מַחוּז שְׁלֹא יַחְמִיץ.

וְזָהוּ (תַּהֲלִים סח, לא): "גָּעַר חַיִּת קִנְיָה" –
כְּדִאִיתָא בְּזִהְר (פְּנִיחָס רַנְב.): "קִנְיָה חַי"ת
תְּשַׁבֵּר וְתַעֲשֶׂה מִפְּנֵי ה"א, וְתַעֲשֶׂה
מֵאוֹתֵיּוֹת חֶמֶץ מִצָּה". הֵינּוּ: שֶׁלֹּא תַחְמִיץ
חֲכָמָתָה.

וְזָהוּ לְשׁוֹן "גָּעַר", לְשׁוֹן 'מְרִיבָה', כִּי מִצָּה'
לְשׁוֹן 'מְרִיבָה' – "דְּצְדִיקָא עָבְדִין
מִצּוֹתָא בְּסִטְרִין אַחֲרֵינִין, דְּלֹא יִתְקַרְיֵבוּ
לְמִשְׁכְּנָא דְּקָדְשָׁה" (זִהְר שָׁם רַנְא:).

הֵינּוּ: כְּשֶׁתְּשַׁמֵּר אֶת חֲכָמָתָה שְׁלֹא יִכְנַס
בּו' חֲכָמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁלֹּא תִהְרַחַר
ב'הֲרַהוּרִים-רַעִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'קִנְיָה
דְּסִטְרָא-אַחֲרָא' – עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִבְּחִינַת
'חֶמֶץ', שֶׁהִיא 'סִטְרָא-דְּמוֹתָא', כְּדִאִיתָא (זִהְר
שָׁם רַנְא: – עַל שְׁמוֹת יב, כ): "מַחְמָצָת, תִּמְנָן
סִטְרָא-דְּמוֹתָא".

[לְקוֹטֵי-עֲצוֹת, מַחְשְׁבוֹת-וְהֲרַהוּרִים א: עַל-כֵּן
צָרִיכִין לְזַהֵר בָּהֶם בְּמִשְׁחָה, כִּי הֵם עַקְר הַחֶמֶץ וְהַשְּׂאֹר
שֶׁבְּעֶסֶף שְׁצָרִיכִים לְבַעֲרֵם ב'בִּלְיָרָאָה" (שְׁמוֹת יג, ז) וּב'בֵּל
יִמְצָא" (שָׁם יב, יט), וְלִטְהַר וּלְפַנּוֹת אֶת הַמֶּחֶם מֵהֶם].

כְּשִׂאתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת' שְׂבִינ הַצְּדִיקִים
– תִּדַע: שֶׁזֶה מְשַׁמֵּיעִין אוֹתָהּ
'תּוֹכְחָה', שִׂאתָה דְּבוּק ב'סִטְרָא-דְּמוֹתָא',
בְּחִינַת 'חֶמֶץ'. וּבּוֹדָאי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם

מחה, לא היה נשמע לך מריבות שבין הצדיקים.

ואין המריבה אלא בשבילך - כדי שתשוב מ'מות' ל'חיים', מ'חמץ' ל'מצה', מ'חי"ת' ל'ה"א. ותשוב מ'יראה רעה', מ'קול פגום', מ'חכמה פגומה' - ל'יראה טובה', ל'קול טוב', ל'חכמה טובה'.

וכשתשמר את מחה מבחינת 'חמץ', שלא יהיה אטום - אזי יפגע 'קולך' בגלגלתך, ויתעבד 'רעם', ויתפשט 'עקמימיות' שבלבך. ואז תזכה ל'שמחה'.

וזה פרוש (תהלים פא, ח): "אענה בסתר רעם, אבחנוך על מי מריבה סלה".

"מי מריבה" - זה בחינת 'מצה', בחינת 'מחין' - על-ידי-זה נעשה 'רעמים'.

ג.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה)

כשפגם אברהם "במה אדע" (בראשית טו, ח), ובזה פגם ב'רשת ארץ', שהיא בחינת 'אמונה', בחינת 'תפלה' - היה 'גלות-מצרים'.

ודוקא "יעקב ובניו ירדו מצרים" (יהושע כד, ד - בהגדה של פסח) - כי הם בחינת 'שנים-עשר נסחאות התפלה' (שערי-הכפונות, דרושי עלינו-לשבח א).

והוריד אותם בגלות. ו'מצרים' הוא 'הפך הנסים', כמו שכתוב (שמות יד, כז): "ומצרים נסים לקראתו" - שאין שם 'מקום הנסים', ואין שם 'מקום התפלה', כמו שכתוב (שם ט, כט): "והיה כצאתי את העיר אפרש את פפי".

"וכל הגליות מכנים בשם 'מצרים', על שם שהם מצרים לישראל"

(בראשית רבה טז, ד). וכשפוגמין ב'אמונה', ב'תפלה', ב'ארץ-ישראל', יורדין לגלות.

לפי ירידתם ולפי הפגם שפגם, כן צריך לירד ל'עמק הגלות של מצרים'.

כמו שירדו יעקב ובניו למצרים, כשאמר אברהם (בראשית טו, ח): "במה אדע", על ירשת ארץ.

ד.

(ח"א ח, ט)

עקר 'רוח-החיים' הוא ב'תורה', כמו שכתוב (בראשית א, ב): "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" - "הוא התורה" (תקוני-זהר עז: קכ:).

ועל-כן ב'מצרים' שהיה קדם 'קבלת-התורה', ולא היה להם מהיכן

לקבל ה'רוח-החיים', נאמר בהם (שמות ו, ט): "מקצר רוח" - כי לא היה להם מאין לקבל ה'רוח-החיים', שהוא בחינת "ארוך אפים" (שמות לד, ו), "מאריך רוחה" (תרגום שם; ירושלמי תענית פ"ב ה"א).

ועל-כן נאמר בהם: "מקצר רוח" - שהוא הפך "ארוך אפים", בחינת ה'רוח-החיים' שממשיכין על-ידי 'אנחה', להשלים ה'חסרון', כי ה'רוח' הוא 'שלמות-החסרון'.

וזהו בחינת (תהלים פא, יא): "הרחב פיך ואמלאהו" - שנתמלא ה'חסרון' וכו'. וזהו בחינת "מלאפום", מלא-פום" (ספר הנקוד לרבנו יוסף גיקטליא, בעל 'שערי-אורה').

וזהו שדקדק (תהלים שם): "אנכי ה' אלקיך המעלה מארץ מצרים" - וקבלו ה'תורה' אשר שם ה'רוח' - אזי דיקא:

"הרחב פיך ואמלאהו", בחינת 'מלאפוס'
פנ"ל, בחינת 'שלמות החסרון'.

כי דיקא אחר 'יציאת מצרים', בחינת:
"המעלה מארץ מצרים", שאז נתבטל
בחינת "מקצר רוח" הנ"ל, כי קבלו ה'תורה'
ששם ה'רוח-חיים' פנ"ל - על-כן אז דיקא:
"הרחב פיך ואמלאהו", בחינת 'שלמות-
החסרון', בחינת 'מלא-פוס', בחינת (תהלים כ,
ו): "ימלא ה' כל משאלותיך".

ועל-כן נזכר 'יציאת מצרים' בפרשת
'ציצית' - כי 'ציצית' בחינת
ה'רוח-חיים', בחינת (יחזקאל לו, ט): 'מארבע
רוחות' וכו'. [עין בפנים ענין ה'מלאפוס'ם].

ה.

(ח"א ט, בסוף)

"ירדו במצולת כמו אבן" (שמות טו, ה).
"מצולת" זה בחינת 'מצרים',
שנאמר (שמות יב, לו): "וינצלו את מצרים".

ו.

(ח"א יא, א)

"שאלו יוחני וממרא למשה: תבן אתה
מכניס לעפרים, והשיב להם:
אמרי אנשי, למתא ירקא, ירקא שקל"
(מנחות פה. שמות-רבה ט, ז).

[רש"י: "אמרו ליה יוחני וממרא" - ראשי מכשפים של
מצרים, למשה-רבנו, כשהתחיל לעשות האותות לעיני
פרעה, שהיו סבורין שהיה עושה אותם על-ידי כשוף.

"תבן אתה מכניס לעפרים" - 'עפרים' שהוא מקום הרבה
תבואה, אתה מביא לשם תבואה למכור, בתמיה? כך ארץ-
מצרים שהיא מלאה כשפים, אתה בא לשם לעסק
בכשפים!?

"אמר להם למתא ירקא, ירקא שקל" - לעיר שגדל שם
ירק הרבה, הבא ירק שלך למכור, לפי שמתקבצין שם

הכל לקנות. הם אמרו לו דברי לצנות, והוא השיב להם
בענינם].

"תבן" - זה בחינת 'תבונה', כמו שכתוב
(משלי ב, יא): "תבונה תנצרך", שהם
הבינו: ש'משה רוצה להכניס תבונות-
התורה בישראל.

ועל-כן שאלו: "כי בזמן שאין ישראל
עושין רצונו של מקום הם
משולים לעפר" (ספרי עקב יא), ואיך יוכל
להביאם למדרגה גבוהה לתבונות-
התורה!?

וזה: "תבן", לשון 'תבונות-התורה',
אתה מכניס לעפרים' - זה בחינת
עפר', הינו: 'מדרגה פחותה'.

השיב להם: 'אמרי אנשי למתא ירקא,
ירקא שקל' - שעל-ידי ה'אמירות'
וה'דבור' של איש הישראלי, יאיר לו
ה'דבור', לכל המקומות שצריך לעשות
'תשובה', שיוכל לעשות 'תשובה'.

"ירקא" - הוא בחינת 'תשובה'.

"ירקא שקל" - בחינת 'תשובת-
המשקל'. שה'דבור' יאיר לו -
שיוכל לעשות 'תשובת-המשקל' ממש.

[לקוטי-הלכות, ראש-חודש ג, ח (לקוטי-מוהר"ן ח"א יא
הנ"ל, על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו): הינו: כי הם שאלו אותו, כי
מאחר שהם במדרגה פחותה כמו בתכלית הירידה
וההסתרה שהיה אז במצרים, די להעלותם מירידתם
להרימם מעפר, אבל אין ראוי להביאם לתבונות-התורה,
שהוא מהפך אל הפך.

והשיב להם: כי על ידי ה'תורה' זוכין ל'תשובת-המשקל'.
ועל-כן אדרבא, הם צריכים דיקא לבוא לתבונות-התורה
לעמקא, לזכות לדעת גדול מאד - כדי שיהיה תשובתם
'תשובת-המשקל' ממש, ובמה שפגמו יתקנו.

כי כשהיו בתכלית הירידה, היה שם דיקא מלבש 'דעת
גדול מאד' פנ"ל - על-כן צריכין דיקא להעלות ולגלות

הדעת הזו, לבוא לדעת גדול מאד, שזה בחינת 'תשובת' המשקל, ובמה שפגמו יתקנו.

יתברר, שזהו בחינת 'הכמת הטבע', שמשם כל ה'כפירות' ו'הקשיות'.

ז.

(ח"א יח, ב)

זה שהצדיק בורח מהשררה והכבוד, ואינו רוצה להנהיג את העולם - בא מבחינת 'הסתרת פני השם', על-ידי 'מעוט אמונה' שיש בישראל.

כי לפי רב ה'כפירה' חסוֹשֶׁלֶם, כן 'הסתרת פני השם', ואין רוצה להנהיג אותם, ו'הסתרה' הזאת היא בחינות 'פעסו' ו'חרון-אף'.

וזהו כשהקטין משה את עצמו מליכך למצרים ולהיות מנהיג, אמר (שמות ג, יא): "מי אנכי כי אלך אל פרעה", ושאר דבריו. כתוב (שם ד, יד): "ויחר אף ה' במשה".

פרוש: זאת ה'הקטנה' שלא רצה להיות 'מנהיג' - זה מחמת שנשתלשל בו 'חרון-אף ה', כנ"ל.

אבל על-ידי 'הפרת הפעם ברחמנות' - אז נמתק ה'חרון-אף' שיש בתוך הצדיקים על-ידי ה'רחמנות', וה'רחמנות' גובר עליהם, ומרחמים על העולם, ונתרצים בהנהגתו, ומקבלים על עצמן ה'שררה' של ההנהגה.

ח.

(ח"א יח, ד)

"כי יתחמץ לבבי" (תהלים עג, כא) - בחינת 'התגברות המינות'.

[לקוטי הלכות, נטילת ידים שחרית ב, ו: 'חמץ' - זה בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' - שזה נאמר על ה'קשיות' שנופלין להאדם על הנהגת השם-

[לקוטי הלכות, חלב ודם ד, ד: 'חמץ' - הוא בחינת 'קשיות', בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' - שנאמר שם לענין ה'קשיות' שהיה קשה לו בלבו על השם-יתברר].

[לקוטי הלכות, גלוח ג, יב: 'חמץ' - היא בחינת 'חמוץ המוח', בחינת 'הכמות והקירות', בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' - שאמר דוד המלך עליו השלום, על ההכמות וההקירות העולים על לב האדם, הרוצים לטרדו מן העולם חסוֹשֶׁלֶם].

ט.

(ח"א כ, י)

"וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום, כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו, וירדו אבותינו מצרימה וכו', וירעו לנו מצרים, ונצעק אל ה', וישמע קולנו, וישלח מלאך ויצאנו ממצרים" (במדבר כ, יד-טז).

"אתה ידעת" דיקא - כי כל הענשים על ידו, "ובפרט גלות מצרים שהיה על פגם-הברית" (שער-הפונות פסח א), כי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-הדעת'. ועל 'פגם-הברית', 'חרב' בא, בבחינת (ויקרא כו, כה) "חרב נקמת" וכו', והוא ממנה על 'חרב'.

"וישלח מלאך", "זה משה" (ויקרא-רבה א, א; במדבר-רבה טז, א; ועוד), "בחינת דעת" (זהר פקודי רכא).

"ויוציאנו" - כי "גלות מצרים היה על פגם-הברית" (שער-הפונות; פסח א; פרי-עץ-חיים, חגי-מצות פ"א), כי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-הדעת' וכו'.

וה'קול' מעורר ה'דעת', בבחינת "הקול מעורר הפונה" (ירושלמי, ברכות

תחלת פ"ד; רא"ש, ברכות פ"ג, מ; תלמידירבנוביזנה, ברכות טז: שלחן-ערוך, ארחי-חיים סא, א; של"ה-הקדוש, שער-האותיות, קדשה).

ובשביל-זה: "ונצעק" וכו' וישמע את קולנו", וה'קול' מעורר ה'דעת'. "וישלח מלאך" - "זה משה", בחינת 'דעת'. ועל-ידי 'התגלות-הדעת' בתקונו, אז: "ויציאנו".

ובשביל-זה אומרים ה'הגדה' ב'קול-דם' (הריטב"א, הלכות לילהסדר; שבלי-הלקט ריח; מחזורויטרי לג; מחברת-הקדש להאריז"ל, שער-הפסח) - פי ה'גאולה' היתה על-ידי 'קול', בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו".

ובשביל-זה נקראת בשם 'הגדה' - להורות על 'תקון-הברית', בבחינת (דברים ה, יג): "ויגד לכם את בריתו".

ועקר המצוה ב'יין' - להורות על 'תקון-הדעת', בבחינת (סנהדרין ע.ע): "בחמרא וריחני פקחיו", ובבחינת (שם): "תירוש, זכה נעשה ראש", הינו: 'דעת'.

י.

(ח"א כא, בסוף)

כל החסרונות שיש לאדם, 'פרנסה', 'בנים', 'בריאות-הגוף', וכל שאר החסרונות - הכל הוא ב'חסרון-הדעת'.

וגם ה'גלות', הוא רק מ'חסרון-הדעת', כמו שכתוב (ישעיה ה, יג): "לכן גלה עמי מבלי דעת".

ועל-כן היתה 'גאלת-מצרים' על-ידי 'משה', שהוא היה בחינת ה'דעת'. (זהר פקודי רכא).

וזה שכתוב (שמות ו, ז): "וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים" - פי עקר ה'גאולה' על-ידי ה'דעת'.

וגם לעתיד, ש"תמלא הארץ דעה" (ישעיה יא, ט), שיתגלה ה'דעת' - ידעו שאין שום רע בעולם כלל, רק כלו טוב וכלו אחד.

יא.

(ח"א ל, ב)

כל מה שהוא קטן ביותר ומרחק ביותר מהשם-יתברך, הוא צריך רבי גדול ביותר.

כמו שמצינו בעת שהיו ישראל במדרגה קטנה מאד, דהינו במצרים, שהיו משקעים במ"ט שערי טמאה, היו צריכים רבי גדול ומלמד גדול ונורא מאד, דהינו משה רבנו עליו-השלום.

פי כל מה שהוא קטן ומרחק ביותר, צריך מלמד גדול ביותר, שיהיה אמן בזה, שיוכל להלביש 'שכל-עליון' בזה, דהינו: 'השגתו יתברך-שמו', לקטן ומרחק כמותו. פי כל מה שהחולה נחלה ביותר, צריך רופא גדול ביותר.

על-כן אין להאדם לומר: "די לי אם אהיה מקרב אצל איש נכבד וירא-השם, אף שאינו מפלג במעלה, פי הלואי שאהיה מקדם כמהו!"

אל יאמר כן! - פי אדרבא: כפי מה שידע אנוש בנפשה גדל פחיתותו וגדל רחוקו, שגרחק מאד מהשם-יתברך, כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו - וכמו-כן כל מה שידע בעצמו שהוא מרחק ביותר - צריך לבקש לנפשו רופא גדול מאד מאד, הגדול במעלה ביותר!

דְּהִינּוּ: שִׁיחֲזִיר וַיִּבְקַשׁ תָּמִיד לְזָכוֹת
לְהִתְקַרֵּב לְהַרְבֵּי הַגְּדוֹל מְאֹד מְאֹד
כִּנּוּי! - כִּי כָּל מִזֶּה שֶׁהוּא קָטָן בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ
מְלַמֵּד גְּדוֹל בְּיוֹתֵר כִּנּוּי!

יב.

(ח"א ל,ו; ח"א קלה)

לְפַעֲמִים נוֹפֵל חֲסִיּוֹשְׁלוֹם ה'מְלָכוֹת-
דְּקַדְשָׁה, לְגָלוֹת שֶׁל 'אַרְבַּע-
מְלָכוֹת' - כִּי "ה'מְלָכוֹת' הוּא בְּחִינַת
'דָּל"ת' (תְּקוּנַיִת־זָחַר פּנ:), "בְּגִין דְּלִית לָהּ מִזְרָמָה
כְּלוּם" (הַקְדָּמַת הַזָּחַר יא.).

וְכִי יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל הַצַּעֲקָה וְהַזְעָקָה
הַגְּדוֹלָה, כְּשֶׁנוֹפֵל בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת'
בִּינְיָהֶם חֲסִיּוֹשְׁלוֹם, בְּבְחִינַת (קַהֲלַת ט, יז):
"זַעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכַסִּילִים" - דְּהִינּוּ: הַזְעָקָה'
כְּשֶׁנוֹפֵל ה'מְמֻשְׁלָה', בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת' -
בֵּין ה'כַּסִּילִים'.

וְצָרִיךְ לְרֹאוֹת לְחַתֵּךְ וּלְהַבְדִּיל ה'מְלָכוֹת-
דְּקַדְשָׁה' - מִבֵּין ה'אַרְבַּע־גְּלוֹת'
שֶׁל ה'אַרְבַּע־מְלָכוֹת, וְלַהֲעֵלוֹתָהּ מִשָּׁם.

וְעַקֵּר עֲלִיתָהּ: עַל־יְדֵי בְּחִינַת ה'חֶסֶד'.
שְׁעַל־יְדֵי ה'חֶסֶד' - קוֹצְרִין וְחוֹתְכִין
ה'מְלָכוֹת, וּמַבְדִּילִין אוֹתָהּ מֵהֶם, וּמַעֲלִין
אוֹתָהּ אֶל 'אוֹר־הַפְּנִים' הַמְאִיר ב'שֶׁלֶשׁ-
רְגָלִים'.

וְעַל־כֵּן יֵשׁ 'אַרְבַּע בְּחִינַת' בְּכָל רְגֵל:
ב'פֶּסַח' הֵם 'אַרְבַּע פּוֹסוֹת'.
ב'שְׁבוּעוֹת' וְכוּ'. ב'סִפּוֹת' וְכוּ'. כְּנֶגֶד בְּחִינַת
הַד' הַנ"ל, בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' הַנ"ל, שְׁצָרִיךְ
לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל ה'אוֹר־הַפְּנִים' - עַל־יְדֵי
שְׂמֻחוֹת הַמִּצְוֹת, שְׂמֵת־קַבְצִין לְתוֹךְ
ה'רְגָלִים' (עֵין בְּפָנִים).

וְעַל־כֵּן 'אַבְרָהָם אָבִינוּ' שֶׁהוּא בְּחִינַת
ה'חֶסֶד' - יָצָא מִמֶּנּוּ: 'יִצְחָק',
וַיִּשְׁמַעֲאֵל, 'יַעֲקֹב, וַעֲשׂו'.

שֵׁהֶם בְּחִינַת (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח): "כְּנֶגֶד אַרְבַּעַה
בָּנִים דְּבָרָה תוֹרָה, אֶחָד חֶכֶם, וְאֶחָד
רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שָׂאִינוּ יוֹדַע
לְשָׂאֵל" - "שֵׁהֶם כְּנֶגֶד אַרְבַּע מְלָכוֹת
שְׁבַקְדָּשָׁה" (פְּרִיעֲרֵי־חַיִּים, חַג הַמִּצְוֹת פ"ז).

'יִצְחָק' - זֶה בְּחִינַת 'בֵּן חֶכֶם', כִּי "יִצְחָק -
עַל־שֵׁם הַצְּחוּק וְהַשְׂמֵחָה"
(בְּרֵאשִׁית כ"א, ז), בְּחִינַת (מְשַׁלֵּי י, יא): "בֵּן חֶכֶם
יִשְׂמַח אָב".

'עֲשׂו' - הוּא 'בֵּן רָשָׁע'.

'יַעֲקֹב' - הוּא 'בֵּן תָּם', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב
(בְּרֵאשִׁית כ"ה, כז): "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם".

'יִשְׁמַעֲאֵל' - הוּא בְּחִינַת 'בֵּן שָׂאִינוּ יוֹדַע
לְשָׂאֵל, כִּי "יִשְׁמַעֲאֵל עָשָׂה
תְּשׁוּבָה" (בְּבֵרֵאשִׁית ט"ז); וְעַקֵּר ה'תְּשׁוּבָה' הִיא
בְּבְחִינַת 'שָׂאִינוּ יוֹדַע לְשָׂאֵל, הִינּוּ: לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה וְלְשָׂאֵל כְּפָרָה' מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עַל
'שָׂאִינָם יְדוּעִים' - שְׂזָה 'עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה',
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ס"ט, ה): "אֲשֶׁר לֹא גִזַּלְתִּי אֶז
אָשִׁיב".

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵכוֹת כ"ו): "אַבְרָהָם תִּקַּן
שְׁחֵרִי"ת" - נוֹטְרִיקוֹן: "חֶכֶם,
רָשָׁע, תָּם, שָׂאִינוּ יוֹדַע".

יג.

(ח"א לח, ז)

'וְעֵבֶר עָלָיו" (בְּכוֹרוֹת נ"ז): - 'וְעֵבֶר' לְשׁוֹן
'הַתְּגָלוֹת', כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (שְׁמוֹת יב,
כ"ג): "וְעֵבֶר ה' לְנִגְוָה אֶת מִצְרַיִם", וְתַרְגָּם
אַנְקָלוּס: "וְאֵתְגָלִי".

י.ד.

(ח"א מה)

ענין 'מחאת-כפים בתפלה' - כי בכל יד, חמשה אצבעות.

והפאות האורות 'יד-ימין' ב'יד-שמאל', הינו: חמשה פעמים חמשה - גימטריא כ"ה.

והפאות 'יד-שמאל' ב'יד-ימין' חמשה פעמים חמשה - גימטריא גם כן כ"ה.

שני פעמים כ"ה, גימטריא חמשים. זה בחינות "חמשים פעמים יציאת מצרים שנזכר בתורה" (תקוני-זהר עו: זהר ח"א השמטות רסא:).

כי "על-ידי בחינות יובל, יצאו מגלות מצרים" (תקוני-זהר שם; זהר בשלח מו:). ו'עקר גלות-מצרים, שהיה ה'דבור בגלות" (זהר וארא כה:), ובשביל-זה היה משה "כבוד פה" (שמות ד, י). ועל-ידי גאלה' נתהוה בחינת פה'.

נמצא: שעל-ידי חמשים שערי בינה, נתהוה ה'פה'.

וזה בחינת (שמות ד, יא): "מי שם פה לאדם", 'מ"י' דיקא.

נמצא: שעל-ידי 'מחאת-כף' - חמשה אצבעות ימין, בחמשה שב'יד-שמאל, וחמשה שב'יד-שמאל בחמשה שב'יד-ימין - נתהוה בחינת 'מ"י', שעל-ידי נתהוה פה', כמו שכתוב: "מי שם פה לאדם".

טו.

(ח"א מט, ו)

עקר 'ידיעת הקבלה', סודות התורה, יהיה לעתיד, שאז יתגלה 'אורייתא דעתיקא', בבחינת 'תענוג שבת', בבחינת (ישעיה נח, יד): "אז תתענג על ה".

וזה לשון 'תשרי', לשון 'שירה', ולשון "פסח" (שמות יב, יא-כז), 'פ"ה ס"ח' (שער-הפנות, דרושי הפסח; פרי-עץ-חיים, שער חג המצות), כמו שכתוב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג".

כי יתער שיר ונגונא בעלקא, בבחינת: 'פ"ה ס"ח', בבחינת (תהלים ל, יג): "למען יזמרו כבוד ולא ידם", ולא ידם דיקא, הינו: 'פ"ה ס"ח'.

טז.

(ח"א נ)

בשמתפלל וטועם 'מתיקות' בדבורי התפלה, זאת הבחינה נקראת: "כל עצמותי תאמרנה" (תהלים לה, י).

ואין יכול לטעם 'מתיקות' בתפלה, אלא בשתקן פנים-הברית. כי "מין מתיקין" (זהר שמות ו, נשא קכה. ועוד) - זה בחינת 'מין דדבין', "זרע קדש" (ישעיה ו, יג), 'שמירת-הברית'.

ומי שהוא בבחינת "מין מתיקין" - אזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיוצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות טו): "השמע לאזנהו וכו' - אזי נכנסים מתיקות המין לתוך עצמותיו, בבחינת (משלי טו, ל): "ושמועה טובה תדשן עצם".

וכש'עצמות' מרגישים מתיקות הדבורים, זה בחינת: "כל עצמותי

תאמרנה". ואז: "אריה נחת ואכל קרבנה" (תקוני־זהר קמ.). כי 'עצם' זה בחינת 'אריה' (שם).

אבל מי שפגם בבריתו - הוא בבחינת "מיין מרירין" (זהר שם; תקוני־זהר פ.), בבחינת (שמות טז, כג): "ולא יכלו לשאת מים ממרה", "מיין מסאבין" (תקוני־זהר שם), זרע טמא.

אזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה", ואז "פלגא נחת" (תקוני־זהר קמ.), שהוא בחינת "מיין מרירין", "שצווח: הב הב" (תקוני־זהר שם, על־פי משלי ל, טו).

וזו שנצטוינו ב'קרבן־פסח' (שמות יב, מז): "ועצם לא תשברו בו" - כדי שיבחינו כל אחד מישראל את־עצמו, אם בריתו על תקונו.

כי ב'פסח' כתיב בו (שם יב, מח): "וכל ערל לא יאכל בו" - כי "עקר ה'פסח' תלוי ב'מצות מילה", כידוע (שמות־דבא יט, ה; זהר בא מא.).

וכתוב בזהר (בא מא:): "שהיו מקימין בעצמות לבלב תשלכון אתו" (שם כב, ל), וזה ה'יה קשה מאד להמצרים".

וכשהשליכו את 'עצמותיו' ל'בלבים', וראו אם שלטו בהם ה'בלבים' חס־ושלום, היו יודעים שאין ה'ברית' על תקונו.

יז

(ח"א נו, ד)

ה'תורה' המלבש תוך ה'הסתרה' שבתוך ה'סתרה', היא 'תורה גבוהה' דיקא, הינו 'סתרי־תורה'.

כי מחמת שהיא צריכה להתלבש ב'מקומות נמוכים' כאלו, הינו אצל אלו שעברו הרבה, עד שנסתר מהם ב'הסתרה' שבתוך ה'סתרה' - על־כן חשב השם־יתברך מחשבות לבלי להלביש שם 'פשטי תורה', לבל יוכלו הקלפות לינק משם הרבה, ויהיה הפגם גדול מאד.

על־כן הוא מסתיר ומלביש שם 'תורה גבוהה' דיקא, 'סתרי־תורה', שהיא 'תורת־השם בעצמה' - כדי שלא יוכלו הקלפות לינק משם הרבה.

בבחינת (שמות יב, יב; הגדה של פסח): "ועברתי בארץ מצרים" - "אני ולא מלאך, אני ולא השליח, אני ה' ולא". וכו'.

כי ב'ארץ־מצרים' ששם מקום הקלפות מאד - על־כן שם דיקא מלבש ומסתר השם־יתברך בעצמו, הינו: 'תורת־השם' ממש, 'סתרי־תורה'.

על־כן דיקא מ'ההסתרה' שבתוך ה'סתרה', כ'שחוזר' ומ'הפכה' ל'דעת', נעשה מ'מנה' דיקא 'תורת־השם' ממש, כי שם נסתר 'תורת־השם', 'סתרי־תורה'.

יח

(ח"א נו, זח)

ב'מצרים' שהיה ה'דעת' בגלות, כמו שכתוב (שמות ו, ג): "ושמי ה' לא נודעתי להם" - היה גם ה'דבור' בגלות (זהר וארא כה:), בבחינת: "כבד פה וכבד לשון" (שם ד, י). וכשיצאו ממצרים, שיצא ה'דעת' מהגלות - יצא ונפתח ה'דבור'.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁבַת קד.) : "מֵאֲמֹר פְּתוּחַ, נֶאֱמָן פְּשׁוּט". "מֵאֲמֹר פְּתוּחַ" - שֶׁנִּפְתַּח ה'דְּבוּר' וְנִתְגַּלָּה ה'דַּעַת'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְפַּשֵּׁט נֶאֱמָנוֹת הַשֵּׁם־ יִתְבַּרְךָ, וְנִכְרַ שֶׁהוּא נֶאֱמָן מִבְּטִיחַ וְעוֹשֶׂה. וְזֶה בְּחִינַת: "נֶאֱמָן פְּשׁוּט" - שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט נֶאֱמָנוֹתוֹ.

אָבֵל ב'מִצְרַיִם' שֶׁהָיָה ה'דַּעַת' בְּגָלוּת - לֹא נִתְפַּשֵּׁט וְנִתְגַּלָּה נֶאֱמָנוֹתוֹ.

וְעַל־כֵּן הָיָה גְּאֻלַּת מִצְרַיִם עַל־יְדֵי 'מֹשֶׁה', כִּי עָקַר ה'גְּאֻלָּה' עַל־יְדֵי ה'דַּעַת', כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת טז, ו): "וַיִּדְעֶתֶם כִּי ה' הוֹצִיא אֶתְכֶם" וְכוּ', "לְמַעַן יִדְעוּ" וְכוּ' (וַיִּקְרָא כג, מג).

וְזֶה בְּחִינַת 'מ"ן' (שְׁמוֹת טז, טו-ל"א-ל"ה) - רֵאשִׁי־תִבּוֹת "מֵאֲמֹר נֶאֱמָן", בְּחִינַת "מֵאֲמֹר פְּתוּחַ נֶאֱמָן פְּשׁוּט" כִּנּוּי - כִּי ה'מָן' הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת גְּדוּל' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן "אָכְלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה" (שָׁם טז, לח), כִּי "בֶן אַרְבָּעִים לְבִינָה" (אֲבוֹת פ"ה מ"א).

וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (קְדוּשֵׁין לח): "אֶת הַמָּן אָכְלוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהָלֹא אַרְבָּעִים שָׁנָה חָסַר שְׁלֹשִׁים יוֹם, אֲלֹא עֵוָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם טָעְמוֹ בְּהַ טַעַם מָן".

כִּי בְּאֵמַת: ה'מָן' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'דַּעַת', הָיָה רָאוּי שֶׁיֵּאָכְלוּ אוֹתוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּחִינַת 'בִּינָה וְדַעַת' כִּנּוּי!?

וְעַל־זֶה תִּרְצוּ: "עֵוָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - הִינּוּ: ה'מִצְוֹת'. "טָעְמוֹ בְּהַ טַעַם מָן". כִּי ה'שְׁלוֹם' תְּלוּי ב'דַּעַת', ו'מַחְלֶקֶת' הוּא ה'פֶּן' הַדַּעַת'.

אֲךָ יֵשׁ מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּאֵמַת 'דַּעַת גְּדוּל מְאֹד', יוֹתֵר מִה'דַּעַת שֶׁל שְׁלוֹם, כִּי הִיא 'אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם גְּדוּל'.

וְזֶה: "עֵוָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - כִּי 'מִצְוָה' הִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת', כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"א, יב): "אֲנִשִּׁי מִצְוֹתָ יִהְיוּ כְּאֵין".

"שֶׁהוֹצִיאוּ" דִּיקָא - כִּי ב'מִצְרַיִם' שֶׁהָיָה ה'דַּעַת' בְּגָלוּת, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם.

הִינּוּ: "שֶׁהַמִּצְוָה" שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת' - "שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - "טָעְמוֹ בְּהֶם טַעַם מָן"!

כִּי לְאַחַר שֶׁהוֹצִיאוּ בְּחִינַת ה'מַחְלֶקֶת' מִן ה'גָּלוּת־מִצְרַיִם', הָיָה בְּהֶם טַעַם מָן, בְּחִינַת 'דַּעַת גְּדוּל', בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם' כִּנּוּי.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב בְּזֵהר־הַקְּדוּשׁ (תְּצַוָּה קפג): "שֶׁמִּצְוָה הִיא אֲסוּתָא" - כִּי 'מִצְוָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם', בְּחִינַת 'דַּעַת', בְּחִינַת 'שְׁלוֹם' כִּנּוּי, הוּא 'רְפוּאָה' - כִּי 'שְׁלוֹם' הוּא 'רְפוּאָה' וְכוּ'.

כִּי עָקַר ה'הוֹלָאָת' חֲסִידוֹשְׁלוֹם, הוּא מַחְמַת 'הַעֲדָר הַשְּׁלוֹם', הִינּוּ: מַחְלֶקֶת הַיְסוּדוֹת' שֶׁיְסוּד אֶחָד מִתְגַּבֵּר עַל חֵבְרוֹ. ו'שְׁלוֹם' הוּא 'רְפוּאָה'.

וְזֶה שֶׁנִּקְרָא מִצְוָה (דְּבָרִים טז, ג): "לֶחֶם עֵנִי" - כִּי (נְדָרִים מ"א): "אֵין עֵנִי אֲלֹא מִן הַדַּעַת".

וְזֶה בְּחִינַת 'הוֹלָה', כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל־ב יג, ד): "מִדּוּעַ אֲתָה כָּכָה דָל בֶּן הַמְּלֶכֶךְ", ו'מִצְוָה הִיא אֲסוּתָא' כִּנּוּי.

וְזֶה: "לֶחֶם עֲנִי" - שֶׁהוּא רְפוּאָה לְהָעֲנִי.

וְזֶהוּ הַחֲלוּק בֵּין "חֶמֶץ" לְ"מִצָּה" - בֵּין 'חֵי"ת' לְ"ה"א'.

יט.

(ח"א נז, ח)

יֵשׁ חֲלוּק בֵּין הַשְּׁלוֹם שֶׁל הַתְּעֵנִית שֶׁל הַל', וּבֵין הַשְּׁלוֹם שֶׁל עֲנַג־שִׁבַּת.

"חֶמֶץ" - הוּא בְּחֵי"ת, בְּחֵינַת 'שְׁלוֹם שָׂאִין לוֹ פֶּה, בְּחֵינַת 'חֵי'.

שֶׁהַשְּׁלוֹם שֶׁל תְּעֵנִית, אֵין לוֹ בְּחֵינַת 'דְּבוּר'. וְעַל־יְדֵי 'עֲנַג־שִׁבַּת', נִשְׁלַם הַדְּבוּר לְשְׁלוֹם.

וְ"מִצָּה" - הִיא בְּ"ה"א, בְּחֵינַת 'ה' מוּצָאוֹת הַפֶּה, בְּחֵינַת 'פֶּה הַדְּבָרִי'.

וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (זֶהר פְּנִיחַס רנב): "אֵין בֵּין חֶמֶץ לְמִצָּה אֶלָּא מִשְׁהוּ".

וְזֶה בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית מז, כג): "הֵא לָכֶם זָרַע" - בְּחֵינַת (הוֹשֵׁעַ י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם לְצַדִּיקָה", בְּחֵינַת "מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקָה שְׁלוֹם", בְּנ"ל.

"חֶמֶץ" - זֶה בְּחֵינַת 'תְּקוּן הַכַּעַס' עַל־יְדֵי הַתְּעֵנִית.

נ.

(ח"א סב, ה; ח"א קסג; פְּתַב־יָד רַבְנֵי ז' ל הַשִּׁיב לְח"א סב, הַנְּדַפֵּס בְּסוֹף הַסֵּפֶר)

בְּחֵינַת (ישעיה סג, א): "מִי זֶה בָּא מֵאֲדוּם חֶמּוּץ בְּגָדִים". "אֲדוּם" - זֶה בְּחֵינַת 'כָּבֵד' (זֶהר פְּנִיחַס רלד. תְּקוּנֵי־זֶהר נב, נג, קז).

כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים הַתְּאוּזוֹת' עַל הָאָדָם - הוּא הַתְּגַבְּרוֹת הַקְּלָפוֹת' עַל הַקִּדְשָׁה.

וְ"חֶמֶץ" [שְׁזֵהִירִים מְלֹאכְלוּ בַּפֶּסַח] - זֶה בְּחֵינַת 'הַכְּנַעְנוּת', בְּחֵינַת 'תְּעֵנִית', בְּחֵינַת 'הַעֲדָר אֲכִילָה', בְּחֵינַת (שְׁמוֹת יב, ט): "כֹּל מִחֶמֶץ לֹא תֹאכְלוּ". "לֹא תֹאכְלוּ" - זֶה בְּחֵינַת 'תְּעֵנִית'.

וְרֵאשֵׁי־הַתְּאוּזוֹת' - הֵם הַשְּׁלֹשׁ קְלָפוֹת, 'שְׁלֹשָׁה שָׂרֵי פְרַעָה': 'שָׂר הָאוּפִים', וְ'שָׂר הַמְּשָׁקִים', וְ'שָׂר הַטְּבָחִים' (בְּרֵאשִׁית מ, ברג) - שֶׁהֵם: 'קִנְיָה, וְ'וִשֵׁט', וְ'וִרִידִין' (שְׁעַר־הַפְּסוּקִים וַיִּשָּׁב) - שֶׁהֵם בְּחֵינַת 'תְּאוּזוֹת אֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, שֶׁהֵם 'רֵאשִׁים, שֶׁכֹּל הַתְּאוּזוֹת נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם.

"מִצָּה" - זֶה בְּחֵינַת 'אֲכִילַת עֲנַג־שִׁבַּת, בְּחֵינַת (ישעיה סו, יא): "לִמְעַן תִּמְצְאוּ וְהַתְּעַנְנֶתֶם" וְכו'.

וַיִּנְיֶקְתֶּם: מִפְּרַע"ה' שְׁעוֹמֵד אַחֲרֵי־הַקִּדְשָׁה, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת 'הַעֲר'ף', הֵינּוּ אַחֲרֵים' (שְׁעַר־הַפְּסוּקִים שָׁם).

וְזֶהוּ: "אֵין בֵּין חֶמֶץ לְמִצָּה" וְכו' - הֵינּוּ: אֵין בֵּין הַתְּעֵנִית, לְבֵין אֲכִילַת עֲנַג־שִׁבַּת' - אֶלָּא 'מִשְׁה"ו' - נוֹטְרִיקוֹן: 'וְהִיָּה מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקָה שְׁלוֹם" (ישעיה לב, יז).

וְעַקֵּר יִנְיֶקְתֶּם: מִהַדְּבוּרִים, בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית שָׁם, א): "אַחַר הַדְּבָרִים".

הֵינּוּ: כִּי אֵין דוֹמָה 'שְׁלוֹם שֶׁל הַתְּעֵנִית, לְשְׁלוֹם שֶׁל שִׁבַּת, כִּי זֶה אֵין לוֹ פֶּה, וְזֶה יֵשׁ לוֹ פֶּה. וְהַחֲלוּק הוּא בְּמוֹ מַעֲלַת מְדַבֵּר' עַל 'חֵי'.

כִּי 'קִנְיָה' וְ'וִשֵׁט' וְ'וִרִידִין, הֵם סְמוּכִין לְחֻמְשַׁת מוּצָאוֹת הַפֶּה' - וְתוֹפְסִין הַדְּבוּר' לְהַעֲרָף, וּמִמְשִׁיכִין הַדְּבוּר'

לְגֵלוֹת־מִצְרַיִם, בְּחִינַת "מִצַּר הַגְּרוּן" (שְׁעַר־
הַכְּנֻזוֹת, פֶּסַח), בְּחִינַת (תְּהִלִּים סט, ד): "נִחַר גְּרוּנִי",
וְאֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר לְפָנַי הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְאִזִּי צָרִיךְ לְהַדְבִּיק וּלְהַסְתִּיר אַחֲזֵר־י
הַקְּדָשָׁה, שְׁלֹא יִנָּקוּ.

וְדַבְּקוֹת אַחֲזֵר־י הַקְּדָשָׁה, הִיא עַל־יְדֵי
ה'תְּעַנִּית' וְכוּ', (עֵינָן בְּפָנִים), שֶׁהוּא
עֶקֶר הַכְּנֻעָתָן שֶׁל ה'שָׂרִים' הַנ"ל.

וְעַל־יְדֵי ה'תְּעַנִּית' שְׁמַרְעִיב עֲצָמוֹ -
מִמְשִׁיךְ 'מִימֵי הַחֲסָדִים' לְלַחֵלַח
הַגְּרוּן, וְאִזִּי יוֹכֵל לְדַבֵּר. [עֵינָן עוֹד בְּפָנִים, וּבִפְרֹשֶׁת
לְיִלְדָה בְּפֶסֶח (בְּרֵאשִׁית יב, י): "וַיְהִי רָעִב בְּאֶרֶץ"]

נא.

(ח"א סד, ו; פתבניד רבנו ז"ל השיך
לתורה הזו, הנדפס בסוף הספר)

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, בֵּא אֶל פְּרַעֲה" (שְׁמוֹת י, א-בגד)
- שְׁצוּהַ הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ־הוּא לְהַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה',
שְׂיָבֵא לְבְּחִינַת 'פְּרַעֲה'.

"פְּרַעֲה" - הוּא בְּחִינַת 'חֲלָל־הַפְּנוּי', כִּי
"פְּרַעֲה", לְשׁוֹן 'בְּטוּל', לְשׁוֹן
(שְׁמוֹת ה, ד): "תִּפְרִיעוּ אֶת הָעַם".

וְגַם "פְּרַעֲה" - לְשׁוֹן 'הַתְּגַלּוּת', הֵינּוּ
בְּחִינַת 'חֲלָל־הַפְּנוּי' - שֶׁהוּא 'בְּטוּל'
וּפְנוּי מְכַל, וּבְתוֹכוֹ הַתְּגַלּוּת כָּל הַבְּרִיאָה.

וְשֵׁם בְּחֲלָל־הַפְּנוּי, יֵשׁ 'כְּבִדּוֹת לֵב' - כִּי
אִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוּ. וְכָל ה'חֲכָמוֹת'
הַבָּאִים מִשָּׁם, יֵשׁ בָּהֶם 'כְּבִדּוֹת לֵב' -
שְׁנֵשְׂאָרִים בְּקִשְׂיָא' עַל הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְאִי־
אֶפְשָׁר לְמַצֵּא אוֹתוֹ שָׁם, מִחֲמַת שְׁפָנָה
אֶלְקוּתוֹ מִשָּׁם כְּבִיכּוֹל, כְּדֵי שְׁתּוּכַל הַבְּרִיאָה
לְהַתְּהוּוֹת.

וְעַל־כֵּן: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֵּא" וְכוּ' -
ש'מֹשֶׁה' דִּיקָא יָבֵא אֶל 'פְּרַעֲה',
בְּחִינַת ה'חֲלָל־הַפְּנוּי' - כִּי אֲסוּר לְכַנֵּס לְשָׁם
כִּי־אִם בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'.

זָה: "כִּי אֲנִי הַכְּבִדְתִּי אֶת לְבִי וְאֶת לֵב
עַבְדִּי" - "הַכְּבִדְתִּי", לְשׁוֹן 'לְבוּש'
וְהַסְתָּרָה'.

"עַבְדִּים" - הֵם בְּחִינַת ה'הַקְּדָמוֹת שֶׁל
כָּל הַחֲכָמוֹת, כִּי כָּל 'חֲכָמָה' יֵשׁ
לָהּ 'הַקְּדָמוֹת', וְהֵם נִקְרָאִים 'עַבְדִּים'
וּמְשֻׁמְשִׁים לָהּ 'חֲכָמָה'.

הֵינּוּ: שְׁכָל ה'חֲכָמוֹת' וְה'הַקְּדָמוֹת' הַבָּאִים
מִשָּׁם מ'חֲלָל־הַפְּנוּי, יֵשׁ בָּהֶם
'כְּבִדּוֹת לֵב' - שְׁנֵשְׂאָרִים בְּקִשְׂיָא'.

הֵינּוּ: שֶׁהַסְתִּיר וְצִמְצָם הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא
אֶת 'אֶלְקוּתוֹ', אֶת ה'אֹר אִי־סוּף',
לְצַדִּיק, כְּדֵי לְבְרֹא אַחֲרֵיכֶן ה'בְּרִיאָה כְּלָה'.

זָה: "לְמַעַן שְׂתִּי אֶתְּתִי אֵלַי בְּקִרְבִּי" -
הֵינּוּ: שְׁמָה ש"הַכְּבִדְתִּי אֶת לְבִי"
שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְמַצֵּא שָׁם הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ - זֶה
הִיָּה "לְמַעַן שְׂתִּי" וְכוּ' - כְּדֵי שְׂאִשִּׁית
בְּקִרְבִּי ה'אוֹתִיּוֹת' שֶׁל ה'בְּרִיאָה'.

הֵינּוּ: כְּדֵי שְׁתּוּכַל ה'בְּרִיאָה' לְהַתְּהוּוֹת שָׁם
בְּתוֹךְ ה'חֲלָל־הַפְּנוּי, שְׁצִמְצָם וּפְנָה
'אֶלְקוּתוֹ' מִשָּׁם כְּבִיכּוֹל - כִּי אִם לֹא הִיָּה
מִצְמִצָּם 'אֶלְקוּתוֹ' מִשָּׁם, לֹא הִיָּה מְקוּם
לְבְּרִיאָה'.

זָה: "וּלְמַעַן תִּסְפֹּר" וְכוּ' - כִּי שָׁם בְּתוֹךְ
ה'בְּרִיאָה' שְׁנַתְּהוּהָ בְּתוֹךְ 'חֲלָל־
הַפְּנוּי' - שָׁם תּוּכַל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, כִּי יֵשׁ שָׁם
'אוֹתִיּוֹת' וְדְבוּר' שְׁעַל־יָדָם נִתְּהוּהָ
ה'בְּרִיאָה'.

וְזֶה: "בְּאֲזְנֵי בְנֵהּ וּבֶן בְּנֵהּ" - כִּי עֵקֶר כָּל הַבְּרִיאָה הַבְּרִיאָה הַיְתֵדָה בְּשִׁבִיל רַחֲמָנוּתוֹ כִּנְ"ל, וְהַבְּרִיאָה הַיְתֵדָה עַל-יְדֵי הַדְּבֹר שֶׁנִּבְרָא כִּנְ"ל.

נִמְצָא: שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁנִּבְרָא בְּתוֹךְ הַחֲלָל-הַפְּנוּי, יֵשׁ שָׁם אֲצִמְצוּם רַחֲמָנוּתוֹ.

כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אֲצִמְצֵם רַחֲמָנוּתוֹ, וּבָרָא הַדָּבָר הַזֶּה בְּתַבְנִית וּדְמוּת הַזֶּה, כִּפְּי שְׁמֵי רַחֲמָנוּתוֹ חִיְבָה: שֶׁזֶה הַדָּבָר יִהְיֶה כֵּן.

כִּי הַרַחֲמָנוּת - שֶׁרָשׁ כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי הַכֹּל נִבְרָא כְּדֵי לְגַלּוֹת רַחֲמָנוּתוֹ, כִּנְ"ל.

וְזֶה: "וּלְמַעַן תִּסְפֹּר בְּאֲזְנֵי בְנֵהּ וּבֶן בְּנֵהּ", "עַד כָּאֵן רַחֲמֵי הָאֵב עַל הַבֶּן" (רש"י בְּרֵאשִׁית כ"א, כ"ג). כִּי בְּמָה שֶׁהוּא אַחֲרֵי הַבְּרִיאָה, שָׁם תּוֹכֵל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, וְלַהֲשִׁיג אֲצִמְצוּם רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר.

"עַד כָּאֵן רַחֲמֵי הָאֵב" וְכו' - הֵינּוּ: שֶׁבְּדָבָר הַזֶּה יֵשׁ כָּל-כֶּף רַחֲמָנוּתוֹ, וּבְדָבָר הַזֶּה יֵשׁ כָּל-כֶּף רַחֲמָנוּתוֹ.

הֵינּוּ: כִּי עַל-יְדֵי הַבְּרִיאָה תּוֹכֵל לְסַפֵּר בְּהַרַחֲמָנוּתוֹ שֶׁתִּבְחַן בְּהַבְּחִינָה שֶׁכָּלֵךְ.

"בְּאֲזְנֵי" - זֶה בְּחִינַת הַבְּחִינָה, כְּמוֹ (אִיּוֹב י"ב, י"א; ל"ד, ג'): "אֲזֵן מְלִין תִּבְחָן" - כִּי הַסְּפֹר' בָּא מִכַּח אֲוֹתֵיּוֹת הַדְּבֹר' שֶׁנִּבְרָא בְּהֵן הָעוֹלָמוֹת, וְהַבְּחִינָה בָּאָה מִחֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ-שְׁמוֹ שֶׁבָּרָא בְּהָ הָעוֹלָמוֹת.

וְזֶה: "אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלֵתִי בְּמִצְרַיִם" וְכו' - זֶה בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּאִים מִרְבוּי-הָאֹר' מִשְׁבִּירַת-כָּלִים.

"כִּי הִתְעַלְלֵתִי", פֶּרֶשׁ רִש"י: "שִׁחַקְתִּי" - הֵינּוּ: שֶׁעָשִׂיתִי שְׁחֹק' וְעוֹלָלוֹת' בְּעוֹלָם. הֵינּוּ בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת' שֶׁהֵן כִּנְגֵד הַקְּדוּשָׁה, רַק כְּמוֹ מִי שֶׁמְדַמָּה וּמְשַׁחֵק וּמְעַקֵּם עֵצְמוֹ לְחֻבְרוֹ, כִּי הֵם רַק כְּקוֹף הַמְּשַׁחֵק' וּמְדַמָּה עֵצְמוֹ לְאָדָם ("כְּקוֹף בְּפָנָי אָדָם". בְּבֵרֵאשִׁית ג' ח'). כְּמוֹ שְׁחֹק' שֶׁמְשַׁחֵקִין [שְׁקוּרִין: נֶאֱכָרְשֶׁפֶט].

וְזֶהוּ: "וְאֵת אֲתֵי אֲשֶׁר שְׁמֵתִי בָם" - כִּי יֵשׁ שָׁם אֲוֹתֵיּוֹת, כִּי הֵם בָּאִים מִרְבוּי-אֹר' מִשְׁבִּירַת-כָּלִים.

עַל-כֵּן: "וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה'" - כִּי שָׁם תּוֹכֵלוּ לְהַפִּיר אֵת הַשֵּׁם, כִּי יֵשׁ שָׁם נִיּוּצֵי הַקְּדוּשָׁה וְאֲוֹתֵיּוֹת.

הֵינּוּ: שֶׁאֲפִלוּ בְּתוֹךְ בְּחִינַת הַשְּׁחֹק', בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת, הֵינּוּ בְּחִינַת אֲפִיקוֹרְסִית הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁבָּא מִבְּחִינַת רְבוּי-אֹר' - גַּם שָׁם תּוֹכֵל לְהַפִּיר אֵת הַשֵּׁם - כִּי אֲפֶשֶׁר לְמַצֵּא שָׁם אֲוֹתֵיּוֹת' וְנִיּוּצוֹת' לְיִשְׁבָם, כִּי הֵם בָּאִים מִשְׁבִּירַת-כָּלִים כִּנְ"ל.

וּכְשֶׁבָא מֹשֶׁה לְפָרְעֹה: "כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים, שְׁלַח עִמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי". "אֱלֹהֵי הָעִבְרִים" - הֵינּוּ: אֱלֹהוֹתוֹ וְאֹרֹתוֹ שֶׁאֲצִמְצֵם לְצַדִּיק.

וְזֶה לְשׁוֹן "עִבְרִים" - לְשׁוֹן (יְהוֹשֻׁעַ כ"ד, ג'): "מֵעֵבֶר הִנְהָר" [כִּנְ"ל]. וְעַל-שֵׁם-זֶה אָנוּ נִקְרָאִים: "עִבְרִים" - שֶׁאָנוּ מְשֻׁלְכִים כָּל הַחֲכָמוֹת, וְדַבְּקִים בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְבַד, בְּאִמוּנָה לְבַד.

וְ"מֹשֶׁה" בָּא לְפָרְעֹה - כְּדֵי לְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ, כִּנְ"ל.

וְזֶהוּ: "עַד מָתִי מֵאֲנֵת לַעֲנַת מִפְּנֵי". וְעֵקֶר הַדָּבָר: "שְׁלַח עִמִּי" כִּנְ"ל.

זֶה: "וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל פְּרַעֲה וְכוּ', כִּי אִם מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְכוּ', הֲנִנִּי מִבֵּיא מִחֵר אַרְבֶּה בְּגִבּוֹלְךָ".

"מִחֵר" - הוּא בְּחִינַת 'לְעֵתִיד-לְבוֹא', כִּי "מִחֵר לְקַבֵּל שְׂכָר" (ערוֹבִין כב.), בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, לג): "וְעֲנֵתָהּ בִּי צְדָקָתִי בְּיוֹם מִחֵר", בְּחִינַת 'קַבּוּל הַשְּׂכָר לְעֵתִיד-לְבוֹא'.

וְאִזּוּ יִבְיֵנוּ בְּחִינַת ה'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי' שֶׁהוּא עַל-יְדֵי ה'צְמִצּוּם', אִיךְ אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת שְׂבָאָמֶת יֵשׁ שֵׁם 'אַלְקוּת', וְאִי-עַל-פִּי-כֵן הוּא 'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי'. הִינּוּ: 'לְעֵתִיד' יַעֲנֶה וַיִּסְבֵּיר לִי תְרוּצִים עַל כָּל הַסְּפָקוֹת וְכוּ'.

זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ ה'קַבּוּל שְׂכָר' - כִּי עֵקֶר ה'קַבּוּל שְׂכָר לְעֵתִיד' הוּא: שִׁישִׁיגוֹ הַשְּׂגוּת וַיִּבְיֵנוּ מֵה שֶׁהִיא אִי-אֶפְשֶׁר לְהִבִּין בְּעוֹלָם-הַזֶּה. וְאִזּוּ יִדְעוּ: שֶׁ'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי' הוּא בְּחִינַת 'אַרְבֶּה', "כִּהֵּיָא קַמְצָא דְלְבוּשָׁה מְנִיה וְבִיה" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה כא, ה.).

"לְבוּשׁ" - הוּא בְּחִינַת ה'צְמִצּוּם שֶׁל חֶלְלֵה-הַפְּנוּי, שֶׁעַל-יְדוֹ בְּחִינַת ה'לְבוּשִׁין' - יִבְיֵנוּ שֶׁהוּא "מְנִיה וְבִיה" - שְׂבָאָמֶת יֵשׁ שֵׁם 'אַלְקוּת', וְאִי-עַל-פִּי-כֵן הוּא בְּחִינַת 'לְבוּשׁ', בְּחִינַת 'צְמִצּוּם', בְּחִינַת 'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי'. הִינּוּ: כִּי אֶפִּילוֹ ה'הִלְבַּשָׁה' הִיא ב'חֶקְמָה'.

שָׂאזּוּ יִתְגַּלֶּה סוּד בְּחִינַת ה'לְבוּשִׁין', בְּחִינַת ה'צְמִצּוּם' שֶׁל ה'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי'.

כִּי אִזּוּ יִתְגַּלֶּה רֵאשׁ אֲמָנָה, בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ד, ה): "תְּבוֹאֵי תְשׁוּרֵי מִרְאשׁ אֲמָנָה", בְּחִינַת ה'נִגּוֹן הָעֲלִיּוֹן שֶׁל רֵאשׁ אֲמוּנָה' הַנ"ל, שֶׁעַל-יְדוֹ נִתְבַּטַּל כָּל ה'מְבוּכוֹת שֶׁל חֶלְלֵה-הַפְּנוּי'.

זֶה: "הֲנִנִּי מִבֵּיא מִחֵר" - הִינּוּ: 'לְעֵתִיד'. "אַרְבֶּה בְּגִבּוֹלְךָ" - הִינּוּ: "גִּבּוֹלְךָ", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי', יִתְגַּלֶּה שֵׁם 'לְעֵתִיד'. ה'אַרְבֶּה" - זֶה בְּחִינַת ה'צְמִצּוּם - דְלְבוּשִׁיה מְנִיה וְבִיה' הַנ"ל.

זֶה: "הֲנִנִּי מִבֵּיא מִחֵר אַרְבֶּה" - רֵאשִׁי-תְבוּת (אִיּוֹב לב, ח): "אִכֵּן רִיחַ הוּא בְּאֲנוּשׁ" - בְּחִינַת 'נְגִינָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רִיחַ'.

הִינּוּ: שָׂאזּוּ יִתְגַּלֶּה ה'נִגּוֹן וְהַזְמַר שֶׁל רֵאשׁ אֲמוּנָה' הַנ"ל - וְעַל-יְדוֹ יִתְבַּטַּלוּ כָּל ה'אֶפְסִיקוֹרְסוֹת', אֶפְלוֹ שֶׁל 'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי'.

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּפִלִּין ה, ל: כָּל עֵקֶר קִשְׁיוֹת וְכַבְדוֹת לֵב שֶׁל פְּרַעֲה שֶׁלֹּא רָצָה לְהִנִּיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְצֵאת - נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת ה'אֶפְסִיקוֹרְסוֹת' וְהַכְפִּירוֹת שֶׁנִּדְבַק בּוֹ הַנִּמְשָׁךְ מ'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עַמְלָק'. וְכִמּוֹ שֶׁכָּתַב שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל לְבִסְיָן סד, עַל פְּסוּק: "בֹּא אֶל פְּרַעֲה כִּי אֲנִי הַכַּבְדִּיתִי אֶת לְבוֹ" - "ש'פְּרַעֲה' הוּא בְּחִינַת 'חֶלְלֵה-הַפְּנוּי', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ 'כַּבְדוֹת לְבוֹ'].

נב.

(ח"א סו, ד-בסוף)

לְפַעְמִים נִתְחַבֵּן 'אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּר' ב'מִצְרֵה-הַגְּרוֹן' (שֶׁעַר הַכְּנוֹת, פְּסַח), וְאִי-אֶפְשֶׁר לְהוֹצִיא ה'דְּבוּר' בְּשִׁלְמוֹת, בְּחִינַת 'הִיִּזְעָרִיק' [קוֹל צְרוּד].

וְצָרִיךְ לְרְאוֹת לְהוֹצִיא הַדְּבוּר מ'מִצְרֵה-הַגְּרוֹן', שֶׁיּוּכַל לְדַבֵּר בְּשִׁלְמוֹת - דְּהִינּוּ: לְהַמְשִׁיךְ 'נְקֻדוֹת' אֶל ה'אוֹתִיּוֹת'! - כִּי בְּלֹא 'נְקֻדוֹת', אִי-אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר שׁוּם 'אוֹת'.

וְלְהַמְשִׁיךְ 'נְקֻדוֹת' אֶל ה'אוֹתִיּוֹת' - הוּא: עַל-יְדֵי ה'חֶשֶׁק' וְהַפְּסוּפִין שֶׁהוֹשֵׁקִין לְעֲשׂוֹת הַמְצָוָה. וְעַקֵּר גְּדֹל ה'חֶשֶׁק' נַעֲשֶׂה, עַל-יְדֵי ה'מְנִיעָה' שֶׁמְזַמֵּינִן לוֹ.

וזה בחינת (הגדה של פסח - על דברים כו, ה):
"וירד מצרימה", "אנוס על פי
הדבור" - שפשה'דבור' יורד ב'מצר-הגרון,
שזה בחינת גלות מצרים' - אזי הוא "אנוס
על פי הדבור" - הינו: שיש לו 'אנס
ומניעה, על-ידי שאין נקודת' לה'אותיות,
ואינו יכול להוציאו מ'מצר-הגרון, שמזה
באין כל ה'מניעות'.

וזהו בחינת: "אנוס על פי הדבור" -
שעל-ידי שאין ה'דבור' בשלמות,
על-ידי-זה הוא 'אנוס'.

נג.

(ח"א עג)

"כי תעבר בפנים אתך אני" (ישעיה מג, ב) -
"תעבר" מלשון "התגלות", כמו
שכתוב (שמות יב, כג): "ועבר ה' לנגף את
מצרים", ותרגם אונקלוס: "ויתגלי ה'" וכו',
"ואין מים אלא תורה" (בבא-קמא יז).

והפרוש הוא: כשתרצה שיתגלה לך
הנסתר מהתורה! - "אתך אני" -
כלומר: תראה שתעשה ה'פלי' שנקראת
'אנ"י' (עין בפנים).

נד.

(ח"א רא)

מרמז ב'תרגום איכה': "שבפסח צועקין
בהתפלה" - על פסוק (איכה ב, ז):
"קול נתנו בבית ה' כיום מועד" - בתרגום:
"פקל עמא דמצלין בחנא דפסחא".

נה.

(ח"א רא)

"צדקה תציל ממות" (משלי י, ב) -
ראשי-תבות: "מצ"ת" (שמות יב,
יח; יג, ו).

ואמר המעתיק (הרב מטשעהרין ז"ל בלקוטי-עצות מהדורא
 בתרא): נראה מזה: **ש'צדקה' מסגל, להנצל בפסח מאסור**
המץ', שהוא 'סטר-אדמותא', עין מאמר 'בחצצרות',
סימן ה (בלקוטי-מוהר"ן ח"א), ולכות ל'קדשת אכילת מצה'
בשלמות. ומזה מובן קצת: מה שנתפסד מקדמונים
ומדברי רבותינו ז"ל (ירושלמי בבא-בתרא פ"א ה"ה; רמ"א ארח
תיים תכט, א): "לתת מעות חטים לעניים קדם פסח".

נו.

(ח"ב א, ה)

ב'פסח' נתתקן 'תאות-ממון', כמו
שכתוב (שמות יב, לו): "וה' נתן את
חן העם בעיני מצרים וישאילום" - "בעל-
פרהם" (ברכות ט:), כי הם לא רצו כלל, כי אז
נתתקן 'תאות-ממון'.

נז.

(ח"ב א, י)

"אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים מבית עבדים" (שמות כ, ב).
כי "ארץ מצרים מלאה גלולים ועבודה-
זרה" (שמות-דבא יב, ה; פנחומא בא ה), ועל-כן
נקראים "בית עבדים", בחינת 'עבדות'
(מכילתא יתרו, פחדש ה).

נח.

(ח"ב ב, ד)

כשהיו ישראל בגלות, "והיה ה'דבור'
בגלות" (זחר וארא כה:), נאמר
במשה (שמות ד, י): "לא איש דברים אנכי,
גם מתמול, גם משלשום, גם מאז דברך"
וכו' - זה בחינת רבוע הדבור, ארבעה
חלקי הדבור'.

נט.

(ח"ב ד, ו-ז-ט-י)

'התגלות-הרצון', הוא על-ידי 'מים-
טובים', כי כל אחד

וּנּוֹפְלִים 'קוֹל הַחַיּוֹת־רְעוֹת', וְנִשְׁמַע 'קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם־טוֹב', שֶׁהוּא הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן.

וְאִזִּי בְּשִׁנְתִּגְלָה הַרְצוֹן, נַעֲשֶׂה 'יְרָאָה'. וְעַל־יְדֵי הַיְרָאָה, יְכוּלִין לְקַבֵּל הַחֶסֶד.

וּכְשִׁשׁוּפַע הַחֶסֶד - אִזִּי אֵין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק וּמְלָאכָה, כִּי אִזִּי נִתְקַיֵּם (ישעיה סא הו): "וְעָמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צִאֲנָכֶם וְכוּ', וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ וְכוּ'".

וְכֹל־זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַצְּדָקָה.

ל

(ח"ב ה, י)

בְּנִיֶסֶן' הוּא זְמַן הַגְּאֻלָּה, כִּי "בְּנִיֶסֶן נִגְאָלוּ" (ראש־הַשָּׁנָה יא).

וְזֶה יְדוּעַ (שַׁעֲרֵי־הַכּוֹנְנוֹת, פֶּסַח א): "שֶׁעָקַר גְּלוֹת־מִצְרַיִם הָיָה לְתַקֵּן 'חֲטָא אָדָם־הָרָאשׁוֹן" - "שֶׁהָיוּ שִׂדִּים מִחֶמְמִין אוֹתוֹ וְהוֹלִיד שִׂדִּין" וְכוּ' (ערוֹבִין יח).

וְהַחֲמוּס' הוּא עַל־יְדֵי הַחֲלִישׁוֹת־הַמְּלָאכָה, וּמַחֲמַת זֶה הָיָה גְּלוֹת־מִצְרַיִם. וְ"בְּנִיֶסֶן נִגְאָלוּ" - וְנִתְתַקֵּן 'חֲטָא אָדָם־הָרָאשׁוֹן' אִזִּי.

נִמְצָא: שֶׁבְּנִיֶסֶן נִתְחַזַּק כַּח הַמְּלָאכָה, שֶׁזֶה בַּחֲנִינָת: תִּתְקַן חֲטָא אָדָם־הָרָאשׁוֹן, שֶׁנִּתְתַקֵּן בְּנִיֶסֶן בְּעֵת גְּאֻלַּת־מִצְרַיִם.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ז, ד): "וְהוֹצֵאתִי אֶת צִבְאָתִי" - בַּחֲנִינָת: 'מְלָאכִים' שֶׁיִּצְאוּ וְנִגְאָלוּ בְּנִיֶסֶן' - כִּי אִזִּי נִתְחַזְקוּ וְנִתְתַקְּנוּ.

מִה'יָמִים־טוֹבִים' מְכַרִּיז וְקוֹרֵא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל־פִּי רְצוֹנוֹ בְּלִבָּד.

בַּבְּחִינָת (שְׁמוֹת יב, טז; וַיִּקְרָא כג): "מְקַרֵּא קֹדֶשׁ" - שֶׁה'יוֹם־טוֹב קֹדֶשׁ קוֹרֵא וּמְכַרִּיז אֶת הַרְצוֹן.

כִּי בְּכֹל 'יוֹם־טוֹב וְיוֹם־טוֹב' עָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת נוֹרְאוֹת, הַפֶּךְ הַטָּבַע, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה: "שֶׁהַכֹּל בְּרְצוֹנוֹ, וְאֵין שׁוּם חַיּוֹב הַטָּבַע כָּלֵל".

בְּפֶסֶח: 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת נוֹרְאוֹת וְכוּ'.

אֲךֵּי לֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹמַע קוֹל הַקְּרִיאָה הַנִּלְשָׁל שֶׁל 'יוֹם־טוֹב' - כִּי יֵשׁ 'חַיּוֹת־רְעוֹת' דוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, 'חֲכַמֵי־הַטָּבַע', שֶׁמְרַאֲיִן בְּחֲכָמָתָם הַמְטָעִית: "שֶׁהַכֹּל עַל־פִּי הַטָּבַע", וְכֹאֲלוֹ אֵין שׁוּם רְצוֹן חֶסֶד־וְשָׁלוֹם. וְאִפְלוּ הַאוֹתוֹת נוֹרְאוֹת, מְשִׁימִים הַכֹּל בְּתוֹךְ דְּרֹךְ־הַטָּבַע.

וּכְשֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִים - אִזִּי 'קוֹל שֶׁאֲנָתָם' עוֹלָה וּמִתְגַּבֵּר עַל 'קוֹל הַקְּרִיאָה' שֶׁל 'יוֹם־טוֹב', שֶׁקוֹרֵא אֶת הַרְצוֹן.

וְהַכְּנַעְתָּם שֶׁל אֵלוֹ הַחַיּוֹת־רְעוֹת' חֲכַמֵי־הַטָּבַע' - הוּא עַל־יְדֵי 'חֲכָם גָּדוֹל שֶׁבְּקֹדֶשׁה', שֶׁיְכוּל לְקַשֵּׁר כָּל הַרְצוֹנוֹת' בְּשִׁרְשׁ הַרְצוֹן, בַּחֲנִינָת 'מִצַּח הַרְצוֹן'.

אֲךֵּי כִּנְגַד זֶה יֵשׁ בַּחֲנִינָת 'מִצַּח הַנְּחָשׁ', שֶׁרִשׁ הַכְּמַת־הַטָּבַע' - וַיִּנְקַתוּ: מ'זְקַנֵי־הַדּוֹר שֶׁאֵין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת. וְצְדָקָה' מוֹעִיל לָזֶה.

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּכְנַע 'מִצַּח הַנְּחָשׁ', וְנִתְגַּלָּה בַּחֲנִינָת 'מִצַּח הַרְצוֹן' - נִכְנָעִים

לא.

(ח"ב ת, ה)

"והגלית את בני" (ברכות ג) - זה בחינת בטול הנבואה שבאה מנפשות בני ישראל, בחינת (דברים י, כב): "בשבעים נפש ירדו א' בתיך מצרימה", ראשי תבות: 'נבי"א'. כי גלות בני ישראל, הוא בחינת בטול הנבואה, שבאה מנפשותם.

לב.

(ח"ב מו; טיחות הר"ן כמו)

בתחלה יש לו פמה מניעות על התפלה, ואחר כך פשעובר עליהם ובא להתפלל, בשלבו עקם ופתלתל מהשם-יתברך, זאת המניעה גדולה מכלם.

בחינת (תהלים לח, יא): "לבי סחרחר", תרגום "סביב": "סחור סחור" - דהינו: שלבו מסבב ומקף ומעקם בעקמומיות וקשיות וכפירות על השם-יתברך.

שזה בחינת (שמות א, יד): "וימררו את חיהם בעבדה קשה" וכו', ואיתא בתקונים (תקוני אהר כח): "בקשיא" וכו', הינו ה'קשיות' שבלבו, שהם המניעה הגדולה מכלם.

ואזי צריך לצעק לאביו שבשמים בקול חזק מעמקי הלב! - ואזי השם-יתברך שומע קולו ופונה לצעקתו!

ויכול להיות: שמזה בעצמו יפל ויתבטל לגמרי כל הקשיות והמניעות!

ועל-כל-פנים השם-יתברך שומע קולו, שזה ישועתו.

וזה: אותיות 'קשי"א' - ראשי תבות (תהלים כז, ז): "שמע יי קולי אקרא" - שצריך רק לקרות להשם בשמתגבר עליו הקשיא והכפירה.

לג.

(ח"ב בעג)

עקר הזדככות שנים-עשר שבטי יה, שהם מ"ט אותיות, בחינות מ"ט שערי-תשובה - היה במצרים, שהוא בחינת מצר-הגרון (שער-הפנות פסח), שהוא בחינת תשובה-עלאה (שם; פרי-עץ-חיים, חג המצות פ"ז).

לד.

(ח"ב עד)

"אחר פורים קורין פרשת-פרה", שהיא 'הכנה לפסח' - "פדי שיהיו נזהרין לטהר מטמאת-מת, שיהיו טהורין לעשות הפסח" (מגלה כט:).

ובתחלה הוא בחינת פור', פי פורים על-שם הפור" (אסתר ט, כו), ואחר-כך נעשה פרה' - פי גם פורים' הוא בודאי הלוח ודרך לפסח, שיהיו יכולים להיות נזהרין מחמץ.

וזהו בחינת (שיר-השירים ה, יג): "שפתותיו שושנים נטפות מור עבר".

"שפתותיו" - זה בחינת: "פסח" (שמות יב, יא-כז), פ"ה ס"ח (שער-הפנות, דרושי הפסח; פרי-עץ-חיים, חג המצות פ"א).

"שושנה" - היא אסתר'. (כמובא בזהר-הקדוש [שושנה' היא ה'שכינה]). ובכתבי-הארץ ל [פרי-עץ-חיים פורים פ"ו, ושער-הפנות פורים פ"א]: "שושנה גימטריא אסתר".

מזה מובן: שמרמז עוד איזה פונה בדבריו הקדושים. ואם פי מי אנכי להשיג רמיזותיו הקדושים - אף על-פי-כן אמרתי ויהי מה, ואם שגיתי, השם יכפר בעדי.

הינו: פי קדשת שמו הקדוש [נהק"ו], גימטריא פס"ח במכון. ועכשו כל ההתחלות כשבאין על ציון-הקדוש על ראש-השנה, פי ראש-השנה, הוא לשון ראש והתחלה, ו'פסח' הוא גם-כן 'התחלה'.

וזהו: פי "פורים על שם הפ"ר". ואחר-כך נעשה ראש-השנה. הוא ראשי-תבות: פ"סח ראש ה'שנה. הינו: ששם נכלליו כל התקונים ביחד.

וזהו ענין 'פרה-אדומה', שמטמא טהורים ומטהר טמאים. והינו: פי כשבאים על הבית-עלמין ששם נקברו הרבה מתים, אזי נטמאין שם, וזהו: "מטמא טהורים".

אבל על-ידי שאומרים שם תהלים ותפלות ותחנונים מעמקא-דלבא, ובפרט אלו העשרה קפיטליך שצוה לאומרם על קברו הקדוש, שהם תקון נפלא ונורא מאד, כמבאר בהשיחות - על-ידי-זה "מטהר טמאים" - פי זוכין לתשובה, ולתקן כל הקלקולים, על-ידי הצדיק הזה השוכן שם, ושם עושין התחלה מחדש לכנס בעבודת-השם, שזה בחינת 'פסח', 'יצאת-מצרים', לצאת מכל הטמאות, ולזכות ל'קבלת-התורה' מחדש. וכל-זאת זוכין על-ידי 'קדשת הציון הקדוש', שהוא [נהק"ו] בגימטריא 'פס"ח' וכו'.

לה.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים של רבנו ז"ל)

"אל תקברני במצרים" (בראשית מז, כט),
"במצר הגרון" (שערי-הכנרת פסח),
בשעת בחינת (דברים ד, ל): **"בצר לך"**.

לו.

(ח"ב פג)

'פסח' הוא בחינת 'מין'. וב'מין' הזה, הוא מקים הנופלים ב'אהבות ויראות רעות', ל'אהבות ויראות קדושות'. וב'מין' הזה מעבירין ה'חשד' מה'עינים'.

ואז 'עיניהם' רואות 'נפלאות', בבחינת (תהלים קיט, יח): **"גל עיני ואביטה נפלאות"**.

"נטפות מור עבר" - זה בחינת (שמות ל, כג - חליו קלט:): **"מרדכי, מר דרור"**, לשון 'חרות', בחינת 'חרות של פסח'.

ועל-כן צרוף של 'פורים' מרמז ב'פסח', בפסוק (שמות כג, טו): "שבעת ימים תאכל מצות באשר צויתך למועד חדש האביב, פי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם".

"מ'מצרים ולא יראו פני ריקם" - ראשי-תבות 'פורים', פי 'פורים הוא דרך לפסח, שיהיו יכולים להיות נזהרין מחמץ".

[לקוטי-עצות, מועדי ה' פורים ב: על-ידי 'מצוות של פורים, זוכין להיות נשמרין מ'חמץ בפסח'].

כי בתחלה היו כל ההתחלות מפסח, ועל כן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים! - 'ועכשו' וכו'. (ורבנו ז"ל לא סיים את דבריו).

[לקוטי-הלכות, ברפת-הריח ד, כה: פי עכשו ההתחלה של הגאולה ותקון כל העולמות, הוא מפורים, כמו שמובן מרמזי דבוריו הקדושים של רבנו ז"ל וכו'].

[פרפראות-לחכמה: עין 'חסד-לאברהם' (עין הקורא נהר טז): ששלשים יום קדם לפסח, מתחיל הקדוש-ברוך-הוא להוציא נפשות ישראל מ'היכלות הטמאה', מעט מעט (שעור חלק אחד משלשים בכל לילה), באפן שבליל בעור חמץ, כל פושעי-ישראל עומדים בפתח (היכל החיצון מהממשים, שעור חלק אחד משלשים משעור הכמות שהיו נכנסים ליל שלשים ואחת קדם הפסח, וגליל פסח אינם נכנסים כלל ועקר, וכלם פטורים ונגייה-וריו), עין-שם.

מבאר: שהתחלת ה'תקון של פסח, מתחיל מ'ליל פורים'. וזה שפתוב בשלח-ערוך [ארחי-יים] סימן תכ"ט: "שואליו בהלכות הפסח, קדם הפסח שלשים יום". וכתבו האחרונים על-זה (חק ועקב, מובא בבאר-היטב): **"ומתחילין מיום הפורים עצמו"** - הינו כנ"ל].

[באפי-הנחל: והנה לכאורה מובן פונתו: שעכשו כל ההתחלות מפורים, אבל מה שלא סיים בפרוש מפורים -

וְנִפְלְאוֹת' הָאֵלוֹ הֵן בְּבַחֲיַנַּת 'פֶּסַח', שֶׁהוּא
 'מִיָּן', בְּבַחֲיַנַּת (מִיכָה ז, טו):
 "כִּימִי צִאתְךָ מִמִּצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת".

[זֶהר ח"א רסא: הַשְּׂמֹטוֹת סִמְנָן כַּה (הַשְּׂרָף לְזֶהר
 בְּרֵאשִׁית מז): 'נִפְלְאוֹת' 'נ' פְּלֹאוֹת', 'חֲמִשִּׁין פְּלֹאוֹת'.
 דָּהָא נ' תְּרַעֲיִן דְּבִינָה פִתְחָ קוּדְשָׁא-בְּרִידָה-הוּא לְאַפְקָא לִוְן
 מִתְמָן. וּבְגִינֵי כַּד: בְּאוֹרֵיָתָא אֲדָכֵר יְצִיאַת־מִצְרַיִם נ'
 זְמַנֵּן, לְקַבֵּל נ' תְּרַעֲיִן. כְּדִין יַעֲבִיד לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא וְכוּ].

ו"פֶּסַח" (שְׂמוֹת יב, יא-כז) - הוּא בְּבַחֲיַנַּת:
 'פֶּה ס"ח' (שְׁעַר־הַכְּנֹנֹת, דְּרוּשֵׁי
 הַפֶּסַח; פְּרִיעֵץ־חַיִּים, שְׁעַר חַג הַמְּצוֹת), בְּבַחֲיַנַּת (מְלֶאכִי
 ב, ו): "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

וְנִחְשָׁב כְּאֵלוֹ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, כִּי שָׁם
 כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית א, יד): "יְהִי מְאֹרֶת",
 וְעֵבֶר 'חֲשָׁד' שְׁכֶסֶה "פְּנֵי תְהוֹם" (שָׁם שָׁם, ב).

ו'אוֹר־הָעֵינַיִם' מְעַלִּין גַּם כָּל הַבְּקָשׁוֹת
 וְתַחֲנוּנֹת אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל
 הַבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ, כִּי שָׁם עוֹלִין כָּל הַבְּקָשׁוֹת,
 וּמִשָּׁם ה'אוֹר־עֵינַיִם' יוֹצֵא, בְּבַחֲיַנַּת (מְלָכִים-א
 ט, א): "וְהָיָה עֵינֵי וְלִבֵּי שָׁם".

ו'"אוֹר־הָעֵינַיִם' מְעוֹרְרִין הַגְּאֻלָּה הַתְּלוּיָה
 בְּלֵב" (תְּקוּנֵי־זֶהר נ:), בְּבַחֲיַנַּת
 (יִשְׁעִיָּה סג, ד): "כִּי יוֹם נָקַם בְּלִבִּי" - כִּי 'עֵינָיו
 וְלִבּוֹ שָׁם".

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת (בְּרֵאשִׁית א, ה): "וַיִּקְרָא לְאוֹר יוֹם"
 - 'אוֹר־הָעֵינַיִן' מְעוֹרְרִין ה'יוֹם נָקַם
 שְׁבִלֵב, לְבַטֵּל 'שְׂאוֹר וְחֲמִץ' שֶׁל "יִצֵּר לֵב
 הָאָדָם רַע שֶׁנִּשְׂאָר לוֹ מִנְּעוּרָיו" (שָׁם ח, כא).

ו'שְׂאוֹר וְחֲמִץ' שְׁבִלֵב הָאָדָם - הוּא
 הַמְּסִית אֶת הָאָדָם שִׁיְהַרְהֵר אַחֵר
 'תְּלַמִּידֵי־חֻכְמַיִם שְׁבִדוֹר', וְלוֹמֵר: "זֶה נָאָה
 וְזֶה לֹא נָאָה!"

בְּבַחֲיַנַּת (הוֹשֵׁעַ י, ב): "חֲלַק לֵבָם". 'לֵבָם'
 - "הֵם ע"ב צְדִיקִים שְׁבִדוֹר"
 (תְּקוּנֵי־זֶהר נ:).

וְזֶהוּ (פְּסָחִים פ"א מ"א ב.) "אוֹר לְאַרְבַּעַה
 עָשָׂר" - הֵינּוּ: 'אוֹר־שְׁבַע־יָמִים', שֵׁשׁ
 בָּהֶם שְׁנֵי פְעָמִים "שְׁבַעַה גְּלָדֵי עֵינָא" (תְּקוּנֵי־
 זֶהר יג: קכח. קמה.) - בָּהֶם "בוֹדְקִין אֶת הַחֲמִץ".

וְאִזּוֹ יָכוֹל ה'לֵב, לְהַתְּלַחֵב ב'לְמוֹד־הַתּוֹרָה'
 ב'שְׁלֵהוּבִין־דְּרַחֲמֵימוֹתָא', ו"מֵים רַבִּים"
 שְׁהֵם 'אַהֲבוֹת וַיִּרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת', אִי־אֶפְשָׁר
 לָהֶם לְכַבּוֹת 'הַתְּלַחֲבוֹת' הַזֹּאת - בְּבַחֲיַנַּת
 (שִׁיר־הַשִּׁירִים ח, ז): "מֵים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת
 אֶת הָאֱהָבָה".

לז.

(ח"ב פו; טִיחוֹת־הַר"ן קמ)

"מְקַצֵּר רוּחַ וּמַעֲבֹדָה קִשָּׁה" (שְׂמוֹת ו, ט) -
 מַחְמַת שְׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת 'קִצְר־רוּחַ',
 מַחְמַת שְׁהֵם 'קִטְנֵי אֲמוֹנָה' - עַל־יַד־יִזָּה
 צְרִיכִין לְעִבּוּדוֹת קִשּׁוֹת וְלַתְּעִנִּיתִים. וְזֶה
 עֵקֶר 'קִטְנוֹת הָאֲמוֹנָה'.

וְעֵקֶר 'קִטְנוֹת הָאֲמוֹנָה' הוּא: שְׁלֹא מֵאֲמִין
 בְּעֵצְמוֹ, שֶׁגַּם הוּא חָבִיב בְּעֵינֵי
 הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, לְפִי גְדֻלַּת טוֹבָתוֹ שֶׁל הַשָּׁם־
 יִתְבָּרַךְ.

לח.

(טִיחוֹת־הַר"ן פה)

כְּשֶׁרוֹאֶה אָדָם נִסְיָה לְפָנָיו, אֵין לוֹ
 לְהַתְּעַקֵּשׁ לְמַנַּע מִזֶּה לִישֵׁב
 בְּבֵיתוֹ דְּוָקָא! - כִּי בְּכָל־מְקוֹם שְׁנוֹסֵעַ לְשָׁם,
 מִתְקַן שָׁם אִיזָה דְּבַר, רַק שִׁיזָהר לְהִיזוֹת שְׁמוֹר
 מִן הָעֵבֶרָה חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, אֶפְלוֹ אִישׁ פְּשׁוּט
 לְגַמְרֵי.

כי בודאי איש ישראל, אפלו הפחות שבפחותים, על-כל-פנים הוא עושה כמה דברים שבקדשה בכל-מקום אשר הוא שם. ועל-כן בודאי האדם מכרח מן השמים להיות שם באותו מקום דוקא, כדי שיתקן שם מה שהוא דיקא צריך לתקן שם.

על-כן הוא טובה לפניו מה שנוזמן לו נסיעה לשם, כי אולי יהיה מכרח לבוא לשם בשלשלאות של ברזל, וכמו שאמרו רז"ל על יעקב אבינו (שבת פט:): "ראוי היה יעקב לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, אלא וכו'".

כמו-כן הוא בכל אדם, שהוא טובה לפניו מה שמוזמן לו נסיעה לשם, כי בלא זה אולי היה מכרח לירד לשם בשלשלאות וכו' חסו-שלום.

המצות), שזה עקר בחינת 'יציאת-מצרים', שיצא ה'דבור' מה'גלות'.

וה'שלחן' הוא בחינת ה'דבור', בחינת (יחזקאל מא, כב): "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'". כי עקר ה'פרנסה' וה'אכילה' בחינת 'שלחן', הוא מבחינת 'דבור'.

וכש'אין ה'דבור' ב'גלות' - אז ה'שלחן', בחינת 'דבור' - בבחינת 'פנים', בבחינת: "אשר לפני ה'", בחינת 'פנים'.

ועל-כן ב'שבת-הגדול' שאז הוא 'קדם יציאת-מצרים', אזי הוא בחינת 'הפיכת השלחן' - שפרמזין: שה'דבור' היה ב'גלות-מצרים', עד שזכינו ל'יציאת-מצרים' בפסח, ואז יצא ה'דבור' מן ה'גלות' - בחינת 'פ"ה ס"ח'.

מא.

(שיחות-ה'ר"ן רלה)

רבנו ז"ל הזהיר מאד (בלקוטי-מוה"ר ח"ב מד): "לבלי להחמיר חמרות יתרות בשום דבר". וגם בענין החמרות יתרות בפסח, לא היה מסכים כלל על המרבנים לדקדק יותר מדאי, ונכנסים במקרה-שחורות גדולות.

וה'אריך בשיחה זו אז - כי איש אחד מאנשינו שאל לו ז"ל שאלה אחת בענין איזה חמרה בפסח איך להתנהג?! - ואז התלוצץ ממנו מאד!

והרבה לדבר מענין זה: "ש'אין צריכין להפש אחר חמרות יתרות ושג'עון ובלבולים". ואמר: "שהוא בעצמו גם-כן כבר היה שקוע בענין זה מאד, שהיו עולים על דעתו חמרות יתרות מאד מאד".

לט.

(שיחות-ה'ר"ן פו)

ה'פריסטאקעס' (פזוז וכרכור) שעושין בשעת 'דקודין' - זה בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה".

כי "גלות-מצרים היה, בשביל לברר ניצוצי קרי של אדם-הראשון" (פרי-עצ-חיים, חג המצות פ"א), וה'חתנה' היא 'תקון ויחוד הברית', שהיא בחינת: "אנכי אעלה גם עלה".

מ.

(שיחות-ה'ר"ן פח)

הפיכת השלחן ב'שבת-הגדול' - פרמז: שעדין לא יצא ה'דבור' מה'גלות' עד 'פסח', בחינת 'פ"ה ס"ח' (שערי-הכנרת, דרושי הפסח; פרי-עצ-חיים, שער חג

ופעם-אחד היה חושב מהשבות בענין
המים על פסח' - שחשש:
שמא יש איזה משהו במים ששואבין.

ואם יבין לו מים על כל ימי הפסח כמו
שנוהגין קצת, גם זה לא הוטב בעיניו,
כי קשה לשמור היטב המים מערב-פסח על
כל ימי הפסח.

ולא הוטב בעיניו שום מים, רק מי מעין
הנובעים ויוצאים והולכים ובאים מים
חדשים בכל עת. אבל במקום שהוא ז"ל היה
יושב, לא היה שום מעין כזה.

והיה בדעתו לנסע על פסח למקום שיש
שם מי מעין כזה, בלכך נכנס
בחמרות ומרה-שחורות ודקדוקים יתרים.

אבל עכשו הוא מתלוצץ מזה - כי אין
צריבין לחפש אחר חמרות יתרות,
אפלו בפסח.

כי עקר העבודה באמת, הוא תמימות
ופשיטות, להרבות בתורה ותפלה
ומעשים טובים, בלי לחפש להחדש דוקא
חמרות יתרות, רק לילך בדרך אבותינו
הקדמונים, ו"לא נתנה התורה למלאכי-
השרת" (ברכות כה: יומא ל. קדושין נד. מעילה יד:).

מב.

(חיי-מוהר"ן פט)

כל סדר הזמנים של כל השנה, דהינו
ראש השנה וכו', פסח וכו' - בכל זמן
וזמן מאלו הזמנים אין אני כמו מקדם! -
אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס
וואס פריער!

המובן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים,
הוא בא על השנה ודעת חדש
לגמרי, ואינו עובד את השם-יתברך באלו

הזמנים עם העבודה שעבד כבר באלו
הזמנים בשנים שעברו, רק בכל שנה ושנה
הוא בא על השנה החדשה לגמרי, ויש לו
עבודה חדשה באלו הזמנים.

מג.

(חיי-מוהר"ן רא)

'איש כשר' צריך להדר שיהיה מלבש
כראוי, אם אפשר לו, ולא
יהיה בזוי.

כי גם להצדיק, אין מקרבין עצמן רק על-
ידי 'מלבושיו', שרואין שהוא מלבש
בכבוד, שעל-ידיה הוא נחשב בעיניהם
להתקרב לו, ואם לא היה מלבש לא היה
נחשב כלל בעיניהם.

ענה ואמר: הלא גם השם-יתברך היה
מתלבש עצמו ב'מצרים', כי כל
ה'מעשה של מצרים', היא בלה בחינת
לבושיו, שהיה בהכרח שיתלבש עצמו
השם-יתברך בביתו, באלו ה'מעשיות של
מצרים'.

עד שאחר-כך התחילו להפיר אותו יתברך
בעצמו בביתו, ובכל-פעם הפירו אותו
יותר ויותר, והפירו גדלתו יתברך בכל-פעם
יותר.

אבל בתחלה לא היה אפשר שיתקרבו
אליו, כי-אם על-ידי בחינת
'מלבושים', הינו כל ה'מעשה של מצרים'
שהיא בחינת 'מלבושים', כנ"ל (עין שער-
הפננות, דרושי הפסח).

[שיח-שופי-קדש ח"ב תרסח: אמר פעם מוהרנ"ת
ז"ל: "אלו לא הייתי רואה אצל רבנו בתחלת התקרבותי,
את הפמוטות וצלחות הפסח (זילבערנע לייקטער און
זילבערנע שיסלעך) שהיו לרבנו ז"ל - היה קשה לי יותר

לְהִתְקַרֵּב! - כִּי הוּא נֹלַד וְגָדַל בְּבֵית עֲשִׁירִים, וְאֵלּוּ לֹא הָיָה רוּאָה זֹאת אֲצֵל רַבְּנֵי ז'ל, הָיָה קָשָׁה לוֹ לְהִתְקַרֵּב.

מד.

(חיי-מוהר"ן טצד)

אָמַר: "יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שָׂאִין מִכִּירִים אוֹתִי כָּלֵל, וְחוֹלְקִין עָלַי!"

וְאָמַר: שְׂאִיתָא בְּזוּהַר-הַקְּדוֹשׁ (שְׁמוֹת יז). עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת א, י): "הִבֵּה נְתַחֲמָה לֹו": "וְכִי תַעֲלֶה עַל דַּעְתְּךָ שְׁפָרְעָה הַלֵּךְ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד וְאָמַר לֹו 'הִבֵּה נְתַחֲמָה' - אֲלֵא שֶׁהַכְּנִים [הַשָּׂר שֶׁל מִצְרַיִם] בְּתוֹךְ לְבָבָם [הַמַּחֲשֶׁבֶה הַזֶּה] וְכו'". עֵינֵי-שָׁם.

מה.

(חיי-מוהר"ן טצה)

שֶׁבֶט לֹו'י הָיוּ דְבוּקִים וְחִזְקִים בְּה'אֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם. וְעַל־כֵּן "לֹא טָעוּ בְּעֵגְל" (שְׁמוֹת לב, כו), וְגַם "לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוֹם עֲבוֹדַת מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת-רַבָּה ה, טז).

מו.

(חיי-מוהר"ן, הַשְּׁמִטוֹת בְּסוּף-הַסֵּפֶר, גִּדְפָס בְּסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂי־תוֹרָה דְּפּוֹס רֵאשׁוֹן שְׁנַת תַּקַּע"ה)

אָמְרוּ רַז"ל (מְגִלָּה יח): "מִלֵּי בְּסַלְעַ, מִשְׁתוֹקָא בְּתַרִּי". וְזֶהוּ מִי שְׂאִינוּ יְכוּל לְדַבֵּר כְּרַאוּי, כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין לְדַבֵּר בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, וְאִז שְׁתִּיקוּתוֹ יִפֶּה מְדַבְּרוֹ. אֲבָל מִי שֶׁיְכוּל לְדַבֵּר כְּתַקוּנוֹ - בּוֹדֵאי דְּבוּרוֹ יִקָּר מְאֹד, וְאִזִּי דְּבוּרוֹ "שׁוּה שְׁנֵי סְלָעִים".

וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (שְׁבֵת י: מְגִלָּה טז): "עַל מִשְׁקַל שְׁנֵי סְלָעִים מִילַת, נְתַגְלִלַל הַדָּבָר וְיִרְדּוּ אֲבִתֵּינוּ לְמִצְרַיִם".

"מִשְׁקַל שְׁנֵי סְלָעִים מִילַת" - הֵינּוּ בְּחִינַת 'מִלֵּי', בְּחִינַת 'דְּבוּרִים' "שְׁשׁוּיִם שְׁנֵי סְלָעִים".

"עַל-יַד־יָזָה נְתַקְנָאוּ בּוֹ אֲחִיו וְיִרְדּוּ לְמִצְרַיִם" - כִּי "עַקֵּר גְּלוּת-מִצְרַיִם" הָיָה, לְתַקֵּן 'פְּגַם-הַדְּבוּר', שְׁפָגְמוּ בּוֹ 'דוּר-הַפְּלָגָה' שְׁקָלְקְלוּ בְּדְבוּר' וְאָמְרוּ (בְּרַאשִׁית יא, ג): 'הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים'" (שְׂעַר-הַכְּנֹנֹת פָּסַח; שְׂעַר-הַפְּסוּקִים, פְּרִשְׁת שְׁמוֹת).

מז.

(סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂי־תוֹרָה, מַעֲשֵׂה יַב מִבְּעַל-תַּפְּלָה, בְּרַמְזֵי רַבְּנֵי ז'ל בְּסוּף)

עֵינֵי-שָׁם כָּל הַקַּאפִּיטָל (יִשְׁעִיה לֹא) שְׁמַדְבֵּר מַעֲנִין כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנ"ל (שֶׁל הַבְּעַל-תַּפְּלָה): "הוּי הַיְרָדִים מִצְרַיִם לְעִזָּה וְעַל סוּסִים יִשְׁעֵנוּ. וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא רוּחַ".

הֵינּוּ: בְּחִינַת הַמְּדִינָה שְׁסֻמְכוּ עָלֶיהָ הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שְׁהֶם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם.

כִּי לְפִי טְעוּתָם סָבְרוּ: שְׁהֶם כָּלֵם אֵלְקוּת, וְסוּסֵיהֶם הֵם מְלֹאכִים! כְּמִבְּאֵר לְעֵיל בְּתוֹךְ הַמַּעֲשֵׂה עֵינֵי-שָׁם. וְזֶה שְׁסִים הַפְּסוּק: "וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא אֵל, וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר" וְכו'. וְהֵבֵן.

מח.

(סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂי־תוֹרָה, מַעֲשֵׂה יַב מִבְּעַרְגָּעַר וְעַנִּי - בְּרַמְזִים בְּסוּף הַמַּעֲשֵׂה)

יִשְׂרָאֵל הָיָה לָהֶם סִימָנִים בְּמִצְרַיִם: "פְּקַד פְּקַדְתִּי" (שְׁמוֹת ג, טז) - מִי שְׂיֵאמֵר לָהֶם זֶה הַלְּשׁוֹן, הוּא הַגּוֹאֵל.

וְהַדָּבָר תְּמוּנָה: מֵאַחַר שֶׁיִּדְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְזֵה, אִם-כֵּן מֵהוּ הַסִּימָן?! - אֲפָשָׁר לֹא נִמְסַר אֲלֵא לְהַזְקֵנִים, וְגַם עַל הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן בּוֹדֵאי יֵשׁ סִימָנִים.

[וכלשון ההגדה של-פסח: "ואלו לא הוציא הקדוש-ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים"].

נב.

(טיח-טרפיקדש הקדש ח"ג תעא)

רַבְּנוּ ז"ל הָיָה נוֹהֵג לֶאֱכֹל בַּפֶּסַח, רַק 'מִצָּה שְׂמוּרָה מְשֻׁעֵת קִצְרָה'. וְכֵן הָיָה נוֹהֵג לִבְלִי לֶאֱכֹל מִצָּה שְׂרוּיָה. וְכֵן נִהְגוּ גַם אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ.

נג.

(טיח-טרפיקדש ח"ב סט)

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: "מִי שֶׁלֹּא הִתְחִיל לְהַחְמִיר בַּפֶּסַח, וְאוֹכֵל שְׂרוּיָה, שֶׁלֹּא יִחְמִיר. וּמִי שֶׁכָּבַר קִבֵּל עָלָיו חוּמְרָא זו, שֶׁלֹּא יִפְסִיק הַנְּהִיגָה זו". (עין בקטע הקדם).

נד.

(טיח-טרפיקדש ח"ג רפח)

בִּידוּעַ: הַקְפִּידוּ אַנְ"שׁ שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל בַּפֶּסַח שְׂרוּיָה [נעבראקס], שֶׁכֵּן נִהַג רַבְּנוּ.

וְאַף-עַל-פִּי-כֵן נֶעְנָה פֶּעַם רַבִּי נַחֲמָן מִטּוֹלְטִישִׁין ז"ל וְאָמַר לְבַנְיֵי-בֵּיתוֹ: "שֶׁכְּשִׂירָאוּ שְׁנוּפֵל אֵיזָה פְּרוּר מִצָּה מִמֶּנּוּ לְתוֹךְ הַמָּרְק, שֶׁלֹּא יִסְפְּרוּ לוֹ! - כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּהִירָה וְאִסְרָה 'מִשְׁהוּ-חֶמֶץ', וְלֹא 'מִשְׁהוּ-מִצָּה'!"

נה.

(טיח-טרפיקדש הקדש ח"ג תעב)

פֶּעַם תָּפַס רַבְּנוּ ז"ל בִּידוּ חֲתִיכַת 'מִצָּה', וְאָמַר: "מִצָּה עִם שְׂמִירַת-הַבְּרִית, זֶהוּ מִצָּה-שְׂמוּרָה"! [מִצָּה מִיט שְׂמִירַת-הַבְּרִית, אִיז מִצָּה-שְׂמוּרָה]!

וּבַעֲת אָמְרוּ הַתְּבוֹת 'שְׂמִירַת-הַבְּרִית', הַחֹה וְהָרָאָה רַבְּנוּ ז"ל עַל-עֲצָמוֹ!

מט.

(ספר-המודות, ענניני 'מרור')

[א] בַּזֵּית מָרוֹר שְׂאוּכְלִין בַּפֶּסַח, מִסְגָּל לְפִרְנָסָה (מִמוֹן לֹה - עֵין לְקוּטִייה־לְכוּת ה'הַרְשָׁאָה' ד, טו-טזיז).

[ב] אִשָּׁה שֶׁהִיא מְקַשָּׁה לִילָד, תִּתְלַח עַל צְוֹאָרָה מִמָּרוֹר הַנְּשֹׂאָר (קְשׁוּי-לִילָד ו).

נ.

(ספר-המודות, מפלת ח"ב ב)

הַטְּחִינָה שֶׁל קֶמַח, וְהַלִּישָׁה, שֶׁל ה'מִצּוֹת שֶׁל פֶּסַח' - הוּא סְגָלָה לְאִשָּׁה שֶׁמִּפְּלַת נְפָלִים.

[הַרְבַּ מְטֻשְׁעֵה־רִין ז"ל צִין [רמז] ל'שְׂמוֹת-רַבָּה' יז, ה: "וְעֵבֶר ה' לְנִגְף אֶת מִצְרַיִם" (שְׂמוֹת יב, כג) - מְלַמֵּד: שֶׁאִף הַמְעַבְרוֹת [שֶׁל הַמִּצְרַיִם] שֶׁהָיוּ רְאוּיֹת לִילָד, הִפִּילוּ, וּמִתּוֹ הִיאֲמָרוּ, וְהַמְשֻׁחִית יֵצֵא וְחִבֵּל כָּל מַה שֶׁמִּצָּא, וְאֵין "לְנִגְף" אֶלָּא 'עֲבָרוֹת', שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם כ"א, כב): "וְנִגְפוּ אִשָּׁה הָרָה". וַיִּשְׂרָאֵל עוֹשִׂין כָּל מַה שֶׁאֲמַר לָהֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ', הֵן הָיוּ עֲסוּקִין ב'מִצּוֹת' שֶׁהָיוּ טוֹחֲנִין וְלָשִׁין, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹקֵר נְטִיעָתוֹ שֶׁל מִצְרַיִם.

וְצִין ל'יִדִי-מִשָּׁה' שָׁם: הִנֵּה עֶסֶק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְגַמַּת עֶסֶקֶם (מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה). "שֶׁהָיוּ טוֹחֲנִין וְלָשִׁין" - שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַמִּצָּה שֶׁעֲדִין לֹא נִגְמְרָה. וְכֵן "הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֹקֵר נְטִיעָתוֹ שֶׁל מִצְרַיִם" - פְּרוּשׁ: שֶׁחִבֵּל אִף הַעֲבָרִין בַּמַּעֲיָאָמוֹ, וְהוּא גַם-כֵּן דָּבָר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מִלְאֲכָתוֹ].

נא.

(טיח-טרפיקדש הקדש ח"ג תסח)

כְּשֶׁדָּבַר פֶּעַם רַבְּנוּ ז"ל מִמְעַלַּת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְשָׁבַח יְצִיאָתָם מִמִּצְרַיִם, אָמַר: "וּזֹאֵם וּוְאֵלְטֵן אֵידֵן גְּעוּזֵעַן וּוְעֵן זֵי גִיעֵן נִישְׁט אַרִּיס פּוֹן 'מִצְרַיִם'? - וּוְאֵלְטֵן זֵי גְעוּזֵעַן 'צִיגְאָנְעֵרס'!" [מַה הָיוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל פִּיּוּם, לֹוֹלָא שִׁיזְאָו מִמִּצְרַיִם? - הֵם הָיוּ 'צוּעֲנִים נְוִדִים'].

[תקוני-זהר (ל): "דבת-זוגיה דצדיק, איהו מצה שמונה', לגבי מצה שלימה עשירה'. ומאן גרים דא למיהוי בת-זוגיה מצה שמונה' לגבה? בגין דנטר טפה דיליה. ומאן דפגים טפה דיליה, אתקרי בת-זוגו מצה פרוסה' ללחם עני" (דברים טז, ג) וכו'].

"וכי מהיכן אקח עבור החג"?! [וואו נעמט מען אויף פסח].

פנה אליו מוהרנ"ת ז"ל ונחמו: "על פסח יהיה לך!" באומר לו: "אחי! אל תדאג! - אולם איך זוכים לקחת את הפסח בעצמו"! [אויף פסח וועט זיין, ווי נעמט מען דעם פסח אליין].

באומר: זאת אינה דאגה! - העקר הוא לכסף ולהשתוקק אל קדשת והארת הפסח בעצמו, בדפעי!

[שיח-שרפי-קדש ח"ו של: היה אומר רבי לוי יצחק בענדער ז"ל, לענין שיחתו של מוהרנ"ת ז"ל, לענין פסח: "מהיכן לוקחים את הפסח בעצמו"! - שהכונה הפשוטה שבדבריו הוא: ששאל: "איך נזפה פבר לצאת מהגלות, ונזפה פבר להקריב את הקרבן-פסח בבית-המקדש כדת וכדין"!].

נט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ה פח)

פעם פשהתקרב חג הפסח, ועדין לא היה למוהרנ"ת ז"ל, מספיק פדי הוצאות החג, פשראה שממלאים את החבית במים עבור ימי החג, התאזר והתחזק, עד שרקד מרב שמחה פשהוא עונה ואומר בשמחה: "תודה לקל יש לנו פבר מים עבור ימי החג".

ס.

(אבני-הברזל, שיחות-וספורים מרבנו ז"ל מג; שיח-שרפי-קדש ח"ב רלג)

פעם פשבקר רבנו ז"ל בבית בתו אדל, ביום האחרון של פסח - נתנה לו פמרק שני קניידלאך.

והיא היתה לה צער גדול בנים רחמנא-לצלן.

נו.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג תעג; שער-צדיק מכתב עא, ו)

רבנו ז"ל תפס והחזיק פעם בידו מצה בחג-הפסח, ואמר: "פשאוחזים מצה בידיים, אוחזים פביכול את השם-יתברך בידיים" [אז מ'האלט מצה אין די הענט, האלט מען גאט אין די הענט].

נד.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג קעה; תמימי-דרך מכתב נד)

פעם בפורים אמרו למוהרנ"ת ז"ל: שרבי נחמן בן מרת חיה בת רבנו שוהה בביתו של רבי מרדכי (הוא העשיר רבי מרדכי רוטנזייט ז"ל): "נחמן שוהה בבית מרדכי" [נחמן שטייט איין ביי מרדכיין!]

נענה ואמר: "בן הדבר נוהג, שבפורים שוהה נחמן, הוא נשמת הצדיק, אצל מרדכי-הצדיק! - וב'פסח' שוהה הצדיק אצל פסח! - וכן בכל יום-טוב!" [אזוי איז, פורים שטייט איין נחמן ביי מרדכיין, פסח שטייט איין נחמן ביי פסח].

נה.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג קעב; תמימי-דרך מכתב מז; נד)

שמע פעם מוהרנ"ת ז"ל: איך שמתאונן אחד מאנשי-שלומנו לפני חברו, היות שמתקרב והולך חג הפסח, ועדין אין לו צרכי החג לו ולבני-ביתו, ואמר לו בכאב:

אמר לָהּ רַבֵּנוּ: "עוֹד יִהְיוּ לָךְ שְׁנֵי בָּנִים, שֶׁהַעוֹלָם יִקְנֹאוּ אוֹתָךְ בָּהֶם!" (פי סבלה במשך זמן רב, צער גדול בנים, שמתו אצלה בעודם צעירים, לא-עלינו). וְנוֹלַד לָהּ אַחֲרֵיכֶן בֶּן וַיְבִתָּהּ, הֲלֹא הִמָּה רַבִּי אַבְרָהָם בְּעַרְבֵינוּ וְאַחֲזוֹתוֹ רַבְּקָה.

וְנִתְחַרְטָה כָּל יְמֵיהָ עַל שֶׁלֹּא נִתְּנָה לוֹ יוֹתֵר, שְׂאֵלוֹ נִתְּנָה לוֹ יוֹתֵר, אֲפָשֶׁר הָיָה לָהּ יוֹתֵר בָּנִים.

סא

(אבני-ה-ברזל, התקרבות מוהרנ"ת יג; טיח-שרפי-קדש ח"ב תרצא)

בתחלת הַתְּקַרְבוֹתָיו שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת, בְּשָׁנַת תַּקס"ג, נָסַע עִם רַבֵּנוּ לְמַעַד וּדוּבְקָא, לְהִיּוֹת שָׁם עַל חֲתֻנַּת בֵּיתוֹ שָׂרָה, וְנִשְׁאָר שָׁם עִם רַבֵּנוּ עַד לְאַחַר חַג הַפֶּסַח.

וּמוֹהֲרֵנ"ת רָצָה שֶׁרַבֵּנוּ יִזְמִינוּ אֶצְלוֹ לְסַעֲדַת לֵיל הַסֵּדֶר, בְּכַדֵּי שִׁיזְכֶּה לְרֹאוֹת אֶת הַנְּהַגְתּוֹ בְּעֵרִיכַת ה'סֵדֶר'.

אבל רַבֵּנוּ לֹא הִזְמִינוּ, כִּי מְנַהֵגוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּלֵילֵי פֶסַח הָיָה: לְהִסָּב עִם בְּנֵי-בֵיתוֹ אֶצֶל הַשֵּׁלְחָן, וְעַל-כֵּן לֹא יָשָׁב אֶצְלוֹ שׁוּם אוֹרַח אֶל הַסֵּדֶר.

אולם מוֹהֲרֵנ"ת מְרַב הַשְׁתַּוְקוֹתוֹ, לְאַחַר שֶׁגָּמַר אֶת הַסֵּדֶר שְׁלוֹ, הִלָּךְ לְמִקּוֹם אֲכַסְנֵיתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ, וְעָבַר לְיַד הַדְּלֵת, וְרָאָה אֶת רַבֵּנוּ כְּשֶׁעֹמֵד עִם הַכּוֹס בְּיָדוֹ וְאָמַר אֶת תְּפִלַּת "שְׁפוּף חֲמַתְךָ", וְזֶה הָיָה לוֹ כְּמוֹצֵא שֶׁלֹּל רַב.

וְאָמַר: "אֲשֶׁרֵי לוֹ שֶׁעַל-כֵּל-פָּנִים זָכָה לְרֹאוֹת אֶת רַבֵּנוּ זְצוּק"ל יוֹשֵׁב עַל הַסֵּדֶר פֶּעַם אַחַת כָּל יְמֵי חַיָּיו!"

סב

טיח-שרפי-קדש ח"ב תרצב)

כְּשֶׁפָּסַעַד רַבֵּנוּ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ, בְּלֵיל הַסֵּדֶר, הָיָה יוֹשֵׁב בְּרֹאשׁ הַשֵּׁלְחָן, וּבְנֵי-בֵיתוֹ בְּסוֹף הַשֵּׁלְחָן שֶׁבַחְדֵּר הַשְּׁנֵי, כִּי הַשֵּׁלְחָן הָיָה אֲרוֹךְ, וְעֹמֵד בֵּין שְׁנֵי חֲדָרִים.

סג

(ימי-התלאות לד)

שְׁמַעְתִּי מִפִּי הָרַב הַגָּאוֹן רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטַעַרְנֵה-אַרְצִי: כַּאֲשֶׁר יָדוּעַ וּמוֹבָא גַם בְּהַמְכַתְּבִים, מַעֲנִין ה'רְצַעְנִים' שְׁקוֹרִין 'שְׁוֹוֹא לִינִיעַ', שֶׁהַעֲמִידוֹ מִהַמְלוּכָה בְּבֵית מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל, עַל-פִּי הַסֵּתֶת הַמְתַּנַּגְּדִים, וְעָבְדוּ בְּבֵיתוֹ בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב וְכו'.

וכאשר הִגִּיעַ לְזְמַן 'בְּדִיקַת חֲמִץ', וְהֵם עָבְדוּ בְּבֵיתוֹ וְאָכְלוּ שָׁם חֲמִץ, וְלְמוֹהֲרֵנ"ת לֹא הָיָה כִּי-אִם זֶה הַחֲדָר לְבַד, וְעַל-כֵּן עָשָׂה הַבְּרָכָה "עַל בְּעוֹר חֲמִץ", וּבְדַק בְּאִיזָה זְוִיזוֹת.

וכאשר בָּרַךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּכוּנָה כְּרֹאוֹי, וּפָנָיו הָיוּ כְּלִפִּיד אֵשׁ - כִּי הָיָה רָגִיל לוֹמַר: "שֶׁתִּכַּף בְּעַת הַבְּרָכָה 'עַל בְּעוֹר חֲמִץ', מִתְחִיל כְּבָר אֶ שְׁטִיק פֶּסַח"!

ומאז הָיָה מְאִים מְאֹד, וְדָרְכוּ הִיָּתֵה מְאֹז, לְהוֹכִיחַ הַרְבֵּה אֶת בְּנֵי נַחְמָן (אף-על-פִּי שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה מוֹכִיחַ אוֹתוֹ כְּל-כָּף), וְלִדְחָפוֹ בֵּין הַתְּבוֹת וְהַשְּׂאֲפָעַס [וְהַאֲרוֹנוֹת], כְּדֵי לְעוֹרֵר ה"יוֹם נָקַם בְּלִבִּי וְשָׁנַת גְּאוּלֵי בָּאָה" (ישעיה סג, ד), הַמוֹבָא בְּהַתּוֹרָה מ"ב לְקוֹטֵי-תַנְיָנָא עַוְרָה שָׁם.

וכן הָיָה בְּמִדַּת-הַדִּין, וּמוֹכִיחוֹ מ'בְּדִיקַת חֲמִץ', עַד אַחַר 'שְׂרַפַת הַחֲמִץ', שְׂאֵז צְרִיכִין לְבַעַר הַחֲמִץ מֵהַלֵּב וְכו'. וְגַם כּוֹנְנָתוֹ

הִיָּתָה אִז בְּהַבְרָכָה, עַל הַחֶמֶץ הַזֶּה (הַעֲרִילִים) לְבַעֲרוּ מִרְשׁוֹתָיו.

וְהִרְצַעְנִים' נִבְהָלוּ אִז מִפְּנֵי וּמִקוּלוֹ, וּבִקְשׁוּ מֵאֲתוֹ: "שָׁגַם בְּכָל הַבַּיִת יְבִדֵק וַיַּעֲשֶׂה מַה שְּׁצָרִיד פְּרָצוֹנוֹ!"

וְאַחֲרֵי־כֵן בְּעָרַב פֶּסַח בְּחֻצוֹת, נִפְטַר מֵהֶם לְגַמְרֵי.

וְהִנֵּה דִרְכוֹ שֶׁל מוֹהַר־נֹת ז"ל בְּסֹדֵר לֵיל פֶּסַח, הָיָה נוֹרָא מְאֹד בְּהַתְלַחְבוֹת עֲצוּם, וְהָיָה יוֹשֵׁב לְגַמְרֵי עַל הַמְטָה וּפְנֵי אֵל הַקִּיר, וְהָיָה אוֹמֵר הַהֲגָדָה בְּקוֹל רָם (וּכְמוּבָא בְּסִימָן כ' לְקוּטֵי־מוֹהַר־נֹ), וּבְהַשְׁתַּפְּכוֹת־הַנֶּפֶשׁ, וּבְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁאִין לְשַׁעַר, בְּנִגּוֹן שְׁלוֹ הַיְדוּעַ לְאֵנֶ"שׁ.

וְכֵן עָשָׂה עַד "שְׁלַחַן עוֹרֵךְ", וְאִז יָשַׁב עִם כָּל בְּנֵי בֵיתוֹ וּנְכַדָיו, וְגַם רַבֵּי שְׁמַעֲלֹקֵי בְרִי־חֹרֵגוֹ הָיָה אֹצְלוֹ.

וְדַבְּרוּ אִז אֵלָיו, מַעֲנִין הַנְּסִים וְהַגְּאֻלָּה שְׁעָשָׂה לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי נִפְטְרוּ מִהִרְצַעְנִים' שְׁהַעֲמִידוֹ ה'מִתְנַגְּדִים' וְכוּ'.

וְהַקְפִּיד עֲלֵיהֶם וְאָמַר: "עַכְשָׁיו בְּזִמְן עֵת־רָצוֹן קָזָה, וְשָׁפַל אֶחָד וְאֶחָד פָּמָה יִגִיעוֹת וּטְרַחְחוֹת הָיָה לוֹ לְבַעַר הַחֶמֶץ וְעַל הַמְצוּוֹת הַשְּׂיָכִים לְפֶסַח, וּכְמָה מְעוֹת בְּזַבְזוֹ עַל־זֶה, אֲסוּר לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם חֲסִי־וְשִׁלּוּם, הַלֹּא הֵם אַחֲיֵינוּ; וּבּוֹדָאֵי יְהֵא לָהֶם תְּקוּן, וְאַנְחָנוּ נִצְטָרֵךְ לְחַפֵּשׁ בְּשִׁבְלֵם תְּקוּנִים.

וְאַחֲרֵי־כֵן בְּגִמְרַת הַסֵּדֵר, הִיָּנוּ 'בְּרַפְת־הַמְזוֹן' 'הַלֵּל' 'נִשְׁמַת' - הַסֵּב עוֹד פַּעַם פְּנֵי אֵל הַקִּיר, וְעָרַךְ אֶת הַסֵּדֵר בְּהַתְלַחְבוֹת נִפְלָא, וּבְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁאִין כְּמוֹהוּ, בְּנִגּוֹנוֹ הַיְדוּעַ עַל נִשְׁמַת, עַד גְּמַר הַסֵּדֵר.

סד.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נְטִילַת־יָדַים־שְׁחָרִית ב,ו)

'חֶמֶץ' וּמִצָּה, הוּא בְּחִינַת 'טַבַּע וְהַשְּׁגָחָה' - 'מַחִין דְּגִדְלוֹת' וְ'מַחִין דְּקַטְנוֹת'.

כִּי 'חֶמֶץ' - זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים עג, כא): "כִּי יִתְחַמֵּץ לִבִּי" - שְׁנוּפְלִין לְהָאָדָם קְשִׁיוֹת עַל הַנְּהַגַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְ'מִצָּה' - עַל־שֵׁם "שְׂיִצְאוּ בַּחֲפְזוֹן" וְכוּ' (דְּבָרִים טז, ג), "וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם" (שְׁמוֹת יב, לט) - שְׁהָיָה לָהֶם אֲמוּנָה בְּהַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי 'חֲפְזוֹן' זֶה בְּחִינַת 'לְמַעַלְה־מַהֲזֵמֵן', 'לְמַעַלְה־מַהֲטַבֵּע'.

סה.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, צִיצִית ג,ג)

עַקֵּר 'יִצִיאַת־מִצְרַיִם', הוּא עַל־יַדֵּי בְּחִינַת 'חֻצוֹת', בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת יא, ד): "כַּחֲצַת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם" - דְּהִיָּנוּ: עַל־יַדֵּי שְׁמַשְׁבְּרֵין ה'שֶׁלֶשׁ מִדּוֹת רְעוּת, שְׁהֵם: 'תְּאוֹת־מְמוֹן', וְ'אֲכִילָה', וְ'מִשְׁגָּל', שְׁהֵם בְּחִינַת 'חֲשִׁכַת לַיְלָה', שְׁהֵם עַקֵּר 'גְּלוֹת־מִצְרַיִם'.

סו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין ה, כט)

עַכְשָׁיו הַתְּגַבֵּר ה'בְּעַל־דְּבַר' מְאֹד מְאֹד, מִחֻמַּת שְׁרוּאָה שְׁקָרוּב לְבֹא קִצּוֹ, עַל־כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר מְאֹד.

כְּמוֹ שְׁנֵי בְנֵי־אָדָם הַנִּלְחָמִים זֶה עִם זֶה - כְּשִׁרוּאָה שְׁמִתְגַּבֵּר כְּנִגְדּוֹ וְכִמְעַט שִׁיפֵל, אִזִּי הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכָל כַּחוֹ לְהַפִּיל אֶת שְׁכֵנֵגְדּוֹ. וְכְמוֹ שְׁאָמַר הַחֶכֶם: "אִין גְּבוּר כְּמִתְיָאֵשׁ".

כִּי ה'גְּלוֹת', הוּא בְּחִינַת 'עִבּוּר'. וְכִשְׂיִוִצְאֵין מִן הַגְּלוֹת, זֶהוּ בְּחִינַת 'לְדָה', כְּמוֹ 'צְאֵלַת־מִצְרַיִם' שְׁנִקְרָאת 'לְדָה',

כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (יחזקאל טז, ד): "וּמִלְדוֹתֶיךָ בְּיוֹם הוֹלֵדֶת אֶתְךָ" וְכוּ'.

וְכֵן בְּגֵאֻלָּה אַחֲרוֹנָה כְּתִיב (ישעיה סו, ח): "כִּי הָלַךְ גַּם יְלָדָה צִיּוֹן אֶת בְּנֵיהָ", וְכְמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם פסוק ט): "הֲאֵנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אוֹלִיד".

וְעַל־כֵּן בְּסוֹף הַגְּלוּת, מִתְגַּבֵּר ה'גְּלוּת' בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שמות ה, כג): "וּמֵאִזְ בָּאתִי אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, הִרַע לְעַם הַזֶּה" וְכוּ', וְכְמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם פסוק ט): "תִּכְבַּד הָעֲבוּדָה" וְכוּ' - זֶה בְּחִינַת 'קִשְׁוֵי-הוֹלָדָה', בְּחִינַת (שם יג, טו): "וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פְּרַעֲה לְשַׁלְּחֵנוּ".

וְכֵן כָּל הַיְסוּדִים וְהַצָּרוֹת שֶׁסּוֹבְלִים עִבְדֵי עַבְדֵי בְּסוֹף הַגְּלוּת-הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה - הֵם בְּחִינַת 'חֲבַל־לְדָה', כְּמוֹ הָרָה תִּקְרֵיב לְלֶדֶת, תִּחִיל תִּזְעַק בְּחֲבָלֶיהָ" וְכוּ' (ישעיה כו, יז).

וְעַקֵּר 'הַתְּגַבְרוֹת הַגְּלוּת' שֶׁמִּתְגַּבֵּר עִבְדֵי חֲסִדוֹשָׁלוֹם - הוּא מֵה שֶׁה'בַּעַל-דָּבָר' מִתְגַּבֵּר מְאֹד עַל נַפְשוֹת יִשְׂרָאֵל, לְרַחֵקם מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ - שֶׁזֶהוּ עַקֵּר 'גְּלוּת וְצָרוֹת הַנֶּפֶשׁ', כִּי חוּץ מִזֶּה "הַכֹּל הַבֹּל" (קַחֲלֵת א), וְכַמְבֹאֵר בְּמִקוּם-אַחֵר (לְקוּטִי-מוֹהָר"ן ח"ב ז).

וְעַקֵּר הַצָּרָה: מֵה שֶׁמִּתְגַּבֵּר ה'בַּעַל-דָּבָר', לְהַכְנִים 'כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרוֹסוֹת' בְּעוֹלָם חֲסִדוֹשָׁלוֹם, וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן לַה; רכ): "שֶׁהוֹלֵךְ אִפִּיקוֹרוֹסוֹת גְּדוֹל בְּעוֹלָם!"

וְכְמוֹ שֶׁרוֹאִין בְּחוּשׁ: שֶׁלֹּא הִיָּתָה כְּזֹאת מִימֵי-עוֹלָם, אִפִּיקוֹרוֹסוֹת' כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ עִבְדֵי בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, שֶׁרַבּוּ הַמִּתְפָּרְצִים בָּעַם, לְלַמֵּד אֶת נַעֲרֵי בְנֵי-

יִשְׂרָאֵל, חֲכָמוֹתֵיהֶם וְלִשְׁנוֹתֵיהֶם וְכוּ'. וְכַבֵּר דְּבַרְנוּ מִזֶּה בְּמִקוּם-אַחֵר.

וְכָל 'הַתְּגַבְרוֹת הַבַּעַל-דָּבָר' שֶׁמִּתְגַּבֵּר עִבְדֵי - זֶהוּ בְּחִינַת "חֲבַל־שֶׁל מְשִׁיחַ" (סִנְהֶדְרִין צח:), בְּחִינַת 'חֲבַל־לְדָה', כְּנ"ל.

וְעַל-כֵּן עִבְדֵי אֵין פֶּח לְעַמֵּד כְּנֶגְדּוֹ, כִּי- אִם בְּכַח הַצַּדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים הַגְּדוֹלִים מְאֹד וְכוּ'.

סז.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַפְּרוֹת ד, ו-ז)

זֶה בְּחִינַת מֵה שֶׁאָמַר פְּרַעֲה (שמות ה, ט): "תִּכְבַּד הָעֲבוּדָה" וְכוּ'. כִּי תִכְבַּד בְּשִׁנְתֵּנוֹרֵר צְמִיחַת קֶרֶן יִשׁוּעָה שֶׁל הַגְּאֻלָּה, שֶׁהַעֲקָר הוּא לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'נַעַם' - תִּכְבַּד נִתְעוֹרְרוּ בְּחִינַת ה'חוֹבְלִים', וְנִפְלוּ בְּנַעֲמִים'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הַתְּגַבֵּר ה'רַע שֶׁבְּחוֹבְלִים', וְהַסִּית אֶת 'פְּרַעֲה' לְהַכְבִּיד הָעֲבוּדָה יוֹתֵר, לְמַנַּע יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּאֻלָּה, מְלָשׁוּב לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

וּמִגְּדֹל 'הַתְּגַבְרוֹת הַרַע שֶׁבְּחוֹבְלִים', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הִיָּתָה 'כְּפִירוֹת הָעֲבוּדָה', בְּחִינַת "תִּכְבַּד הָעֲבוּדָה" כְּנ"ל - עַל-יְדֵי-זֶה חָזְרוּ וְנִתְעוֹרְרוּ דָתָן וְאָבִירָם, וַיֵּצְאוּ נֹצְבִים לְקִרְאֵת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְאָמְרוּ (שם פסוק כא): "יֵרָא ה' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט".

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'מַחֲלַקֵּת' שֶׁנִּמְשָׁד מִה'חוֹבְלִים', שֶׁחָזְרוּ וְנִתְעוֹרְרוּ עַל-יְדֵי שִׁנְתֵּנוֹרֵר ה'נַעַם-הָעֲלִיּוֹן', עַל-יְדֵי הַתְּחַלַּת הַגְּאֻלָּה לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

וּמִגְּדֹל 'הַתְּגַבְרוֹת שֶׁל הַחוֹבְלִים' אִזְ בַּעַת 'הַתְּחַלַּת הַגְּאֻלָּה', שִׁנְתֵּנוֹרְרוּ כְּנֶגֶד

סח.

(לקוטי-הלכות, שלוחת-השן ד, ה"ו)

עקר 'יציאת-מצרים' הוא: מה שיוצאין מטמאה לטהרה, מטמאת וזהמת פרעה ומצרים, לקדשת וטהרת ישראל, כמו שכתוב (שמות ג, יב): "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים" וכו'.

וזו מכרח לעבר על כל אדם, בכל זמן, בכל דור ודור - וכמו שאמרו רז"ל (פסחים פ"י מ"ה; קטז:): "בכל דור ודור חיב אדם לראות את-עצמו, כאלו הוא יצא ממצרים".

ובשביחנת פרעה ומצרים, שהם הסטרא-אחרא וחילותיו, רודפין אחר האדם בכלבולים ומחשבות רעות רבות מאד, ואין לו מקום לנוס, לא לפניו ולא לאחוריו ולא מן הצדדין, כי מכל-צד מסבבין אותו בכמה מיני בלבולים ומניעות ויסורין.

אזי אם ירצה להסתכל לאחוריו - בודאי יתגברו חסוֹשֵׁלֹם יותר. על-כן אין תקנה: פיי-אם שיצעק אל השם ממקום אשר הוא שם, ולא יפנה ויסתכל לאחוריו כלל.

וכל ענין זה - עובר על כל אדם בעת שרוצה לכנס בעבודת-השם: שהיצר-הרע וחילותיו, שהם בחינת פרעה ומצרים, רודפים אחריו בכמה מיני רדיפות.

וכל כחם, מחמת הדינים שיונקים מהם, ומתקף התעוררות הדינים שנתעוררים עליו וכו', על-ידי-זוה רודפין אותו מכל הצדדין, בכמה מיני מניעות ועכובין ויסורים ובלבולים רבים.

ה'נעם', עד שהכביד העבודה וכו', וגרם 'מחלקת של דתן ואבירם' שאמרו: "ירא ה' עליכם" וכו' בנ"ל, והתגברו כל-כף עד אשר (שמות-רבה ג, ט; ו, ב): "העשק יהולל חכם" וכו' (קהלת ז, ז), שגם משה רבנו אמר להשם-יתברך (שמות ה, כב): "למה הרעתה" וכו'. וכל-זה מחמת 'התגברות החובלים'.

וזו בחינת כל ההתגרות וההתגברות שמתגבר ה'בעל-דבר' בכל-פעם יותר, על כל מי שרוצה לכנס לעבודת השם-יתברך, וכל מה שמתעורר האדם יותר לכנס לעבודת השם-יתברך, מתעורר כנגדו ה'בעל-דבר' ביותר, כמו שאמרו רז"ל (ספד נב): "כל הגדול מחברו, יצרו גדול ממנו".

כי עקר כל ה'קדשה של איש-הישראל', נמשך מ'ארץ-ישראל', מבחינת נעם-העליון, שהיא 'כלל התורה-הקדושה', כמו שכתוב (משלי ג, יז): "דרכיה דרכי נעם".

ועל-כן כל מה שהאדם רוצה לכנס אל ה'קדשה' יותר - שאז נמשך עליו 'קדשת ארץ-ישראל', 'קדשת הנעם-העליון' ביותר - כמזכר באים בחינת ה'חובלים' להתתקן, ואזי כמזכר מתעורר ה'רע שבחובלים', ומתגברים כנגדו למנעו.

כי כל ה'חטאים' וה'סטרא-אחרא', אחיזתם מה'חובלים', שהם בחינת 'מחלקת', 'שמשם עקר היצר-הרע' (לקוטי-מוהר"ן סימן סב).

ועל-כן צריך האדם להתגבר בכל-פעם מחדש - כדי להכניע ה'רע שבחובלים' בכל-פעם, ולתקן ה'טוב' שבהם, להפך ה'חובלים' לבחינת נעם, שיהיו כל ה'מחין' בבחינת 'מחין של ארץ-ישראל', ששם עקר ה'מח' וה'חכמה'.

וְהוּא מִמֶּשׁ כִּמּוֹ שֶׁהִיא 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' - שְׁמֵאֲחֻרֵיהֶם רָדְפוּ הַמִּצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם, וּמִלְפָּנֵיהֶם הָיָה הַיָּם סוֹעֵר, וּמִצְדֵּדֵיהֶם 'חֵיוֹת רְעוּת', עַד שֶׁלֹּא הָיָה מָקוֹם לָנוּס בְּשׁוּם צַד וְכוּ'.

וּמִמֶּשׁ בַּחֲיִנּוֹת אֱלוֹ, עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם הַרוֹצֵה לְכַנֵּס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי מִי שֶׁרוֹצֵה לְכַנֵּס לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, הוּא בַּחֲיִנַּת יְצִיאַת מִצְרַיִם מִמֶּשׁ.

כִּי כָּל מִה שֶׁעֹבֵר עַל יִשְׂרָאֵל בִּיְצִיאַת־מִצְרַיִם, וְ'קִבְלַת־הַתּוֹרָה' וְאַחֲרֵי־כֵן, וְכָל הַמְּלַחְמוֹת לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְכָל מִה שֶׁעֹבֵר עָלֵינוּ אַחֲרֵי־כֵן - הַכֹּל בְּאִשֶּׁר לְכָל עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם שֶׁרוֹצֵה לְזַבּוֹת לְחַיֵּי־עוֹלָם.

שֶׁבַּה־כָּרַח שִׁיעֵבֵר עָלָיו כַּמָּה מִיָּנִי מְלַחְמוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וּבְכַל־עֵת שֶׁרוֹצֵה לְהַתְּעוֹרֵר וְלְהַתְּחַזֵּק בְּעִבּוֹדַת־הַשֵּׁם, מִתְגַּבְּרִים בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר, וּבַפֶּרֶט בַּהַתְּחַלָּה.

כִּמּוֹ שֶׁהִיא בִּיְצִיאַת־מִצְרַיִם' - שֶׁתִּכְּף כְּשֶׁבֵּא מֹשֶׁה אֶל פְּרַעֲה לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל, הַתְּגַרָּה בָּהֶם בְּיוֹתֵר וְאָמַר (שְׁמוֹת ה', ט): "תִּכְבֵּד הָעִבּוֹדָה" וְכוּ'.

כִּי הַסְּטֵרָא־אַחֲרָא כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁבֵּא 'צַדִּיק־אֱמֵתִי' בַּחֲיִנַּת 'מֹשֶׁה', וְרוֹצֵה לְהוֹצִיא אִישׁ־יִשְׂרָאֵלִי מִגְּלוֹת נַפְשׁוֹ - הוּא מִתְגַּרָּה וּמִתְגַּבֵּר עָלָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּמְכַבֵּד עָלָיו עַל הָעוֹלָם־הַזֶּה, וְהַתְּאוֹת, וְהַפְּרָנְסָה - עַד שֶׁקִּשָּׁה עָלָיו לְזוּז מִמְּקוֹמוֹ לָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

אַבְל דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, שֶׁהֵם תּוֹפְסִין אֲמָנוֹת אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, וּבְכָל פֶּעַם הֵם צוֹעֲקִים אֶל הַשֵּׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם

מְכַנְיְעִין בְּכָל פֶּעַם 'פְּרַעֲה וְחִילוֹתָיו' שֶׁהֵם ה'סְטֵרָא־אַחֲרָא וְכַתּוּבֵיהֶם'.

אַבְל אֶף־עַל־פִּי שְׁמְכַנְיְעִים - הֵם חוֹזְרִין וּמִתְגַּבְּרִין בְּכָל פֶּעַם, וְכֵן פֶּעַם אַחֵר פֶּעַם כַּמָּה פְּעָמִים, כִּמּוֹ 'פְּרַעֲה', שֶׁבְּכַל־עֵת שֶׁבֵּא עָלָיו אִיזָה מִפֶּה, נִכְנַע קִצָּת, אַבְל אַחֲרֵי־כֵן חָזַר וְהִתְגַּבֵּר, כִּמּוֹ שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת ז', יג): "וַיַּחֲזֵק לֵב פְּרַעֲה וַיִּכְבֵּד אֶת לְבוֹ" וְכוּ'.

וְאַפְלוּ אַחֵר שֶׁהֵבִיא הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עָלָיו כָּל הָעֵשֶׂר מַכּוֹת, וְהַכָּרַח לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, חָזַר וְקִבֵּץ כָּל חִילוֹתָיו וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם.

וּכְמוֹ־כֵן מִמֶּשׁ עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּכָל זְמַן. וְכָל אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּיֵן בְּעֵצְמוֹ כִּלְזֶה לְפִי בַּחֲיִנַּתּוֹ וְעָרְפוֹ, אִיךְ שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו כַּמָּה עֲלִיוֹת וִירִידוֹת כַּמָּה וּכַמָּה פְּעָמִים, שֶׁכִּלְזֶה נִמְשָׁךְ מִבַּחֲיִנַּת הַנֶּלֶל, בַּחֲיִנַּת 'גְּלוֹת־מִצְרַיִם'. כִּי עַקֵּר הַגְּלוֹת הוּא 'גְּלוֹת־הַנַּפְשׁ', וְ"כָל הַגְּלוֹת מְכַנְיִם בְּשֵׁם מִצְרַיִם" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה טז, ד).

וְכִלְזֶה נִמְשָׁךְ מֵעַנְיָן הַנֶּאֱמָר בַּהַשְׁיָחוֹת (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א עב): "שִׁישׁ כַּמָּה בַּחֲיִנּוֹת בִּיְצִירַת־הָרַע; וּמִרְבוּי הַכַּחוֹת וְהַבַּחֲיִנּוֹת שִׁישׁ בַּהַיְצִירַת־הָרַע, מִשֵּׁם נִמְשָׁךְ מִה שֶׁבְּכַל־פֶּעַם מִתְגַּבֵּר מִחֲדָשׁ".

ס.ט.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, גְּנִבָּה ג, י - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ס, פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן')

זֶהוּ בַּחֲיִנַּת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם'. וְאִיתָא (שַׁעֲרֵי־הַפְּנוּת, דְּרוּשֵׁי הַפֶּסַח א; פְּרִיעֵץ־חַיִּים, חַג־הַמִּצּוֹת פ"א): "שְׁמִצְרַיִם הוּא לְשׁוֹן מִצְרַ" וְכוּ'. הַיָּנוּ: שֶׁאֲנוּ צָרִיכִין לְזַכֵּר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' בְּכָל יוֹם, כִּי בְּכָל יוֹם אֲנוּ צָרִיכִין לְצַאֵת

מ'מצר' ל'מרחב', שזהו בחינת 'יציאת-מצרים', בבחינת (תהלים קיח, ה): "מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה".

שזהו בחינת 'אריכת-ימים' - מה שצריכין להרחיב ולהאריך היום בכל יום ויום. כי כל יום ויום בתחלתו, הוא קצר מאד, ובא להאדם לכל אחד לפי בחינתו ב'מצר גדול'. וכנראה בחוש: שבכל יום בתחלתו, קשה על האדם מאד מאד, העבודה שהוא צריך לעשות.

ומחמת-זה: רבים נמנעין מעבודתו יתברך, ודוחין ומטעין את עצמן בכל יום ויום, שאומרים: "היום קשה לי להתפלל, היום לבי אטום, היום יש לי מניעות ובלבולים אלו!"

כמו שגלה רבנו ז"ל בהתורה הנ"ל (ח"א ט): שכל יום ויום פשפא להאדם, לכל אחד לפי בחינתו, הוא קצר בתחלתו, ובא במצר ובצמצום גדול להאדם, והקדשה והעבודה שצריך לעשות באותו היום, עדין היא נעלמת במצר גדול ובקטנות גדול מאד.

אבל האדם צריך בכל יום ויום, להיות גבור כארי וכו' - להתגבר להאריך ולהרחיב את היום, ולהתחיל לילך בכל שעה מ'קטנות' ל'גדלות'. דהינו: להגדיל כל שעה ושעה, ב'תוספות קדשה יתרה', שזהו בחינת

מה שצריכין בכל יום לצאת מ'מחין-דקטנות' ל'מחין-דגדלות'.

שאר הענינים - נמצאים
במדור 'הגדה של פסח'

- חל-המועד פסח -

ע.

(חיי-מוהר"ן שטו)

הזכיח את אחד שהיה מקרב ונתרחק, ואחר-כך חזר ובא אליו, בחל-המועד פסח תקס"ט.

ענה ואמר: אפלו אם עוברים כמה שנים, ואינו נעתק ועולה ממדרגתו למדרגה עליונה ממנה ביראת-שמים, רק הוא עומד במדרגתו הראשונה כבתחלה, ואפלו אם הוא גרוע יותר מבתחלה.

אם הוא מקרב לצדיק האמתי - ההתקרבות בעצמו הוא טוב מאד בלי שעור וערך. ואם לא היה מקרב להצדיק היה גרוע עוד יותר ויותר.

הגדה של פסח

– מצות בעור חמץ –

א.

(ח"א ה, ד)

צריך לפנות את ה'פחין', מ'חכמות-
 חיצוניות' ומ'מחשבות-זרות'.
 מ'חמץ' - שלא יחמיץ את חכמתו
 ב'חכמות-חיצוניות' וב'תאוות'. ועקר:
 לשמור מזה שלא יחמיץ.

וזהו (תהלים סח, לא): "גער חית קנה" -
 כדאיתא בזוהר (פנחס רנב): "קנה חי"ת
 תשבר ותעשה מפנה ה"א, ותעשה
 מאותיות חמץ מצה". הינו: שלא תחמיץ
 חכמתך.

וזהו לשון "גער", לשון 'מריבה', כי 'מצה'
 לשון 'מריבה' - "דצדיקיא עבדין
 מצותא בסטרין אחרנין, דלא יתקריבו
 למשכנא דקדושה" (זוהר שם רנא).

הינו: כשתשמר את חכמתך שלא יפנס
 בו 'חכמות-חיצוניות', שלא תהרהר
 ב'הרהורים-רעים', שהם בחינת 'קנה
 דסטרא-אחרא' - על-ידי-זה תנצל מבחינת
 'חמץ', שהיא 'סטרא-דמותא', כדאיתא (זוהר
 שם רנא: - על שמות יב, כ): "מחמצת, תמן
 סטרא-דמותא".

[לקוטי-עצות, מחשבות-והרהורים א: על-כן
 צריכין לזהר בהם במשהו, כי הם עקר החמץ והשאור
 שבעפה שצריכים לבערם ב'בל-יראה' (שמות יג, ז) וב'בל
 ימצא' (שם יב, יט), ולטוהר ולפנות את המוח מהם].

כשאתה שומע 'מריבות' שבין הצדיקים
 - תדע: שזה משמיעין אותך

'תוכחה', שאתה דבוק ב'סטרא-דמותא',
 בחינת 'חמץ'. ובודאי אם לא היה נפנס
 מזה, לא היה נשמע לך מריבות שבין
 הצדיקים.

ואין המריבה אלא בשבילך - כדי
 שתשוב מ'מות' ל'חיים', מ'חמץ'
 ל'מצה', מ'חי"ת' ל'ה"א, ותשוב מ'יראה
 רעה', מ'קול פגום', מ'חכמה פגומה' -
 ל'יראה טובה', ל'קול טוב', ל'חכמה טובה'.

וכשתשמר את מזה מבחינת 'חמץ',
 שלא יהיה אטום - אזי יפגע
 'קולך' ב'גלגלתך', ויתעבד רעם, ויתפשט
 'עקמימות שבלבך'. ואז תזכה לשמחה'.

וזה פרוש (תהלים פא, ח): "אענה בסתר רעם,
 אבחה על מי מריבה סלה".

"מי מריבה" - זה בחינת 'מצה', בחינת
 'מחין' - על-ידי-זה נעשה רעמים'.

ב.

(ח"א יח, ד)

"כי יתחמץ לבבי" (תהלים עג, כא) - בחינת
 'התגברות המינות'.

[לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחרית ב, ו: 'חמץ' -
 זה בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' - שזה
 נאמר על ה'קשיות' שנופלין להאדם על הנהגת השם-
 יתברך, שזהו בחינת 'חכמת-הטבע', שמשם כל
 ה'כפירות' ו'ה'קשיות'].

[לקוטי-הלכות, חלב ודם ד, ד: 'חמץ' - הוא בחינת
 'קשיות', בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' -
 שנאמר שם לענין ה'קשיות' שהיה קשה לו בלבו על
 השם-יתברך].

[לקוטי-הלכות, גלות ג, יב: 'חמץ' - היא בחינת 'חמוץ המוח', בחינת 'חכמות וחקירות', בחינת (תהלים עג, כא): "כי יתחמץ לבבי" וכו' - שאמר דוד המלך על-יד השלום, על החכמות והחקירות העולים על לב האדם, הרוצים לטרונו מן העולם חסי-שלום].

פה, וזה יש לו פה. והחלוק הוא פמו מעלת מדבר על חי.

וזהו החלוק בין "חמץ" ל"מצה" - בין חי"ת ל"ה"א.

"חמץ" - הוא בחינת, בחינת שלום שאין לו פה, בחינת חי.

ו"מצה" - היא בחינת, בחינת ה' מוצאות תפה, בחינת פה הדברי.

וזה בחינת (בראשית מז, כג): "הא לכם זרע" - בחינת (הושע י, יב): "זרעו לכם לצדקה", בחינת "מעשה הצדקה שלום", כנ"ל.

ד.

(ח"ב פג)

'פסח', הוא בחינת ימין, וב'ימין' הזה מעבירין החשד מהעינים, ואז עיניהם רואות נפלאות, ונפלאות אלו - הם בעצמם גם כן בחינת 'פסח'.

ו"אור-העינים' מעוררין הגאולה התלויה בלב" (תקוני-זהר נ:), בבחינת (ישעיה סג, ד): "כי יום נקם בלבי".

הינו: שמעוררין היום נקם שבבלב - לבטל שאור וחמץ של ייצר לב האדם רע שנשאר לו מנעוריו" (בראשית ח, כא).

ו'שאור וחמץ שב'לב האדם' - הוא המסית את האדם שיהרהר אחר תלמידים חכמים שבדור, ולומר: "זה נאה וזה לא נאה!"

בבחינת (הושע י, ב): "חלק לבם". 'לב'ם' - "הם ע"ב צדיקים שבדור" (תקוני-זהר נ:).

ג.

(ח"א נז, ח)

יש חלוק בין השלום של התענית של חל, ובין השלום של ענג-שבת.

שהשלום של תענית, אין לו בחינת דבור, ועל-ידי ענג-שבת, נשלם ה'דבור' לשלום.

וזהו שאמרו תז"ל (זהר פנחס רנב): "אין בין חמץ למצה אלא משהו".

"חמץ" - זה בחינת תקון הפעם על-ידי התענית.

בחינת (ישעיה סג, א): "מי זה בא מאדום חמוץ בגדים". "אדום" - זה בחינת כבוד (זהר פנחס רלד, תקוני-זהר נב, נג, קז:).

ו"חמץ" [שזהירים מלאכלו בפסח] - זה בחינת הכנעתו, בחינת תענית, בחינת העדר אכילה, בחינת (שמות יב, כ): "כל מהמפת לא תאכלו". "לא תאכלו" - זה בחינת תענית.

"מצה" - זה בחינת אכילת ענג-שבת, בחינת (ישעיה סו, יא): "למען תמצו והתענגתם" וכו'.

וזהו: "אין בין חמץ למצה" וכו' - הינו: אין בין התענית, לבין אכילת ענג-שבת - אלא משהו - נוטריקון: "והיה מעשה הצדקה שלום" (ישעיה לב, יז).

הינו: כי אין דומה שלום של התענית, לשלום של שבת, כי זה אין לו

וְזָהוּ (פסחים פ"א מ"א ב.): **"אור לארבעה עשר"** - הינו: **'אור-שבעינים'**, שיש בהם שני פעמים **"שבעה גלדי עינא"** (תקוני-זהר יג: קכח. קמה.) - בהם **"בודקין את החמץ"**.
וּכְשֶׁמִּבְטָלִין ה'שאור והחמץ' שב'ל"ב' ה"ל - אז יכול ה'ל"ב, להתלהב ב'למוד-התורה, ב'שלהובין-דרחימותא'.

ה.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ב, יא)

"אין בעור חמץ אלא שרפה" (פסחים פ"ב מ"א) - כי אז נתגלה שהכל ב'השגחת השם-יתברך, ואז יודעים שהכל מאתו יתברך, ואפלו ה'טבע' בחינת ה'אש, הכל ברא השם-יתברך לבד, ואזי נכנע ונתבטל ה'חמץ, בחינת ה'כמת-הטבע, על-ידי שרשו שהוא ה'אש'.

ו.

(ימי-התלאות לד)

מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: **"שתכה בעת הברכה על בעור חמץ - מתחיל כבר (א שטיק - חתיכת) פסח!"**

- סדר קרבן פסח -

"וכל עורל לא יאכל בו" (שמות יב, מח) - מאן דאית ביה ברית קדישא, יוכל ביה. מאן דלא אית ביה ברית קדישא, לא יוכל ביה וכו' (זהר בא מא).

פיון שראו ישראל שפסל לערלים לאכל בפסח - עמדו כל ישראל לשעה קלה, ומלו כל עבדיהם ובניהם, וכל מי שיצא עמם וכו'. אמר להם: **אם אין חותמו של אברהם בגשרכם, לא תטעמו ממנו.** מיד, כל הנולד במצרים נמולו וכו'. ורבותינו אמרו: לא בקטו ישראל למול במצרים, אלא כלם בטלו המילה במצרים וכו'. והיה הקדוש-

ברוך הוא מבקש לגאלן, ולא היה להם זכות וכו', קרא למשה ואמר לו: **"לך ומחול אותם וכו'."** והרבה מהן לא היו מקבלים עליהם למול, אמר הקדוש-ברוך-הוא: **"שיעשו הפסח."** ובין שיעשה משה את הפסח, גזר הקדוש-ברוך-הוא לארבע רוחות העולם, ונושבות בגן-עדן מן הרוחות שבגן-עדן, הלכו ונדבקו באותו הפסח וכו'. והיה ריחו הולך מהלך ארבעים יום.

נתפנסו כל ישראל אצל משה, אמרו לו: **"בבקשה ממך, האכילנו מפסחך!"** מפני שהיו עיפים מן הרית. היה אומר הקדוש-ברוך-הוא: **"אם אין אתם נמולין, אין אתם אוכלין!"** וכו', מיד נתנו עצמן ומלו, ונתערב דם הפסח בדם המילה, והקדוש-ברוך-הוא עובר ונוטל כל אחד ואחד, ונושקו ומברכו וכו'. (שמות-רבה יט, ה)

ז.

(ח"א נ)

ב'שמתפלל וטועם מתיקות בדבורי התפלה, זאת הבחינה

נקראת: "כל עצמותי תאמרנה" (תהלים לה, י).

ואין יכול לטעם מתיקות בתפלה, אלא בשתקן פגם-הברית. כי **"מין**

מתיקין" (זהר שמות ו, נשא קכח. ועוד) - זה בחינת

'מין דדכין, "זרע קדש" (ישעיה ו, יג), שמירת-הברית'.

ומי שהוא בבחינת "מין מתיקין" - אזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיוצאים

מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות טו.): "השמע לאזנה" וכו' - אזי נכנסים

'מתיקות המין' לתוך 'עצמותיו', בבחינת (משלי טו, ל): "ושמועה טובה תדשן עצם".

וכש'עצמות' מרגישין מתיקות הדבורים, זה בחינת: "כל עצמותי

תאמרנה". ואז: **"אריה נחת ואכל קרבנה"** (תקוני-זהר קמ.). כי **'עצם' זה בחינת 'אריה' (שם).**

אבל מי שפגם בבריתו - הוא בבחינת "מין מרירין" (זהר שם; תקוני-זהר פ.),

בבחינת (שמות טו, כג): "ולא יכלו לשאת מים ממרה", "מיין מסאבין" (תקוני־זהר שם), 'זרע טמא'.

אזי אין יכול להתפלל בבחינת: "כל עצמותי תאמרנה", ואז "כלבא נחת" (תקוני־זהר קמ), שהוא בחינת "מיין מרירין", "שצווח: הב הב" (תקוני־זהר שם, על-פי משלי ל, טו).

וזו שנצטוינו ב'קרבן־פסח' (שמות יב, מז): "ועצם לא תשברו בו" - פדי שיבחינו כל אחד מישראל את-עצמו, אם 'בריתו' על תקונו.

כי ב'פסח' בתיב בו (שם יב, מח): "וכל ערל לא יאכל בו" - כי "עקר ה'פסח' תלוי ב'מצות מילה", בידוע (שמות־רבה יט, ה; זהר בא מא).

וכתוב בזהר (בא מא): "שהיו מקימין בעצמות ל'כלב תשכון אתו' (שם כב, ל), וזה היה קשה מאד להמצרים".

וכשהשליכו את 'עצמותיו' ל'כלבים', וראו אם שלטו בהם ה'כלבים' חסו־שלום, היו יודעים שאין ה'ברית' על תקונו.

ת.

(ח"ב עד)

"אחר פורים קורין פרשת־פרה", שהיא 'הכנה לפסח'. "פדי שיהיו נזהרין לטהר מטמאת־מת, שיהיו טהורין לעשות הפסח" (מגלה כט).

ובתחלה הוא בחינת 'פור', כי "פורים על־שם הפור" (אסתר ט, כו), ואחר־כך נעשה 'פרה' - כי גם 'פורים' הוא בודאי הלוח ודרך ל'פסח' וכו'.

ט.

(לקוטי־הלכות, תפלה ד, טו־יז)

עקר שבירת ובטול 'תאות־מזון', הוא על־ידי 'קרבנות' - כי ה'קרבנות' שמקריבין, נקראין בחינת 'מאכלין דמלכא' (זהר צו לג).

וזו בחינת ה'מאכלים' המבארים בהמעשה של ה'בעל־תפלה' (ספורי־מעשיות, מעשה יב), שעל־ידם עקר התקון של הכת שנפלו ל'תאות־מזון'.

במבאר שם: שמכל התאות אפשר להוציא, אבל מ'תאות־מזון' אי־אפשר להוציא, כי־אם על־ידי אלו ה'מאכלים' המבארים שם.

שהוליד אותם, עד שהגיע להם הריח של אלו המאכלים (עין שמות־רבה

יט, ה - בענין הריח של ה'קרבן־פסח' שהגיע לבני־ישראל), ונתאוו להם מאד וכו', ואחר־כך בשנתן להם מאלו ה'מאכלים', אז ראו מאוס סרחון 'תאות־מזון', עד שמאסו בחייהם, וברחו וקברו עצמן בחפירות וקברים מחמת בוששה וכו', עי'־שם.

ואלו ה'מאכלים', הם בחינת 'קרבנות', שעקרם בחינת ה'ריח', בחינת (ויקרא א, ט): "אשה ריח ניחח לה", והם נקראים 'מאכלין דמלכא'.

וזו בחינת "ה'קרבן־פסח' שאינו נאכל אלא צלי" (זבחים פ"ה מ"ח), שהוא סיום פרשיות ומשניות הקרבנות שאומרים בבקר בשעת התפלה.

כי 'צלי', ריחו נודף - פדי להכניע ביותר 'עבודה־זרה של המזון', שהכנעתה על־ידי ה'ריח של המאכלים' הנ"ל, שהם בחינת 'מאכלין דקרבנין' כנ"ל.

וְגַם 'צְלִי, שׁוֹלֵט בּוֹ הָאֵשׁ בְּיֹתֵר - כִּי עֵקֶר
הַכְּנַעַת הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁהוּא 'תְּאֹת־
מְמוֹן, הוּא עַל-יְדֵי הָאֵשׁ הַמְּבֹאֵר בְּהַמְעֵשָׂה
הַנִּ"ל.

וְכַמְבֹאֵר בַּפְּנוּת (תּפִּלַּת-הַשַּׁחַר דְּרוּשׁ ג'; זֶהר
פְּקוּדֵי רִלְז): "שֶׁהָעֲבוּדָה-זָרָה הֵם
קְלָפוֹת קָשׁוֹת מְאֹד, שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְבַעֵרָם כִּי
אִם עַל-יְדֵי הָאֵשׁ". וְעַל-כֵּן "הַקְּרִבְּנֵי-פֶסַח"
הוּא 'צְלִי אֵשׁ דִּיקָא.

כִּי הַקְּרִבְּנֵי-פֶסַח - הוּא עֵקֶר שְׁבִירַת
תְּאֹת־מְמוֹן, שֶׁהוּא הָעֲבוּדָה-זָרָה.

כִּי 'קְרִבְּנֵי-פֶסַח, נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בִּיציאתן
מִמִּצְרַיִם. וְעֵקֶר 'יציאת־מִצְרַיִם, הוּא
בְּחִינַת שְׁבִירַת תְּאֹת־מְמוֹן, וְלִזְכוּת לְתַקּוּן
הָעֲשִׂירוֹת-דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית טו, יד):
"וְאֲחֵרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל".

כִּי 'מִצְרַיִם, מְלֵאָה גְּלוּלִים וְעֲבוּדָה-זָרָה,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּאֹת־מְמוֹן, "שִׁשָּׁם כָּל
הָעֲבוּדוֹת-זָרוֹת" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א כג, א).

וְכֵן מְבֹאֵר בְּסוּף הַמְעֵשָׂה הַנִּ"ל: שֶׁ'מִּצְרַיִם'
- הוּא הַמְּדִינָה שֶׁסָּבְרוּ 'בְּעַלֵּי תְּאֹת־
מְמוֹן, שֶׁהֵם כָּלֵם אֱלֹהוֹת, מִרְבוּי הַמְּמוֹן
שֶׁלָּהֶם; עַד שֶׁאָמְרוּ: שֶׁהֵם כָּלֵם אֱלֹהוֹת,
וְנוֹסְעִים עִם מְלֹאכִים, שֶׁהַפּוֹסִים שֶׁלָּהֶם הֵם
מְלֹאכִים מַחֲמַת שְׂמֵצָפִין בְּעֲשִׂירוֹת גָּדוֹל.

עֵינֵי-שָׁם מַה שֶׁכָּתוּב: שֶׁכָּל הַמְעֵשָׂה נִזְרָאָה
מִרְמְזֵת בִּישְׁעֶיהָ ל"א: "הוּי
הִירְדִים מִצְרַיִם לְעִזְרָה וְעַל סוֹסִים יִשְׁעֵנוּ"
וְכוּ, עֵינֵי-שָׁם.

נִמְצָא: שֶׁ'מִּצְרַיִם' הוּא עֵקֶר בְּחִינַת
הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁל תְּאֹת־מְמוֹן.
וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת 'יציאת־מִצְרַיִם, בְּחִינַת
'שְׁבִירַת תְּאֹת־מְמוֹן'.

וְכֵן מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה 'תִּקְעוּ א' (ח"ב א, ה):
"שִׁפְסַח, הוּא תַקּוּן תְּאֹת־מְמוֹן". וְזֶהוּ
בְּחִינַת הַקְּרִבְּנֵי-פֶסַח' שֶׁהוּא 'צְלִי אֵשׁ,
וְכַנִּ"ל.

כִּי הַקְּרִבְּנֵי-פֶסַח הֵיךְ מִן הַצֵּאן, שֶׁהוּא
הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁל מִצְרַיִם - "כְּדֵי
לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁלָּהֶם" (שְׁמוֹת
רַבָּה טז, ג).

כִּי הַמִּצְרַיִם שֶׁהֵיוּ שְׂקוּעִים בְּעֲבוּדָה-זָרָה
שֶׁהוּא 'תְּאֹת־מְמוֹן' - הֵיוּ עוֹבְדִים
לְצֵאן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעֲשִׂירוֹת, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ז, יג): "וְעֲשִׂירוֹת צֵאנְךָ -
"שִׁמְעֵשְׂרוֹת אֵת בְּעַלְיָהֶן" (חֲלִין פד:).

עַל-כֵּן נִמְשְׁכוּ בְּטַעֲיוֹת שֶׁלָּהֶם, עַד שֶׁעָשׂוּ
הַצֵּאן שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲשִׂירוֹת',
לְעֲבוּדָה-זָרָה מִמֶּשׁ.

וְעַל-כֵּן נִצְטוּיֵנוּ לְהַבִּיא הַקְּרִבְּנֵי-פֶסַח מִן
הַצֵּאן - כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הָעֲבוּדָה-
זָרָה זֹאת שֶׁל מְמוֹן וְעֲשִׂירוֹת'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת "שְׁנֵי כְּבָשִׂים שֶׁל הַתְּמִידִים
בְּכָל יוֹם" (שְׁמוֹת כט, לח; בַּמִּדְבָּר כח, ג),
שֶׁהֵם מִן הַצֵּאן - כְּדֵי לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, 'תַּקְּףָה הַקְּלָפָה וְהָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁל מְמוֹן
וְהָעֲשִׂירוֹת'.

שְׂצֻרֵי-כֵין לְהַקְרִיב שְׁנֵי תְּמִידִין מִן הַצֵּאן
בְּכָל יוֹם עָרֵב וּבֹקֵר - כְּדֵי לְשַׁבֵּר
'עֲבוּדָה-זָרָה זֹאת שֶׁל מְמוֹן, שֶׁקָּשָׂה מְאֹד
לְשַׁבְּרָה, כִּי-אִם עַל-יְדֵי הַמְּאֲכָלִים הַנִּ"ל,
שֶׁהֵם בְּחִינַת 'קְרִבְּנוֹת' כַּנִּ"ל.

– ליל הסדר –

י.

(לקוטי הלכות, נטילת ידים – שחרית ב, ט)

"ליל שמרים" (שמות יב, מב) – **"שמשמר**

מן המזיקים" (פסחים קט: ראשהשנה

יא:).

כי עקר המזיקים הם מבחינת החכמת-

הטבע, שהוא בחינת דינים, שהוא

בחינת העכו"ם' מזיקי-עלמא'.

ואז ב'ליל יציאת מצרים', שהיה בטול-

הטבע' בפילה דיקא, כדי לשבר

ולבטל בחינת 'לילה', בחינת החכמת הטבע'

– עליבן אותו הלילה משמר מכל המזיקין

ומכל הדינים – פי אז נתגלה השגחה,

שעל-ידיה נתבטלון כל ההזקות וכל

ה'דינים'.

יא.

(לקוטי הלכות, ראש-חדש ו, יב)

עליבן היתה הגאלה בפילה, בחינת (שמות

יב, מב): **"ליל שמרים"** –

"שמשמר ובא מן המזיקין" (פסחים קט: ראש-

השנה יא:).

הינו: שמשמר מחלום על-ידי שדים,

שהם 'מזיקי-עלמא' (ברכות ו. וברש"י),

שמשם פגם המקרה' חסו-שלום. וביציאת-

מצרים בליל-שמורים, נצולו מזה.

ענין "ארבע כוסות"

מנין לארבעה כוסות? – רבי יוחנן בשם רבי

בגניה: כנגד 'ארבע גאולות' וכו' 'והוצאתי,

והצלתי, וגאלתי, ולקחתי" (שמות ו, וז). רבי לוי

אמר: כנגד 'ארבעה מלכיות'. (ירושלמי פסחים פ"י

ה"א: בראשית-רבה פח, ה; שמות-רבה ו, ד)

יב.

(ח"א כ, י)

"וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך

אדום, כה אמר אחיה ישראל

אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו,

וירדו אבותינו מצרימה וכו', וירעו לנו

מצרים, ונצעק אל ה', וישמע קלנו,

וישלח מלאך ויצאנו ממצרים" (במדבר כ, יד-

טו-טז).

"אתה ידעת" דיקא – פי כל הענשים על

ידו, **"ובפרט גלות-מצרים שהיה**

על פגם-הברית" (שערי-הכנסת פסח א), פי

'פגם-הברית' הוא פגם-הדעת. ועל פגם-

הברית, 'הרב' בא, בבחינת (ויקרא כו, כה) "הרב

נקמת" וכו', והוא ממנה על 'הרב'.

"וישלח מלאך, "זה משה" (ויקרא-רבה

א, א; במדבר-רבה טז, א; ועוד), **"בחינת**

דעת" (זהר פקודי רכא).

"ויוציאנו" – פי "גלות-מצרים היה על

פגם-הברית" (שערי-הכנסת; פסח

א; פרי-עצמים, חג-מצות פ"א), פי **'פגם-הברית'**

הוא פגם-הדעת' וכו'.

וה'קול' מעורר ה'דעת, בבחינת "הקול

מעורר הפונה" (ירושלמי, ברכות

תחלת פ"ד; רא"ש, ברכות פ"ג, מ; תלמיד-רבנו-יונה,

ברכות טו: שלחן-ערוך, ארח-חיים סא, א; של"ה-הקדוש,

שערי-האזניות, קדשה).

ובשביל-זה: "ונצעק" וכו' וישמע את

קולנו", וה'קול' מעורר

ה'דעת. "וישלח מלאך" – "זה משה",

בחינת 'דעת. ועל-ידי התגלות-הדעת'

בתקונו, אז: "ויוציאנו".

ובשביל-זה אומרים ה'הגדה' ב'קול-רם'

(הריטב"א, הלכות ליל-הסדר; שבלי-

הלקט ריח; מחזור ויטרי לג; מחברת הקדש להאריז"ל, שער הפסח) - כי ה'גאלה' היתה עלידי קול, בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו".

ובשביל-זה נקראת בשם 'הגדה' - להורות על תקון-הברית, בבחינת (דברים ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

ועקר המצוה ב'יין' - להורות על תקון-הדעת, בבחינת (סנהדרין ע.ע): "בחמרא וריחני פקחין", ובבחינת (שם): "תירוש, זכה נעשה ראש", הינו: 'דעת'.

יג.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

לפעמים נופל חסוֹשֵׁלּוֹם ה'מלכות-דקדשה, לגלות של 'ארבע-מלכות' - כי "ה'מלכות' הוא בבחינת 'דל'ת' (תפנינהר פג:), "בגין דלית לה מגרמה כלום" (הקדמת הזחר יא.).

ומי יכול לסבל את קול הצעקה והזעקה הגדולה, כשנופל בבחינת ה'מלכות' ביניהם חסוֹשֵׁלּוֹם, בבחינות (קהלת ט, יז): "זעקת מושל בכסילים" - דהינו: הזעקה כשנופל ה'ממשלה, בבחינת ה'מלכות' - בין ה'כסילים'.

וצריך לראות להתגדל ולהבדיל ה'מלכות-דקדשה' - מבין ה'ארבע-גליות' של ה'ארבע-מלכות, ולהעלותה משם.

ועקר עלייתה: עלידי בבחינת ה'חסד'. שעלידי ה'חסד' - קוצרין וחזתכין ה'מלכות, ומבדילין אותה מהם, ומעלין אותה אל 'אורי-הפנים' המאיר ב'שלש-רגלים'.

ועל-כן יש 'ארבע בבחינות' בכל רגל: ב'פסח' הם 'ארבע פוסות'.

ב'שבועות' וכו'. ב'ספות' וכו'. כנגד בבחינת הד' הנ"ל, בבחינת 'מלכות' הנ"ל, שצריך להעלותה אל ה'אורי-הפנים' - עלידי 'שמחות המצוות', שמתקבצין לתוך ה'רגלים' (עינ בפנים).

יד.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ב, טז)

בשעת 'גאלת מצרים' שנתגלה ה'השגחה, מצוה לשתות 'ארבע פוסות של יין' - כי אז היין הוא בבחינת "זכה נעשה ראש" (יזא עו: סנהדרין ע.).

כי עכשו ב'ליל-פסח, נתרום ה'דעת' ונתגלה ה'השגחה' ביותר, עלידי ה'יין, ואזי ה'יין' בבחינת "יין המשמח" (ברכות לה. יזא עו: סנהדרין ע. לקוטי-מוהר"ן ח"א יב, ד; ח"א מא). ויכולין עלידי-זה לדבר ולספר ב'ציאת-מצרים'. וה'ארבע פוסות' הם כנגד ה'ארבע מלכות דסטרא-אחרא, שנכנעין ונתבטלין עלידי-זה.

בנסח הקדוש: "מקרא קדש"

טו.

(ח"ב ד, ו-ז-ט"י)

'התגלות-הרצון', הוא עלידי 'ימים-טובים', כי כל אחד מה'ימים-טובים' מכריז וקורא ומגלה את ה'רצון', שהכל מתנהג רק על-פי 'רצונו' בלבד.

בבחינת (שמות יב, טז; ויקרא כג): "מקרא קדש" - שה'יום-טוב קדש' קורא ומכריז את ה'רצון'.

כי בכל יום-טוב ויום-טוב עשה השם-
יתברך עמנו אותות נוראות, הפך
הטבע, שעל-ידי-זה נתגלה: "שהכל ברצונו,
ואין שום חיוב הטבע לכל".

בפסח: 'יציאת מצרים', שהוציאנו
ממצרים באותות נוראות וכו'.

אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקריאה
הנ"ל של 'יום-טוב' - כי יש 'חיות-
רעות' דורסים וטורפים, 'חכמי-הטבע',
שמראין בהכמתם המטעית: "שהכל על-פי
הטבע", וכאלו אין שום רצון חסוֹשֶׁלֶם.
ואפלו ה'אותות נוראות', משימים הכל
בתוך 'דרך-הטבע'.

וכשֶׁהם מתגברים - אזי 'קול שאגתם'
עולה ומתגבר על 'קול הקריאה'
של 'יום-טוב', שקורא את ה'רצון'.

והכנעתם של אלו ה'חיות-רעות' 'חכמי-
הטבע' - הוא על-ידי 'חכם
גדול שבקדשה', שיכול לקשר כל
ה'רצונות' ב'שרש הרצון', בחינת 'מצח
הרצון'.

אך כנגד זה יש בחינת 'מצח הנחש',
'שרש חכמת-הטבע' - וניקתו:
מ'זקני-הדור שאין בהם שלמות'. ו'צדקה'
מועיל לזה.

ואזי כשנכנע 'מצח הנחש', ונתגלה
בחינת 'מצח הרצון' - נכנעים
ונופלים 'קול החיות-רעות', ונשמע 'קול
הקריאה של יום-טוב', שהוא 'התגלות
הרצון'.

ואזי כשנתגלה ה'רצון', נעשה 'ראה'.
ועל-ידי ה'ראה', יכולין לקבל
ה'חסד'.

וכשֶׁשופע ה'חסד' - אזי אין צריכין
לעשות שום עסק ומלאכה,
כי אזי נתקיים (ישעיה סא ה'ז): "ועמדו זרים
ורעו צאנכם וכו', ואתם פהני ה' תקראו
וכו'".

וכל-זה נעשה על-ידי ה'צדקה'.

מגיד -

מצות ספור יציאת מצרים

טז.

(ח"א כ, י)

"ויזיאנו" ממצרים" (במדבר כ, טז-טז) -
"גלות-מצרים היה על פגם-
הברית" (שערי-הכפונות; פסח א; פרי-עץ-חיים, חגי-המצות
פ"א), כי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-הדעת' וכו'.

וה'קול' מעורר ה'דעת', בבחינת "הקול
מעורר הפונה" (ירושלמי, ברכות
תחלת פ"ד; רא"ש, ברכות פ"ג, מ; תלמיד-ירבנא-יונה,
ברכות טו; שלחן-ערוך, ארח-חיים סא, א; של"ה-הקדוש,
שערי-האזניות, קדשה).

ובשביל-זה (שם): "ונצעק" וכו' וישמע
את קולנו", וה'קול' מעורר
ה'דעת'. ועל-ידי 'התגלות-הדעת' פתקונו,
אז: "ויזיאנו" וכו'.

ובשביל-זה אומרים ה'הגדה' ב'קול-רם'
(הריטב"א, הלכות לילה-סדר; שבלי-
הלקט ריח; מחזור-ויטרי לג; מחברת-הקדש להארז"ל,
שערי-הפסח) - כי ה'גאולה' היתה על-ידי 'קול',
בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו".

ובשביל-זה נקראת בשם 'הגדה' -
להורות על 'תקון-הברית',
בבחינת (דברים ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

יז.

(ח"א סד, ג'ו; כתב-יד רבנו ז"ל השיך
לתורה הזו, הנדפס בסוף הספר)

ה'בריאה' היתה על-ידי ה'דבור', כמו
שכתוב (תהלים לג, ו): "בדבר ה'
שמים נעשו, וברוח פיו כל צבאם".
ובה'דבור' יש 'הכמה' וכו'.

אבל בה'חלל-הפנוי' שהוא מקיף כל
העולמות, פי הוא 'קדם הבריאה',
'קדם אותיות הדבור' - והוא פנוי מכל
בביכול - אין שם שום 'דבור', ואפלו שכל
בלא אותיות.

ועל-כן ה'מבוכות' הבאים משם - הם
בבחינת 'שתיקה' וכו', וצריך רק
להאמין ולשתק שם.

ואסור לכנס ולעין בדברי ה'אפיקורסות'
וה'מבוכות' אלו - בייאם 'צדיק'
שהוא בבחינת 'משה' וכו' - שהוא למעלה
מן הדבור.

וזוה פרוש (שמות י, אב-גד): "ויאמר ה' אל
משה, בא אל פרעה, כי אני הכבדתי
את לבו ואת לב עבדיו, למען שתי אתתי
אלה בקרבו.

ולמען תספר באזני בנה וכן בנה, את
אשר התעללתי במצרים, ואת
אתתי אשר שמתי בם, וידעתם כי אני ה'.

ויבא משה ואהרן אל פרעה, ויאמרו
אליו: פה אמר ה' אלהי העבדים,
עד מתי מאנת לענת מפני, שלח עמי
ויעבדני.

כי אם מאן אתה לשלח את עמי, הנני
מביא מחר ארבה בגבולך".

"ויאמר ה' אל משה, בא אל פרעה" -
שצוה הקדוש-ברוך-הוא לה'צדיק'
שהוא בבחינת 'משה', שיבא לבחינת 'פרעה'.

"פרעה" - הוא בבחינת 'חלל-הפנוי', כי
"פרעה", לשון 'בטול', לשון
(שמות ה, ד): "תפריעו את העם".

וגם "פרעה" - לשון 'התגלות', הינו
בבחינת 'חלל-הפנוי' - שהוא 'בטל'
ופנוי מכל, ובתוכו התגלות כל הבריאה.

ושם ב'חלל-הפנוי', יש 'כבדות לב' - כי
אי-אפשר להשיגו. וכל ה'הכמות'
הבאים משם, יש בהם 'כבדות לב' -
שנשארים ב'קשיא' על השם-יתברך, ואי-
אפשר למצא אותו שם, מחמת שפנה
אלקותו משם בביכול, כדי שתוכל הבריאה
להתהוות.

ועל-כן: "ויאמר ה' אל משה בא" וכו' -
ש'משה' דיקא יבא אל 'פרעה',
בבחינת ה'חלל-הפנוי' - כי אסור לכנס לשם
בייאם בבחינת 'משה'.

וזוה: "כי אני הכבדתי את לבו ואת לב
עבדיו" - "הכבדתי", לשון 'לבוש'
ו'הסתרה'.

"עבדים" - הם בבחינת ה'הקדמות של
כל ההכמות, פי כל 'הכמה' יש
לה 'הקדמות', והם נקראים 'עבדים'
ו'משמשים' לה'הכמה'.

הינו: שכל ה'הכמות' וה'הקדמות' הבאים
משם מ'חלל-הפנוי', יש בהם
'כבדות לב' - שנשארים ב'קשיא'.

הינו: שהסתיר וצמצם הקדוש-ברוך-הוא
את 'אלקותו', את ה'אור איך-סוף',
לצדדין, כדי לברא אחר-כך ה'בריאה בלה'.

וְזָהוּ: "לִמְעַן שְׁתִּי אֶתְּי אֵלֶּה בְּקִרְבוֹ" -
הִינּוּ: שְׁמָה שֵׁי"ה הַכְּבֹדֶתִי אֶת לְבוֹ"
שְׁאִי-אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא שֵׁם הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ - זֶה
הָיָה "לִמְעַן שְׁתִּי" וְכוּ' - בְּדֵי שְׁאֲשִׁית
בְּקִרְבוֹ ה'אוֹתִיּוֹת' שֶׁל ה'בְּרִיאָה'.

הִינּוּ: בְּדֵי שֶׁתּוּכַל ה'בְּרִיאָה' לְהַתְּהוּוֹת שֵׁם
בְּתוֹךְ ה'הַחֲלֵל-הַפְּנוּי', שְׁצַמְצַם וּפְנָה
אֶלְקוּתוֹ מִשֵּׁם בְּבִיכּוּל - כִּי אִם לֹא הָיָה
מְצַמְצֵם אֶלְקוּתוֹ מִשֵּׁם, לֹא הָיָה מְקוּם
ל'בְּרִיאָה'.

וְזָה: "וּלְמַעַן תִּסְפָּר" וְכוּ' - כִּי שֵׁם בְּתוֹךְ
ה'בְּרִיאָה' שֶׁנִּתְּהוּהוּ בְּתוֹךְ ה'חֲלֵל-
הַפְּנוּי' - שֵׁם תּוּכַל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, כִּי יֵשׁ שֵׁם
אוֹתִיּוֹת וְדַבּוּר שֶׁעַל-יָדָם נִתְּהוּהוּ
ה'בְּרִיאָה'.

וְזָה: "בְּאֲזַנִּי בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ" - כִּי עַקֵּר בְּכָל
הַבְּרִיאָה הָיְתָה בְּשִׁבִיל רַחֲמָנוּתוֹ
בְּנ"ל, וְה'בְּרִיאָה' הָיְתָה עַל-יְדֵי ה'דַּבּוּר'
בְּנ"ל.

נִמְצָא: שֶׁבְּכָל דָּבָר שֶׁנִּבְרָא בְּתוֹךְ ה'חֲלֵל-
הַפְּנוּי', יֵשׁ שֵׁם צְמִצּוּם רַחֲמָנוּתוֹ.

כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ צְמִצּוּם רַחֲמָנוּתוֹ, וּבְרָא
הַדָּבָר הַזֶּה בְּתַבְּנִית וְדַמוּת הַזֶּה, כְּפִי
שִׁמְדַת רַחֲמָנוּתוֹ חִיְבָה: שֶׁזֶה הַדָּבָר יִהְיֶה
בֶּךָ.

כִּי ה'רַחֲמָנוּת' - שֶׁרַשׁ כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי הַכָּל
נִבְרָא בְּדֵי לְגִלוּת רַחֲמָנוּתוֹ, בְּנ"ל.

וְזָה: "וּלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאֲזַנִּי בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ",
"עַד כָּאֵן רַחֲמֵי הָאֵב עַל הַבֶּן" (רש"י
בְּרֵאשִׁית כ"א, כ"ג). כִּי בְּמָה שֶׁהוּא 'אַחַר הַבְּרִיאָה',
שֵׁם תּוּכַל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, וּלְהַשִּׁיג צְמִצּוּם
רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר.

"עַד כָּאֵן רַחֲמֵי הָאֵב" וְכוּ' - הִינּוּ: שֶׁבְּדַבֵּר
הַזֶּה יֵשׁ כָּל-כֶּךָ רַחֲמָנוּת, וּבְדַבֵּר הַזֶּה
יֵשׁ כָּל-כֶּךָ רַחֲמָנוּת.

הִינּוּ: כִּי עַל-יְדֵי ה'בְּרִיאָה' תּוּכַל לְסַפֵּר
בְּה'רַחֲמָנוּת' שֶׁתִּבְחַן ב'הַבְּחִינָה
שֶׁכָּלָךְ.

"בְּאֲזַנִּי" - זֶה בְּחִינַת ה'הַבְּחִינָה', כְּמוֹ (אִיּוֹב י"ב,
יא; ל"ד, ג'): "אֲזַן מְלִין תִּבְחָן" - כִּי
ה'סְפוּר' בָּא מִכַּח אוֹתִיּוֹת הַדַּבּוּר שֶׁנִּבְרָא
בְּחָן ה'עוֹלָמוֹת, וְהַבְּחִינָה בָּאָה מ'חֲכָמָתוֹ
יִתְבָּרֵךְ-שְׁמוֹ שֶׁבְּרָא בְּה'עוֹלָמוֹת'.

וְזָה: "אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בְּמַצְרַיִם" וְכוּ'
- זֶה בְּחִינַת ה'קְלִפוֹת' שֶׁבָּאִים
מ'דְבוּי-אֹר' מ'שְׁבִירַת-כְּלִים'.

"כִּי הִתְעַלְלָתִי", פִּרְשׁ רַש"י: "שִׁחַקְתִּי" -
הִינּוּ: שֶׁעָשִׂיתִי שְׁחֹק וְעוֹלָלוֹת
בְּעוֹלָם. הִינּוּ בְּחִינַת ה'קְלִפוֹת' שֶׁחַן בְּנִגְד
ה'קִדְשָׁה', רַק כְּמוֹ מִי שֶׁמְדַמָּה וּמְשַׁחֵק
וּמַעֲקֵם עַצְמוֹ לְחֻבְרוֹ, כִּי הֵם רַק כְּקוֹף
הַמְשַׁחֵק וּמְדַמָּה עַצְמוֹ לְאָדָם ("כְּקוֹף בְּפָנֵי
אָדָם". בְּבֵא-תִרְא נח.). כְּמוֹ שְׁחֹק שֶׁמְשַׁחֵקִין
[שְׁקוּרִין: נֶאֱכָנַע שֶׁפִּעֻט].

וְזָהוּ: "וְאֵת אֶתְּי אֲשֶׁר שִׁמְתִּי בָם" - כִּי
יֵשׁ שֵׁם אוֹתִיּוֹת, כִּי הֵם בָּאִים
מ'דְבוּי-אֹר' מ'שְׁבִירַת-כְּלִים'.

עַל-כֵּן: "וַיִּדְעָתֶם כִּי אֲנִי ה'" - כִּי שֵׁם
תּוּכַל לְהַכִּיר אֶת הַשֵּׁם, כִּי יֵשׁ שֵׁם
'נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה' וְאוֹתִיּוֹת.

הִינּוּ: שֶׁאֶפְלוּ בְּתוֹךְ בְּחִינַת ה'שְׁחֹק',
בְּחִינַת ה'קְלִפוֹת', הִינּוּ בְּחִינַת
'אֶפִּיקוֹרְסִית' שֶׁבָּא מִבְּחִינַת דְבוּי-אֹר' - גַּם
שֵׁם תּוּכַל לְהַכִּיר אֶת הַשֵּׁם - כִּי אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא
שֵׁם אוֹתִיּוֹת וְנִיצוּצוֹת לְיִשְׁבָם, כִּי הֵם בָּאִים
מ'שְׁבִירַת-כְּלִים'.

וּכְשָׁבָא מֹשֶׁה לְפָרְעָה: "כֹּה אָמַר ה' אֱלֹקֵי
הָעִבְרִים, שְׁלַח עָמִי וַיַּעֲבֹדֵנִי."
"אֱלֹקֵי הָעִבְרִים" - הִינוּ: אֱלֹקוֹתוֹ וְאוֹרוֹ
שְׂצֻמָּצִם לְצַדִּיק.

וְזֶה לְשׁוֹן "עִבְרִים" - לְשׁוֹן (יְהוֹשֻׁעַ כד, ג):
"מַעֲבַר הַנְּהַר" [פנ"ל]. וְעַל־שֵׁם־זֶה אָנוּ
נִקְרָאִים: "עִבְרִים" - שְׂאָנוּ מִשְׁלִיכִים כָּל
ה'חֲכָמוֹת, וְדַבְקִים בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ לְבַד,
בְּאִמּוּנָה לְבַד.

וּמֹשֶׁה בָּא לְפָרְעָה - כְּדֵי לְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ,
כַּנ"ל.

וְזֶהוּ: "עַד מָתִי מֵאַנְתָּ לַעֲנַת מִפְּנֵי."
וְעַקֵּר הַדְּבָר: "שְׁלַח עָמִי".

יח.

(לקוטי־הלכות, נדרים ה, ד-ה-ו-ז)

עַל־פִּי הַתּוֹרָה "פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן" (ח"א ט):
"שְׁעַל־יָדַי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת'
מְעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה" וְכוּ'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'פֶּסַח', כִּי עַקֵּר 'יְצִיאַת־
מִצְרַיִם' "שְׁכוּלֵל כָּל הַגְּלוּיֹת"
(בְּרֵאשִׁית־רַבָּה טז, ד) - הוּא עַל־יָדַי בְּחִינַת
'הַתְּעוֹרְרוֹת־הַשְּׁנָה' שֶׁהוּא עַל־יָדַי 'סְפוּרֵי־
מַעֲשֵׂי־וֹת'.

כִּי זֶה יְדוּעַ: שֶׁהַגְּלוּיֹת הוּא בְּחִינַת 'שְׁנָה',
וְהַגְּלוּיֹת הִיא בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת־
הַשְּׁנָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קכו, א): "בְּשׁוּב ה'
אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הִינֵנו כְּחֹלְמִים" וְכוּ'.

כִּי אַחֲר־כֵּן בְּשִׁנְתְּעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה וַיּוֹצֵאֵן
מִהַגְּלוּיֹת וְשָׁבִין לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, יוֹדְעִין:
שֶׁכָּל הַגְּלוּיֹת הָיָה בְּחִינַת 'שְׁנָה וְחֵלוּם'.

וְעַל־כֵּן נֹאמַר בְּגְלוּת (שָׁם מד, כד): "עוֹרָה
לָמָּה תִישָׁן ה' הַקִּיצָה" וְכוּ'.

וּבִישׁוּעָה וּגְאֻלָּה נֹאמַר (שָׁם עח, סה): "וַיִּקַּץ
כִּישָׁן ה'". וְהַתְּעוֹרְרוֹת־הַשְּׁנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', הוּא עַל־יָדַי 'סְפוּרֵי־
מַעֲשֵׂי־וֹת' וְכוּ'.

אַבְל יֵשׁ שְׁמַעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה, עַל־יָדַי
'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת' שֶׁהֵם בְּחִינַת
'בְּקָרֵב שָׁנִים' (חֲבִבּוֹק ג, ב), בְּחִינַת 'שְׁבָעִים
שָׁנִים', 'שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה' וְכוּ'.

אַבְל יֵשׁ שְׁנַפְלוֹ מִכָּל ה'שְׁבָעִים־פָּנִים' -
שְׂצֻרִיכִין לְעוֹרְרֵם בְּסְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת
שֶׁל שָׁנִים־קִדְמוֹנִיֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂרֵשׁ
שֶׁל כָּל ה'שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה' הַנִּמְשָׁכִין
מֵהֵם וְכוּ'.

וְכָל הַגְּלוּיֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת־
הַשְּׁנָה' - כָּלֵם הָיָה הָעַקֵּר עַל־יָדַי
בְּחִינַת 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת שֶׁל בְּקָרֵב שָׁנִים'.

וּמַחְמַת־זֶה הָיָה אַחֲרֵיהֶם חֲרָבֵן - כִּי עָדִין
לֹא הִגִּיעַ הָעֵת לַעֲסֹק בְּזֶה
בְּשִׁלְמוֹת אִזּוּ בְּשַׁעַת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', כְּדֵי
שֶׁתְּהִיָּה גְּאֻלָּה־שְׁלֵמָה שְׂאִין אַחֲרֵיהֶם גְּלוּת.

כִּי אִזּוּ עָדִין הָיָה 'קִדְם מִתְּנִי־תּוֹרָה', שְׁעָדִין
לֹא הִתְחִיל לְהַתְּגַלּוֹת שׁוּם פָּנִים
מִהַתּוֹרָה - עַל־כֵּן לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
וּלְהַאֲדִיר מִיָּד, 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת הַגְּבוּהִים שֶׁל
שָׁנִים־קִדְמוֹנִיֹת'.

וְאַחֲר־כֵּן כְּשִׁיּוֹצֵאֵן מִהַגְּלוּיֹת מִבְּחִינַת
'שְׁנָה' - אִזּוּ מְגַלִּין הַתּוֹרָה
שֶׁהִיָּתָה מְלַבֶּשֶׁת בְּהַסְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־וֹת, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת 'מִתְּנִי־תּוֹרָה' אַחֲר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם'
וְכוּ'.

אַבְל עַקֵּר כָּל הַמַּעֲשֵׂי־וֹת וְהַתְּגַלּוּת־
הַתּוֹרָה עַל־יָדֵם - הָיָה הָעַקֵּר
מִבְּחִינַת "בְּקָרֵב שָׁנִים" הַנ"ל וְכוּ' (עֵינֵן בְּפָנִים).

זֶה בְּחִינַת 'מִצּוֹת סְפוּר יְצִיאַת־מִצְרַיִם',
בְּחִינַת (הגדה של פסח): "כָּל הַמְרֻבָּה
לְסֹפֵר בִּיְצִיאַת־מִצְרַיִם, הֲרִי זֶה מְשֻׁבַּח".

כִּי עֵקֶר הַסְּפוּר הוּא: לְהַזְכִּיר נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם
וְחֻסְדּוֹ הָעֲצוּמִים, שֶׁהוּצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם
בְּאוֹתוֹת נִוְרָאוֹת - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מְקוּיִם
וּמְחַכִּים, שְׁגַם עֵתָה יַעֲשֶׂה עִמָּנוּ נִפְלְאוֹת
וַיּוֹצִיאָנוּ מִגְּלוֹת הָאָרֶץ הַזֶּה, בְּבְחִינַת (מִיכָה ז'
טו): "כִּי־מִי יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ
נִפְלְאוֹת", וְכַמוּבָא מְזֵה (פְּרִיעֶץ־חַיִּים, שֶׁעַר חֲגֵי
הַמִּצּוֹת פ"ז).

כִּי עַל־יְדֵי רַבּוּי הַסְּפוּר מ'יְצִיאַת־מִצְרַיִם',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַתְּגָלוֹת־הַתּוֹרָה' עַל־יְדֵי
'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' - עַל־יְדֵי־
זֶה יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הָאֲרָה, מִבְּחִינַת
'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' שֶׁל שְׁנַיִם־קְדָמוֹנִיּוֹת'.

כִּי מִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַזֶּה: שְׁאֵי אֶפְשָׁר
לְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה, כִּי־אִם פְּשַׁמְתַּעוֹרְרִין
תַּחֲלָה מֵעֲצוּמוֹ, כִּי צָרִיךְ שִׁיְהִי 'אֶתְעָרוּתָא'
דְּלַתְתָּא' וְכוּ', וְעֵקֶר 'אֲרִיכַת־הַגְּלוֹת' הוּא רַק
מִחֲמַת זֶה וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן לֹא הָיָה אֶפְשָׁר בְּעַת 'יְצִיאַת־
מִצְרַיִם', לְעוֹרְרֵם עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־
מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' שֶׁל שְׁנַיִם־קְדָמוֹנִיּוֹת' - כִּי אִזּוֹ הָיָה
'קָדָם מִתַּן־תּוֹרָה' לְגַמְרֵי, וְלֹא הָיָה
'אֶתְעָרוּתָא־דְּלַתְתָּא'.

רַק הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו וְנִפְלְאוֹתָיו סִבֵּב:
שִׁיְהִי לָהֶם 'אִיזָה הַתְּעוֹרְרוֹת' מְעַט,
עַל־יְדֵי הַמִּצּוֹת שֶׁמְסַר לָהֶם - דָּם פֶּסַח וְדָם
מִיֶּלֶח, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָיוּ יְכוּלִין לְעוֹרְרֵם
וּלְגַאֲלָם.

זֶה בְּחִינַת 'מִצּוֹת סְפוּר יְצִיאַת־מִצְרַיִם' -
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ מְמַשִּׁיכִין עָלֵינוּ

חֻסְדּוֹ הַמְרַבִּים, שֶׁנִּזְכָּה שִׁיעוֹרְרָנוּ עֵתָה
ב'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' הַזֶּה.

כִּי אָנוּ מְסַפְּרִין ב'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', וְזוֹכְרִין
חֻסְדּוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ וְהוּצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם,
עַל־יְדֵי 'הַתְּעוֹרְרוֹת' מְעַט דְּמַעַט בְּנ"ל.

כֵּן יִגְדִיל חֻסְדּוֹ עִמָּנוּ עֵתָה: שִׁיְהִי נַחֲשִׁים
'מְעַט הַמִּצּוֹת' שְׁאָנוּ מְקִימִין עֵתָה,
ל'הַתְּעוֹרְרוֹת' מִלְּמַטָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעוֹרְרָנוּ
מִשְׁנַתְּנוּ עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' הַשְּׁנַיִם
הַגְּבוּהִים הַזֶּה.

זֶה: "כָּל הַמְרֻבָּה לְסֹפֵר בִּיְצִיאַת־
מִצְרַיִם" - שִׁיְרֻבָּה לְסֹפֵר, עַד שִׁיָּבֵא
עַל־יְדֵם לְעוֹרֵר רַחֲמֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שִׁיֵּאִיר
עָלֵינוּ 'הַתְּעוֹרְרוֹת', מ'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם'
הַגְּבוּהִים הַזֶּה, שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁים וְנַעֲלָמִים
ב'סְפוּר יְצִיאַת־מִצְרַיִם' בְּהַעֲלֵם גְּדוּל, כִּי
בְּאֵמַת הֵם שׁוֹרֵשׁ הַכֹּל בְּנ"ל.

עַד שִׁיִּזְכָּה עַל־יְדֵי־זֶה: לְהַרְגִישׁ נִפְלְאוֹת
הַשֵּׁם וְחֻסְדּוֹ עֵתָה גַם עֵתָה, שְׁעוֹסֵק
לְעוֹרְרָנוּ מִשְׁנַתְּנוּ עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם'
הַגְּבוּהִים שֶׁל שְׁנַיִם־קְדָמוֹנִיּוֹת'.

"הֲרִי זֶה מְשֻׁבַּח", וְאֵיִתָּא בְּכַתְּבִים (פְּרִיעֶץ־
חַיִּים, חֲגֵי־הַמִּצּוֹת פ"ג): "הֲרִי זֶה מְשֻׁבַּח
בְּחֻסְדִּים". "בְּחֻסְדִּים" וְדַאי, בְּחִינַת "וְרַב
חֻסְדִּים" (שְׁמוֹת ל"ד, ו), שֶׁהֵם בְּחִינַת 'סְפוּרֵי־
מַעֲשֵׂי־שָׁמַיִם' שֶׁל שְׁנַיִם־קְדָמוֹנִיּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
"וְרַב חֻסְדִּים" - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ תַּקּוּהָ לְכֹל.

כִּי עֵקֶר הַסְּפוּר מִיְצִיאַת־מִצְרַיִם, וּמִכָּל
הַנְּסִיִּים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ
עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה,
וּבְכָל אָדָם וְאָדָם, בְּכָל־וּבְפָרֵט, שֶׁהוּא מִצְוָה
גְּדוּלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ק"ה, ב): "שִׁיחוּ בְּכָל
נִפְלְאוֹתָיו".

הכל הוא בשביל להתעורר על-ידי-זה לשוב להשם-יתברך, על-ידי שאנו רואין רבוי חסדיו ונפלאותיו שהוא מסבב עמנו לטובתנו, כדי לזכותנו לחיים-נצחיים, להפיר אותו יתברך.

ועל-כן ראוי לנו להתעורר באמת להתקרב אליו יתברך, ועל-כן צריכין להרבות לספר בהם, בבחינת: "כל המרבה לספר ביציאת-מצרים" וכו' - עד שנזכה לעורר רבוי רחמיו וחסדיו על-ידי-זה, עד שיעורר אותנו בשלמות על-ידי 'ספורי-מעשיות הגבוהים' הנ"ל, שהם בחינת: "ורב חסד".

יט.

(לקוטי-הלכות, פתח-והרשאה ד, ז)

כל אחד מישראל צריך לקרב נפשות להשם-יתברך, וכמו שהוא צריך לצאת מגלות נפשו - כמו-כן הוא צריך לעסק להוציא אחרים עמו, לקרב נפשות הרבה להשם-יתברך.

כי זה עקר עבודת האדם: "להודיע לבני האדם גבורתיו" וכו' (תהלים קמה, יב), כמו שכתוב (דברים ד, ט): "והודעתם לבניך ולבני בניך", "שנאמר על התלמידים" (ברכות כא:).

וזה עקר מצות זכירת וספור יציאת-מצרים' - כי 'יציאת-מצרים' הוא עקר התחלת התקרבות ישראל להשם-יתברך, על-ידי כל האותות והמופתים אשר ראינו בעינינו אז.

ועל-כן מצוה לזכור זאת ולספור מזה בכל יום, כמו שכתוב (תהלים קה, ב): "שיחו בכל נפלאותיו" - כדי לקרב כל הנפשות שבעולם להשם-יתברך.

כי זה היה עקר פונתו יתברך בכל המופתים הגדולים והאותות נוראות שעשה עמנו בהוציאנו ממצרים, אשר לא נשמעו ולא נראו מימות-עולם.

הכל כדי לגלות אלקותו ואדנותו וממשלתו לכל באי עולם, כמו שכתוב (שמות ט, טז): "ולמען ספר שמי בכל הארץ", וכתוב (שם י, ב): "ולמען תספור באזני בנה וכן בנה" וכו'.

ועל-כן כל התורה תלוי ב'יציאת-מצרים' - כמו שהתחיל בתחלת ה'עשרת-הדברות' (שמות כ, ב): "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ-מצרים" וכו', וכמו שהזכיר 'יציאת-מצרים' בכמה וכמה מצוות.

כי עקר התקרבות הנפשות להשם-יתברך לקיים את כל דברי התורה - הוא על-ידי 'ספור יציאת-מצרים'.

דהינו: על-ידי שמספרין גבורותיו ונפלאותיו שראינו בשעת 'יציאת-מצרים', ואשר אנו רואים מאז ועד הנה.

כי כל הנסים וכל הישועות, הם בבחינת 'יציאת-מצרים' "שכולל כל הגליות שמכנים בשם 'מצרים'" (בראשית-רבה טז, ד).

נמצא: ש'יציאת-מצרים' הוא בחינת 'התקרבות נפשות להשם-יתברך'.

"מה נשתנה הלילה הזה"

נ.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ב, יד)

על-ידי קשית "מה נשתנה" - מכניעין ומבטלין ומתרצין כל ה'קשיות' של 'חכמת-הטבע', ונתבטלין לגמרי כל 'קשיות המחקרים'.

וה'ארבע קשיות' הם פנגד "ה'ארבעה בנים", שהם פנגד ה'ארבע מלכיות דסטר-א-א-הרא" (פרי-עץ-חיים, חג המצות פ"ז), כלל כל הגליות, שנכנעין ונתבטלין על-ידי-זה.

נא.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ז, נ)

מה שחיבים בליל פסח שישאלו הבנים קשיות "מה נשתנה" - כי אז מאיר אור האין-סוף באור גדול וכו', שעל-ידי-זה היתה הגאלה, אך אף-על-פי-כן בהכרח שיהיה איזה 'צמצום' וכו', ועל-כן אז חיוב שישאלו הבנים 'קשיות' דיקא, כי ה'קשיות' הם בחינת 'צמצום', כי ה'קשיות' הם 'הסתרת-הידיעה', ועל-ידי שמקשין ושואלין, ממשיכין בחינת 'צמצום-האור' שלא יתלהב יותר מדאי.

"עבדים היינו לפרעה במצרים"
- וענין פרעה -

נב.

(ח"א ד, בסוף)

"אשר הוצאתיך מארץ מצרים" - כל הגליות נקראים על שם 'גלות'.

מצרים, מפני שהם מצרים לישראל" (בראשית-רבה טז, ד).

"מבית עבדים" - זה רמז על בטול ה'מדות-רעות' של 'ארבע יסודות' המכנים בשם 'עבדים' וכו'.

נג.

(ח"ב א, י)

"אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים" (שמות כ, ב). כי "ארץ מצרים מלאה גלולים ועבודה-זרה" (שמות-רבה יב, ה; תנחומא בא ה), ועל-כן נקראים "בית עבדים", בחינת 'עבדות' (מכילתא יתרו, בחדש ה).

נד.

(ח"א לה, א)

צריך כל אחד לשמר שכלו מ'שכליות-היצוניות', המכנה בשם "בת פרעה".

כי 'עקר החכמה' לקנות שלמות, אינם רק 'חכמות-אלקות', ו'שאר-החכמות' הם רק 'חכמות-בטלות', ואינם 'חכמות' כלל.

ו"בת" מרמזת על ה'חכמה שאינה חכמה' וכו'. "פרעה" - לשון 'בטול', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "אל תפריעו את העם" [ותרגם אונקלוס: "תבטלון" - היינו: 'חכמות בטלות', שהם 'שאר החכמות' (קצור לקוטי-מוהר"ו)].

נה.

(ח"א נד, ו)

'פרעה' - הוא בחינת 'כח-המדמה', 'כח בטל', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "תפריעו את העם [ממעשיו]" - בתרגום אונקלוס: "תבטלון ית עמא מעובדהון".

וזה (בראשית מא, כה): "חלום פרעה אחד הוא" - היינו: 'חלום פרעה', בחינת

בַּחֲהֻמְדוּמָהּ - הוא בָּא מֵאַחַד, הֵינּוּ מֵאַהֲבָה, כִּי "אָח"ד הוא בְּחִינַת אַהֲבָה" (שְׁלֵה עֲשֶׂר־מֵאֲמֹרוֹת, מֵאֲמֵר ד; לְקוּטִי־מִזְהָרֵן ח"א ד, ד). הֵינּוּ: מֵאַהֲבָה נְפוּלָה'.

רַאשֵׁי־תְבוֹת (יְשַׁעִיָּה סד, ג): "עֵינִן לֹא רִאָתָה אֲלֻקִּים זִוְלָתָךְ יַעֲשֶׂה" וְכוּ, שְׂזָה בְּחִינַת בְּנִי' (פְּמִבְּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה).

נו.

(ח"א סד, ו)

פְּרַעָה' - הוא בְּחִינַת חֲלָל־הַפְּנוּי'. כִּי פְּרַעָה' - לְשׁוֹן בְּטוּלָה, מְלִשׁוֹן (שְׁמוֹת ה, ד): "תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם" [וְתִגְדּוּמוֹ: "תִּבְטְלוּן"].

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ" - זֶה בְּחִינַת תְּלֻמִּיד', שֶׁהִשְׁגָּתוֹ הוּא בְּחִינַת "מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (שָׁם ו, ג), שְׂזָהוּ בְּחִינַת ה'הִשְׁגָּה שֶׁל דְּרִי־מִטָּה, שְׂצָרִיךְ לְעוֹרְרֵם וְלִהְקִיצֵם, שֶׁלֹּא יִתְיַאֲשׁוּ עִצְמוֹן, בְּבְחִינַת (שָׁם כו, יט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עַפְרָה", וְלִהְרֹאוֹת לָהֶם כִּי "מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ". כִּי יְהוֹשֻׁעַ" - רַאשֵׁי־תְבוֹת (שָׁם): "יִחִיו מִתִּיךְ נִבְלָתִי יְקוּמוּן, הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עַפְרָה".

וְגַם פְּרַעָה' - לְשׁוֹן הַתְּגַלּוֹת' (רש"י שְׁמוֹת לב, כה) - הֵינּוּ: בְּחִינַת חֲלָל־הַפְּנוּי' - שֶׁהוּא בְּטוּל וּפְנוּי מִכָּל, וּבִתְכוּוֹ הַתְּגַלּוֹת כָּל הַבְּרִיאָה.

וְמִשָּׁה רַבְּנוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָם־הַדּוֹר', שֶׁהוּא מֵאִיר בְּבֵן וְתֻלְמִיד' (פְּמִבְּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה) - עַל־כֵּן הָיָה לוֹ בְּנִי' שֶׁהָיָה שְׁמוֹ אֱלִיעֶזֶר, וְתֻלְמִיד' שֶׁשְּׁמוֹ יְהוֹשֻׁעַ' וְכוּ'.

[לְקוּטִי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין ה, ל: כָּל עֵקֶר קִשְׁיוֹת וּבְבִדּוֹת לֵב שֶׁל פְּרַעָה שֶׁלֹּא רָצָה לְהִנִּיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְצִאֵת - נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הָאֶפִיקוֹרְסוֹת וְהַכְּפִירוֹת שֶׁנִּדְבַק בּוֹ הַנִּמְשָׁךְ מִ'חֲלָל־הַפְּנוּי', שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲמֹלֵק'. וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּסִימֵן סד, עַל פְּסוּק: "בֹּא אֵל פְּרַעָה כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֵתִי אֶת לְבוֹי" - שֶׁ'פְּרַעָה' הוּא בְּחִינַת חֲלָל־הַפְּנוּי', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ 'כְּבִדּוֹת לְבוֹי'].

זֶה: "מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ" וְכוּ'. "מַעֲשֵׂה" ה" הוּא "מָה שִׁ"ע", כְּמוֹבָא בְּפִתְּבִים (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, חֲג הַמְצוֹת פ"ז). הֵינּוּ: בְּחִינַת מְקִיפִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁ"ע נְהוֹרֵין שֶׁל אוֹר־הַפְּנִים, בְּחִינַת מ"ה'.

"מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ"

"מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר". "מַעֲשֵׂה" - ט"ע מ"ה. (פְּרִי־עֵץ־חַיִּים, חֲג הַמְצוֹת פ"ז)

נז.

(ח"ב ז, בְּסוּף)

"מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהָיוּ בָּאִין בְּסַפִּינָה" וְכוּ' (בְּבֵא־בִתְרָא עֵד:).

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ" - זֶה בְּחִינַת בְּנִי' וְתֻלְמִיד'.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר" - זֶה בְּחִינַת בְּנִי', שֶׁהִשְׁגָּתוֹ בְּחִינַת מָה' וְכוּ'. כִּי אֱלִיעֶזֶר' -

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ" - זֶה בְּחִינַת בְּנִי' וְתֻלְמִיד'.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר" - זֶה בְּחִינַת בְּנִי', שֶׁהִשְׁגָּתוֹ בְּחִינַת מָה' וְכוּ'. כִּי אֱלִיעֶזֶר' -

"לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" - מִצּוֹת זְכוֹרָת יְצִיאַת־מִצְרַיִם' -

"לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ". "יְמֵי חַיֶּיךָ" - הַיָּמִים. "כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" - הַלְּיָלוֹת. (בְּרִכּוֹת פ"א מ"ה)

מִצּוֹה לְהַזְכִּיר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. שְׁנֵאֲמַר: "לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ". (רַמְבַּ"ם, קְרוֹי־אֶת־שְׁמַע פ"א ה"ג)

נח.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחרית ב,ו)

אִיתָא בדברי רבנו ז"ל בסוף מאמר "ואלה המושפטים, אמונה" (ח"א ז):
 "ש'זכרון' הוא בחינת 'אמונה', כי עקר ה'שכחה' הוא מבחינת ה'זמן' וכו'.
 וכש'יודעין ומאמינים באמת שהכל מתנהג רק על-פי 'השגחת השם-יתברך' לְבַד, שהוא 'למעלה-מהזמן' - אזי אין ש'יך בחינת 'שכחה' בלל" וכו'. עין-שם והבן.

וְזֶה בחינת 'זכרון' הנאמר אצל 'יציאת מצרים', בחינת: "זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים" (שמות יג, ג), "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך" (דברים טז, ג).

כִּי ב'יציאת-מצרים' נתגלה 'השגחתו יתברך', שְׁזָה בחינת 'זכרון', 'למעלה-מהזמן', 'למעלה-מהטבע', בחינת "חפזון" (שמות יב, יא; דברים טז, ג), בחינת 'זריזות', שהוא מוחיה 'המוחין והדעת'. שעקר קיומו הוא: כְּשִׁיּוּדְעִין ומאמינים ב'השגחה'.

נט.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ה, ז"י)

"למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך" (דברים טז, ג).
הָאָדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב כָּל יְמֵי חַיָּיו, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֵת יוֹם צֵאתוֹ מִמִּצְרַיִם (ברכות פ"א מ"ה; יב: רמב"ם, קריאת-שמע פ"א ה"ג; מגן-אברהם, ארחי-חיים טז, סק"א).

דְּהִינּוּ: מַה שִׁיּוּצָא מִמִּצְרַיִם "בַּחֲפִזּוֹן" (שמות יב, יא; דברים טז, ג) קָדָם הַקָּץ רק בחסדו, אף-על-פי שעדין לא נגמר תקונם לגמרי - שאם היו מתמהמהים עוד כְּרַגַע בְּמִצְרַיִם הָיוּ נִשְׁאָרִים שֵׁם לְגַמְרֵי.

וְעַל-כֵּן הִיָּה הַהֲכָרַח לְהוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם אֹרֶךְ גָּדוֹל מִלְמַעְלָה וּלְגַאֲלָם מִיָּד, וְאִף-עַל-פִּי שְׁעָדִין לֹא נִטְהָרוּ בְּשִׁלְמוֹת. וּמַחֲמַת-זֶה אָרְבוּ עֲלֵיהֶם הַבַּעַל-דָּבָר וְכָל הַסְּטָרִין אַחֲרָיִן.

אִף-עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי 'הָאֲרַת-הַגְּאֻלָּה' שְׁהִיָּתָה אָז, נִשְׁאָר בָּהֶם רְשִׁימָה קְדוּשָׁה לְנֶצַח, עַד שְׁסוּף-כָּל-סוּף יִשׁוּבוּ בָּלָם לְמִקּוֹרָם.

וְזֶה הָעֲנָן הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו נוֹהֵג בְּחֶסְדּוֹ בְּכָל דּוֹר, עַל-יְדֵי גְדוּלָּתוֹ מִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים - שֵׁישׁ לְפַעֲמַיִם: שְׁחוּטְפִין אֲנָשִׁים, וּמוֹצִיאִין אוֹתָם מִמִּקּוֹמוֹת מְגֻנִים וּמְלַכְלָכִים מְאֹד מְאֹד, וּמַתְחִילִים לְטַהֵר אוֹתָם, וּלְקַרְבָּם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

אָבֵל יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁנוּפְלִים אַחֲרֵי-כֵן יוֹתֵר רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הֵם מְשַׁתְּדָלִים לְקָרֵב בְּכָל-פַּעַם יוֹתֵר. וַיֵּשׁ בְּעֲנָן זֶה 'פְּלֹאוֹת' הַרְבֵּה, 'פְּלֹאֵי-פְלֹאוֹת', נִפְלְאוֹת תַּמִּים דְּעֵים" (איוב לו, טז).

שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'יציאת-מצרים קדם הקץ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הַתְּגָרָה בָּהֶם הַבַּעַל-דָּבָר אַחֲרֵי-כֵן הַרְבֵּה.

אָבֵל אִף-עַל-פִּי-כֵן "ימין ה' רוממה" (תהלים קיח, טז) - ו"לְעוֹלָם יָדוֹ עַל הָעֲלִיּוֹנָה" (רש"י תהלים צב, ט) - כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ יָדַע מִכְּלִיָּהּ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הַהֲכָרַח לְגַאֲלָם וּלְהוֹצִיאָם מִיָּד, כִּי אִם לֹא - יֵאבְדוּ לְגַמְרֵי חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְכַנ"ל.

וּמַחֲמַת-זֶה עוֹבֵר עָלָיו מַה שְׁעוֹבֵר - כִּי "בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב כָּל אָדָם לְרֹאוֹת אֶת-עַצְמוֹ, כְּאִלּוּ הוּא יֹצֵא

ממצרים" (פסחים פ"י מ"ה; קטז:) - כי על כל אדם עובר כל הנ"ל, באשר יוכל להבין כל מי שרוצה להשכיל על דרכיו.

על-כן צריכין לזכר בכל יום: גדל חסדו יתברך, שהוציאנו ממקום שהוציאנו - שזהו בחינת 'יציאת מצרים'.

ואף-על-פי שעתה עובר עליו מה שעובר - בודאי החסד והטובה שעשה עמו השם-יתברך, בודאי אינו לדיק חסוֹשֵׁלוֹם, רק שצריך עתה לעבר בענינים האלה, ולהתנסות בהם.

אבל סוף-כל-סוף, יגמר השם-יתברך את שלו מה שהתחיל ברחמיו להוציאנו ממצרים מתקף הסטרא-אחרא, כדי לקרבנו לעבודתו יתברך - כי "דבר אלקינו יקום לעולם" (ישעיה מ, ח).

ל

(לקוטי-הלכות, פסח ז, טז)

בחינת 'פסח' ו'יציאת מצרים' - הוא בכל אדם, ובכל זמן, בכל שנה ושנה.

וגם בכל יום ויום, יש בו בחינת 'פסח' ו'יציאת מצרים'. ועל-כן צריכין להזכיר 'יציאת מצרים' בכל יום (ברכות פ"א מ"ה; יב: רמב"ם, קריאת-שמע פ"א ה"ג; מגן-אברהם, ארחי-חיים סז, סק"א), כמו שכתוב (דברים טז, ג): "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך".

כי כל ההרהור וההתעוררות העליון הבא מלמעלה על כל אדם בכל יום ויום - זהו בחינת ה'הארה של יציאת מצרים', שהוא 'הארה-עליונה שלא בהדרגה, קדם אתערותא-דלתתא' כראוי.

כי זה הדבר נעשה: בכל דור, ובכל שנה, ובכל יום, בכלל ובפרט - כי השם-יתברך מסבב עם האדם בכמה סבות, להחזירו בתשובה, לזכותו לחיי עולם הנצחי.

והכלל: מה שהשם-יתברך שולח על האדם מתחלה 'התעוררות', עד שמתחיל להתעורר בתשובה וליכך בדרכי-השם - זהו בחינת 'יציאת מצרים' - שבא ה'הארה' מלמעלה שלא בהדרגה, בלי 'התעוררות-תחתון' כראוי. וכליזה - כדי שיצא מגלותו הקשה.

אבל אחר-כך בשמתחיל לילך בדרכי-השם - נוטלין ממנו ה'הארה' הזאת, ומניחין אותו שילך בעצמו בהדרגה בסדר מיום אל יום.

וצריך אחר-כך 'התחזקות' מחדש - שבשנסתלק ממנו זה ה'אור-העליון', ומניחין אותו שילך מעצמו - יתגבר להתחזק בעבודתו יתברך מיום אל יום בהדרגה בסדר.

לא

(לקוטי-הלכות, חדש ג, ה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לז, 'דרשוה' ועזו')

"זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים" (שמות יג, ג). "זכור" דיקא - כי ה'נפש' הוא בחינת 'זכרון' (כמבאר שם בהתורה).

ועל-כן צריכין לזכר 'יציאת מצרים' כל ימי חייו (ברכות פ"א מ"ה; יב: רש"י ברכות כא), כמו שכתוב (דברים טז, ג): "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך".

כי 'יציאת מצרים', שהוא בחינת 'התעלות-הנפש' וכו' כנ"ל - זהו בחינת 'זכרון', בחינת 'חיים'.

וְזָהוּ: "לִמְעַן תִּזְכֹּר וְכוּ', כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ" -
 "יְמֵי חַיֶּיךָ" דִּיקָא, כַּנֵּ"ל.

לְהַשִּׁיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הוּא עַל-יְדֵי 'יְצִיאַת-מִצְרַיִם',
 וְכַנֵּ"ל.

לב.

(לקוטי-הלכות, פריקה-וטעינה ד, טז,
 על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב, 'ימי חגכה')
 עַל-כֵּן "חֻבְּהָ עָלֵינוּ לְזָכֹר 'יְצִיאַת-
 מִצְרַיִם' בְּכָל יוֹם" (בְּרִכּוֹת פ"א מ"ה;
 יב: רמב"ם, קריאת-שמע פ"א ה"ג; מגן-אברהם, ארח-
 חיים סז, סק"א), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לִמְעַן תִּזְכֹּר אֶת
 יוֹם יְצִיאַתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ".

וּמִזֶּה נִלְמַד לְהִבִּין גַּם בְּפִרְטוּיּוֹת: הַנְּסִים
 וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה
 עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר, עַד שֶׁגַם בְּפִרְטֵי-פִרְטוּיּוֹת
 עוֹשֶׂה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ נְסִים רַבִּים, עִם כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד, בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

וְכֵן בְּהִתְחַלַּת 'נְתִינַת-הַתּוֹרָה' הַתְּחִיל (שְׁמוֹת
 כ, ב): "אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם", וְכֵן בְּרַב הַמְצוֹת הַזְּכִיר
 'יְצִיאַת-מִצְרַיִם'.

שְׁעַל-זֶה אָנוּ מוֹדִים לוֹ יְתְבָרַךְ בְּכָל יוֹם,
 שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת 'תּוֹדָה' וְכוּ' וְכוּ',
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-
 יְתְבָרַךְ, כַּנֵּ"ל.

כִּי עֲתָה: כָּל הַהִתְחַלָּה שְׁלָנוּ לְכַנּוֹס
 בְּעִבוּדַת-הַשֵּׁם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, הוּא עַל-
 יְדֵי 'יְצִיאַת-מִצְרַיִם'.

"כִּנְגַד אַרְבַּעַת בְּנִים דְּבָרָה תּוֹרָה"
 - עֲנִין 'אַרְבַּעַת בְּנִים' -

לג.

(ח"א ל, ו)

כִּי עֲתָה תִּהְיֶה לָּאֵל, יֵשׁ לָנוּ 'הִתְחַלָּה
 טוֹבָה' מֵהִיכֵן לְהִתְחַלֵּל, מֵאַחַר שֶׁכָּבַד
 גָּמַר הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יְשׁוּעָתוֹ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה,
 וְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת נוֹרָאוֹת, שְׁעַל-
 זֶה אָנוּ נוֹתְנִים שִׁבַּח וְהוֹדָיָה אֵלָיו יְתְבָרַךְ בְּכָל
 יוֹם עָרֵב וּבֹקֵר.

עֵקֶר עֲלִיַת ה'מַלְכוּת-דְּקִדְשָׁה' שֶׁהִיא
 בְּחִינַת 'דְּל"ת', "דְּלִיַת לָהּ מִגְרָמָה
 כְּלוּם" (הַקְדַּמְתֵּי-הַזֶּהר "א), מִבֵּין ה'אַרְבַּע
 מַלְכוּיּוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא' - הוּא עַל-יְדֵי
 ה'חֶסֶד'.

שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת 'תּוֹדָה הַלְכָה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
 מֵאִיר ה'אַמֶּת' וְכוּ'. עַד שֶׁנִּתְגַּלָּה
 'אַחֲדוּת-הַפְּשוּט' מִתּוֹךְ ה'פְּעֻלוֹת-מִשְׁתַּנּוֹת',
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְבַּטֵּל כַּח הַגְּלוּת שֶׁל הַעֲבוּ"ם,
 עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה ל'גְּאֻלָּה-שְׁלֵמָה'.

וְעַל-כֵּן 'אַבְרָהָם אָבִינוּ' שֶׁהוּא בְּחִינַת
 ה'חֶסֶד' - יָצָא מִמֶּנּוּ: 'יִצְחָק',
 ו'יִשְׁמַעֵאל', 'יַעֲקֹב', ו'עֵשָׂו'.

וְעַל-כֵּן "מִחֵיבִים לְזָכֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם
 בְּכָל יוֹם עָרֵב וּבֹקֵר", ו"כָּל
 הַמְרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיְצִיאַת-מִצְרַיִם, הָרִי זֶה
 מִשְׁבַּח" (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח) - כִּי כָּל הַתְּחַלָּתָנוּ
 עֲתָה לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה עַדִּין, וְלְהִתְקַרֵּב

שֶׁהֵם בְּחִינַת (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח): "כִּנְגַד אַרְבַּעַת
 בְּנִים דְּבָרָה תּוֹרָה, אֶחָד חֶכֶם, וְאֶחָד
 רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינֵנוּ יוֹדֵעַ
 לְשֵׁאל" - "שֶׁהֵם כִּנְגַד אַרְבַּע מַלְכוּיּוֹת
 שֶׁבְּקִדְשָׁה" (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חַג הַמְצוֹת פ"ז).

'יִצְחָק' - זֶה בְּחִינַת 'בֵּן חֶכֶם', כִּי "יִצְחָק -
 עַל-שֵׁם הַצְּחוּק וְהַשְׂמֵחָה"

(בראשית כא, ו), בחינת (משלי י, יא): "בן חכם ישמה אב".

'עשיו' - הוא 'בן רשע'.

'יעקב' - הוא 'בן תם', כמו שפכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם".

'ישמעאל' - הוא בחינת 'בן שאינו יודע לשאל', כי 'ישמעאל עשה

תשובה" (בבא בתרא טז:); ועקר ה'תשובה' היא בבחינת 'שאינו יודע לשאל', הינו: לעשות תשובה ולשאל כפירה מהשם-יתברך על שאינם ידועים' - שזה עקר התשובה, בבחינת (תהלים סט, ה): "אשר לא גזלתי אז אשיב".

וזה בחינת (ברכות כו:): "אברהם תקן שחרי"ת" - נוטריקון: "חכם, רשע, תם, שאינו יודע".

"מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו"

לד.

(נחת השלחן להרב מטשעהרין ז"ל, ארח-חיים תעב)

"מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו" (הגדה של פסח).

זה תשובה מספקת וידיעה הכרחית לכל אחד - לבל יתפלא על-עצמו מהנעשה עמו בכה בחירתו, כי הוא פעם פשר ופעם פסול וכו' - פי משרש בנו דבר זה, ממה שאבותינו היו מתחלה עובדי עבודה זרה בכל הגוים, רק שבחסדו קרב אותנו אלו, ובחר בנו מפל העמים וכו'.

ועל-כן היצירה וכל האמות שהם בחינת הסטרא-אחרא, מתגרים בנו ביותר, רק שגם זאת צריך לידע: שעכשו קרבנו המקום לעבודתו.

וידוע: שמלת "ועכשו", מגבלת את הזמן ביותר. הינו: "ועכשו" דיקא, בזה היום והשעה והרגע שאנו מדברים ועוסקין בו.

כי צריכין להאמין: שפליכה הזאת, ובפרט בשעה זו שישראל יושבין על הסדר ועוסקין בספור יציאת מצרים ולקיים המצות - נמשך אז מלמעלה, הארה גדולה פזאת, על כל אחד מ ישראל, עד שכל אחד יכול להתקרב לעבודת השם-יתברך, בהתקרבות אמתי, אפלו אם עבר עליו מה שעבר.

[שיח-טורי-קדש ח"ד כד: היו מדגישים ומבארים הרבה את הכתוב בספר 'נחת-השלחן' על הנאמר בהגדה: "מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשו קרבנו לעבודתו":

שהנה זה דרך הפעל-דבר תמיד, להזכיר להאדם את פשעיו וחסריו שמקדם, אולם אנו אין לנו אלא את ה"ועכשו קרבנו המקום", שהוא הרגע שעומד בו האדם, וכך בכל רגע ורגע, פי העבר אין, אין ממש. ועל ידי שיחשב האדם רק על ה"ועכשיו", יזכה להתקרב אליו יתברך פראוי].

"בעבר הנחר ישבו אבותיכם מעולם וגו' ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנחר"

לה.

(ח"א סד, ב)

על-כן השם-יתברך נקרא: "אלקי העבריים" (שמות ג, יח; ה, ג; ועוד), מלשון: "עבר הנחר" (יהושע כד, ב-ג), לשון

צִדְדִין' - הינו: ש'אלקותו' מסבב גם על
ה'חלל-הפנוי' הבא על-ידי ה'צמצום',
שצמצם האור לצדדין.

ועל-בן 'ישראל' נקראים 'עבריים' -
שעל-ידי 'אמונתם' שמאמינים
שהשם-יתברך 'אלקי העבריים' - הם
עוברים' על כל החכמות, ועל מה שאינם
חכמות, הינו האפיקורסות הבא מ'חלל-
הפנוי'.

ועל-בן בודאי מזה האפיקורסות, צריך
לזהר יותר ויותר לברח ולהפלט
משם, לבלי לעיין ולהביט בדבריהם כלל, כי
חס-ושלום בודאי ישקע שם, פי עליו נאמר
(משלי ב, יט): "כל באיה לא ישוּבוּן" וכו'.

"ארמי אבד אבי וירד מצרימה"

לו.

(ח"א יט, ד - "ארמי אבד אבי וירד מצרימה")

עקר תגברת הקלפה, אינו אלא על-ידי
לשון 'תרגום', בבחינת (דברים כו, ה;
הגדה של פסח): "ארמי אבד אבי", ובבחינת
(במדבר כג, ז): "מן ארם ינחני בלק", שהוא
לשון 'תרגום', לשון 'ארמי' - שדרך שם
מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ושלמות של 'לשון-הקדש' -
אינו אלא על-ידי שמפילין הרע
של התרגום, ומעלין ה'טוב שבתרגום',
ל'לשון-הקדש' - שעל-ידי-זה נשלם 'לשון-
הקדש'.

ולכן הארמי, שהוא "ארמי אבד אבי"
הנ"ל - רצה לינק מהקדשה על-ידי

ה'תרגום', ועל-בן קרא לו (בראשית לא, מז):
"יגר שהדותא".

ו'יעקב' - היה מעלה את ה'תרגום'
ל'לשון-הקדש', ועל-בן קרא לו
(שם): "גלעד", ב'לשון-הקדש'.

"וירד מצרימה" - "אנוס על פי הדבור"

לז.

(ח"א סו, ד-בסוף)

לפעמים נתחבין 'אותיות הדבור'
ב"מצר-הגרון" (שער הפנויות פסח),
ואי-אפשר להוציא ה'דבור' בשלמות, בחינת
'הייצעריק' [קול צרוּד].

וצריך לראות להוציא הדבור מ'מצר-
הגרון', שיוכל לדבר בשלמות -
דהינו: להמשיך 'נקדות' אל ה'אותיות'! - כי
בלא 'נקדות' אי-אפשר לדבר שום 'אות'.

ולתמשיך 'נקדות' אל ה'אותיות' - הוא:
על-ידי ה'חשק והפסופין'
שחושקין לעשות המצוה. ועקר גדל
ה'חשק' נעשה על-ידי ה'מניעה' שמזמינין לו.

וזה בבחינת (דברים כו, ה - הגדה של פסח): "וירד
מצרימה", "אנוס על פי הדבור" -
שכשה'דבור' יורד ב'מצר-הגרון', שזה
בחינת 'גלות-מצרים' - אזי הוא "אנוס על
פי הדבור" - הינו: שיש לו 'אנס ומניעה',
על-ידי שאין 'נקדות' לה'אותיות', ואינו יכול
להוציא מ'מצר-הגרון', שמזה באין כל
המניעות.

וזהו בבחינת: "אנוס על פי הדבור" -
שעל-ידי שאין ה'דבור' בשלמות,
על-ידי-זה הוא 'אנוס'.

"בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה"

לח.

(ח"א לו, א-ב)

זהו כלל: כי "כל נפש מישראל, משרש בשבעים-נפש של בית יעקב" (שער-הגלגולים, הקדמה לא). ו"שבעים-נפש של בית יעקב, משרשים בשבעים-פנים של תורה" (תקוני-זהר עו:).

ו"זה לעמת זה עשה האלקים" (קהלת ז, יד) - "שפנגד שבעים-נפש של בית יעקב, הם שבעים לשון" (רש"י דברים לב, ח; במדבר-רבה ט, יד; תקוני-זהר שם; זהר שמות ה: טז: - שכל לשון ו'לשון' יש לה מדה רעה' בפני-עצמה, מה שאין בחברתה. ומחמת המדות האלו, הם מרחקים מ'שבעים-פנים של תורה'.

וכשה"נפש של בית יעקב" (בראשית מו, כז), באה בגלות תחת יד שבעים לשונות, הינו: ב'מדותיהם הרעים' - אזי היא ראמת 'שבעין קליו', פיולדת שקדם הלדה "שצועקת שבעין קליו" (זהר פנחס רמט:).

וזהו כלל: ש'כל נפש מישראל, קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה - אזי מנסין ומצרפים את הנפש בגלות של שבעים-לשון, הינו: ב'תאוותיהן'. וכשהיא באה ב'מדותיהן' בגלות, אזי ראמת 'שבעין קליו'.

כי 'התגלות' היא בחינת 'לדה' וכו'. כי "הקלפה קדמה לפרי, ומי שרוצה לאכל הפרי, צריך לשבר מקדם הקלפה" (זהר משפטים קח:).

לכן קדם ה'התגלות' - מכרח הנפש לבוא ב'גלות', הינו ב'מדותיהם', פדי לשברם, ולבוא אחר-כך ל'התגלות'.

ודע: ש'כללות של שבעים-לשון, של 'מדותיהן הרעות' הללו - היא 'תאות-נאות'. והוא 'תקון-הכללי' - מי שמשבר התאוה הזאת, אזי בקל יכול לשבר כל התאוות.

לט.

(ח"א קפא)

'יעקב' הוא בחינת ה'כבוד' - פי הוא בחינות ה'נפש', כמו שכתוב (בראשית מו, כז): "כל הנפש הבאה לבית יעקב".

מ.

(ח"ב ה, ה)

על-ידי 'התגלות הכבוד', בא 'התפשטות הנבואה'. פי ה'נבואה' באה מבחינת 'שרשי נפשות ישראל', שהם בחינת 'שבעים נפש', בבחינת (דברים י, כב; הגדה של פסח): "ב'שבעים נפש ירדו אבותיך", ראשי-תבות 'נבי"א'. ו'שרש הנפשות' הוא בחינת 'כבוד' וכו'.

וזה בחינת (ברכות ג): "והגליתי את בני" - זה בחינת 'פטול הנבואה' שבאה מ'נפשות בני-ישראל', בחינת: "ב'שבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה" - פי 'גלות בני-ישראל', הוא בחינת 'פטול הנבואה', שבאה מ'נפשותם'.

מא.

(שיחות שאחרי ספורי-מעשיות)

דע: שיש 'שני מיני פלטין' שדומין זה לזה. באחד דר 'מלך', ובהשני דר

עֶבֶד'. וּבְיָדָי בְּאֶמֶת הוּא חֵלֹק גָּדוֹל בֵּינֵם.
רק אף-על-פי-כן אֶפְשֶׁר לְטַעוֹת בֵּינֵיהֶם.

כִּי יֵשׁ 'קֶשֶׁר' שְׁמֵת־קֶשֶׁרִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת,
עד שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית וּפְלִטִין'. כִּי
מֵת־קֶשֶׁרִין אֶחָד בְּאֶחָד וְאֶחָד בְּאֶחָד, עד
שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'יסוד'. וְאַחֲרֵי-כֵן נַעֲשֶׂה 'אֵהָל',
עד שְׁנַבְנֶה מֵהֶם 'בֵּית וּמְדוֹר'.

זֶה ה'מְדוֹר', הוּא 'מְדוֹר' לְאֶמֶת'.
וּכְשֶׁצְּרִיכִין לְבַקֵּשׁ אֶמֶת, מוֹצֵאִין שָׁם
בְּאוֹתוֹ ה'מְדוֹר'. הֵינּוּ: בְּתוֹךְ ה'קֶשֶׁר שֶׁל
הַנִּפְשׁוֹת הַנִּלְוִים, שְׁמֵהֶם נַעֲשֶׂה 'מְדוֹר'
לְה'אֶמֶת'.

זֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית מו, כז): "כָּל הַנֶּפֶשׁ
הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב" - הֵינּוּ:
שְׁמֵה'נִפְשׁוֹת, נַעֲשֶׂה 'בֵּית יַעֲקֹב', הֵינּוּ: 'בֵּית
מְדוֹר' לְאֶמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יַעֲקֹב'. כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (מִיכָה כ, ז): "תִּתֵּן אֶמֶת לְיַעֲקֹב".

אָבֵל דַּע: שֵׁישׁ כְּנֻגָד זֶה 'קֶשֶׁר שֶׁל
רְשָׁעִים', שְׁמֵת־קֶשֶׁרִין יַחַד הַרְבֵּה
נִפְשׁוֹת שֶׁל רְשָׁעִים, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית
וּמְדוֹר לְשֶׁקֶר'.

וְעַל-זֶה הַזֵּהִיר הַנְּבִיא (ישעיהו ח, יב): "לֹא
תֵאמְרוּן קֶשֶׁר לְכָל אֲשֶׁר יֹאמֵר
הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר" - כִּי "קֶשֶׁר רְשָׁעִים אֵינּוּ מִן
הַמִּנְיָן" (סנהדרין כו, וכו').

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ
וַיַּעֲצֵמוּ בְּמֵאֵד מֵאֵד"

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ" - בֵּינָן שְׂרָאוּ
הַמְצָרִיִּים כֵּן, חֲדָשׁוּ גְזֵרוֹת עֲלֵיהֶם, הִדָּא הוּא
דְּכַתְיִב: 'וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ'. (שְׁמוֹת-רַבָּה א, ח)

מב.

(ספר-הַמִּדּוֹת, בְּנִיִּם ח"ב כז)

כְּשֵׁי־יִשְׂרָאֵל פָּרִים וְרָבִים, אֲזִי הָאֲמוֹת
מְחַדְשִׁין עֲלֵינוּ גְזֵרוֹת. [הַרְבּ
מִטְשַׁעְהֵרִין ז"ל צִיּוֹן לְמִדְרָשׁ הַנִּלְוִים].

"רַבְּנָה כְּצִמְחַ הַשְּׂדֵה נִתְתִּיךְ"

מג.

(ח"א ב, ו)

ה'נִשְׁמוֹת' הֵן נִקְרְאִין 'עֲשֻׁבִין', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (יחזקאל טז, ז; הַגְּדָה שֶׁל
פֶּסַח): "רַבְּנָה כְּצִמְחַ הַשְּׂדֵה נִתְתִּיךְ".

"וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ,
וְאֹמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי - וְאֹמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי"

מד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂכַמַּת-הַבְּקָר א, יב)

וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ"
(יחזקאל טז, ז) - הֵינּוּ: "שֵׁי־יִשְׂרָאֵל הֵיוּ
מְלַכְלָכִים, כִּי הֵיוּ בְּבִחִינַת אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה
שְׁעָרֵי-טְמֵאָה", כִּידוּעַ (זִהְרֵי-חֲדָשׁ, תַּחֲלַת פְּרִשְׁת
יִתְרוֹ; פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲגֵי-הַמִּצְוֹת פ"א). וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
רַחֵם עֲלֵיהֶם וּמַצָּא בָהֶם 'נִקְדוֹת-טוֹבוֹת'
אֲפֹלוּ ב'תְּקוּף טְמֵאָת מְצָרִים' שֶׁהַתְּגַבְּרָה
עֲלֵיהֶם.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מִדְרָשׁ-תְּהִלִּים קיד):
"בְּשִׁבִיל אַרְבָּעָה דְּבָרִים לְבַד נִגְאָלוּ"
- זֶה בְּחִינַת 'נִקְדוֹת-טוֹבוֹת' שֶׁמַּצָּא בָהֶם
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אֲפֹלוּ בְּמְצָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִגְאָלוּ.

וְזָהוּ (יחזקאל שם): "וְאָמַר לְךָ בְּדַמִּיךָ חַיִּי בְּדַמִּיךָ חַיִּי" - אָפְלוּ בְּתַקְוָה הַדְּמִים וְהַלְכָלוּכִים, אִתְּ-עַל-פִּי-כֹן - חַיִּי! - פִּי גַם שֶׁם יְכוּלִין לְמַצֵּא נְקֻדּוֹת-טוֹבוֹת, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִגָּאֵלוּ.

מִשְׁמַע" (מגלה יד): - הֵינּוּ: "עֲשׂוּ שְׂאֵחִיזְתוּ בְּכַבֵּד", הוּא שׁוֹפֵף דְּמִים, וְגַם לֹקַח דְּמִים וּמְמוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם עַל-יַדֵּי עוֹנֹת יִשְׂרָאֵל חֲלִילָה.

וְאִזְ צְרִיכִין לְטַרַח מְאֹד עֲבוּר ה'פְּרִנְסָה', מַחְמַת 'הַעֲדָר־הַדְּעַת', מַחְמַת שֶׁהַתְּגַבֵּר ה'כְּבֵד' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם עַל ה'דְּעַת'.

"הִבָּה נִתְחַכְּמָה לוֹ"

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: לְפִיכָךְ כְּתִיב (שְׁמוֹת א. ט): "וַיֹּאמֶר" [אל עמו] - בְּלוֹמַר: אֲכַנִּים בְּלִבְהוֹן מִלְּתָא דָּא וְכוּ', 'מַחְשֵׁבֵת הַלֵּב' בְּלִבְד. אֲכַנִּים מַחְשֵׁבֵתָא בְּלִבְהוֹן, דְּאִמְרוּ: "רַב וְעֲצוּם מִמֶּנּוּ".

מֵאִי "מִמֶּנּוּ". רְצוּנוֹ-לוֹמַר: מִמֶּנָּא דִּילְהוֹן [מִהַמְּנַה שְׁלֵחַם], אֵינּוֹן אִמְרוּ בְּלִבְיָהוּ [הַמְצָרִים אִמְרוּ בְּלֵבָם], דִּחִילָא וְתוֹקֵפָא דִּילְהוֹן [שֶׁהִכַּח וְהִתְקַף שֶׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ], רַבְּרָבָא וְתַקִּיפָא מִמֶּנּוּ [הוּא גָדוֹל וְתוֹסַף מִשְׁלָנּוּ], מִשׁוֹלְטָנָא דִּילְהוֹן [דְּהֵינּוּ: מִן הַמְּנַה הַשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם; וְלִכֵּן "הִבָּה נִתְחַכְּמָה לוֹ", שֶׁנִּתְחַכְּס לְמוֹטִיעוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ']. (זֶהֱר שְׁמוֹת יז.)

מו.

(חֵי-מוֹהֵר"ן טַצַּד)

אָמַר: "יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂאִין מְכִירִים אוֹתִי בְּכָל, וְחוֹלְקִין עָלַי!"

וְאָמַר: שְׂאִיתָא בְּזִהְר־הַקְדוּשׁ (שְׁמוֹת יז.) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת א. י): "הִבָּה נִתְחַכְּמָה לוֹ": "וְכִי תַעֲלֶה עַל דְּעַתְךָ שֶׁפָּרְעָה הִלְךָ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וְאָמַר לוֹ 'הִבָּה נִתְחַכְּמָה' - אֲלֵא שֶׁהַכְּנִים [הַשֵּׁר שֶׁל מְצָרִים] בְּתוֹךְ לְבָבָם [הַמְחַשְׁבָּה זֶה] וְכוּ". עֵינֵי-שָׁם.

מה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּסַח ו, ו-יא)

כְּשֶׁה'אֲמוֹת', "שְׂאֵחִיזְתָם בְּכַבֵּד מְלֵא דָם, שֶׁהוּא עֲשׂו" (זֶהֱר פְּנָחָם רַלְד. תַּקוּנֵי-זֶהֱר נב. נג. קז:), "שֶׁכָּל הַגְּלִיּוֹת עַל-יַדֵּי" (זֶהֱר שְׁמוֹת יב:) - כְּשֶׁהֶם שׁוֹלְטִין עַל יִשְׂרָאֵל חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, זֶה בְּחִינַת 'הַתְּגַבְּרוֹת הַכְּבֵד עַל הַמַּח' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, "דְּמִתְמוֹן 'תְּכַבֵּד הָעֲבוּדָה'" (זֶהֱר בְּרֵאשִׁית כז. תַּקוּנֵי-זֶהֱר נ. נג: קכט. קמז. - עַל שְׁמוֹת ה, ט).

וְזֶה עֶקֶר 'גְּלוּת-מְצָרִים', בְּחִינַת "תְּכַבֵּד הָעֲבוּדָה" - כִּי עֶקֶר 'גְּלוּת-מְצָרִים' הָיָה עַל-יַדֵּי עֲשׂו', "שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבֵד מְלֵא דָם, שֶׁהוּא שֵׁר שֶׁל מְצָרִים" (זֶהֱר פְּנָחָם רַלְד.).

וְזֶה בְּחִינַת "הַתְּגַבְּרוֹת הַדְּמִים שֶׁהִיא בְּגְלוּת-מְצָרִים" (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲגֵה-מַצּוֹת פ"א), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל טז. ו): "וְאָעֲבַר עָלֶיךָ וְאִרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמִּיךָ" וְכוּ' וְכוּ'.

שֶׁזֶה עֶקֶר 'יְצִיאַת-מְצָרִים' - "כְּדֵי לְבַטֵּל זֶה-מִתְהַנְּחָשׁ, וְלִטְהַר מִן הַדַּם-נְדוּוֹת, שֶׁהוּא טְמֵאֵת-מְצָרִים" (פְּרִיעֵץ-חַיִּים שם).

וְעֶקֶר 'יְגִיעַת וְכַבְדוֹת הַפְּרִנְסָה' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם - הוּא רַק מַחְמַת 'הַתְּגַבְּרוֹת הַכְּבֵד עַל הַמַּח' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם כְּנ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּגַם-הַדְּעַת'.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִתְגַּבֵּר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, בְּחִינַת "תְּכַבֵּד הָעֲבוּדָה", שֶׁהוּא בְּחִינַת "כְּבֵד מְלֵא דָם", כִּי "דְּמִים תְּרַמִּי

"ויבן ערי מסכנות לפרעה" (שמות א, יא)

מז.

(שיחות הר"ן ס)

בענין 'בנינים', עינתי והסתכלתי בענין זה, וראיתי: שכל העוסקים בבנינים ובחומות, אין אחד מהם יוצא נקי, ואפלו עב"ם.

ואף-על-פי-כן העולם עוסקים בזה, כי הוא קיום העולם. כי אי-אפשר להיות בלא זה. ועל-כן בהכרח שיהיו בני-אדם שיהיה להם חשקות לזה.

ויש בענין זה כמה ענינים וחלוקים, אך סוף כל סוף אינו יוצא נקי.

ונראה שזהו פרוש (יבמות סג. סוטה יא.): "כל העוסק בבנין מתמספן". 'מתמספן' הוא לשון 'עניות', וגם הוא לשון 'ספנה'.

ובמדרש מבאר (שמות רבה א, י; סוטה שם) בפרוש על פסוק (שמות א, יא): "ויבן ערי מסכנות לפרעה" - "חד אמר שממסכנות את בעליהן, וחד אמר שממסכנות את בעליהן".

"ונצעק אל ה' אלקי אבותינו וכו'. ויצעקו, ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה - וישמע ה' את קלנו"

מח.

(ח"א ב, י)

"וירעו לנו המצרים, ונצעק אל ה', וישמע קלנו, וישלח מלאך ויצאנו ממצרים" (במדבר כ, טו-טז). "וישלח

מלאך", "זו משה" (ויקרא רבה א, א; במדבר רבה טז, א; ועוד), "בחינת דעת" (זהר פקודי רכא.).

"ויוציאנו" - כי "גלות-מצרים היה על פגם-הברית" (שערי-הכנסות; פסח א; פרי-עצמים, הגהמחות פ"א), כי 'פגם-הברית' הוא 'פגם-הדעת' וכו'.

וה'קול' מעורר ה'דעת', בבחינת "הקול מעורר הפונה" (ירושלמי, ברכות תחלת פ"ד; רא"ש, ברכות פ"ג, מ; תלמיד-ירבנא-יונה, ברכות טו; שלחן-ערוך, ארח-חיים סא, א; של"ה-הקדוש, שערי-האזניות, קדשה).

ובשביל-זה: "ונצעק" וכו' וישמע את קולנו", וה'קול' מעורר ה'דעת'. "וישלח מלאך" - "זו משה", בחינת 'דעת'. ועל-ידי 'התגלות-הדעת' פתקונו, אז: "ויוציאנו" וכו'.

ובשביל-זה אומרים ה'הגדה' ב'קול-רם' (הריטב"א, הלכות ליל-הסדר; שבלי-הלקט ריח; מחזור-ויטרי לג; מחברת-הקדש להאר"ל, שערי-הפסח) - כי ה'גאלה' היתה על-ידי 'קול', בבחינת (דברים כו, ז): "וישמע את קולנו".

ובשביל-זה נקראת בשם 'הגדה' - להורות על 'תקון-הברית', בבחינת (דברים ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

ועקר המצוה ב'יין' - להורות על 'תקון-הדעת', בבחינת (סנהדרין ע.): "בחמרא וריחני פקחין", ובבחינת (שם): "תירוש, זכה נעשה ראש", הינו: 'דעת'.

מט.

(ח"א ל, ו)

לפעמים נופל חסו-שלום ה'מלכות-דקדשה', לגלות של 'ארבע-מלכיות'.

ומי יכול לסבל את קול הצעקה והזעקה הגדולה, כשנופל בחינות המלכות ביניהם חס־ושלום, בבחינות (קהלת ט, יז): "זעקת מושל בפסילים" - דהינו: ה'זעקה' כשנופל הממשלה, בחינות המלכות - בין הפסילים.

וגם יש עוד צעקה גדולה מזה - דהינו: שהשם־יתברך כביכול בעצמו שואג, בבחינות (ירמיה כה, ל): "שואג ישאג על נוהו" - "על נוה דילה" (זהר אחרי עד), שהוא בחינות המלכות, שנופל בגליות של ארבע מלכיות.

ג.

(ח"ב מו; שיחות־הר"ן קמו)

בתחלה יש לו פמה מניעות על התפלה, ואחר־כך פשעובר עליהם ובא להתפלל, בשלבו עקם ופתלתל מהשם־יתברך, זאת המניעה גדולה מכלם.

בחינת (תהלים לח, יא): "לבי סחרחר", תרגום "סביב": "סחור סחור" - דהינו: שלבו מסבב ומקף ומעקם בעקמומיות וקשיות וכפירות על השם־יתברך.

שזה בחינת (שמות א, יד): "וימררו את חייהם בעבדה קשה" וכו', ואיתא בתקונים (תקוני־זהר כח:): "בקשיא" וכו', הינו הקשיות שלבו, שהם המניעה הגדולה מכלם.

ואזי צריך לצעק לאביו שבשמים בקול חזק מעמקי הלב! - ואזי השם־יתברך שומע קולו ופונה לצעקתו!

ויכול להיות: שמזה בעצמו יפל ויתבטל לגמרי כל הקשיות והמניעות!

ועל־כל־פנים השם־יתברך שומע קולו, שזה ישועתו.

וזה: אותיות 'קשי"א' - ראשי־תבות (תהלים כז, ז): "שמע יי קולי אקרא" - שצריך רק לקרות להשם כשמתגבר עליו הקשיא והכפירה.

וה'צעקה' בלבו בעצמה, הוא בחינת 'אמונה' - פי אף־על־פי שבאים עליו כפירות גדולות וקשיות - מאחר שצועק על־כל־פנים בלבו, בודאי עדין יש בו ניצוץ ונקודה מה'אמונה' הקדושה.

וגם על־ידי הצעקה, זוכין ל'אמונה' - הינו: שה'צעקה' בעצמה הוא בחינת 'אמונה', רק שהוא בקטנות גדול.

ועל־ידי הצעקה בעצמה, יכול לזפות ל'אמונה, להעלות ולגדל את ה'אמונה, עד שישתלקו הקשיות ממנו.

ואפלו אם אינו זוכה לזה עדין - אף־על־פי־כן הצעקה בעצמה טוב מאד.

"ואת עמלנו - אלו הפנים"

נא.

(אבני־ה־ברזל, שיחות־וספורים מרבנו ז"ל ד)

רבנו ז"ל אמר: "א יוד בעד ארף בעטון: ער זאל האבען אסאך קינדער [נישט קיין חילוק] וויאזוי זיי וועלן זיין! - ווארן אז משיח וועט קומען, און וועט פארדעכטען די גאנצע וועלט, וועט זיין א תקון צו אלע דורות עד אדם הראשון!"

[יהודי צריך לבקש: 'שיהיו לו הרבה ילדים!' (לא משנה) איך שיהיו! - פי כשמשוח יבוא ויתקן את כל העולם, יהיה תקווה לכל הדורות עד אדם הראשון].

"כל הַבֵּן הַיְלֹוֹד הַיְאָרָה תְּשַׁלְּכֵהוּ"

נב.

(ח"א נד, ו)

על-ידי 'פגם-הדעת' - מתגבר 'פח' המדמה, ונופל מאהבות-דקדשה, ונפגם הזכרון, ונופל לשכחה. ועל-ידי-זה אין לו 'בן זכר'.

ועל-בן גזר 'פרעה' על הזכרים דיקא - כי 'פרעה' הוא בחינת 'פח' המדמה, שהוא 'פח בטל', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "תפריעו את העם" - שהוא מתגבר על הזכרון, שהוא בחינת 'בן-זכר'.

כי 'פח-המדמה' כשמתגבר חסוֹשֶׁלֹום, הוא פוגם ומבטל חסוֹשֶׁלֹום את הזכרון כנ"ל.

וזֶהוּ (שמות א, כב): "ויצו פרעה וכו', כל הבן הילוד היארה תשליכהו" - "היארה" דיקא.

כי "יאור מצרים, זה פישון" (רש"י בראשית ב, יא), הינו בחינת: "פי שונה הלכות" (זהר בראשית כו: תקוני-זהר פח. - פישון הוא נטריוקון פ"י שו"ה), ששם שורה ה'פח-המדמה', שהוא מבקש תמיד 'כלי' לשכן שם, ועל-בן הוא מחזיר תמיד לשרות על "פי שונה הלכות", כי הם בוראים הכל בדברי תורתם וכו' (עין בפנים).

הינו: שרצה לפגם הזכרון, שהוא בחינת 'בן זכר', על-ידי ה'פח-המדמה', השורה על "פי שונה הלכות".

נג.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, נח)

זֶה בחינת מה שגזר פרעה (שמות שם, טז-כב): "כל הבן הילוד וכו', אם בן הוא ותמתן אתו ואם בת היא וחייה".

כי 'בן', 'סטרא-דדכורא', בחינת 'שמחה' וכו'. ו'בת', 'סטרא-דנוקבא', ששם עקר 'אחיזת העצבות' וכו'. כי רצה להגביר 'סטרא-דנוקבא', בחינת 'עצבות' - שזה עקר 'תקף הגלות'.

וזֶה (שמות שם, יז): "ותיראן המילדות את האלקים, ולא עשו כאשר דבר אליהן פרעה מלך מצרים, ותחיינן את הילדים".

"המילדות" - הם בחינת 'צדיקי-הדור' שהם 'מילדות', שהם מולדין תלמידים-הגונים בישראל, "שנחשבו כאלו ילדים" (סנהדרין יט:).

שהם עשו בהפך מדעת ה'סטרא-אחרא', שהיא בחינת 'פרעה ומצרים', שכל עסקיהם להגביר ה'עצבות' בכמה נכלים וערמוניות, העקר על-ידי 'טרדת הפמון והפרנסה'.

ולפעמים על-ידי סברות ההפוכות שלהם שנמשכין מ'היכלי-התמורות', שמשליכין את האדם על-ידי ה'תוכחה שאינה כראוי' שלהם וכו'.

אבל "המילדות" הנ"ל, בחינת 'צדיקי-אמת', הם עושים בהפך: שלא די שאינם משליכין את האדם בדבריהם פרצון הסטרא-אחרא חסוֹשֶׁלֹום.

אף גם: "ותחיינן את הילדים" - שהם מחיינן את "הילדים", שהם תלמידיהם הנלוים אליהם, שמחיינן אותם

בְּדַבְרֵיהֶם הָאֱמִתִּיִּים, וּמְשִׁיבֵיךְ אֶת נַפְשֵׁם
בְּ"שִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם" (משלי כו, טז),
וּמְשַׁמְּחִים אוֹתָם בְּכַחֵם, וּבְדַרְכֵי עֲצוֹתֵיהֶם
הַעֲמֻקּוֹת וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאוּ הַמְּלֻדּוֹת (שמות שם, טז):
"שִׁפְרָה וּפּוּעָה". "שִׁפְרָה" -
עַל־שֵׁם שְׁמִשְׁפֶּרֶת אֶת הַיֶּלֶד. וּפּוּעָה - עַל
שֵׁם שְׁפּוּעָה לַיֶּלֶד (סוטה יא):.

כִּי כֵן נוֹהֲגִין הַצַּדִּיקִים־אֱמִתִּיִּים עִם נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל הַנְּלוּיִם אֲלֵיהֶם - שְׁמִשְׁפְּרִין
אוֹתָם וּמִיִּפִּין אוֹתָם בְּכָל מִינֵי עֲצוֹת,
לְהַחְיֹתָם וּלְחַזְקָם בְּכָל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה טוֹבָה
שְׁמוּצָאִין בָּהֶם וְכוּ'.

וְכֵן פּוּעִין אֲלֵיהֶם כְּמוֹ לֵילֵד מִמֶּשֶׁה,
שְׁשׂוֹרְקִין וּפּוּעִין לָהֶם: לְבַל יִגִּיחוּ
לְהַפִּיל עֲצָמָן בְּשׁוּם אִפֶּן, רַק יִבְטְחוּ בְּ"חֲסִדֵי
ה' כִּי לֹא תִמְנּוּ" וְכוּ' (איכה ג, כב), וּבְגִדְלֵי כַח
הַצַּדִּיקִים, כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם לְעוֹלָם, וְלֹא
יִפְחָטְאוּנוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ, כִּי לְעוֹלָם יֵשׁ תִּקְוָה
וְכוּ'.

"וְאֵת הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ,
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בוֹ אֶת הָאֵתֶת"

נד.

(ח"א כ, ד)

זֶה בְּחִינַת 'מָטָה' - שְׁאֵמֵר הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא לְמִשְׁהָ (במדבר כ, ח): "קַח אֶת מָטָה,
וְהִקְהַל אֶת הָעֵדָה".

"מָטָה" - זֶה בְּחִינַת 'מְמַשְׁלֵת וְכַח
הַצַּדִּיק', שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי עֲבוֹדָתוֹ,
שְׁעַל־יָדוֹ נִכְנָעִים כָּל הָאוֹיְבִים, הֵן לְמָטָה הֵן
לְמַעֲלָה.

וְזֶהוּ (תהלים קי, ב): "מָטָה עֲזָךְ, יִשְׁלַח ה'
מְצִיּוֹן" - הֵינּוּ: הַמְּצִוּוֹת וּמַעֲשִׂים־
טוֹבִים, שֶׁהֵן 'צִיּוּנִים' לְדַבְרִים עֲלוּיִנִים,
שֶׁמֶהֶם נַעֲשֶׂה 'מָטָה־עֵז' לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים.
וְזֶה: "רִדָּה בְּקָרֵב אֵיבֶיךָ". (עי' בַּפָּנִים בְּאֲרִיכוֹת,
בְּאוֹתִיוֹת דִּיה בְּהַתּוֹרָה).

נה.

(ח"א עט)

"אִי עָבַר עַל אוֹרֵיךָ, אֲתִשְׁקֶיָה מִמְּרִירוֹ
דְּאֵילְנָא רָע, דְּאִיהוּ יַצְרֵהָרַע'. וְאִם
תִּיבִין בְּתִיּוּבְתָא, אֲתִמַּר בְּהוֹן (שמות טו, כח):
יִיזְרְהוּ ה' עֵץ' - דָּא עֵץ־הַחַיִּים, וּבֵהּ:
יִימַתְקוּ הַפִּיִּים'. וְדָא 'מִשְׁהָ מְשִׁיחַ', דְּאֲתִמַּר
בֵּה (שם יז, ט): 'וּמָטָה הָאֱלֹקִים בְּיָדֵי'. 'מָטָה'
דָּא 'מָט"ט', מִסְּטֵרָה חַיִּים וּמִסְּטֵרָה מִיתָה"
(זֶהר בְּרֵאשִׁית כז).

הֵינּוּ: כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה־שְׁלֵמָה', שְׂיִדְחָה
הָרַע לְגַמְרֵי, וְנַעֲשֶׂה כְּלוֹ טוֹב - זֶהוּ
בְּחִינּוֹת 'מִשְׁהָ מְשִׁיחַ', דְּאֲתִמַּר בֵּהּ: "וּמָטָה
הָאֱלֹקִים בְּיָדֵי". הֵינּוּ: שְׂהִיָּה בְּיָדוֹ לְהַפִּיךְ
מִרָע לְטוֹב'.

"וּמָטָה" - "דָּא 'מָט"ט', מִסְּטֵרָה חַיִּים
וּמִסְּטֵרָה מִיתָה" - כִּי 'מָט"ט'
הוּא בְּחִינּוֹת 'מִשְׁנָה' (זֶהר מִשְׁפָּטִים קטו), בְּחִינּוֹת
'שִׁשֶּׁת יָמֵי הַחֹל' (תְּקוּנֵי־זֶהר ב: לד, סא), בְּחִינּוֹת
'שִׁשָּׁה־סְדְרֵי־מִשְׁנָה', שְׁכָלוּלִים מִשְׁשָׁה
בְּחִינּוֹת: כְּשֶׁר וּפְסוּל, טָמֵא וְטָהוֹר, אֲסוּר
וּמִתָּר, כְּנֻדַּע (תְּקוּנֵי־זֶהר־קֻדְשׁ).

וְעַל־כֵּן אֵלוֹ בְּנֵי־אָדָם שְׂאִינָם קְבוּעִים
עַדִּין בְּעֲבוּדַת הַבּוֹרָאִי־תְּבָרָךְ, וְאִין
תְּשׁוּבָתָם שְׁלֵמָה עַדִּין, רַק לְפַעְמִים נּוֹפֵל לוֹ
'הִרְהוֹר־תְּשׁוּבָה', וּמִתְחִיל קָצַת בְּעֲבוּדָתוֹ
יִתְבָּרָךְ, וְאַחֲר־כֵּן נּוֹפֵל מִזֶּה וְחוֹזֵר לְמִקְוָמוֹ,
וְאַחֲר־כֵּן הוּא חוֹזֵר וְנִתְעוֹרֵר, וְחוֹזֵר וְנוֹפֵל,

וְכֵן מְשַׁתְּנָה בְּכָל־פְּעַם, מְטוֹב לָרַע וּמְרַע לְטוֹב - זֹאת ה'תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינּוֹת 'שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל', בְּחִינּוֹת 'כָּשֶׁר וּפְסוּל' וְכוּ', כִּנּוּ"ל.

כִּי הוּא גַם־כֵּן פְּעַם 'כָּשֶׁר' וּפְעַם 'פְּסוּל', פְּעַם 'טָמֵא' וּפְעַם 'טָהוֹר' וְכוּ', כִּי אֵין לוֹ נִיחָא.

אָבֵל כְּשֶׁעוֹשֶׂה 'תְּשׁוּבָה־שְׁלֵמָה' - זָהוּ בְּחִינּוֹת 'שֵׁשֶׁת' - שֵׁשֶׁת לוֹ 'נִיחָא'. כִּי "בָּא שֵׁשֶׁת, בָּא מְנוּחָה" (רש"י בְּרֵאשִׁית ב, ב- על־פי בְּרֵאשִׁית־רַבָּה י, ט), שֵׁשֶׁת לוֹ 'מְנוּחָה' מִכָּל וְכָל, וְנִדְחָה הָרַע לְגַמְרֵי.

וְזָהוּ בְּחִינּוֹת 'מֹשֶׁה מְשִׁיחַ' - שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ לְהַפְּךָ מְרַע לְטוֹב, וְנִדְחָה הָרַע לְגַמְרֵי.

נו.

(חיי־מוֹהַר"ן לו; רנה)

כְּשֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה (הנ"ל) בְּסִימָן ע"ט - בְּאוֹתָהּ הָעֵת הָיָה הוֹלֵךְ בְּבֵיתוֹ אָנָּה וְאָנָּה כְּדָרְכוֹ, וְאָחַז 'מִטָּה' בְּיָדוֹ, וְאָמַר: "וּמִטָּה אֵלֶקִים בְּיָדֵי" (שְׁמוֹת יז, ט). וְדַחַק וּמָשַׁךְ תַּבַּת "בְּיָדֵי" - כְּלוֹמַר: שֶׁ'בְּיָדוֹ ה'מִטָּה אֵלֶקִים' לְהַטּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ.

כִּי מְרַמֵּז שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל: שֶׁ"מִטָּה אֵלֶקִים" מְרַמֵּז עַל ה'בְּחִירָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִט'ט', "מִסְטָרָה חַיִּים וּמִסְטָרָה מוֹת" וְכוּ'.

וּקְצַת מְרַמֵּז וּמוֹכֵן מִדְּבָרֵי־הַקְּדוּשִׁים הַנ"ל, שֶׁהַתְּפָאָר: "שִׁזְכָּה לְכַבֵּשׁ ה'בְּחִירָה' בְּיָדוֹ, וְהַמִּטָּה בְּיָדוֹ לְהַטּוֹתוֹ כְּרִצּוֹנוֹ!" - הֵינּוּ: "שִׁזְכָּה לְכַבֵּשׁ אֶת 'בְּחִירָתוֹ' בְּשִׁלְמוֹת!" - אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לָזֶה, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

עַיֵן בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל מַה שֶׁמְבַאֵר שָׁם עַל פְּסוּק זֶה: "וּמִטָּה אֵלֶקִים בְּיָדֵי" -

שִׁזְהָ בְּחִינַת: שֶׁכָּבַר זָכָה לְכַבֵּשׁ ה'בְּחִירָה', וַיֵּשׁ לוֹ 'נִיחָא' בְּחִינַת 'שֵׁשֶׁת', וּבְיָדוֹ לְהַפְּךָ מְרַע לְטוֹב - כִּי כָּבַר יֵשׁ לוֹ 'נִיחָא וּשְׁבִיתָה', מִן הָרַע שֶׁנִּתְבַּטַּל לְגַמְרֵי, אֲצֵל ה'צַדִּיק הַזֶּה' הַזֹּכֶה לְמַדְרָגָה הַזֹּאת.

נז.

(ח"ב ח, ב-ג)

ה'תְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל־כַּח, שֶׁהִיא בְּבְחִינַת 'דִּין' - עוֹמְדַת בְּבֵית־הַבְּלִיעָה שֶׁל הַנְּחָשׁ, וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְכַרַח לְהַקְיֵא וְלַהוֹצִיא הַכֹּל, כָּל הַקְּדוּשָׁה שֶׁבָּלַע.

וְזֶה צְרוּפָה "וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיַּפְלֵל" (תְּהִלִּים קו, ל). "וַיַּפְלֵל" - רֵאשִׁי־תַבּוֹת (שְׁמוֹת ז, ט): [קח אֶת מִטָּה] "וַיִּהְיֶה לְפָנָי פְּרֻעָה יְהִי לְתַנּוּן".

כִּי צְרִיכִין לְהַשְׁלִיךְ "מִטָּה עֵז" (תְּהִלִּים קי, ב; יְרֵמְיָה מֵח, יז), בְּחִינַת ה'תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין' שֶׁל הַבַּעַל־כַּח, לְהַתְּנִין, בְּבְחִינַת: "וַיִּהְיֶה לְפָנָי פְּרֻעָה יְהִי לְתַנּוּן".

שֶׁמִּשְׁלִיכִין בְּכוֹנֶה ה'מִטָּה עֵז" (תְּהִלִּים קי, ב; יְרֵמְיָה מֵח, יז) לְפָנָי ה'סְטָרָא־אֲחָרָא' - כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לְהַתְּנִין - הֵינּוּ: כְּדֵי שִׁיְבַלַּע ה'תְּנִין' אֶת ה'תְּפִלָּה הַזֹּאת' - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבָּלַע, כִּי הִיא עוֹמְדַת בְּבֵית־הַבְּלִיעָה שֶׁלוֹ כִּנּוּ"ל.

[לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הָרִיחַ וּבְרַפְת־הוֹדָאָה ד, ח: עֲקָר 'צִיאַת־מִצְרַיִם' הָיָה, עַל־יְדֵי ה'תְּפִלָּה־בְּבְחִינַת־דִּין שֶׁל הַבַּעַל־כַּח, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת: "וַיִּהְיֶה לְפָנָי פְּרֻעָה יְהִי לְתַנּוּן" הַנֶּאֱמָר בְּתַחֲלַת הַגְּאֻלָּה, שֶׁפָּרְשׁוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל ה'תְּפִלָּה־בְּבְחִינַת־דִּין הַנ"ל. (עַיֵן עוֹד בְּלְקוּטֵי־הַלְכוֹת, שְׁתַּפְּיֵין ג, ד)].

ה'דינים', בחינת ה'דבורים' היוצאים
מה'גרו"ן, שהם בגימטריא 'ש'לש פעמים
אלקיים' (עץ-חיים, שער-הכללים פי"ג; שער כה, ב;
כח, ה).

ס.

(ח"א סז, ז)

כְּשָׁפָא 'כְּבוֹד חֲדָשׁ' לְהָאָדָם, וּמְלַבֵּשׁ
בְּתוֹכוֹ 'נֶפֶשׁ-דְּקֻדְשָׁה' - צְרִיף
לְרֵאוֹת לְהוֹלִיד הַנֶּפֶשׁ בְּנִקְלָה, בְּלִי 'קִשְׁוִי-
הוֹלְדָה'.

כִּי הַכְּבוֹד' הִיא "אִם כָּל חַי" (פְּרָאשִׁית ג, כ),
וְהַנֶּפֶשׁ' מְלַבֶּשֶׁת בָּהּ כְּעֶבֶר בְּמַעֵי אִמּוֹ'.

וְלַפְעָמִים כְּשֵׁישׁ חֲסוּשָׁלוֹם בְּחִינַת
'קִשְׁוִי-לִילֵד', יְכוֹלִין לְהִסְתַּלַּק
שְׁנֵיהֶם חֲסוּשָׁלוֹם, ה'אִם' וְה'וֹלֵד', דְּהִינּוּ:
ה'כְּבוֹד' וְהַנֶּפֶשׁ'. אוֹ לַפְעָמִים אֶחָד מֵהֶם,
כְּפִי עֲנִין הַקִּשְׁוִי-לִילֵד'.

וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁנוֹלֵד הַנֶּפֶשׁ', צְרִיף לְגַדֵּל
אֶת הַנֶּפֶשׁ'.

וְשֵׁתִי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ, ה'הוֹלְדָה' וְה'גְּדוּל'
נַעֲשִׂין עַל-יְדֵי 'יִרְאָה' וְאַהֲבָה',
שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שֵׁתִי יָדִים', "יָד הַגְּדוּלָה"
(שְׁמוֹת יד, לא), וְ"יָד הַחֲזָקָה" (שְׁמוֹת ג, יט; ו, א; יג,
ט; דְּבָרִים ג, כד; ד, לד; ז, יט; לב, יב; וְעוֹד תְּרַבֵּה).

כִּי ה'הוֹלְדָה' נַעֲשִׂית עַל-יְדֵי ה'יִרְאָה',
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מִח, ז): "רַעְדָה אַחֲזַתֶּם
שֵׁם חֵיל פִּי-וֹלְדָה". וְאַחֲרַי שְׁנוּלָה, 'מַגְדִּילִין
אוֹתָהּ' עַל-יְדֵי ה'אַהֲבָה' וְכו'.

וְזָה בְּחִינַת (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א כט, יב): "וְאַתָּה
מוֹשֵׁל בְּכָל" - הִינּוּ: בְּחִינַת הַמְּמֻשָּׁלָה'
וְה'מְלָכוֹת', בְּחִינַת (תְּהִלִּים כד): "מְלֶכֶת הַכְּבוֹד",
שֵׁשׁ מְלַבֶּשׁ הַנֶּפֶשׁ'.

"בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה"
- עֲנִין "יָד חֲזָקָה" -

נת.

(ח"א מא)

כְּשֶׁהַצְּדִיק הָעוֹשֶׂה ה'פְּדִיוֹן' מִנִּיחַ יָדָיו
עַל ה'מְמוּזָן, יְכוּן: כִּי יֵשׁ "יָד
הַגְּדוּלָה" (שְׁמוֹת יד, לא), וְ"יָד הַחֲזָקָה" (שְׁמוֹת ג, יט;
ו, א; יג, ט; דְּבָרִים ג, כד; ד, לד; ז, יט; לב, יב; וְעוֹד תְּרַבֵּה), וְ"יָד
הַרְמָה" (שְׁמוֹת יד, ח; בַּמִּדְבָּר לֵג, א) וְכו', וְהִינּוּ: "שְׁלֹשׁ
יָדוֹת" (תַּקּוּנֵי-זֶהַר ט).

וְ"שְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ד גִּימְטְרִיא מ"ב" (שְׁעַר-
הַמְצוּת, לָךְ לָךְ) שְׁמֻמְשִׁיךְ "יָד
הַגְּדוּלָה", וְ"יָד הַחֲזָקָה", וְ"יָד הַרְמָה", לְשֵׁם.
וְ"שֵׁם מ"ב יֵשׁ בּוֹ שְׁבַעַת שְׁמוֹת" (זֶהַר בְּהַר קַח:),
וְכָל שֵׁם יֵשׁ בּוֹ שְׁשָׁה אוֹתִיּוֹת. וְיְכוּן וְכו' וְכו' (עֲנִין בְּפָנִים).

נט.

(ח"א מו)

עַל-יְדֵי 'מְחַאֲת-כַּף', כְּשֶׁמְכָה כַּף אֶל כַּף
וּמְחַבֵּר ה'יָדִים' בְּתַפְלָה - נִמְתָּקִים
הַדִּינִים.

כִּי (תַּקּוּנֵי-זֶהַר ט): יֵשׁ 'שְׁלֹשׁ הַיּוֹי"ת', שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ יָדִים'. "יָד הַגְּדוּלָה" (שְׁמוֹת
יד, לא), "יָד הַחֲזָקָה" (שְׁמוֹת ג, יט; ו, א; יג, ט;
דְּבָרִים ג, כד; ד, לד; ז, יט; לב, יב; וְעוֹד תְּרַבֵּה), "יָד
הַרְמָה" (שְׁמוֹת יד, ח; בַּמִּדְבָּר לֵג, ג).

וְ"יָד יְמִין" - זֶה "יָד הַגְּדוּלָה" [חֶסֶד]. וְ"יָד
שְׂמָאל" - זֶה "יָד הַחֲזָקָה"
[גְּבוּרָה]. וּבְשַׁעַת הַכָּאָה שְׁנַתְּחַבְּרִים יַחַד עַל-
יְדֵי 'חֲבוּקַת הַיָּדִים' - נַעֲשֶׂה: "יָד הַרְמָה"
[תַּפְאָרַת].

וְעַל-יְדֵי ה'יָדִים, שֶׁהֵם 'שְׁלֹשׁ הַיּוֹי"ת' -
נִמְתָּקִין ה'שְׁלֹשׁ אֱלֻקִּים', שֶׁהֵם

"וּבִידֶךָ פַּח וּגְבוּרָה, וּבִידֶךָ לְגַדְל לְחֶזֶק לְכָל" (דברי־הימים שם) - הינו בחינת: **'שְׁתֵּי הַיָּדִים, בְּנ"ל**.

"וּבִידֶךָ פַּח וּגְבוּרָה" - זה בחינת: **"יד החזקה"**.

"וּבִידֶךָ לְגַדְל וּלְחֶזֶק" - זה בחינת: **"יד הגדולה"**.

שְׁעַל־יָדֵי בְּחִינַת 'שְׁתֵּי הַיָּדִים' אֵלוֹ - מולידין ומגדלין ה'נפש' המלבשת בה'פבוד', בנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת: "ה'צדקה' שְׁנוֹתָנִין (בתפלת שחרית) **אָצֵל: 'אֵתָהּ מוֹשֵׁל בְּכָל'"** (דברי־הימים שם) (שערה־פגנות, תפלת־השחר א; פרי־עץ־חיים, שערה־זמרות פ"ה). **כִּי עַל־יָדֵי ה'צִדְקָה, מוֹצִיאִין וּמַעֲלִין אֶת ה'פְּבוֹד' וְה'מְשַׁלָּה'.**

וְזֶה בְּחִינַת (איוב כט, ט): "כְּבוֹדִי חֲדָשׁ עִמָּדִי, וְקִשְׁתִּי בְּיָדֵי תַחֲלִיף" - הינו: בְּשִׁמְגִיעַ 'כְּבוֹד חֲדָשׁ' אֶל הָאָדָם, אֲזִי צָרִיךְ לְהַחֲלִיף וּלְהַעֲבִיר ה'קִשׁוּי, עַל־יָדֵי בְּחִינַת 'יָדִים, שְׁעַל־יָדֵי ה'יָדִים, חוֹלֶפֶת וְעוֹבֶרֶת ה'קִשׁוּי־לִילֹד'.

סא

(ח"א קא)

עֵקֶר בְּחִינַת 'אָדָם' - הוּא בְּחִינַת ה'שְׁכָל־הָאֱמֵתִי' שְׁזוֹכִין לְהַשִּׁיג, דְּהֵינּוּ: 'חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה־הַקְּדוֹשָׁה'.

כִּי יֵשׁ 'שְׁלֹש־שְׁכָלִיּוֹת: (א) 'שְׁכָל־פְּשׁוּט' - בְּחִינַת 'חֲכָמָה' (ב) וּבְשִׁלּוּמֵד וּמִבִּין - זֶה נִקְרָא 'בִּינָה' (ג) וְאַחֲרֵיכֵן בְּשִׂידַע הַתּוֹרָה - זֶה נִקְרָא 'דַּעַת'.

וְשְׁלֹשׁ שְׁכָלִיּוֹת אֵלוֹ - הֵם בְּחִינַת "יָדִים לְתוֹרָה" (עין רש"י ערוגין כא:), בְּחִינַת: "יָד הַגְּדוֹלָה" (שְׁמוֹת יד, לא), וְ"יָד

הַחֲזָקָה" (שְׁמוֹת ג, יט; ו, א; יג, ט; דְּבָרִים ג, כד; ד, לד; ז, יט; לד, יב; וְעוֹד הַרְבֵּה). וְ"יָד הַרְמָה" (שְׁמוֹת יד, ח; בַּמִּדְבָּר לֵג, ג) - שְׁבָהֶם מִתְקַבְּלַת ה'תּוֹרָה'.

וְאֵלוֹ ה'שְׁלֹש־הַשְׁכָּלִים' - הֵם בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ה'. כִּי י"ה, הֵם 'חֲכָמָה וּבִינָה, שְׁכָלוֹתִים בְּכָל אֶחָד מֵה'שְׁלֹש־שְׁכָלִיּוֹת'. וְשְׁלֹש־פְּעָמִים י"ה, הוּא גִימְטְרִיא 'אָדָם'.

נִמְצָא: שְׁעֵקֶר שֵׁם 'אָדָם, הוּא בְּחִינַת ה'שְׁכָל־הָאֱמֵתִי, דְּהֵינּוּ 'חֲכָמוֹת־הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲנַפְיֹן־נְהִירִין' - בְּחִינַת 'הַרְחַקַת וְשִׁבְרֵת כָּל הַתְּאוֹת וּמִדּוֹת־רַעוֹת'.

סב

(ח"א קפ)

בְּעִנְיַן 'סִגְלַת הַפְּדִיּוֹן: 'מַעוֹת' הֵם בְּחִינַת 'דִּינִין' וְכוּ'. וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּינִין בְּשָׂרָשׁוֹ, וְשָׂרֵשׁ הַדִּינִין בְּבִינָה וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן עַל־יָדֵי שְׁמַנְיַחִין ה'יָדִים' עַל ה'מַעוֹת, נִמְתַּקִּין ה'דִּינִין. כִּי יֵשׁ ב'בִּינָה, 'שְׁלֹשׁ יָדִים. הֵינּוּ: שֵׁשׁ שֵׁם 'שְׁתֵּי יָדִים: "יָד הַגְּדוֹלָה" (שְׁמוֹת יד, לא), וְ"יָד הַחֲזָקָה" (שְׁמוֹת ג, יט; ו, א; יג, ט; דְּבָרִים ג, כד; ד, לד; ז, יט; לד, יב; וְעוֹד הַרְבֵּה). וְכָלֵלוֹת הַיָּדִים הוּא "יָד הַרְמָה" (שְׁמוֹת יד, ח; בַּמִּדְבָּר לֵג, ג).

וְעַל־כֵּן עַל־יָדֵי שְׁבָא ה'מַעוֹת' שֶׁהוּא ה'דִּינִין, לְהַיָּדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ יָדִים' שֶׁבְּבִינָה - נִמְתַּקִּין הַדִּינִין בְּשָׂרָשׁוֹ - כִּי שָׂרָשׁוֹ הוּא 'בִּינָה, שֶׁשֵּׁם ה'שְׁלֹשׁ יָדִים' הַנִּלְכָּד.

וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיק הַדִּין שְׁבָזָה ה'עוֹלָם־הַעֲשִׂיָה, עַל־יָדֵי ה'שְׁלֹש־יָדִים' שֵׁשׁ בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם מֵה'שְׁלֹש־עוֹלָמוֹת'

שְׁלַמְעֵלָה מְזָה הָעוֹלָם-הָעֲשִׂיָה, הִינּוּ:
אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה.

וּבְשִׁמְמָתִיק הַדִּין שֶׁל עוֹלָם-הָעֲשִׂיָה,
בְּשֵׁלֶשׁ יָדַיִם שְׁבִיעִירָה -
נִמְתָּק עַל-יְדֵי שֵׁם שֶׁל מ"ב אב"ג [אָנָּא בְּכַח
גְּדֻלַּת] וְכוּ'. כִּי מ"ב, בְּגִימָטְרִיא שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים י"ד'.

וּבְעוֹלָם-הַבְּרִיאָה - נִמְתָּק עַל-יְדֵי שֵׁם
אֲקוּ"ק, וְשֵׁם יִק"ו
- שְׁשֵׁנִיָּהֶם גַּם-כֵּן גִּימָטְרִיא מ"ב, שֶׁלֶשׁ
פְּעָמִים י"ד'.

וְלַמְעֵלָה בְּעוֹלָם-הָאֲצִילוֹת - נִמְתָּק עַל-
יְדֵי מ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם
מ"ה, הִינּוּ: פִּשְׁוֹט', וּמְלוּי', וּמְלוּי-דְמְלוּי'
- שֶׁכֶּלֶם יַחַד הֵם מ"ב אוֹתִיּוֹת, שֶׁלֶשׁ
פְּעָמִים י"ד'.

וְצָרִיךְ לְרֹאוֹת: שֶׁלֹּא יִהְיֶה קַמְצוֹן, שֶׁלֹּא
יִשָּׂאֵר אֲצֵלוֹ דִּינִין. וְלָזֶה צָרִיךְ
חֲכָמָה יִתְרָה, לְדַעַת בְּמָה זֶה צָרִיךְ לִתֵּן,
שֶׁלֹּא יִשָּׂאֵר אֲצֵלוֹ דִּינִין.

"וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה"

סג

(ח"א לח, ז)

"וְעִבְרֵנוּ עָלֵינוּ" (בְּכוּרוֹת נז): - וְעִבְרֵנוּ לְשׁוֹן
הַתְּגַלּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב,
כג): "וְעִבֵר ה' לְנִגְףָה אֶת מִצְרַיִם", וְתִרְגַּם
אֲנִקְלוּס: "וְאֵתְגַלִּי".

סד

(ח"א עג)

"כִּי תַעֲבֹר בְּפָנַי אֶתְּךָ אָנֹכִי" (ישעיה מג, ב) -
"תַעֲבֹר" מִלְשׁוֹן "הַתְּגַלּוֹת", כְּמוֹ

שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב, כג): "וְעִבֵר ה' לְנִגְףָה אֶת
מִצְרַיִם", וְתִרְגַּם אֲנִקְלוּס: "וְיֵתְגַלִּי ה'" וְכוּ',
"וְאִין מִיָּם אֶלָּא תוֹרָה" (בְּבֵא-קָמָא יז).

וְהַפְּרוֹשׁ הוּא: כְּשֶׁתִּרְצֶה שְׁיִתְגַּלֶּה לְךָ
הַנְּסֻתָּר מִהַתּוֹרָה! - "אֵתְךָ אָנֹכִי" -
כְּלוּמַר: תִּרְאֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה ה' פְּלִי' שֶׁנִּקְרָאת
אָנֹכִי" (עֵין בְּפָנַי).

"וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם" - אָנֹכִי וְלֹא מִלְּאָךְ.
אָנֹכִי וְלֹא שׁוֹךְ. אָנֹכִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. אָנֹכִי ה' - אָנֹכִי
הוּא וְלֹא אַחֵר

סה

(ח"א נו, ד)

הַתּוֹרָה הַמְּלַבֵּשׁ תוֹךְ הַהִסְתָּרָה שֶׁבַתוֹךְ
הַסְתָּרָה, הִיא תּוֹרָה גְּבוּהָ'
דִּיקָא, הִינּוּ סְתָרֵי-תּוֹרָה'.

כִּי מַחְמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהַתְּלַבֵּשׁ
בְּמִקְוֹמוֹת נְמוּכִים כְּאֵלוֹ, הִינּוּ אֲצֵל
אֵלוֹ שֶׁעֲבָרוּ הַרְבֵּה, עַד שֶׁנִּסְתָּר מֵהֶם
בְּהִסְתָּרָה שֶׁבַתוֹךְ הַסְתָּרָה - עַל-כֵּן חָשַׁב
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מַחְשְׁבוֹת לְבָלִי לְהַלְבִּישׁ שֵׁם
פְּשׁוּטֵי תּוֹרָה, לְבַל יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינֹק
מִשֵּׁם הַרְבֵּה, וְיִהְיֶה הַפָּגַם גְּדוֹל מְאֹד.

עַל-כֵּן הוּא מְסַתֵּיר וּמְלַבֵּישׁ שֵׁם תּוֹרָה
גְּבוּהָ' דִּיקָא, סְתָרֵי-תּוֹרָה, שֶׁהִיא
תּוֹרַת-הַשֵּׁם בְּעֶצְמָה' - כִּדֵּי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ
הַקְּלָפוֹת לִינֹק מִשֵּׁם הַרְבֵּה.

בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת יב, יב; הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח):

"וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם" - אָנֹכִי
וְלֹא מִלְּאָךְ, אָנֹכִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ, אָנֹכִי ה' וְלֹא"
וְכוּ'.

כי ב'ארץ-מצרים' ששם מקום הקלפות
 מאד - על-כן שם דיקא מלבש ומסתר
 השם-יתברך בעצמו, הינו: 'תורת-השם'
 ממש, 'סתרי-תורה'.

על-כן דיקא מ'הסתרה שבתוך
 הסתרה, בפשוט ומהפכה
 לדעת, נעשה ממנה דיקא 'תורת-השם'
 ממש, פי שם נסתר 'תורת-השם', 'סתרי-
 תורה'.

סו.

(תי-מוהר"ן רא)

לענין מלבושי-כבוד, שצריך לאיש
 בשר' להדר שיהיה מלבש בראוי
 אם אפשר לו, ולא יהיה בזוי. כי גם להצדיק,
 אין מקרבין עצמן רק על-ידי מלבושו,
 שרואין שהוא מלבש בכבוד, על-ידי-זה הוא
 נחשב בעיניהם להתקרב לו, ואם לא היה
 מלבש לא היה נחשב בכל בעיניהם.

ענה ואמר: הלא גם השם-יתברך היה
 מתלבש עצמו ב'מצרים', כי כל
 המעשה של מצרים, היא בלה בחינת
 לבושו, שהיה בהכרח שיתלבש עצמו
 השם-יתברך בביתו, באלו המעשיות של
 מצרים'.

עד שאחר-כך התחילו להכיר אותו יתברך
 בעצמו בביתו, ובכל-פעם הכירו אותו
 יותר ויותר, והכירו גדלתו יתברך בכל-פעם
 יותר.

אבל בתחלה לא היה אפשר שיתקרבו
 אליו, פיאם על-ידי בחינת
 מלבושים, הינו כל המעשה של מצרים'
 שהיא בחינת מלבושים, בנ"ל (עין שער-
 הכונות, דרושי הפסח).

[שיח-שופי-קדש ח"ב תרסח: אמר פעם מוהרנ"ת
 ז"ל: "אלו לא הייתי רואה אצל רבנו בתחלת התקרבותי,
 את הפמוטות וצלחות הפסח [זילבערנע לייכטער און
 זילבערנע שוסלעד] שהיו לרבנו ז"ל - היה קשה לי יותר
 להתקרב!" - כי הוא נולד וגדל בבית עשירים, ואלו לא
 היה רואה זאת אצל רבנו ז"ל, היה קשה לו להתקרב].

סז.

(לקוטי-הלכות, ברפת-המזון ומים-אחרונים ה, ט
 - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כח, 'בני לך ביתא')

על-ידי ה'תורה, יכולין לשנות הטבע
 ולעשות מופתים נוראים, כי כל
 הנהגת העולם על-ידיה.

ומי שזוכה לתורה, יכול להנהיג העולם
 בראיונו, ולעשות מופתים נוראים
 בעולם - שזהו בחינת כל האותות והמופתים
 שעשה משה, שהכל היה בכח התורה
 שהתחיל להמשיך.

אבל מחמת שיש 'מתנגדים' שמקבלים
 מ'תורות הנפולות מאלפין-הנפולין',
 ומשם נמשך הכח של "חרטמי מצרים
 שעשו גם הם בלהטיהם בן" (שמות ז, יא).

כי בודאי גם הם אין להם שום כח, כי אם
 על-ידי שמשתלשל להם איזה יניקה
 מהתורה, שמשם כל החיות וכל הנהגת
 העולם, רק שהם מקבלין דרך הקלפות
 מ'תורות הנפולות'.

ועל-ידי-זה רצו להתגבר נגד משה, וכל
 מה שעשה משה דרך
 הקדשה על-ידי כח התורה הקדושה - עשו
 גם הם, על-ידי שקבלו מ'תורות הנפולות'
 בנ"ל.

ועל-ידי-זה הכביד לב פרעה לבלי
 לשלחם, והכל על-ידי

שקבל מ'חרטמי מצרים', שהם מקבלים חכמתם הרעה מ'תורות הנפולות' פנ"ל.

על-כן בשעת יציאת מצרים, הכרח השם-יתברך בביכול להתגלות בעצמו, בחינת (שם יב, יב): "ועברתי בארץ מצרים, אני ה' - "אני ולא מלאך" וכו' (הגדה של פסח).

כי "השם-יתברך והתורה בלא חד" (זהר אחרי עג). כי בעצם התורה בשרשה שהיא בלא אלקות, בודאי אין אחיזה להקלפות כלל, רק פשיורדת אדרך המלאכים.

כי עקר אחיזת התורות הנפולות הוא בשתתורה משתלשלת ויורדת ומתלבש בבחינת 'מלאכים', בבחינת (תקוני-זהר יד): "מט"ט - שכלול מששה סדרי משנה, ששם יש אחיזת טוב ורע, טמא וטהור" וכו'.

ושם צריכין ברור גדול, לברר הטוב מהרע האמת מהשקר, ומי שאינו זוכה לברר פראוי, אזי לא זכה וכו', כי מקבל 'תורות נפולות' הנ"ל.

ועל-כן בשעת יציאתם ממצרים שהיתה שם אחיזת הקלפות מאד פידוע, שהם בחינת ה'חרטמי מצרים' שינקו מ'תורות הנפולות' פנ"ל - על-כן לא היה אפשר ליצאת משם, עד שנתגלה בביכול השם-יתברך בעצמו.

כמו שכתוב (שם יב, יב): "ועברתי בארץ מצרים, אני ה' - "אני ולא מלאך; אני ולא שרף; אני ולא השליח; אני ה' - אני הוא, ולא אחר" (הגדה של פסח).

וחושב ד' פעמים: "אני" - כנגד ד' אלפין הנ"ל [בהתורה שם ח"א כח - שהם תקון האלפין הנפוליין הנ"ל] - כי "לית אני בלא אלה" (עין בראשית-רבה פא, ב).

הינו: שנתגלה השם-יתברך בעצמו, שהוא בחינת 'עצם התורה בעצמה', ולא נתלבשה בשום 'מלאך ושרף' וכו'.

כי יש בענין התלבשות התורה בפמה וכמה בחינות, ותכף כשנתלבשת באיזה בחינת מלאך ושליח - יכול להשתלשל משם איזה יניקה להקלפות, להחליף את האמת חס-ושלום, שזהו בחינת 'תורות הנפולות' הנ"ל וכו'.

על-כן אי אפשר ליצאת מבחינת גלות מצרים' "שכולל כל הגליות" (בראשית-רבה טז, ד) בגשמיות ורוחניות - פי-אם על-ידי שזוכין לתורת השם' באמת לאמתו, בבחינת: "אני ה', אני הוא ולא אחר".

שלא יהיה בהתורה שום אחיזה מ'אחר' כלל, רק תהיה בבחינת "אני ה', אני ולא אחר" - כי "קדשא-בריך-הוא ואורייתא בלא חד", פנ"ל.

"הנה יד ה' הויה במקנה"

סח

(ח"א נה, ג)

לסלק הדין והמשפט, צריך לזה התגלות היד', בבחינת (דברים לב, מא): "ותאחז במשפט ידי", שלא לשלט על הרשע.

וּכְשֶׁנִּתְגַּלָּה **"יד ה'"** (שמות ט, ג; דברים ב, טו)
 - אַזִּי נַעֲשֶׂה אֶצֶל, שְׁבוּ
 נִתְפַּסֶּה ה'צָדִיק מ'אָרֶם שֶׁל הָרַע-עֵינַי.

"ובמזרא גדול, זו גלוי שכינה"

סט.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג תעו)

מוֹהֲרַנִּית ז"ל הָיָה אוֹמֵר אֶת הַהֲגָדָה,
 בְּקוֹל רָם וּבִשְׂאֵנָה (עין ח"א כ, י:
 לומר ההגדה בקול רם, והוא 'תקוּן-הַבְּרִית'). וּפְעַם-
 אַחַת כְּשֶׁהִגִּיעַ לְהַתְּבוֹת: "וּבְמִזְרָא גָדוֹל, זו
 גְּלוֹי שְׂכִינָה" - אָמְרָה בְּצַעֲקָה וּבִשְׂאֵנָה,
 וְנִפְּל חֲלָשׁוֹת. וְכָל הַנוֹכַחִים הִבִּינוּ וְהִרְגִּישׁוּ:
 שָׂרָאָה אִזּוֹ מוֹהֲרַנִּית גְּלוֹי שְׂכִינָה'.

גַּם אֵרַע פְּעַם: שְׁלֹרֵב הַתְּלַהֲבוֹתוֹ בְּאִמִּירַת
 הַהֲגָדָה, כִּפְּסָה מוֹהֲרַנִּית אֶת פְּנֵיו
 הַנִּלְהָבִים שֶׁבְּעֵרוֹ מְאֹד.

"אלו עשר מכות"

ע.

(לקוטי-הלכות, פסח אב-זאם ב, ה - על-פי לקוטי-
 מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעמים')

עַל-כֵּן לֹא יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם, עַד שֶׁהִכָּה אֶת
 הַמִּצְרַיִם בְּעֵשֶׂר מִכּוֹת, "שֶׁהוּא
 לְהַכְּנִיעַ עֵשֶׂר כְּתָרִין דְּמִסְּאֵבוֹתָא" (זהר וָאָרָא
 כט. שַׁעֲרֵי-הַפְּסוּקִים, פְּרָשַׁת וָאָרָא). [תְּתַאֵה דְּכָל דְּרַגְיָן.
 "עֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּנוֹקְבָא הַנִּקְרָא מִלְּכוֹת"].

כִּי פָּגַם הַכְּבוֹד, הוּא פָּגַם "עֲשֶׂרָה
 מִאֲמֹרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם" (אבות

פ"ה מ"א), שְׁשָׂרְשָׁם הוּא ה'כְּבוֹד', כִּי "הַכֹּל
 נִבְרָא לְכְבוֹדוֹ" (שם פ"ו מ"ב).

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי פָּגַם הַכְּבוֹד, שְׁעַל-יְדֵי-
 זֶה נִפְּגְמוּ בְּחִינַת 'עֲשֶׂרָה מִאֲמֹרוֹת'
 - אַזִּי יוֹנְקִים מִזֶּה חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת 'עֲשֶׂרָה
 מִדְּרָגוֹת שְׁלֵהֶם שֶׁל הַסְּטָרָא-אֲחָרָא'.

וְעַל-כֵּן הִכָּה הַמִּצְרַיִם עֵשֶׂר מִכּוֹת,
 לְהַכְּנִיעַ וּלְבַטֵּל 'עֵשֶׂר כְּתָרִין'
 שְׁלֵהֶם - כִּי עַל-יְדֵי הַמִּכּוֹת, נִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ
 יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב אֶצֶל כָּל מִכָּה (שמות ט,
 כט): "לְמַעַן תִּדַּע כִּי לֹא הָאֲרֶץ", "כִּי אֵין
 כֹּה' אֱלֹקֵינוּ" (שם ח, ו), וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה.

וְהָיָה אִזּוֹ בְּחִינַת 'חֲדוּשׁ-הָעוֹלָם', כִּי שִׁדְד
 הַמַּעֲרָכוֹת עַל-יְדֵי הַמִּכּוֹת, כִּי הִצְרַךְ
 לְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם.

כִּי עַל-יְדֵי פָּגַם הַכְּבוֹד, פָּגַם עֲשֶׂרָה
 מִאֲמֹרוֹת' - נִפְּגַם כָּל הָעוֹלָם, שֶׁקִּיּוּמוֹ
 עַל-יְדֵי 'עֲשֶׂרָה מִאֲמֹרוֹת' שֶׁבָּהֶם נִבְרָא. וְעַל-
 כֵּן הִצְרַךְ עֵתָה לְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם.

וְזֶה הָיָה עַל-יְדֵי אֵלוֹ ה'עֵשֶׂר מִכּוֹת', שְׁעַל-
 יָדָם נִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּנִ"ל,
 וְנִתְבַּטַּל וְנִפְּל 'עֵשֶׂר כְּתָרִין שְׁלֵהֶם', שֶׁהֵם
 'מַעוֹט כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכִיכּוֹל, וְאִזּוֹ נִתְחַדֵּשׁ
 הָעוֹלָם בְּנִ"ל'.

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֵצְמוֹ שֶׁנִּתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ
 יִתְבָּרַךְ - נִתְחַדֵּשׁ הָעוֹלָם, כִּי עַקֵּר חֲדוּשׁ
 הָעוֹלָם וְקִיּוּמוֹ, הוּא עַל-יְדֵי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּנִ"ל, כִּי "הַכֹּל בְּרָא לְכְבוֹדוֹ" בְּנִ"ל.

עא.

(לקוטי-הלכות, העושה שליח לגבות חובו ג, ד -
 על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ח, ד'איתני מנרת זהב')

עַל-כֵּן הִבִּיא עֲלֵיהֶם כְּמָה מִיְנֵי מִכּוֹת,
 לְהַזְרוֹת: שֶׁכָּל הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל

הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, הַכֹּל בְּיָדוֹ, כִּי בְּהִעָשֵׂר מִפּוֹת' הָיוּ שְׁנוּיִים וּמוֹפְתִים נִפְלְאִים בְּכָל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שָׁהֵם: (א) 'אִשׁ' (ב) 'רוּחַ' (ג) 'מִים' (ד) 'עֶפְרָי' שָׁהֵם בְּחִינַת: (א) 'דוּמָם' (ב) 'צוּמַח' (ג) 'חַי' (ד) 'מְדַבֵּר'.

(א) כִּי נִלְקוּ בְּמִים' - בְּחִינַת 'יְסוּד הַמִּים'.
 (ב) וְ"עֶפְרָי הָאָרֶץ הָיָה כְּנִים" (שְׁמוֹת ח, יג)
 - זֶה בְּחִינַת 'יְסוּד הָעֶפְרָי' (ג) "וְרוּחַ הַקְּדוּם נִשָּׂא אֶת הָאָרֶבֶה" (שָׁם י, יג) - זֶה בְּחִינַת 'יְסוּד הָרוּחַ' (ד) "וְאִשׁ מֵתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבְּרָד" (שָׁם ט, כד) - זֶה בְּחִינַת 'יְסוּד הָאִשׁ'.

(א) וְכֵן נִלְקוּ ה'דוּמָמִים' - שֶׁהוּא "עֶפְרָי הָאָרֶץ". (ב) וְה'צוּמַח' - שָׁהֵם "כָּל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה שֶׁהִכָּה הַבְּרָד" וְכו' (שָׁם ט, כה). (ג) וְכֵן ה'חַי' - שֶׁהוּא ה'עֶרֶב' שָׁבָא עֲלֵיהֶם, וְכֵן ה'דְּבָר' שֶׁהִרְגָּ כָּל מִקְנֵיהֶם. (ד) וְכֵן נִלְקָה ה'מְדַבֵּר' - שֶׁהוּא ה'אָדָם', בְּכָל הַמְּפּוֹת, בְּפָרֵט בְּשַׁחִין וּמִפְתֵּי-בְּכוֹרוֹת.

נִמְצָא: שֶׁעַל-יְדֵי הָעֵשֶׂר מִפּוֹת, הָרָאָה לָהֶם: שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם בְּכָל הָאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת: 'אִשׁ', 'רוּחַ', 'מִים', 'עֶפְרָי'; וּבְכָל ה'דוּמָם', 'צוּמַח', 'חַי', 'מְדַבֵּר' - כִּי מִמֶּנּוּ הַחַיּוֹת לְכֻלָּם, וְעַל-כֵּן יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כַּרְצוֹנוֹ.

וְעַל-כֵּן בְּכָל פֶּעַם הָרָאָה גְּבוּרָתוֹ: שֶׁיָּכוֹל לְבַטֵּל הַמְּכָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ח, ה): "הִתְפָּאֵר עָלַי לְמַתִּי אֶעֱתִיר לָךְ" וְכו'; "לְמַעַן תִּדַּע כִּי לָה' הָאָרֶץ" (שָׁם ט, כה).

הֵינּוּ שֶׁהָרָאָה לָהֶם: שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַשְׁלִים כָּל ה'הַסְּרוּגוֹת', עַל-יְדֵי ה'רוּחַ-חַיִּים' שָׁלוֹ - כִּי כָּל ה'מְפּוֹת' הֵם ה'הַסְּרוּגוֹת', וְהוּא יָכוֹל לְהַסִּיר ה'מְפּוֹת', וְלָהַשְׁלִים כָּל ה'הַסְּרוּגוֹת' - כִּי מִמֶּנּוּ ה'רוּחַ-חַיִּים' לְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן לֹא נִכְנְעוּ, עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם 'מִפְתֵּי-בְּכוֹרוֹת', שֶׁהִיא 'עֶקֶר צְנוּר הַחַיּוֹת שֶׁלָּהֶם', "שֶׁהִיוּ עוֹבְדִים לְטָלָה", שֶׁהוּא בְּכוֹר לְמִזְלוֹת", כְּמוֹבָא (שְׁעָרֵי-אוֹרָה, שַׁעַר א, סְפִירָה י; מַחְבְּרַת-הַקֶּדֶשׁ לְהָאֲרִיז"ל, שַׁעַר יְצִיאַת-מִצְרַיִם; מְגִלַּת-עֲמֻקּוֹת, פָּרָשַׁת בֹּא; שְׁפָתֵי-כֹהֵן, שְׁמוֹת ג, כ).

זֶה בְּחִינַת (בַּמְדַּבֵּר לֵג, ד): "וּבִאֲלֵהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים", וְעַל-כֵּן לָקָה הַמִּים תְּחִלָּה, לְפִי שֶׁהִיוּ עוֹבְדִים לָהֶם, וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם: "שֶׁשֶׁשֶׁהַקְּדוּשֵׁי-בְּרוּךְ-הוּא נִפְרָע מֵאִמָּה, נִפְרָע מֵאֲלֵהֶּ תְּחִלָּה".

כִּי ה'צְנוּר הָרַע שֶׁלָּהֶם', שֶׁמִּשָּׁם מְקַבְּלִים ה'רוּחַ-חַיִּים שֶׁלָּהֶם' - זֶה בְּחִינַת 'עֲבוּדָה-זָרָה וְאֲלֵהִים-אַחֲרִים שֶׁלָּהֶם', וְעַל-כֵּן כָּל אִמָּה נִתְּעָה בְּעֲבוּדָה-זָרָה אַחֲרַת, וּבְטָעוֹת אַחֵר, כְּפִי ה'מִדָּה-יָרְעָה שֶׁלָּהֶם', שֶׁהוּא ה'צְנוּר הָרַע שֶׁלָּהֶם'.

וְעַל-כֵּן "נִפְרָע מֵאֲלֵהֶם תְּחִלָּה", שֶׁהוּא ה'צְנוּר הָרַע' שֶׁלָּהֶם שֶׁשֶׁבֵר וְהַכְּנִיעַ וּבִטֵּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּבַטְּלוּ הַמְּצָרִיִּים מִמִּילָא, וַיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם.

"מפת דם"

עב.

(שיחות שאחרי ספוגי-מעשיות)

מִימֵי-יְלָדוֹתָו: פֶּעַם-אַחַת בָּאוּ אֵלָיו עִם פְּדִיוֹן לְהַתְּפַלֵּל עַל יְלָדָה 'שָׂרָה אֶסְתֵּר בַּת יְהוּדִית', וְאָמַר שְׁתַּמּוּת, וְכֵן הָיָה.

וְאָמַר: שִׁדְעָה זֹאת מֵהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. שֶׁרָאָה אֲזַי פְּסוּק (שְׁמוֹת ז, כא):

“והדגה אשר ביאר מתה ויבאש”, ובאלו התבות: “מתה, ויבאש” נתגלה לו זאת. **‘מת’ה, ויבאש’** ראשי-תבות: **שירה אסתר ב’ת י’הודית ו”י מת”ה**. השם-ישמרנו.

“מת צפרדע”
– ענין ‘צפרדע’ –

“ותעל הצפרדע?” צפור דע’, שיש בה דעה!
 – בשעה שהעופות הם צמאין ובאין לשתות מן היאור ומן האגמים, קוראין אותם ואומרים להם: ‘בואו ושתו אל תתיראו’.

(תנא דבי-אליהורבה פ”ז)

“צפרדע” – מכה זו יצאה מן יסוד הנמקה דזעיר דקדשה, אל המחין עצמם דנקבא דקלפה. וזה סוד: **צפ”ר דע”ה** – רצה-לומר: מקום הדעת שלה.

וכבר ידעת: כי שם במוחין שלה, הם סוד: “הנהו תרין צפרין”, הנזכר בפרשת ויחי בזהר (ריז). ונתבאר שם בבאור המאמר אצלנו (שער מאמרי רבי שמעון-ברי-יוחאי, פרשת ויחי), וזה סוד: **צפ”ר דע”ה**. (שער-הפסוקים, פרשת וארא)

עג.

(ח”א ג)

הנה: ‘קול-הנגינה’, נמשכת מן ה”שתי צפרים חיות טהרות” (ויקרא יד, ד). וכתוב בזהר (ויקרא נג): **“שה’שתי צפרים’ הנה”ל יונקים, מאתר דנביאים ינקין”**.

ובש”ה **‘מנגן’** הוא רשע – אזי הוא לוקח ה’נגינה’ שלו מ’צפרים אחרות שבקלפה’. וכתוב בזהר (שם): **“כי ה’צפרים-שבקלפה’ יונקין מ’דידי-המלכות”**.

ואיתא ב’כתבי-הארז”ל (עץ-חיים מה, ב): **“כי צפרים שבקלפה, הם מוחין שבמלכות-דקלפה; וה’שתי צפרים חיות טהרות’, הם ‘בנין המלכות-דקדשה”**.

לפיכך נשתבח דוד’ לפני שאול’ (שמואל-א טז, יח): **“ויודע נגן”** – כי ה’נגינה’ היא **‘בנין-המלכות’**; לכה ראי הוא ל’מלכות’.

וזה שאמר רבה בר בר חנה (בבא-בבא עג): **“לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא”,** ופרש רבנו שמואל: **“צפרדע, הינו צפור דעה”** (תנא דבי-אליהורבה פ”ז; ועין שער-הפסוקים, פרשת וארא).

[הוספה מכתב-יד מוהרנ”ת ז”ל:] **כמו שאמרנו: שה’צפרים הנה”ל של הקלפה’, הם מוחי המלכות-דקלפה’, והינו “צפור דעה” הנה”ל.**

“דהוי כי אקרא דהגרוניא” (בבא-בבא שם) – **מלשון** (ישעיה נח, א): **“קרא בגרון”** – **הינו: שה’נגינה’ נמשך מפנו, [הוספה מכתב-יד מוהרנ”ת ז”ל:] מן ה”צפור דעה” הנה”ל.**

עד.

(ח”א טו, ה)

“לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא” (בבא-בבא עג): **“אקרוקתא”** פרש רש”י: **“צפרדע”**.

וזה בחינת עלית היראה לשרשה’, הינו דעת’ – כי **‘צפרדע’** היא מלה מרכבת: **“צפור דעה”** (תנא דבי-אליהורבה פ”ז; שער-הפסוקים, פרשת וארא), ו’צפור’ הוא בחינת **‘יראה’, בחינת ארץ’, כמו שכתוב** (ישעיה כד, טז): **“מכנה הארץ זמרת”** וכו’ (עין בפנים).

- מפת ארבה -

אמונה, שעל-ידו נתבטל כל המבוכות של
הלל-הפנוי.

זזה: "הנני מביא מחר" - הינו: לעתיד.
"ארבה בגבלך" - הינו: "גבולך", שהוא
בחינת 'הלל-הפנוי', יתגלה שם
לעתיד. ה"ארבה" - זה בחינת הצמצום -
דלבושיה מניה וביה פנ"ל.

זזה: "הנני מביא מחר ארבה" - ראשי-
תבות (איוב לב, ח): "אכן רוח הוא
באנוש" - בחינת נגינה, שהוא בחינת
רוח.

הינו: שאז יתגלה הנגון והזמר של ראש
אמונה פנ"ל - ועל-ידו יתבטלו כל
האפיקורסות, אפלו של הלל-הפנוי.

- מפת חשך -

והענין: לצאת מתוך ה"חשך אפלה" - שיהיה ה' אור לו

עו.

(ח"א א)

איש הישראלי, צריך תמיד להסתכל
בהשכל' של כל דבר, ולקשר עצמו
אל החכמה והשכל' שיש בכל דבר, כדי
שיאיר לו השכל' שיש בכל דבר, להתקרב
להשם-יתברך על-ידי אותו הדבר.

פי השכל' - הוא אור גדול, ומאיר לו
בכל דרכיו, פמו שפתוב (קהלת ת, א):
"חכמת אדם תאיר פניו".

פי השכל' מאיר לו בכל דבר - אפלו
במקום שהיה "אפל וחשך" (מלשון "חשך
אפלה". שמות י, כב-כג), מאיר לו השכל', כשזוכה
להסתכל על השכל' שיש שם בכל דבר,
ומקרב אותו להשם-יתברך.

עה.

(ח"א סד, ו; פתביד רפנוז"ל השיך
לתורה הזה, הנדפס בסוף הספר)

ויבא משה אל פרעה וכו', פי אם מאן
אתה לשלח וכו', הנני מביא מחר
ארבה בגבולך" (שמות י, גד).

"מחר" - הוא בחינת לעתיד-לבוא, פי
"מחר לקבל שכר" (ערובין כב.),
בחינת (בראשית ל, לג): "וענתה פי צדקתי ביום
מחר", בחינת קבול השכר לעתיד-לבוא.

ואז יבינו בחינת הלל-הפנוי שהוא על-
ידי הצמצום, איך אפשר להיות
שבאמת יש שם אלקות, ואף-על-פי-כן
הוא הלל-הפנוי. הינו: לעתיד יענה
ויסביר לי תרוצים על כל הספקות וכו'.

זזהו בעצמו הקבול שכר' - פי עקר
הקבול שכר לעתיד הוא: שישנינו
השגות ויבינו מה שהיה אי-אפשר להבין
בעולם-הזה. ואז ידעו: שההלל-הפנוי
הוא בבחינת ארבה, "פהוא קמצא
דלבושיה מניה וביה" (בראשית דב, כא, ה).

"לבוש" - הוא בחינת הצמצום של הלל-
הפנוי, שעל-ידו בחינת
הלבושין - יבינו שהוא "מנה ובה" -
שבאמת יש שם אלקות, ואף-על-פי-כן
הוא בחינת לבוש, בחינת צמצום, בחינת
הלל-הפנוי. הינו: פי אפילו הלבוש' היה
ב'חכמה'.

שאז יתגלה סוד בחינות הלבושין,
בחינת הצמצום של הלל-הפנוי.

פי אז יתגלה ראש אמנה, בחינת (שיר-
השירים ד, ח): "תבואי תשורי מראש
אמנה", בחינת הנגון העליון של ראש

עז.

(ח"א ט; ח"א קיב)

הנה ידוע: כי הסטרא-אחרא מסבבת הקדשה וכו'. ובפרט מי שכבר נמשך אחר עברות חסוֹשֶׁלֹום, ונמשך אחר הסטרא-אחרא, ושם מקומו חסוֹשֶׁלֹום, והם מסבבין אותו מכל צד.

וכאשר יעורר רוחו לשוב אל השם - קשה לו מאד להתפלל ולדבר דבורים לפני השם, כי הן מסבבין אותו מכל צד, לכל אחד לפי ענינו. ואזי באים 'מהשבות-זרות וקלפות', ומסבבין אותו, ונשאר ב'חשך', ואין יכול להתפלל.

ומחמת שאי-אפשר לו להוציא דבור לפני אלקים בדחילו ורחימו וחיות פראוי - לכן כל הדבורים והתפללות שהוא מדבר, לא יוכלו לבקע המחצות והמסכים המבדילים לעלות למעלה, ונשארים למטה תחת המסכים.

עד אשר יזכה וישוב באמת, וידבר דבורים הראויין להתקבל בדחילו ורחימו מעמקא דלבא בהתעוררות גדול, אזי מבקע הדבור המאיר, את כל המחצות והמסכים המבדילים, ויעלו עמו כל הדבורים שהיו מנחים למטה עד הנה.

אך איך יזכה לזה: העקר שהכל תלוי בו, הוא 'אמת' - לילה ב'דרך-אמת' לפי מדרגתו וכו'.

וכיון שהוא במדרגת 'אמת' - אזי בביכול נתלבש בו 'אור השם-יתברך' בעצמו, אשר "חותמו אמת" (שבת נה. יומא סט; סנהדרין סד.). ואז נאמר עליו (תהלים כז, א): "ה' אורי וישעיי".

וכשהקדוש ברוך-הוא עמו, הוא מאיר לו איך ליצא מה'חשך' המונע אותו בתפלתו, כמו שכתוב: "ה' אורי".

וכיון שהשם אור לו - יוכל למצא פתחים הרבה, לצאת מ'החשך והגלות' שהוא סגור שם וכו'.

אך צריך שיהיה ה'אמת' - אמת גמור, ברור וצלול, בלי שום דפי.

והמשפיל המבין, יש לו להתפלל כל ימיו: שיזכה פעם אחד כל ימי חייו, לדבר דבור אחד של אמת לפני השם פראוי וכו'.

ועקר הפונה: שפאשר הוא משקע בתכלית התגברות 'החשך והקלפה', והוא כלוא ומסגר בתוך ה'חשך אפלה" (שמות י, כב), המסבבת ומקפת אותו מכל צדי-צדדים, בכמה סבובים רחמנא-לצלון, ואין לו שום פתח ותקנה ותחבולה לצאת מתוך ה'חשך'.

אזי עקר עצתו: שימשיך עצמו לה'אמת', ויביט על ה'אמת-לאמתו, ויבקש רק ה'אמת-האמת'.

וכנגד-זה: אין שום חשך וסבוב שיחשיך לו - כי ה'אמת', הוא השם-יתברך בעצמו, והוא בחינות: "ה' אורי".

וכיון שה' אור לו - אין שום 'חשך' שיחשיך אותו, ובדאי יזכה לראות ה'פתחים' לצאת מה'חשך'.

והעקר: שבתפלתו ותחנתו ובקשתו, אף-על-פי שאי-אפשר לו לדבר שום דבור בתפלה ותחנונים, מגדל 'החשך'

והבלבול המסבב אותו מאד מאד מכל צד - אף-על-פי-כן על-כל-פנים יראה לדבר הדבור באמת, באיזה מדרגה נמוכה שהוא.

כגון למשל, שיאמר: "ה' הושיעה" באמת. אף-על-פי שאינו יכול לדבר בהתלהבות והתעוררות פראוי, אף-על-פי-כן יאמר הדבור באמת, כפי מה שהוא.

ועל-ידי ה'דבור-האמת' - יזכה לראות הפתחים שבתוך ה'חשך', ועל-ידי-זו יזכה לצאת מ'חשך' לאור, ולהתפלל פראוי, וכנ"ל.

ואמר לי אז: שעל-ידי 'עצה זאת', יכולין להיות 'איש פשוט באמת' כל ימי חייו.

כי תמיד איך שהוא: יכולין להחיות את-עצמו, ולהחזיק את עצמו על-ידי-זו, על-ידי ה'אמת' שהוא 'אור השם-יתברך' בעצמו, אשר "גם כל חשך לא יחשיך ממנו" (על-פי תהלים קלט, יב).

כי אין שום טמאה וסטרוא-אחרא בעולם, שלא יהיה שם פתחים לצאת משם, רק שאין רואין אותן, מחמת 'גודל החשכות' שיש שם.

אבל על-ידי ה'אמת' - מאיר לו השם-יתברך בעצמו, ויזכה לראות ולמצא "פתח תקוה" (הושע ב, יז), גם בעמק נפילתו, לצאת מאפלה לאורה, ולהתקרב אליו יתברך באמת תמיד, אמן ואמן.

עח.

(ח"א יא, ב)

כשהתורה באה לתוך 'דבורים פגומים', ל'פה פגום', לא די שאין

דבורי התורה מאירים לו, כ-אם גם התורה עצמה, נתגשם ונתחשך שם מפיו.

כמו שכתוב (יהושע א, ח): "לא ימוש ספר התורה הזו מפיה", בחינת (שמות י, כא): "וימש חשך" - הינו: שלא יתגשמו ויתחשכו מפיה.

עט.

(ח"א יז, ב)

כשנחשך אצל אחד 'היראה והאהבה' - זה מחמת שנחשך אצלו 'אור-הצדיק', שפגמו מקבלין 'יראה ואהבה'.

כי לפעמים נחשך אצל אחד 'אור-הצדיק', ואינו זוכה להבין ולראות 'אורו הגדול'. ואף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות 'אורו הגדול של הצדיק', שעל-ידו יוכל לבוא לתכלית הטוב.

וכמו שפצינו גבי 'עפרון' (זהר לך-לך פא, ויחי ריח. ועוד): "שמקום מערת-המכפלה, שהוא שער גן-עדן, שדרך שם עולין כל הנשמות, ואורו גדול מאד" - אף-על-פי-כן (זהר חיי-שרה קכח): "אצלו היה מקום 'חשך ואפלה'" (מלשון 'חשך אפלה'. שמות י, כב-כג), ועל-כן מכרו בשמחה רבה לאברהם.

וכמו-כן כשנחשך 'אור-הצדיק' שהוא מאיר בכל העולמות, מכל-שכן בעולם-הזה, ואף-על-פי-כן אצלו אינו מאיר בכל - אדרבא הוא 'חשך' אצלו.

וזו מחמת 'עבירת-המעשים' ו'כסילות-השכל' - שעל-ידי 'מעשים-רעים', נתחשך שכלו ב'כסילות', דהינו 'יעות-נפסדות' ו'הכמות-נבריות'. ועל-ידי 'כסילות השכל' - אינו יכול לראות ולהבין 'אור-הצדיק'.

פ.

(ח"א קי)

ה'תורה' היא רוחניות. ואשר "זך ישר פעלו" (משלי כא, ח), ושכלו רוחני - יכול לתפס כל התורה כלה, ולא ישבח דבר. פי דבר רוחני אינו תופס מקום, ויכולה התורה להתפשט ולשכן בשכלו.

אך מי שהוא מגשם דברי-התורה, ועושה ממנה 'ממשות' - אזי יש לה שעור וקצבה, כמה הוא יכול לתפס בשכלו ולא יותר. ואם ירצה להשיג יותר, אזי ידחה מה שצבר נכנס בשכלו.

בדרך כל דבר גשמי, אם הוא כבר מלא - אם ימלאנו יותר, ידחה מה שהיה בו כבר. ומזה בא ה'שכחה'.

וזהו (יהושע א, ח): "לא ימוש ספר התורה הזה מפיד".

"ימוש" - מלשון 'ממשות', כמו שכתוב (שמות י, כא): "וימש חשך". כלומר: הזהר שלא תהיה 'ממשות' ו'גשמיות' בדברי-התורה.

"מפיד" - כלומר: מחמת 'פיד', שיוצא מאתה, יהיה לה 'ממשות' ו'גשמיות' - תזהר מזה.

פא.

(ח"ב פג)

'פסח' הוא בחינת 'מין'. וב'מין' הזה, הוא מקים הנופלים באהבות ויראות רעות, לאהבות ויראות קדושות. וב'מין' הזה מעבירין ה'חשך' מה'עינים'.

ואז 'עיניהם' רואות 'נפלאות', בבחינת (תהלים קיט, יח): "גל עיני ואביטה נפלאות".

ו'נפלאות' האלו הן בבחינת 'פסח', שהוא 'מין', בחינת (מירכא ז, טז): "כימי צאתך ממצרים אראנו נפלאות".

וזהו ח"א רסא: השמטות סימן נה (השיר לזהר בראשית מז): 'נפלאות' 'נ' פלאות', 'חמשין פלאות'. דהא נ' תרעין דבינ"ה פתח קודשא-בריך-הוא לאפקא לון מתמן. ובגיני כד: באורייתא אדבר יציאת-מצרים נ' זמניו, לקבל נ' תרעין. כדון יעביד ליומי משיחא וכו'.

ו"פסח" (שמות יב, יא-כז) - הוא בחינת: 'פ"ה ס"ח' (שער-הפונות, דרושי הפסח; פרי-עץ-חיים, שער חג המצות), בחינת (מלאכי ב, ו): "תורת אמת היתה בפיהו".

ונחשב כאלו ברא את העולם, פי שם בתיב (בראשית א, יד): "יהי מארת", ועבר 'חשך' שכסה "פני תהום" (שם שם, ב).

ו'אור-העינים' מעלין גם כל הבקשות ותחנות אשר יתפללו אל הבית-המקדש, פי שם עולין כל הבקשות, ומשם ה'אור-עינים' יוצא, בבחינת (מלכים-א ט, ג): "והיה עיני ולבי שם".

ו"אור-העינים' מעוררין הנאלה התלויה בלב (תקוני-זהר נ:), בבחינת (ישעיה סג, ד): "כי יום נקם בלבי" - פי "עיניו ולבו שם".

וזה בחינת (בראשית א, ח): "ויקרא לאור יום" - 'אור-העינין' מעוררין ה'יום נקם שבלב, לבטל 'שאור וחמץ' של 'יצר לב האדם רע שנשאר לו מנעוריו" (שם ח, כא).

ו'שאור וחמץ' שבלב האדם - הוא המסית את האדם שיהרהר אחר 'תלמיד-החכמים שבדור', ולומר: "זה נאה וזה לא נאה!"

פנ.

(לקוטי-הלכות, חד"ש ג, ד - על-פי לקוטי- מוהר"ן ח"א לז, 'דרשו ה' ועזו')

על-כן קדם שיצאו ממצרים היה מפת השד' למצרים (שמות י, כב) - כי ה'גוף' הוא בחינת 'בהמה', בחינת 'חשד' וכו', וה'נפש' הוא בחינת 'אדם', בחינת 'אור', שזהו בחינת 'מיתה' ו'חיים' וכו' - כמבאר שם במאמר הנ"ל (ח"א לז).

ועל-כן הכה השם-יתברך את המצריים ב'מפת השד', וילכל בני ישראל היה אור במושבתם (שם פסוק כג) - להורות ההבדל וההפרש שבין ישראל למצריים, כי כל אחד קבל את שלו פראוי לו.

הינו: כי ה'מצריים' שהם העכו"ם הרודפים כל ימיהם אחר תאות הגוף לבה, שהוא בחינת 'חשד' 'מיתה' וכו' כנ"ל, על-כן היה להם 'חשד גדול כפול ומכפל' - כי הם השכת ה'גוף' וה'חמר', ונשארו במה שנתדבקו ורדפו אחריו.

וישראל קדושים' שקדשו עצמן והכניעו ה'גוף' לגבי ה'נפש' - על-כן "לכל בני ישראל היה אור במושבתם" - זה מורה על התגברות ה'נפש' על ה'גוף', שהוא בחינת 'אור' ו'חיים', כנ"ל.

ועל-כן "בשלשת ימי אפלה, מתו כל פושעי-ישראל שלא רצו לצאת ממצרים" (שמות רבה יד, א).

הינו: כי אלו ה'פושעי-ישראל' שנשתקעו בחשכת ה'חמר' וה'גוף' כל-כה, עד שלא רצו לצאת מ'גלות-מצרים' שהוא 'גלות-הגוף' כנ"ל, "מתו אז בשלשת ימי אפלה" - כי 'חשד' הוא בחינת 'מיתה', בחינת 'גוף' כנ"ל.

כי כל-זמן שאין ממתיקין ומבררין את ה'נפש', דהינו: כל-זמן שאין נכנע לגמרי ה'גוף' לגבי ה'נפש' - אזי מערבים יחד פחות ה'גוף' וה'נפש', שהוא בחינת 'תערוכות טוב ורע', ואזי יכולין לקבל חיות גם העכו"ם שאחיזתם ב'גוף', מאחר שה'נפש' עדין לא נודפכה מאחיזת ה'גוף'.

אבל אז בשעת 'יציאת-מצרים', שאז עשה השם-יתברך עמנו נפלאות על-ידי משה רבנו עליו-השלום, וזכו ישראל אז להכניע ולשבר לגמרי את בחינת ה'גוף' לגבי ה'נפש', ה'חמר' לצורה', עד שזכו כל ששים רבוא ישראל ל'רוח נבואה', לדבר עם השם "פנים בפנים" (דברים ה, ד) בשעת 'מתן-תורה'.

ועל-כן אז בשעת 'יציאת-מצרים' - נתברר ונודפך ה'נפש', מאחיזת ה'גוף', שהיא בחינת ה'מצריים'.

ועל-כן נמשך כל ה'חשד' וה'מיתה' לה'מצריים', ולה'פושעי-ישראל' שלא רצו לצאת - שהם בחינת 'גוף' 'חשד' 'מיתה' וכו' כנ"ל.

"ולכל בני ישראל", שהם בחינת 'נפש' 'אור' ו'חיים' - על-כן "היה להם אור במושבותם", כי כל אחד נשאר בחלקו, כנ"ל.

ועל-כן זכו אז לאור גדול מאד, כי איתא (תקוני-זהר נג סז): "שבאלו ימי אפלה, האיר לישראל האור שלעתיד".

הינו כנ"ל: כי מחמת שה'נפש' שלחה נודפכה אז ונתעלה על ה'גוף' - על-

פד.

(לקוטי-הלכות, תפלין ה, ל - על-פי לקוטי-מוהר"ן
ח"א סד, 'בא אל פרעה', המובא לעיל בתחלת הפרשה)

**הכפירות והאפיקורסות נמשך מ'הלל'-
הפנוי, ומשם נמשך הקלפה
הקודמת לפרי.**

**כי 'הלל-הפנוי' קדם לעולם, כי בלא זה
לא היה מקום ל'בריאת-העולם',
במבאר היטב כל הענין בהתורה "בא אל
פרעה" (ח"א סד), עין-שם היטב (מובא לעיל
בתחלת הפרשה).**

**ועל-כן נקרא 'עמלק': "ראשית", כמו
שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים
עמלק" - מחמת שפחו נמשך מ'הלל'-
הפנוי, שהיא 'ראשית' ו'קדם' לעולם,
שמשם בחינת ה'קלפה הקודמת לפרי',
כנ"ל.**

**וזוהו בחינת ה'בכורה של עשו' שהוא
'עמלק' - כי נמשך מבחינת
ה'קלפות' הנמשכין מ'הלל-הפנוי' שקדם
להעולם.**

**ועל-כן השתדל 'יעקב', לקח ה'בכורה'
מ'עשו' - כי באמת השם-יתברך
קדם לכל, כי הוא "ממלא כל עלמין, וסובב
כל עלמין" (זהר פנחס רכה), והוא יתברך
בעצמו ברא ה'הלל-הפנוי', כדי שיהיה
מקום ל'בריאת-העולם', כנ"ל.**

**ועל-כן ישראל על-ידי אמונתם בהשם-
יתברך שקדם לכל, הם עוברים
על כל החכמות והכפירות והאפיקורסות
הבאים מ'הלל-הפנוי', כי הם מאמינים: שגם
ב'הלל-הפנוי' בעצמו, נעלם השם-יתברך,
כי הוא יתברך קדם לכל.**

**כן נתגלה ה'אור הגדול שלעתיד', בלי
אחיזת ה'חשך' כלל, שהוא בחינת 'גוף' - כי
נפשם נזדבד מן ה'גוף' וה'חשך' לגמרי.**

**ונשאר כל ה'חשך' ל'מצריים', שהם
בחינת 'גוף', כנ"ל.**

- מפת בכורות -

פג.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחרית ב, ד - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנ, 'דע שכל מיני צער')

**"ומת כל בכור בארץ מצרים; ופסח ה'
וכו', והציל בכורי ישראל" (שמות
יא, ה; יב, כג).**

**'בכור' הוא 'ראשית', בחינת 'דעת', בחינת
(משלי א, ז): "ראשית דעת".**

**הינו: שהכניע ה'דעת של הסטרא-
אחרא, שהיא בחינת 'חכמת-
הטבע'. והגביר ה'דעת של הקדשה', ה'דעת
של השגחה'.**

**שהוא בחינת (שמות ד, כב): "בני בכרי
ישראל" - הינו: ה'דעת של
אמונת ההשגחה', שמשם נמשכין 'זרע
קדש ישראל', כי 'ישראל' הם 'למעלה-
מהטבע' וכו', ש'זרע ישראל' נמשכים
בשרשם מבחינת 'למעלה-מהטבע' וכו'.**

**וזוהו בחינת 'בכורי ישראל' שהציל השם-
יתברך, והמית 'בכורי מצרים'
ב'חצות-הלילה' - להכניע ולשבר ולבטל
ה'דעת של חכמת-הטבע, ולהגביר ה'דעת
של השגחה', שהם בחינת 'בכורי בני
ישראל', כנ"ל.**

וּכְמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד: "שְׁעַלְכֶן נִקְרְאִים יִשְׂרָאֵל 'עִבְרִיִּים', עַל שְׁעַל־יְדֵי אַמוּנַתְם בְּ"אַלְקֵי הָעִבְרִיִּים" (שְׁמוֹת ט, א), הֵם עוֹבְרִים עַל כָּל הַחֻמּוֹת הַבָּאִים מִ'הַלְלֵה־פָּנָיו'."

וְעַל־כֵּן בְּאֶמֶת 'יִשְׂרָאֵל' הֵם 'בְּכוֹרִים' בְּאֶמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ד, כב): "בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל" - כִּי עוֹבְרִים עַל־יְדֵי אַמוּנַתְם' עַל הַ'הַלְלֵה־פָּנָיו', וּמֵאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא 'רֵאשׁוֹן וְקוֹדֵם' לְכָל.

וְעַל־כֵּן לָקַח 'יַעֲקֹב' הַ'בְּכוֹרָה', מֵעֵשׂוֹ - כִּי מִתְחַלֵּף בְּהַכְרַח הָיָה שֶׁתִּהְיֶה הַ'בְּכוֹרָה' אֲצֵל 'עֵשׂוֹ', כִּי הַ'קְלִפָּה קִדְמָה לְפָרִי', כִּי הַ'בְּכוֹרָה' שָׁלוֹ נִמְשָׁךְ מִ'הַלְלֵה־פָּנָיו' שֶׁקֹּדֵם לְעוֹלָם. אֲבָל 'יַעֲקֹב' עַל־יְדֵי אַמוּנַתּוֹ, זָכָה לְעֵבֶר אֶת הַ'הַלְלֵה־פָּנָיו', וְלִהְיוֹת מִן הַלְּכוּל בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ שֶׁקֹּדֵם לְכָל.

וְעַל־כֵּן אַחֲרֵי־כֵן בִּטַּל אֶת הַ'בְּכוֹרָה' שֶׁל עֵשׂוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "רֵאשִׁית גוֹיִם עִמְלֹק", וְזָכָה לָקַח הַ'בְּכוֹרָה' לְעֶצְמוֹ, עַד שֶׁזָּכָה שֶׁזָּרְעוֹ יִהְיוּ נִקְרְאִים בְּכֹרִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל", וְכַנִּל.

וְזָהוּ בְּחִינַת 'מִפֶּת בְּכוֹרוֹת' דִּיקָא בְּשַׁעַת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', וְאִז נִתְקַדְּשׁוּ בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל.

כִּי זֶה עִקַּר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' - כִּי "כָּל הַגְּלִיּוֹת שֶׁכְּלוּלִים בְּגִלּוֹת מִצְרַיִם" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה טז, ד), נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי זְהֻמַּת עִמְלֹק, שֶׁהוּא עִקַּר זְהֻמַּת־הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא "רֵאשִׁית גוֹיִם עִמְלֹק", "שֶׁמִּמֶּנּוּ מְקַבְּלִים כָּל הַ'אַרְבַּע־מַלְכוּיֹת, שֶׁהֵם כָּל הַגְּלִיּוֹת" (לְקוּטִי־מוֹהָרֵן ח"א ל), וְגַם "שְׂרוֹי שֶׁל מִצְרַיִם הוּא אָדוּם, שֶׁהוּא עֵשׂוֹ", כְּמוֹבֵא.

וְכָל עִקַּר 'קִשְׁיוֹת וְכַבּוּדוֹת לֵב שֶׁל פְּרַעֲה' שֶׁלֹּא רָצָה לְהַנִּיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְצֵאת - נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הָאֲפִיקוֹרְסוֹת וְהַכְּפִירוֹת שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ הַנִּמְשָׁךְ מִ'הַלְלֵה־פָּנָיו', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עִמְלֹק'.

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם רַבְּנוֹ ז"ל (בְּסִימָן סד הַנִּלְכָּד): "שֶׁ'פְּרַעֲה' הוּא בְּחִינַת 'הַלְלֵה־פָּנָיו', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ 'כַּבּוּדוֹת לֵב', בְּחִינַת (שָׁם יג, טו): "וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פְּרַעֲה לְשַׁלְּחֵנוּ" וְכוּ', בְּחִינַת 'קִשְׁיוֹת־הוֹלָדָה' כַּנִּל.

עַל־כֵּן (שָׁם): "וַיַּהֲרֹג ה' כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם" - כִּדִּי לְהַכְנִיעַ 'בְּכוֹר דִּסְטְרָא־אַחֲרָא' הַנִּמְשָׁךְ מִ'בְּכוֹרָה' שֶׁל עֵשׂוֹ, בְּבְחִינַת: "רֵאשִׁית גוֹיִם עִמְלֹק", מִבְּחִינַת הַ'כְּפִירוֹת' הַנִּמְשָׁכִין מִ'הַלְלֵה־פָּנָיו' שֶׁקֹּדֵם לְעוֹלָם.

כִּדִּי לְהַכְנִיעַ כָּל־זֶה, וְלִהְיוֹת בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְקַבְּלִין מִהַ'בְּכוֹרָה' שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁזָּכָה עַל־יְדֵי אַמוּנַתּוֹ לְעֵבֶר עַל הַ'הַלְלֵה־פָּנָיו' - לְעֵבֶר עַל כָּל הַ'קִּשְׁיוֹת וְהַחֲקִירוֹת' הַנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם, וְלִדְבֹק אֶת עֶצְמוֹ בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן וְקוֹדֵם לְכָל, שֶׁמִּשָּׁם הַ'בְּכוֹרָה־דִּקְדָּשָׁה, וְכַנִּל.

פה.

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, חֲלָב־וּדָם ד, ז)

הַ'בְּכוֹר' הוּא 'רֵאשִׁית', בְּחִינַת הַתְּחִלָּה. וְעַל־כֵּן נִתְקַדְּשׁוּ הַבְּכוֹרוֹת, כִּי עִקַּר הוּא הַתְּחִלָּה.

וְכִשְׁמִקְדָּשִׁין הַתְּחִלָּה, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְקַדְּשִׁין בְּנִקְל שְׂאֵר הַבָּנִים וְהַהוֹלָדוֹת הַבָּאִין אַחֲרָיו.

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכַתְּבֵי־הָאֲרִיז"ל: "שֶׁכָּל הַבָּנִים שֶׁבָּאִין אַחֲרָיו, כָּל מְקַבְּלִים מִחֻלְק הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַבְּכוֹר".

וְעַל־כֵּן עֵקֶר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', הִיָּה עַל־יְדֵי 'קִדְשַׁת בְּכוֹרִים' - כִּי אַז "הִרְגַּה ה' בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת יב, כט), וְהִכְנִיעַ ה' בְּכוֹר דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, וְהִצִּיל 'בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל', בְּכוֹרֵי־דְקִדְשָׁה'.

וְאִז נִתְקַדְּשׁוּ ה'בְּכוֹרִים', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שָׁם (שְׁמוֹת יג, ב): "קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר" וְכו'.

כִּי עֵקֶר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', הוּא בְּבַחֲנֵינָת קִדְשַׁת ה'הִתְחַלָּה' וְכו'.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת, 'פֶּסַח' שֶׁהוּא 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', הוּא עֵקֶר ה'הִתְחַלָּה' - כִּי הוּא תְּחִלַּת הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמַיִם, שֶׁהִתְחִילוּ לְהַכִּיר אוֹתוֹ וּלְהִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּשַׁעַת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' בְּפֶסַח.

וְאִז נִתְקַדְּשׁוּ 'בְּכוֹרוֹת', שֶׁהֵם גַּם־כֵּן בְּחֵינֵת 'הִתְחַלָּה' בְּנ"ל.

פו.

(לקוטי־הלכות, נחלות ד, יג"ד - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א ב, 'אמר אל הפהנים')

מְבַאֵר שָׁם בְּהַתּוֹרָה (ח"א ב): "שֶׁהִתְפַּלְּהּ הוּא בְּחֵינֵת הַבְּכוֹר שְׁנוּטֵל 'פִּי שְׁנַיִם' (דְּבָרִים כא, יז), שֶׁהֵם בְּחֵינֵת: (א) סְדוּר שְׁבָחוֹ יִתְבָּרַךְ. (ב) וּשְׂאֵלַת צְרִכָיו" וְכו', עֵינ־שָׁם.

שְׁעֵקֶר ה'הִתְחַזְּקוֹת בְּתַפְּלָה', הוּא עַל־יְדֵי בְּחֵינֵת 'הוֹלְדַת הַבְּכוֹר' - שֶׁהוּא בְּחֵינֵת הַהוֹלְדָה וְהַפְּעָלָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהָאָדָם פּוֹעֵל בְּתַפְּלָתוֹ.

שְׁעַל־יְדֵי שֶׁהָאָדָם רוֹאֶה, שְׁכַבֵּר פָּעַל אִיזָה דָּבָר בְּתַפְּלָתוֹ, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינֵת 'הוֹלְדַת הַבְּכוֹר' - עַל־יְדֵי־יָזָה הוּא מִתְחַזֵּק בְּתַפְּלָה לְהִלְךְ יוֹתֵר - כִּי נִתְחַזַּק

אֲמוּנָתוֹ, וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל הַשְּׁפַע, עַל־יְדֵי שְׂרוּאָה שְׁכַבֵּר פָּעַל אִיזָה דָּבָר בְּתַפְּלָתוֹ. וּבְשִׁבְל־זֶה ה'תַּפְּלָה' הוּא בְּבַחֲנֵינָת 'בְּכוֹר' [עֵינ־שָׁם בְּפָנִים בְּאוֹת ה' בְּאַרְיִכוֹת].

וְזֶה בְּחֵינֵת (שְׁמוֹת ד, כב): "בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל" - כִּי 'הִתְגַּלּוֹת עֲבוֹדַת הַתַּפְּלָה' גָּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם, כִּי "אֵין אֲמוּנָתָנוּ אֶלָּא בְּפֶה" (תַּנְחוּמָא בְּשַׁלַּח ט).

וְלַעֲתִיד בְּעַת הַגְּאֻלָּה - כְּשִׁירָאוּ כָּל הָעוֹלָם אֶת גְּדֹל וְרַבּוּי הַפְּעֻלוֹת וְהִישׁוּעוֹת שֶׁפָּעֲלָנוּ עַל־יְדֵי תַפְלוֹתֵינוּ בְּכָל יְמֵי הַגָּלוּת - אִז יִתְחַזְּקוּ כָּלָם בְּתַפְּלָה - מִחֲמַת שֶׁכָּל יִרְאוּ אִז מַעֲלַת הַתַּפְּלָה עַל־יְדֵי 'גְּדֻלַּת יִשְׂרָאֵל', שֶׁכָּל גְּדֻלָּתָם זָכוּ עַל־יְדֵי הַתַּפְּלָה.

אֲבָל מַעֲלַת תַּפְּלָתָם שֶׁל הָעַבּוּדִים - אֵינָה חֲשׂוּבָה כְּל־כֵּן אִז, מֵאַחַר שֶׁהֵם לֹא הִתְגַּבְּרוּ בְּתַפְּלָה, אֶלָּא אַחַר שֶׁרָאוּ מַה שֶׁפָּעֲלוּ יִשְׂרָאֵל בְּתַפְּלָתָם.

אֲבָל 'עַם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל' - זָכוּ לְהִתְגַּבֵּר בְּתַפְּלָה בְּכָל יְמֵי הַגָּלוּת, בְּעַת שֶׁלֹּא רָאוּ עֵדוּן מַה שֶׁפָּעֲלוּ.

וְעַל־כֵּן נִקְרְאִים 'יִשְׂרָאֵל': 'בְּכוֹר' וְ'רֵאשִׁית' - כִּי הֵם גָּלוּ 'עֲבוֹדַת הַתַּפְּלָה' בְּעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחֵינֵת 'הוֹלְדַת הַבְּכוֹר', שֶׁהוּא בְּחֵינֵת 'פְּעָלָה הָרֵאשׁוֹנָה' שֶׁפּוֹעֲלִים בְּתַפְּלָה.

שְׂזֵאת הַהוֹלְדָה וְהַפְּעָלָה חֲשׂוּבָה וַיִּקְרָה מְאֹד, כִּי אִז צְרִיכִין עֵקֶר הַהִתְחַזְּקוֹת בְּתַפְּלָה, בְּעַת שֶׁלֹּא רָאָה עֵדוּן מַה שֶׁפָּעַל, וְכַנ"ל.

וְעַל־כֵּן הִיָּה עֵקֶר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', עַל־יְדֵי 'מַפֶּת־בְּכוֹרוֹת' דִּיקָא - כִּי

על-ידי כל המופתים, לא נכנע פרעה בשלמות, וחזק את לבו, עד שהביא עליו 'מפת-בכורות', ו'בכורי ישראל' נצולו.

ובזה נכנע בחינת 'בכור דסטרא-אחרא', ונתעלה ונתגדל בחינת 'בכור דקדשה', שהוא בחינת 'עבודת התפלה', ואז נתגלה פעלת תפלת ישראל וצעקתם כל ימי הגלות, ואז נגאלו ויצאו ממצרים.

ואז נתקדשו ה'בכורות', כמו שכתוב (שמות יג, ב): **"קדש לי כל בכור" וכו'** - פי **"את זה לעמת זה עשה אלקים"** (קהלת ז, יד).

פי כמו שיש בחינת 'בכור בקדשה', בחינת 'קדשת ישראל', בחינת 'עבודת התפלה' כנ"ל - כמו בן יש בחינת 'בכור דסטרא-אחרא', שהוא בחינת 'עמלק', בחינת (במדבר כד, כ): **"ראשית גוים עמלק"**.

הינו: שבחינת 'קלפת עמלק', הוא מתגבר בכל-פעם פנגד בחינת ה'בכור-דקדשה', שהוא ה'תפלה'.

דהינו: אפלו בשפועלים איזה דבר בתפלה שהוא בחינת 'הולדת הבכור' - הוא מתגבר ומכניס בפירות ושכחה בלב, פאלו עדין לא התחיל השם-יתברך לשמע תפלתו כלל.

ועל-כן נקרא 'עמלק': 'ראשית', בחינת **"ראשית גוים" וכו'** - פי הוא רוצה להתגבר פנגד בחינת 'ראשית', שהוא בחינת 'בכור' - פאלו עדין לא התחיל השם-יתברך להושיע כלל.

ומשם מבחינת **"ראשית גוים עמלק"**, היתה 'ניקת בכורי מצרים' - פי

'עמלק' כולל כל העכו"ם ובפרט מצרים, פי **"שר של מצרים, הוא אדום שהוא עמלק"**.

ועל-כן על-ידי שהכה ה' בכורי מצרים - נפסק ונתק 'ניקת מצרים', מבחינת 'קלפת עמלק', שכל הגליות על-ידו, ועל-ידי-זה לא היה בוח להקלפה להכביד את לבו עוד, ואז הכרח להספיק שיצאו.

אבל מחמת ש'עמלק' בעצמו לא נפל עדין, רק שנפסק 'ניקת פרעה ומצרים' ממנו על-ידי 'הריגת הבכורים' וכנ"ל - על-כן אחר-כך אחר שיצאו - התגבר עוד והפך את לב פרעה ועבדיו, ואמרו (שמות יד, ה): **"מה זאת עשינו" וכו'**.

וכל-זה על-ידי 'קלפת עמלק' שחזר ונתעורר - פי הוא מתעורר ומתגבר בכל-פעם.

וזה שאיתא במדרש (מכילתא בשלח א - על שמות יד, ה): **"ויגד וכו' פי ברח העם"**, **"שהמגיד היה עמלק"**.

הינו כנ"ל - פי המגיד והמסית לפרעה לאמר ש'ישראל ברחו ושיתגבר לרדף אחריהם - זה 'עמלק'.

פי זה 'מעשה עמלק' - שיתגבר בכל פעם ויכחיש הכל, ויכניס שכחה וטעותים בלב, פאלו לא היה עדין שום ישועה חס' ושלום וכנ"ל.

ועל-כן אחר שנפל פרעה וחילו בים לגמרי - בא עליהם 'עמלק' בעצמו, פי 'הוא בעצמו' לא נכנע עדין כנ"ל.

ועל-כן התגבר 'הוא בעצמו', ולא הסתפל על כל הנפלאות והישועות

"לְמוֹלִיךְ עִמּוֹ בַּמִּדְבָּר"

פ.ח.

(ח"ב ה, בסוף)

"לְכַתְּךָ אַחֲרֵי בַּמִּדְבָּר" (ירמיה ב, ב) - זה
בְּחֵינַת 'תְּקוּן הָאֱמוּנָה', שֶׁהָאֱמוּנָה
בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהִלְכוּ אַחֲרָיו בַּמִּדְבָּר.

וְתִקְנוּ בְּחֵינַת "אַרְץ לֹא זְרוּעָה" (שם),
דְּהֵינּוּ: נְפִילַת הָאֱמוּנָה.

כִּי 'סֵדֶר הַזְרָעִים' הוּא עַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה',
בְּבְחֵינַת (שַׁבַּת לֹא): "אֱמוּנָה זֶה סֵדֶר
זְרָעִים".

וְ"אַרְץ לֹא זְרוּעָה" - זֶה בְּחֵינַת 'פְּגַם
הָאֱמוּנָה', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַלְקְלוּ
הַזְרָעִים.

"וְאִמְרַתֶּם זָבַח פֶּסַח הוּא לֵה"

פ.ט.

(ח"א מט, ו)

עֵקֶר 'יְדִיעַת הַקְּבָלָה', 'סוּדוֹת הַתּוֹרָה',
יְהִיָּה לְעֵתִיד, שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה 'אוֹרֵי־תֵּא
דְּעֵתִיקָא', בְּבְחֵינַת 'תְּעֻנּוּג שַׁבַּת', בְּבְחֵינַת
(ישעיה נח, יד): "אֵז תִּתְעַנֵּג עַל הַ".

וְזֶה לְשׁוֹן 'תְּשׁוּרֵי', לְשׁוֹן 'שִׁירָה', וְלְשׁוֹן
"פֶּסַח" (שְׁמוֹת יב, יא-כז), 'פ"ה ס"ח'
(שְׁעַר-הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוּשֵׁי הַפֶּסַח; פְּרִיעֵץ-חַיִּים, שְׁעַר חַג
הַמִּצּוֹת), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ל, כט): "הַשִּׁיר
יְהִיָּה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקֵדֶשׁ חַג".

כִּי יִתְעַר שִׁיר וְנִגּוּנָא בְּעֵלְמָא, בְּבְחֵינַת:
'פ"ה ס"ח', בְּבְחֵינַת (תְּהִלִּים ל, יג):
"לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם", וְלֹא יִדָּם'
דִּיקָא, הֵינּוּ: 'פ"ה ס"ח'.

שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ, וּבֹא לְהַלְחֵם
כְּנֻגָּם.

כִּי הוּא בְּחֵינַת 'רֵאשִׁית' - שְׁמִתְנַבֵּר כְּנֻגַד
בְּחֵינַת 'בְּכוֹר' שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'רֵאשִׁית',
שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה', כְּנ"ל. וְעַל-כֵּן
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעִצְמוֹ לֹחֵם עִמּוֹ בְּכָל דּוֹר,
וְכַנ"ל.

"וַיֵּאֱמִינוּ בֵּה' וּבַמִּטָּה עַבְדּוֹ"

פ.ז.

(ח"א ל, א-ב'ג)

'הַשְּׂגוֹת-אֱלֹקוֹת' אֵי-אֲפָשׂוּר לְהַשִּׁיג, כִּי-
אִם עַל-יְדֵי 'צְמֻצוּמִים
רַבִּים', מַעֲלָה לְעֹלֹל, מ'שְׁכַל-עֲלוּיֹן' ל'שְׁכַל-
תַּחְתּוּן'.

וְצָרִיךְ כָּל-אֶחָד לְבַקֵּשׁ מְאֹד מִלְּמַד הַגּוֹן
כְּזֶה, שְׂיֻכַּל לְהַסְבִּיר וּלְהַבִּין אוֹתוֹ
שְׁכַל עֲלוּיֹן וְגָדוֹל כְּזֶה, דְּהֵינּוּ: 'הַשְּׂגוֹת-
אֱלֹקוֹת!' - כִּי צָרִיךְ לָזֶה רַבִּי גָדוֹל מְאֹד
מְאֹד, שְׂיֻכַּל לְהַסְבִּיר 'שְׁכַל-גָּדוֹל' כְּזֶה, עַל-
יְדֵי ה'שְׁכַל-הַתַּחְתּוּן', כְּדֵי שְׂיֻכַּלוּ הַקְּטַנִּים
לְהַבִּינוּ.

וְכַל-מָה שֶׁהוּא קָטָן בְּיֹתֵר וּמְרַחֵק בְּיֹתֵר
מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיךְ רַבִּי
גָדוֹל בְּיֹתֵר - כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּעֵת שֶׁהֵיוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְרַגָּה קְטַנָּה מְאֹד, דְּהֵינּוּ
בְּמִצְרַיִם, שֶׁהֵיוּ מְשַׁקְעִים בְּמ"ט שְׁעָרֵי
טְמֵאָה, הָיוּ צָרִיכִים רַבִּי גָדוֹל וּמִלְּמַד גָּדוֹל
וְנוֹרָא מְאֹד, דְּהֵינּוּ: 'מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלוּי-
הַשְּׁלוֹם'.

צ.

(ח"ב פג)

"פסח" (שמות יב, יא-כו) - הוא 'פ"ה ס"ח' (שערי-הכנסות, דרושי הפסח; פרי-עץ-חיים, שער חג המצות), בחינת (מלאכי ב, ו): **"תורת אמת היתה בפייהו"**.

"ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות, כי לא חמץ, כי גרשו ממצרים, ולא יכלו להתמהמה, וגם צדה לא עשו להם"

"ושמרתם את המצות" (שמות יב, יז). רבי יאשיה אומר: אל תהי קורא **"את המצות"**, אלא **"את המצוות"**, בדרך שאין מחמיצין את המצות, כף אין מחמיצין את המצוות, אלא אם באה לידיה, עשה אותה מיד. (רש"י; מכילתא בא"ט)
תנניא במכילתא (שם): **"ושמרתם את המצות"** - אם באת מצוה לידיך אל תחמיצנה. (רש"י מגלה:ו)

צא.

(ח"א מט, בסוף)

"ישיש כגבור לרוץ ארח" (תהלים יט, ו) - צריך 'התגברות גדול', כדי לרוץ ארח הזה שהיו יכולים לילך בזמן-הזה **"שהיו ישראל נזופים"** [כשהיו במדבר] (יבמות עב.), ועכשו רצים במהירות גדול 'זה הדרך'.

רבינו ז"ל אומר בפרוש ענין זה: לענין בני-אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר - שאף-על-פי שזוכים לתקן מה שעבר, אף-על-פייכן עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו רחוקים מהשם-יתברך, שהיו יכולים לעבד את השם-יתברך באותו הזמן!
הזמן!?

ובודאי: צריכים לתקן זאת - דהיינו: להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד את השם-יתברך, בכל

אותו העת שהיו נזופים מלפניו יתברך ורחוקים ממנו.

על-כן אחר שזוכין להתעורר לתשובה - צריכין זריזות גדול בעבודתו יתברך, ולרוץ מאד מאד. כדי שיזכה על-ידי זריזות עבודתו, לתקן ולהשלים גם 'חסרון העבודה של הימים שעברו'.

כי עכשו צריך לרוץ במהירות גדול, 'זה הדרך' שהיה יכול לילך בזמן שהיה רחוק מהשם-יתברך.

ואמר לאנשיו בזה-הלשון: **"איר דארפט זיך זייער יאנג, איר זאלט נאך קענען עפעס כאפן!"** [אתם צריכים למהר מאד, כדי שתספיקו עדין לחטף משהו].

צב.

(ח"ב נט)

מי שצריך לעשות 'תשובה' - הוא צריך דוקא להיות זריז גדול מאד מאד, למהר ולרוץ מאד, להמלט על נפשו, ואסור לו לשהות כלל לעמד ולהתישב.

כי 'בעל-תשובה' אינו הולך מדרגא לדרגא כלל וכו', כי הוא צריך להתחיל מחדש, והוא צריך לרוץ ולדלג אל הקדשה, פמובא: **שהבעל-תשובה צריך לדלג על מה שצריך לדלג, ולקפץ אל הקדשה בזריזות גדול.**

[עין-שם בפנים: **"שהזריזות הנ"ל**, הוא רק למי שצריך לעשות תשובה, אבל מי שהוא צדיק והולך בדרכי-השם פסדר מנעוריו מדרגא לדרגא, צריך לשהות קצת וכו' וכו'"], עין-שם.

אמר המלכות: אולי זה בחינת מה שכתוב בזהר-הקדוש (משפטים צד: תקוני-זוהר טו. קמו): **"בפונקנא בתרייתא, לא תצא בהפזון וכו'.** ודא הוא דאמר (ישעיה נב, יב): **'כי לא בהפזון תצאו, ובמנוסה לא תלכו'.**"

ועין מה שהבאנו לקמן מ'לקוטי-הלכות' על הפסוק (שמות יב, לט): "ולא יכלו להתמהמה". ועין עוד חיי-מוהר"ן, מערכת "שלא להתעקש על שום דבר, ואין לדחוק את השעה", אותיות תל-תלה].

צג.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, נא)

עקר ההתחלה בכלל ובפרט, הוא בחינת 'מצה', שאין צריכין לעשות כלל, בחינת (שמות יב, לט): "וגם צדה לא עשו להם" וכו'.

ואחר-כך עושין איזה עסק וכו', שזה בחינת (אבות ב, ב): "טוב תורה עם דרך ארץ". אבל העקר הוא ה'תורה', בחינת (מכילתא בשלח כ): "לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן", שהוא בחינת 'מצה'.

וגם בהתורה ומצוות בעצמן, צריכין שתי בחינות הנ"ל - כי אין צריכין לעשות כלל, כי "מה אנו" וכו' (תפלת שחרית), וכמו שאמר רז"ל (אבות ב, ב): "לא עליך המלאכה לגמור" - כי "העקר הוא הרצון" וכו' (שיחות קר"ן נא) - אך אחר-כך עושין.

צד.

(לקוטי-הלכות, פסח ד, ז)

על-כך אסור חמץ במשהו ב"בל יראה ובל ימצא" (שמות יג, יב) וכו'.

כי בפרוצים לברח מן הספקות והקשיות, צריכים לזהר ממשוהו בעלמא, כי תקף בשמתחילין להחמיץ המוח באיזה ספק כל שהוא, תקף נתבלבל המוח מספק לספק, עד שנתבלבל דעתו בספקות וקשיות גדולות.

ומאחר שעכשיו אין לנו פח לברר הספקות והקשיות, על-כך חמץ אסור במשהו" (פסחים ל).

כי אסור לפנס עכשיו בבחינת 'חמוץ-המח' כלל, כי מחמת תקף הסטרא-אחרא של פרעה ומצרים, תקף בשמתחילין להחמיץ המוח באיזה ספק כל-שהוא, הם יכולים להתגבר חסו-שלום לבלבל את המוח מספק לספק, עד שישאיר שקוע שם חסו-ושלום.

ועל-כך "יצאנו בחפזון ממצרים" (דברים טז, ג), "כי לא יכלו להתמהמה" (שמות יב, לט) - כי תקף פשהאיר עליהם השם-יתברך 'הארת הגאלה' שהיא בחינת 'שעשוע עולם-הבא', בחינת 'פסקי-הלכות' - הצרכו לצאת מיד "בחפזון", בלי שום עכוב במצרים.

כי צריכים לברח מן הספקות והקשיות, שהיא בחינת 'גלות-מצרים' - מאחר שאין להם פח לבררם, ואם יתעכבו שם, יכולים לשאר שם שקוע חסו-שלום.

על-כך צריכים לצאת משם מיד, לברח מן הספקות והקשיות - לזכות תקף לבחינת 'הלכות ברורות', שעשוע עולם-הבא, שנתגלה עליהם ברחמיו הגדולים יתברך, שזהו בחינת 'מצה', שממחרין בחפזון ואין מניחין להחמיץ.

הינו: שאין מניחין את המוח להחמיץ כלל ב'קשיות וספקות', כ"אם זוכין ל'הלכה-פסוקה' מיד.

צה.

(לקוטי-הלכות, גלות ג, יב)

"בפסח נתגלה אור גדול ביותר" (פרי-עץ חיים שם, חגי-מצות פ"א), ואי-אפשר להשיגו בשום אופן וכו'.

וְעַל־כֵּן אִזּוּ בַפֶּסַח, בְּתַחֲלַת הַתְּגָלוֹת
אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיכִין לְזַהַר
מְאֹד אֲפֹלוּ מִמַּשְׁהוֹ חֶמֶץ, "וְלֹא יֵרָאֶה וְלֹא
יִמָּצֵא שְׂאֹר וְחֶמֶץ בְּכָל גְּבוּלֵינוּ" (שְׁמוֹת יב יט;
יג, ז; דְּבָרִים טז, ד) כִּלְכֵּל, כִּי 'חֶמֶץ' הִיא בְּחִינַת
'חֲמוּץ־הַמַּח', בְּחִינַת 'חֲכָמוֹת וְחֻקֵּירוֹת' וְכוּ'.

וְהִנֵּה בְּכָל הַשָּׁנָה כִּלְכֵּל שְׂאִין הָאֹר גָּדוֹל
כִּלְכֵּל־כֶּךָ, וְגַם שְׂכָבֵר קִבְלָנוּ הַתּוֹרָה וְכוּ'
- עַל־כֵּן אָנוּ יְכוּלִין לֶאֱכֹל ה'חֶמֶץ', וְאִינוּ
מִזִּיק לָנוּ כִּלְכֵּל וְכוּ', וְאִף־עַל־פִּי שְׂאוּכְלִין אִזּוּ
'חֶמֶץ' - אִין מִתְגַּבֵּר עַל־יַדֵּי־זֶה 'חֲמוּץ הַמַּח'
כִּלְכֵּל.

אָבֵל עֵכָשִׁיו בַּפֶּסַח - אִזּוּ הַתְּחֵלַת הַתְּגָלוֹת
אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ נִתְגַּלָּה אֹר גָּדוֹל
מִלְמַעְלָה בְּלִי 'אֲתַעְרוּת־אֲדִלְתָּא' כִּלְכֵּל, כִּי
לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְצַאת מִמִּצְרַיִם בְּלֹא זֶה,
מִחֲמַת שֶׁהָיוּ מְשַׁקְעִים מְאֹד בְּטִמְאֹת־מִצְרַיִם
- עַל־כֵּן הָיָה הַהֲכָרַח שִׁיתְגַּלָּה אִזּוּ אֹר גָּדוֹל
בְּיֹתֵר (פְּרִיעֵץ־חַיִּים שָׁם).

וְהִנֵּה בְּאֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה אִין לָנוּ שׁוּם
תְּפִיסָה כִּלְכֵּל, רַק עַל־יַד הַתְּגָלוֹת
הָאֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה - מִתְעוֹרֵר הַנֶּפֶשׁ
בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹל לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ,
בְּהַשְׁתַּוְּקוּת נִמְרָץ מְאֹד וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְצַאת מִמִּצְרַיִם "בְּחֶפְזוֹן"
גָּדוֹל (שְׁמוֹת יב, א), בְּבְחִינַת (שָׁם יב,
לט): "כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יִכְלוּ
לְהַתְּמַהֵמָה, וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם" - כִּי
בְּחִינָה זֹאת יִשְׁנֶה בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמַן!

כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד - כִּלְכֵּל־זְמַן שֶׁהוּא מְשַׁקְע
בְּתַאֲוֹת וְהַבְּלִי עוֹלָם־הַזֶּה, זֶה בְּחִינַת
'גְּלוּת־מִצְרַיִם' כִּי־דוּעַ.

וַיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְשַׁקְעִים מְאֹד בְּטִמְאֹת־
מִצְרַיִם, בְּגִלְוֵי הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת

רַחֲמָנָא־לְצַלָּן - וְעַל־כֵּן אִי־אֲפֹשֶׁר לְהוֹצִיאֹ
מִשָּׁם בְּשׁוּם תּוֹכְחָה וּמוֹסֵר, כִּי כָבֵד נִתְקַשֵּׁר
בְּשִׁטּוֹתִים וְחֲטָאִים שְׁלוֹ כִּלְכֵּל־כֶּךָ, עַד שְׂאִי־
אֲפֹשֶׁר לְהוֹצִיאֹ מִשָּׁם בְּשׁוּם־פְּנִים - אִם יִרְצוּ
לְדַבֵּר לוֹ תּוֹרָה וּמוֹסֵר לְפִי מְדַרְגָּתוֹ.

אָבֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ "חֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְכָל
יְדָח מִמֶּנּוּ נִדָּח" (שְׁמוֹא־ל־ב יד, יד), וְעַל־
כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו שׁוֹלַח לוֹ לְפַעְמִים,
הַתְּנוּצָצוֹת גָּדוֹל וְהַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹל בְּלִבּוֹ,
שִׁישׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'פְּרוּזָא
דְּלַעֲלָא', כִּי־דוּעַ.

וְצָרִיךְ הָאָדָם שִׁיחּוּס עַל נֶפֶשׁוֹ, וְתַכְּף
כְּשֶׁבֵא עָלָיו הַהַתְּעוֹרְרוֹת לְתַשׁוּבָה,
תַּכְּף וּמִיד יִמְהַר לְהַמְלִיט עַל נֶפֶשׁוֹ, וְאֵל
יִסְתַּכֵּל לְאַחֲזֵרְיוֹ כִּלְכֵּל, בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית יט, יז):
"מְהֵרָה הַמְּלִיט עַל נֶפֶשׁוֹ אֵל תְּבִיט אַחֲרָיִךְ",
בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ה, ז): "אַרְחֵ־חַיִּים פֶּן תִּפְלֹס" וְכוּ'.

מִחֲמַת שֶׁהוּא מְשַׁקְע בְּשִׁטּוֹתִים וּבְלִבּוֹלִים
וְתַאֲוֹת כִּלְכֵּל־כֶּךָ, עַל־כֵּן תַּכְּף
כְּשֶׁמִּתְחִיל לְחַשֵּׁב אֵיךְ וּמָה, וּבְאִיזָה אִפֶּן
יִבְרַח מִתַּאֲוֹתוֹ, וּבְאִיזָה דֶּרֶךְ יִזְכֶּה לְתַשׁוּבָה
וְכוּ' - בְּוֹדֵאֵי יַחֲזוֹר וַיִּשׁוּב לְאוֹלְתוֹ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם,
מִחֲמַת שֶׁהוּא מְשַׁקְע וּמְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד.

עַל־כֵּן בְּתַחֲלַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת־הַתְּשׁוּבָה' -
צָרִיךְ לְבָרַח מִיד שְׁמַתְעוֹרֵר, וְאֵל
יִבִּיט לְאַחֲזֵרְיוֹ כִּלְכֵּל, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, יְחוּס
עַל נֶפֶשׁוֹ, וַיִּבְרַח "בְּחֶפְזוֹן" (שְׁמוֹת יב, יא),
מִמָּה שֶׁהוּא צָרִיךְ לְבָרַח.

וְזֶה בְּחִינַת "פֶּסַח" - שְׂאִזּוּ הָיָה יְצִיאַת־
מִצְרַיִם, שְׂאִזּוּ נִתְגַּלָּה אֹר רַב מִלְמַעְלָה
כִּי־ל, וְאִזּוּ תַּכְּף וּמִיד יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל "בְּחֶפְזוֹן"
גָּדוֹל, "כִּי לֹא יִכְלוּ לְהַתְּמַהֵמָה" - "כִּי־אִם
הָיוּ נִשְׂאָרִים שָׁם עוֹד רַגַע אֶחָד, הָיוּ נִשְׂאָרִים
מְשַׁקְעִים שָׁם" (זֶה־הַקְּדוּשׁ).

וְגַם אָסוּר לֹא לְהַתְחִיל לְחַשֵּׁב עַל פִּרְנֶסָה - "אִם בֶּן, מֵהֵיכָן יִתְפָּרְנֶס?" - רַק יִבְטַח בִּהְשֵׁם, וַיִּשְׁלִיךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ יְהוָה וְהוּא יִכְלַפְלְהוּ.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת יב, לט): "וְגַם צֹדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם" - שֶׁשְּׂצָרִיכִין לְבָרַח מִמָּה שְּׂצָרִיכִין לְבָרַח מִפְּחִיּוֹקְשִׁים, אָסוּר לְחַשֵּׁב עַל פִּרְנֶסָה וְצֹדָה, כִּי בּוֹדָאֵי בְּשִׁנּוּפְלִים עַל הָאָדָם רוֹצְחִים וְגִזְלָנִים אוֹ חַיֹּת רְעוּת, וְהוּא מְמַהֵר לְבָרַח מֵהֶם - בּוֹדָאֵי אֵינּוּ חוֹשֵׁב אֲזַי מֵהֵיכָן יִתְפָּרְנֶס וְכִיּוֹצֵא.

מִכָּל־שִׁבְן בְּשֵׁהָאָדָם צָרִיד לְבָרַח מִן הַשְּׂאוּל־תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתֵינוּ, וּמִיִּסוּרֵי עוֹלָם לְחַיֵּי עוֹלָם - אֵיךְ הוּא צָרִיד לְבָרַח לְמַהֵר וּלְהַפְלִיט עַל גַּפְשׁוֹ, וְלֹא יִבִּיט לְאַחֲרָיו כְּלָל, כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְמַהֵמָה, וְגַם צֹדָה וּפִרְנֶסָה לֹא יַעֲשֶׂה לוֹ, וַיִּבְטַח בִּיהְשֵׁם וַיִּשְׁעֵן בְּאַלְקָיו, כִּי לֹא יַעֲזֹבֵהוּ.

צו.

(לְקוּטִי־הַלְבוּת, חֲלֵה ג, ה - עַל־פִּי לְקוּטִי־מִוְהַר"ן ח"א ה, בְּחִצְצָרוֹת)

"מִצּוֹת" (שְׁמוֹת יב, יז) - זֶה בְּחִינַת 'מִצּוֹת', כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַז"ל (מְכִילְתָּא בֵּא ט) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יב, יז): "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצּוֹת" - "אֵל תִּקְרֵי הַמִּצּוֹת אֲלֵא הַמִּצּוֹת, כְּדֶרֶךְ שְׂאִין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצֵּה, כִּדְ אֵין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצּוֹה" וְכוּ'.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת יב, לט): "וַיֹּאפּוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת, כִּי לֹא חָמֵץ, כִּי גִרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יִכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה, וְגַם צֹדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם".

"וְגַם צֹדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם" - שְׂזָכוּ לְקִים הַמִּצּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלֹא בְּשִׁבִיל 'שִׁכָּר

עוֹלָם־הַבָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צֹדָה', שְׂמִכְיָנִין לְעֲצָמָן עַל־יְדֵי הַמִּצּוֹת, צֹדָה לְדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַז"ל (פְּתוּבוֹת טז): "אֲרַחֵא רְחִיקָא, וַיְזוּדָא קְלִילָא" [הִדְרֵךְ לְפָנֵינוּ רְחוּקָה, וְהִמְזוֹךְ שְׁלָנוּ מוֹעֵט].

וְאַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא טוֹב מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לָזֶה, לְהִכִּין לְעֲצָמוֹ צֹדָה לְדֶרֶךְ רְחוֹק מְאֹד מְאֹד כְּזֶה - אָבֵל אֵין זֶה תְּכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

כִּי עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא: בְּשִׁזְזוּכִין לְשִׁמֵּר אֶת הַמִּצּוֹת בְּבְחִינַת 'מִצֵּה', בְּבְחִינַת: "וְגַם צֹדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם" - שְׂאִין מִכִּין לְעֲצָמוֹ שׁוֹם 'צֹדָה' בְּשַׁעָה שְׁעוֹסֵק בְּ'מִצּוֹת', כִּי אֵינּוּ מְכוּן לְשׁוֹם 'שִׁכָּר עוֹלָם־הַבָּא' בְּשַׁעַת 'קִיּוֹם הַמִּצּוֹת', רַק עֵקֶר שְׂמִחָתוֹ וְתַעֲנוּגוֹ הוּא 'הַמִּצּוֹה בְּעֲצָמָה'.

וְעַל־כֵּן לְמָדוֹ רַז"ל 'זְרִיזוֹת שֶׁל הַמִּצּוֹת', מִ'מִּצּוֹת' כַּנֵּ"ל, "כְּדֶרֶךְ שְׂאִין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצֵּה, כִּדְ אֵין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצּוֹה, וּמִצּוֹה הַבָּאָה לְיָדֶךָ אֵל תַּחֲמִיצָנָה, רַק עֲשֵׂה אוֹתָהּ מִיָּד" (מְכִילְתָּא שָׁם).

כִּי 'זְרִיזוֹת הַמִּצּוֹה בְּשִׁלְמוֹת' - הוּא רַק כְּשִׁזְזוּכִין לְבְחִינַת 'מִצֵּה בְּשִׁלְמוֹת', דְּהֵינּוּ: לְקַדְשַׁת הַמַּחֲיָן, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זוּכִין לְ'שְׂמִחָה' - שְׂאִין רוֹצִין שׁוֹם 'שִׁכָּר עוֹלָם־הַבָּא', רַק שְׂמִחָתוֹ מִהַ'מִּצּוֹה בְּעֲצָמָה'.

וְאֲזַי בּוֹדָאֵי "אֵין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצּוֹה" - רַק עוֹשִׂין אוֹתָהּ בְּזְרִיזוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁכָּל שְׂמִחָתוֹ וְתַעֲנוּגוֹ הוּא רַק מִהַ'מִּצּוֹה בְּעֲצָמָה', וְהוּא מְצַפֵּה תָּמִיד שְׂיִזְכְּהוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְעֲשׂוֹת 'מִצּוֹה'. וְעַל־כֵּן כִּדְ שְׂבָאָה לְיָדוֹ - בּוֹדָאֵי הוּא עוֹשֵׂה אוֹתָהּ בְּזְרִיזוֹת גְּדוֹל מְאֹד.

וְזָהוּ שְׁסַמְךָ הַתְּנָא (אבות פ"ד מ"ב): "שִׁשְׁכַר מִצֹּה מִצֹּה", לְאִזְהַרְתָּ הַזְרִיזוֹת שֶׁל הַמִּצְוָה, "וְהוּי רֵץ לְמִצְוָה קְלָה בְּבַחֲמוּנָה, וּבִזְרָח מִן הָעֵבֶרָה, שֶׁמִּצְוָה גִּזְרַת מִצְוָה וְכוּ', שִׁשְׁכַר מִצְוָה מִצְוָה" וְכוּ'.

כִּי עֵקֶר הַזְרִיזוֹת, הוּא עַל-יַד־יִזְזָה שְׁזוּכִין לְשִׁמְחָה הַנִּלְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שִׁשְׁכַר מִצְוָה מִצְוָה", שֶׁעַל-יַד־יִזְזָה זוּכִין לְקִים הַמִּצְוָה בְּזִרְיזוֹת גְּדוֹל, בְּבַחֲינַת "הוּי רֵץ לְמִצְוָה קְלָה" בְּנִלְ. וְכַמְבָּאָר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקּוּם-אַחַר (ח"א קנח).

כִּי הַזְרִיזוֹת הוּא בְּחִינַת שִׁמְחָה, הַפֶּךְ הָעֵצְלוֹת וְהָעֵצְבוֹת, שֶׁהֵם גַּם-כֵּן בְּחִינָה אַחַת.

וְזָהוּ: "וַיֵּאָפוּ אֶת הַבֶּצֶק עֲגַת מִצּוֹת" - 'מִצּוֹת' זֶה בְּחִינַת זְרִיזוֹת הַמִּצְוָה, בְּחִינַת: "הוּי רֵץ לְמִצְוָה קְלָה" וְכוּ', בְּנִלְ, "בְּדֶרֶךְ שְׂאִין מִחֲמִיצִין אֶת הַמִּצָּה" וְכוּ', בְּנִלְ.

"כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם" - זֶהוּ בְּחִינַת: "וּבִזְרָח מִן הָעֵבֶרָה". כִּי 'מִצְרַיִם' הוּא בְּחִינַת מְדוּר הַקְּלָפוֹת, בְּחִינַת עֵבְרוֹת, שֶׁמִּשֶׁם צָרִיכִין לְבָרַח וּלְהַתְּגַרֵּשׁ בְּזִרְיזוֹת גְּדוֹל, בְּבַחֲינַת: "כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם", בְּחִינַת: "וּבִזְרָח מִן הָעֵבֶרָה", בְּנִלְ.

וְזָהוּ: "וְלֹא יָכֻלוּ לְהַתְּמַהֵמָה" - הֵינּוּ זְרִיזוֹת גְּדוֹל, שֶׁזָּכּוּ לְבָרַח מִן הָעֵבֶרָה, וְלָרוּץ לְמִצְוָה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִצָּה', בְּזִרְיזוֹת גְּדוֹל.

וְכַל-זֶה מַחֲמַת שֶׁזָּכּוּ לְשִׁמְחָה הַנִּלְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם", שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: "שִׁשְׁכַר מִצְוָה מִצְוָה" וְכוּ' - כִּי לֹא הֵכִינוּ לָהֶם שׁוּם 'צִדָּה לְדֶרֶךְ', דִּהְיִנוּ שִׁכַר עוֹלָם-הַבָּא.

כִּי עֵקֶר הַזְרִיזוֹת הַבָּא שְׁלָהֶם, הוּא הַמִּצְוָה בְּעֵצְמָה, בְּבַחֲינַת "שִׁשְׁכַר מִצְוָה מִצְוָה", בְּנִלְ.

"וַיִּמְרְדוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה, בַּחֲמוֹ וּבְלִבָּנִים, וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשׂוּדָה, אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ"

"בַּעֲבֹדָה קָשָׁה" - בְּרַשִׁי'א. (תַּקוּנֵי-זִהָר כח:)

צז.

(ח"ב מו; שיחות-הַר"ן קמו)

בַּתְּחִלָּה יֵשׁ לוֹ כֹּחַ מְנִיעוֹת עַל הַתְּפִלָּה, וְאַחֲרֵיכֵן כִּשְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם וְבֹא לְהַתְּפַלֵּל, כִּשְׁלִבּוֹ עִקְסָם וּפְתִלְתֵּל מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, זֹאת הַמְּנִיעָה גְּדוֹלָה מְכֻלָּם.

בְּחִינַת (תַּהֲלִים לט, יא): "לִבִּי סָחָרְחָר", תַּרְגוּמָם "סָבִיב": "סָחָר סָחָר" - דִּהְיִנוּ: שְׁלִבּוֹ מְסַבֵּב וּמְקַף וּמְעַקֵּם בְּעַקְמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת וּכְפִירוֹת עַל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

שְׂזָה בְּחִינַת (שְׁמוֹת א, יד): "וַיִּמְרְדוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה" וְכוּ', וְאִתָּא בַּתַּקוּנֵי-זִהָר כח:): "בְּקִשְׁיָא" וְכוּ', הֵינּוּ הַקִּשְׁיוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ, שֶׁהֵם הַמְּנִיעָה הַגְּדוֹלָה מְכֻלָּם.

וְאִזִּי צָרִיךְ לְצַעֵק לְאָבִיו שֶׁבְּשָׁמַיִם בְּקוֹל חֲזָק מֵעַמְקֵי הַלֵּב! - וְאִזִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ וּפּוֹנֶה לְצַעֵקְתּוֹ!

וְיָכוֹל לְהִיזוֹת: שֶׁמִּזָּה בְּעֵצְמוֹ יִפֹּל וְיִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי כָּל הַקִּשְׁיוֹת וְהַמְּנִיעוֹת!

וְעַל-כֵּן-כָּל-פְּנִיִם הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ, שְׂזָה יְשׁוּעָתוֹ.

וְזֶה: אֹתִיּוֹת 'קִשְׁיָא' - רֵאשֵׁי-תְבוֹת
(תהלים כז, ז): "שִׁמְעֵי יְיָ קוֹלִי
אֲקִרְא" - שְׁצִרִידְךָ רַק לְקִרְוֹת לְהִשָּׁם
בְּשִׁמְתִּגְבֵּר עָלָיו הַקִּשְׁיָא וְהַכְּפִירָה.

צח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאָה, נד-נח)

"וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר
וּבְלִבָּנִים" וְכוּ' (שמות א, יד). עַקֵּר
'מְרִירַת-הַגְּלוּת' - הוּא בְּחִינַת 'עֲבֹדוֹת',
שֶׁנִּמְשָׁךְ מִזְהַמַּת-הַנְּחָשׁ, מִבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג'
(ז): "בַּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה".

בְּחִינַת 'הַתְּגַבְרוֹת הָעֲצָבוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת
'טִיטֵ-הַיּוֹן', שֶׁעַל־זֶה צָעַק דָּוִד
(תהלים סט, ג-טו): "טָבַעְתִּי בֵּינוֹן מְצוּלָה וְאִין
מַעֲמָד וְכוּ', הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאֵל אֶטְבָּעָה" וְכוּ'.

וְזֶה שְׁכָתוֹב בְּזִהְרֵ-הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית כז. על
שמות א, יד): "בַּעֲבֹדָה קָשָׁה" -
'בְּקִשְׁיָא'. "בְּחֹמֶר" - 'בְּחֹמְרָא דְשִׁמְעֵתָא'.
"וּבְלִבָּנִים" - 'בְּלִבּוֹן הַלְכָתָא'.

כִּי זֶה עַקֵּר 'מְרִירַת הַגְּלוּת' - שֶׁמִּבְּלִבֵּל
הַשְּׂמֻחָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'אֲמוּנַת-הַקְּדוֹשׁה', 'אֲנִפִּין-נְהוּרִין' - עַל-יְדֵי
הַ'קִּשְׁיּוֹת' וְהַ'בְּלוּלִים' וְכוּ', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת:
"חֹמְרָא דְשִׁמְעֵתָא וְלִבּוֹן-דְּהַלְכָתָא".

כִּי עַקֵּר בְּחִינַת 'אֲסוּקָא שִׁמְעֵתָא אֲלֵבָא
דְּהַלְכָתָא' הוּא: לְבַרְר וּלְלַבֵּן עֲצוֹת
אֲמִתִּיּוֹת לְעִבּוּדֵי-הַבּוֹרָא-יִתְבַּרְךָ - לְצֵאת
מִזְהַמָּא דְהָאֵי עֲלָמָא שְׁפִלָּה, וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, כִּי "לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר, אֲלֵא
הַמַּעֲשֵׂה" (אבות א, ז).

וּבְשִׁבְלֵ-זֶה עַקֵּר הַהַתְקַרְבוּת לְתַלְמִידֵי-
חֲכָמִים וּלְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיּוֹם
- כִּדִּי שֶׁהֵם יוֹרוּ לָנוּ "אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְכְּדָה בָּהּ

וְאֵת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה" (על-פִּי שְׁמוֹת יח, כ;
יְרֵמְיָה מֵב, ג) בְּכַל-עֵת, בְּאִפְּן שְׁיִזְכָּה כָּל אֶחָד
לְצֵאת מִמָּה שְׁצִרִידְךָ לְצֵאת, וּלְהַתְקַרֵּב וּלְשׁוּב
לְהִשָּׁם-יִתְבַּרְךָ.

אֲבָל הַ'פְּטָרָא-אֲחֵרָא, בְּחִינַת 'מְרִירַת-
הַגְּלוּת', שֶׁהִיא הָעֲצָבוֹת' - מִתְגַּבֵּר
כָּל-כַּף, וּמְמַרְר אֶת חַיֵּי יִשְׂרָאֵל בְּ'קִשְׁיּוֹת'
וּבְ'בְלוּלֵי-הָאֲמוּנָה' וּבְ'בְלוּלֵי-עֲצוֹת' - עַד
שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים לְלַבֵּן הַהֶלְכָה וְהַדֶּרֶךְ וְהַהֲלוֹךְ
לְשׁוּב לְהִשָּׁם-יִתְבַּרְךָ.

וְזֶה (שמות א, שם): "וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשָׂדֵה" -
שֶׁהוּא 'תְּאוֹת-מְמוֹן' וְ'טְרֵדַת-הַפְּרָנְסָה'
- שֶׁמְכַרְחִין לְצֵאת מֵאֵהֶל-תּוֹרָה, לְצֵאת
מִבֵּית-הַמְּדַרְשׁ אֶל הַשָּׂדֵה, לְעַסֵּק בְּפְרָנְסָה.
עַד שֶׁמְטְרִידוֹ "בְּכָל עֲבֹדָה בְּשָׂדֵה" -
וּמְסִיתוֹ וּמְדִיחוֹ מִלְּקַבֵּעַ עֵתִים לְתוֹרָה עַל-
כָּל-פְּנִים.

וְזֶה (שם): "אֵת כָּל עֲבֹדָתְךָ אֲשֶׁר עָבַדְתָּ
בָּהֶם בְּפָרְךָ", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (סוֹטָה יא:):
"בְּפָה רַךְ" - שֶׁבַתְחַלָּה נִכְנָס עִמּוֹ הַבַּעַל-דְּדָבָר
וְהַסְטָרָא-אֲחֵרָא "בְּפָה רַךְ", וּמִתְלַבֵּשׁ
בְּמַצּוֹת.

וְאוֹמֵר לוֹ: "הֲלֹא אֵי-אֲפָשֶׁר לִישֵׁב בְּבֵית-
הַמְּדַרְשׁ כָּל יוֹם, וְהַהֲכַרַח לְצֵאת
אֶל הַשָּׂדֵה לְעַסֵּק בְּמִלְאָכָה וּמִשְׁאֵוִמְתָּן, וְכִי
אֲתָה רוֹצֵה לְמוֹת, אוֹ לְהִיּוֹת עֵנִי וּמִקְבָּל"
וְכוּ'.

עַד שֶׁמְשַׁלְּכּוּ בְּתוֹךְ 'עַמְק טִיטֵ-הַיּוֹן',
שֶׁהוּא 'אֲנִפִּין-חֲשׂוּכִין', מְרִירַת
הָעֲצָבוֹת שֶׁל הַמְּמוֹן, בְּחִינַת "בַּעֲצָבוֹן
תֹּאכְלֶנָּה".

עַד שֶׁאֲפִלוּ בְּשִׁמְרוּיָהּ מְמוֹן, אֵינּוּ מְסַפִּיק
לוֹ כָּל יָמָיו, כִּי מִשְׁתַּוְּקֵק בְּכָל-פַּעַם

יותר, וכל מה ש"מרבח נכסים מרבח דאגה"
(אבות פ"ב מ"ז).

כי מסיתו לבנות "פתם ורעמסם" (שמות
שם), שהם בנינים גדולים וגבוהים
שבונים לעצמם, כמו שכתוב (איוב ג, יד):
"הבנים הרבות למו" וכתוב (תהלים מט, יב)
"קרבם בתימו לעולם" וכו'.

צט.

(לקוטי הלכות, עבודת אלילים ג, ד)

פרעה ומצרים - זה בחינת ה'קלפות',
בחינת 'פחהמדמה', כמו שמבאר
בהתורה "ויהי מקץ" (ח"א נד). שזה עקר
ה'גלות', כשה'פחהמדמה', שמשם כל
התאוות והבלבולים וכו', מתגבר על 'שדאל'
שהוא ה'שכל'.

וזו בחינת גדל העבדות של מצרים,
שהעבדו את בני ישראל בפרה, כמו
שכתוב (שמות ה, ט): "תכבד העבודה" וכו',
"וימרו את תייהם בעבדה קשה בחמר
ובלבנים" (שמות א, יד).

כי עקר העבדות והמרירות שסובלין רב
העולם הרודפים אחר המקמון שהם
עבדים לעצמן, ומשעבדים עם עצמם בקשי,
וממרין את חיי עצמן "בעבודה קשה
בחמר ובלבנים" - שבנין לעצמן בנינים
גדולים כמו "פתם ורעמסם", כדי למרר
חיי עצמן בהם.

"ובכל עבודה בשדה" - שהם נעים-
ונדים תמיד על-פני השדה
בדרכים-רחוקים, וסובלים מרירת השעבוד
מאד מאד, מה שהם בעצמם משעבדים
בעצמן.

והכל בא מ'פחהמדמה', שהוא בחינת
גלות-מצרים, בכל אדם ובכל זמן.
שזה ה'מדמה' מטעה ומבלבל את האדם
בתאוות ובמותרות, ומשעבד בו "בפרה"
ו"בעבודה קשה" וכו' - כי עקר העבדות
והיגיעות בבחינת ה'מדמה', כנ"ל.

ועקר התקון של גלות-מצרים - הוא
על-ידי בחינת 'יוסף', בחינת 'צדקה'
לעניים-הגונים וכו' וכו' (עי' בפנים).

"בחמר ובלבנים"

ק.

(חיי-מוהר"ן, השמטות בסוף-הספר, נדפס בסוף
ספורי-מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

אמרו רז"ל (מגלה יח.): "מלי בסלע,
משתוקא בתרי". וזהו מי שאינו
יכול לדבר פראוי, כמו שצריכין לדבר
בקדשה ובטהרה, ואז שתיקותו יפה מדבורו.
אבל מי שיכול לדבר פתקונו - בודאי דבורו
יקר מאד, ואזי דבורו "שזה שני סלעים".

וזהו שאמרו רז"ל (שבת י: מגלה טז): "על
משקל שני סלעים מילת, נתגלגל
הדבר וירדו אבתינו למצרים".

"משקל שני סלעים מילת" - הינו
בחינת 'מלי', בחינת 'דבורים'
"ששנים שני סלעים".

"על-ידי-זה נתקנאו בו אחיו וירדו
למצרים" - כי "עקר גלות-
מצרים' היה, לתקן פגם-הדבור, שפגמו בו
'דור-הפלגה' שקלקלו ב'דבור' ואמרו
(בראשית יא, ג): 'הבה נלבנה לבנים'".

[שער־הפנויות, דרושי־הפסח א; שער־הפסוקים, פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת; שְׁעַר־הַהִקְדָּמוֹת; מַחְבְּרַת־הַקִּדְּשׁ: כַּנְגֵד מַה שֶׁחָטְאוּ בְּדוֹר־הַפְּלִגָּה: "הָבָה נִלְבְּנָה לְבָנִים" כו' - נֹאמֵר: "וַיִּמְרֹדוּ אֶת חַיֵּיהֶם, בְּחֹמֶר וּבִלְבָנִים".]

מוציא - מצה
- מצות אכילת מצה -

קא

(ח"א נו, זח)

ה'דבור' הוא התגלות־הדעת, וב'מצרים' שהיה ה'דעת' בגלות, "היה גם ה'דבור' בגלות" (זהר וארא כה:). וכשיצאו מ'מצרים', שיצא ה'דעת' מה'גלות' - יצא ונפתח ה'דבור'.

זֶה בְּחִינַת (שבת קד): "מֵאֲמֹר פְּתוּחָה, נֶאֱמָן פְּשׁוּט". "מֵאֲמֹר פְּתוּחָה" - שֶׁנִּפְתְּחָה ה'דבור' ונתגלה ה'דעת'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְפַּשֵּׁט נְאֻמְנוֹת הַשָּׁם־יִתְבַּרְךְ, וְנִכְפַר שֶׁהוּא נֶאֱמָן מִבְּטִיחַ וְעוֹשֶׂה. זֶה בְּחִינַת: "נֶאֱמָן פְּשׁוּט" - שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט נְאֻמְנוֹתוֹ.

זֶה בְּחִינַת 'מ"ן' (שמות טז, טוֹל־לֶחֶם) - רֵאשִׁי־תְבוּת "מֵאֲמֹר נֶאֱמָן", בְּחִינַת "מֵאֲמֹר פְּתוּחָה נֶאֱמָן פְּשׁוּט" כַּנְ"ל - כִּי ה'מ"ן' הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת גְּדוּל' וכו'.

וְעַל־כֵּן "אָכְלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת הַמֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה" (שם טז, לה), כִּי "בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה" (אבות פ"ה מ"א).

זֶה שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל (קדושין לח): "אֶת הַמֶּן אָכְלוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהֵלֵא אַרְבָּעִים שָׁנָה חָסֵר שְׁלֹשִׁים יוֹם, אֲלֵא עוֹנָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם טָעְמוֹ בְּהַ טָעַם מֶן".

כִּי בְּאֵמַת: ה'מֶן' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'דַּעַת', הָיָה רָאוּי שֶׁיֵּאָכְלוּ אוֹתוֹ 'אַרְבָּעִים שָׁנָה' בְּשִׁלְמוֹת, בְּחִינַת 'בִּינָה וְדַעַת' כַּנְ"ל!?

וְעַל־זֶה תִּרְצוּ: "עוֹנָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - הִינּוּ: ה'מִצּוֹת'. "טָעְמוֹ בְּהַ טָעַם מֶן". כִּי ה'שְׁלוֹם' תְּלוּי בְּדַעַת, ו'מַחְלֶקֶת' הוּא הַפֶּךְ הַדַּעַת'.

אֲךָ יֵשׁ מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּאֵמַת 'דַּעַת גְּדוּל מְאֹד', יוֹתֵר מִה'דַּעַת שֶׁל שְׁלוֹם, כִּי הִיא 'אַהֲבָה וְשְׁלוֹם גְּדוּל'.

זֶה: "עוֹנָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - כִּי 'מִצָּה' הִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מא, יב): "אֲנֹשִׁי מִצְתָךְ יִהְיֶה כְּאֵין".

"שֶׁהוֹצִיאוּ" דִּיקָא - כִּי ב'מִצְרַיִם' שֶׁהִיָּה ה'דַּעַת' בְּגָלוּת, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם'.

הִינּוּ: "שֶׁהַמִּצָּה" שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת' - "שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - "טָעְמוֹ בְּהֶם טָעַם מֶן"!

כִּי לְאַחַר שֶׁהוֹצִיאוּ בְּחִינַת ה'מַחְלֶקֶת' מֶן ה'גָּלוּת־מִצְרַיִם', הָיָה בָּהֶם 'טָעַם מֶן', בְּחִינַת 'דַּעַת גְּדוּל', בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם' כַּנְ"ל.

זֶה שֶׁכָּתוּב בְּזֵהר־הַקִּדּוּשׁ (תְּצוּחָה קפג): "שֶׁמִּצָּה הִיא אֲסוּתָא" - כִּי 'מִצָּה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מַחְלֶקֶת לְשֵׁם־שָׁמַיִם', בְּחִינַת 'דַּעַת', בְּחִינַת 'שְׁלוֹם' כַּנְ"ל, הוּא דְּפוּאָה - כִּי 'שְׁלוֹם' הוּא דְּפוּאָה וְכו'.

כִּי עֶפְרַיִם ה'חֹלְאָת' חֲסִי־וְשְׁלוֹם, הוּא מַחְמַת 'הַעֲדָר הַשְׁלוֹם', הִינּוּ: מַחְלֶקֶת הִיסוּדוֹת' שֶׁיְסוּד אֶחָד מִתְגַּבֵּר עַל חֵבְרוֹ. ו'שְׁלוֹם' הוּא דְּפוּאָה'.

וְזֶה שֶׁנִּקְרָא מַצָּה (דְּבָרִים טז, ג): "לֶחֶם עֲנִי"
- כִּי (נְדָרִים מא): "אֵין עָנִי אֶלָּא מִן
הַדַּעַת".

וְזֶה בְּחִינַת 'חֹלֶה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב יג,
ד): "מַדּוּעַ אֶתָּה כָּכָה דָּל בֶּן הַמְּלֹךְ",
ו"מַצָּה הִיא אֲסוּתָא" כַּנ"ל.

וְזֶה: "לֶחֶם עֲנִי" - שֶׁהוּא דְּפוּאָה'
לְהַעֲנִי'.

קב.

(ח"א נז, ח)

יֵשׁ חֲלוּק בֵּין ה'שְׁלוֹם שֶׁל הַתַּעֲנִית שֶׁל
חל', וּבֵין ה'שְׁלוֹם שֶׁל עֲנֵג-שֶׁבֶת'.

שֶׁה'שְׁלוֹם שֶׁל תַּעֲנִית, אֵין לוֹ בְּחִינַת
דְּבוּר'. וְעַל-יְדֵי 'עֲנֵג-שֶׁבֶת',
נִשְׁלַם ה'דְּבוּר' ל'שְׁלוֹם'.

וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (זֹהַר פְּנִיחַס רנב): "אֵין בֵּין
חֶמֶץ לְמַצָּה אֶלָּא מִשְׁהוּ".

"חֶמֶץ" - זֶה בְּחִינַת 'תִּקּוּן הַכַּעַס' עַל-יְדֵי
ה'תַּעֲנִית'.

בְּחִינַת (ישעיה סג, א): "מִי זֶה בָּא מֵאֲדוּם
חֲמוּץ בְּגָדִים". "אֲדוּם" - זֶה בְּחִינַת
כְּבֹד' (זֹהַר פְּנִיחַס רלד, תְּקוּנֵי-זֹהַר נב, נג, קז).

ו"חֶמֶץ" [שְׁזֵהִירִים מְלֹאכְלוּ בַּפֶּסַח] - זֶה בְּחִינַת
'הַכְּנָעַתוֹ', בְּחִינַת 'תַּעֲנִית', בְּחִינַת
'הַעֲדָר אֲכִילָה', בְּחִינַת (שְׁמוּת יב, ט): "כֹּל
מִחֲמַצֵּת לֹא תֹאכְלוּ". "לֹא תֹאכְלוּ" - זֶה
בְּחִינַת 'תַּעֲנִית'.

"מַצָּה" - זֶה בְּחִינַת 'אֲכִילַת עֲנֵג-שֶׁבֶת',
בְּחִינַת (ישעיה סו, יא): "לִמְעַן תִּמְצְאוּ
וְהַתַּעֲנִיתֶם" וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "אֵין בֵּין חֶמֶץ לְמַצָּה" וְכוּ' - הֵינּוּ:
אֵין בֵּין ה'תַּעֲנִית', לְבֵין 'אֲכִילַת
עֲנֵג-שֶׁבֶת' - אֶלָּא 'מִשְׁהוּ' - נוּטְרִיקוֹן:
'וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם" (ישעיה לב,
ז).

הֵינּוּ: כִּי אֵין דוֹמָה 'שְׁלוֹם שֶׁל הַתַּעֲנִית',
ל'שְׁלוֹם שֶׁל שֶׁבֶת', כִּי זֶה 'אֵין לוֹ
פֶּה', וְזֶה 'יֵשׁ לוֹ פֶּה'. וְהַחֲלוּק הוּא כְּמוֹ
מַעֲלַת 'מְדַבֵּר' עַל 'חַי'.

וְזֶהוּ הַחֲלוּק בֵּין "חֶמֶץ" ל'"מַצָּה" - בֵּין
'חַי'ת' ל'ח"א'.

"חֶמֶץ" - הוּא ב'חַי'ת', בְּחִינַת 'שְׁלוֹם
שֶׁאֵין לוֹ פֶּה', בְּחִינַת 'חַי'.

ו"מַצָּה" - הִיא ב'ח"א', בְּחִינַת 'ח'
מוֹצָאוֹת הַפֶּה', בְּחִינַת 'פֶּה'
הַדְּבָרִי'.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מז, כג): "הֵא לָכֶם זָרַע" -
בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם
לְצִדְקָה", בְּחִינַת "מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם",
כַּנ"ל.

קג.

(ח"א רא)

"צְדָקָה תִּצְיַל מַמּוֹת" (מִשְׁלֵי י, ב) -
רַאשֵׁי-תְבוּת: "מַצ"ת" (שְׁמוּת יב,
יח; יג, ז).

וְאָמַר הַמַּעֲתִיק (הַרְבַּ מִשְׁשַׁעֲהֲרִין ז"ל בְּלִקוּטֵי-עֲצוֹת מִהַדוּרָא-
בְּתָרָא): נִרְאָה מִזֶּה: ש'צְדָקָה' מְסַגֵּל, לְהַנְצִיל בַּפֶּסַח מֵאִסּוּר
חֶמֶץ, שֶׁהוּא 'סִטְרָא-דְּמוּתָא', עֵינ מֵאִמַר 'בְּחִצְצוּת',
סִימָן ה' (בְּלִקוּטֵי-מוֹתֵרִין ח"א), וְלִזְכוּת ל'קִדְשַׁת אֲכִילַת מַצָּה'
בְּשִׁלְמוֹת. וּמִזֶּה מוּבָן קֶצֶת: מַה שֶׁנִּתְפַּסַּד מִקְדָּמוֹנִים
וּמְדַבְּרֵי רְבוּתֵינוּ ז"ל (ירוּשְׁלַמִי בְּבֵא-בְתָרָא פ"א ח"ד; רמ"א ארזח
תַּיִים תַּכְט, א): "לִתַּת מְעוֹת הַטִּים לְעֲנִיִּים מִקְדָּם פֶּסַח".

קז.

(ספר-המדות, מפלת ח"ב ב)

**הטחינה של קמה, והלישה של
המצות של פסח' - הוא סגלה
לאשה שמפלת נפלים.**

[והרב מטשענהרין ז"ל ציין [רמז] ל'שמות-רבה' יז, ה: "ועבר ה' לנגף את מצרים" (שמות יב, כג) - מלמד: שאף המעפרות [של המצריים] שהיו ראויות לילד, הפילו, ומתו האמהות, והמשחית יצא וחבל כל מה שמצא, ואין "לנגף" אלא 'עברות', שנאמר (שם כא, כב): "ונגפו אשה הרך". וישאל עושין כל מה שאמר להם הקדוש-ברוך-הוא וכו', הן היו עסוקין ב'מצות' שהיו טוחנין ולשין, והקדוש-ברוך-הוא עוקר נטיעתן של מצרים.]

וציין לידי-משה' שם: הנה עסק הקדוש-ברוך-הוא דגמת עסקם (מדה כנגד מדה). "שהיו טוחנין ולשין" - שהוא התחלת המצה שעדין לא נגמרה. וכן "הקדוש-ברוך-הוא עקר נטיעתן של מצרים" - פרוש: שחבל אף העברין במעייאמן, והוא גם-כן דבר שלא נגמרה מלאכתו].

קה.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג תעב)

**פעם תפס רבנו ז"ל בידו חתיכת מצה,
ואמר: "מצה עם שמירת-הברית,
זהו מצה-שמורה!"** [מצה מיט שמירת-הברית, איז מצה-שמורה!]

**ובעת אמרו התבות 'שמירת-הברית',
החווה והראה רבנו ז"ל על-עצמו!**

[תקוני-זהר (כ): "דבת-זוגיה דצדיק, איהו מצה שמורה', לגבי מצה שלימה עשירה. ומאן גרים דא למחוי בת-זוגיה מצה שמורה' לגבה? בגין דנטר טפה דיליה. ומאן דפגים טפה דיליה, אתקרי בת-זוגו מצה פרוסה' ל'לחם עני" (דברים טז, א) וכו'].

קו.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג תעג;
שערי-צדיק מכתב עא, ו)

**רבנו ז"ל תפס והחזיק פעם בידו מצה
בחג-הפסח, ואמר: "פשאוחזים**

**מצה בידי, אוחזים כביכול את השם-
יתברך בידי" [אז מ'האלט מצה אין די הענט,
האלט מען גאט אין די הענט].**

- מרור -

קז.

(ספר-המדות, עניני 'מרור')

**[א] כזית מרור שאוכלין בפסח, מסגל
לפרנסה (ממון לה - עיין לקוטי-הלכות 'הרשאה' ד, טו-
טז-יז).**

**[ב] אשה שהיא מקשה לילד, תתלה על
צוארה מרור הנשאר (קשוי-לילד ו).**

קח.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב קח)

**רבנו ז"ל אמר: "אם יאכלו בני-ישראל
'מרור' בליל פסח, כבר ישובו
ב'תשעה-באב' לומר 'קינות'!"** [אז מ'זועט עסן
מרור ביים 'סדר', זועט מען שוין זיין 'תשעה-באב' ביי
'קינות']. (הם הלים באותם הימים - של'תק-ערוד אורח-תיים תכח,
א).

[איכה-רבה, פתיחתא יח: "רבי אבין פתח: 'השביעני
במרורים' (איכה ג, טו), בלילי הפסח של יום-טוב הראשון.
'הרוני לענה' (שם), בתשעה-באב. ממה שהשביעני בלילי
יום-טוב הראשון של פסח, 'הרוני' בלילי תשעה-באב
'לענה'. הוי בלילי יום-טוב הראשון של פסח, הוא לילי
תשעה-באב. ועל-זה הנה מקונן ירמיה (שם א, א): 'איכה
ישבה בדר'"].

[איכה-רבה ג, ה: "השביעני במרורים, זה יום-טוב
הראשון של פסח דכתיב בו (שמות יב, ח) 'על מצות
ומרורים' (ומצות על מרורים), 'הרוני לענה', מה שהשביעני
בליל יום-טוב הראשון של פסח, 'הרוני' בליל תשעה-באב
'לענה'. הוי ליל יום-טוב הראשון של פסח, הוא ליל
תשעה-באב"].

קט.

(כוכבי-אור, ספורים-נפלאים מרבי
נפתלי ה; טיח-טרפי-קדש את-קעט)

מעשה ממרור שביל-הסדר שספר
רבנו ז"ל: שפעם-אחת הלכו
יהודי קבצן עם גוי גרמני קבצן כמותו -
לנדד על פני העירות, ולמד היהודי את
הגרמני, שיעשה את-עצמו כמו יהודי, ולא
יקשה עליו הדבר, כיון שלשונם דומה,
והיהודים הרי רחמנים הם, ובודאי ירחמו
עליו.

כיון שהתקרב חג-הפסח - למדו, איך
שיתנהג בבית-היהודי שיזמינו
לשלחן הסדר, שבתחלה עושין קדוש,
ואחר-כך רוחצים ידים, אוכלם שכח לומר לו,
שאוכלים גם מרור.

וכן היה: שהזמינו יהודי אחד אליו לסדר,
אוכלם הוא היה רעב מכל היום, וצפה
שכבר יגיעו לאכל את הדברים הטובים
שאמר לו היהודי.

אוכלם הוא ראה: כי נתנו לו חתיכת כרפס
במיי-מלח ושאר הדברים הנוהגים
בסדר, ואומרים ההגדה, והוא בעינים צופיות
מצפה כבר לאכילה, והוא שמח כבר
שאוכלים כבר המצה, כי הנה עוד מעט קט
יוכל להשקיט את רעבונו.

ופתאום נותנים לו מרור, ונעשה לו מר
בפיו, והוא חשב שזהו
הסעודה, שרק זה יאכלו. ברח תכה
במרירות ורעבון, וחשב לעצמו: יהודים
ארורים! אחר כל החגיגה נותנים לי לאכל
מרור?! ובא לבית-המדרש ונרדם שם.

אחר-כך בא היהודי בפנים שמחות שבע
מאכילה ושתיה, ושאלו: "איך

היה לך הסדר?! - וספר לו בכעס ממה
שעבר עליו.

אמר לו היהודי: "אוי גרמני שוטה! אם
היית מחכה רק עוד מעט - היית
אוכל כל טוב כמוני!"

וספר זאת רבנו, לומר: שזכור הגוף בא
במרירות, אוכלם האדם הושב,
שתמיד יהיה רק המרירות, על-כן בורח
תכה, אוכלם אם ימתין מעט ויסבל מעט
המרירות מזכור גופו, ירגיש אחר-כך כל
מיני חיות ותענוג.

- הלל -

א.

(ספר-המדות - עניני 'הלל')

[א] על-ידי אמירת הלל בקול גדול, זוכים
לאהבת השם-יתברך (אהבה ח).

[ב] על-ידי קריאת הלל, יושיע לך הקדוש-
ברוך-הוא מאויביך (מריבה ג).

[ג] אמירת הלל וצדקה מסגליו לחן בעיני
השם (שרים ג).

"ובכן ויהי בחצי הלילה"

קי.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר א, יב-יג - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')

"כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים"
(שמות יא, ד). "כחצות" דיקא - כי
ב'חצות-הלילה, אז מתעורר ה'נקדה-
טובה'.

בְּבַחֲיַנַת (ברכות ג): "רוח צפון המנשב בפנור של דוד" - בחינת רוח-טובה, נקדה-טובה, הצפון וטמיר אפלו ב'תכלית השנה, אפלו ב'מדרגה פחותה, בבחינת (תהלים לא, כ): "מה רב טובך אשר צפנת".

ואלו הנקודות-טובות מנשבין ב'פנור של דוד" - פי על-ידי-זה נעשין 'נגונים' (לקוטי-מוהר"ן ח"א נד), ועל-כן היה מנגן מאליו על-ידי-זה. ועל-ידי-זה מתעוררין מהשנה ב'חצות-הלילה, ב'תקף השנה.

ועל-כן נמשך ה'רוח-טובה, ה'נקדה-טובה, מ'צפון' דיקא - פי "מצפון תפתח הרעה" (ירמיה א, יד), ומשם דיקא נמשך ה'רוח צפון, רוח-טובה, המנשב ב'פנור של דוד' ומנגן.

פי זה עקר מעלת ה'טוב' היוצא מתוך 'תקף הרע והסטר-אחר-א' כנ"ל, ועל-ידי-זה דיקא נעשין 'נגונים', וכמוכא בפסחים (זהר תזריע מח. מדרש-תמונה פ"ג ופ"ד): "ש'יתרון האור מן החשך" (קהלת ב, יג) דיקא, ב'ידוע.

פי ב'חצות' - "אז השכינה כבבכול בתכלית המעוט, ב'ידוע. ואז היא בבחינת נקדה לבד" (פרי-עץ-חיים, תקוני-חצות פ"ב), ואז הוא ה'תגברות-השנה'.

ואז דיקא צריך כל אחד מי שנוגע יראת-השם בלבד, להתגבר בהתגברות גדול מאד - להתעורר מהשנה אז.

וזוה בחינת שמתעוררים מ'תקף השנה והסטר-אחר-א, על-ידי 'נקדה-טובה' לבד וכו', כנ"ל.

ואז הוא בחינת 'יציאת-מצרים' - פי עקר ה'גאלה' של 'יציאת-מצרים', היה על-ידי בחינה הנ"ל.

הינו: שישראל היו מלכלכים, פי "היו בבחינת ארבעים-ותשעה שערי-טמאה", ב'ידוע (זהר-חדש, תחלת פרשת יתרו; פרי-עץ-חיים, חגי-המצות פ"א). והשם-יתברך רחם עליהם ומצא בהם נקדות-טובות, אפלו ב'תקף טמאת מצרים' שהתגברה עליהם.

כמו שאמרו רז"ל (מדרש-תהלים קיד): "בשביל ארבעה דברים לבד נגאלו" - זה בחינת נקדות-טובות שמצא בהם השם-יתברך אפלו במצרים, ועל-ידי-זה נגאלו.

וזוהו (יחזקאל טז, ו): "ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיה, ואמר לך בדמיה חיי בדמיה חיי" - אפלו בתקף הדמים והלכלוכים, אף-על-פי-כן - "חיי"! פי גם שם יכולין למצא נקדות-טובות, כנ"ל, שעל-ידי-זה נגאלו.

וזוה בחינת: "פסח" - "שחמל ודלג השם-יתברך" (רש"י שמות יב, כג), "על בתי בני ישראל, בנגפו את מצרים" (שמות יב, כז).

וזוה בחינת שהשם-יתברך ברחמיו לקט והציל את הנקדות-טובות, שהם בחינות 'ישראל', בחינות (שם ד, כב): "בני בכרי ישראל", מבין 'בכורי מצרים', מבין 'תקף הסטר-אחר-א' - שזה היה עקר 'גאלת מצרים', כנ"ל.

קיא.

(לקוטי-הלכות, השפמות-הבקר ה, יב - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקענו תוכחה')

על-כן היה עקר 'יציאת-מצרים'
ב'חצות', כמו שכתוב שם: "פחצת
הלילה אני יוצא בתוך מצרים" (שמות יא, ד).
"פחצות" דיקא.

כי עקר 'יציאת-מצרים' היה על-ידי משה
משה ואהרן, שהם בחינת 'תפלה
בבחינת דין', בחינת (שם ז, ט): "והשלך לפני
פרעה יהי לתנין".

על-כן היה עקר 'יציאת-מצרים' ב'חצות-
הלילה' - כי אז מתעורר כח
ה'תפלה בבחינת דין'.

ב'חצות-הלילה, אז מתעורר ה'נקדה-
טובה'.

קיב.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחרית ב, ד - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנ, 'דע שכל מיני צער')

על-כן הגאולה הראשונה שהיא
'יציאת-מצרים', שכולל כל
הגאולות, "כי כל הגליות מכונים בשם
מצרים" (בראשית-רבה טז, ד; לקוטי-מוהר"ן ח"א ד) -
התחילה ב'חצות-הלילה, כמו שכתוב
(שמות יא, ד): "פחצת הלילה אני יוצא בתוך
מצרים".

כי עקר כל הגאולות, בפרט 'גאלת-
מצרים', היה על-ידי בחינת 'השגחה',
שהמשיך השם-יתברך מסוף-העולם,
מעלמא-דאיתי.

כי אז ב'יציאת-מצרים', היה 'שדוד
המערכות' ו'בטול הטבע' - כי אז גלה
השם-יתברך השגחתו, על-ידי המופתים
נוראים שעשה אז, ובטל הטבע.

וכל-זה היה על-ידי בחינת 'עלמא-דאיתי',
כי "מסטרן דיובלא נפקו" (זהר
בשלח מו, משפטים קכא); שהוא בחינת 'חמשים
שערי בינה', בחינת 'עלמא-דאיתי', כידוע.

ועל-כן היתה הגאולה ב'חצות-הלילה'
דיקא - דהינו: ששבר את
ה'לילה' ו'החשך', שהם בחינת 'חכמת-
הטבע', וגלה 'השגחה' בעולם, ועל-ידי-זה
היה עקר הגאולה, כנ"ל.

קיג.

(לקוטי-הלכות, ציצית ג, ג - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקענו ממטלה')

עקר 'יציאת-מצרים' הוא על-ידי בחינת
'חצות', בבחינת (שמות יא, ד): "פחצות
הלילה אני יוצא בתוך מצרים".

דהינו: על-ידי שמשברין ה"ש"לש
משמרות" (ברכות ג), ה'ש"לש מדות
רעות', שהם: א) 'תאות-מזון', ב) 'תאות-
אכילה', ג) 'תאות-משגל'.

שהם בחינת 'חשפת לילה', שהם עקר
'גלות-מצרים', שהוא 'גלות של
הסטרן-אחרא', שמתגבר על האדם ב'ש"לש
מדות' הנ"ל, שהם 'כלל כל התאוות'.

ועל-ידי בחינת 'חצות' שמשברין את
הלילה - על-ידי-זה יוצאין
מ'גלות-מצרים', מ'גלות שלש מדות' הנ"ל
- בבחינת: "פחצות הלילה אני יוצא בתוך
מצרים" כנ"ל.

קיד.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, מז)

"כה אמר ה' פחצת הלילה אני יוצא
בתוך מצרים" (שמות יא, ד). סוד
'חצות-לילה' גם 'משה' לא יכל לעמד עליו

בשלמות, כמו שאמרו רז"ל (ברכות ג): "מפדי משה לא ידע חצות אימת, ואמר 'פחצות', דוד ידע? שאמר (תהלים קיט, סב): 'חצות לילה אקום להודות לך' וכו'".

הינו: פי 'משה' ידע, שעקר הוא הגאולה האחרונה שתהיה בזכות דוד והנלוים אליו, שהם הצדיקים וכשרים העומדים בפחצות-לילה - לקונן על 'הרבן בית-המקדש' - שאז "השם-יתברך וכל הצדיקים שבגן עדן צייתין לקליהו" [מקשיבים לקולם] וכו' (זהר לך עז: ועוד).

ועל-ידי-זה תהיה הגאולה בבחינת (ישעיה סו, י): "שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה", וכמו שאמרו רז"ל (תענית ל): "כל המתאבל על ירושלים" וכו'.

אבל לא יכול לעמד על הדבר, מתי יהיה הקץ, כי הוא סתום מאד.

ועל-כן גם בגאולה הראשונה רמז בדבריו, שאמר: "פחצת הלילה אני יוצא" - פי בכל דבריו ושליחותו הסתכל על הקץ האחרון שבשביל-זה מאן בשליחות בתחלה וכו'.

ועל-כן רמז בדבריו ואמר: "פחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים" וכו' - פי "כל הגליות מכנים בשם מצרים" (בראשית-רבה טז, ד), ועל-כן אמר "פחצת" - פי הקץ האחרון סתום מאד, רק דוד שהוא בעצמו משיח אמר (תהלים קיט, סב): חצות לילה אקום וכו'.

ועל-כן אמר משה אז: "פה אמר ה'" - פי נבואה זו של בחינת חצות, שמרמז על קץ האחרון - היא רחוקה מאד,

ואי-אפשר לעמד על-זה - על-כן אמר בלשון "פה".

"תעוז ירך ותרום ימינה, כליל התקדש חג פסח"

קטו.

(ח"א מט, ו)

עקר 'ידיעת הקבלה', 'סודות התורה', יהיה לעתיד, שאז יתגלה 'אורייתא דעתיקא', בבחינת 'תענוג שבת', בבחינת (ישעיה נח, יד): "אז תתענג על ה".

וזו לשון 'תשרי', לשון 'שירה', ולשון "פסח" (שמות יב, יא-כז), 'פ"ה ס"ח' (שער-הפגנות, דרושי הפסח; פרי-עץ-חיים, שער חג המצות), כמו שכתוב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג".

פי יתער שיר ונגונא בעלמא, בבחינת: 'פ"ה ס"ח', בבחינת (תהלים ל, יג): "למען יזמרך כבוד ולא ידם", 'ולא ידם' דיקא, הינו: 'פ"ה ס"ח'.

"אדיר הוא יבנה ביתו בקרוב"

קטז.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תשפ)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: שבסדר ההגדה, סדרו לנו חכמינו ז"ל, לומר ולנגן את הפזמון: "אדיר הוא יבנה ביתו בקרוב" בסוף הסדר, כדי שיצאו בזה ידי חובת 'אמירת תקון חצות!' - כי בסוף הסדר, אז כבר עת חצות לילה!

ספירת העמר

– פלליות ענייני 'ספירת העמר' –

א.

(ח"א י, ח)

המן חשב: שכבר מת משה המבטל פח העבודת-אלילים, ואין עוד מי שיוכל לבטלו.

אבל 'מרדכי ואסתר' היה להם פח לבטל העבודת-אלילים של 'המן' – פי על-ידי 'הארית מרדכי ואסתר', הינו בחינת 'ה'דין' ו'רגליו' – נתבטלו ה'פירות', ונתרבה 'אמונה' בעולם על-ידיהם.

וזוה בחינות "עמר שעורים".

"עמ"ר" – זה בחינת 'מרדכי', 'ע"ן' מו"ר', "מר דרור" (שמות ל, כג – חליון קלט:). "דרור" – לשון 'חרות' (ראשי-שנה ט:), הינו בחינת (שמות לב, טז): "חרות על הלחת", כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד:): "אל תקרי חרות אלא חרות", שהוא בחינת התורה-בנגלה, שהוא בחינת: "עין בעין" (במדבר יד, יד).

"שעורים" – זה בחינת "אסתר ברוח-הקדש" (מגלה ז), כמו שכתוב (דברים לב, ב): "כשעירם עלי דשא", לשון 'רוח' (רש"י שם) – בחינת ה'צדיק' שהוא ה'רוח-שבבל'.

ובשביל-זה (מגלה טז. אסתר-רבה י, ד): "כשבא המן למרדכי, מצאו עוסק בעמר שעורים, אמר להם:

עמר שעורים דיכנו, אתי ונצח אותו ואת בניו".

פי על-ידי 'עמר-שעורים', בחינת 'דין' ו'רגליו', בחינת 'המחאת-כף ו'רקודין' – נתבטל ה'עבודת-הזרה', בחינת 'המן', בחינת 'גאות'.

ובשביל-זה צוה המן לעשות "עץ גבה ומשיים אמה" (אסתר ה, יד) – פי רצה לבטל פח ה'חמשים יום' של 'ספירת-העמר', שהוא הפח של 'מרדכי ואסתר'.

וזוה (בבא-בבא ע"ד): "ושקיל גבבא דעמרא" – זה בחינת 'עמר'.

"ומשיה במיא" – זה בחינת 'שעורים', בחינת "אסתר ברוח-הקדש", שהוא בחינת 'רגליו'.

[לקוטי-עצות, מועדי ה', ספירה ושבועות א: על-ידי 'שמתח פורים' ב'המחאת-כף ו'רקודין' – על-ידי-זה זוכין לקיים מצות 'ספירת-העמר' בשלמות! – ועל-ידי-זה זוכין ל'קבלת-התורה' בנגלה ובנסתר!].

ב.

(ח"א קפב)

דע: שכל מה שהעולם מדברים בספירה בכל ימי הספירה, הם מדברים רק מהספירה של אותו היום.

ומי שהוא מבין – יוכל לשמע ולידע זאת, אם יטה אָזְנוֹ היטב לספורי דבריהם, ישמע שהם מדברים רק מהספירה של אותו יום.

ג.

(ספר-המדות, עניני 'ספירת העמר')

[א] על-ידי 'ספירת-העמר', נצולין מ'גרוש'

(ספירת-העמר ח"ב א).

[ב] ביותר צריך להזהר לטבל לקריז בימי

עמר (ספירת-העמר ח"ב ב).

[ג] ב'ספירת-העמר' - יכולין להכניע את

המסור. וסימן: 'לעמ"ר' - ראשי-תבות

(תגיגה ה: על הפסוק באיכה ב, א: "השליך משמים

אֶרֶץ"):

"מ'איגרא ר'מא ל'בירא ע'מיקתא" [מגג גבה, לבור עמק] (ספירת-העמר ח"ב ג).

"הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית-המקדש למקומה"

ד.

(לקוטי-הלכות, בית-הפנסת ד, ו)

בשביל-זה "התחיל שלמה המלך"

על-ידי-השלום, לבנות יסוד

בית-המקדש' בהודש איר" (מלכים-א ו, א-ב;

דברי-הימים-ב ג, ב) - שכל החדש הזה הוא כלו

בימי הספירה, ועל-ידי הספירה מתקנין

ה'דמים', וזוכין ל'שלום'.

ועל-כן אז התחיל 'בנין בית-המקדש' -

שמשם קדשת הבית-הפנסת

ובית-המדרש, שכל קדשתם הוא בבחינת

'שלום'.

"אלקים יחננו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה"

(מזמור 'למנצח בנגינת' - תהלים סז, ב)

ה.

(ח"א ב, בסוף)

בגלותנו, כפיכול הקדוש-ברוך-הוא

בהסתרת-פנים, כמו שכתוב

(תהלים ל, ח): "הסתרת פניך", שהוא בחינות

'רחמים', ופנה 'ערף' שהוא בחינות 'דין'.

וכל תפלותינו ובקשתנו, על-זה שפנה

'ערף' אלינו: "שיחזר את פניו!" -

כמו שכתוב (שם כה, טז; סט, יז; פו, טז; קיט, קלב):

"פנה אלי". וכמו שכתוב (במדבר ו, כה): "יאר

ה' פניו".

ו.

(ח"א סג)

'פנים' לשון 'פעס', כמו שכתוב (שמות לג,

יד): "פני ילכו". וגם 'פנים' לשון

'רצון והשגחת השם-יתברך', כמו שכתוב

(במדבר ו, כה): "יאר ה' פניו אליך".

ז.

(לקוטי-הלכות, שלוחין ה, ראשי-פרקים בסופו)

'תקון העמר' "ממחרת השבת", שהוא

'פסח' - אז נמשך: בחינת

רוח-הקדש על-ידי 'משה רבנו', בחינת:

עצם ההארה של ליל ראשון של פסח וכו'.

ועל-ידי-זה יש פח להניף העמר ולספור

ספירה וכו', שהוא: בקשה

וחפוש אחר הצדיק, בחינת (תהלים סז, ב):

"יאר פניו אתנו סלה" - פי "הצדיקים הם

אנפי שכניתא" (זהר תרומה קסג). ואז זוכין

ל'קבלת-התורה', בחינת 'רוח-הקדש' וכו',

"שכל העולם תלוי עד יום זה שהוא ששי

בסיון" וכו' (שבת פח).

ח.

(לקוטי-הלכות, גנבה ג, יא)

על-כן מבקשין אחר הספירה: "יאר פניו

אתנו סלה" (תהלים סז, ב) - פי זוכין

על-ידי הספירה לבחינת 'הארת-פנים',

'הדרת-פנים', בחינת ה'שבעים-פנים' של

תורה' - שזהו בחינת 'קבלת התורה בשבועות'.

"לדעת בארץ דרפק, בכל גוים ישועתך"

(מזמור 'למנצח בנגינת' - תהלים סז, ג)

ט.

(שיחות הר"ן רצב)

ספרו לי שיחתו הקדושה: שחסיד אחד בא לפניו שהיה חשוב קצת (הלא הוא רבי יודל תלמיד רבנו ז"ל, בתחלת התקרבותו - פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן כג - עני-שם הספור באריכות), וכבר היה בא בימים קצת, והיה לו ידיעה בכתבי האר"ז"ל, ורצה להתקרב לרבנו ז"ל. והתחיל לדבר עם רבנו ז"ל, בדרך החסידים החשובים.

ואמר לרבנו ז"ל: "יורנו רבנו דרך לעבודת-הבורא יתברך!"

ענה ואמר רבנו ז"ל, בלשון תמיהה: "לדעת בארץ דרפק?"! (תהלים סז, ג) - הינו: "מי שהוא עדין משקע בארציות גמורה, הוא רוצה לדעת דרך להתקרב להשם-יתברך?"!

וכפי המובן מהספור - שקפדתו היה: מה שמדבר עמו בלשון גדלות, שרוצה לידע דרך להשם-יתברך, כאלו לא חסר לו פי אם לידע דרכים. כי רבנו ז"ל רצה, שיידבר עמו באמת.

"ארץ נתנה יבולה, יברכנו אלקים אלקינו"

(מזמור 'למנצח בנגינת' - תהלים סז, ז)

י.

(ח"א רעז)

בעת שהארץ נותנת יבולה שנותנת פח בכל האילנות והצמחים, בזמן החניטה ב'חדש-אייר' - אזי יש פח יותר בכל הרפואות.

ועקר הוא 'ארץ-ישראל' וכו' - ואזי היא בחינת (תהלים סז, ז): "ארץ נתנה יבולה" - שנותנת פחותיה לכל 'יבול הארץ' - ואזי יש פח לכל הרפואות.

ועל-כן אותיות 'אייר', ראשי-תבות (שם ו, יא): "איבי ישובו יבשו רגע" (מגלה-עמקות אופן קבא; דר-דין מאמר ז) - כי אזי הם כל הרפואות שהם בחינת 'שלום', בחינת: "ארץ נתנה יבולה".

יא.

(לקוטי-הלכות, גלוח ד, ט)

זהו כל עסקנו בימי הספירה, להמשיך פרנסה ומזון-דקדשה, על-ידי ה'צמזומים הקדושים', בחינת 'שערות הקדושים' שממשיכין בימי הספירה, כי משם נמשך ה'פרנסה-דקדשה'. וזה שאנו מבקשין בספירה: "ארץ נתנה יבולה, יברכנו" וגו' (תהלים סז, ז).

וזה שמבקשים: "יאר פניו אתנו סלה" (שם, שם ב) - כי אנו מבקשים: שעל-ידי ה'ספירה', שעל-ידי-זה נתתקנים ה'צמזומים' וה'מדות-הקדושים' - על-ידי-זה נזכה ל'פרנסה-דקדשה', בחינת: "ארץ נתנה יבולה". ועל-ידי-זה נזפה: ל'הארת פני השם'.

וְעַל-כֵּן בַּיָּמִי הַסְּפִירָה, הַתְּחַלַּת יְרִידַת
הַמָּן, כִּי "בַּחֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּאֵר
יָרֵד הַמָּן" (שַׁבָּת פז: סְדֵר-עוֹלָם-רַבָּה פ"ה; רש"י שְׁמוֹת
טז, א; טז, לה) - כִּי הַמָּן הוּא בְּחִינַת 'פְּרִנְסָה-
דְּקַדְשָׁה', שְׁמֵאֲמִינִים: שְׁכַל הַפְּרִנְסָה הוּא רַק
מֵהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ. וְכִמּוֹ שְׁכַלְכַל אֶת אֲבוֹתֵינוּ
וְהוֹרִיד לָהֶם הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, כְּמוֹ-כֵן הוּא
מְפָרְנֵס אוֹתֵנוּ בְּרַחֲמָיו עִתָּהּ, כִּי "לֹא נִתְּנָה
תּוֹרָה כִּי אִם לְאוֹכְלֵי הַמָּן" (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח, וַיִּסַּע
ב).

יב.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, פְּדִיּוֹן-בְּכוֹר ה, יח)

עַל-כֵּן סוֹפְרִין יָמֵי הַסְּפִירָה בְּעֵת שֶׁגִּדְלָה
הַתְּבוּאָה, וּמִבְּקָשֶׁיךָ אִזּוּ בְּכָל יוֹם
(תְּהִלִּים טז, ז): "אֶרֶץ נְתָנָה יְבוּלָהּ, יִבְרַכְנוּ
אֱלֹקִים" וְכוּ'. וְכָל מִסְפֵּר יָמֵי הַסְּפִירָה, הוּא
מִתְּבוּאָת הָעֶמֶר שְׁעוֹרִים, עַד 'שְׁבוּעוֹת'
שֶׁמִּבִּיאִין 'שְׁתֵּי-הַלֶּחֶם' מ'חֲטִיִּם'.

כִּי הָעֶמֶר הַתִּיר אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶסוּר
לְאָכַל קֹדֶם הַנִּפְתֵּה-הָעֶמֶר, כִּי עַל-יְדֵי
הַדְּעוּת שֶׁמִּמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי הַנִּפְתֵּה-הָעֶמֶר,
זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶץ-הָרְצוּן בְּשַׁעַת
הָאֲכִילָה, שְׂזָה עַקֵּר תִּקּוּן אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן אִזּוּ מִבְּקָשֶׁיךָ עַל-זֶה: "שְׁתַּתֵּן
הָאֶרֶץ יְבוּלָהּ, וַיִּבְרַכְנוּ אֱלֹקִים" -
כִּי עַקֵּר ה'בְּרִכָּה', הוּא הָאֶרֶץ-הָרְצוּן, שֶׁהוּא
'מְקוֹר הַבְּרִכָּה', בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר ו, כה): "יִבְרַכְךָ
ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ, יָאֵר ה' פְּנֵינוּ" וְכוּ'.

שְׂזָהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁמִּבְּקָשֶׁיךָ בַּסְּפִירָה:
"אֱלֹקִים יַחַנְנוּ וַיִּבְרַכְנוּ, יָאֵר פְּנֵינוּ
אֶתְנוּ סֶלָה" - דְּהֵינּוּ: הָאֶרֶץ-הָרְצוּן בְּשַׁעַת
הָאֲכִילָה וְהַפְּרִנְסָה שֶׁמִּקְבְּלִין אִזּוּ, כִּי אִזּוּ גִדְלָה
הַתְּבוּאָה.

וְכֵן הַמָּן שֶׁהוּא בְּחִינַת 'פְּרִנְסַת יִשְׂרָאֵל',
נִמְשָׁךְ בַּיָּמִי הַסְּפִירָה, "בַּחֲמִשָּׁה-
עָשָׂר בְּאֵר" (שַׁבָּת פז: סְדֵר-עוֹלָם-רַבָּה פ"ה; רש"י
שְׁמוֹת טז, א; טז, לה) - כִּי הַמָּן, בְּחִינַת 'הָאֶרֶץ-
הָרְצוּן' שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַדְּעוּת שֶׁל מֹשֶׁה
וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן "לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֶלָּא לְאוֹכְלֵי
הַמָּן" (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח, וַיִּסַּע ב) - כִּי
מִחֲמַת שְׁבִי'יִמֵי הַסְּפִירָה נִמְשָׁךְ הַדְּעוּת -
עַל-כֵּן אִזּוּ נִמְשָׁךְ ה'פְּרִנְסָה' בְּחִינַת 'מָן',
בְּחִינַת: "אֶרֶץ נְתָנָה יְבוּלָהּ" - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
מְקַבְּלִין הָאֶרֶץ-הָרְצוּן, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר
קִיּוֹם הַמְּשַׁכֵּת הַדְּעוּת מְדוּר לְדוּר לְנִצָּח.

יג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, גְּנֻבָה ג, י)

וְזֶה בְּחִינַת הַמָּן שֶׁזוֹכִין בַּיָּמִי הַסְּפִירָה,
כִּי "בְּט"ו בְּאֵר יָרֵד לָהֶם הַמָּן" (שַׁבָּת
פז:), וְגַם "עֲנָה שֶׁהוֹצִיאֵנוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
טַעֲמוֹ בַּה טַעַם מָן" (קִדּוּשֵׁיךָ לח.).

"יִבְרַכְנוּ אֱלֹקִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אֲפִסֵי אֶרֶץ"
(מִזְמוֹר 'לְמִנְצַח בְּנִגִּינַת' - תְּהִלִּים טז, ח)

יד.

(ח"א עה)

יֵשׁ מְדַת-נִצָּחוֹן וּמְחַלְקַת וּמְלַחְמָה!
וּמְדָה זֹאת בָּאָה: מִדְּמִים' שְׁעֵדִין לֹא
עֶבֶד בָּהֶם הַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ! - כִּי עַקֵּר מְדַת-
הַנִּצָּחוֹן הוּא מֵהַדְּמִים' וְכוּ! - וְצָרִיךְ כָּל
אֶחָד לְבַטֵּל מְדַת-הַנִּצָּחוֹן וְהַמְּחַלְקַת,
וְלַרְדֵּף אַחֵר ה'שְׁלוֹם'!

וְעַל-יְדֵי שִׁדְבַר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה,
יִזְכֶּה ל'שְׁלוֹם' וְכוּ! - כִּי עַקֵּר

שיתבטל הגוף לגמרי כאין וכאפס, על-ידי
'דבורי תורה ותפלה'.

**ולבוא לזה, לבטל הגוף לגמרי, הוא על-
ידי 'ראה' וכו'!**

וזה פרוש הפסוק (תהלים סז, ח): **"יברכנו
אלקים"** - זה בחינת 'שלוש', **"פי לא
מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה,
אלא השלוש"** (עוקצין פ"ג מ"ב).

"וייראו אתו" - הינו: **'ראה', שעל-ידי-
זה נתבטל הגוף לגמרי, על-ידי
'דבורי תורה ותפלה', כנ"ל.**

וזהו: "כל אפסי ארץ" - הינו: שכל
ה'ארציות' נעשים 'אפס ואין', פי
נתבטלין לגמרי, כנ"ל.

אזי זוכין ל'ברכה', שהוא בחינת 'שלוש',
בחינת: **"יברכנו אלקים",** וכנ"ל.

"צעקתנו יודע תעלמות" (תפלת 'אנא בכח')

טו.

(ח"א כא, ז)

**ה'צעקות' שאדם צועק בתפלתו
ובתורתו כשנסתלקין המחין
בבחינת 'עבור', הן בחינת 'צעקת היולדת'
בשעה שהיא פורעת לילד, שראמת 'עי"ן
קליו' כמנין תבות שבמזמור "יענגד" (תהלים
כ), ואז מולדת (זהר פנחס רמט:).**

**וה'שבועין קליו', הם בחינת 'שבועה
קולות' שאמר דוד על המים
(תהלים כט), שכל אחד כלול מעשר. והקדוש-
ברוך-הוא שהוא יודע תעלומות של
המחין, הוא מאזין צעקתנו, בחינת (תפלת
'אנא בכח'): "צעקתנו יודע תעלומות".**

הבריאה היתה על-ידי ה'דבור', כמו שכתוב
(תהלים לג, ו): **"בדבר ה' שמים נעשו".** ועל-ידי
ה'שבירה' נפלו 'ניצוצות' בכל הדברים וכו',
וה'ניצוצות' הם 'אותיות'.

**וקדם שמוציאם אל ה'דבור' - הם
בבחינת 'דם', שהוא בחינת 'נפש'
וכו'. וכשמוציאם על-ידי ה'דבור' - זהו
בחינת (שיר-השירים ה, ו): **"נפשי יצאה בדברו",
ואז מעלה ה'ניצוצות' ומחברם יחד, ועושה
'שלוש' ביניהם.****

**על-כן צריכין לדבר רק 'דבורים-
קדושים', ולא 'דברים אחרים' -
כדי להעלות ה'ניצוצות' הנ"ל, לתקן כל
העולמות!**

**וזהו שאמרנו למעלה: שעל-ידי ה'דמים'
שלא עבד בהם השם-יתברך, מזה
בא 'נצחון ומחלקת'! - פי עקר ה'נצחון'
וה'מחלקת', הוא מבחינת ה'ניצוצות-
הנפולין' הנ"ל, קדם שמחברם ומתקנם, שאז
הם בבחינת 'מחלקת', ואזי הם בחינת 'דמים'
כנ"ל.**

**ועל-כן צריך לעבד השם-יתברך, בכל
ה'טפי דם' שנמצאים בו! - דהינו:
שידבר הרבה בתורה ותפלה, עד שיהיה
נעשה מכל ה'דמים', 'דבורים של תורה
ותפלה'. פי ה'דבור' הוא מ'הנפש', שהוא
בחינת 'דמים'.**

**ואזי מבטל כל ה'נצחון' וה'מחלקת'
הנמשך מה'ניצוצות-הנפולין', שהם
הם בחינת ה'דמים' שעדין לא עבד בהם
השם-יתברך, כנ"ל.**

**וצריכין לדבר בתורה ותפלה, עד שיהיה
הגוף בטל ואפס וכו'! - דהינו:**

"שבע שבתות תמימת תהינה" (ויקרא כג, טו)

ז.

(לקוטי הלכות, פקדון ד, ה'ז)

עקר פונת הספירה, שצריכין לספר בכל יום בפה מלא: שצריכין לדעת ולזכר היטב: שימי האדם מנויים וספורים במספר ובמנין כל יום ויום, והאדם יצטרך לתן דין וחשבון מכל יום ויום.

כי אין שום יום, ואפלו שעה ורגע אחת, אינו הולך לבטלה, בבחינת (ויקרא כג, טו): "שבע שבתות תמימת תהינה" - שה'שבע שבתות' שהם ימי הספירה, צריכין להיות תמימות ושלמות בעבודת-השם, ולא ילך מהם רגע לאבוד. כי ה'שבע שבתות' מרמזין על כל ימי חיי האדם.

כי מחמת זממת מצרים' יכולין הסטרא-אחרא והקלפות לבלבל את המוח, שיטעה את עצמו: באלו אין היום הזה שהוא בו, מסגל לעבודת הבורא יתברך, וירצה לדחות עבודת-השם מיום ליום.

כמצוי זאת ברב בני-אדם: שעקר התרחקותם מעבודת-השם, הוא רק על-ידי-זה שדוחין עצמן מעבודת השם מיום ליום, על-ידי הפגיעות והבלבולים והעכובים שיש בכל יום, עד שנדמה באלו אין זה היום נמנה ונספר כלל, וכאלו היום הזה אי-אפשר לעבד השם יתברך.

ועל-כן דוחה עצמו ליום המחר. וליום המחר נמצאים מניעות ובלבולים אחרים, ודוחה עצמו להלך, וכן בכל יום ויום, עד שרב ימיהם כלים בזה להבל ולריק חס-ושלום.

והוא במקום 'צעקת השכינה', באלו היא צועקת - ואז מולדת המחין. וזה בבחינת (ש"ה): "הקול מעורר הפונה" - הינו: ה'מחין'.

"כדי לטהרנו מקלפותינו ומטמאותינו"

טז.

(לקוטי הלכות, נטילת-ידיים לסעודה ו, לו)

על-ידי 'תקון הספירה', זוכין "לטהר עצמנו מקלפותינו ומטמאותינו" - מכל ה'רוח-שטות' של ה'עוונות'.

והעקר: על-ידי שיודעין ומכוונים על-ידי הצדיק-האמת: שגם שם בתוך הרוח-שטות בעצמו, נעלם השם-יתברך, כי יש שם ניצוצות אלקותו יתברך המחין אותם, שזה עקר הפגם של העוונות, שהוריד ניצוצות קדושות באלו, למקומות-מטנפים באלו.

וזה עקר התקון - כשיודע ומאמין: שיש שם 'ניצוצות קדושים', שהם חיות אלקותו יתברך, ומדבק את עצמו להשם-יתברך גם משם. עד שנתעורר ושב להשם-יתברך מכל מקום שהוא.

עד שמלקט ומברר בכל יום פמה ניצוצות - עד שמהפך בחינת 'שטות', לבחינת 'אדם', שהוא בחינת 'דעת' בחינת 'רצון'. והכל על-ידי ה'דעת' של הצדיק-האמת, שמאיר בלב כל אחד ואחד, כי עדין השם עמו וכו'. (עי' שם בפנים באותיות לרלו, אריכות מתק לשונו הקדוש).

- כי כל ימי האדם מנויים וספורים, והלואי שיפרע חובת כל יום ויום בזמנו.

**ועל-ידי שסופרין 'שבע שבתות' קדם
'קבלת-התורה' - יוצאין**

מטמאה לטהרה, וממשיכין האמת והקדשה על-עצמו, שידע תמיד בכל יום ויום: שהעקר הוא 'היום הזה' דיקא.

ועל-כן צריכין לספור בפה מלא - כי
הדבור יש לו כח גדול להזכיר את האדם, אפלו בעת שאינו נקי עדין מזהמתו בשלמות.

אבל אחר 'קבלת-התורה' בשבועות - אזי אין צריכין עוד לספור הימים בפה מלא בכל יום בשאר ימות השנה, כי כבר המשכנו עלינו הקדשה על-ידי 'מצות ספירת-העמר' ו'קבלת-התורה', עד שממילא צריכין לזכור זאת בכל יום ויום שזה היום מנוי וספור, וצריכין לצאת בו חובת היום בזה היום דיקא, שזה עקר הקדשה.

**"עד ממחרת השבת השביעת,
תספרו חמשים יום" (ויקרא כג, טז)**

יח.

(ח"ב עג)

**מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל
ב'אמירת תהלים', פי 'אמירת תהלים'
מסגל ל'תשובה'.**

**כי יש 'נון' שער-תשובה, ו'מ"ט שיערים'
יכול כל אדם לכנס בהם ולהשיגם, אך
'שער-החמשים' הוא בחינת ה'תשובה של
השם-יתברך בעצמו' כפי-יכול, כמו שכתוב
(מלאכי ג, ז): "שובו אלי ואשובה אליכם".**

ובאמת בודאי: כפי התגברות השתטחות והתפשטות הסטרא-אחרא שבכל יום ויום, בודאי קשה מאד לעסק בעבודת-השם.

אבל צריכין לידע היטב: שאף-על-פי-כן, זה היום הוא יום, ועולה בחשבון, ובודאי יש בו טוב. הינו: כי בכל יום ויום יש בו חכמה ושכל מיחד דקדשה, שיכולין להכיר ולהשיג הבורא יתברך על-ידו, שזה העקר, וכל אחד מטל עליו להמשיך זה החכמה והשכל בכל יום ויום כפי בחינתו.

על-כן צריכין להתגבר ולהשתדל בכל יום ויום, לשבר הקלפה, שהם כלל כל המניעות והבלבולים הנ"ל, ולידע ולהאמין: "שידיקא ביום זה יכול להתקרב להשם-יתברך, ולמצא הטוב שבה היום דיקא, כל אחד לפי בחינתו".

וזוה יסוד כלל 'קבלת-התורה', בבחינת:
"היום הזה אנכי מצוה" וכו', וכתוב (דברים ג, ז): "אשר אנכי מצוה היום", וכן הרבה.

שזה בחינת (תהלים צח, ז): "היום אם בקולו תשמעו" - שמי שרוצה לדבק עצמו בהשם-יתברך, ולשמע בקולו, ולקבל עליו על תורה ועבודת-השם - צריך לידע בכל יום ויום: "שהעקר הוא 'היום הזה' דיקא שהוא עומד בו, ולא לדחות מיום לחברו כלל!"

וזוה בחינת 'מצות ספירת-העמר', שהוא 'הכנה לקבלת-התורה!' - להורות: שאי-אפשר לקבל התורה, כי אם כשיודעין: "שהעקר הוא 'היום הזה' שהאדם עומד בו, ולא לדחות מיום ליום!"

ואלו ה'מ"ט שער־תשובה' - הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות שנים-עשר שבטי י"ה'.

והנה: "הכל הפצים ליראה את שמך" (סליחות ליום ראשון), ואף-על-פי-כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה'.

(א) כי יש - שאין לו התעוררות כלל לתשובה'.

(ב) ואפלו מי שיש לו - אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השיך לו.

(ג) ואפלו אם מגיע לשם - יכול להיות שהשער סגור.

ועל-ידי אמירת תהלים:

(א) אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה - מתעורר לעשות תשובה.

(ב) וגם זוכה להגיע, אל השער והאות השיך לו.

(ג) ולפתח השער.

נמצא: שיזכה על-ידי תהלים לעשות תשובה' וכו'.

ועקר הזדככות שנים-עשר שבטי י"ה', שהם מ"ט אותיות, בחינות מ"ט שער־תשובה' - ה'ה' ב'מצרים', שהוא בחינת "מצר־הגרון" (שער-הפגנות פסח), שהוא בחינת "תשובה-עלאה" (שם; פריע-תיים, חג-המצות פ"ז).

ועל-כן "אחר שזדככו שם במצרים וזכו לצאת משם - ספרו מ"ט ימי הספירה" (ר"ן שלחי פסחים, בשם המדרש), שהם פנגד מ"ט שער־תשובה', "שהם בחינת מ"ט אותיות הנ"ל" (זהר שמות טו:).

וביום-החמשים - אז: "וירד ה' על הר סיני" (שמות יט, כ) - זה

בחינת: "ואשובה אליכם" - בחינת ה'תשובה של השם-יתברך בעצמו' בפיוכל, בחינת 'שער־החמשים' כנ"ל.

וזהו: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו" (שמות א, א) - סופי-תבות: הם אותיות תהלים, ואותיות תשובה'.

כי על-ידי תהלים' - זוכין לתשובה', שהיא בחינת "שמות בני ישראל הבאים מצרימה" וכו'. כי מ"ט שער־תשובה', הם בחינת מ"ט אותיות שיש ב"שמות בני ישראל הבאים מצרימה", להזדכך שם כנ"ל.

[לקוטי-עצות, מועדי ה', ספירה ושבעות ג: ארבעים-ותשעה ימי הספירה, הם פנגד ארבעים-ותשעה שער־תשובה', שהם פנגד ארבעים-ותשעה אותיות שבשמות השבטים' - שעל-ידי אלו האותיות והשערים, אנו צריכין לשוב בתשובה אליו יתברך. - ושבעות' - הוא בחינת 'שער החמשים', שהוא בחינת ה'תשובה של השם-יתברך, מה שהוא יתברך צריך לשוב בתשובה בפיוכל, דהינו: שישוב אלינו ברחמים.

וכל אלו השערים, זוכין להגיע אליהן ולפתחן, על-ידי אמירת תהלים. - על-כן צריכין לזהר ביותר בארבעים-ותשעה ימי הספירה, לומר תהלים בכונה! - כדי לזכות על-ידי תהלים, לכל שער־תשובה' הנ"ל, שהם פנגד ימי הספירה, שבהם אנו צריכים לטהר מזהמתנו ולשוב אליו יתברך, כדי שהוא יתברך ישוב אלינו בשבעות, כנ"ל].

[שיח-טרפי-קדש החדש ח"ב רג: למהרנ"ת ז"ל היה בכל יום שעור וסדר קבוע לאמירת תהלים - דהינו: שאמר יום אחד של תהלים.

ובימי-השובבים ובימי-הספירה, ובימי אלול' - היו לו שני שעורים מדי יום באמירת תהלים - והוא על-פי המוכן בלקוטי מוהר"ן ח"ב עג, עין-שם. וכל-זאת, מלבד שהיה לו קביעות לומר בכל יום יום, את עשרת המזמורים של תקוה-הכללי שגלה רבנו ז"ל].

בְּיָדָם חֲסִי-וְשִׁלּוּם, וּבְאֵמֶת לֹא כֵן הוּא, כִּי
הַמְחַשְּׁבָה בְּיַד הָאָדָם תָּמִיד.

וְזֶה מְרִמֵּז 'מִצּוֹת סְפִירַת הָעֶמֶר' - שֶׁהוּא
לְטֹהַר ה'מְחַשְּׁבָה שְׁפִמַּח' מ'פְּגָם-
הַבְּרִית' וְכו', כִּי צָרִיכִין לְהֵבִיא 'עֶמֶר
שְׁעוּרִים' דִּיקָא, שֶׁהוּא 'מֵאֲכָל בְּהֶמְה', שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'פְּחַי-הַמְדָּמָה' - שְׁמִשָּׁם כָּל הַבְּלָבוּלִים,
וְכָל הַהֲרָהוּרִים, וְכָל הַדְּמִיוֹנוֹת.

וְעַל-יְדֵי 'מִצּוֹת עֶמֶר שְׁעוּרִים' - מְבַרְרִין
ה'מְדָמָה', וְנִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם
קִדְשָׁה, שְׂיֻכַּל לְהִתְחַזֵּק עֲצָמוֹ כְּנֶגֶד כָּל
הַהֲרָהוּרִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת הַבְּאִין מ'פְּחַי-הַמְדָּמָה'
וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת 'עֶמֶר שְׁעוּרִים' - הֵינוּ: שְׁבַחֲנִית
'שְׁעוּרִים', בְּחִינַת 'פְּחַי-הַמְדָּמָה' כְּנֶ"ל,
שְׁמִשָּׁם כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת הַבְּאִים עַל הָאָדָם כְּפִי
הַמְחַשְּׁבוֹת שְׁחֹשֵׁב. וְכָל אֵלּוֹ ה'מְחַשְּׁבוֹת'
הֵם בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים' מוֹתָרֵי מוֹחִין, כִּידוּעַ.
וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים' - לְשׁוֹן 'שְׁעוּרִים'. וְכָל
אֵלּוֹ ה'שְׁעוּרִים' וְכו', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים',
כֻּלָּם הֵם בְּבַחֲנִית 'עֶמֶר' ו'מְדָה'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'עֶמֶר שְׁעוּרִים' - שְׁצָרִיכִין
לִידַע: שֶׁהַמַּחְשָׁבָה יֵשׁ לוֹ מְדָה וְגִבּוּל, וְאִין
יְכוּל לְכַנֵּס בּוֹ יוֹתֵר מִמְחַשְּׁבָה אַחַת בְּשׁוּם
אֶפֶן, כְּמוֹ כְּלֵי שְׁמִחְזָקַת מְדָה אַחַת, וְיוֹתֵר
מְדָה אֵי-אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בָּהּ.

כְּמוֹ-כֵן ה'מַח' - הוּא כְּלֵי שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְכַנֵּס בּוֹ כִּי אִם 'שְׁעָרָה אַחַת',
שֶׁהִיא 'מְחַשְּׁבָה אַחַת', וְיוֹתֵר מְדָה אֵי-אֶפְשָׁר
לְכַנֵּס בּוֹ בְּבֵת-אַחַת וְכו'. וְכִשְׂיִחְשַׁב מְחַשְּׁבָה
אַחֶרֶת - בּוֹדָאֵי תִדְחָה הַמְחַשְּׁבָה הָרֵאשׁוֹנָה
כְּלֵי מְלַחְמָה, רַק בְּשֵׁב וְאֶל-תִּעְשָׂה.

וְזֶה בְּחִינַת 'עֶמֶר שְׁעוּרִים' -
שֶׁה'מְחַשְּׁבוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים',

י.ט.

(שִׁיחַ-שׁוּרְפֵי-קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"ג תנעח; נחלי-אמונה ב)

אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: כִּי הַמ"ח קִנְיָנִים
הַמְּבֹאָרִים בְּמִסְכַּת אָבוֹת (פ"ו מ"ו) -
הֵם כְּנֶגֶד מ"ט יְמֵי הַסְּפִירָה. וְהַמְּדָה הַמ"ט
הִיא 'תְּפִלָּה'.

"כְּדֵי שְׂיִטְהָרוּ נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִזְּהַמְתָּם"

ב.

(לקוטי-הלכות, תפלין ו, לב)

תִּכְרַךְ ב'מְחַרְתּוֹ שֶׁל פֶּסַח' שְׁצָרִיכִין
לְהִתְחִיל לְזַכֵּךְ עֲצָמוֹ מ'זְהַמְתַּ-
מְצָרִים', וְלַהֲמַשִּׁיךְ ה'דַּעַת-הַקְּדוּשָׁה' עַל-
עֲצָמוֹ - לְזָכוֹת ל'קִבְּלַת-הַתּוֹרָה' ב'שְׁבוּעוֹת' -
צָרִיכִין לְהֵבִיא 'עֶמֶר שְׁעוּרִים', וְלַהֲנִיפוֹ,
וְלַהֲתַחִיל 'יְמֵי הַסְּפִירָה' מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם. כִּי עֶקֶר
הַטְּהָרָה מ'זְהַמְתַּ-מְצָרִים', הוּא לְטֹהַר עֲצָמֵנוּ
מ'פְּגָם-הַבְּרִית' וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת 'עֶמֶר שְׁעוּרִים' - כִּי עֶקֶר
הַטְּהָרָה מ'פְּגָם-הַבְּרִית' הוּא עַל-יְדֵי
'טְהָרַת-הַמְחַשְּׁבָה' - שְׁכָל אָדָם, אֶפְלוֹ אִם
הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, צָרִיךְ לְשַׁמֵּר עֲצָמוֹ, מֵעַתָּה
עַל-כָּל-פְּגָמִים, לְבַל תִּצָּא מְחַשְּׁבָתוֹ לְחוּץ כְּלָל.

כִּי צָרִיךְ לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב וְלִידַע:
"שֶׁהַמְחַשְּׁבָה בְּיַד הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ
כְּרִצּוֹנוֹ וְכו'. כִּי אֵי-אֶפְשָׁר שְׂיִהְיוּ שְׁנֵי
מְחַשְּׁבוֹת יַחַד בְּשׁוּם אֶפֶן" וְכו' (לקוטי-מוֹהֲר"ן
ח"ב ב).

אָבֵל צָרִיכִין לְחַזֵּר זֹאת וְלְזַכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב, בְּכָל פְּעַם בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת -
כִּי הִרְבָּה בְּגִי-הַנְּעוּרִים נִלְבְּדוּ בְּזֶה וְכו',
מִחֲמַת שְׁנִדְמָה לָהֶם: כְּאֵלּוֹ אִין מְחַשְּׁבָתָם

הם ב'מח' בבחינת 'עמר' ו'מדה', ואי-אפשר
לכנס שתי מחשבות בפעם-אחת בשום-אופן,
בנ"ל.

וזו עקר הטְהֵרָה מ'זהמת-מצרים' -
שהוא להטהר מ'פגם-הברית', שבא
על-ידי 'פגם-המחשבה'.

כי עקר ה'טְהֵרָה', על-ידי ששומרין המח
ב'חוט-השערה' לבל תצא חוץ לגבול.
ואפלו אם כבר יצא כמו שיצא - בקל יכולין
להחזירו על-ידי 'חוט השערה' - דהינו: על-
ידי ששומרין מעתה להתחיל לחשב
'מחשבה אחרת'.

כי תקף פשיתחיל ב'חוט-השערה' לחשב
מחשבה אחרת כשרה - תהיה נדחה
המחשבה הראשונה ממילא, בנ"ל.

נא.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ה, יד)

ב'ימי הספירה', אנו מטהרין עצמנו
מבחינת ה'דמים רעים', שהם
בחינת 'זהמת מצרים', כמבאר בכונות פסח
וספירה: "שעקר הטְהֵרָה, הוא מבחינת
ה'דמים' שמהם היו יונקים המצרים" וכו'.

נב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח וברפת-הודאה ד, יז)

וזו בחינת 'ספירת-העמר', שהוא "כדי
שיטְהֵרוּ נפשות ישראל מזהמתם",
הינו: מ'זהמת-מצרים', שהיא בחינת 'זהמת-
הנחש', שהיא בחינת 'בלבול-המדמה'.

ועקר הקדשה והטְהֵרָה של איש-
הישראלי הוא: כשזוכה לטהר
ולברר ה'מדמה', שזהו בחינת הברור
והטְהֵרָה מ'זהמת-הנחש' - שזהו עקר
עבודת האדם בידוע.

ובשביל-זו צריכין לספר 'ספירת-
העמר', קדם 'קבלת-התורה'
- כדי לטהרנו מ'זהמת-הנחש', הינו:
מ'בלבול-המדמה'.

נג.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ו, ז)

זו בחינת גדל הצעקה מעמק הלב
שנוהגין בני-ישראל הפשרים לצעק
בשעת הספירה!

כי הוא בחינת צעקת הלב "ממעמקים"
(תהלים קל, א) - כדי שנוזפה להמשיך
'עצות עמקות', כדי שנוזפה לטהר על-ידם
מזהמתנו ומטמאתנו - כדי שנוזפה לקבל
ה'תורה' ב'שבועות' וכו'.

נד.

(לקוטי-הלכות, סימני-בהמה ונחיה-טהורה ד, ב)

בכל 'ימי הספירה', אנו צריכין לצאת
מטמאה לטהרה, כדי לזכות לקבלת-
התורה ב'שבועות'. דהינו: שאנו צריכין
לצאת מטמאת וזהמת-מצרים שהיינו שם
בגלות.

ועקר הגלות הוא: מה שהטוב של
נשמות-ישראל פבוש בגלות
אצלם, שמשם עקר תקף מרירות כל הגליות
בגשמיות ורוחניות, ומשם נמשכין כל
העברות והתאוות, בבחינת (תהלים קו, לה):
"ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם".

ובכל ימי הספירה - אנו צריכין לטהר
עצמנו מטמאתם וזהמתם של
העבונים בכל דור ודור, כי "כל הגליות
מכנים בשם גלות-מצרים" (בראשית-רבה טז, ד).

בְּלִיּוֹת שְׁלֹשׁ רְגָלִים

א.

(ח"א יד, י)

"הַגְּנוּ" (תהלים פא, ד) - זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, עֲבוּדָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פסחים קיח): "לְמָה נִסְמְכָה פְּרִשְׁת עֲבוּדָה לְמוֹעֲדִים, לֹאמְרָא: כָּל הַמְּבֻזָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוּדַת אֱלֹהִים".

נִמְצָא: שְׁמִירַת הַמוֹעֵד, זֶה בְּחִינַת עֲבוּדָה תְּמִיחָה, וְאִין עֲבוּדָה אֶלָּא תְּפִלָּה - וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה יָבוֹא לְשָׁלוֹם הַבְּלִי.

ב.

(ח"א יט, בפסוק)

עַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ, "רוֹמְמָנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת" (תפלת שלש-רגלים: "וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת"). וְזֶה בְּחִינַת (בראשית-רבה לא, ח): "לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן" - כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת נוֹפְלִים עַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הַקֶּדֶשׁ.

ג.

(ח"א ל, ה; ח"א קלה)

עֵקֶר ה'חיות' הוּא מ'אור-הפנים', בְּחִינַת (משלי טז, טז): "בְּאוֹר פְּנֵי מַלְךָ חַיִּים".

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת ה'מלכות', בְּחִינַת 'הַקְּמָה-תִּתְּאֶה' - אֶל 'אוֹר-הַפְּנִים' הַמְּאִיר בְּשְׁלֹשׁ-רְגָלִים.

כִּי עֵקֶר 'אוֹר-הַפְּנִים' הוּא שְׁמִחָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם טו, יג): "לֵב שְׂמֵחַ יֵיטֵב פְּנִים". וְעֵקֶר ה'שְׁמִחָה' הוּא מִן ה'מְצוּוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׁרִים מִשְׁמַחֵי לֵב".

וְעֵקֶר ה'שְׁמִחָה' הוּא בְּלֵב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם ד, ח): "נִתְּתָה שְׁמִחָה בְּלִבִּי".

וְה'לֵב' שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה - הֵם הַשְּׁלֹשׁ-רְגָלִים, בְּחִינַת (ויקרא כג, ד): "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ, רִאשִׁי-תְּבוֹת 'אִמ"י, שֶׁהִיא "אִם לְבִינָה" (משלי ב, ג; זֶהר הַאֲזִינוּ רצ), ו"בִּינָא לְבָא" (תקוני-זֶהר יז. פְּתַח אֱלֹהִים).

וְהַשְּׁמִחָה שֶׁל כָּל הַמְצוּוֹת שְׁעוֹשִׁין בְּכָל הַשָּׁנָה - הוּא מִתְקַבֵּץ אֶל הַלֵּב, שֶׁהֵם הַשְּׁלֹשׁ-רְגָלִים. וְעַל-כֵּן הֵם יְמֵי שְׁמִחָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דברים טז, יד): "וְשִׂמְחֶתָּ בְּחַגֵּךְ".

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי-ה' שְׁלֹשׁ-רְגָלִים' ב: וְזֶהוּ הַשְּׁמִחָה שֶׁל יוֹם-טוֹב - כִּי אֵז מִתְקַבֵּץ וּמִתְעוֹרֵר הַשְּׁמִחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל כָּל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁל כָּל הַמְצוּוֹת שְׁעוֹשִׁין בְּכָל הַשָּׁנָה.

וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ עַל-עֲצָמוֹ הַשְּׁמִחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַמְצוּוֹת שֶׁהִיא שְׂמִחַת יוֹם-טוֹב בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה.

מִכָּל-שֶׁכֶן וְכָל-שֶׁכֶן בְּיוֹם-טוֹב קֹדֶשׁ בְּעֲצָמוֹ, שְׂאֵז חִיבִים לְשַׂמַּח מְאֹד כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְשִׂמְחֶתָּ בְּחַגֵּךְ" - כִּי אֵז מִתְקַבֵּץ יַחַד הַשְּׁמִחָה שֶׁל כָּל הַמְצוּוֹת אֲשֶׁר אִין שְׁעוֹר וְעָרֵךְ לְשְׂמִחָה הַזֹּאת כְּאֲשֶׁר יָבִין כָּל אֶחָד בְּלִבּוֹ].

וְאֵז מְאִיר הַפְּנִים עַל-יְדֵי הַשְּׁמִחָה, בְּבְחִינַת: "לֵב שְׂמֵחַ יֵיטֵב פְּנִים". בְּשִׁבְלִי-זֶה נִצְטַוֵּינוּ (שם שם, טז): "שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֶת פְּנֵי ה' אֶלְקֵיךָ" - בְּשִׁבְלִי לְקַבֵּל 'אוֹר-הַפְּנִים'.

וְזֶה בְּחִינַת (ראש-השנה טז: סָפָה כז:): "חֵיב אָדָם לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרֵגֶל" - כְּדֵי לְקַבֵּל 'אוֹר-הַפְּנִים, וּלְהַחֲיוֹת אֶת בְּחִינַת ה'מלכות'.

וְזֶה (תהלים פה, יד): **"צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה"**,
"צֶדֶק מַלְכוּתָא קְדִישָׁא" (פֶּתַח אֱלֹהִים) -
 כְּשִׁמוּלִיכִין אוֹתָהּ אֶל אוֹר־הַפְּנִים. הַעֲקָר עַל-
 יָדֵי בְּחִינּוֹת: **"וַיֵּשֶׁם לְדָרְךָ פְּעָמָיו"** - הֵינּוּ:
"שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה" וְכוּ' - שְׁעַל-יְדֵיהֶם
 מִקְבְּלִין מֵאוֹר־הַפְּנִים בְּנ"ל.

וְלַפְעָמִים שְׁנוּפֵל חֲסִי-וְשִׁלּוּם בְּחִינּוֹת
 הַמְּלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה, בְּחִינּוֹת
 'חֲכָמָה-תְּתָאָה', לְגַלּוֹת שֶׁל אַרְבַּע-מְלָכוֹת,
 כִּי **"הַמְּלָכוֹת הוּא בְּחִינּוֹת דְּל"ת"** (תְּקוּנַיִי-זֶהר
 פג:), **"בְּגִין דְּלִית לָהּ מַגְרָמָה בְּלוּם"** (זֶהר וַיֵּשֶׁב
 קפא. וַיְחִי רַלג: זֶהר-תְּחַדֵּשׁ שִׁירֵי-הַשִּׁירִים). וְצָרִיךְ
 לְרֹאוֹת, לְחַתְּכָה וְלַהֲבַדִּילָהּ מִבֵּין הָאַרְבַּע-
 גְּלִיּוֹת, וְלַהֲעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם.

וְזֶה (שְׁמוּאֵל ט טו, לג): **"וַיֵּשְׁפֹף שְׁמוּאֵל אֶת
 אֲנָג" - כִּי אֲנָג' הוּא בְּכָלֹת הָאַרְבַּע
 מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא'.**

וְזֶה שֶׁפֶרֶשׁ רַש"י: **"וַיֵּשְׁפֹף" - "הִתְכוּ לְד"'**.
 שְׁחַתַּךְ וְהַבְּדִיל הַדְּל"ת, הַמְּלָכוֹת-
 דְּקַדְשָׁה' - מֵאַנְג', שֶׁהוּא 'בְּכָלִיּוֹת אַרְבַּע
 מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא, וְהַעֲלָה אוֹתָהּ
 בְּשִׁלְשֵׁי-רְגָלִים.

וְזֶה: **"וַיֵּשֶׁפֶף"**, רֵאשִׁי-תְבוּת: שְׁבוּעוֹת
 ס'בוֹת פְּסָח - כִּי עֲקָר הִיוּתָהּ,
מֵאוֹר־הַפְּנִים שֶׁבְּשִׁלְשֵׁי-רְגָלִים, בְּבְחִינַת
 (שְׁמוּאֵל-ב יא, א): **"וַיְחִי לְתִשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת
 צֵאת הַמְּלָכִים"**.

"תִּשׁוּבַת הַשָּׁנָה" - זֶה בְּחִינַת **'שְׁלֹש-**
רְגָלִים', שֶׁהֵם **'יְמֵי דִין'**, **'יְמֵי**
תִּשׁוּבָה', כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה טז):
"בְּפֶסַח נִדְוֵנִין עַל הַתְּבוּאָה, בַּעֲצֵרֶת" וְכוּ'.

וְאִז: **"עֵת צֵאת הַמְּלָכִים"** (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א, כ, א)
 - שְׁמוּצִיאִין אֶת בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת-
 דְּקַדְשָׁה, מִגְּלִיּוֹת שֶׁל הָאַרְבַּע-מְלָכוֹת' -

וּמַעֲלִין אוֹתָהּ אֶל 'אוֹר־הַפְּנִים' הַמֵּאִיר
 בְּ'שִׁלְשׁ רְגָלִים'.

וְעַל-כֵּן יֵשׁ אַרְבַּע בְּחִינּוֹת בְּכָל רְגֵל:
"בְּפֶסַח הֵם אַרְבַּע כּוֹסוֹת" וְכוּ' -
 כְּנֶגֶד הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת דְּל"ת,
 שִׁיּוּצָאֵת בְּיוֹם-טוֹב מִבֵּין הַקְּלָפוֹת - שְׁצָרִיךְ
 לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל 'אוֹר־הַפְּנִים', עַל-יְדֵי שְׂמֵחוֹת
 הַמְּצוּוֹת שְׂמֵת-קַבְצִין לְתוֹךְ הַרְגָּלִים.

ד.

(ח"א לא, ט)

בְּ'שִׁלְשֵׁי-רְגָלִים', נִתְגַּלֵּין פְּנֵי ה', בְּחִינַת
 (דְּבָרִים טז, טז): **"וְלֹא
 יִרְאֶה אֶת פְּנֵי ה' רִיקָם"**, בְּחִינַת פְּנִים'.

וּבְזֶה שֶׁכָּל אֶחָד מֵבִיא עוֹלֹת רֵאִיָּה'
מֵיְגִיעָתוֹ שְׂמֵתִיגַע כָּל הַשָּׁנָה -
**נִתְתַּקֵּן וְנִתְעַלָּה כָּל לַחְמוֹ וּפְרִנָּסָתוֹ, בְּבְחִינַת
 "לָחֶם הַפְּנִים" (שְׁמוֹת כה, ל).**

ה.

(ח"א מא, על-פי לקוטי-עצות 'שְׂמֵחָה' יב)

עַל-יְדֵי דְּקוּדִין שֶׁל מְצוּהָ' - כְּגוֹן שְׂשׂוּתָהּ
יֵין בְּשַׁבַּת וַיּוֹם-טוֹב וְכוּ', וְשׂוּתָהּ
בְּמִדָּה, וְכוּנָתוֹ לְשָׁמַיִם לְזָכוֹת לְשִׂמְחַת
יִשְׂרָאֵל, לְשִׂמְחַת בְּהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ
מִכָּל הָעַמִּים וְכוּ', וְנִתְעוֹרֵר לְשִׂמְחָה עַל-יְדֵי-
**זֶה, עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ הַשְׂמֵחָה לְתוֹךְ הַרְגָּלִין,
 דְּהֵינּוּ: שְׂמֵרְקָד מַחְמַת שְׂמֵחָה.**

עַל-יְדֵי-זֶה מְגַרֵשׁ הַחִיצוֹנִים הַנְּאָחָזִים
בְּהַרְגָּלִין, וּמְמַתִּיק וּמְבַטֵּל כָּל
הַדִּינִים, וְזוֹכֵה לְקַבֵּל כָּל הַבְּרָכוֹת.
וְהַתְּלַחְבוֹת' הַזֵּאת שֶׁל הַרְקוּדִין הִיא
"אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לָהּ" (וַיִּקְרָא א, ט).

הַיָּמִים-טוֹבִים - עַל-יְדֵי-זֶה אֲזָכָה לְעֲנוּהַ,
 בְּחִינַת "מִיִּשְׂרָיִם אֲשַׁפֵּט", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל
 (חֲלִין פֶּט): "יִכּוֹל אֶפְלוֹ אִם הַגִּים דַּעְתּוֹ,
 תִּלְמוּד לֹאֹמֵר: 'מִיִּשְׂרָיִם תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם'.

וּבְזֶה מֵיֵשֵׁב שֶׁפִּיר מַה שֶׁהִקְשׁוּ בְּמָרָא (סִפָּה
 כז:): "עַל רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁאָמַר: מִשְׁבַּח
 אֲנִי אֶת הָעֲצָלָנִים בְּרַגְלִי, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים טז, יד):
 'שִׁמְחֶתָּ בְּחֶגְדֶּךָ, וְהָאֹמֵר רַבִּי יוֹחֲנָן חֵיב אָדָם
 לְהִקְבִּיל פָּנָיו רַבּוֹ בְּרַגְלִי, שֶׁנֶּאֱמַר (מְלָכִים ב ה,
 כג): 'מִדּוּעַ אֶת הַלֶּכֶת' וְכוּ'. עֵינֶי-שָׁם הֵיטֵב.

כִּי אִף שֶׁהוּא בְּרַחוּק מֵאֵה פֶּרְסָה מֵרַבּוֹ
 בְּיוֹם-טוֹב, "וְלֹא אֲזַל וְאֵתִי בְּיוֹמָה" (שם)
 - עַל-כִּלְיֹת הוּא מְחֵיב לְהִקְבִּיל פָּנָיו רַבּוֹ
 בְּרַגְלִי - הֵינּוּ: שִׁיכִיר 'פָּנָיו רַבּוֹ' בְּרַגְלִי!

הֵינּוּ: שִׁיכִבֵּד אֶת הַיּוֹם-טוֹב, וַיִּקְבַּל אֹר
 הַגְּדוֹל שֶׁל יוֹם-טוֹב, בְּחִינַת 'פָּנָיו רַבּוֹ'
 וְכוּ!

כִּי עֵקֶר 'קִדְשַׁת יוֹם-טוֹב' תְּלוּי בְּצַדִּיקִים,
 וְכִשְׁמֻקְבֵּל אֶת הַיּוֹם-טוֹב' הוּא מְקַבֵּל
 'פָּנָיו רַבּוֹ' מִמֶּשׁ.

עוֹד שָׁמַעְנוּ בְּעֵינֵינוּ זֶה: אִם הוּא מְקַשֵּׁר
 לְהַצְדִּיק - יוֹכֵל לְהַרְגִּישׁ קִדְשַׁת יוֹם-
 טוֹב!

כִּי הַצְדִּיק' הוּא בְּחִינַת 'קִדְשַׁת יוֹם-טוֹב',
 וְעֵקֶר 'יוֹם-טוֹב' תְּלוּי בְּצַדִּיקִים.
 וְהַסִּימָן עַל-זֶה אִם הוּא מְקַשֵּׁר לְהַצְדִּיק -
 הוּא אִם יֵשׁ לוֹ 'שִׁפְלוּת', כִּי טֵבַע הַקְּטָנוּת,
 שִׁיתְבַּטֵּל לְפָנָיו 'גְּדוּלוּת', כִּנ"ל.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' 'שְׁלֹשׁ-רִגְלִים' ה: בְּיוֹם-
 טוֹב - צְרִיךְ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה מִתּוֹדָה שְׂמֻחָה, כִּי בְּכָל הַיָּמִים-
 טוֹבִים הַעוֹלָם נִדּוּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה טז):
 "בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים" וְכוּ'. עַל-כֵּן צְרִיכִין אֲז לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא מְלָכוּת-דְּקָדְשָׁה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת כִּנ"ל,
 וּמְקַרֵּב אֶת הַגְּאֻלָּה].

ו.

(ח"א קלה)

סְגָלָה לְהַנְצִיל מִגְּדוּלוֹת: לְכַבֵּד הַיָּמִים-
 טוֹבִים, וְלִקְבֹּל 'יוֹם-טוֹב' בְּשִׂמְחָה
 וּבְהִרְחַבַת הַלֵּב כְּפִי יְכַלְתּוּ.

כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם - עַל-יְדֵי
 שְׂזָכָה לְ'אַרְבָּעִים-זוֹת-שָׁעָה שְׁעָרֵי בִינָה,
 זָכָה לְהִיּוֹת "עֵנּוּ מֵאֵד מְכַל הָאָדָם" (בְּמִדְבָר יב,
 ג). וְ"יוֹם-טוֹב מוֹחִין דְּאָמַר, שֶׁהִיא בִינָה" (פְּרִי-
 עֵץ-חַיִּים, מְקַרְאֵי-קֹדֶשׁ פ"א). וְעַל-כֵּן כִּשְׁמֻקְבֵּל אֶת
 הַיּוֹם-טוֹב, זוֹכֵה לְעֲנוּהַ - כִּי "יוֹם-טוֹב"
 בְּגִימָטְרִיא ס"ג עִם הַי' אוֹתִיּוֹת" (שְׁעַר-הַכְּפוּנוֹת,
 רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה), "שֶׁהוּא הַפֶּךָ ג' ס רִוַח" (עֵין תְּקוּנֵי-
 זִהְרֵי-קֹדֶשׁ סח.).

כִּי 'יוֹם-טוֹב' מְבַטֵּל הַגְּדוּלוֹת, כִּי טֵבַע
 הַקְּטָנוּת שִׁיתְבַּטֵּל לְגַבֵּי הַגְּדוּלוֹת. וְעַל-
 כֵּן כִּשְׁמֻקְרָב לְהַצְדִּיק נִתְבַּטֵּל הַגְּדוּלוֹת, כִּי
 עַל-יְדֵי אֹר הַגְּדוֹל שֶׁל הַצְדִּיק, נִתְבַּטֵּל
 לְגַמְרֵי.

וְעֵקֶר כַּח קִדְשַׁת יוֹם-טוֹב, תְּלוּי בְּצַדִּיקִים,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כג, ד): "אֵלֶּה
 מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם", "אֵל
 תִּקְרֵי אֹתָם אֶלָּא אֹתָם" (רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה כד).

וְעַל-כֵּן כִּשְׁמֻקְבֵּל וּמְכַבֵּד אֶת הַיָּמִים-
 טוֹבִים, וּמְקַבֵּל אֹר הַגְּדוֹל שֶׁל
 יוֹם-טוֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק - נִתְבַּטֵּל
 הַגְּדוּלוֹת שֶׁלוֹ, כִּי הַקְּטָנוּת בְּטֵל לְגַבֵּי
 'גְּדוּלוֹת'.

וְעַל-כֵּן (רַאשֵׁי-הַשָּׁנָה טז: סִפָּה כז:): "חֵיב אָדָם
 לְהִקְבִּיל פָּנָיו רַבּוֹ בְּרַגְלִי" - כִּי
 עֵקֶר כַּח יוֹם-טוֹב תְּלוּי בְּצַדִּיקִים.

וְזֶה פֶּרוּשׁ (תַּהֲלִים עה, ג): "כִּי אָקַח מוֹעֵד
 אֲנִי מִיִּשְׂרָיִם אֲשַׁפֵּט" - כִּשְׁאִקְבֵּל אֶת

ז.

(ח"א קמד)

יש ימים שֶׁהַתְּרָה אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (פְּסָחִים סח:): "הֲצִיזוּ לָהּ וְהֲצִיזוּ לָכֶם". וְהַצְדִּיק, אֲפֹלוּ בְּזֹאת ה' הֲצִיז, הוּא פּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ, וְאוֹחֵז תְּאֻתּוֹ בְּיָדוֹ.

ח.

(ח"א רלה)

דַּע: שְׁמִי שֶׁהוֹלֵךְ, וְנַחֲלֵק וְנוֹפֵל, וְאִזִּי הָעוֹלָם שׁוֹחֲקִין מִמֶּנּוּ, וְהוּא מִתְבַּיֵּשׁ מְזֵה - זֶה בָּא עַל-יְדֵי שְׁפָגָם בְּשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב.

כִּי יוֹם-טוֹב נִקְרָא רַגְלִי, וְגַם נִקְרָא מוֹעֵד, וְעַל-יְדֵי שְׁפָגָם בְּשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב, נַעֲשֶׂה מְזֵה רַגְלִי מוֹעֵד - עַל-כֵּן רָגְלוֹ מוֹעֵדָה וְנִפֹּל.

וְזֶה הַשְּׁחֹק שֶׁשׁוֹחֲקִין - הוּא בְּחִינַת ה'שִׁמְחוֹת נְפוּלוֹת מִפְּגָם שִׁמְחַת יוֹם-טוֹב.

וְעַל-כֵּן מִתְבַּיֵּשׁ - כִּי עֲבוֹדַת-אֱלֹהִים נִקְרָא בְּשֵׁם (הוֹשַׁע ט, י), "וְהַמְבִּיָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוֹתָם" (פְּסָחִים קיח). - עַל-כֵּן בָּאָה עָלָיו בּוֹשָׁה.

וְלַפְעָמִים הוּא לוֹ לְכַפְּרָה. וְלַפְעָמִים אֵין נִתְכַּפֵּר לוֹ בְּזֶה, רַק כִּי לְהַזְכִּירוֹ שִׁישׁוּב.

ט.

(ח"ב א, ד-ה)

יש שְׁלֹשׁ מִדּוֹת שֶׁמִּפְסִידִין ה'יִרְאָה' הַתְלוּיָה ב'לֵב'. (א) תְּאֻת־מְמוֹן. (ב) תְּאֻת־אֲכִילָה. (ג) תְּאֻת־מִשְׁגָּל.

וְלִתְקוֹן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת אֵלּוּ - הוּא עַל-יְדֵי ה'דַּעַת, שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ ה'דַּעַת'

אֶל ה'לֵב, בְּבִחִינַת (דְּבָרִים ד, לט): "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבַּת אֶל לְבָבָךְ".

כִּי ה'דַּעַת' - הוּא בְּחִינַת "תְּלַת מַחִין, תְּלַת חֲלָלִי דְגִלְגֻלְתָּא" (זִהָר נְשֵׂא קְלוֹ). וְהֵם בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ-רַגְלִים' - כִּי כָּל רַגְלִי הוּא בְּחִינַת 'הַתְּחַדְּשׁוּת־הַמַּחִין, שֶׁנִּמְשָׁךְ שִׁכְל חֲדָשׁ לְתַקֵּן שְׁלֹשׁ מִדּוֹת אֵלּוּ.

ב'פְּסָח' - נִתְתַּקֵּן תְּאֻת־מְמוֹן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב, לו): "וְהָיָה נִתָּן אֶת חַן הָעַם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׂאֲלוּם", "בְּעַל־פְּרָחֵם" (בְּרִכוֹת ט), כִּי הֵם לֹא רָצוּ כָּלֵל, כִּי אִזִּי נִתְתַּקֵּן תְּאֻת־מְמוֹן וְכוּ'.

עַל-כֵּן צָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד בְּכַבוֹד יוֹם-טוֹב, וְלִקְבֹּל ה'שְׁלֹשׁ-רַגְלִים' כְּרָאוּי.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר טז, ב): "קְרוּאֵי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי שֵׁם". "אֲנָשֵׁי שֵׁם" - זֶה בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנ"ל, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד נִקְרָא בְּחִינַת 'שֵׁם'.

'מְמוֹן' - כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כ, כ): "בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבוּא אֱלֹהֵי וַיְבַרְכֵתֶיךָ", בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י, כב): "בְּרַבַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" וְכוּ'. 'אֲכִילָה' וְכוּ', 'מִשְׁגָּל' וְכוּ'.

וְגַם ה'יִרְאָה שֶׁכָּלֵב' הִיא גַם-כֵּן בְּחִינַת 'שֵׁם', בְּבִחִינַת (דְּבָרִים כח, נח): "לִיִּרְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד".

וְזֶהוּ: "קְרוּאֵי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי שֵׁם" - שֶׁצָּרִיכִין לְקַרֹּת אֶת הַמוֹעֲדוֹת, ה'שְׁלֹשׁ-רַגְלִים, לְתַקֵּן ה'שְׁלֹשׁ מִדּוֹת הַנ"ל, בְּחִינַת 'אֲנָשֵׁי שֵׁם'.

וְלְקוּטֵי-עֲצוֹת, מוֹעֵדֵי ה' 'שְׁלֹשׁ-רַגְלִים' ז: עַל-כֵּן צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד, לְכַבֵּד מְאֹד אֶת הַשְּׁלֹשׁ-רַגְלִים, כְּרָאוּי, בְּמֵאֵל וּמִשְׁתָּה, וּבְגָדִים נְאִים, כְּפִי יְכַלְתּוּ, וּבְקַדְשֵׁת

עֲלִינוּ - עַל כָּל־כֶּסֶף יִנְקֶם בָּהֶם הוּא יִתְבָּרֵךְ,
וַיִּגְאָלֵנוּ מִיָּדָם.

אָבֵל בְּשׂוֹבְרִים: "שֶׁהֵכֵל עַל־פִּי חַיִּיב
הֵטְבַע!" - אֵין שִׁיךְ נִקְמָה בָּהֶם,
מֵאַחַר שֶׁהֵכֵל מִתְנַהֵג רַק עַל־פִּי 'סִדְרֵ־הֵטְבַע'.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים נח, יא): "יִשְׁמַח צְדִיק בִּי
חֲזָה נָקָם, פְּעָמָיו יִרְחֹץ בַּדָּם הַרְשָׁע".
"פְּעָמָיו" דִּיקָא - הֵינוּ: עַל־יַדֵּי "שְׁלֹשׁ"
"פְּעָמִים" בַּשָּׁנָה" (דְּבָרִים טז, טז) - עַל־יַדֵּי־זֶה:
"יִשְׁמַח צְדִיק בִּי חֲזָה נָקָם" וְכוּ'.

אֵךְ לֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹמֵעַ קוֹל
הַקְּרִיאָה הַנִּלְשָׁל שֶׁל יוֹם־טוֹב! - בִּי יֵשׁ
'חַיּוֹת־רְעוֹת' דוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, 'חֻכְמֵי־הֵטְבַע'
- שְׁמֹרָאֵין בְּחֻכְמָתָם הַמְטָעִית: "שֶׁהֵכֵל עַל־
פִּי הֵטְבַע! וְכֹאֵלוּ אֵין שׁוֹם רְצוֹן חֶסֶד־וְשָׁלוֹם! -
וְאִפְלוּ הָ'אוֹתוֹת נוֹרָאוֹת', מְשִׁימִים הֵכֵל בְּתוֹךְ
דְּרֹדֵ־הֵטְבַע!

וּכְשֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִים - אֲזִי קוֹל שְׁאֵגָתָם,
עוֹלָה וּמִתְגַּבֵּר עַל קוֹל הַקְּרִיאָה
שֶׁל יוֹם־טוֹב, שְׁקוֹרָא אֶת הַרְצוֹן, וְאֲזִי
נִשְׁבֶּת שְׁמַחַת יוֹם־טוֹב חֶסֶד־וְשָׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים עד, ד): "שְׁאֵגוּ צְרָרִיךְ
בְּקָרֵב מוֹעֵדְךָ, שְׁמוֹ אוֹתָתָם אֹתוֹת".
שִׁשְׁאֵגַת הַצּוֹרְרִים' - דְּהֵינוּ קוֹל הַחַיּוֹת־
רְעוֹת, שֶׁהֵם 'חֻכְמֵי־הֵטְבַע' - נִכְנָס בְּקָרֵב
הַמוֹעֵדִים מִמֶּשׁ, בְּתוֹךְ קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל
יוֹם־טוֹב שְׁמִכְרִיז וְקוֹרָא אֶת הַרְצוֹן - נִכְנָס
בְּתוֹכָם מִמֶּשׁ, וְשׁוֹאֵגִים בְּקוֹלָם: "שֶׁהֵכֵל רַק
עַל־פִּי חַיִּיב הֵטְבַע, כְּפִי סִדְרֵ אוֹתוֹת
הַשָּׁמַיִם!"

וְזֶה: "שְׁמוֹ אוֹתָתָם אֹתוֹת" - שְׁמִשְׁימִים
אוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם לְאוֹתוֹת - שְׁאוֹמְרִים:
"שֶׁהֵכֵל רַק עַל־פִּי אוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם, כְּפִי חַיִּיב
הֵטְבַע!"

וְטָהֳרַת הַמַּחְשָׁבָה, וּבְשִׁמְחָה וּבְטוֹב־לֵב, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה שְׁאֵר
עֲנִינֵי קִדְשָׁת וְשִׁמְחַת יוֹם־טוֹב - כְּדִי לְזַכּוֹת לְצִאת מִשְׁלֹשׁ
תְּאוֹת־רְעוֹת הַנִּלְשָׁל, שְׁכָּל עֵקֶר הַיְהוּדוּת תְּלוּי בְּתַקוּן שְׁלֹשׁ־
תְּאוֹת אֵלוּ.

וְעַל־יַדֵּי־זֶה זֹכִינִי: לְהַשְׁפִּיעַ הַנְּבוּאָה, וְלִתְפַלֵּה בְּשִׁלְמוֹת,
וְלִרְפוּאָה, וְלִהַתְנַצְּצוֹת מְשִׁיחַ וְכוּ', עַד שִׁזְזָכָה שְׁתַּתְקִים
מִמְשַׁלְתּוֹ עַל הַמְּלֹאכִים, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְזֶה עֵקֶר הַתְּכֵלִית וְסוּף שֶׁל יִשְׂרָאֵל].

י
(ח"ב ד, ו-ז ט-י)

הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן, הוּא עַל־יַדֵּי 'יָמִים־
טוֹבִים'. בִּי כָּל אֶחָד
מִה'יָמִים־טוֹבִים, מְכַרִּיז וְקוֹרָא וּמְגַלֵּה אֶת
הַרְצוֹן - שֶׁהֵכֵל מִתְנַהֵג רַק עַל־פִּי 'רְצוֹנוֹ'
בְּלִבָּד, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא כג): "מְקַרָּא קִדְשׁ" -
שֶׁה'יוֹם־טוֹב' קִדְשׁ קוֹרָא וּמְכַרִּיז אֶת
הַרְצוֹן.

בִּי בְּכָל יוֹם־טוֹב וְיוֹם־טוֹב - עֲשֵׂה הַשֵּׁם־
יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת נוֹרָאוֹת, הַפֶּךְ הֵטְבַע
- שְׁעַל־יַדֵּי־זֶה נִתְגַּלֵּה: "שֶׁהֵכֵל בְּרְצוֹנוֹ, וְאֵין
שׁוֹם חַיִּיב הֵטְבַע כְּלָל!"

בְּ'פֶסַח' - 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', שֶׁהוֹצִיאָנוּ
מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת נוֹרָאוֹת וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים רְגָלִי, שֶׁהִיא בְּחִינַת
'רְאָה'. בִּי עַל־יַדֵּי 'יוֹם־טוֹב',
שֶׁהוּא 'הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן' - עַל־יַדֵּי־זֶה נַעֲשֶׂה
'רְאָה'.

וְכָל אֶחָד לְפִי מַה שְׁמֹרְגִישׁ וְשׁוֹמֵעַ אֶת
קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם־טוֹב שְׁמִכְרִיז
וְקוֹרָא אֶת הַרְצוֹן - כְּמוֹ־כֵן יֵשׁ לוֹ שְׁמַחַת
יוֹם־טוֹב!

בִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלֵּה הַרְצוֹן שֶׁהֵכֵל בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ -
אֲזִי יוֹדְעִים: שְׁכָּל הַשְּׁעֵבוּדִים וְהַגְּלוּת,
וְכָל הַחֲבָדוֹת שֶׁל הָעַבּוּדִים שֶׁהֵם מְכַבְּדִים

וְהַכְנַעְתֶּם שֶׁל אֵלוֹ הַחַיּוֹת־רְעוּת' חֲכָמִי-
הַטְּבַע' - הוּא עַל־יְדֵי אֲחֶם
גָּדוֹל שֶׁבַקְדָּשָׁה, שְׂיִכּוֹל לְקַשֵּׁר כָּל הַרְצוֹנוֹת
בְּשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, בְּחִינַת 'מִצַּח־הַרְצוֹן'.

אֲךָ בְּנֶגֶד זֶה, יֵשׁ בְּחִינַת 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ',
'שֶׁרֶשׁ חֲכָמַת־הַטְּבַע' - וַיִּנְיֶקְתוּ:
מ'זְקַנֵי־הַדּוֹר' שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת! - ו'צִדְקָה'
מוֹעִיל לָזֶה.

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּכְנַע 'מִצַּח הַנְּחָשׁ', וְנִתְגַּלָּה בְּחִינַת
'מִצַּח הַרְצוֹן' - אִזִּי נִכְנָעִים וְנוֹפְלִים
'קוֹל הַחַיּוֹת־רְעוּת', וְנִשְׁמַע 'קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל
יּוֹם־טוֹב', שֶׁהוּא 'הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן'.

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה הַרְצוֹן' - נַעֲשֶׂה 'יִרְאָה'.
וְעַל־יְדֵי הַיִּרְאָה' - יְכוּלִין לְקַבֵּל
הַחֶסֶד'. וְכִשְׁשׁוֹפֵעַ הַחֶסֶד' - אִזִּי אֵין צְרִיכִין
לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק וּמְלָאכָה - כִּי אִזִּי נִתְקַיֵּם
(יִשְׁעִיָּה ס"א ה'ז'): "וְעִמְדוּ זָרִים וְרַעוּ צֵאֲנֶכֶם וְכוּ',
וְאַתֶּם בְּהִנֵּי ה' תִּקְרְאוּ" וְכוּ'. וְכַל־זֶה נַעֲשֶׂה
עַל־יְדֵי הַצִּדְקָה'.

י.א.

(ח"ב ד, יב)

'שְׁלֹשׁ־רַגְלִים' הוּא בְּחִינַת 'רְפוּאָה', כִּי
עַל־יְדֵי רַגְלֵי ו'יּוֹם־טוֹב'
שֶׁהוּא 'הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן' - עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת 'הַדְּחַת וְכַבּוּס הַדְּמִים', כְּדֵי שְׂיִוְכְּלוּ
הַדְּמִים לְסַבֵּב סְבוּבָם כַּפְסָדָר.

וְזֶה בְּחִינַת רַגְלֵי, בְּחִינַת (מְלָכִים־א א, ט): "עֵין
רוּגְלֵי", "עֵין כּוֹבֵס", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י
שָׁם.

וְאִזִּי יְכוּלִים הַדְּמִים לְסַבֵּב כַּפְסָדָר, וְנִתְרַפָּא
בְּשְׁלֵמוֹת.

וְכַשְׁבִּיל־זֶה נִקְרָא הַרְגָּל: "חַג" - לְשׁוֹן
'סְבוּבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ,

(כב): "הַיֹּשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ", עַל 'סְבוּבָה
הָאָרֶץ', כִּי עַל־יְדֵי הַדְּחַת וְכַבּוּס הַדְּמִים, עַל־
יְדֵי־זֶה הֵם מְסַבְּבִים כַּפְסָדָר.

י.ב.

(ח"ב ו)

עַל־יְדֵי 'זַעֲה טוֹבָה' (פְּגוּן: עַל־יְדֵי דָבָר
שֶׁבַקְדָּשָׁה), נַעֲשֶׂה 'שְׁמֻחָה', בְּחִינַת
(דְּבָרִים טז, יד): "וְשְׂמֻחַת בְּחֻגְךָ", בְּחִינַת
'שְׂמֻחָה שֶׁל יּוֹם־טוֹב'. (וְלֹא דוּקָא יּוֹם־טוֹב מִמֶּשׁ,
אֶלָּא כָּל יּוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב, נִקְרָא יּוֹם־טוֹב).

כִּי הַשְׂמֻחָה עַל־יְדֵי הַדְּמִים, כִּי ה'עֲצָבוֹת'
מִן הַטְּחוּל, וְטְחוּלֵי הַיָּא עֲכִירוֹת
הַדְּמִים. וְכִשְׁמִתְגַּבֵּר 'עֲכִירַת הַדְּמִים' שֶׁל
הַטְּחוּל' - בָּאִין 'חֻלְשׁוֹת' חֲסוּשָׁלוֹם.

וְהַרְפוּאָה' - הִיא 'זַעֲה'. כִּי עַל־יְדֵי
הַזַּעֲה, יּוֹצֵא הָאָרֶם שֵׁישׁ
בְּהַדְּמִים הַעֲכוּרִים, וְאִזִּי נִשְׁאָרִין הַדְּמִים
זָכִים, וְאִזִּי זוֹכָה לְשְׂמֻחָה - כִּי עַקֵּר ה'עֲצָבוֹת'
עַל־יְדֵי הַטְּחוּל, שֶׁהוּא 'עֲכִירַת הַדְּמִים'.

וְזֶה אוֹתִיּוֹת 'זַעֲה' - רְאשֵׁי־תִבּוֹת (תְּהִלִּים
קִיח, כד): "זִיָּה הַיּוֹם עֲשֶׂה יִי" - הִינּוּ
בְּחִינַת 'שְׂמֻחָה שֶׁל יּוֹם־טוֹב', שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־
יְדֵי 'זַעֲה טוֹבָה'.

י.ג.

(ח"ב פא)

כְּשֶׁאָדָם מְשַׁמַּח עַצְמוֹ בְּשְׂמֻחָה שֶׁל
מִצְוָה' - וְהַשְׂמֻחָה גְּדוּלָה כָּל־כָּף,
עַד שֶׁנּוֹגַעַת עַד רַגְלָיו, הִינּוּ: שֶׁמֶרְקָד מִחֻמַּת
שְׂמֻחָה - נִתְעַלֵּים כָּל הַדְּבָרִים הַנִּמְקְרָאִים רַגְלֵי.

י.ד.

(שִׁיחֻת־הַר"ן ב; רלח)

וְכַן כְּשֶׁמִּגִּיעַ שַׁבָּת אוֹ יּוֹם־טוֹב, אִזִּי אֲנִי
מוֹסֵר כָּל הַתְּנַהֲגוֹת וְכָל הָעֲנִינִים

וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַשַּׁבָּת אוֹ הַיּוֹם-טוֹב,
לְהַשִּׁים-יִתְבָּרֵךְ, שִׁיְהִיָּה הַכֹּל בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְאִזִּי: אִיךְ שִׁמְתַּנְהֵג בְּאוֹתוֹ הַשַּׁבָּת וַיּוֹם-טוֹב,
שׁוֹב, שׁוֹב אֵינוֹ חוֹשֵׁב וְחוֹשֵׁשׁ בְּכֹל שְׁמָא לֹא יֵצֵא
יְדֵי-חֻבָּה בְּהַנְהֵגַת קִדְשֵׁי אוֹתוֹ הַיּוֹם - מֵאַחַר שֶׁכָּבַר מְסוּר הַכֹּל לְהַשִּׁים-
יִתְבָּרֵךְ וְסָמַךְ עָלָיו יִתְבָּרֵךְ לְבַד.

טו.

(שיחות-הר"ן רצט)

כִּי חֶפְצוֹ וְרִצּוֹנוֹ הָיָה מְאֹד: שֶׁנִּהְיָה שְׂמֵחִים
בְּכֹל הַשָּׁנָה כְּלָה, בְּפֶרֶט וְכוּ', וּבְשַׁבָּת
וַיּוֹם-טוֹב.

טז.

(ימי-ההתלאות, בסוף)

סֵפֶר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: שֶׁקִּדְּם אֵיזָה רַגְלֵי וְאֵיזָה
יּוֹם-טוֹב, שֶׁהֶעֱקָר הוּא הַשְּׂמֵחָה,
כְּמִפְרָשׁ בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים טז, יד): "וְשִׂמְחַתְּ
בְּחֻגְגָה" וְכוּ', וּבְפֶרֶט עַל-פִּי עֲנִין רַבֵּנוּ ז"ל -
וּבְכֵן נִפְּלֵ לְמִרְהַ-שְּׁחוֹרָה, מִי יוֹדֵעַ אִם יוּכַל
לְקַיֵּם זֹאת, וּבְפֶרֶט בְּעֵת הַמַּחְלָקֶת?!

אָבֵל עִם דְּרָךְ הַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁל "עוֹד מְעַט"

[אביסעלע איז אויך גוט - מ'עט זעה געם טוב]

שְׁהוֹדִיעוּ רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה [לְעַנְיָן לְמוֹד הַתּוֹרָה,

עֵינֶשׁ] - אִז מִיָּד עָלָה בְּדַעְתּוֹ: "אִיךְ אֶפְשָׁר

שֶׁלֹּא יֵזְכֶּה לְשִׂמְחָה מְעַט, וְאוֹלֵי עוֹד מְעַט,
וְעוֹד מְעַט"! - עַד שֶׁיֵּצֵא מִה'מִרְהַ-שְּׁחוֹרָה'
לְגַמְרֵי.

יז.

(ספר-המדות - עניני 'ש'לש-רגלים')

[א] עַל-יְדֵי אֲמִירַת הַכֹּל בְּקוֹל גְּדוֹל, זוֹכִים
לְאַהֲבַת הַשִּׁים-יִתְבָּרֵךְ (אֲהֵבָה ח).

[ב] עַל-יְדֵי קְרִיאַת הַלֵּל, יוֹשִׁיעַ לָךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מֵאוֹיְבֶיךָ (מְרִיבָה ג).

[ג] אֲמִירַת הַכֹּל וְצַדִּיקָה מְסַגְּלִין לְחֵן בְּעֵינֵי
הַשֵּׁר (שָׂרִים ג).

[ד] פְּרָשִׁיּוֹת הַמוֹעֲדִים הַפְּתוּבִים בְּפֶרֶשׁת
פְּנִיחָם - מְסַגְּלִים בְּקְרִיאָתָם לְבִטּוֹל דֵּינִים,
וּמְסַגְּלִים לְזִכּוֹת בְּדִינֵי עַבּוּרִים (הַמִּפְתָּח-דִּין ח"ב ד).

[ה] כְּשִׂמְחָה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, בָּא לְהַרְהוּרֵי
עֲבוּדָה-זָרָה (הַרְהוּרִים יז).

[ו] הַמְּבַזָּה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, כְּאִלוֹ עוֹבֵד
עֲבוּדָה-זָרָה (הַרְהוּרִים נג).

[ז] הִדָּן אֶת בְּנֵי-אָדָם לְכַף-זְכוּת, יֵזְכֶּה לְקַבֵּל
אֶת הַמוֹעֲדִים כְּנִכּוֹן (צַדִּיק יב).

[ח] עַל-יְדֵי שְׂמֵחַת יּוֹם-טוֹב, וְעַל-יְדֵי הַנְּחַת
תְּפִלִּין כְּרֵאוּי, תֵּלֵד אֶשְׁתּוֹ בְּנִים זְכָרִים (בְּנִים י).

שיר השירים

[בגנותם למטננו רק על שני מזמורים הראשונים]

- כלליות עניני שיר השירים -

א.

(ח"א רמג)

דע: שיש צדיק גדול מאד, שאין העולם יכול לסבל קדשתו, על-כן הוא מתעלם מאד, ואין רואים ממנו שום קדשה ופרישות יתרה, זה מחמת גדל קדשתו מאד.

וזה בחינות (ידים פ"ג מ"ה): "כל השירים קדש, ושיר השירים קדש קדשים". נמצא: ש'שיר השירים' הוא קדוש מאד, יותר הרבה מכל הספרים.

והנה מצינו: ש'שלמה המלך עליו-השלום' חבר שלשה ספרים: 'משלי', 'קהלת' ו'שיר השירים'. ובאמת: 'משלי' ו'קהלת', הם כלם מלאים מוסר ויראת-שמים מאד, ומצינו בהם תבות קדשה וטהרה כפזה פעמים; אבל ב'שיר השירים', אינו נמצא תבות קדשה וטהרה כלל.

פוק עין ותשפח: שבכל ספר שיר-השירים, אין נמצא שם בכל הספר שום תבות קדש וטהור, וזה מחמת גדל עצם קדשתו אינם רואים שם שום קדשה, על-כן אינו נמצא שם תבות קדשה וטהרה כלל.

[חיי-מוהר"ן מ: אהד שאל אותו: "אם אפשר שיהיה הצדיק גדול במעלה, אף-על-פי שאין רואין ממנו יגיעות ועבדות באתגליא כמו שרואין מצדיק אחר שעושה באתגליא עבדות קדשות, שמתפלל ביגיעות גדולות" וכי?]

השיב לו: "בנדאי אפשר, ויכול להיות שזה הצדיק שמסתיר עצמו, ואין רואין ממנו באתגליא עבדות גדולות, הוא גדול במעלה יותר מזה הצדיק שהוא באתגליא. כי יש שני שמות, שם הנו"ה, ושם אדנ"י, ושם הנו"ה בהעלם ובסתור כי אסור לקרות בו, אבל שם אדנ"י באתגליא, ובנדאי שם הנו"ה גדול יותר הרבה משם אדנ"י. ואז אמר ענין "כל השירים קדש" הנדפס בלקוטי א' בסימן רמג].

ב.

(שיחות-הר"ן רמג)

צוה לאחד שהיה אצלו חולה בתוך ביתו: "שיקום קדם 'אור-היום', ויאמר 'שיר-השירים' בלוי" - ואמר: "שכל הרפואות שבעולם, כלם כלולים ב'שיר-השירים"!

וכן היה: שתכף היה שנוי להחולה, וחזר לאיתנו.

ג.

(חיי-מוהר"ן רלא)

רבנו ז"ל בהיותו ילד קטן, רצה להיות ירא-שמים, והיה חפץ לקבל שבת בקדשה גדולה כראוי, והלך למרחץ וטבל בזריזות סמוך אחר חצות מיד. ויצא מהטבילה, ובא לביתו, ולבש בגדי שבת, ונכנס לבית-המדרש, והלך אנה ואנה, ורצה להמשיך עליו קדשת שבת ונשמה יתרה. והיה חפץ לראות איזה דבר, אך לא ראה כלל. והיה מתגעגע מאד לראות.

ובתוך זה התחילו לכנס אנשים לבית-המדרש, ובא איזה איש חשוב

ועמד על השטענעדער' [עמוד] שלו, והתחיל
לומר 'שיר-השירים'. והלך הוא ז"ל, והכנים
ראשו למטה בתוך השטענעדער'. ומחמת
שהיה עדין ילד קטן, לא הקפידו עליו.

והוא היה מנח שם, והתחיל לבבות, ובכה
מאד בדמעות שלישי, כמה שעות
עד הערב, עד שעניו עלו נפוחות (שקורין
געשוואלן). ואחר-כך פתח את עיניו, ונדמה לו
כאלו הוא רואה איזה אור, מחמת שבכר
נדלקו הנרות. ועניו היו סתומים כלי-כך
בבכיה, ואז נתקרב דעתו קצת. וכל-זה היה
בקטנותו ממש. כמדמה שאמר שהיה אז בן
שש שנים.

ד.

(חיי-מוהר"ן תס)

מי שאין לו 'גבורת אנשים', יאמר: 'שיר-
השירים', 'משלי', 'קהלת' - כי הם
בחינת 'תלת טפין', כמובא בתקונים (תקוני-זהר
כט:), עין-שם.

[זה-לשוננו: בהוא זמנא דיהון תרין שמקן כחדא,
אתערא ברתא דמלכא, בשיר-השירים ומשלי וקהלת,
דאינון (מלכים-ה, יב): "שלשת אלפים משלי", תלת יודיון,
דאינון 'תלת טפין דמוחא, דנחתין מן י', ולאן אתמשכו
לגבי צדיק, דאיהו 'קשת הפרית' וכו'].

ה.

(ספר-המדות, המתקת-דין פט)

על-ידי 'שיר-השירים', נמתקים הדינים.

ו.

(ספורי-מעשיות, הקדמה שניה למוהרנ"ת - שהוא
גם הקדמה למעשה א של 'אבדת בת-מלך')
ידוע בכל ספרי הזהר והתקונים, ובכל
כתבי האר"י זצ"ל: ש'בת-מלך' היא
בנוי לה'שכינה' ו'כנסת-ישראל' בבבבול.

וכבר נתן לנו רשות לדבר בלשונות פאלה,
מן הראשונים אשר קדמונו, אשר
מפיהם אנו חיים. וגם דוד המלך עליו-
השלום, ושלמה בנו, השתמשו בלשונות
הללו הרבה מאד, כמו שכתוב (תהלים מה, יד):
"כל כבודה בת מלך פנימה", וכיוצא בזה
הרבה.

וכל 'ספר שיר-השירים', שהוא קדש
קדשים שאין כל העולם פדאי לו"
(ידיים פ"ג מ"ה) - מיסד על סוד זה.

וכל כתבי האר"י ל' וספרי הזהר מלאים
מזה, כמבאר שם (תקוני-זהר כט:): "מאן
דקטל לחויא, יהבין לה 'ברתא דמלכא',
דהיא 'צלותא'". ובפרט במאמר הסבא
דמשפטים (זהר משפטים צה). שאמר:
"עולימתא שפירתא דלית לה עינין". וכיוצא
בזה הרבה רבו מספר וכו'.

וכמו שאומרים ב"יהי רצון" שקדם
תהלים: "ולחבר אשת נעורים עם
דודה" וכו'.

וכן בה"לשם יחוד" קדם הנחת תפלין
הנדפס ב"שערי-ציון" (שער ג, תקוני-
תפלות), אומרים שם: "והחתן" וכו' עין-שם.

[זה לשון התפלה: לגרם על-ידי תפלין וכו', ויחבק
החתן את הפלה, "שמאלו תחת לראשה, וימינו תחבקנה"
וכו' (עלפי שיר-השירים ב, ה, ג). והרצועות יהיו חבלי
עבותות האהבה בין החתן להפלה].

ומי שמעין קצת בכתבי האר"י זצ"ל, יראה
שם בבאור: שכל יסוד הקבלה הוא
בדרך זה, ליחד בחינת חתן וכלה דכורא
ונקבא, ומבאר שם כל השמות והספירות,
וכל השתלשלות העולמות - על דמות וצלם
של פרוצוף דכורא וכו'.

וּמְבַאֲרִים שָׁם בַּפֶּרְטִיּוֹת: כָּל הָאֵיבָרִים שְׁלָהֶם, וְכָל עֲנִינֵי יַחֲוֹד וְזוּג וְעִבּוּר וְהוֹלְדָה וְיִנִּיקָה וְהַתְּגַדְלוֹת הַקֶּטָן וְהַקֶּטְנָה עַד שְׁנַעֲשִׂים גְדוֹלִים וְכוּ' וְכוּ'.

וְהוּא דָבָר מְבַאֵר מְאֹד מְאֹד בְּכָל הָעֵץ-חַיִּים וְפְרֵי-עֵץ-חַיִּים, וְגַם בְּאֲדָרָא רַבָּא בְּנִשְׂא, וְהָאֲזִינוּ (אֲדָרָא-זוּטָא), מְדַבֵּר בְּדֶרֶךְ רְמֵז מְזָה.

וְגַם כָּל סֵפֶר שִׁירֵי-הַשִּׁירִים מְלֵא מְזָה - שְׁפָרַט כָּל הָאֵיבָרִים שֶׁל הַחֶתֶן, שֶׁהַכֹּלָה מְשַׁבַּחַת אוֹתוֹ; וְכֵן פּוֹרֵט הָאֵיבָרִים שֶׁל הַכֹּלָה, מֵהַחֶתֶן מְשַׁבַּח אוֹתָהּ.

וְגַם רְבוּתֵינוּ ז"ל בְּמִדְרָשִׁים, הַמְשִׁילוּ מִתֵּן-תוֹרָה ל'חֲתָנָה' - כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ (תַּעֲנִית פ"ד מ"ח - עַל שִׁירֵי-הַשִּׁירִים ג, יא): "בֵּיזֶם חֲתָנָתוֹ" - זֶה מִתֵּן-תוֹרָה וְכוּ'.

וְאֲמָרוֹ (מְכִילֵתָא מוֹבָא בְּרִש"י) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יט, יז): "לְקַרְאֵת הָאֱלֹקִים" - כְּחֶתֶן הַיּוֹצֵא לְקַרְאֵת כֹּלָה.

וְכֵן 'שְׁבַת-קֹדֶשׁ' נִקְרָא 'כֹּלָה' ו'מְלַכְתָּא', כְּמוֹ שְׁבַת־טוֹב (פִּיזֵט לְכָה דוּדִי; שְׁבַת קִיט. בְּבֹא-קָמָא לִב:): "לְכָה דוּדִי לְקַרְאֵת כֹּלָה, בּוֹאֵי כֹלָה" וְכוּ'.

הֲרֵי מְבַאֵר לָעֵין: שְׁכָל רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנִים-לְבָרְכָה, כְּנוֹ בְּלָלוּת וְהַתְּחַבְּרוֹת הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂרְשׁוֹן, בְּשֵׁם 'חֶבּוּר שֶׁל חֶתֶן וְכֹלָה'. "כִּי בְּצִלָּם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם" (בְּרֵאשִׁית ט, ו). וְכָל הָאֵיבָרִים שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה, כָּלָם הֵם 'צִלָּם-אֱלֹקִים', כְּמוֹ שְׁבַת־טוֹב (שָׁם א, כז): "וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּצִלָּם אֱלֹקִים בָּרָא אוֹתוֹ, זָכָר וְנִקְבָּה בָרָא אוֹתָם". וְכְמוֹ שְׂאֲמָרִים בְּבִרְפַת נִשְׂוֹאֵינ: "אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּצִלָּם דְּמוֹת תְּבַנִּיתוֹ, וְהַתְּקִין לוֹ מִפְּנֵי בְּנִין עַדִּי עַד" וְכוּ'.

כִּי הָאָדָם, הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, הֵם "חֶלֶק אֱלֹקִים מִמַּעַל" (אִיּוֹב לא, ב) מִמַּשׁ, וּבָהֶם כָּלוּל הַשֵּׁם הַגּוֹי"ה בְּרוּךְ-הוּא. ו"אִם זוֹכִין, שְׂכִינָה שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם" (סוֹטָה יז), "כִּי יֵשׁ בּוֹ יו"ד, וּבָהּ ה'" (רִש"י שָׁם).

וְכֹל-זֶה הוּא דְבָרִים פְּשׁוּטִים וּמְבַאֲרִים לָעֵין כָּל, וְכִבֵּר הַשְׁתַּמְשׁוֹ כָּל הַקְּדָמוֹנִים בְּלִשׁוֹנוֹת פְּאֻלָּה, לְכַנּוֹת הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים בְּשֵׁם 'חֶבּוּר חֶתֶן וְכֹלָה'.

כִּי כָּל עֲבוּדָתֵנוּ בְּשִׂרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן, מְרִמֵּז ל'חֶבּוּר חֶתֶן וְכֹלָה הָעֲלִיּוֹנִים, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'יַחֲוֹד קֹדֶשׁ-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתָהּ' - כְּאֲשֶׁר כָּל סֵפֶרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ וְכִתְבֵי הָאֲרִיז"ל מְלֵאִים מְזָה כְּפִ"ל.

וְגַם בְּתַשְׁעֵה-בְּאָב בְּקִינּוֹת, שְׁמֻקוֹנֵינִן עַל 'גְּלוּת הַשְּׂכִינָה וְכִנְסַת-יִשְׂרָאֵל', אוֹמְרִים: "אֲזִי בְּהַלְךְ יִרְמִיָּהוּ וְכוּ', אִשְׁתַּ יִּפַת תֵּאָר מְגוֹלַת מְצָא".

וְכֵן בְּתַקוּן שְׁלֹשָׁה מִשְׁמוֹרוֹת, שֶׁהוּא מִה'זֵהָר-קֹדֶשׁ' - מְדַבֵּר שָׁם גַּם-כֵּן בְּלִשׁוֹנוֹת פְּאֻלָּה, כְּאִשָּׁה הַמְּקוֹנֶנֶת עַל בְּעֻלָּה וְכוּ', עֵינֵי-שָׁם (זֵהָר-קֹדֶשׁ, מְדַרְשֵׁה-נַעֲלָם אִיכָה).

מִכֹּל-זֶה וַיֹּתֵר מְזָה, מְבַאֵר לָעֵינִים: שְׂגָלוֹת הַשְּׂכִינָה וְכִנְסַת-יִשְׂרָאֵל - הִיא בְּחִינַת 'אֲבֹדַת בֵּת-מִלְכָּד', וְהַתְּרַחֲקוּתָהּ מִדוּדָה וְכוּ'.

וְעַיִן בְּסִפְרֵי-הַבְּהִיר, בְּהַשְׁמָטוֹת שֶׁל זֵהָר בְּרֵאשִׁית, מֵהַ שְׁבַת־טוֹב שָׁם עַל (שִׁיר-הַשִּׁירִים ג, יב): "לְכָה דוּדִי נִצָּא הַשְּׂדֵה" וְכוּ': מְשַׁל לְמִלְכָּד שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב בְּחִדְרֵי-חֲדָרִים וְכוּ', וְנִשְׂאָה לְמִלְכָּד, גַּם נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְנָה; וְלִפְעָמִים קוֹרָא אוֹתָהּ בְּאֲהַבָּתוֹ 'אֲחוּתִי', כִּי מִמְּקוֹם

"שיר השירים אשר לשלמה" (שיר-השירים א, א)

ז.

(ח"א כז, ו)

'שירה' - זה בחינת 'קול' וכו', ומבחינת 'קול' זוכה ל'שלום', בבחינת (שיר-השירים א, א): **"שיר השירים אשר לשלמה" - "למלך שהשלום שלו"** (שמות-רבה נב, ה; שיר-השירים רפה א, יב).

ובשביל-זה: תקף אחר 'קול רנה' של 'שירת הים', זכו ל'שבת שלום'. כמו שכתוב (שמות טו, כג): "ויבאו מרתה", ו"שבת במרה נצטוה" (סנהדרין נו:).

וזוה (שם שם, כא): **"ו'תען להם מ'רים ש'ירו לה" - ראשי-תבות 'שלו"ם'. שעל-ידי 'שירה, זכו ל'שלום'.**

"ישקני מנשיקות פיהו" (שיר-השירים א, ב)

ח.

(יקרא-ד'שבתא ח"א יא)

עקר 'ענג שבת' - הינו: בחינת ה'נשיקין', בחינת 'אתדבקת רוחא ברוחא' שזוכה האדם בשבת.

הינו: שנתדבק ה'נפש חיה" (בראשית ב, ז) שלו, בקדשת בחינת ה'רוח-הקדש', בחינת 'נפש חיה של שבת', בחינת (בראשית ב, ג; שמות לא, יז): **"כי בו שבת וינפש"**.

ועל-כן קדם 'כניסת שבת, אומרים: "שיר השירים אשר לשלמה" (שיר-השירים א, א) - ש'מרמז על 'שבת-קדש', שהוא בחינת "מלך שהשלום שלו", כמבאר בזהר-הקדוש (תרומה קמג: - שמות-רבה נב, ה; שיר-

אחד היה; ולפעמים קורא אותה 'בתי, כי בתו היא; ולפעמים קורא אותה 'אמי'.

וכן אמרו רבותינו ז"ל (שמות-רבה נב, ה; במדבר-רבה יב, ח; שיר-השירים-רבה ג, כה), **על פסוק (שיר-השירים ג, יא): "בעטרה שעטרה לו אמו" - "לא זו מחבבה, עד שקראת בתי" וכו'.**

[מדרש-רבה שם: רבי שמעון בן יוחאי שאל את רבי אלעזר ברבי יוסי: אפשר ששמעת מאביד מהו "בעטרה שעטרה לו אמו"? - אמר לו: הן. משל למלך שהיתה לו 'בתי-יחידה', והיה מחבבה ביותר מדאי, והיה קורא אותה 'בתי; לא זו מחבבה עד שקראת 'אחותי, ועד שקראת 'אמי'.

כך הקדוש-ברוך-הוא: בתחלה קרא ל'שראל' בת, שנאמר (תהלים מה, יא): **"שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביד"; לא זו מחבבן עד שקראן 'אחותי, שנאמר (שיר-השירים ה, ב): "פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי, שהאשי נמלא טל, קוצותי רסיסי לילה". לא זו מחבבן עד שקראן 'אמי, שנאמר (ישעיה נא, ד): "הקשיבו אלי עמי, ולאומי אלי האזינו", ולאמי כתיב. עמד רבי שמעון בן יוחאי, ונשקו על ראשו, ואמר: אלו לא באתי אלא לשמע מפיה הטעם הזה דיי'.**

וכן בכל ספר משלי, מכנה ה'אמונה' וה'תורה-הקדושה - בשם "אשה טובה", "אשת חיל". וה'אמונות-כזביות' ו'אפיקורסות' - בשם "אשה רעה", "אשה זונה". כמבאר בפרוש רש"י, ובכל דברי רבותינו ז"ל.

וכבר נדפס מעשה מהבעל-שם-טוב ז"ל, בסוף ספר 'תולדות יעקב יוסף': מהסוחר עם אשתו שהיו ביים וכו', שמיסד על הקדמה זו: **"ש'אשה יראת השם" היא 'כנסת-ישראל'.**

השירים רבה א, יב). ומתחיל מיד (שם פסוק ב):
 "ישקני מנשיקות פיהו" וכו'.

"משכני אחריך גרוצה" (שיר השירים א, ד)

ט.

(ח"א ע)

בשואדם נוסע להצדיק, כל מה שמתקרב
 למקום הצדיק יותר, יש לו השק
 יותר, מחמת שמתקרב יותר להפחהמושד'.

וזו בחינת 'משפן' - שהיה לו 'פח'
 המושד', להמשיך 'אלקות' למקום
 שהיה עומד שם, בחינת (שיר השירים א, ד):
 "משכני אחריך גרוצה". "אחריך גרוצה"
 דיקא - כי כל מה שמתקרב יותר אליו, הוא
 רץ ביותר פנ"ל, מחמת הפחהמושד'.

"שחורה אני ונאווה" (שיר השירים א, ה)

י.

(ח"א ל, ג)

השגות-אלקות' אי-אפשר להשיג, ביי
 אם על-ידי 'צמצומים
 רבים' וכו' - שאי-אפשר להשיג 'שכל גדול',
 ביי-אם על-ידי התלבשות ב'שכל-התחתון'.

וזו בחינת 'שערות', שה'הארות המחין'
 יוצאין בה'שערות'. בן ה'שכל-העליון'
 שהוא 'השגות-אלקות', מתלבש בה'שכל-
 התחתון'.

וזו בחינת (תקוני-זהר קכג): "שערא בעגולא"
 - בחינת 'סבובים', דהינו: ה'הקדמות'
 המסבבין עד שבאים אל ה'מכון' וכו'.

וזו בחינת (שם קכב). "שערא אפמא",
 בחינת (שיר השירים א, ה): "שחורה אני
 ונאווה" - כי ה'שערות' מקבץ את ה'ראות'
 ומצמצם אותו, כדי לראות היטב. בן ה'שכל-
 התחתון' הוא בחינת 'שערות', שמצמצם בו
 "נאווה ויפי" שב'שכל-העליון'.

ואלו ה'שערות', הן בחינת (תקוני-זהר שם):
 "שעורא דאתון דאורייתא". כי
 המצוות הם חכמות הבורא יתברך שמו, כי
 כל מצוה ומצוה יש לה שעורים אחרים
 וגבולים וכו', אותיות ותבות וענינים,
 שמצמצם בהן חכמתו יתברך שמו - שזה
 בחינת התלבשות ה'שכל-העליון' ב'שכל-
 התחתון', שעל-ידי-זה זוכין ל'השגות-
 אלקות, פנ"ל.

וזו בחינת "בת-עין", דהינו: ה'שחר
 שבעין' שמצמצם כל הדברים
 הגדולים ונכללין ונראין בתוכו, ועל-ידי-זה
 רואין ומשיגין הדבר שרואין.

וזו בחינת (ברכות כו:): "אברהם תקן
 שחרית" - בחינת 'שחרות' הנ"ל,
 בחינת ה'שכל-התחתון' הנ"ל, בחינת
 'חכמה-תפארה', שהוא בחינת 'שחרות'.

יא.

(ח"א קצב)

מי ששומע 'דבור' מפי ה'צדיק-האמת',
 ובפרט בשרואה אותו אז - הוא מקבל
 'פניו' ו'שכלו' ו'נשמתו' של הצדיק; ונחלק
 ונצטיר בדעתו, דמות דיוקנו' של הצדיק.

ומה שנצטיר 'דמותו' אצל ה'תלמיד' -
 הוא בחינת 'דיו', כי לא נצטיר אלא
 'דמות דיוקנו'.

כי זה כָּלֵל: שְׁכַל הַהִתְלַבְּשׁוֹת שְׁמַתְלַבֵּשׁ
 דְּרָגָא בְּדִרְגָא, אֵינּוּ מִתְלַבֵּשׁ אֶלָּא מְדִרְגָּה
 אַחֲרֵינָהּ שֶׁבְּדִרְגָא הָעֲלִיּוֹנָה, הֵינּוּ: בְּחִינַת
 דְּגָלִין שֶׁל הָעֲלִיּוֹנָה, וְהוּא מְדִרְגָּה
 הָרֵאשׁוֹנָה אֶצֶל דְּרָגָא הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעַל־כֵּן לֹא נִצְטִיר אֶלָּא ה'דְמוּת', וְהוּא
 כְּמוֹ 'דִּיּוּ'. שְׂאֵף שֶׁנִּצְטִיר בּוֹ
 ה'צוּרָה' מִמֶּשׁ וְה'דְמוּת' כְּנֹל - עַם־כְּלִיָּה
 אֵינּוּ רַק 'צִיּוּר' ו'דְמוּת', וְאֵינּוּ מִמֶּשׁ הַדְּבַר
 בְּעֶצְמוֹ.

כֵּן ה'דְבוּר' - אֵף שֶׁבּוֹ נִצְטִיר ה'דְמוּת', עַם־
 כְּלִיָּה אֵינּוּ אֶלָּא 'צִיּוּר' ו'דְמוּת', הֵינּוּ:
 מְדִרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁלוֹ, הֵינּוּ: דְבוּר'.

וְזֶה בְּחִינַת (ירוּשְׁלָמִי שְׁקָלִים פ"ו): "אֵשׁ שְׁחֹרָה
 עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה", בְּחִינַת 'מַחִיךְ',
 בְּחִינּוֹת (זֶהר פְּנִיחָם רְלָה: - עַל שִׁירֵי־הַשִּׁירִים ד, טו):
 "וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן" - "מִן לְבוֹנָא דְמַחָא".

וְזֶה בְּחִינַת (שָׁם א, ה): "שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאֵה" -
 כִּי מָה שֶׁהוּא שְׁחֹר וְשָׁפֵל אֶצֶל
 ה'עֲלִיּוֹן', הֵינּוּ: מְדִרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁלוֹ, הוּא
 נֹאֵה וְעֲלִיּוֹן אֶצֶל ה'תַּחְתּוֹן'.

יב.

(לקוּטֵי־הַלְכוֹת הַשְּׁפָמַת־הַבְּקָר א. ג'ד)

ה'נְקֻדָּה־טוֹבָה' הִיא בְּבְחִינַת 'שְׁחַר',
 בְּבְחִינַת (שִׁירֵי־הַשִּׁירִים א, ה):
 "שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאֵה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם" - כִּי
 מִחֲמַת שְׂזֵאת הַנְּקֻדָּה מְעַרְבֶת בְּפִסְלַת הַרְבֵּה
 וּבְפָגְמִים הַרְבֵּה שֶׁפָּגַם זֶה הָאָדָם, עַל־יְדִיָּזָה
 נְדָמָה שֶׁהִיא 'שְׁחֹרָה', כִּי מִנְחַת בְּקָדְרוֹת
 וּבְשַׁחֲרוֹת חֲסִי־שְׁלוֹם אֶצֶל.

אָבֵל כְּשֶׁדָן אֶת־עֲצָמוֹ לְכַף־זִכּוֹת, וּמְעוֹרֵר
 וּמוֹצֵא בְּעֶצְמוֹ ה'נְקֻדָּה־טוֹבָה' - אֲזִי
 הִיא אוֹמֶרֶת: "שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאֵה, אֵל תִּרְאֵנִי

שְׂאֵנִי שְׁחֹרָרֶת" וְכוּ', "כִּי אֵין הַשְּׁחָרוֹת
 מִשְׁלִי" וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁפִּרֵשׁ רַש"י שָׁם.

כִּי ה'נְקֻדָּה־טוֹבָה' בְּעֶצְמָה שִׁישׁ אֶצֶל
 הָאָדָם, אֶפְלוֹ אֶצֶל 'פּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל' -
 הִיא 'נֹאֵה וְיָפָה' מְאֹד! רַק שֶׁה'שְׁחָרוֹת' חוֹפָה
 עָלֶיהָ. אָבֵל כְּשֶׁמְעוֹרְרִין אוֹתָהּ, הִיא אוֹמֶרֶת:
 "שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאֵה, אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי
 שְׁחֹרָרֶת", כִּי מִצַּד עֲצָמֵי אֲנִי 'נֹאֵה' עַד
 מְאֹד.

וְזֶה בְּחִינַת מָה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שְׁמוֹת־
 רַבָּה מַט, ב): "שְׁחֹרָה אֲנִי, בְּמַעֲשֵׂה
 הָעֵגֶל; וְנֹאֵה אֲנִי, בְּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן" - הֵינּוּ:
 אֶף־עַל־פִּי שִׁישׁ לִי חֲטָאִים הַרְבֵּה, וְנִתְרַחַקְתִּי
 מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, בְּחִינַת 'מַעֲשֵׂה־הָעֵגֶל'
 שְׁכּוֹלֵל כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ' - אֶף־עַל־
 פִּי־כֵן "וְנֹאֵה אֲנִי, בְּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן", הֵינּוּ:
 בְּחִינַת 'מַעֲט טוֹב' שֶׁאֲנִי מוֹצֵא עֲצָמֵי עֲדִיךְ, כִּי
 תִּכְּף אַחֵר 'מַעֲשֵׂה־הָעֵגֶל' נִצְטוּוּ עַל 'מְלֹאכֶת־
 הַמִּשְׁכָּן' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אַחֵר 'מַעֲשֵׂה־הָעֵגֶל', שְׂאֵז הַצֶּרֶךְ
 מִשֶּׁה לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא ה'נְקֻדּוֹת־
 טוֹבוֹת' שִׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּנֹל - עַל־
 כֵּן אֵז דִּיקָא נִצְטוּוּ עַל 'מְלֹאכֶת־הַמִּשְׁכָּן', כִּי
 ה'מִשְׁכָּן' נִבְּנָה מְזֵה, מ'נְקֻדּוֹת־טוֹבוֹת' הַנֹּל.

וְזֶהוּ: "שְׁחֹרָה אֲנִי, בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל; וְנֹאֵה
 אֲנִי, בְּמְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן" - הֵינּוּ:
 ב'נְקֻדּוֹת־טוֹבוֹת' שֶׁאֲנִי מוֹצֵא בְּעֲצָמֵי, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת 'מְלֹאכֶת־הַמִּשְׁכָּן'.

"אל תראוני שאני שחרחרת" (שיר השירים א, ו)

יג.

(ח"ב פד)

ה'תפלה', הינו בחינת מלכות, היא בגלות בתוך מלכות הרשעה. וכשהיא רוצה לצאת, אזי מתאחזת בה מלכות הרשעה.

וזוה שמתפללים בכח - בזה נותן כח בתפלה, להתחזק בנגד מלכות הרשעה לצאת מגלותא.

כי ה'מלכות' פד איהי בגלותא - אזי אומרת: "אל תראוני שאני שחרחרת" (שיר השירים א, ו), כי היא מלבשת ב'לבושין אכמין, ב'לבושין דקלפין, ומכסה בהם (זהר תצא רעט).

ואזי: "כצפור נודדת מן קנה, בן איש נודד" (משלי כז, ח) - כי "היא קן דילה" (תקוני זהר א:), וכד אדם מתפלל בכח ומוציא אותה מגלותא, מכסוין דילה - נעשית 'קן' להקדוש ברוך הוא.

ועקר פונתך יהיה: שתתקן השכינה פדי לזוגה עם בעלה.

"ורעי את גדיתך על משכנות הרעים" (שיר השירים א, ח)

יד.

(ח"א רפב)

ודע: שיש בכל דור ודור רועה, והוא בחינת משה, שהוא רעיא מהימנא. וזה הרועה הוא עושה משכן.

ודע: שתנוקות של בית רבן, מקבלים הבל פיהם שאין בו חטא (שבת קיט:), מזה ה'משכן'.

ודע: שכל הצדיקים שבדור, כל אחד ואחד הוא בחינת רועה, כי בכל אחד ואחד יש בו בחינת משה; וכל אחד ואחד לפי בחינתו, הוא עושה בחינת משכן, שמשם מקבלין ה'תנוקות' ה'בל פיהם' בפ"ל.

וכל אחד לפי בחינתו, לפי בחינת ה'משכן' שהוא עושה - כמזכך יש לו תינוקות שהם מקבלין משם.

וזוה בחינת מה שאמרו רז"ל (שם לג:): "שתנוקות נתפסין על עוון הדור, שנאמר (שיר השירים א, ח): "ורעי את גדיתך על משכנות הרועים" - שמתמשכנין על הרועים".

וזוהו: "על משכנות הרועים" - שהם מקבלין ה'בל פיהם', מבחינת ה'משכנות של הרועים', דהינו: הצדיקים שבדור, שכל אחד עושה משכן, בפ"ל.

"תורי זהב נעשה לך, עם נקודות הכסף" (שיר השירים א, יא)

טו.

(ח"א לא, ו-ז בסוף)

כשנתגלה ה'חסד', הינו: ה'אהבה' וה'השתוקקות', בבחינות (שיר השירים ב, ה): "כי חולת אהבה אני" - אזי הוא עושה נפשות.

כי ה'נקודות' הם בחינת נפש. כי כמו שהנפש הוא חיות האדם, וכל

'תנועה' שאדם מתנועה, הכל הוא על-ידי הנפש, ובלתי הנפש הוא בגלם. בן הנקדות, הם ה'חיות' והנפש של האותיות, ובלי הנקדות הם בגלם, ואין להם שום תנועה ו'חיות', רק על-ידי הנקדות הם מתנועעין. ועל-ידי הנקדות - נזדווגין ונצטרפין האותיות'.

וה'נקדות' - הן האהבה וה'כסופין', בבחינות (שיר-השירים א, יא): "נקדות הפסוף" - הינו: שעל-ידי הכסופין, נעשין הנקדות, שהם בחינת נפש'.

אם הוא נכסף לדבר טוב - נעשה מה'כסופין', נפש קדושה, ונעשים נקדות טובות, בחינת: "נקדות הפסוף" - הינו: נפשות טובות, ומתנועעים האותיות ונזדווגים לעשות פעלות טובות, ונצטרפו האותיות שהיו בגלם ונעשים כלי לקבל טוב.

וכן להפך: אם נכסף לרע חסוֹשֶׁלֹם - עושה הנקדות, רעים, ואזי נצטרפים האותיות ונזדווגים לעשות פעלות רעות, ונצטרפו האותיות ונעשים כלי לקבל רע חסוֹשֶׁלֹם.

כי עקר ההתהוות הנפש - הוא על-ידי ההשתוקקות וה'כסופין' של איש ישראל אחר השם-יתברך. כל אחד לפי מדרגתו, שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להגיע אל מדרגה למעלה ממנה - על-ידי הכסופין' אלו נעשה נפש'.

כמו שכתוב (תהלים פד, ג): "נכספה וגם כלתה נפשי" - הינו: מה שאני נכסף וכלה אחר השם-יתברך, מזה בעצמו נעשה נפש'.

אך כדי שתצא הנפש' מבח אל הפעל - צריך לדבר בפה, הכסופין והשתוקקות, שהוא נכסף ומשתוקק, כמו שכתוב (שיר-השירים ה, ז): "נפשי יצאה בדברו" - שעל-ידי הדבור, יוצאת הנפש' מבח אל הפעל.

כי על-ידי ההשתוקקות, נתהווה הנפש' בבח. ועל-ידי הדבור שהוא מדבר בפיו ההשתוקקות, נגמר הנפש' ויוצאה מבח אל הפעל.

ודע: שלא די לאדם ב'השתוקקות בלב' בלבד, כי צריך האדם להוציא בשפתיו כסופיו. ועל-זה נסדר סדר התפלות'.

כי על-ידי השתוקקות בלב' - נעשה נפש' ונקדות' בבח. וכשמוציא את השוקתו בפיו - אזי נעשה הנפש' בפעל. כי עקר מוציא הנפש' היא מ'פיו', בבחינת (שם): "נפשי יצאה בדברו".

וזה שכתוב (שם א, יא): "תורי זהב נעשה לך, עם נקדות הפסוף" - כי 'זהב' הוא בחינת זיוג, כמו שכתוב (איוב לז, כב): "מצפון זהב יאתה", ו"אתערותא דזווגא, מסטרךא דשמאלא, שהוא צפון" (זהר וישב קפו:).

וזהו: "תורי זהב נעשה לך" - שאותיות התורה נזדווגין ונצטרפין - על-ידי "נקדות הפסוף".

כי זיוגן והצטרפותן של האותיות - היא על-ידי הנקדות, שנעשים מה'כסופין' וההשתוקקות, שעל-ידם נתהוין הנפשות, שהם בחינות נקדות'.

כי על-ידי ה'פסופין' נעשה 'זווג', כי על-ידי מה שהוא נכסף אל הדבר, נעשה 'נפש'; ועל-ידי מה שהוא נכסף לדבר, חוזר הדבר וכוסף אליו, ומזה נתהווה גם-כן 'נפש'. והנפשות מזדווגין. ואחר-כך באים לבחינות 'עבור' ו'לדה'. (עין בפנים).

ובכלל הדבר: שמאד יקר הפסופין וההשתוקקות לדבר שבקדשה - כי על-ידם נתהווה 'נפש', ונגמר על-ידי הדבור, כנ"ל.

[יקרא-דשבתא ח"א לא: ועל-כן נתקן לומר סמוך לכניסת-השבת - 'שיר-השירים', שהוא מלא מפסופין והשתוקקות קדש של פנסת-ישראל להקדוש-ברוך-הוא, כמאמר (שיר-השירים א, ב): "ישקני מנשיקות פיהו" וכו'].

טז.

(ח"א לז, ד)

יש שני בחינות 'צדקה' - בחוץ-לארץ ובארץ-ישראל. ו'צדקת ארץ-ישראל', היא גדולה ולמעלה מ'צדקת חוץ-לארץ'.

וכן יש שני בחינות 'תורה' - כי (שבת קיט:): "אין דומה ה'תורה' היוצאת מהבל שיש בו חטא, לה'תורה' היוצאת מהבל שאין בו חטא", כי אין הדין נמתק, ו"אין העולם מתקים - אלא על הבל פה של תינוקות" (שם).

כמו שכתוב בזהר (הקדמה א: על שיר-השירים ב, יב): "'הנצנים נראו בארץ' - אליו 'אבות העולם'.

'עת הזמיר הגיע' - בד אתא עדן לקצצא חיביא מן עלמא.

'יקול' התור נשמע' - דא קלא דינוקא דרביא דלעי באורייתא. כמו שכתוב (שם א, יא): 'תורי זהב', וכתוב (שמות כה, יח):

'ועשית שנים רבים זהב' - על-ידי 'קלא דינוקא דרביא', נתגלו האבות בעולם להגן'. (עד-כאן לשון הזהר).

נמצא: כשאתה רוצה שיתגלו על-ידיך האבות בעולם, כדי לדחות הדין, והחשך, שכחה, וסכלות, מן העולם - צריך שיהיה לך "הבל שאין בו חטא".

ועל-ידי 'צדקה דארץ-ישראל' - תכלל עצמך באורא דארץ-ישראל, שהוא בחינות ה'בל הקדוש שאין בו חטא'.

יז.

(ח"א סו, ד)

צריך לראות להוציא ה'דבור' מ'מצר-הגרון', שיוכל לדבר בשלמות - דהינו: להמשיך 'נקדות' אל האותיות, כי בלא 'נקדות' אי-אפשר לדבר שום אות, כידוע בחוש.

ול'המשיך 'נקדות' אל האותיות - הוא על-ידי ה'חשק' וה'פסופין', שחושקין לעשות ה'מצודה' או שאר 'דבר' שבקדשה שאיש ישראל חושק לעשות.

בבחינות (שיר-השירים א, יא): "נקדות הפסוף" - שעל-ידי ה'פסופין' וה'חשק', נעשין 'נקדות'.

כי אי-אפשר לעשות שום דבר, בייאם על-ידי 'חשק' - דהינו: למשל כשמדבר איזה 'דבור', צריך שיהיה לו מתחלה 'חשק' לדבר. וכן כשעושה איזה 'פעולה' - אם לא היה לו 'חשק' מתחלה לעשותה, בודאי לא היה עושה אותה.

ועל-כן כל 'דבר-שבקדשה' שהאדם צריך לעשות, כגון לנסע להצדיק, או שאר דבר שבקדשה שהאדם צריך לעשות -

נותנין לו מתחלה 'חשק', כְּדִי שְׁעַל־יְדֵיָהּ
יעשה הדבר.

נקרא שמו (דברי־הימים ב, כא): 'חדר המטות',
שְׁעַל־יָדוֹ פָּרִים וְרְבִים יִשְׂרָאֵל - זה בחינת
'בן'.

"עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו"

(שיר־השירים א, יב)

י.ח.

(ח"ב ח, א)

בְּשֶׁהֲמוּכִיחַ רְאוּי לְהוֹכִיחַ - אֲזִי אֲדַרְבָּא,
הוא מוסיף ונותן ריח טוב'
בהנשמות, על־ידי 'תוכחתו'.

כִּי ה'תּוֹכְחָהּ - צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּבַחֲנֵינָה
ה'תּוֹכְחָהּ שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהוֹכִיחַ אֶת
יִשְׂרָאֵל עַל 'מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל, שְׁעַל־יְדֵי
'תּוֹכְחָתוֹ' נָתַן בָּהֶם רִיחַ טוֹב'.

בְּבַחֲנֵינָה (שיר־השירים א, יב): "נרדי נתן
ריחו", הנאמר על 'מעשה העגל'
- "עזב לא נאמר, אלא נתן", כמו שפרש
רש"י שם, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל בגמרא
(שבת פח: גטין לו:).

"אף ערשנו רעננה" (שיר־השירים א, טז)

י.ט.

(ח"ב ז, יא)

'בית־המקדש' כלול מבחינות 'בן
ותלמיד'.

כִּי אָמְרוּ רַז"ל (תענית טז): "למה נקרא שמו
'הר־המזריה', שֶׁמִּמֶּנּוּ הוֹרָאָה יוֹצֵאָה
לְיִשְׂרָאֵל" - זה בחינת 'תלמיד'.

גַּם אָמְרוּ רַז"ל (שיר־השירים רבא, סח:סט - על
שיר־השירים א, טז: "ערשנו רעננה"): "למה

"אני חבצלת השרון, שושנת העמקים"

(שיר־השירים ב, א)

נ.

(ח"א יב, ד)

וְדַע: שְׁזֵה מְכֻּן מֵאֵת הַשָּׁמַיִתְבְּרָה,
שֶׁהַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא מְפִיל אִיזָה
'צדיק גדול' בפיו של ה'למדן' - הינו:
ה'למדן' דובר רעות על ה'צדיק'.

כְּדִי שֶׁה'צַדִּיק' יִקַּח ה'תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְהֵי,
הֵינּוּ ה'שְׂכִינָה, מְהַגְלוֹת שְׁבַפָּה
ה'למדן, ומעלה אותה לשרשה ממדרגה
למדרגה - מתחלה לבחינת 'חבוק', ואחר־כֵּן
לבחינת 'נשוק', ואחר־כֵּן לבחינת 'זווג'.

כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שיר־השירים ב, א): "אני חבצלת
השרון" - "בתחלה היא ירקה
בחבצלת" (זהר ויחי רכא. אמר קז.), כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
(מגלה יג): "אסתר ירקרקת היתה". וְזֵה בְּחִינַת
'חבוק' - "וימינו תחבקני" (שיר־השירים ב, ו; ח,
ג).

כִּי ה'שְׂמָחָהּ בָּא מְהַלְבֵּי, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
(תהלים ד, ח): "נתתה שמחה בלבי";
וְהַלְבֵּי הוּא 'בִּינָה', "ששם יין המשמח" (זהר
תרומה קסט:), "שהוא עלמא סתימא" (זהר
בראשית לט:), בְּחִינַת (שם קד, טו): "ויין ישמח
לִבִּי".

הֵינּוּ: "קו הירק" (חגיגה יב. תפניני־זהר י),
שְׁנַמְשֵׁךְ מְבִינָה, "ומקיף את כל
העולם" (שם) - מבחינת: "אני חבצלת",

בְּחִינַת "אֶסְתֵּר יִרְקַקֶּת" - זֹאת עֲלֶיהָ יֵשׁ לְשִׁכְנֶנָּה עַל־יְדֵי חֲבוּק יְמִין.

וְהַצְדִּיק שְׁנוּפֵל לְתוֹךְ פֶּה הַלְמָדוֹן, "שְׂדוּבֵר עָלָיו עֵתֶק" (תהלים לא, ט), וְהוּא מְבִין שְׂאֵלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁהַלְמָדוֹן דוֹבֵר עָלָיו, הֵם 'צְרוּפִים' מְאוֹתִיּוֹת שֶׁבַתוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ, וּמְבִין מְאִיזָה 'הַלְכוֹת' נַעֲשׂוּ הַדְּבוּרִים אֵלּוּ, וּמְקַבֵּל אֶת הַחֶרֶף בְּשִׂמְחָה וּבְאֵהָבָה - זֶה בְּחִינַת 'חֲבוּק' - "וַיְמִינֵנו תַּחֲבֻקֵנוּ".

וְעַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה שְׂשֻׁמַּח בִּיסוּרִין - הוּא מַעֲלָה לְבְּחִינַת (שיר-השירים ב, א): "אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשְּׂרוּן", לְבְּחִינַת 'לֵב', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "נִתְתָּה שְׂמֵחָה בְּלִבִּי" וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת 'אֲבָרָהִם', בְּחִינַת 'יְמִין', בְּחִינַת 'חֲבוּק'.

וְעַקֵּר בְּנִינָה [שֶׁל הַשְּׂכִינָה]: עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה, שְׂאֵז רְאוּיָה לְזוּוג, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית כ, יב): "וְגַם אִמְנָה אַחֹתִי בַת אָבִי אֵד לא בַת אִמִּי וְכוּ', וְאֵז: וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה - שְׂאֵז הִיא רְאוּיָה לְזוּוג. (פְּמוּבָא בַּזְהַר אָמַר, דָּף ק; רַבִּי אַבָּא שָׁלַח לֵה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר: אֵימַתִּי זוּוגָא דְכִנְסַת־יִשְׂרָאֵל בְּמַלְכָא קַדִּישָׁא. שָׁלַח לֵה: וְגַם אִמְנָה וְכוּ' עֵין שָׁם).

וְאִתָּא (מֵאֲמַר־רִשְׁבִּי לְהָאֲרִיז"ל, סְפָרָא־דְצִנְעִיּוֹתָא): "שֶׁהַנְּשִׁיקִין הוּא עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה, כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרִים הַשְּׂפָתַיִם עֲלִיוֹנִים, שֶׁהֵן נֶצַח וְהוּד עֲלִיוֹנִים, לְבְּחִינַת 'זוּוג', לְבְּחִינַת 'הַתְּדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא' - אֵזִי נִתְעוֹרְרִין נֶצַח וְהוּד תַּחֲתוֹנִים' לְזוּוג, לְאִתְדַבְּקָא גּוּפָא בְּגוּפָא'.

נְמָצָא: כְּשֶׁהַצְדִּיק מְשַׁכֵּיל בְּחֲכָמָתוֹ, וַיּוֹדַע מְאִיזָה 'צְרוּפִין' שֶׁל 'תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְּהָ, נַעֲשֶׂה אֵלּוֹ הַצְרוּפִין' שֶׁהַלְמָדוֹן דוֹבֵר

עָלָיו, וְהַצְדִּיק לּוֹמֵד אֵלּוֹ הַצְרוּפִין וְעוֹשֶׂה מֵהֶם 'צְרוּף הַלְכוֹת' שֶׁהִיא מְקוּדָם שְׁנַתְקַלְקַל. כְּשֵׁיִשׁ לּוֹ זֹאת הַחֲכָמָה, אֵזִי עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה הַזֹּאת - הַשְּׂכִינָה הִיא מְבַחֲינֹת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, א): "שׁוֹשְׁנַת הָעִמְקִים", מְבַחֲינַת 'נְשִׁיקִין', בְּחִינַת (שָׁם ה, יג): "שְׂפָתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים", בְּחִינַת 'אִתְדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא'.

וְאֵז מְתַעוֹרֵר 'זוּוגָא דְגּוּפָא בְּגוּפָא', שֶׁהַשְּׂכִינָה בֵּין תְּרִין צְדִיקָא יִתְבָּא - בֵּין 'צְדִיק־עֲלִיוֹן', שֶׁהוּא הַתְּנָא שֶׁחַדַּשׁ זֹאת הַתּוֹרָה וְעַכְשָׁו מְשַׁפִּיעַ בָּהּ, וּבֵין 'צְדִיק־הַתַּחֲתוֹן', הַלּוֹמֵד לְהַתּוֹרָה וּמַעֲלָה לְהַשְּׂכִינָה מֵיְמִין־נוֹקְבִין, כְּדִי שֶׁתְּדַבֵּק.

וְזֶה (שָׁם): "שְׂפָתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים" - עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'נְשִׁיקִין'.

"נְטָפוֹת מוֹר עֵבֶר" (שָׁם) - לְשׁוֹן מְעַבֵּר לְעֵבֶר. הֵינּוּ: שְׁנוּטָף לְהַשְּׂכִינָה יְרִיחַ טוֹב מ'שְׁנֵי עֵבְרִים, מ'צְדִיק־עֲלִיוֹן וּמ'צְדִיק־תַּחֲתוֹן.

וְזֶה (שָׁם ז, יד): "הַדּוֹדָאִים נָתְנוּ יְרִיחַ" - שְׁשֵׁנֵי דוֹדִים, הֵינּוּ: 'שְׁנֵי הַצְדִּיקִים, נָתְנוּ יְרִיחַ'.

"כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנוֹת"
(שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ד)

נא.

(ח"א יב, ד)

נְמָצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (ב, א): "אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשְּׂרוּן, שׁוֹשְׁנַת הָעִמְקִים". וְלַהֲלֹךְ בְּפָסוּק (ה, יג): "שְׂפָתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים, נְטָפוֹת מוֹר עֵבֶר". וְלַהֲלֹךְ בְּפָסוּק (ז, יג): "הַדּוֹדָאִים נָתְנוּ יְרִיחַ".

וְאִזְּהִיחִילוּ בְּכֶם לְנַגֵּן נִגּוֹן הַנִּפְלֵא מְאֹד,
וְעָשׂוּ בְּכֶם הַפְּעֵלָה הַרְאִיָּה לָהֶם וְאִזְּנָתָנוּ לֹא
הַמְּלוּכָה.

עָנָה וְאָמַר ה' בְּיָד־מַלְכֶךָ הָאֲמַת' שֶׁנַּעֲשָׂה עִתָּה
מַלְכֶךָ, אֶל 'בְּיָד־הַשְּׂפָחָה הָאֲמַת': "עִתָּה
אֲנִי מִבֵּינִי, שְׂאֲנִי 'בְּיָד־הַמַּלְכֶךָ בְּאֲמַת', וְאִתָּה 'בְּיָד־
הַשְּׂפָחָה בְּאֲמַת'!

"וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבֵּה" (שיר השירים ב, ד)

נד.

(ח"א נא, ח)

מי שֶׁתּוֹרָתוֹ בְּלֹא הִבְנָה בָּהּ שׁוּם חֲדוּשׁ -
אֵין לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים, כִּי הַתּוֹרָה
הַזֹּאת שֶׁהִיא בְּבַחֲיִנַת 'עֶקֶב', בְּבַחֲיִנַת 'עֲבוּר'
- אֶף־עַל־פִּי שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְתַעַנֵּג בָּהּ,
בְּבַחֲיִנַת (בַּמְדַּבְּרֵי רַבָּה ב, ג; שִׁיר־הַשִּׁירִים רַבָּה ב, טו -
עַל שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ד): "וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבֵּה", "אֶל
תִּקְרִי וְדַגְלוּ, אֶלָּא וְלִגְלוּגוּ" - אֲבָל אֵין
לְדַרְשׁ אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהִיא לְרַבִּים, כִּי אֵין לְדַרְשׁ
אֶלָּא דְבָרִים הַמְּבָרָרִים וְכוּ'.

"סִמְכוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת, רַפְדוּנֵי בְּתַפּוּחִים,
כִּי חוֹלַת אֶהְבֵּה אֲנִי" (שיר השירים ב, ה)

נה.

(ח"א טו, ה)

כי כְּשֶׁאֲנִי קוֹרְאִין לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
בְּתַאֲרִים שֶׁל בְּשִׂרְזוּדִים, וְהוּא נִמְצָא לָנוּ
"בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו" (דְּבָרִים ד, ז) - זֶה הַכֹּל חֶסֶד
הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. כִּי אִם לֹא הָיָה בְּחֶסְדֵי הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ, לֹא הָיָה פְּדָאֵי לְקִרְאָה וּלְכַנּוֹת אֶת

נב.

(ח"ב טו; ח"ב עד)

נִמְצָאִים לְהֵלֵךְ בַּפְּסוּק (שִׁיר־הַשִּׁירִים ה, יג):
"שְׂפָתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים, נְטָפוֹת מוֹד
עִבֵר".

נג.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשָׂה יֵא מִבֶּן־
הַמַּלְכֶךָ וּבֶן הַשְּׂפָחָה שֶׁנִּתְחַלְפוּ)

וְהִרְאוּ לֹא הַפְּסָא, וְרָאָה: שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד
וְכוּ'. וְהִלְכֶךָ אֶצֶל הַפְּסָא, וְהִסְתַּכַּל
וְהִתְבּוֹנֵן: שֶׁזֹּאת הַפְּסָא עֲשׂוּיָה מִן הָעֵץ שֶׁל
הַתְּבָה הַנִּ"ל (הִינּוּ הַכְּלִי הַנִּ"ל, שֶׁנִּתֵּן לֹא אָדָם הַיְעָר).

וְהִסְתַּכַּל וְרָאָה: שֶׁחָסַר מִן הַפְּסָא לְמַעְלָה,
אִיזָה 'שׁוֹשְׁנָה' (הִינּוּ: רִיזְעֵלְע), וְאִם
הָיָה לְהַפְּסָא זֹאת ה'שׁוֹשְׁנָה', הָיָה לָהּ הַכַּח
שֶׁיֵּשׁ לְהַתְּבָה הַנִּ"ל (הִינּוּ הַכְּלִי הַנִּ"ל, שֶׁהִיָּה לָהּ כַּח
לְנַגֵּן כְּשֶׁהָיוּ מְנִיחִין אוֹתָהּ עַל אִיזָה מִין חִיָּה אוֹ בְּחֵמָה אוֹ
עוֹף, כַּנִּ"ל).

וְהִסְתַּכַּל יוֹתֵר וְרָאָה: שֶׁזֹּאת ה'שׁוֹשְׁנָה',
שֶׁחָסַר לְמַעְלָה מִן הַפְּסָא, הִיא
מְנַחַת לְמַטָּה בַּפְּסָא, וְצָרִיכִין לִקַּח אוֹתָהּ
מִשָּׁם וּלְהַנִּיחָהּ לְמַעְלָה, וְאִזִּי יִהְיֶה לְהַפְּסָא
הַכַּח שֶׁל הַתְּבָה הַנִּ"ל, כִּי הַמַּלְכֶךָ שֶׁהָיָה, עָשָׂה
כָּל דְּבָר בְּחֶכְמָה, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִבִּין שׁוּם אָדָם
אֶת הָעֲנִיָּן, עַד שֶׁיִּבּוֹא חָכֶם מִפְּלֵג, שֶׁיִּבִּין אֶת
הַדְּבָר, וְיֻכַּל לְכַוֵּן לְהַחֲלִיף וּלְסַדֵּר כָּל
הַדְּבָרִים פְּרָאוּי.

וְכֵן הַמַּטָּה וְכוּ', וְכֵן הַשְּׁלַחֵן וְכוּ', וְכֵן
הַמְּנוֹרָה וְכוּ', וְכֵן הָעוֹפּוֹת וְהַחִיּוֹת וְכוּ',
צָרִיכִין גַּם־כֵּן לְשַׁנּוֹתָם בְּכֶם מִמְּקוֹמָם, וְכֵן
בְּכֶם.

וְצִוָּה לְסַדֵּר הַכֹּל פְּרָאוּי: לִקַּח ה'שׁוֹשְׁנָה'
מִלְּמַטָּה, וּלְתַחֲבֹה לְמַעְלָה, וְכֵן כָּל
הַדְּבָרִים הַנִּ"ל לְסַדֵּר בְּכֶם בַּסֵּדֶר הַרְאִי, כַּנִּ"ל,

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַאֲרִים וְשִׁבְחִים וְתַבּוֹת'
וְאוֹתִיּוֹת'.

וְזֶה (בְּבֹא-בִּתְרָא עג:): "שִׁתִּין בְּתִי" - זֶה בְּחִינַת
'תַּפְּלָה'.

זֶה בְּחִינַת הַסֵּד', בְּחִינַת אַבְרָהָם, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב (שִׁיר־הַשִּׁירִים ג, ח): "שְׁשִׁים הֵמָּה
מְלָכוֹת". פֶּרֶשׁ רַש"י: "זֶה בְּחִינַת אַבְרָהָם".
ו"בְּתִי" - לְשׁוֹן (סוּטָה יא:): "בְּתִי מְלָכוֹת".

וְזֶה (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ה): "סִמְכוֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת"
- כְּמוֹ שִׁמְשִׁימִין אִשִּׁישׁוֹת' כְּנֶגֶד אֹר
גְּדוֹל', כְּדִי לְהַסְתַּבֵּל בְּאֹר הַגְּדוֹל' עַל-יְדֵי
אִשִּׁישׁוֹת' - כֵּן גָּזַר חֲסֵדוֹ, לְסַמֵּךְ אוֹתָנוּ
בְּתַאֲרִים וְשִׁבְחִים הָאֵלֹהִים.

וְזֶה לְשׁוֹן: "סִמְכוֹנִי" - שֶׁהוּא בְּחִינַת
'סִמ"ך', וּבְחִינַת "שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת",
בְּחִינַת אַבְרָהָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת "סִמ"ך בְּתִי".

נו.

(ח"א לא, ו)

בְּשִׁבְלִי-זֶה נִתְּנָה מֵדַת הַסֵּד', לְאַבְרָהָם,
כִּי הוּא הָיָה "רֹאשׁ
לְמַאֲמִינִים" (עַל-פִּי שִׁיר־הַשִּׁירִים רַבָּה ד, כ), וְ"רֹאשׁ
לְנַמּוּלִים" (אֶסְתֵּר-רַבָּה פְתִיחָא י).

וּבְשִׁנְתַּגְּלָה ה'חֲסֵד', הֵינֵנו: ה'אַהֲבָה'
וְה'הִשְׁתַּוְקָקוֹת', בְּבְחִינּוֹת
(שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ה): "כִּי חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי" - אָזִי
הוּא עוֹשֶׂה נְפִשׁוֹת', בְּחִינּוֹת (בְּרֵאשִׁית יב, ה):
"וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוֹ" - הֵינֵנו: שֶׁעוֹשֶׂה
נְקֻדּוֹת' לְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה'.

כִּי 'אוֹתִיּוֹת' בְּלֹא נְקֻדּוֹת', כְּגוֹף' בְּלֹא
נֶפֶשׁ', שָׂאִין לָהֶם שׁוֹם תְּנוּעָה וּפְעֻלָּה
בְּלֹא נֶפֶשׁ' - כֵּן הַצְּטַרְפוֹת וְזוּוּגָן שֶׁל
ה'אוֹתִיּוֹת', אֵין לָהֶם כַּח אֵלֶּא לְפִי ה'נְקֻדּוֹת'.
וְה'נְקֻדּוֹת' הֵן ה'אַהֲבָה' וְה'כְּסוּפִין', בְּבְחִינּוֹת

(שִׁיר־הַשִּׁירִים א, יא): "נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף", וְה'כְּסוּפִין'
הֵן ה'נֶפֶשׁ', בְּבְחִינּוֹת (תְּהִלִּים פד, ג): "נִכְסְפָה
וְגַם כָּלְתָה נֶפֶשִׁי".

נז.

(ח"א נז, א)

יֵשׁ יְסוּרִין שֶׁל אַהֲבָה' הַשׁוֹלְטִין עַל הָאָדָם
שֶׁהוּא 'צַדִּיק', וְהוּא מְכָה בְּיְסוּרִין,
וְאֵין רְפוּאָתוֹ תּוֹלָה בְּרְפוּאָת עֲשׂוּבִים, כִּי הוּא
אִישׁ 'צַדִּיק', וְלֹא פָּגַם יְדֵי הַמַּלְאָךְ, וְה'יְדִים'
הֵם שְׁלָמִים.

וְזֶה (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ה-ו): "כִּי חוֹלַת אַהֲבָה
אָנִי. שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, וַיְמִינוּ
תַּחְבֵּקֵנִי". הֵינֵנו: "חוֹלַת אַהֲבָה" יְכוּלָה הִיא
לְשַׁלֵּט עַל אִישׁ אֶחָד, וְאֵין רְפוּאָתוֹ תּוֹלָה
בְּה'יְדִים' הַנִּזְכָּר, כִּי ה'יְדִים' בְּבְחִינּוֹת הֵם
שְׁלָמִים, בְּבְחִינַת: שְׁמַאלוֹ תַּחַת" וְכו'.

נח.

(ח"א עח)

ה'שְׁכִינָה', בְּחִינַת מְלָכוֹת', עִכְשׁוֹ נִקְטָן
אוֹרָה וְנִחְלַשׁ כַּחַה, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב בְּזַהֲרֵי-הַקְּדוֹשׁ (שְׁמִינִי מ. תְּקוּנֵי-זֶהר קמג:):
שֶׁהַשְּׁכִינָה צוֹחַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ה): "סִמְכוֹנִי
בְּאִשִּׁישׁוֹת וְכו', כִּי חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי" - הֵינֵנו:
אַהֲבַת-יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵנִי "שׁוֹכֵן אִתְּם אֶפְלוֹ
בְּתוֹךְ טְמֵאוֹתֵם" (וַיִּקְרָא טז, טז). וְזֶהוּ גְּלוּת-
הַשְּׁכִינָה'.

נט.

(ח"ב ה, ח)

יֵשׁ נְשִׁמוֹת שֶׁנִּפְלְאוּ, שֶׁצָּרִיכִין לְהַחִיּוֹת
וְלְהַשִּׁיב אוֹתָם בְּכָל מִינֵי מְטַעְמִים
הַמְשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ, בְּבְחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב,
ה): "סִמְכוֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת, רְפֹדוֹנִי בְּתַפּוּחִים, כִּי
חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי".

וְעַל-יְדֵי תַקוּן וְזַכוּת הַמַּחִין, שֶׁנַּעֲשֶׂה
עַל-יְדֵי "מַגְנֵי אֶרֶץ" (תהלים מז, י) -
מִזֶּה נַעֲשֶׂה "אֲמֵרוֹת טְהוֹרוֹת" (שם יב, ז)
לְהַחְיֹתָם.

כִּי עֵקֶר ה'הַתְּגַלּוֹת-הַמַּח' הוּא בְּה'דְבוּר' וְכוּ',
וְעַל-כֵּן בְּשֶׁה'מַחִין' זָכִים, נַעֲשִׂין
'דְבוּרִים-כְּשָׂרִים', וּבָהֶם מְשִׁיבִין אֶת
ה'נְשָׁמוֹת-הַנְּפוּלוֹת', בְּבַחֲיַנַּת (מְשָׁלִי כו, טז):
"שְׁבַעַה מְשִׁיבֵי טַעַם".

הֵינּוּ: עַל-יְדֵי תַפְלִין מַחִין, שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת
'שְׁבַעַה רוּעִים' - עַל-יְדֵם נַעֲשִׂין
'שְׁבַעַה מְשִׁיבֵי טַעַם', הֵינּוּ: בְּחִינַת 'דְבוּרִים
כְּשָׂרִים הַנ'ל, שְׁבָהֶם מְשִׁיבִין ה'נְשָׁמוֹת
שֶׁנְּפָלוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת (שם כד, טז): "שְׁבַע יְפוּל
צָדִיק וְקָם".

ל

(ספורי-מעשיות, מעשה י מבערגער ועני)

וְהִיא [בת העני] - הִיְתָה בְּקִיָּאָה מְאֹד
בְּחֻבַּמַּת הַשִּׁיר, וְעָשְׂתָה בְּאִמְנוֹת
מְקוּם, שִׁיבּוֹא הַמְּשַׁדָּךְ עַל אוֹתוֹ הַמְּקוּם,
וַיַּעֲמֵד בְּנִגְדָהּ, וַיְדַבֵּר 'דְבוּרֵי שִׁיר', הֵינּוּ 'שִׁיר
שֶׁל חֶשֶׁק, כְּדָרָךְ שֶׁמְדַבֵּר הַחֶשֶׁק לְחֶשְׁוֹקָתוֹ
'דְבוּרֵי חֶבֶה'.

וְהָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהַשְׁתַּדָּךְ, וְעָלוּ עַל
אוֹתוֹ הַמְּקוּם, וְהָיוּ מְדַבְּרִים כָּל אֶחָד
וְאֶחָד 'שִׁיר' שָׁלוֹ. וְלִקְצָתָם שְׁלַחַה תְּשׁוּבָה
עַל-יְדֵי רַעוּתֶיהָ, גַּם-כֵּן בְּדָרָךְ שִׁיר וְחֶבֶה.

וְלִקְצָת שֶׁנֶּרְאוּ לָהּ יוֹתֵר - הַשִּׁיבָה בְּעֶצְמָה
וְהִרְיָמָה קוֹלָהּ ב'שִׁיר', וְהַשִּׁיבָה לוֹ
גַּם-כֵּן 'דְבוּרֵי חֶבֶה'.

וְלִקְצָת שֶׁנֶּרְאוּ לָהּ עוֹד יוֹתֵר - הִיְתָה
מְרָאָה עֶצְמָה "פְּנִים אֶל פְּנִים",

וְהִיְתָה מְרָאָה אֶת פְּנֵיהָ, וְהַשִּׁיבָה לוֹ 'דְבוּרֵי
שִׁיר וְחֶבֶה'.

וְלִכְלֶם סִימָה בְּסוּף: "אֲבָל לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ
הַמִּימוֹת, וְלֹא הָיָה מִי שֶׁמְבִין
בּוֹנֵתָה!"

וְכַשֶּׁהִיְתָה מְרָאָה פְּנֵיהָ - הָיוּ נוֹפְלִים
מְגֹדֵל יְפִיָּהּ, וְהָיוּ קָצַת נְשָׂאָרִים
חֲלָשׁוֹת, וְקָצַת נְשִׁתְּגָעוּ מִחֻמַּת "חוֹלַת
אֶהְבָּה" (שיר השירים ב, ה), מְגֹדֵל יְפִיָּהּ שֶׁהָיָה
מְפֹלָג מְאֹד מְאֹד.

וְאֶה-עַל-פִּי-יָב, אֶה-עַל-פִּי שֶׁנְּשִׁתְּגָעוּ
וְנְשָׂאָרוֹ חֲלָשׁוֹת - עַם-כָּל-
זֹאת הָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהַשְׁתַּדָּךְ עִמָּהּ, וְלִכְלֶם
הַשִּׁיבָה בְּנ"ל.

"שִׁמְאֵלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי, וַיְמִינוּ תַחֲבָקְנִי"

(שיר-השירים ב, ו)

לא

(ח"א יב, ד)

ה'צָדִיק' שֶׁנוֹפֵל לְתוֹךְ 'פֶּה הַלְמָדן',
"שֶׁדוּבֵר עָלָיו עֵתֶק" (על-פי תהלים
לא, יט), וְהוּא מְבִין שֶׁאֵלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁה'לְמָדן'
דוּבֵר עָלָיו, הֵם 'צְרוּפִים' מ'אוֹתִיּוֹת שֶׁבַתוֹרָה
שֶׁבַע-לִפְּהָ, וּמְבִין מֵאִיזָה 'הִלְכוֹת' נַעֲשׂוּ
הַדְּבוּרִים אֵלוֹ, וּמְקַבֵּל אֶת הַחֲרָפָה בְּשִׁמְחָה
וּבְאֶהְבָּה - זֶה בְּחִינַת 'חֲבוּק' - "וַיְמִינוּ
תַחֲבָקְנִי". [עֵין לְעִיל בְּפָסוּק (שיר-השירים ב, א): "אֲנִי
חֲבַצְלֵת הַשְּׂרוּךְ"].

לב

(ח"א לא, ו)

נְמַצָּא לְעִיל בְּפָסוּק (שיר-השירים ב, ה): "כִּי
חוֹלַת אֶהְבָּה אֲנִי".

"קול דודי הנה זה בא, מדלג על ההרים
מקפץ על הגבעות" (שיר-השירים ב, ח)

לו.

(ח"ב ח, ייבסוף)

לְעֵתִיד כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ
בְּבַחֲיַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - אִזּוֹ יִתְנַהֵג
כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ עַל-יְדֵי הַשְּׂגָחָה לְבַד, כְּמוֹ
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְבַּטֵּל הַטֵּבַע לְגַמְרֵי -
שֶׁהוּא בַּחֲיַת נַפְלָאוֹת, שֶׁלֹּא בְּדֶרֶךְ-הַטֵּבַע'.

וְאִזּוֹ יִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ, בַּחֲיַת (תְּהִלִּים צח, א):
"שִׁירוֹ לֵה' שִׁיר חֲדָשׁ, כִּי נַפְלָאוֹת
עָשָׂה" - הֵינּוּ הַ"שִׁיר שִׁיתְעַר לְעֵתִיד" (זהר ח"י
שָׁרָה קכג:), שֶׁהוּא נִגּוֹן שֶׁל הַשְּׂגָחָה, בַּחֲיַת
נַפְלָאוֹת'.

כִּי יֵשׁ נִגּוֹן שֶׁל בַּחֲיַת דֶּרֶךְ-הַטֵּבַע' - הֵינּוּ
בַּחֲיַת הַשִּׁירִים וְתִשְׁבְּחוֹת שֶׁמְשַׁבְּחִין
לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ עַל הַהִנְהָגָה שֶׁל עֲכָשׁוֹ בְּדֶרֶךְ-
הַטֵּבַע. אֲבָל לְעֵתִיד - יִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ שֶׁל
בַּחֲיַת נַפְלָאוֹת, בַּחֲיַת הַשְּׂגָחָה, כִּי אִזּוֹ יִהְיֶה
הַהִנְהָגָה עַל-יְדֵי הַשְּׂגָחָה לְבַד.

וְשִׁיר הַחֲדָשׁ הַזֶּה שִׁיתְעַר לְעֵתִיד' - הוּא
בַּחֲיַת "שִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשַׁלֵּשׁ,
מְרַבֵּעַ" (תַּקּוּנֵי-זֶהר נא:), שֶׁעַל-יְדֵי יִהְיֶה חֲדוּשׁ-
הָעוֹלָם לְעֵתִיד'.

וְזֶהוּ (בְּרִכּוֹת נד:): "וְשׁוֹר עֶשֶׂר אַמּוּן" [מִשָּׁה
רַבְּנֵי קַפְּץ עֶשֶׂר אַמּוֹת, לְהַרְגֵּ אֶת עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן]
- זֶה בַּחֲיַת הַשִּׁיר שֶׁלְעֵתִיד, שֶׁהוּא "שִׁיר
פְּשׁוּט" וְכוּ', שֶׁהוּא 'יו"ד אוֹתִיּוֹת' - בַּחֲיַת
"עֶשֶׂר אַמּוּן".

וְזֶהוּ: "וְשׁוֹר" - זֶה בַּחֲיַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, ח):
"מְדַלֵּג עַל הַהָרִים, מְקַפֵּץ עַל
הַגְּבְעוֹת".

לג.

(ח"א מח)

תְּפִלָּה בְּכַח' - הוּא בַּחֲיַת 'סִפָּה, בַּחֲיַת
חֶסֶד, בַּחֲיַת "צֶל יָד" (יִשְׁעִיָּה נא, טז),
"חֲבוּק יָד יָמִין" (זֶהר פְּנִיחָם ריד:), [עֵין בְּפָנִים כָּל הָעֵינָן].

לד.

(ח"א נד, ג)

עַל-בֵּן 'צִיצִית' קֵדָם לְתַפְלִין' (שְׁלַח-ערוך
אֶרְחֻ-חַיִּים כח, א) - בְּבַחֲיַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים
ב, ו): "שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי"; וְאַחֲרֵיכֶּךָ (שָׁם):
"וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבֻקְנֵי" (שִׁיר-הַשִּׁירִים-רַבָּה ב, יט: "תַּחַת
לְרֵאשִׁי" - זוֹ 'צִיצִית'; "וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבֻקְנֵי" - אֵלּוֹ תַפְלִין). כִּי
שְׂמָאלוֹ הוּא בַּחֲיַת 'דִּין, בַּחֲיַת 'צִמְצוּם,
שֶׁהוּא בַּחֲיַת 'צִיצִית, כִּנּוּל. וַיִּמְיֵן הוּא
בַּחֲיַת מַחִין, בַּחֲיַת תַּפְלִין'.

תַּפְלִין' - הִיא בַּחֲיַת הַגְּדֵלֶת הַשֶּׁכֶל,
לְהַבִּין הַרְמָזִים מִכָּל הַדְּבָרִים.
'צִיצִית' - הִיא בַּחֲיַת הַצִּמְצוּם'. כִּי עַל-יְדֵי
'מִצּוֹת צִיצִית' - מְמַשִּׁיכִין תַּקּוּן זֶה, שֶׁלֹּא
יֵצֵא מִחוּץ חוּץ לְגָבוּל, כְּשֶׁמְגַדִּיל דַּעְתּוֹ לְהַבִּין
הַרְמָזִים.

וְעַל-בֵּן 'צִיצִית' קֵדָם לְתַפְלִין' - כִּי
צְרִיכִין לְתַקֵּן מִקֵּדָם הַמַּחִין,
שֶׁלֹּא יֵצֵא הַמַּחִין חוּץ לְגָבוּל, וְאַחֲרֵיכֶּךָ יְכוּלִין
לְהַגְדִּיל דַּעְתָּם לְהַבִּין הַרְמָזִים שֶׁל הַשֵּׁם-
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא בַּחֲיַת תַּפְלִין'.

[זֶהר מְצוּרֵעַ נה. מֵאן דְּאֵנַח תַּפְלִין - כִּד מְנַח תַּפְלָה שֶׁל
יָד, בְּעֵי לְאוֹשְׁטָא דְרוּעָא שְׂמָאלָא, לְקַבְּלָא לָהּ לְכַנְסַת-
יִשְׂרָאֵל; וְלַקְשָׁרָא קִשְׁרָא עִם 'יִמִּינָא' - בְּגִין לְחַבְּקָא לָהּ,
לְקַיָּמָא דְכְּתִיב: "שְׂמָאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי, וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבֻקְנֵי".]

לה.

(ח"א נז, א)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, ה): "כִּי
חֹלֶת אֶהְבֶּה אֲנִי".

"הרים וגבעות" - הם בחינת ריחות, בבחינת (שיר-השירים ד, ו): "אלך לי אל הר המזר, ואל גבעת הלבונה". הינו: הריחות הגדלים בגן, על-ידי קול הנגון, שמשקה את הגן (עין בפנים).

וזה בחינת: "מדלג על ההרים מקפץ" וכו' - זה בחינת הנגון הנ"ל, שעל-ידו גדלים הריחות, שהם בחינת "הרים וגבעות".

וזהו: "מדלג" וכו' - זה בחינת המדות של הנגון [קול גבוה וקול נמוך וכו'], שקורין [באידיש]: "מאסן" - שהם נעשין על-ידי דלוג וקפיצה על הנימין שבפנור.

וזהו בחינת: "ישור עשר אמין" - הינו: בחינת הנגון הנ"ל, שהוא בחינת: "מדלג על ההרים" וכו' פנ"ל. כי על-ידי בחינות הנ"ל, זוכין לזה הנגון.

לז.

(עלים-לתרופה, ג' אחרי, י"א ניסן תר"ג)

והנה עתה הם הימים הקדושים שנאמר עליהם (שיר-השירים ב, ח): "קול דודי הנה זה בא, מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות".

"הרים וגבעות" - הם בחינת מניעות ועבובים וסכסוכים, שמעבבים את הדרך מלהתקרב להשם-יתברך. כי ה"יצר הרע נדמה להר" (סכה נב), ובפרט מי שפבר נכשל פמו שנכשל, השם-יתברך ישמר מעתה.

והקדוש-ברוך-הוא מדלג על פלם, כי "דומה דודי לצבי" וכו', הנה זה עומד אחר פתלנו" (שם פסוק ט) - שהם המחצות המפסיקים מרבוץ הגשמיות

של כל אחד. אבל באמת: "אפלו מחצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים" (פסחים פה:). כי הוא יתברך "עומד אחר פתלנו, ומשגיח מן החלונות וכו', מציץ מן החרפים וכו', ענה דודי ואמר לי, קומי לך" וכו' (שם ב, טי).

ואם על-פל-זה רוצה המרירות להתגבר - כבר זכינו להתקרב לה' איש שלם בזה, שממתיק ומתקן הכל. וגם יש בזה רמז, שגם אנחנו צריכין להתדבק במדותיו ולילך בדרךיו הנ"ל, לדלג על ההרים ולקפץ וכו', כי זה העולם צריכין רק לדלג ולקפץ. וכמו שספרתי לכם בשמו ז"ל, שהיה משבח הצדיק שאמר קדם מותו: "איבערגעשפרינגען" [עבר בקפיצה].

וגם זה לא היינו זוכים לידע, מכל-שפן לילך בזה, פייאם על-ידו ז"ל. אבל בכחו הגדול, יכולין על-פל-פנים לדלג ולקפץ על הכל. ובתוך-כך נזכה לחטף 'מצוות מצה' וכו', וכל המצוות הקדושות, ויש תקנה לאחרינתו, "כי אחרית לאיש שלום" (תהלים לז, לז).

ועם דרך זה, יכולין לרקד פמעט בכל יום, מכל-שפן בשבת וימים טובים, "מלאכי צבאות ידודון ידודון" (שם סח, יג). און טאקע פארט האפ, נאר געשפרינגען, און גארנישט איבערגעטראכט, גאט איז מיט אונז [ובאמת בכל זאת רק שמחה, ורק לרקד, ושום דבר לא לחזור ולתרהר, אלקים עמנו!].

"מציץ מן החרבים" (שיר-השירים ב, ט)

לח.

(ח"א ז, ד)

ודע: שעל-ידי 'מצות ציצית' - האדם נצול מעצת-הנחש, מ'נשואין של רשע', מבחינת 'נאוף' - פי 'ציצית' שמירה ל'נאוף' וכו'.

ו'**שמירת** ציצית, שהוא בחינת 'עינים', הוא שמירה מעצת-הנחש'.

וזָה בחינת (בראשית מט, כב): "בן פרת עלי עין" - בשביל 'ציצית', לשון (שיר-השירים ב, ט): "מציץ מן החרבים", על-ידי-זָה זָכָה ל"בן פרת", שנשמר מ'נשואין של נחש', מ'זווג של הסטרא-אחרא', וזָכָה ל'זווגא-דקדשה'. "פרת" - לשון 'זווג', לשון (בראשית א, כח; ט, א): "פרו ורבו".

"הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע, וקול התור נשמע בארצנו" (שיר-השירים ב, יב)

לט.

(ח"א ט, בסוף)

עקר ה'נפים', הינו עקר ה'תפלה' - אינו אלא ב'ארץ-ישראל', כמו שפתוב (תהלים לז, ג): "שכן ארץ ורעה אמונה", ו'אמונה' זה 'תפלה'.

וזָה שאמרו חז"ל (תענית כה:): "קול התור נשמע בארצנו", לענין 'גשמים' (עיר-שם) - פי עקר ה'גשמים' נשמע ב'ארץ-ישראל', פי שם ה'תהומות', הינו ה'נפים', הינו 'אמונה', 'תפלה'.

וזָה שאמרו חז"ל (שם ח.): "אין הגשמים יורדין, אלא בשביל אמונה" - הינו: בחינת 'ארץ-ישראל', שהוא בחינת 'תפלה', בחינת 'אמונה'. ו'ארץ-ישראל' שזתה 'תפלה' (שם י.) - ששם ה'תהומות', בחינת 'נפים', כמו שכתוב: "ותהם כל העיר".

וזָה שאמרו חז"ל (שם ח.): "בשעה שהגשמים יורדין, אפלו פרוטה שבפים מתברכת". "פרוטה" - זה בחינת "קול התור". ואמרו חז"ל (שם כה:): "האי רודיא דמא לתור, ופריטא שפותה, והוא עומד בין תהומא לתהומא" - שהוא כלול מ'שני התהומות', שהוא 'כלליות-הנפים'.

וזָה: "פרוטה שבפים" - שפעמים נתבסא 'כח הנפים', ועל-ידי ה'גשמים' נתברך ה'פרוטה', הינו ה'נפים' 'דפריטא שפותה'.

ואלו בני-אדם המכחישים כל הנפים, ואומרים: "שהכל דרד-הטבע" - ואם רואים איזהו נס, הם מכסים את ה'נס' עם 'דרד-הטבע', ואומרים: "שזה דרד הטבעים"!

פוגמים ב'תפלה', שהיא 'נפים', שמשנה ה'טבע', ופוגמים ב'אמונה', שאין מאמינים ב'השגחת הבורא-יתברך', ופוגמים ב'ארץ-ישראל', שהוא 'מקום הנפים', כמו שכתוב: "וקול התור נשמע בארצנו", וכמו שאמרו: "ארץ-ישראל שזתה תפלה", פי שם ה'תהומות', 'מקום הנפים', כמו שכתוב: "ותהם כל העיר".

מ.

(ח"א לז, ד)

יש שני בחינות 'צדקה' - בחוץ-לארץ
ובארץ-ישראל. ו'צדקת ארץ-ישראל',
היא גדולה ולמעלה מ'צדקת חוץ-לארץ'.

וכן יש שני בחינות 'תורה' - פי (שבת קיט):
"אין דומה ה'תורה' היוצאת מ'הבל'
ש'יש בו חטא', ל'ה'תורה' היוצאת מ'הבל' שאין
בו חטא", פי אין הדין נמתק, ו"אין העולם
מתקיים - אלא על ה'בל' של 'תינוקות'
(שם).

כמו שכתוב בזהר (הקדמה א: על שיר-השירים
ב, יב): "הנצנים נראו בארץ' - אלן
'אבות העולם'.

'עת הזמיר הגיע' - פד אתא עדן לקצצא
חיביא מן עלמא.

'זקול' התור נשמע' - דא קלא דינוקא
דרביא דלעי באורייתא. כמו שכתוב
(שם א, יא): 'תורי זהב', וכתוב (שמות כה, יח):
'ועשית שנים פריים זהב' - על-ידי 'קלא'
דינוקא דרביא, נתגלו האבות בעולם להגן'.
(עד-פאן לשון הזהר).

נמצא: כשאתה רוצה שיתגלו על-ידי
ה'אבות' בעולם, פדי לדחות הדין,
והחשף, שכחה, וסכלות, מן העולם - צריך
שיהיה לך 'הבל' שאין בו חטא'.

ועל-ידי 'צדקה דארץ-ישראל' - תכלל
עצמך באורא דארץ-ישראל,
שהוא בחינות 'הבל' הקדוש שאין בו חטא'.

מא.

(ח"ב ה, א)

'זכות-אבות' - נתגלה רק על-ידי 'אמונה',
בבחינת (הקדמת הזהר א: - על

שיר-השירים ב, יב): "הנצנים נראו בארץ",
"הנצנים אלן אבהן" - הם נראין ונתגלן
ב'ארץ', שהיא בחינת 'אמונה', כמו שכתוב
(תהלים לז, ג): "שכן ארץ ורעה אמונה", בחינת
(תקוני-זהר קכ:): "עפר מאנא דכלהו".

מב.

(ח"ב סג)

דע: פי כל רועה ורועה, יש לו 'נגון מיוחד',
לפי העשבים ולפי המקום שהוא
רועה שם. פי כל 'עשב ועשב' יש לו 'שירה'
שאומר, שזה בחינת "פרק שירה", ומ'שירת
העשבים' נעשה 'נגון' של הרועה'.

פי על-ידי העשבים' הגדלים בארץ, נעשה
'נגון'. ועל-ידי ש'ה'רועה' יודע ה'נגון',
על-ידי-זה הוא נותן פח בה'עשבים', ואזי יש
לבהמות לאכל - פי כל בהמה ובהמה יש לה
'עשב מיוחד' שהיא צריכה לאכלו'.

וזה בחינת (שיר-השירים ב, יב): "הנצנים נראו
בארץ, עת הזמיר הגיע" - הינו:
ש'ה'נצנים' גדלים בארץ, על-ידי הזמיר'
וה'נגון' השירך להם, פנ"ל.

"הראיני את מראיך, השמיעני את קולך"
(שיר-השירים ב, יד)

מג.

(ח"א כז, ד)

למשך את כל העולם לעבודתו וכו' - זה
הדבר נעשה בכל דור ודור, לפי
ה'שלוש' שבדור וכו'.

ואי-אפשר לבוא לבחינת 'שלוש', אלא
על-ידי 'הארת-פנים', 'הדרת-'
פנים' וכו'.

וְהִדְרֹת־פָּנִים' - זֶה בְּחִינַת דְּרוּשֵׁי-
 הַתּוֹרָה' שֶׁנִּדְרָשׁת בִּי"ג
 מִדוֹת, הַנִּמְשָׁכִים מִי"ג תְּקוּנֵי־דִקְנָא' (זוהר
 אַחֲרֵי סב.), מִבְּחִינַת הַדְרֹת־פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (וַיִּקְרָא יט, לב): "וְהִדְרֹת פָּנֵי זָקֵן".

וּלְפִי הַהִזְדַּכּוֹת חֲכָמָתוֹ בִּי"ג מִדוֹת אֱלוֹ,
 בֵּן הַזְדַּכּוֹת קוֹל רְנָתוֹ, בְּבְחִינַת
 (קדוּשֵׁין לב: עַל וַיִּקְרָא יט, לב: "וְהִדְרֹת פָּנֵי זָקֵן"): "זָקֵן"
 זֶה קָנָה חֲכָמָה", "הַקָּנָה מוֹצֵיא קוֹל" (בְּרִכּוֹת
 סא.).

וְזֶה (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, יד): "הֲרֵאִינִי אֶת מְרֵאִיךָ"
 - זֶה בְּחִינַת הַדְרֹת־פָּנִים, בְּחִינַת זָקֵן,
 כְּנ"ל.

"הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת קוֹלְךָ" (שם) - כִּי הַקּוֹל'
 לְפִי הַחֲכָמָה שֶׁל דְּרוּשֵׁי-
 הַתּוֹרָה, לְפִי הַשֶּׁכֶל שֶׁל י"ג מִדוֹת' שֶׁדוֹרֵשׁ
 בָּהֶם אֶת הַתּוֹרָה.

וּלְהִדְרֹת פָּנִים' הַנִּל - אֵי־אֶפְשָׁר לָבוֹא,
 אֶלָּא עַל־יְדֵי תְּקוּנֵי־הַבְּרִית.

שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח

– לפי סדר פסוקי 'פרשת בשלח' ו'שירת הים' –

סְעֵדָה (שמות-רבה כ, יח) – הינו בחינת 'פרנסה', בחינת 'בר' ו'מזון', שהוא בחינת **"בירא"** ("אית לן בירא בדברא". בכורות ח:). (עין בפנים).

ד.

(ח"א סב, הו; כתב-יד רבנו ז"ל השיך לתורה הזו, הנדפס בסוף הספר; ח"א קסג – נאמר ב'שבת-שירה' שנת תקס"ה)
לפעמים מנח ה'דבור' ומוכן לצאת, ואינו יוצא דרך ה'פה', כִּי-אם דרך ה'ערה'.

כי יש 'שלוש קלפות' שרוצים תמיד לתפס ה'דבור' לעצמם, בפרט דבור הקדוש מאדם גדול, כי אצלם כל הדבורים יפים ונאים וחשובים ורוצים לתפסם, מכל-שכן כשהדבור נאח באמת וכו'.

ועקר 'תקון הדבור', הוא על-ידי ה'תענית' – כי עקר יניקת הקלפות, אינו אלא מ'אחורי הקדשה'. וכשמתגברים ה'תאוות' על האדם, הוא התגברות ה'קלפות' על הקדשה.

ו'ראשי-התאוות' – הם ה'שלוש קלפות', 'שלושה שרי פרעה': 'שר האופים', ו'שר המשקים', ו'שר הטבחים' (בראשית מ, ב'ג) – שהם: 'קנה', ו'ושט', ו'ורידין' (שער-הפסוקים להאריז"ל פרשת וישב) – שהם בחינת 'תאוות אכילה ושתיה', שכל התאוות נמשכים אחריהם.

תפלה בהשפמה

א.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב עא)

והנה דרבנו תמיד בברסלב: להתפלל ביום 'שביעי-של-פסח' בבקר השכם מאד, מעלות-השחר ממש – באשר נוהגין כל זרע הבעל-שם-טוב זכרוננו-לברכה והנלוים עליהם.

"ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים"

(שמות יג, יז)

ב.

(חי-מוהר"ן תכט)

הלצה על החזן דפה ברסלב: שנסע ל'טומשפיל' על 'שבת-שירה', ולא הגיע לשם, ושבת בכפר אחד. ומחמת שהיה הפרשה 'בשלח' – אמר: "ולא נחם אלקים דרך ארץ תומשפי"ל".

"ויסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף,

וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים"

(שמות יג, יח)

"ויסב אלהים את העם" – מכאן אמרו רבותינו

(פסחים פ"י מ"א): "אפלו עני שבית-ראל לא יאכל

עד שיסב", שכה עטה להם הקדוש-ברוך-הוא,

שנאמר: "ויסב אלהים". (שמות-רבה כ, יח)

ג.

(ח"א לא, בסוף)

זאת התורה נאמרה על פסוק (שמות יג, יח):
"ויסב אלקים", "אין הסבה אלא

וַיִּנְקָתָם: מ'פְּרַעַה, אוֹתִיּוֹת עֲרָף, הִינּוּ
מ'אַחֲרִים' (שְׁעַר-הַפְּסוּקִים שָׁם).

וְעַקֵּר יִנְקָתָם: מ'ה'דְּבוּרִים, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית
טו, א): "אַחַר הַדְּבָרִים" - כִּי הֵם
סְמוּכִין לָהּ. כִּי 'קָנָה' וְיִשְׁט' וְזִרְדִּין, הֵם
סְמוּכִים ל'חֲמִשֶׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה'.

וּכְשֵׁיהֶם מִתְגַּבְּרִים, צָרִיךְ לְהַדְבִּיק
וּלְהַסְתִּיר אַחֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה שֶׁלֹּא
יִנָּקוּ - עַל-יְדֵי ה'תְּעִנִּית'.

וּמַחְמַת שֶׁהֵם סְמוּכִים לְהַדְּבוּר,
בְּשִׁמְתֵּיגַבְּרִים, מִמְּשַׁכֵּן ה'דְּבוּר'
ל'גְּלוּת מִצָּרִים, בְּחִינַת "מִצַּר הַגְּרוּן" (שְׁעַר-
הַכְּנֻנֹת פֶּסַח), בְּחִינַת (תְּהִלִּים סט, ד): "נִחַר גְּרוּנִי",
וְאֵינוּ יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר לְפָנֵי הַשָּׁם-
יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-יְדֵי ה'תְּעִנִּית' - מִמְּשִׁיךְ מִימֵי
הַחֲסָדִים לְלַחֵלַח הַגְּרוּן, וְאֵז
יֻכַּל לְדַבֵּר.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת יג, יח): "וַיִּסַּב אֱלֹקִים אֶת הָעַם
דָּרֶךְ הַמַּדְבָּר יַם סוּף, וַחֲמִשִּׁים עָלוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם."

"וַיִּסַּב" - "לְשׁוֹן סְעָדָה" - הִינּוּ: לְשׁוֹן
'הַסִּבָּה" (שְׁמוֹת-דָּבָר כ, יח).

"וַחֲמִשִּׁים" - "אַחַד מִחֲמִשָּׁה" (רש"י;
תַּנְחוּמָא בְּשַׁלַּח א) - הִינּוּ:
חֲמִשֶׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה, שְׁעַל-יָדָם כָּל
ה'עֲבוּרִים' פּוֹנִים ל'אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל' "לְעַבְדּוֹ
שָׁכַם אַחַד" (צַפְנִיָּה ג, ט).

"עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" -
מ'מִּצַּר הַגְּרוּן. הִינּוּ: עַל-יְדֵי עֲלוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מ'רֵאשִׁי הַתְּאוֹזוֹת הַנ"ל - אֲזִי עַל-
יְדֵי ה'דְּבוּר, מַחְזִיר אֶת ה'עֲבוּרִים' ל'אֲמוּנַת
יִשְׂרָאֵל. וְזֶה עַקֵּר 'קִשּׁוּטֵי הָאֲמוּנָה'. עַל-יְדֵי

'אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, אֲזִי הַתְּרָה 'אֲכִילָה',
בְּחִינַת "וַיִּסַּב".

ה.

(תַּיִי-מוֹהֵר"ן תַּרְט)

רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה בַחֲרָף אֲצֵל הַמַּגִּיד
מְטִירָהאֲוִיָּצֵע. וְעַמֵּד אֲצֵל הַפִּירָה
(שְׁקוּרִין רִיבֵע). וְהַמַּגִּיד לֹא הִיָּה בְּבֵיתוֹ, וְאֲנָשׁוֹ
עָמְדוֹ אֲצֵלוֹ. וְאָמַר לָהֶם רַבְּנוּ ז"ל: תַּפְּרָסוּ
בְּשָׁלוֹם הַמַּגִּיד עֲבוּרֵי.

וְתַגִּידוּ לוֹ: "וַיִּסַּב אֱלֹקִים אֶת הָעַם דָּרֶךְ
הַמַּדְבָּר יַם-סוּף" (שְׁמוֹת יג, יח).

"וַיִּסַּב אֱלֹקִים" - כְּשֵׁ"דִינִין" [אֱלֹקִים' הוּא
'מִדַּת-הַדִּין] חֲסִי-וְשָׁלוֹם "מְקִיפִין" אֶת
הָאָדָם.

"דָּרֶךְ הַמַּדְבָּר מִיּוֹסֵף" [אוֹתִיּוֹת 'יַם-סוּף'] -
הִינּוּ: צָרִיכִין לְדַבֵּר מִה'צְדִיק'
הַנִּקְרָא 'יּוֹסֵף'.

"וַחֲמִשִּׁים עָלוּ", פֶּרֶשׁ רַש"י:
"מִחֲמִשִּׁים" - הִינּוּ: עַל-יְדֵי
'חֲמִשָּׁה מוֹצְאוֹת הַפֶּה, שֶׁהוּא ה'דְּבוּר'.

"עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם" - הִינּוּ: מִכָּל
ה'מִצַּר'.

"וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ" (שְׁמוֹת יג, יט)

ו.

(ח"א רִיא)

מָה שֶׁהַעוֹלָם נוֹסֵעִין עַל 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה'
לְצְדִיקִים - כִּי עַקֵּר ה'מִתְקַת-הַדִּינִין',
אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי 'קְדֻשַׁת וְטָהָרַת
הַפְּחָשְׁבוֹת, כִּי שָׁם שָׁרְשָׁם, כְּמוֹבָא בְּזֶהר (זֶהר
פְּקוּדֵי רַגְד): "כֹּלָא בְּמַחְשְׁבָה אַתְּבַרְרוּ".

וְאִי־אֶפְשָׁר לְבֹא לְמַחִין זְפִים, אֶלֹּא
עַל־יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת
לְצַדִּיקִים, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף" - 'מֹשֶׁה' הוּא
בְּחִינַת 'מַחִין', וְ'יוֹסֵף' הוּא בְּחִינַת 'צַדִּיק'.

הֵינּוּ: שְׁאִין שְׁלֵמוֹת לְמַחִין, אֶלֹּא עַל־יְדֵי
'הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים, וְרֵאשִׁי־הַשְּׁנָה'
הוּא 'מְקוֹר הַדִּינִים' שֶׁל כָּל הַשְּׁנָה, וְצָרִיךְ
לְטַהֵר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ כְּדֵי לְהַמְתִּיקֵם. וּבְשִׁבְלֵ-
זֶה נוֹסְעִין לְצַדִּיקִים, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְקַדְשֵׁת
הַמַּחְשָׁבָה.

[פְּרַפְרָאוֹת־לְחֻכְמָה ח"א סא, יד: בְּתוֹרָה רִי"א גִּלְהָ
דַּעְתּוֹ בְּפִרוּשׁ: שְׁפִנְנָתוֹ לְהַתְּאִסֵּף יַחַד גַּם עַל קְבָרוֹ ז"ל
לְהַתְּפַלֵּל שָׁם - כִּי "עֲצָמוֹת יוֹסֵף" הוּא בְּחִינַת 'קְבֵר
הַצַּדִּיק' מְמֹשׁ].

[בְּאוֹר־הַלְקוּטִים ח"א יא: כְּמוֹ שֶׁבִּנְאֻלַת מִצְרַיִם, לֹא
הָיָה אֶפְשָׁר לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ עַל־יְדֵי־הַשְּׁלוֹם לְגַאֵל אוֹתָנוּ, רַק עַל־
יְדֵי שְׁלֵקָה עִמּוֹ "עֲצָמוֹת יוֹסֵף" וְכוּ' - כֵּן גַּם עִכְשָׁנוּ, כָּל כַּח
מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד לְגַאֵלֵת יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה עַל יְדֵי עֲצָמוֹת מְשִׁיחַ
בֶּן יוֹסֵף וְאַפְרָיִם].

ז.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, חוֹבֵל־בְּחִבְרוֹ ג, יג)

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁהַזְּהִיר 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק' אֶת
אָחָיו (בְּרֵאשִׁית ג, כה): "פָּקֵד יִפְקֹד
אֱלֹקִים אֶתְכֶם, וְהַעֲלֵתֶם אֶת עֲצָמֹתַי מִזֶּה
אֶתְכֶם" וְכוּ'.

וְכֵן עָשׂוּ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ, כִּי
הִשְׁבַּע וְכוּ' לֵאמֹר פָּקֵד יִפְקֹד וְכוּ'".

וְאִיתָּא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוּשׁ (בְּשֻׁלְחַן מו.): "שְׁעַקְר
הַגְּאֻלָּה הָיָה, עַל־יְדֵי עֲצָמוֹת
יוֹסֵף שְׁלֵקָתָם מֹשֶׁה, וְהַתְּקַשֵּׁר עֲלֵיהֶם".

זֶהוּ בְּחִינַת: עֲצָם הַפְּלִגָּת מַעֲלַת 'קְבֵרֵי
הַצַּדִּיקִים' - שְׁמוֹעִיל לְהֶאֱדָם מְאֹד

לְתַקּוֹן נַפְשׁוֹ, לְהוֹצִיא אוֹתוֹ מִגְּלוּתוֹ הַכְּבֵד,
דִּהְיִנוּ 'גְּלוּת־הַנֶּפֶשׁ', שֶׁהוּא עַקְר הַגְּלוּת,
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'גְּלוּת־מִצְרַיִם', "שְׁכּוֹלֵל כָּל
הַגְּלִיּוֹת" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה טז, ד).

בְּבְחִינַת: "וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף
עִמּוֹ" - שְׁעַקְר 'גְּאֻלַת־מִצְרַיִם'
הָיָה, עַל־יְדֵי עֲצָמוֹת יוֹסֵף, שְׁלֵקָתָם לְקַבְּרָם
בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. כִּי אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף שֶׁנִּשְׂאָו
בְּעַת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', זֶהוּ בְּחִינַת 'קְבֵר
הַצַּדִּיק', שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הָיָה עַקְר גְּאֻלַתָם וְכוּ'
(עֵינֵן בְּפָנִים).

כִּי 'אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קְבֵר
הַצַּדִּיק' - שָׁם עַקְר הַכְּבוֹד, בְּבְחִינַת
(יִשְׁעִיָּה נח, ח): "כְּבוֹד ה' יִאֲסָפֶךָ" וְכוּ', וְזֶה
הַכְּבוֹד הַקְּדוּשׁ הַלֵּךְ לְפָנֵיהֶם, וְכָל נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכוֹ אַחֲרֵי הַכְּבוֹד הַזֶּה וְיִצְאוּ מִשָּׁם
בְּחַיִּים וְשְׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת 'יְצִיאַת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם' עַל־יְדֵי עֲצָמוֹת יוֹסֵף, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'קְבֵר הַצַּדִּיק', בְּחִינַת 'כְּבוֹד־דְּקָדְשָׁה',
שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יוֹצְאִין הַנַּפְשׁוֹת מִגְּלוּתָם לְחַיִּים
וְלְשְׁלוֹם.

ח.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, טִיחֹת־וְסוּפּוּרִים לז)

מְבַאֵר מִצְרופֵי דְבָרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל:
שְׁבִהְכֶרַח הַשְּׁנוּיִים, נִשְׁתַּנֶּה כְּמוֹ־כֵן
הֶכְרַח הַתְּקַשְׁרוֹת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
לְ"עֲצָמוֹת יוֹסֵף" (שְׁמוֹת יג, יט).

כִּי בְּנִאֻלָּה הָרֵאשׁוֹנָה - הֵיְתָה הַתְּקַשְׁרוֹתָם
אֶלָּו, עַל־יְדֵי קִיחַת עֲצָמוֹתָיו.

וְעַתָּה יִזְכּוּ מְדוּר לְדוּר, אֶלְפִים נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל, לְהַתְּקַשֵּׁר לְעֲצָמוֹתָיו -
עַל־יְדֵי הַהִשְׁתַּטְּחוֹת עַל קְבוּרַת עֲצָמוֹתָיו.

וְשִׁיזָה מִה שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל בְּהִבְטָחָה
גְּדוּלָּה לְכָל הַבָּאִים עַל קְבֻרוֹ הַקָּדוֹשׁ - כִּי
גַם זֶה מֵעֲקָרֵי אֶתְחַלְתָּא־דְּגַאֲלָה.

יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים" - שְׁעַל־יְדֵי
רְדִיפְתוּ אוֹתָם, נִתְקַרְבוּ יוֹתֵר לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ,
כַּנ"ל.

יב.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים של רבנו
ז"ל, בראשי-פרקים של פרשת בא)

"אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבוֹ, לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְתִּי"
(שמות י, א). "אם לא יאמינו ל'קול'

הָאוֹת" (שמות ד, ח). "בְּקִרְבוֹ" (שמות י, א).
"הַכְּבֹדְתוּ שֶׁהַכְּבִיד עַל יִשְׂרָאֵל כְּדִי
לְעוֹרְרָם בְּתִשׁוּבָה - וּפְרַעַה הַקָּרִיב" (שמות
יד, י; שְׁמוֹת־רַבָּה כ"א, ה).

[עין בפנים, באור מוהרנ"ת ז"ל על הראשי-פרקים של
הפרשיות 'תולדות-ויצא'].

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רָמָה" (שמות יד, ח)
- עֲנִין "יַד הַרָמָה" -

ט.

(ח"א מא)

נִמְצָא לְהֵלֶךְ בַּפְּסוּק (שמות יד, לא): "וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה".

י.

(ח"א מו; ח"א קא; ח"א קפ)

נִמְצָא לְעֵיל ב'מַעְרַכַת חַג הַפֶּסַח', בַּפְּסוּק
(שמות ו, א): "כִּי בְּיַד חֲזָקָה יִשְׁלַחֶם,
וּבְיַד חֲזָקָה יִגְרְשֶׁם מֵאֲרָצוֹ".

"ה' ילחם לכם ואתם תחרשו" (שמות יד, יד)

יג.

(ח"א רנא)

עַל־יְדֵי מְלַחְמוֹת, הֵינּוּ מְחַלְקֵת' - עַל־
יְדֵי־זֶה נוֹפְלִים מְחַשְׁבוֹת שֶׁל
רְשָׁעִים עַל אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים, הֵינּוּ מְחַשְׁבוֹת
שֶׁל כְּפִירוֹת'.

וְהַתְקוּן לָזֶה: לְמַסַּר הַמְּלַחְמָה לְהַשֵּׁם,
שֶׁהַשֵּׁם יִלְחֶם הַמְּלַחְמָה. וְזֶה
בְּחִינַת 'שְׁתִּיקָה', הֵינּוּ שְׂצָרִיךְ לְשַׁתַּק לָהֶם,
רַק לְסַמֵּךְ עַל הַשֵּׁם שֶׁהוּא יִלְחֶם בְּשִׁבְלֵנוּ.

וְזֶה בְּחִינַת (שמות יד, יד): "ה' ילחם לכם,
וְאַתֶּם תַּחְרְשׁוּן".

וְעַל־יְדֵי ה'שְׁתִּיקָה' זו - נִתְעַלָּה
ה'מְחַשְׁבָּה', כִּי נִתְבַּטְּלִין
מְחַשְׁבוֹת רְעוֹת' שֶׁל כְּפִירוֹת'.

"וּפְרַעַה הַקָּרִיב וְגו' - וַיֵּרָאוּ מֵאֵד,

וַיֵּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'" (שמות יד, י)

יא.

(ח"ב יג)

כְּשִׁחֻלְקִין עַל הָאָדָם, נִמְצָא שְׂרוּדָפִין
אוֹתוֹ, וְהוּא בּוֹרַח בְּכָל פַּעַם
לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶׁחֻלְקִין עָלָיו יוֹתֵר,
מְקַרְבִּין אוֹתוֹ יוֹתֵר לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּכָל־מְקוֹם, בְּבַחֲיִנַת (תהלים
קלט, ח): "אם אפק שמים שם אתה,
וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד". נִמְצָא: שְׁבַכְל־מְקוֹם
בוֹרַח לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת־רַבָּה כ"א, י - עַל שְׁמוֹת יד, י):
"וּפְרַעַה הַקָּרִיב" - "שֶׁהַקָּרִיב אֶת

אך בשגם הם, שותקים - אזי יכולים הם-
ושלום לקלקל התקון שנעשה על-ידי
שתיקתו.

היגו: שעל-ידי ה'צדקה' שלהם, הם
יכולין להתגבר ששתיקתם יעלה על
שתיקתנו.

ומחמת-זה אין מועיל העצה הנ"ל למסר
המלחמה להשם, שהוא
בחינת: "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון".

אך ה'איש-האמת', מושך לעצמו כל
ה'צדקות', ונתבטל 'כח הצדקה' שלהם
- ואזי מפילא נתבטל 'מחשבתם הרעה',
ונתבטל כל ה'כפירות'.

"מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל ויסעו"
(שמות יד, טו)

למדנו שהיה משה עומד ומתפלל, אמר לו
הקדוש ברוך הוא: לא עת עתה להאריך בתפלה
שישראל נתונין בצרה. אין להם אלא לסע, שאין
הים עומד בפניהם. פדאי זכות אבותיהם, והם,
והאמונה שהאמינו בי ויצאו - לקרע להם הים.
(רש"י; מכילתא בשלח ג)

יד

(ח"א קצח)

כשאחד צועק להשם-יתברך, אומרים
לו: "לפע!" פמו שכתוב (שמות יד,
טו): **"מה תצעק אלי, דבר אל בני ישראל
ויסעו"**.

[הנה כמה באורים על התורה הנ"ל]:

מהרנ"ת ז"ל: שבעת שצועק האדם להשם-יתברך
באמת - אזי מהשמים מרמזים לו: "שיסע הלאה לדרכו!"
- וכשמך-השמים אומרים לו לאדם לסע, הרי שדרכו פבר
צלחה, ואין לך אג איד יצלח. כי כשאומרים לו לסע - יסע
ויגיע למבקשו - מאחר שפעל זאת בדרך תפלה וצעקה,
אף-על-פי שאי אפשר להבין איד יבוא ויקרה הדבר, כי

אי אפשר להסביר איד - אם מחמת שעדין אין לו זכות
לזה, אם לסבה אחרת. (שיח-שרפיי-קדש הקדש ח"ג תרנז)

רבי נחמן מטולטשין ז"ל: כשאומרים מן-השמים לנסע
- אז כבר נוסעים בגשמיות ורוחניות. (והלכתא-פנחמני, עמוד
רצד)

רבי אפרים מפשעודבורז ז"ל: לפעמים יש שהאדם
בצרה חס-ושלום, אף יש עצות איד להמלט. אבל כשאחד
בצרה רחמנא-לצלן, שאין לו שום עצה איד להמלט -
ועל-ידי-זה צועק להשם-יתברך - "אומרים לו: לסע
הרצון מה לעשות" - היגו: לסע מהצרה! ומה שיעשה
?היה טוב. (ענג-שבת, עמוד פח)

רבי אפרים מפשעודבורז ז"ל: "כשאחד צועק להשם-
יתברך" - "אומרים לו לסע" על ראש-השנה לצדיקים-
אמתיים, פידוע מדברי רבנו ז"ל (היי-מוהר"ן רכ): "גאר מין
זאף איז ראש-השנה" (כל עניני הוא ראש-השנה). (ענג-שבת,
עמוד תקח)

רבי לוי יצחק בענדער ז"ל בשם אנשי-שלומנו: בא
לומר לאדם: שאחר שכבר צעק להשם-יתברך - תכף
ומיד ידרז, ויתחיל כבר לנסע וליילך, ולקיים דברי בקשתו.
למשל: שאם התפלל שיזכה לתפלה פראוי - תכף אכן
יתחיל להתפלל, ויציא בקשותיו מכח אל הפעל, וישועת-
השם תלוננו, אמן. (מעדני-מלך' על התורה הנ"ל; 'שיח-שרפיי-
קדש' הקדש ח"ג תרנז, הערה קיט)

אנשי-שלומנו: "כשאחד צועק להשם-יתברך" לרוב
המניעות - "אומרים לו: לסע הלאה" ולרוץ במהירות שוב
לתורה ועבודה - עד שברב הימים יזכה שילך לו פסדר
כחפצו באמת. (שיח-שרפיי-קדש' ח"ד מח)

"וישם את הים לחרבה, ויבקעו המים"
(שמות יד, כא)
- עניני 'קריעת ים-סוף' -

טו

(ח"א ט, ב - נאמר ב'שפת-שירה' שנת תקס"ג)
"קשין מזונותיו בקריעת ים-סוף"
(פסחים קיח.), **"וקשה זיוגו בקריעת
ים-סוף"** (סוטה ב.).

כִּי "הַיָּמִים־סוּף" נִקְרַע לְשָׁנִים־עֶשֶׂר קָרְעִים, כַּנֶּגֶד שָׁנִים־עֶשֶׂר שְׁבָטִים (פְּרָקִי־דְרִבֵּי־אֲלֵעָזָר מֵב; תַּקוּנֵי־זֶהָר נַח:), וְ"בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלָּתָם, גּוֹרְמִים זְוֹנָא דְקִדְשָׁא־בְרִידָהּ הוּא וְשִׁכִּינְתָהּ" (זֶהָר; פְּרִיעֶצֶר־חַיִּים קְרִיאַת־שְׁמַע פ"ד; שַׁעֲר־הַכְּנֻט שַׁבַּת, הַקְּדָמָה; וְעוּד).

וּלְפִי הַזְּוֹנָא שְׁגוּרָם בַּתְּפִלָּתוֹ, בֶּן זֹכָה לְזְוֹנָו. וְ"הַתְּפִלָּה הֵם שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה נִסְחָאוֹת" (שַׁעֲר־הַכְּנֻט, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א).
לְפִיכֵן הַזְּוֹנָא בְּקְרִיעַת יָם־סוּף, שֶׁהֵם 'שָׁנִים־עֶשֶׂר'.

וְגַם "יִשְׂרָאֵל מִפְּרָנְסִים לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים בַּתְּפִלָּתָם" (זֶהָר וַיִּקְרָא ז:). וְכִפִּי שֶׁמִּפְּרָנְס לְאֲבִיו שְׁבַשְׁמִים בַּתְּפִלָּתוֹ, בֶּן נוֹתָנִין לוֹ פְּרָנְסָתוֹ.

וְזֶה: "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּקְרִיעַת יָם־סוּף" - הֵינּוּ: 'מְזוֹנוֹת' נִתְחַלַּק לְשָׁנִים־עֶשֶׂר שְׁבִילִים, לְפִי 'שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שְׁבָטִי יְה'.

טז

(ח"א בא, ט)

אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים (דְּבָרִים ז, ו): "עַם סְגָלָה" - כְּמוֹ 'סְגָלָה' שְׁעוֹשִׁין לְרַפּוּאָה, אֲפִי עַל־פִּי שְׁאִין הֵטָבַע מְחַיֵּב שִׁיחָיָה זֶה לְרַפּוּאָה, אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן הַדְּבָר הַזֶּה מְסַגֵּל לְרַפּוּאָה, וְזֶה 'לְמַעַלָּה מֵהֵטָבַע' שְׁאִין הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי מִבִּין זֶה.

כְּמוֹ־כֵן אֲנַחְנוּ לָקַח אֹתָנוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְעַם סְגָלָתוֹ, אֲפִי־עַל־פִּי שְׁאִין הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי מִבִּין אֶת כָּל זֶה, אִיךָ לָקַח עִם מֵתוּךְ עַמִּים.

כְּמוֹ "בַּשַּׁעַת 'קְרִיעַת יָם־סוּף', שֶׁקִּטְרַג מִדַּת־הַדִּין: הִלְלוּ עוֹבְדֵי עַפּוֹ"ם

וְכוּ' (זֶהָר תְּרוּמָה קע:) - אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן הַקְּדוּשָׁא־בְרִידָהּ הוּא לָקַח אֹתָנוּ לְעַם קְדוּשָׁא.

נִמְצָא: שְׁזֶה הַדְּבָר כְּמוֹ 'סְגָלָה', שֶׁהוּא 'לְמַעַלָּה מֵהֵטָבַע', 'לְמַעַלָּה מִשְּׂכָל אֲנוּשִׁי, וְזֶה בְּחִינַת 'מְקִיפִין'.

יז

(ח"א לו, ו)

עֵקֶר 'חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה' שְׁנַתְּמַעַט בַּדּוֹרוֹת הִלְלוּ, אִין זֶה אֵלָא עַל־יַדִּי ה' שׁוֹחֲטִים שְׁאִינָם מֵהַגָּנִים'.

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חַז"ל (פְּסָחִים קיח:): "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם בְּקְרִיעַת יָם־סוּף" - כִּי "יָם־סוּף נִקְרַע לְשָׁנִים־עֶשֶׂר קָרְעִים" (פְּרָקִי־דְרִבֵּי־אֲלֵעָזָר מֵב; תַּקוּנֵי־זֶהָר נַח:), כַּנֶּגֶד "שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה בְּדִיקוֹת הַסְּפִיךְ" (רֵא"ש חוּלִין פ"א כד), שְׁעַל־יַדֵּיהֶם "קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם" וְכוּ'.

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חַכְמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת נה:): "שְׁלַחַן דּוֹמָה לְמַזְבֵּחַ", כִּי "שַׁעוֹר פְּגִימוֹת הַחֲלִיף, כְּשַׁעוֹר פְּגִימוֹת הַמַּזְבֵּחַ" (חֲלִין יז:).

יח

(ח"ב ג, ג)

'עַמְלָק' טָמֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּפָגַם 'תַּאֲוֹת־נְאוּף', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח): "אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדֶרֶךְ", בְּחִינַת 'מְקַרְה־לִּילָה'. כִּי 'עַמְלָק' יוֹנֵק מִבְּחִינַת ה'דַּעַת', בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר כד, ט): "רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלָק". וְזֶה בְּחִינַת 'מְלַחְמַת עַמְלָק'.

וְהַתְּקוּן לָזֶה: הוּא בְּחִינַת 'קְרִיעַת יָם־סוּף', בְּחִינַת (תְּהִלִּים עד, יג): "אֲתָה פּוֹרְרַת בְּעֶזְךָ יָם, שַׁבְּרַת רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם".

הִינּוּ בַחֲנִינָת "מִטָּה עִז" (תהלים קי, ב) [תפלה
בבחינת דין של ה'בעל-כח'], שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
מוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ 'מִימֵי הַדַּעַת' שְׁבֻלַע מִן
הַקֶּדְשָׁה.

י.ט.

(ספר-המדות, ממון כ)

קָשִׁים מְזוֹנֹתָיו שֶׁל אָדָם פְּקָרִיעַת יָם-
סוּף, וְיוֹתֵר מִן הַגְּאֹלָה, וְכַפְלִים
בִּיזְלָה.

נ.

(שבחי-הר"ן ח"ב כא)

אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל (למלכוהו ומשמשו, כשהיו על
ה'ספינה' בתזרתם מ'ארץ-ישראל' - והיו שם
בסכנה גדולה מאד): "קח כל המעות עד פרוטה
אחרונה, ותחלק לשנים, מחצה תקשר אצלך
על גופך, ומחצה אקשר על גופי!"

וּשְׂאֵלוּ הָאִישׁ: "לָמָּה זֹאת? הֲלֹא הֲדַג
שְׂבִיִּים יוּכַל לְבַלַּע אוֹתָנוּ בְּלֹא
הַמְּעוֹת!"

הַשִּׁיב לוֹ: "עֲשֵׂה כֹךְ כְּמוֹ שְׂאֵנִי אוֹמֵר לָךְ,
יִשְׂרָאֵל הָיוּ עַל הַיָּם וְלֹא טָבְעוּ,
וְאַנְחָנוּ עַדִּין בְּסַפִּינָה!"

נ.א.

(שיחות-הר"ן קמא)

מִסְתָּמָא הֵייתִי רוֹצֵה לְבַטֵּל זֹאת לְגַמְרִי
(ענין פגם-הברית, מקרה-לילה וכו'). אִךְ
אִי-אֶפְשָׁר זֹאת לֹא בְּגַשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת.

בְּגַשְׁמִיּוֹת אִי-אֶפְשָׁר - כִּי הִיא צָרִיךְ לְבַטֵּל
וּלְשַׁנּוֹת הַטָּבַע שֶׁל כָּלִיּוֹת בְּנֵי-
הָאָדָם בְּתַמִּידוֹת - וְזֶה דְבַר שְׂאִי-אֶפְשָׁר.

כִּי אֶפְלוּ מִשֶּׁה רַבֵּנוּ עָלִיו-הַשְּׁלוֹם וְכִיּוֹצֵא,
שְׁבֻטֵל הַטָּבַע - הִיא רַק לְפִי שְׁעָה

וּבְדָבַר פְּרָטִי, בְּגוֹן 'קָרִיעַת יָם-סוּף', או
'בְּקִיעַת הַיַּרְדֵּן', וְכִיּוֹצֵא, שְׁהִיא רַק לְפִי שְׁעָה.

אָבֵל לְבַטֵּל הַטָּבַע שֶׁל כָּלִיּוֹת בְּנֵי-אָדָם, כִּי
כָל אֶחָד וְאֶחָד בְּהִכְרַח לְבַטֵּל וּלְשַׁנּוֹת
הַטָּבַע אֶצְלוֹ, וְגַם צָרִיךְ לְבַטֵּל וּלְשַׁנּוֹת הַטָּבַע
תַּמִּיד - זֶה דְבַר שְׂאִי-אֶפְשָׁר. וְגַם בְּרוּחַנִיּוֹת
אִי-אֶפְשָׁר וְכו'.

אִךְ הָעֲשָׂרָה קַפִּיטְלִי [אמירת 'תקונו-הכללי'] -
הֵם דְּבַר נִפְלָא וְיִקָּר וּמוֹעִיל מְאֹד.

נ.ב.

(שיחות-הר"ן קנא)

סַפּוֹר הַמַּעֲשָׂה שֶׁל יוֹם-הַשְּׁשִׁי שֶׁל
ה'שְׁבַע-הַבְּעֻטְלָעִרִים' - מְרַמֵּז שֶׁם
'סוּד קָרִיעַת יָם-סוּף', בְּעֵינֵי הָעֶשֶׂר חוֹמוֹת
שֶׁל מִים. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת בִּיזְרָה-דְּעָה
הַלְכוֹת תּוֹלְעִים (הַלְכָה ד) שֶׁם מְבַאֵר הָעֵינֵן מֵה
שֶׁהָאִיר הַשֶּׁם עֵינֵי בָּזָה.

נ.ג.

(חיי-מוהר"ן הש'טו"ת)

עַל 'שְׂדוּךְ יָדוּע' אָמַר: "קָשָׁה לְזוּגֵן
בְּקָרִיעַת יָם-סוּף" (סוטה ב). - כִּי שֶׁם
הָיָה קָשָׁה לְפָנָיו, כִּי הָיָה "הַלְלוּ עוֹבְדֵי
עַבּוּדֵי-זָרָה וְהַלְלוּ עוֹבְדֵי עַבּוּדֵי-זָרָה" (זוהר
תרומה קע:).

נ.ד.

(לקוטי-הלכות שלוחת-הקן ד, ה'ו"ז)

זֶה בַּחֲנִינָת (שיר-השירים ב, יד): "יֹזְנֵתִי בַּחֲנִי
הַסֵּלַע בְּסִתֵּר הַמְּדֻרָּגָה" וְכו'. וּפְרָשׁ
רש"י: "זֶה נֹאמַר עַל אוֹתָהּ שְׁעָה שְׂרָדָף
פָּרַעַה אַחֲרֵיהֶם, וְהַשִּׁיגָם חוֹנִים עַל הַיָּם,
וְאִין מְקוּם לְנוֹס לְפָנֵיהֶם מִפְּנֵי הַיָּם, וְלֹא
לְהַפְנוֹת מִפְּנֵי הַיָּם רָעוֹת.

למה היו דומין באותה שעה? - ליונה שבורחת מפני הנץ, ונכנסה לנקיני הסלעים, והיה הנחש נושף בה, תפנס לפנים? - הרי הנחש! תצא לחוץ? הרי הנץ!

אמר לה הקדוש-ברוך-הוא: 'הראיני את מראיך' (שיר-השירים שם) - את בשרון פעלתה, למי את פונה בעת צרה? - 'השמיעני את קולך' (שם) - 'ויצעקו בני ישראל אל ה', כנ"ל. [עד-פאך-לשון רש"י].

וְכָל עֵינֵינוּ זֶה עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּעֵת שְׂרוּצָה לְכַנֵּס בְּעִבּוּד־תְּהִשָּׁם - שְׁהִיצֵר־הָרַע וְחִילוּתֵינוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'פְּרַעַה וּמִצְרַיִם', רוֹדְפִים אַחֲרֵינוּ בְּכַמָּה מִיָּנֵי רְדִיפוֹת.

וְכָל כַּחַם, מַחֲמַת הַדִּינִים שִׁיזְנָקִים מֵהֶם. וּמִתְקַף הַתְּעוֹרְרוֹת הַדִּינִים שֶׁנִּתְעוֹרְרִים עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תענית ח): "כָּל הַמְצַדִּיק אֶת עֲצָמוֹ מִלְּמַטָּה, מְצַדִּיקֵן עָלָיו מִלְּמַעְלָה" וְכוּ' - עַל־יְדִי־זֶה רוֹדְפִין אוֹתוֹ מִכָּל הַצְּדָדִין, בְּכַמָּה מִיָּנֵי מְנִיעוֹת וְעֹבוּבִין וְיִסּוּרִים וּבִלְבוּלִים רַבִּים.

וְהוּא מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁהָיָה 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' - שֶׁמֵּאֲחֻזְרִיהֶם רָדְפוּ הַמִּצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם, וּמִלְּפָנֵיהֶם הָיָה הַיָּם סוֹעֵר, וּמְצַדִּדֵיהֶם חִיוֹת רְעוֹת, עַד שֶׁלֹּא הָיָה מְקוֹם לְנוֹס בְּשׁוּם צֵד, כְּמוֹ יוֹנָה שְׁבוֹרַחַת מִפְּנֵי הַנֶּץ וְכוּ'.

וּמִמֶּשׁ בְּחִינּוֹת אֵלוֹ, עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם הַרוּצָה לְכַנֵּס בְּעִבּוּד־תְּהִשָּׁם - יִתְבָּרַךְ, כִּי מִי שְׂרוּצָה לְכַנֵּס לְעִבּוּד־תְּהִשָּׁם - יִתְבָּרַךְ, הוּא בְּחִינַת 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם' מִמֶּשׁ.

כִּי עֵקֶר 'יְצִיאַת־מִצְרַיִם', הוּא מֵה שִׁיּוּצָאִין מִטְּמָאָה לְטָהָרָה, מִטְּמָאָת וְזִהְמַת פְּרַעַה וּמִצְרַיִם, לְקַדְשָׁת וְטָהָרַת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ

שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת ג, יב): "בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים" וְכוּ'.

וְזֶה מְכַרַח לְעֵבֵר עַל כָּל אָדָם בְּכָל זְמַן בְּכָל יוֹר וְיוֹר, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּסָחִים קטז:): "בְּכָל יוֹר וְיוֹר חַיֵּב אָדָם לְרֹאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם".

וּבְשִׁבְחֵינַת 'פְּרַעַה וּמִצְרַיִם', שֶׁהֵם ה'סְטְרָא־אַחֲרָא' וְחִילוּתֵינוּ, רוֹדְפִין אַחֵר הָאָדָם בְּבִלְבוּלִים וּמַחֲשָׁבוֹת רְעוֹת רַבּוֹת מְאֹד, וְאִין לוֹ מְקוֹם לְנוֹס, לֹא לְפָנָיו וְלֹא לְאַחֲרָיו וְלֹא מִן הַצְּדָדִין, כִּי מִכָּל צֵד מְסַבְּבִין אוֹתוֹ בְּכַמָּה מִיָּנֵי בִלְבוּלִים וּמְנִיעוֹת וְיִסּוּרִין - אֲזִי אִם יִרְצֶה לְהִסְתַּכֵּל לְאַחֲרָיו - בְּוֹדָאֵי יִתְגַּבְּרוּ חַס־וְשָׁלוֹם יוֹתֵר כְּנ"ל.

עַל־כֵּן אִין תְּקֵנָה - כִּי אִם שִׁיּוּצֵק אֵל הַשֵּׁם מִמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם, וְלֹא יִפְנֶה וְיִסְתַּכֵּל לְאַחֲרָיו כָּלֵל, וְכִנ"ל.

כִּי כָּל מֵה שֶׁעֹבֵר עַל יִשְׂרָאֵל בִּיְצִיאַת־מִצְרַיִם וּקְבֻלַּת־הַתּוֹרָה וְאַחֲר־כֵּן, וְכָל הַמְּלַחְמוֹת לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְכָל מֵה שֶׁעֹבֵר עָלֵינוּ אַחֲר־כֵּן - הַכָּל כְּאֲשֶׁר לְכָל עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם שְׂרוּצָה לְזַכּוֹת לְחַיִּי־עוֹלָם - שֶׁבְּהִכְרַח שִׁיעֵבֵר עָלָיו כְּמֵה מִיָּנֵי מְלַחְמוֹת בְּלִי שְׁעוֹר.

וּבְכָל־עֵת שְׂרוּצָה לְהִתְעוֹרֵר וּלְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּד־תְּהִשָּׁם, מִתְגַּבְּרִים בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר, וּבְפֶרֶט בְּהִתְחַלָּה.

כְּמוֹ שֶׁהָיָה בִּיְצִיאַת־מִצְרַיִם - שֶׁתְּכַף כְּשָׂבָא מִשָּׁה אֵל פְּרַעַה לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל - הַתְּגַרָּה בָּהֶם בְּיוֹתֵר וְאָמַר (שְׁמוֹת ה, ט): "תְּכַבֵּד הָעִבּוּדָה" וְכוּ'.

כי הסטרא-אחרא פשרואה שבא צדיק-
אמת' בחינת משה, ורוצה להוציא
איש הישראלי מגלות נפשו - הוא מתגרה
ומתגבר עליו יותר ויותר, ומכביד עליו על
העולם-הזה והתאות והפרנסה, עד שקשה
עליו לזוז ממקומו לשוב להשם-יתברך.

אבל דרך ישראל עם קדוש, שהם תופסין
אמנות אבותיהם בידיהם, ובכל פעם
הם צועקים אל השם, ועל-ידי-זה הם
מכניעין בכל פעם פרעה וחילותיו, שהם
הסטרא-אחרא וכתותיהם.

אבל אף-על-פי שמכניעים - הם חוזרין
ומתגברין בכל פעם, וכן פעם אחר
פעם במה פעמים וכו'.

וזה בחינת קריעת ים-סוף, בחינת (שמות
יד, טז): **"ויבאו בני ישראל בתוך הים
ביבשה"**.

הינו: פש"מים הזידונים" (תהלים קכד, ה)
מתגברים חסין-שלום, שהם בחינת
ההרהורים רבים ובלבולים וכו', שהם בחינת
מצולות ים, ואין מקום לברח לא לפנים
ולא לאחור ולא משום צד.

שאז הנפש ישראלית בצרה ובמצוקה
גדולה, בבחינת (שיר-השירים ב, יד):
"יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה" וכו'
כנ"ל.

אזי אין תקנה - כ"אם שיסיח דעתו, ולא
יסתכל לאחוריו כלל. רק יזדרז כנגבור
לרוץ ארח" (תהלים יט, ו), לעבר על כל
המחשבות והבלבולים, ולילך בדרך שהוא
עוסק בו בתורה ותפלה וכו', ולא יסתכל
לאחוריו כלל כנ"ל, רק יעשה את שלו כנ"ל.

וזהו בחינת (שמות יד, טז): **"דבר אל בני
ישראל ויסעו" - שילכו לדרךכם,
ויקפצו לתוך הים, ולא יחשבו ולא יסתכלו
לאחוריהם כלל.**

וכן עשו - שקפץ נחשוך לתוך הים,
ואחרייו כל ישראל, והלכו בים עד
חטמם, כמו שאמרו רז"ל (סוטה לז.).

הינו: שלא הסתכלו על ה'מים
השוטפים, מים הזידונים, בחינת
מצולת ים, שהם הבלבולים והרהורים-
הרעים והמחשבות רבות המבלבלות אותם
בעבודתם, ובפרט בתפלתם.

רק קפצו לתוך המצולות-ים, והלכו לבטח
דרךכם, ועסקו בעבודתם בתורה ותפלה
וכו' בתוך התגברות שאון גלי הים, שהם
המחשבות והבלבולים, ולא הסתכלו
לאחוריהם כלל, רק עשו את שלחם.

ובודאי כל מה שהתגברו לבלי להסתכל
עליהם ולילך בתוכם - בודאי
התגברו המצולות ים פנגדם יותר ויותר -
כמו שני אנשים הנלחמים זה עם זה.

אבל ישראל עם קדוש לא הסתכלו על-
כליזה, וקימו עצה הנ"ל - להתחזק
לבלי להסתכל עליהם כלל, רק לילך דרךכם
הקדש בתוכם, בתוך שטיפת הים עד שבאו
עד חטמם.

ואז בשראה השם-יתברך חזק לבבם,
שאינם מניחים עבודתם בשום בלבול
שבועולם - אזי חמל עליהם ובקע הים
מפניהם, **"ויבאו בני ישראל בתוך הים
ביבשה"**.

כי כן הדבר: כשמתחזקים בהתחזקות
גדול לילך דרכו בתפלתו ועבודתו

וּלְבָלִי לְהַבִּיט לְאַחֲרָיו וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל אַחֲרֵיהֶם
כָּלֹל - אָזִי פִתְאֵם הֵם נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי
מִמֶּשׁ, כְּמוֹ הֵימָּה שֶׁנִּתְבַּטְּלָה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְנִתְהַפְּךָ לְיִבְשָׁה, וְכֵן"ל.

**"וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיְבֻשָּׁה, וְהַמַּיִם
לָהֶם חֹמָה מִימִינֵם וּמִשְׂמָאלֵם" (שְׁמוֹת יד, כב)**

כה.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה ח"ב ח)

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה שְׁבִילַיִן
בַּיָּם, פְּדֵי לִכְבֹּשׁ
עוֹנוֹתֵינוּ וְלְהוֹצִיא צְדָקוֹתֵינוּ.

[הַרְבֵּה מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל צִיָּן לְשִׁמוֹת-רַבָּה כה, ו:
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ שְׁבִיל בְּתוֹךְ הַיָּם שֶׁנֶּאֱמַר
(תְּהִלִּים עז, כ): 'בַּיָּם דְּרָכָה וְשְׁבִילָהּ בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיהָ
לֹא נִדְעוּ. בְּשֶׁר-וַיִּדָּם מִפְּשַׁפֵּשׁ שְׁטָרוֹתָיו, אִם מִצָּא
שְׁמֹת־חַיִּים לוֹ בְּנִי-אָדָם, הוּא מוֹצִיא שְׁטָרוֹתָיו וְגוֹבֵה מֵהֶם.
וְאִם מִצָּא שֶׁהוּא תָיִב לְאָדָם, כּוֹבְשׁוֹ וְאֵינוֹ מוֹצִיא. אֲבָל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ כֵּן, מִצָּא שְׂאֵנוֹ תָיִבִין לוֹ, הוּא
כּוֹבְשׁוֹ וְכוּ', וְאִם מוֹצָא לָנוּ זְכוּת, הוּא מוֹצִיא וְכוּ'].

"וַיְהִי בְּאֲשֶׁמֶרֶת הַבֶּקָר" (שְׁמוֹת יד, כד)

כו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, אֲבִילָה ח"ב ה;
לְמוֹד ח"ב ד; מְרִיבָה ח"ב ח)

מִי שֶׁלְמוּדוֹ בְּתוֹרָה בְּמַחֲיָן זָכִים,
שֶׁאֲבִילָתוֹ כָּל-כָּף בְּקִדְשָׁה, שֶׁנִּזְוֵן
מִמְזוֹן שֶׁהַמְּלֹאכִים נִזְוֵנִין מִמֶּנּוּ, עַל-יְדֵי-זֶה
שׁוֹנְאִיו גְּדוֹנִין בְּחֶנֶק.

וְסִימָן לְדַבֵּר: "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְהִיִּת
הַבֶּקָר" (שְׁמוֹת יט, טז), "וַיִּבְבְּקֶר הֵיִתָּה

שְׁכַבְתָּ הַטֵּל" (שָׁם טז, יג), "וַיְהִי בְּאֲשֶׁמֶרֶת
הַבֶּקָר" (שָׁם יד, כד).

(פְּרוּשׁ סִימָן זֶה שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ: כִּי "וַיְהִי
בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְהִיִּת הַבֶּקָר" - נֶאֱמַר בְּמִתְן-תּוֹרָה, שְׁזָהוּ
בְּחִינַת: "מִי שֶׁלְמוּדוֹ בְּמַחֲיָן זָכִים". "וַיִּבְבְּקֶר הֵיִתָּה שְׁכַבְתָּ
הַטֵּל" - נֶאֱמַר בְּמֶן, שֶׁהוּא מְזוֹן שֶׁהַמְּלֹאכִים נִזְוֵנִין מִמֶּנּוּ,
כְּמוֹ שֶׁאֲמַר חַז"ל (יוֹמָא עה:). "וַיְהִי בְּאֲשֶׁמֶרֶת הַבֶּקָר" -
נֶאֱמַר בְּקִרְיַעַת יַם-סוּף, שֶׁנִּשְׁבַּעוּ הַמְּצָרִים בַּיָּם, שְׁזָהוּ
בְּחִינַת 'חֶנֶק', כְּמוֹ שֶׁאֲמַר חַז"ל (פְּתוּחַת ל:). וְלִמַּד בְּקָר
מִבְּקָר, עַל-יְדֵי-זֶה מִצָּא הַשְּׂגָה חַז"ל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה).

**"וַיִּשְׁקֶף ה' אֶל מַחְנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד
אֵשׁ וְעָנָן, וַיַּהֲרִם אֶת מַחְנֵה מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת יד, כד)**

כז.

(ח"ב עט - רַאשֵׁי-פָרָקִים שֶׁל רַבֵּנוֹ ז"ל, בְּרֵאשֵׁי-
פָרָקִים שֶׁל פְּרִשְׁתַּת יִתְרוֹ, עַם בְּאוּר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל)

"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" (שְׁמוֹת יח, א). "קְרִיעַת יַם-
סוּף וּמַלְחָמוֹת עַמְלִק" (רש"י שָׁם;
זְבַחִים קטז). "קְרִיעַת יַם-סוּף" - זֶה בְּטוֹל
הַזְּמַנִּים'.

"וַיִּשְׁקֶף ה' אֶל מַחְנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ
וְעָנָן וַיַּהֲרִם" (שְׁמוֹת יד, כד).
"עַמּוּד-אֵשׁ" - זֶה 'לִילָה' (שָׁם יג, כב), וְ"עָנָן"
- זֶה 'יוֹם' (שָׁם) - "וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַרְבָבָם, וּבִטַּל הַזְּמַנִּים".

[חֲזַקוֹנֵי' עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יד, כד): "וַיִּשְׁקֶף ה' אֶל מַחְנֵה
מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן, וַיַּהֲרִם אֶת מַחְנֵה מִצְרַיִם" -
בְּשַׁעַה שֶׁעַמּוּד־הָאֵשׁ מִסְתַּלֵּק וְעַמּוּד־הָעָנָן בָּא, בְּאוֹתוֹ זְמַן
נִתְעַרְבוּ יַחַד זֶה בְּזֶה לְפָנַי מַחְנֵה מִצְרַיִם, וּמִצְרַיִם לֹא
הִרְגְּלוּ לְרֵאוֹת 'עַמּוּד-אֵשׁ', רַק 'עַמּוּד־הָעָנָן, וְחִשְׁדָּה'
בְּלִילָה. וְכִשְׁרָאוּ כֵּן, נִתְהַמְּמוּ בְּקוֹל גְּדוּל, שֶׁהָיוּ צוֹעְקִים
לְהָשִׁיב אֶת הַמְּרַכְּבוֹת וְכוּ'].

"מַלְחָמוֹת עַמְלִק" - זֶה תְּשׁוּבָה. "מִשָּׁה
אַהֲרֹן וַחֹר" (שָׁם יז, י), פֶּרֶשׁ
רש"י: "בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים". עַל-יְדֵי-זֶה:

"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" - שְׁמַע הַקּוֹל. (עד-פּאן לְשׁוֹן רַבְּנוֹ ז"ל).

בְּאוֹר מוֹהַרנ"ת ז"ל: כָּל־זֶה מְצָאנוּ מִכְּתַב־יָד רַבְּנוֹ ז"ל, כְּתָבָם בְּדֶרֶךְ רְאִישֵׁי פְּרָקִים בְּרָמָז בְּעֵלְמָא לְזַכְרוֹן וְכוּ'. מַה שְּׁאִפְשָׁר לְהַבִּין מְעַט עַל־פִּי הַהַקְדָּמָה שֶׁהִבְנֵיתִי מִדְּבָרָיו, אֲמַרְתִּי לְבָאֵר מַה שְּׁבִיִּדִי וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַה שֶּׁהֲאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנוֹ ז"ל רוֹצֵה לְגַלוֹת: שֶׁתְּשׁוּבָה וּבְחִינַת לְמַעַלָּה מִהַזְמַן, דְּהִינּוּ בְּטוֹל הַזְּמַנִּים, הֵם בְּחִינָה אַחַת, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְשִׁמְעַת הַקּוֹל דְּקַדְשָׁה, וְלִהְבְּנִיעַת הַקּוֹל דְּסִטְרָא־אַחְרָא.

וְכֵן מְבַאֵר בְּהַ'אֲלָפ־בֵּית הַחֲדָשׁ (סְפָר־הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלָּה מִהַזְמַן, וּמַעַלָּה כָּל הַיָּמִים לְמַעַלָּה מִהַזְמַן". נִמְצָא מְבַאֵר: שֶׁתְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלָּה מִהַזְמַן. וְכוּ'.

וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה, וְתַבִּין מְעַט מִדְּבָרָיו. וְנִתְחִיל לְדַגְמָא מִסּוּף דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְהוּא: "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ, קְרִיעַת יַם־סוּף" וְכוּ' כַּנֶּל. "קְרִיעַת יַם־סוּף" - זֶה בְּטוֹל הַזְּמַנִּים. "וַיִּשְׁקֹף ה'" וְכוּ'.

פְּרוּשׁ: בְּזֶה רוֹצֵה לְבָאֵר וְלִהְיוֹכִיחַ בְּקַצּוֹר נִפְלָא: שֶׁקְרִיעַת יַם־סוּף הוּא בְּחִינַת בְּטוֹל הַזְּמַנִּים - כִּי בְּקְרִיעַת יַם־סוּף פְּתִיב (שְׁמוֹת יד, כד): "וַיִּשְׁקֹף ה' אֶל מַחְנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיְהִים". "עַמּוּד אֵשׁ" - זֶה 'לִילָה'. וְ"עָנָן" - זֶה 'יוֹם'. וְהַקְּדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא עַרְבָּבָם, וּבְטוֹל הַזְּמַנִּים.

וְהוֹלֵךְ וּמְבַאֵר הַהַקְדָּמָה הַנֶּל: שֶׁבְטוֹל הַזְּמַנִּים וְתְּשׁוּבָה, הוּא בְּחִינָה אַחַת וְכוּ'.

וְזֶה שְׁכַתְּבָ: "מְלַחֶמֶת עִמְלֶק" - זֶה 'תְּשׁוּבָה'. "מִשָּׁה אַהֲרֹן וַחֲוִיר" - פֶּרֶשׁ רַש"י: "בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים".

פְּרוּשׁ: שֶׁמְבִיא רְאִיָּה שֶׁ"מְלַחֶמֶת עִמְלֶק" זֶה 'תְּשׁוּבָה' - כִּי אִזּוֹ הָיוּ שְׂרוּיִים בְּתַעֲנִית 'מִשָּׁה אַהֲרֹן וַחֲוִיר', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה'.

נִמְצָא: שֶׁקְרִיעַת יַם־סוּף וּמְלַחֶמֶת עִמְלֶק - זֶהוּ בְּחִינַת בְּטוֹל הַזְּמַנִּים וְתְּשׁוּבָה, שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה.

וְעַל־יְדֵי־זֶה: "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ", שְׁמַע הַקּוֹל - הִינּוּ כַּנֶּל: כִּי עַל־יְדֵי 'תְּשׁוּבָה' שֶׁהוּא בְּטוֹל הַזְּמַנִּים - עַל־יְדֵי־זֶה שׁוֹמְעִין הַקּוֹל דְּקַדְשָׁה כַּנֶּל.

"וַיִּשְׁבּ הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֹר לְאִיתָנוּ" (שְׁמוֹת יד, כז)

כת.

(ח"א ה, ה)

וְתַדַּע: שֶׁצָרִיךְ לְשַׁתֵּף הַגְּבוּרוֹת ב'חֲסָדִים, שְׁמַאֲלָא בִּימִינָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים כ, ז): "בְּגִבּוֹרוֹת יִשַׁע יְמִינוֹ".

כִּי עֶקֶר הַתְּגַלוֹת עַל־יְדֵי ה'חֲסָדִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם קי, א): "שִׁב לְיְמִינִי".

וְכֵן צָרִיךְ לְשַׁתֵּף ה'אַהֲבָה' עִם ה'יִרְאָה', כְּדִי שִׁיתְעַבֵּד רְעֵמִים.

וְזֶה (תְּקוּנַת־זֶהַר קכט.): "מִסְטָרָא דִּימִינָא, מִחָא חוּרָא כְּכִסְפָּא".

וְזֶה (שְׁמוֹת יד, כז): "וַיִּשְׁבּ הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֹר לְאִיתָנוּ".

"וַיִּשְׁבּ הַיָּם" - הִינּוּ יָם הַחֲכָמָה.

"ומצרים נסים לקראתו" (שמות יד, כז)

ל.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה)

כַּשְׁפָּנִים אֲבָרָהֶם "בַּמָּה אֲדַע" (בראשית טו, ח), וּבְזֶה פָּנִים בְּיִרְשֵׁת אֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה - הִיָּה גְלוּת-מִצְרַיִם.

וְדוֹקָא "יַעֲקֹב וּבְנָיו יִרְדּוּ מִצְרַיִם" (יהושע כד, ד - בַּחֲגֻדָה שֶׁל פֶּסַח) - כִּי "הֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם-עָשָׂר נִסֵּי הַתְּפִלָּה" (שער-הַפְּנוּת, דְּרוּשֵׁי עַל־נוֹרָא לְשַׁבַּח א)..

וְהוֹרִיד אוֹתָם בְּגְלוּת, וּמִצְרַיִם הוּא הַפֶּךְ הַנְּסִיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יד, כז): "וּמִצְרַיִם נִסִּים לְקִרְאָתוֹ" - שְׁאִין שֵׁם מְקוֹם הַנְּסִיִּים, וְאִין שֵׁם מְקוֹם הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם ט, כט): "וְהָיָה כִּצְאָתִי אֶת הָעִיר אֲפָרְשׁ אֶת כַּפִּי".

"וְכָל הַגְּלוּת מְכַנֵּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל" (בראשית-רַבָּה טז, ד). וּכְשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֲמוּנָה, בְּתְפִלָּה, בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - הוּא יוֹרֵד לְגְלוּת.

"וַיִּנְעַר ה' אֶת מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם" (שְׁמוֹת יד, כז)

לא.

(ספורי-מעשיות, מעשׂה יב מִבְּעַל-תְּפִלָּה)

וְשֵׁם בְּאוֹתוֹ הַיָּד רְאִיתִי: שְׁאוֹתוֹ הַמְּדִינָה הֵנָּה לְ שֵׁאתָם אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם שֶׁהֵם כְּלָם אֶלְקוּת, עִם כָּל הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֲלֵיהֶם לְקַבֵּל עֶזֶר מֵהֶם - כְּלָם יִהְיוּ נִכְלִין וְאוֹבְדִין. (כְּלִיזָה הַשֵּׁיב לָהֶם הַבְּעַל-תְּפִלָּה, לְאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת).

"לפנות בקר - דא בקר דאברהם"

תְּרוּמָה קע:), בְּחִינַת (ישעיה מא, ח): "אֲבָרָהֶם אֶהְבִּי".

"לֹאִיתָנוּ" - דָּא גְבוּרוֹת, הִיָּנוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים עז, יט): "קוֹל רַעְמֶךָ בַּגְּלִגְלִי".

וְזָהוּ (שִׁיר-הַשִּׁירִים ח, ז): "מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֱהָבָה" - כִּי עַקֵּר הַתְּגַבְרוֹת' עַל-יְדֵי הָאֱהָבָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "שֵׁב לִימִינִי וְכוּ".

נט.

(ח"א רי)

עַל-יְדֵי מִשְׁאֵל-וּמִתָּן בְּאֲמוּנָה, הוּא מְקַיֵּם (דְּבָרִים ג, ח): "וְאֶהְבֵּת" [אֶת ה' אֶלְקִיךָ] - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (יוֹמָא פו:): "וְאֶהְבֵּת" - "שִׂיחָא שֵׁם-שָׁמַיִם מִתְּאֵהָב עַל-יְדֵיךָ" וְכוּ.

וּכְשֶׁמְקַיֵּם "וְאֶהְבֵּת" - עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה בְּלֹא יְגִיעָה וְטֶרַח.

כִּי אָמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים קיח:): "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו כְּקִרְיַעַת יַם-סוּף" - וְקִרְיַעַת יַם-סוּף הִיָּה עַל-יְדֵי זְכוּת אֲבָרָהֶם, בְּחִינַת "וְאֶהְבֵּת", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (זֵהָר תְּרוּמָה קע: עַל שְׁמוֹת יד, כז): "וַיֵּשֶׁב הַיָּם לְפָנָיו בְּקָר, דָּא בְּקָר דְּאֲבָרָהֶם".

נִמְצָא: כְּשֶׁהִגִּיעַ עֵת הַבְּקָר, בְּחִינַת אֲבָרָהֶם - אָזִי יֵצֵא מִקְּשׁוּי לְקַל - כִּי עַד הַבְּקָר הָיָה קָשָׁה לְפָנָיו קִרְיַעַת יַם-סוּף.

נִמְצָא: עַל-יְדֵי מִשְׁאֵל-וּמִתָּן בְּאֲמוּנָה, אַחֲזוּז בְּבְחִינַת: "וְאֶהְבֵּת", בְּחִינַת אֲבָרָהֶם - אָזִי אִין קָשִׁין לוֹ מְזוֹנוֹתָיו.

וַיֵּתֶר מִזֶּה: מַה שְּׂאֲתֶם בְּטוֹחִים בְּמַדִּינָה
הַנִּלְכָּה, שֶׁהֵם בְּלֹם אֱלֻקוֹת, זֶהוּ שְׁטוּת,
כִּי הֵם לֹא יוֹכְלוּ לַעְזֹר לָכֶם; וְלֹדַעְתִּי, אִם
תִּהְיוּ בְּטוֹחִים עֲלֵיהֶם אֲדַרְבָּא, זֶה יִהְיֶה מִפְּלֵה
שְׁלָכֶם.

עֵינֵי-שָׁם כָּל הַקֶּאפִּיטָל (ישעיה לא) שְׁמַדְבָּר
מַעֲנִין כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנִּלְכָּה (של
הַבַּעַל-תְּפִלָּה). "הוּא הַיְרֵדִים מִצְרִים לְעִזְרָה
וְעַל סוּסִים יִשְׁעֵנוּ, וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא אֵל
וְסוּסֵיהֶם בְּשָׂר וְלֹא רוּחַ" (ישעיה לא, אג).

הֵינּוּ: [שְׁמִצְרִים הוּא] בְּחִינַת הַמַּדִּינָה,
שְׁסַמְכוּ עָלֶיהָ הַמַּדִּינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
שֶׁהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם.

כִּי לְפִי טְעוּתָם סָבְרוּ שֶׁהֵם בְּלֹם אֱלֻקוֹת,
וְסוּסֵיהֶם הֵם מִלְּאָכִים, כַּמְבֹאָר לְעִיל
בְּתוֹךְ הַמַּעֲשֵׂה עֵינֵי-שָׁם.

וְזֶה שְׁסִים הַפְּסוּק: "וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא אֵל
וְסוּסֵיהֶם בְּשָׂר" וְכוּ'. וְהִבֵּן. [עֵינֵי לְקוּטִיר
הַלְכוּת, תְּפִלָּה ד].

"וְהָיָה יְטָה יְדוּ, וְכָשֶׁל עוֹזֵר וְנִפְלַע עֲזָר,
וַיַּחֲדוּ בְּלֹם יְכָלִיו" (סִיּוּם הַפְּסוּק הַנִּלְכָּה
בִּישְׁעִיהָ לֹא) - הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּד הַנִּלְכָּה. כִּי עַל
הַיָּד רָאוּ: שֶׁשְּׁנֵיהֶם יִהְיוּ נִכְלִין, הָעוֹזֵר
וְהָעֲזוּר, כַּנִּלְכָּה.

"וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה" (שְׁמוֹת יד, לא)
- עֵנִין "יָד הַגְּדוֹלָה" -

לב.

(ח"א מא)

כְּשֶׁהֲצַדִּיק הָעוֹשֶׂה הַפְּדִיּוֹן מִנִּיחַ יָדוֹ עַל
הַמָּמוֹן, יִכּוֹן: כִּי יֵשׁ יָד

הַגְּדוֹלָה" (שְׁמוֹת יד, לא), וְכוּ', וְהֵינּוּ שְׁלֹשׁ יָדוֹת
(תְּקוּנַיִי-זָהָר ט).

וְ"שְׁלֹשׁ פְּעָמִים י"ד גִּימְטְרִיא מ"ב" (שַׁעֲרֵ-
הַמִּצְוֹת, לָף לָף). וְ"שֵׁם מ"ב יֵשׁ בּוֹ
שְׁבַעַת שְׁמוֹת" (זָהָר בְּחֵר קח:), וְכָל שֵׁם יֵשׁ בּוֹ
שְׁשָׁה אוֹתִיּוֹת. וַיִּכּוֹן וְכוּ' וְכוּ' (עֵינֵי בְּפָנִים).

לג.

(ח"א מו; ח"א סז, ז; ח"א קא; ח"א קפ)

נִמְצָא לְעִיל בְּמַעְרַכַת חַג הַפְּסַח, בְּפְסוּק
(שְׁמוֹת ו, א): "כִּי בִיד חֲזָקָה יִשְׁלַחֲם,
וּבִיד חֲזָקָה יִגְרֹשֶׁם מֵאֶרְצוֹ".

לד.

(ח"א רכא)

עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָנִין מַעֲשֵׂר, נִצּוּל
מִשְׁזוֹנָאִים. וְעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂר,
נַעֲשֶׂה בְּחִינַת הַסְּתַפְקוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת יָד
הַגְּדוֹלָה" (שְׁמוֹת יד, לא), וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ מוֹשִׁיט יָדוֹ וּמְכַסֶּה עָלָיו וְנִצּוּל
מִשְׁזוֹנָאִים. (עֵינֵי בְּפָנִים).

"וַיֵּאמִינוּ בָהּ וּבַמַּשָּׂה עֲבָדוֹ" (שְׁמוֹת יד, לא)

לה.

(ח"א קכג)

הָעֶקֶר וְהַיְסוּד שֶׁהֵבֵל תְּלוּי בּוֹ: לְקִשְׁר
עֲצָמוֹ לְהַצְדִּיק שְׁבַדוֹר, וְלְקַבֵּל
דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה, דְּבָר קֶטֶן
וְדָבָר גָּדוֹל. וְלְבָלִי לְנִטוֹת חֲסִי-וְשָׁלוֹם מִדְּבָרָיו
יִמִּין וּשְׂמָאל, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַז"ל (סְפָרִי שׁוֹפְטִים):
"אִפְלוֹ אוֹמֵר לָף עַל יְמִין שְׂמָאל" וְכוּ'.

וְלֵהֲשַׁלֵּיךְ מֵאֲתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלִסְפֵּק
דַּעְתוֹ כְּאֵלּוֹ אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל

- בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שום שכל עצמו - אינו בשלמות, ואינו מקשר להצדיק.

וישראל בעת 'קבלת-התורה' היו להם 'חכמות גדולות' - פי אז היו עובדי עבודה-זרה שביניהם, שהיה טעותם על-פי חכמות וחקירות גדולות בידוע.

ולולי שהיו משליכין מעצמן החכמות, לא היו מקבלים התורה, והשליכו החכמות, ו"האמינו בה" ובמשה עבדו" (שמות יא, לא), ועל-ידי-זוה קבלו התורה.

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה" (שמות טו, א)

תניא אמר רבי מאיר: מפני ל'תחית-המתים' מן התורה, שנאמר (שמות טו, א): "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה", 'שר' לא נאמר, אלא 'ישיר', מפני ל'תחית-המתים' מן התורה. (סנהדרין צא)

לו.

(ח"א סד, ה)

"אז ישיר משה" (שמות טו, א). אמרו חז"ל (סנהדרין צא): "שר' לא נאמר, אלא 'ישיר', מפני ל'תחית-המתים' מן התורה" - שעתיד משה ל'שיר' לעתיד-לבא גם-בן.

פי כל השירות - בין של עולם-הזה בין של לעתיד-לבא - הוא רק אצל משה, שהוא בחינת 'שתיקה', שזכה לזמר ששיף לאמונה העליונה על הכל, ששם נכללין כל הזמירות, פי כלם נמשכים ממנה.

וזה שפרש רש"י: "ישיר, יו"ד על-שם המחשבה נאמרה". הינו: בחינות 'בך עלה במחשבה' (מנחות כט:), בחינות משה, בחינות 'שתיקה'.

ועל-כן על-ידי נגון של הצדיק, שהוא בחינת משה' - עולים ויוצאים כל הנשמות שנפלו בתוך האפיקורסות' הזאת של חלל-הפנוי'.

פי נגונו' הוא בבחינות ראש אמונה, הינו: אמונה העליונה על הכל. שעל-ידי נגון' ו'אמונה' זו - נתבטלים כל האפיקורסות, ונכללים ונתבטלים כל הנגונים' בתוך ה'נגון' הזה, שהוא למעלה מן הכל, שממנו נמשכים כל הנגונים'.

לז.

(ח"א עג)

ה'מחשבה' נקרא 'יו"ד', כמו שכתוב (שמות טו, א): "אז ישיר משה", ופרש רש"י: "יו"ד על שם המחשבה נאמרה".

לח.

(ח"א צד)

'חכמה' היא 'יו"ד', כמו שפרש רש"י (שמות טו, א): "אז ישיר" - 'שר' לא נאמר אלא 'ישיר', יו"ד על שם המחשבה נאמרה".

לט.

(ח"א קפה)

ה'שכל' נקרא 'יו"ד', כמו שכתב רש"י (שמות טו, א): "אז ישיר משה" - שראוי לכתב 'שר משה', אלא יו"ד על שם המחשבה נאמרה".

מ.

(ח"ב עא - נאמר ב'שפת-שירה')

ודע: פי מחין של ארץ-ישראל, הם בחינת נעים. ומחין של חוץ-לארץ, הם בחינת חובלים וכו'.

ועקר

ה'הולָדה', הוא על־ידי בְּחִינַת 'נַעַם
הַעֲלִיּוֹן' וכו'.

ודע:

שעל־ידי 'צְדָקָה', נַעֲשֶׂה הַכְּלִי לְקַבֵּל
על־יָדָה מִנַּעֲמֵה־הַעֲלִיּוֹן, 'שְׁלֵהוּבִין
דְּרַחֲמוֹתָא' וכו'.

ובכלל

הַדְּבָרִים: כִּי כָּל הַנְּבָרָאִים וְכָל
הַהוֹלָדוֹת - בְּלָם הֵם רַק בְּשִׁבִיל
'הַתְּגַלּוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ'. וְעַקֵּר ה'הוֹלָדָה', על־
יְדֵי הַצְּדָקָה, שֶׁעל־יָדָה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל
מִנַּעֲמֵה־הַעֲלִיּוֹן' וכו'.

וזה

בְּחִינַת ה'"שִׁירָה" (שְׁמוֹת טז) - בְּחִינַת
(שְׁמוֹאֲלִיב כג, א): "נְעִים זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל"
(וְלֹא גָלָה יוֹתֵר). [כְּתוּב שֶׁם בְּהַתּוֹרָה: עַל 'דּוֹד־הַמְּלֹךְ',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'נַעַם'].

מא

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, חֲתוּן ח"ב א)

מִי שֶׁקִּשָּׂה לוֹ לְמַצָּא זְיוּגוֹ, יֹאמֵר בְּכֹנֶנֶה
'שִׁירַת הַיָּם'.

מב

(לְקוּוֹטֵי־הַלְכוֹת, חֲכִירוֹת־וְקַבְּלָנוּת א, ה)

וְזֶה שְׁאֲמְרוּ רַז"ל (מְדַרְש־תְּהִלִּים יח): "כָּל
הָאוֹמֵר שִׁירַת הַיָּם בְּכֹנֶנֶה, מוֹחֲלִין לוֹ
כָּל עֲוֹנוֹתָיו" - כִּי ה'שִׁירָה', הוּא בְּחִינַת
'בְּרוּר וְקַבּוּץ הַטּוֹב', בְּבְחִינַת 'שִׁירוֹת וְנִגּוּנִים'
- וְאִזִּי נִתְבַּטַּל ה'רַע', שֶׁזֶה בְּחִינַת 'מַחֲלַת־
עֲוֹנוֹת'.

"עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, זֶה אֱלֹהֵי
וַאֲנֹהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמָמְנָהוּ" (שְׁמוֹת טו, ב)

רְאֵתָה שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם מָה שֶׁלֹּא רָאוּ נְבִיאִים.
(רש"י: מְכִילְתָא, שִׁירָה ג)

מג

(ח"א כז, גִּדְד־הִזו)

'הַדְּרַת־פְּנִים' זֶה בְּחִינַת 'דְּרוּשֵׁי הַתּוֹרָה',
שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּשִׁלְש־
עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, הַנִּמְשָׁכִים מִ"ג תְּקוּנֵי דְקִנְיָא
(זֵהר אַחֲרֵי סב), מְבַחֲנֵת הַדְּרַת־פְּנִים, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא יט, לב): "וְהַדְּרַת פְּנֵי זָקֵן".

וְלִפִּי הַזְדַּכְכוֹת 'חֲקֻמָּתוֹ' בִּי"ג מִדּוֹת אֱלוֹהֵי
כִּן הַזְדַּכְכוֹת 'קוֹל רְנָתוֹ' - בְּבְחִינַת
(קְדוּשֵׁין לב: עַל וַיִּקְרָא יט, לב): "זָקֵן - זֶה קִנְיָה
חֲכָמָה", "הַקִּנְיָה מוֹצִיא קוֹל" (בְּרַכּוֹת סא).

וְכַשֶּׁנִּזְדַּכְּךָ 'קוֹלוֹ' - אִזְ עַל־יְדֵי הַשְּׁמַעַת
קוֹלוֹ לְבַד, בְּלֹא 'דְּבוּר',
הַקְדוּש־בְּרוּךְ־הוּא מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָתוֹ,
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קו, מד): "וַיִּרְא בַּצַּר לָהֶם,
בְּשִׁמְעוֹ אֶת רְנָתָם". עַל־יְדֵי 'שְׁמִיעַת קוֹלוֹ',
הַקְדוּש־בְּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה מִי שֶׁמַּצַּר לוֹ, אִיזְהוּ
עַבְדוֹם מַצַּר לָנוּ.

וְל'הַדְּרַת־פְּנִים' הַנִּזְכָּר, אֵי־אֶפְשָׁר לְבּוֹא
אֶלָּא עַל־יְדֵי 'תְּקוּנֵי־
הַבְּרִית', בְּבְחִינַת (דְּבָרֵי־הַיָּמִים־א טז, כו): "הוֹד
וְהֶדָר לְפָנָיו", כְּשֶׁ"עַז וְחֶדְוָה בְּמִקְוָמוֹ", שֶׁהוּא
'בְּרִית' "הַנִּקְרָא 'בְּעַז'" (זֵהר תַּצָּא רפא, תְּקוּנֵי־זֵהר
עה:), וְהוּא 'חֶדְוָה דְּמִטְרוּנֵיתָא'.

וְזֶה (שְׁמוֹת טו, ב): "עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי
לִישׁוּעָה, זֶה אֱלֹהֵי וַאֲנֹהוּ, אֱלֹהֵי אָבִי
וְאֶרְמָמְנָהוּ".

"עֲזִי" - זֶה בְּחִינַת 'בְּרִית'.

"וְזִמְרַת" - זֶה בְּחִינַת 'קוֹל'.

"וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה" - בְּבְחִינַת: "וַיִּרְא
בַּצַּר לָהֶם" וכו'.

וְזֶה שְׁאֲמְרוּ חַז"ל (סוֹטָה ל:): "כְּשֶׁעָלוּ
יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם נִתְּנוּ עֵינֵיהֶם לְזִמְרַת

שירה - כי על ה'ים' נתגלה בחינת 'ברית', כמו שאמרו חז"ל (בראשית רבה פז, ח - על תהלים קיד, ג; בראשית לט, יב): **"הים ראה וינס, [בזכות] וינס ויצא החוצה"**.

"נתנו עיניהם" - זה בחינת הדרת פנים, בחינת: **"זמן, זה קנה חכמה"**.

"לומר שירה" - זה בחינת 'קול' שנתגלה על ידי ה'חכמה'.

וזה שאמרו (סוטה שם): **"עוללים ויונקים אמרו: זה אלי ואנוהו"**.

"זה" - בחינת 'ברית', בחינת (שמות ג, יב): **"וזה לך ה'אות"**.

"ואנוהו" - זה בחינת הדרת פנים.

ומבחינת 'קול', זוכה לשלום, בבחינת (שיר השירים א, א): **"שיר השירים אשר לשלמה, 'למלך שהשלום שלו"** (שיר-השירים רבה א, יב).

ובשביל זה תקף אחר 'קול רנה' של 'שירת הים', זכו לשבת-שלום, כמו שכתוב (שמות טו, כג): **"ויבאו מרתה, 'ושבת במרה נצטוה"** (סנהדרין נו:).

וזה (שמות שם, כא): **"ותען להם מרים שירו לה" - ראשי תבות 'שלו"ם' - שעל ידי 'שירה' זכו לשלום"**.

מד.

(ח"א קה)

עקר ה'תשובה', תלויה ב'תורה' - הינו: בשלומד תורה ומתיגע בה, עד שזוכה להבין דבר מתוך דבר, ולחדש בה לשם שמים - זהו תשובה גמורה.

ואז מחזיר ומקשר כל האותיות והצדופים שבחלקו, מכלליות העולמות, אל

שרשן ואל מקומן - ומשיב אותם כלם, מכל המקומות שגדחו ונתפזרו לשם. ונעשה בריה חדשה. ואז הדעת מישוב.

וזוכה לעורר רחמים אצלו יתברך, עד שזוכה שהשם יתברך בעצמו יתפלל עליו, דהינו: שהשם יתברך יעורר ברחמיו הפשוטים, את רחמיו המרבים והגדולים, ואז יהיה לו ישועה גדולה בשלמות.

וזהו (שמות טו, ב): **"עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה"** - **"עזי, אין עז אלא תורה"** (מכילתא, שירה ג) - שעל ידי זה זוכין לתשובה, ולדעת, שעל ידי זה מעוררים רחמים אצלו יתברך, עד שהוא בעצמו כביכול מתפלל עלינו.

וזהו: **"וזמרת יה" - זמרת יה' דיקא, הינו תפלת השם"**.

אז: **"ויהי לי לישועה ודאי - כי על ידי 'זמרת יה', שהוא תפלת השם, שמתפלל ברחמיו הפשוטים לעורר רחמיו הגדולים, אז בודאי יקבל 'ישועה שלמה' - כי רחמיו הגדולים אינם נפסקים לעולם"**.

ובשם יתברך ירחם עלינו באלו ה'רחמים' - בודאי אין שום עוון ופגם שיהיה חוצץ בפני אלו ה'רחמים הגדולים, ובודאי יהיה לנו ישועה בשלמות, אמן ואמן.

מה.

(ח"ב לט)

ועל-כן יש לנו לכסף ולהתגעגע ולהשתוקק מאד: "מי יתן והיה לנו מנהיג הדור" רועה נאמן - שיהיה לו זה הכח, שיוכל להאיר אפלו בנו בבחינת

**"מִרְפַּבַּת פְּרַעַה וְחִילוֹ יָרָה בַיָּם, וּמִבְּחַר
שְׁלִשְׁיֵי טַבְעוֹ בַיָּם-סוּף" (שְׁמוֹת טו, ד)**

מז.

(ח"א לח, בסוף - נאמר ב'שַׁבַּת-שִׁירָה' שְׁנַת תַּקַּס"ב)

**וְזָה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת טו, ד): "מִרְפַּבַּת פְּרַעַה
וְחִילוֹ" - הֵינּוּ בְּחִינַת 'תְּפִלִּין', כַּמּוּבָא
בְּזֵהָר (וַיִּגַּשׁ רי): "שִׁפְרַעַה' הִיא 'אִמָּא', דְּכָל
נְהִירִין אֶתְפָּרְעוּ וְאֶתְגַּלְיִן מִנָּה". וְתְּפִלִּין'
נִקְרָא 'מִרְפַּבּוֹת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לָג, כו):
"רִכַּב שָׁמַיִם". וְשָׁמַיִם, 'אֵשׁ וּמַיִם', בְּחִינַת
'גְּוִינִין', כִּי 'תְּפִלִּין' הֵם נְהִירִין מ'אִמָּא-עֵלְאָה'.**

וְעַל-יְדֵי מָה תִּזְכָּה לְבְּחִינַת 'תְּפִלִּין': **"יָרָה
בַיָּם". "יָרָה" -** הֵם ה'גְּבוּרֹת'.
"יָרָה" עַם-הַכּוֹלָל - גִּימְטְרִיא 'גְּבוּרָה'.

"בַּיָּם" - הוּא בְּחִינַת 'דְּבוּר', כְּשֶׁתִּקְשַׁר
וְתַעֲלֶה אֶת ה'דְּבוּר' לְשָׁרְשָׁה. וְעַל-
יְדֵי מָה תּוּכַל לְהַעֲלוֹת ה'דְּבוּר' לְשָׁרְשָׁה: עַל-
יְדֵי 'לְמוּד הַתּוֹרָה בְּלִילָה', שְׁעַל-יְדֵי לְמוּד
הַזֶּה "נִמְשָׁךְ חוּט שֶׁל חֶסֶד" (חֲגִיגָה יב: עֲבוּדָה-זָרָה
ג:).

**וְאִז: "הַבֶּקֶר אֹר" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית מֵד, ג). וְאִז
ה'דְּבוּר' עוֹלָה וְנַעֲשֶׂה 'בֵּית אַבְרָהָם',
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּבֵרָא-בְּתָרָא טז): "בֵּית הַיְיָה לֹו
לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׁמָה", "בַּיָּם" גִּימְטְרִיא
'בְּכָל'.**

**וְזָה: "וּמִבְּחַר שְׁלִשְׁיֵי טַבְעוֹ בַיָּם" -
"הַתּוֹרָה נִקְרָא אֹרִיתָא תְּלִיתָאִי" (שַׁבַּת
פַּח). "וּמִבְּחַר" - דָּא 'אַבְרָהָם' כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(נְחֻמִּיָּה ט, ז): "אֲשֶׁר בְּחָרָת בְּאַבְרָם".**

פְּרוּשׁ: עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי נִתְעוֹרַר
מִדַּת 'אַבְרָהָם', עַל-יְדֵי נִתְתַּקַּן
ה'דְּבוּר', וְ"קֶץ כָּל בְּשָׂר" (בְּרֵאשִׁית ו, יג), יִטְבַּע
בְּנִקְבָּא דְתַהוּמָא-רְבָא.

**וְרַגְלִין' - 'יְדִיעָה וְהַשְׁגָּה' שֶׁנִּזְכָּה לְבוֹא אֶל
הַתְּכֵלִית**

**כְּמוֹ 'מֹשֶׁה רַבִּנוּ' עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, שֶׁמִּגְדֵּל
עֵצָם מֵעֲלָתוֹ, הֵיךְ יִכּוֹל לְהַאִיר אֶפְלוֹ
ב'פְּחוֹת-שַׁבְּחוֹתֵיהֶם, אֶפְלוֹ ב'שַׁבְּחָה'!"**

**כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (מְכִילְתָּא, שִׁירָה ג): "רְאֵתָה
שַׁבְּחָה עַל הַיָּם, מָה שֶׁלֹּא רָאָה
יְחִזְקֵאל-הַנְּבִיא". הֲרִי שֶׁאֶפְלוֹ 'יְחִזְקֵאל'
שֶׁהָיָה נְבִיא גָדוֹל כְּזֶה, לֹא הָיָה רוֹאֶה מָה
שֶׁרְאֵתָה 'שַׁבְּחָה' בִּימֵי 'מֹשֶׁה'.**

**וְכַל-זֶה, מִחֲמַת גְּדֵל עֵצָם מֵעֲלָת הַמִּנְהִיג,
שֶׁהָיָה 'מֹשֶׁה-רַבִּנוּ' הַמִּנְהִיג, וְהוּא
יִכּוֹל לְהַאִיר אֶפְלוֹ בְּבְחִינַת 'רַגְלִין'.**

**שֶׁאֶפְלוֹ ה'רַגְלִין' שֶׁרְחוּקִים מִה'מַח' - אַף-
עַל-פִּי-כֵן גַּם הֵם יוּכְלוּ לְהַשִּׁיג
וְלַדַּעַת ה'תְּכֵלִית', עַל-יְדֵי "מַפְעֻלוֹת הַשֵּׁם"
(תְּהִלִּים מו, ט) אֲשֶׁר בְּרָא בְּעוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה. כִּי
עַל-יְדֵי 'גְּדֵלַת הַמִּנְהִיג', יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ ה'מַח'
אֶפְלוֹ לְה'רַגְלִין'.**

"ה' אִישׁ מִלְחָמָה" (שְׁמוֹת טו, ג)

מו.

(ח"א כ, בסוף)

**כְּשָׁבָא לְבְּחִינַת 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל', אִזִּי נִקְרָא
'גְּבַר תִּקְיָה'. כִּי קִדְּם שָׁבָא לְבְּחִינַת
'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל', אִזִּי "אֵל יִתְהַלֵּל הַגֵּר
כְּמַפְתָּח" (מְלָכִים-א כ, יא). אֲבָל אַחֲרֵי-כֵן
כְּשֶׁנּוֹצַח, אִזִּי נִקְרָא: **"אִישׁ מִלְחָמָה"** (שְׁמוֹת
טו, ג).**

וזו: "טבעו בים סוף". "סוף" - הוא בחינת "קץ כל בשר", שהוא דבוק ב'ים הדבור' - יטבע ב'נקבא דתהומא' רבא, על-ידי "בקר דאברהם" (זהר מקץ רג: תרומה קע: ועוד), שנתעורר על-ידי ה'תורה' כנ"ל. (עין בפנים).

"תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו אבן"

(שמות טו, ה)

מח.

(ח"א ט, ה-בסוף - נאמר ב'שבט-שירה' שנת תקס"ג)
אלו בני-אדם המכחישים כל הנסים ואומרים שהכל דרך-הטבע, וכשרואים איזהו גם, הם מכסים אותו עם דרך-הטבע' - נמצא:

(א) שפוגמים ב'תפלה!' - כי ה'תפלה' היא 'נסים' שמשנה את ה'טבע'.

(ב) ופוגמים ב'אמונה!' - שאין מאמינים בהשגחת הבורא-יתברך!

(ג) ופוגמים ב'ארץ-ישראל!' - שהוא מקום הנסים, כמו שפתיב (שיר-השירים ב, יב): "וקול התור נשמע בארצנו", וכמו שאמרו (תענית י): "ארץ-ישראל שותה תחלה" - כי שם ה'תהומות', מקום הנסים, כמו שפתיב (רות א, יט): "ותהם כל העיר".

ועל-ידי-זה צריך לפל בגלות-מצרים. "וכל הגליות מכנים בשם מצרים, על שם שהם מצרים לישראל" (בראשית-רבה טז, ד).

וזו פרוש: "תהמת יכסימו" - מי שמכסה את הנסים, ומראה לכל-דבר שהוא דרך-הטבע'.

"ירדו במצולת כמו אבן" - "משם רעה אבן ישראל" (בראשית מט, כד), תרגומו: "אב ובגן".

"מצולת" - זה בחינת 'מצרים', שנאמר (שמות יב, לו): "וינצלו את מצרים", כמו "אב ובגן" - הינו 'יעקב ובניו' - שהם בחינת 'תפלה', בחינת 'נסים', בחינת 'ארץ-ישראל'.

לפי ירידתם ולפי הפגם שפגם ב'תפלה' וב'אמונה' וב'ארץ-ישראל', כן צריך לירד לעמק הגלות של מצרים.

כמו שירדו יעקב ובניו למצרים, בשביל שאמר אברהם (בראשית טו, ח): "במה אדע" על 'ירשת ארץ'.

[עין חיי-מוהר"ן ג - המראה שהיה לרבנו ז"ל מהבעל-שם-טוב ז"ל השיך לתורה הזה].

"מי כמכה באלם ה'" (שמות טו, יא)

מט.

(ח"א ס, בסוף)

"כתיב (דברים לג, כט): 'אשריך ישראל מי כמוך, וכתיב (שמות טו, יא): 'מי כמוך באלים ה'" (זהר נשא אדרא-רבא' קכה).

זה בחינת 'אתערותא-דלתתא', שהוא 'שבה של ישראל' המתעוררים מלמטה, בחינת: "אשריך ישראל מי כמוך".

ואחר-כך הוא 'אתערותא-דלעלא', שזהו בחינת: "מי כמוכה באלים ה'".

"נורא תהלת עשה פלא" (שמות טו, יא)

נ.

(ח"ב ה, ב)

'תפלה' היא בחינת 'פלאות', בחינת (שמות טו, יא): **"נורא תהלת עשה פלא"**.

"נהלת בעזך אל נזה קדשך" (שמות טו, יג)

נא.

(ח"א נב, ג-ד)

צריך לראות למלאות את ה'ידיים', שהיא ה'אמונה', על-ידי הארה מ'שבעה רועים', שהם כלליות של כל מנהיגי-הדור.

כי הם רועים האמונה לתקנה ולהשלימה, ועל-שם-זה נקראים רועים, על שם (תהלים לז, ג): "ורעה אמונה". וכל עקר אמונת ישראל ממשיכין הם להדור.

ו'משה' שהוא אחד מ'שבעה רועים', נקרא על-שם-זה: "רעיא מהימנא".

ואי-אפשר לבוא לאלו ה'רועים', שהם 'כלליות של הקדשה' - אלא על-ידי 'עזות' - כמאמר רז"ל (אבות פ"ה מ"ב): "הוי עז כנמר".

כמו שכתוב (שמות טו, יג): **"נהלת בעזך אל נזה קדשך"** - הינו: על-ידי 'עזות', נכנסין לתוך ה'קדשה'.

כי יש רועים של הסטרא-אחרא, והם גם-כן מפרסמי-הדור, וכופין אנשים לתחות שעבודיהו.

ועקר מלכותם הוא על-ידי 'עזות', כי "עזות, מלכותא בלא תגא" (סנהדרין קה.), והם בכלבים בעזותם, בבחינת (ישעיה נו, יא): "והכלבים עזי נפש המה רעים", והן "פני הדור בפני הכלב" (סוטה מט:).

ועל-כן כדי להנצל מהם מתחת ממשלתם - אי-אפשר רק על-ידי 'עזות', לעמד נגד עזותם. ואז: **"נהלת בעזך אל נזה קדשך"** - שנכנס לתוך ה'קדשה'.

וכל ה'קולות' - הן של 'צעקה', הן של 'אנחה', הן 'קול שופר', הן 'קול זמרה' - כלם הם בחינת 'עזות', בבחינת (תהלים סח, לד): "הן יתן בקולו קול עז".

"תפל עליהם אימתה ופחד" (שמות טו, טז)

נב.

(ספורי-מעשיות, מעשה יב מבעל-תפלה)

והסוחרים של ה'מדינה של עשירות', שהיו סוחרים במדינות אחרות - באו למדינתם, וספרו מה'גבור' - ונפל עליהם פחד גדול.

ואף-על-פי שהיו מרצים להכניע עצמן תחתיו, אך ששמעו: "שהוא ממאס בממון, ואינו רוצה ממון כלל!" - וזה היה הפך אמונתם - על-כן היה בלתי אפשר אצלם להפנע תחתיו, כי היה אצלם כמו 'שמד', מאחר שאינו מאמין כלל באמונתם, דהינו ב'ממון'!

ונתיראו מאד מלפניו, והתחילו לעשות עבודות ולהקריב קרבנות לאלקותם וכו'.

**"תבאמו ותטעמו בהר נחלתה, מכון לשבתך
פעלתה ה', מקדש ה' פוננו ידיך"** (שמות טו, יז)

בית-המקדש של מטה, מכון כנגד בית-המקדש של מעלה. (ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה; במדבר רבה ד, יג; שירי-השירים רבה ג, כג; ד, יב; תנחומא ויקהל ז; פסודיא)

גדול מקדש שנתן בין שתי אותיות, שנאמר: 'פעלתה ה' מקדש ה'". (ברכות לג, סנהדרין צב.)

נג.

(ח"א כד, ד-ה)

עקר ה'ברכות' מ'ידיים'. ועקר ה'ברכה' שנשפעין מה'ידיים', הם 'שכל'. וכשבאים למטה, נעשים לכל אחד ואחד כפי רצונו, כמו שכתוב (תהלים קמה, טז): "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון".

בכך מי שהוא 'בעל-נפש' - צריך לבנון רצונו: שימשיך 'ברכת שכל', בבחינת (בראשית מ"ח, יד): "שכל את ידיו", ובבחינת (שמות טו, יז): "מקדש ה' פוננו ידיך".

נד.

(ח"א מט, ב-ד)

עקר ה'תפלה', תלוי ב'לב', שישים כל לבו עליה, דהינו: שיקשר מחשבתו היטב לדבורי התפלה.

ועל-ידי-זה נתגלה ונתגדל מלכותו: יתברך, ונופל 'מלכות-הרשעה'. ואז יש עליה ל'ביתא עלאה' ו'ביתא תתאה' - "שנשבע הקדוש-ברוך-הוא: שלא יכנס בירושלים שלמעלה, עד שיבנה ירושלים שלמטה" (תענית ה.). בבחינת 'תפלה', בבחינת 'מלכות'.

נה.

(ח"א פא)

הצדיק מדבר 'שיחת-חלון' - כדי לקשר את 'המוך-עם' אל ה'דעת', שהוא

בחינת 'הר' - דאיתא בגמרא (גיטין נו:): "אין 'הר' [לבנון] אלא 'בית-המקדש', שנאמר (דברים ג, כה): 'ההר הטוב הזה והלבנון'".

ו'בית-המקדש' הוא בבחינת 'דעת', דאיתא בגמרא (ברכות לג.): "כל מי שיש בו דעת, כאלו נבנה בית-המקדש בימיו, שבית-המקדש נתן בין שתי אותיות, ודעת נתן בין שתי אותיות".

פי על-ידי 'תורה ותפלה', אי-אפשר לקשרם אל שרשם, מחמת שרחוקים מן האמת וכו'.

כך הצדיק שרוצה לקשר את המוך-עם הרחוקים מן התורה האמתיות, צריך לדבר עמהם 'שיחת-חלון', ולהלביש בהם התורה וכו'.

נו.

(ח"ב עב)

ה'מוחין' וה'דעת', הם בבחינת 'בנון בית-המקדש', כמו שאמרו רז"ל (ברכות לג.): "כל מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית-המקדש בימיו, פי דעה נתן בין שתי אותיות, ובית המקדש נתן בין שתי אותיות" וכו'.

ועל-כך כל אחד כפי מחו ודעתו וכפי שהוא מכנים עצמו בתוך ה'דעת', כל מה שהוא עוסק יותר להגדיל 'מחו ודעתו' - בן הוא עוסק ב'בנון בית-המקדש' - פי עקר בבחינת 'בנון בית-המקדש' הוא ה'דעת'.

נד.

(ח"ב עז)

'בית-המקדש' הוא בבחינת ה'דעת', כמו שאמרו רז"ל (ברכות לג.):

"כי בא סוס פרעה ברכבו ונפרשיו בים"
(שמות טו, יט)
"ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר"
(תהלים קו, יא)

"ויכסו מים צריהם" (תהלים קו, יא). רבי יהודה ורבי נחמיה. רבי יהודה אומר: אפלו פרעה, שנאמר (שם): "אחד מהם לא נותר". רבי נחמיה אומר: פרעה לעצמו נותר. ויש-אומרים: אף הוא באחרונה טבע, שנאמר (שם קלו, טו): "ונער פרעה וחילו בים סוף". (מדבר-תהלים, מזמור קו)

נט.

(חיי-מוהר"ן תסט)

בענין מה שהיו משיחים לפניו מאלמן אחד קדם פסח - אומר: שגם פרעה היה אלמן, כי נשאר לבדו בלא החיל, כי "אחד מהם לא נותר" (תהלים קו, יא).

והבנו מדבריו, שגלה לנו רמז: כי "אחד מהם לא נותר" - ראשי תבות אלמ"ן. והדברים סתומים.

"ותען להם מרים, שירו לה" (שמות טו, כא)

ס.

(ח"א כז, ו)

נמצא לעיל בפסוק (שמות טו, ב): "עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה".

עניני שבת שירה אצל רבנו ז"ל - נמצאים בפרשת בשלח -

"כל מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש בימיו", פי דעה נתן בין שתי אותיות, ובית-המקדש נתן בין שתי אותיות".

נת.

(שיחות-הר"ן מ)

כשיצאו ממצרים, תקף ב'שירת-הים', אמרו (שמות טו, יז): "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך" וכו' - שבשרו על בנין בית-המקדש'.

כי זה עקר הגאולה: שיהיה בנין בית-המקדש' - ששם היא בחינת גלגל החוזר, בחינת (פסחים ג. בבא-בבא י:): "עליונים למטה ותחתונים למעלה".

כי השם-יתברך השרה שכינתו במשכן ובבית-המקדש, בחינת: "עליונים למטה". וכן להפך: כל ציורא דמשפנא, הכל היה רשום למעלה, בחינת: "תחתונים למעלה" - שזהו עקר ה'תכלית'.

וזהו גם-כן בחינת האותיות החקוקים על ה'דריידל של חנכה': 'הנג"ש' - ראשי-תבות (תהלים עד, ב): "גאלת שבט נחלתך ה'ר ציון" - בחינת "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך" - בחינת ה'בית-המקדש', ששם היה בחינת גלגל החוזר, שזהו עקר הגאולה.

ספור נסיעת הבעל-שם-טוב לארץ-ישראל

– כפי המקבל אצל אנשי-שלומנו מדור דור –

באחרון-של-פסח, היו אנ"ש מתאספים יחד לפנות ערב, וחלקו מעט זין וכדומה, וספרו את הספור מנסיעת הבעל-שם-טוב לארץ-ישראל בנסחתנו הידועה. (שיח-שרפי-קדש ח"ד רסד)

– שיח-שרפי-קדש החדש ח"א שעג –

[א] ה'בעל-שם-טוב' זיע"א, היה נוהג בידוע: לבלי להשהות ולהלין אצלו שום קמזון מיום לחברו, כי כל המעות שנשאר אצלו היה מחלקם לצדקה.

וגם בנסיעתו לארץ-ישראל נהג כך: לקחת רק בכדי לכסות הוצאותיו לאותה נסיעה של הכפר והעיר הפמוד לו. ושם בטחוננו בהשם: "שיעזרו לכל הצטרכותו ממקום למקום!"

וצרף עמו את בתו מרת אדל', ושמשו 'רבי הירש סופר'. ונסעו מעיר לעיר, ומכפר לכפר, ונמשכה הנסיעה שבועות או חודשים, ובכל פעם עזרם השם-יתברך.

עד שהגיעו בערב חגי-הפסח, לעיר סטאמבול.

והלכו שם לאיזה בית-מלון. ומחמת עניותם הגדולה, שכרו לעצמם מקום במרתף המלון במקום העניים.

בראות מרת אדל': "שאין להם מצות זיין ושאר צרכי החג!" שאלה את אביה ה'בעל-שם-טוב': "מה יהיה לנו לסדר הפסח, והיכן נאכל?"

ולא ענה לה אביה בלום, רק הפטיר ואמר לה: "השם יעזר! השם יעזר!" [גאט

וועט העלפן, גאט וועט העלפן].

גם הזהיר אותה: "לבל תאמר ותספר לאיש מדבר מחסורם, שאין להם בלום לצרכי החג!"

והיא מרב בטחונה בדברי אביה, כי ידעה שהוא מרגל בנסים, שוב לא דאגה בכל, ויצאה לכבס לעצמה איזה בגדים הצריכים פבוס לכבוד החג, פחות הים.

קרוב לחצות-היום, הלך ה'בעל-שם-טוב' למרחץ, וטבל עצמו לכבוד קדשת החג, והלך לבית-הפנסת.

[ב] באותה עת – דרו בארץ אשכנז, במדמה בעיר בערלין, זוג – איש ואשה עשירים גדולים, שכבר באו בימים, והיו חשוכי-בנים, ועסקו שניהם ברפואות אצל רופאים, וככלם נתנאשו מהם, כי היו שניהם עקרים מלדה רחמנא-לצלן.

אמרו להם אוהביהם: "שבאוקראינה שברוסיה יש 'בעל-שם' גדול, שאצלו בודאי יוכלו להושע ושיסעו אליו!"

ונכנסו הדברים בלבם, ולקחו עגלה עם פמה סוסים טובים והרבה מעות פדרך הגבירים, ונסעו למעז'בז!

תכף בבואם, ברו: "היכן שוכן ה'בעל-שם-טוב"?! – ואמרו להם: "שהנה עתה נסע בדרך לארץ-ישראל!"

בשמעם זאת, התישבו בדעתם: "שמאחר שנסעו כבר מרחק בזה, יסעו

אחריו!" - ואכן ברוך דרך נסיעת ה'בעל-
שם-טוב, ורדפו אחריו.

אלא שבכל מקום ועיר שהגיעו, אמרו
להם: "שהנה עתה נסע מפאן!" -
עד שהגיעו גם הם, לסטאמבול, בערב חג-
הפסח.

בבואם שם - התישבו בדעתם:
"שמסתמא לא המשיך ה'בעל-
שם-טוב' בנסיעתו בערב חג-הפסח, לכן
בודאי הוא נמצא פעת פאן בסטאמבול, רק
שצריכים לחפשו!"

ומחמת עשירותם המפלגת, הלכו ושכרו
לעצמם חדר נאה, במדור
העשירים, בקומה העליונה, באותו בית-
מלון בו שהה ה'בעל-שם-טוב'. והם מחמת
שהבינו שיצטרכו להתמהמה בדרך, הביאו
עמם מפל-טוב, כדי שיוכלו לערוך את הסדר
בדבעי.

אחר שהבינו וסדרו כל צרכי החג, הלך
הגביר לחפש אחר ה'בעל-שם-טוב,
והרהר בדעתו: "שבועיר גדולה פסטאמבול,
בודאי יהיה לו קשה למצאו!" - וישב עצמו,
והלך לחוף-הים, במקום שכל ספינות
הנוסעים מגיעים, כדי שיברר אצלם: "שמא
ראו הם את ה'בעל-שם-טוב', או שמא
יודעים הם היכן הוא מתאכסן!" כי על הים
בדרך-כלל, חולפים ועוברים הנוסעים
בדרבם.

אצל חוף-הים, נגש הגביר גם למרת אדל,
לשאלה: "אולי יודעת היא מ'הבעל-
שם-טוב', ואולי ראתה אותו?! - ענתה לו:
"כן, ה'בעל-שם-טוב' הגיע, והוא אבי,
ומתאכסן בבית-מלון פלוני, בקומה
התחתונה!"

שמח הגביר לשמע זאת, ואמר לה:
"שתחזר לעיר, כי יתאכסנו אצלו
בחו, כי כבר הכין מפל-טוב לעריכת הסדר
גם עבורם!" - והבינה מרת אדל:
"שהבטחון של אביה, הביא את הישועה
הזאת!"

[ג] אחר תפלת ערבית, המתינה מרת
אדל' לאביה, למטה בבית-המלון.
וכשבא ה'בעל-שם-טוב', ספרה לו בשמחה
רבה: "מהנס שהקרה להם השם, שהזמין
להם מקום נאה למעלה במלון לעריכת
הסדר!"

ומגדל בטחוננו, לא ראתה שום שנוי בפני
אביה, אלא עלה ה'בעל-שם-טוב',
ונכנס הישר לחדר הגביר, ולא דבר שום
דבורים כלל, רק ערך תכף את הסדר במחין-
דגדלות פראוי.

אחר שערך חצי הסדר, פנה אל העשיר
וזונתו, ואמר להם: "יודע אני עבור
מה באתם הנה, וכבר נושעתם!" [איך נויים
פארנזאס זענט איר געקומען, איר זענט שוין
אויסגעפויעלט].

תכף אחר שאמר מלים אלו, עלה בעלית-
נשמה בהתדבקות נפלאה, והוריד
ראשו בדבקות ובמרירות גדולה מאד, עד
כדי סימני גסיסה, והיה ממש בסכנה גדולה,
ונבהלו מאד, ולא ידעו על מה ולמה זה.

וכך בתוך השהיות שמעו, איך שהפטיר
ואמר בשמחה: "נו! אז אעבד את
השם-יתברך בלי עולם-הבא!" [נו! וועל איך
דינען דעם אויבערשטן אן עולם-הבא!]

ואחר-כך ראו שמחה ואור גדול על פניו,
ונתעורר מדבקותו.

בְּזִמְנ־אֲחֵר כְּשִׁשְׁאֲלָה מֵרַת אֲדָל' אֶת
אָבִיָּה ה'בְּעַל־שֵׁם־טוֹב' עַל כָּךְ,
סִפֵּר לָהּ אָבִיָּה:

שָׁבַעַת שֶׁהִבְטִיחַ לַזּוּג הַנַּ"ל שְׂיִזְכּוּ
לְהַפְקֵד בְּבָנִים, הַתְּעוֹרֵר עָלָיו
קִטְרוּג גָּדוֹל לְמַעַלָּה בְּשָׂמַיִם, הֵיזֶת שֶׁזּוּג זֶה
שְׁנֵיהֶם עֵקָרִים הֵם מִבְּטָן וּמִלְדָּה, וְלֹא הָיָה
בְּאִפְשָׁרוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַטֵּבַע לָלֶדֶת, וְהוּא לֹא
עֵין בְּדָבָר וּמִיָּד הִבְטִיחַ לָהֶם: "שְׂיִוְשְׁעוּ!"

וְעַתָּה מִחֲמַת שְׂצַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקְדוּשָׁי־
בְּרוּךְ־הוּא מְקַיֵּם (מוֹעֵד־קָטָן טז), עַל־
כֵּן צְרִיכִים לְשִׁנוֹת עֲבוּרָם אֶת הַטֵּבַע לְגַמְרֵי.

וְהַבְּעַל־דָּבָר קוֹפֵץ בְּכָל מְקוֹם, וְקִטְרוּג:
"הֵיאָךְ לֹא הִשְׁגִּיחַ לְפָנָי
שֶׁהִבְטִיחַ!" - וְעַל־כֵּן הָיָה בְּמִרְרוֹת גָּדוֹל.

וּמִשּׁוֹם־זֶה גָּזְרוּ לְמַעַלָּה: "שְׂיִאֲבֹד אֶת
שְׂכָר עוֹלָם־הַבָּא' לְגַמְרֵי!"

וּכְשִׁשְׁמַע זֹאת ה'בְּעַל־שֵׁם־טוֹב', נִעְנָה
תַּכְּף וְאָמַר בְּשִׂמְחָה כַּנַּ"ל:
"אִם־כֵּן אֶעֱבֹד אֶת הַשֵּׁם מֵעַתָּה לְלֹא שְׂכָר
עוֹלָם־הַבָּא!" - כִּי כָךְ יוֹכֵל לְעַבְדוֹ יִתְבָּרֵךְ
לְלֹא שוּם פְּגִיעָה בְּכָל וּבְכָל.

כִּיִּזְן שְׂרָאָה הַשֵּׁטָן שֶׁהוּא נִכְנָס לְעִבּוּדָה
גָּדוֹלָה כְּזוֹ לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם בְּשִׂמְחָה
אֲפִלוּ שְׂלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם - עַל־כֵּן
הִסְבִּים וְאָמַר: "שְׂעַדִּיף שְׂיִחְזִירוּ לוֹ אֶת
הָעוֹלָם־הַבָּא!"

וְאִכֵּן גָּזְרוּ וּפְסָקוּ בְּשָׂמַיִם: "שְׁגַם יִזְכָּה
שׁוֹב לְשְׂכָר עוֹלָם־הַבָּא! וְגַם זּוּג
עֵקָרִים אֵלּוּ יִזְכּוּ לְבָנִים!"

וּמִזֶּה בָּא לוֹ שִׂמְחָה וְאוֹר גָּדוֹל בְּפָנָיו!

וְהַמְשִׁיךְ ה'בְּעַל־שֵׁם־טוֹב' לְעוֹרֵךְ אֶת חֲצִי
הַסֵּדֶר הַשְּׁנַי בְּהַתְּלַבְּבוֹת נוֹרָאָה,
וְלֹלֵא שׁוּם דְּבוּרִים יִתְרִים.

וּכְשֶׁהִגִּיעַ לַתְּבוּת: "לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת
גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ",
חָזַר הִרְבֵּה עַל הַתְּבוּת 'לְבַדּוֹ' 'לְבַדּוֹ'! בְּקוֹל
וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת וּדְבִקּוֹת גָּדוֹל מְאֹד.

[ד] וְהִנֵּה הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כְּשֶׁעוֹשֶׂה דָּבָר, אֵינּוּ
עוֹשֶׂה אוֹתוֹ רַק בְּשִׁבִּיל דָּבָר אֶחָד. וְכֵן
הַנְּהַגַת הַצַּדִּיק־הָאֲמֵת.

לְכֵן: הֵגַם שֶׁה'בְּעַל־שֵׁם־טוֹב' נָסַע נְסִיעָה זוֹ
בְּשִׁבִּיל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אִךְ הָיָה אִזְ עוֹד
סִבָּה לָזֶה, כִּי הָיוּ צְרִיכִים לְהַמְתִּיק שֵׁם אֶת
הַדִּין - כִּי אִזְ הָיָה בְּסִטָּא־מְבוּל: מְלֶכֶךְ צוֹרֵר
לְיִהוּדִים, אֲשֶׁר חָפֵשׁ תְּמִיד עֲצוֹת אֵיךְ
לְאַבְדֵם.

וְתִמִּיד כְּשֶׁהָיָה גּוֹזֵר גְּזָרָה, הָיוּ הַיְּהוּדִים
עוֹשִׂים כָּל מִיָּנִי שֶׁתְּדַלְּנוֹת וּמִבְּטָלִין
הַגְּזָרָה.

וּבְאוֹתָהּ עַת טַפְס עֲצָה בְּהַתִּיעֲצוֹת שְׂרִיו,
וְגָזַר הַמֶּלֶךְ גְּזָרַת מִיתָה' עַל
הַיְּהוּדִים בְּאוֹפֵן אֲכַזְרֵי בִּיּוֹתֵר, כִּי גָזְרוּ: "לְהַרְג
אֶת כָּל הַיְּהוּדִים בְּיוֹם אֶחָד, בְּיוֹם רֵאשׁוֹן־
שְׁלִי־פֶסַח, וְתַכְּף בְּעִלּוֹת־הַשַּׁחַר יִתְחִילוּ בְּזֶה,
וְלֹא יִשְׁאִירוּ שְׂרִיד וּפְלִיט חֲסִיד־שְׁלוֹם!"

וְהַשְּׁבִיעוּ הַשְּׂרִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי: "שְׂלֹא
יִגְלוּ אֶת הַגְּזָרָה לְאָף אָדָם, וּמִי
שְׂיִסְפֹּר יוֹמַת גַּם הוּא!" וְכִדֵּי שְׂלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ
הַיְּהוּדִים לְבַטֵּל גְּזָרָה זוֹ.

בֵּין אֵלּוּ הַשְּׂרִים, הָיָה שׁוֹר אֶחָד אוֹהֵב־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיָה צָר לוֹ עַל הַגְּזָרָה
הַנוֹרָאָה הַזֹּאת.

וְהַלֵּךְ וְקָרָא לְשָׁנִים מִנְּכַבְדֵי הַיְהוּדִים
בְּבִהְלָה בְּלִיל־הַפֶּסַח בְּשַׁעַת הַסֵּדֶר,
וְגָלָה לָהֶם בְּסוּד גָּדוֹל מִגְּזֵרָה זֹאת, וְהַפְטִיר
וְאָמַר לָהֶם: "חַיֵּי נְתוּנִים בְּסַפְּנָה אִם יִתְגַּלֶּה
לְמִלְכָּךְ שִׁיזְדַּעִים אַתֶּם מִגְּזֵרָה זֹאת, וְעַל כֵּן אֵין
לִי שׁוּם עֵצָה לְתֵת לָכֶם, אוֹלָם בָּאתִי בְּזֹאת
רַק לְהוֹדִיעְכֶם שֶׁתִּדְעוּ מִגְּזֵרָה זֹאת, וְדַעוּ אֶת
אֲשֶׁר לְפָנֵיכֶם לְטַפֵּס עֵצָה לָזֶה, וְהַשֵּׁם יִהְיֶה
בְּעֶזְרָכֶם!"

וְהַתִּיעֵצוּ נְכַבְדֵי הָעִיר הַזֶּה לְבִינֵיהֶם כְּדַת
מָה לַעֲשׂוֹת, וְהַחֲלִיטוּ: "הֵיזֵית
שֶׁהַקִּיסְרִינֵי (אִם הַמֶּלֶךְ) הִיא מְלַמֶּדֶת
וְאוֹהֶבֶת־יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן יִלְכוּ אֵלֶיהָ לְטַפֵּס
עִמָּה יַחַד עֵצָה הַיָּאֵךְ לְבַטֵּל הַגְּזֵרָה!"

וְאִכֵּן הָלְכוּ תַכְפָּה נְכַבְדֵי הָעִיר הַזֶּה לֵל,
לְאַרְמוֹן אִם הַמֶּלֶךְ.

בְּהַלְכֶם, עָבְרוּ לְיַד בֵּית מְלוֹנוֹ שֶׁל הַיְבַעֲל־
שֵׁם־טוֹב, וְשָׁמְעוּ, אֵיךְ שְׂאוּחִז
בְּאִמִּירַת הַהֲגָדָה, וְחוֹזֵר הַרְבֵּה בְּקוֹל צְעָקָה
עַל הַתְּבוּת: "לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוּ -
לְבָדוּ!" כֵּן־ל.

נִעֲנֶנּוּ וְאָמְרוּ הֵם זֶה לָזֶה: "אֵלּוּ יָדַע יְהוּדֵי
זֶה אֵיזָה גְּזֵרָה נּוֹרָאָה מְרַחֶפֶת עַל בְּנֵי
הָעִיר הַיְהוּדִים, הָאֵם הִיא מְתַלְהֵב וְצוֹעֵק
כֵּן־כֵּן?" [וְנֹעַן עַד וַיִּיכָסֵּט וַאֲסַפְּאֵרָא מִיַּן צְרוֹת אֵיז דָּא
אוּיָף אֵיךְ, וַוְאֵלֵט עַד אַזּוּי גַּעֲשִׂירִיגְוּ?].

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְאַרְמוֹן אִם הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה אִז זְמַן
חֲצוֹת־לַיְלָה, וְהִיא כְּבֹר יִשְׁנָה,
בְּקִשׁוֹ מִהַשּׁוֹמְרִים לְהַעֲרִירָה וְלוֹמַר לָהּ:
"שֶׁהַיְהוּדִים רוֹצִים לְדַבֵּר עִמָּה דְבַר חָשׁוּב
שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְדַחֲזוֹתוֹ!"

נְחַרְדָּה אִם הַמֶּלֶךְ מְאֹד, וְנִתְנָה לָהֶם רְשׁוֹת
לְכַנֵּס אֵלֶיהָ לְפָנִים, כִּי הִבִּינָה

שֶׁדָּבַר נְחוּץ הוּא, וְקִבְּלָה אוֹתָם בְּסִבְר־פָּנִים -
יָפוֹת.

וְסִפְרוּ לָהּ הַנְּכַבְדִּים: "מִהַגְּזֵרָה שֶׁגְּזַר בְּנֵה
הַמֶּלֶךְ, עַל תּוֹשְׁבֵי הָעִיר
הַיְהוּדִים!" - וּבִקְשׁוּהָ: "שֶׁתְּטַפֵּס בְּחֻכְמָה
גְּדוֹלָה, עֵצָה לְבַטֵּלָהּ, וּבִאֲפֹן שֶׁלֹּא יוֹדַע
לְבָנָה שֶׁהַשֵּׁר גִּילָה לָהֶם, וְשֶׁהֵם הָיוּ אֲצִלָּה!"

בְּחֻסְד־הַשֵּׁם עָלָה לָהּ בְּרַעֲיוֹנָה עֵצָה,
וְצוֹתָה תַכְפָּה: "לְרַתֵּם לָהּ אֶת
הַעֲגָלָה!" - וְאָמְרָה לַיְהוּדִים: "שִׁימְתִינוּ לָהּ
שֵׁם בְּאַרְמוֹן!"

וְהִלְכָה וְנִסְעָה בְּאֲמֻצַּע הַלַּיְלָה - וְהַעֲרִירָה
אֶת בְּנֵה הַמֶּלֶךְ מִשְׁנֵתוֹ בְּחֻרְדָּה
גְּדוֹלָה - וְשָׂאָלָה אוֹתוֹ: "אֵיזָה דְבַר רַע
עָשָׂה"?! - כִּי בַעֲלָה הַמֶּלֶךְ הַמְּנוּחַ שֶׁהוּא אָבִי
הַמֶּלֶךְ, בָּא אֵלֶיהָ בְּחֻלּוֹם־הַלַּיְלָה בְּמוֹרָא גְּדוֹל,
וְאָמַר לָהּ: "שֶׁנִּגְזְרָה גְּזֵרָה עַל מִשְׁפַּחְתּוֹ,
שֶׁעַד לְמַחֲרַת בְּבִקְרָא לֹא יִשָּׂאֵר לוֹ שׁוּם
שְׂאֵרִית מִבְּנָיו וּנְכַדָּיו, וְיִכְלּוּ וַיִּאֲבְדוּ הֵם לְעַד
וְלָנֶצַח!" - וּבִכֵּן שָׂאָלָה אִם הַמֶּלֶךְ אֶת בְּנָה:
"אֵיזָה דְבַר נּוֹרָא נַעֲשֵׂה בְּמַלְכוּת, שֶׁעַל־יְדוֹ
בָּא לְמִשְׁפַּחְתּוֹ גְּזֵרַת כְּלָיוֹן נּוֹרָא כְּזֶה!"

הַתְּחִיל הַמֶּלֶךְ לְמַנּוֹת לָהּ: אֵי אֵלּוּ
עוֹלוֹת! שְׂאוּלִי מַחֲמַת זֶה נִגְזְרָה
עֲלֵיהֶם גְּזֵרָה זֹאת!

וְאָמְרָה לוֹ כֵּן הַזְּמַן: "לֹא לֹא, אֵיךְ מְתַקַּבֵּל
עַל הַדַּעַת, שֶׁמַּחֲמַת עוֹלָה כְּזֹאת
יִגְזַר עַל מִשְׁפַּחְתּוֹ גְּזֵרָה נּוֹרָאָה כְּזֹאת!"

וּבִקְשׁוּהָ: "שֶׁרוֹצָה לְעֵין בְּפִנְקָסִי הַמֶּלֶךְ,
אוּלִי נִמְצָא שֵׁם אֵיזָהוּ דְבַר
עוֹלָה! - וּפְתַחוּ הַפִּנְקָסִים, וּמְצָאָה: שֶׁנִּכְתַּב
שֵׁם הַגְּזֵרָה הַזֶּה־לֵּךְ!"

וְתַכְּף שְׂרָאֲתָה זֹאת אִם הַמְּלֶכֶה, פִּנְתָּה אֵלָיו
בְּצַעֲקָה: "בּוֹדְאֵי בּוֹדְאֵי! בְּלֹתִי סֶפֶק
שְׁעָבוֹר זֶה נִגְזֵר עַל מִשְׁפַּחְתָּנוּ גְזֵרָה זֹאת!"

וְאָמְרָה לוֹ בְכַעַס: "וְכִי עִם עַם הַיְהוּדִים
הֵנָּה מִתְחִיל?! וְכִי לֹא יָדַעְתָּ שֶׁכָּל
מִי שֶׁהִתְחִיל לְהַצִּיק לָהֶם, לֹא יָצָא בְּשָׁלוֹם
מִזֶּה?! פִּרְעָה הִתְחִיל עִם יִשְׂרָאֵל, וּמָה הָיָה
בְּסוֹפוֹ? סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בֵּינָם! וְכֵן הָמוּ, וְכֵן
שָׂאֵר הָרַשָּׁעִים, שֶׁנִּחְלוּ מִפְּלֵה (כִּי הַקִּיסְרִית
הָיְתָה מְלַמֶּדֶת כַּנְּל), לָךְ וּקְרַע מֵהָר אֶת כְּתָב
גְזֵרָה זֹאת לְכֹל שֶׁהָיְתָה, וְשֶׁלֹּא יוֹדַע כָּלֵל וְכָלֵל
שֶׁהָיְתָה קִיַּמַת גְזֵרָה כַּזֹּאת!"

וּמַחְמַת פַּחַד, לָקַח הַמְּלֶכֶה תַכְּף אֶת כְּתָב
הַגְזֵרָה, וּקְרַעָהּ בְּפִנְיָהּ! - וְהִזְהִיר
הַמְּלֶכֶה: "שָׂאֵף כָּל מִי אֲשֶׁר יִסְפֹּר שֶׁהָיְתָה
גְזֵרָה כַּזֹּאת, יוֹמַת!"

וְאִז אָמְרָה לוֹ אִמּוֹ הַקִּיסְרִית: "שִׁיכּוֹל
לָלַכְתָּ לִישׁוֹן לְבִטָּחָה, כִּי בּוֹדְאֵי לֹא יֵאָנֶה
לָהֶם רַע!"

וְחִזְרָה לְבֵיתָהּ, וּבִשְׂרָה לְנִכְבְּדֵי הָעִיר
שֶׁהִמְתִּינוּ לָהּ בְּבֵיתָהּ: "שֶׁכָּבֵד
נִתְבַטְּלָה הַגְזֵרָה! וְיִכּוֹלִים הֵם לְחַזֵּר לְבֵיתָם,
וְלִהְיוֹדִיעַ לַיְהוּדִים: שִׂידוֹ לְהַשֵּׁם עַל חֲסָדָיו
הַטּוֹבִים שֶׁגָּמַל עִמָּהֶם לְבַדּוֹ לְכֹל יָדִיעַתָּם!"

[ה] בְּחִזְרָם - עָבְרוּ שׁוֹב דֶּרֶךְ בֵּית מְלוֹנוֹ
שֶׁל ה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב' - וְשָׁמְעוּ אוֹתוֹ,
אִיךְ שָׂאוּחֵז עֲדוֹן בְּקִטְעַת זֶה שֶׁל הַהֲגָדָה,
וְחִזְזָר עַל הַתְּבוּת: "לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת
לְבַדּוֹ - לְבַדּוֹ!"

אוֹלָם עֲתָה הִבְחִינוּ: "שָׂאוּמֵר זֹאת
בְּשִׁמְחָה וּבְהִרְחַבַת הַלֵּב, יוֹתֵר מִמָּה
שֶׁשָּׁמְעוּ אוֹתוֹ כִּשְׁהִלְכוּ לְבֵית אִם הַמְּלֶכֶה!"

לְמַחְרַת בְּבִקְר - סִפְרוּ הַנִּכְבְּדִים הַנִּלְלִים
בְּבֵית-הַפְּנִסָּה לְכָל הַמְתַּפְּלָלִים:
"מִהֵנָּס הַנוֹרָא שֶׁהָיָה בְּלִילָה הַהוּא!" -
וּכְבֻדָּךְ אֲנִי הַתְּלוּצְצוֹ וְלַעֲגוֹ קֶצֶת מִהַיְהוּדִי
ה'מְשַׁנֵּעַ' הַזֶּה שֶׁחִזַּר הַרְבֵּה עַל הַתְּבוּת:
'לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבַדּוֹ', פַּעַם בְּקוֹל שֶׁל
צַעֲקָה, וּפַעַם בְּקוֹל שֶׁל שִׁמְחָה! [אֵינְעֵר גְּעוּעוּן
עַפְעָם אֶ מְשׁוֹנֵעֵנְעֵר הָאֵט חוֹזֵר גְּעוּעוּן לְבַדּוֹ]!

נִעְנָה לָהֶם ה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב' בְּעֲצָמוֹ - כִּי
לֹא הִבִּירוּהוּ - וְאָמַר לָהֶם: "אֲלֵמָלָא
יְהוּדִי זֶה שֶׁצָּעַק כִּךְ וְהֵנֶכֶם לוֹעֲגִים עָלָיו, לֹא
קָרָה לָכֶם נִס מִפְּלֵה זֶה, כִּי הַכֹּל הָיָה עַל
יָדוֹ!" [וְעַתָּה נִשְׁט דְּעַר וְוָאֵס אִיר זָאָגְט, וְוָאֵלְט דְּעַר נִס
נִישְׁט גְּעוּעוּן]!

לְמַחְרַת יוֹם-טוֹב כִּשְׁנִפְרְדוּ מִהַעֲשִׂיר, רָצָה
לְתַת לְה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב' סְכוּם
כֶּסֶף רַב עֲבוּר הַפְּרָכָה שֶׁבְּרָכָם, וְלֹא הִסְפִּים
ה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב', רַק שִׁיתְנוּ לוֹ וְלֹאֲדַל בְּתוֹ
וְל'רַבִּי הִירְש', דְּמִי הַסְּפִינָה הַנוֹסַעַת לְאַרְצֵי-
יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יוֹתֵר, וְנִתְנוּ לוֹ.

וְתַכְּף שִׁכְרוּ מְקוֹמוֹת בְּאַנְיָה הַנוֹסַעַת
לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל. וְה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב'
לֹא הִשְׁתַּחֲוָה כָּלֵל בְּעִיר, אֲלֵא תַכְּף בְּחַל-
הַמוֹעֵד לְמַחְרַת יוֹם-טוֹב, הַמְּשִׁיד בְּנִסְיַעְתּוֹ,
וְעָלָה לְסְפִינָה הַנוֹסַעַת לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

[ו] לְפָנַי נִסְיַעְתָּם, אָמַר ה'בְּעַל-שֵׁם-טוֹב'
ל'רַבִּי הִירְש' וְל'בְּתוֹ אֲדַל': "שִׁישׁ בְּיָדוֹ
שֵׁם קָדוֹשׁ, שֶׁבְּכּוֹנֵת שֵׁם זֶה יִכּוֹל לְפָרַס
'פִּאטְשִׁילְע' [הַתִּיכַת בַּד] עַל הַיָּם, וְלִישֵׁב עָלָיו
וְלַעֲבֹר אֶת הַיָּם, וְלַהֲגִיעַ עַד עִיר הַנֶּמֶל יָפוֹ
שֶׁבְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, אוֹלָם בְּתַנְאֵי: שִׁיכּוֹנוֹ הֵיטֵב
בְּשֵׁם, וְלֹא יִפְסִיקוּ בְּמַחְשַׁבְתָּם בְּכּוֹנֵת שֵׁם זֶה
אֶף לְרַגַע אַחַת, וְאִז יוֹכֵל לַפְעֵל כַּזֶּה דְּבַר,
שִׁיגִיעוּ בְּאַפְּן זֶה לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל!"

[ער האט אזא מין שם, וואס זיי זאלן אינזיון האבן דעם שם, און זאלן האלטן שטארק דעם שם און נישט אפלאזן קיין איין רגע. קען ער טאן אזא זאך אז זיי וועלן קומען קיין ארץ־ישׂראל].

נענְתָה בתו ואמרה: "שהיא מקבלת זאת על עצמה!" - אולם רבי הירש אמר: "שמפחד לקבל על עצמו דבר זה, פי שפא יאבד חלילה לרגע אחד את פונת המחשבה, על־כן אינו יכול לקחת על־עצמו דבר זה!"

וה'בעל־שם־טוב הקדוש' לא רצה להשאירו לבדו, על־כן שָׁכְרוּ מקומות על הספינה בנ"ל, ועלו עליה.

בדרך השתוללה על הים רוח־סערה גדולה עד מאד, והספינה חשבה להשבר, והיו כל נוסעי הספינה בסכנה גדולה מאד.

עד שהתחילו הנוסעים, להשליך מהספינה כל חפציהם, כדי שלא תטבע הספינה מרב המשא מחמת המים הרבים שנכנסו בה.

נענה ה'בעל־שם־טוב' ואמר לבתו: "שבשלו הסער הגדול הזה!" ואמרו למעלה בשמים עצה להנצל מזה: "לזרק לים, או 'אותה', או את 'פתביו' שלקחם עמו לארץ־ישׂראל - אז ישקט הים מזעפו!"

ושאל ה'בעל־שם־טוב' את מרת אדל': "במה היא בוחרת?!"

נענְתָה בתו ואמרה: "שהיא מוכנה למסור נפשה עבור הצלתם, ושישאנה ויטילוה אל הים, פי הפתבים נצרכים יותר בעולם, פי יעשו הרבה יהודים בעולם!"

אכן לקחונה, והורידוה בחבל סמוך מאד לים - אלא שאז התחרטה, ורמזה להם בידיה: "שיעלוה שוב!" - ואז אמרה לאביה: "שטוב יותר שיזרק את פתביו לים, פי בעזרת־השם יצא ממנה נכד בזה, שיעשה ספרים נאים יותר מאביה ה'בעל־שם־טוב!"

[אם־ירצה־השם, עם וועט ארויסקומען פון מיר א קינד וואס וועט מאכן שענערע כתבים].

(ויש־אומרים: שמיד נתחרטה ואמרה בנ"ל, ולא שלקחונה והורידוה).

ואכן כך עשו, והשליכו הפתבים לים, ונח הים מזעפו! - ואז ראו: "שקרובים הם לאי אחד מאיי הים!" - וקרוב רבי־החובל את הספינה לאי, וירדו עליה כל הנוסעים, שהיו רבים, לנוח ולפוש מנסיעתם הקשה.

[ז] והנה ה'בעל־שם־טוב' הלך סביבות האי, תפוס בשרעפיו, ובתו' ו'שמשו רבי הירש' הולכים אחריו, והלכו להלאה משאר האנשים.

ולפתע התנפלו עליהם אידימאקעס' (רוצחים פראים אוכלי אדם) שרצו להרגם, וקשרום אחד לאחד בחבלים על הארץ, וכבר היה בפסע בינם ובין המות, פי הרוצחים נעמדו סמוכים להם להשחית ולחדד את הספינים כדי לשחטם ורחמנא־לצלן.

וצעק רבי הירש סופר, לה'בעל־שם־טוב: "רבי! מדוע הנכם

שותקים?!" [רבי! וואס שווייגט איר?!].

ענה לו ה'בעל־שם־טוב: "לקחו לי את המחין, ואיני יודע כלום!"

כְּעֵבֶר זְמַן מָה, צָעֵק שׁוֹב רַבֵּי הִירֶשׁ,
לָרַבּוֹ הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב: "רַבִּי! מֵדוּעַ
הִנָּכֶם שׁוֹתְקִים?"!

עָנָה לוֹ שׁוֹב הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב: "אֵינִי יוֹדֵעַ
לָאוּ כְּלוּם, אוֹלֵי יוֹדֵעַ אַתָּה אֵיזָה
דָּבָר?"! [אִיךָ וְיִימֵי גְאֻרְנִישֵׁט, אֶפְשֶׁר וְיִימֵי עֶפְעֶס?!].

עָנָה לוֹ רַבֵּי הִירֶשׁ: "אֵינִי יוֹדֵעַ לָאוּ כְּלוּם,
כִּי אִם אַתָּה הָאֶלֶף־בֵּית!"! [אִיךָ וְיִימֵי
גְאֻרְנִישֵׁט, נֶאֱרַר אִיךָ וְיִימֵי דַעַם אֶלֶף־בֵּית!].

צָעֵק לוֹ הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב: "אִם בֶּן מֵדוּעַ
שׁוֹתֵק הֵנָּךְ? אָמֹר! אָמֹר!"! [טַע וְוֹאסִיזַע
שְׁווייגֶסטוּ? זָאג! זָאג!]

וְהִתְחִיל רַבֵּי הִירֶשׁ לֹמֵר: אֶלֶף! -
וְהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב אֹמֵר אַחֲרָיו:
אֶלֶף! - וְכֵן: 'בֵּית' וְכוּ' כְּסֹדֵר! - עַד שֶׁחָזַר
לְמַחוֹ וְלְדַבְּקוֹתוֹ!

וְתַכֵּף נִשְׁמַע מִרְחוֹק, קוֹל פְּעֻמוֹנֵי מֶרְכָּבָה
נוֹסַעַת, וְנִפְחָדוּ הַרוֹצְחִים לְנַפְשָׁם,
וְנָסוּ וּבְרָחוּ לָהֶם.

כְּשֶׁהִגִּיעָה הַמֶּרְכָּבָה, יָרַד מִמֶּנָּה
הַקּוֹטְשֵׁעַר (בְּעַל־הַעֲגֻלָּה), וְהִתִּיר
קִשְׁרֵיהֶם, וְהֶעֱלָם אֶל הַקְּאָרְעֻטֵּעַ (מֶרְכָּבָה),
וְהוֹלִיכֵם חֲזָרָה לְשִׁפְתֵי־הַיָּם, שָׁם הִיָּתָה סְפִינָה
אַחֲרַת סְמוּדָה לָאֵי, וַיִּרְדּוּ לְתוֹכָהּ וְנָסְעוּ!

וְזֶה הַבְּעַל־הַעֲגֻלָּה עֲצָמוּ, הָיָה רַב־הַחוּבֵל
שֶׁהִשִּׁיט עִתָּה אֶת הַסְּפִינָה! [דַּעַר קוֹטְשֵׁעַר
אִיז גְּעוּוֹאָרְן דַּעַר קֶאֶפִּיטֶאן, אִוֵן עַר הָאֵט גְּעֶפִירֶט דִּי
שִׁיף!].

[ח] **וְהִנֵּה** חָשְׁבוּ: "שֶׁהֵם מִמְּשִׁיכִים לְנִסְעַ
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל!" - וְאָף הַבְּעַל־שֵׁם־
טוֹב בְּעֲצָמוֹ חָשַׁב בֶּן!

אָךְ בְּשִׁבְעֵי־שָׁל־פֶּסַח לְקִרְאָת עֶרֶב, רָאוּ
הַנוֹסְעִים: "שִׁשְׁבָה הַסְּפִינָה בְּטַעוֹתָהּ
חֲזָרָה לְעִיר סְטֵאֵמְבוּל!"

אִז חָזַר בּוֹ הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב מְנַסֵּיעָתוֹ
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי רָאָה: "שְׁמֹן־הַשָּׁמַיִם
אֵין מְנִיחִין אוֹתוֹ לְנִסְעַ!"

וּמִשׁוּם כֶּךָ נִהְיָו בְּכָל פְּזוּרֵי יִשְׂרָאֵל
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב:
לִישֵׁב יַחַד בְּיוֹם 'שִׁבְעֵי־שָׁל־פֶּסַח' לְפָנֹת
עֶרֶב, כִּי אִז הִגִּיעַ חֲזָרָה לְסְטֵאֵמְבוּל, וְהָיוּ
מְסַפְּרִים מַעֲשֵׂה זֶה, וּמוֹדִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ:
"עַל שֶׁצְּדִיק גָּדוֹל כָּזֶה נִצּוֹל מִהַרוֹצְחִים,
וְחָזַר לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם!"

וְהָיוּ מְסִימִין בְּסִיּוּמוֹ: "וּמִסְתַּמָּא הָיָה בַּעַל
הַסְּפִינָה, אֵלֵיָהוּ־הַנְּבִיא זְכוּר־
לְטוֹב!"

לקוטי תפלות

חג הפסח | ספירת העומר
שלוש רגלים | שביעי של פסח

את דעתי, שלא אתן להם שום מקום
לכנס במחי כלל.

ואזכה לגער בהם, ולריב עמם,
לגרשם מעלי ומעל גבולי,
שלא יהיה להם שום כח לכנס בדעתי
כלל, ואזכה לקדש את מחשבתי תמיד.

אנא יהוה, רחמן מלא רחמים, טוב
ומטיב לכל, אתה ידעת את גדל
עצם הפגם הגדול והנורא הנוגע
בעולמות עליונים מאד, על-ידי כל
מחשבה רעה, מכל-שפן וכל-שפן על-ידי
הרהור רע חסוֹשְׁלוֹם.

שהוא פוגם ומקלקל מאד בכל
העולמות, ועוקר את האדם חסוֹשְׁלוֹם
ושלום ממקור החיים, עד אשר קשה לו
עוד לשוב ולהשיג ארחות חיים.

וכל שאר הפגמים העצומים והנוראים
עד גבהי מרומים, הנוגעים במקום
שנוגעים, שנעשים על-ידי כל מחשבה
רעה והרהור הנכנס במוח חסוֹשְׁלוֹם.

חג הפסח

א [א] לקוטי תפלות ח"א ה

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ה, 'בפצצרות')

וזבני ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים,
לפנות את מחי ומחשבתי
מחכמות חיצוניות וממחשבות זרות.

שלא אטמטם את מחי ומחשבתי
בתאות והרהורים חסוֹשְׁלוֹם,
ולא אחמיץ את מחי ומחשבתי בחכמות-
חיצוניות ובתאות חסוֹשְׁלוֹם.

ולא אהרהר בהרהורים רעים, שלא
יהיה לי שום הרהור ומחשבת חוץ
בעולם כלל. רק יהיה מחי ומחשבתי נקי
וזה וצח, שלא יכנס במחשבתי שום
מחשבה חיצונה כלל.

ותתן לי כח, להתגבר על כל
המחשבות רעות, מחשבות
חיצוניות והרהורים, הבאים עלי לבלב

וְגַם אֶתָּה יָדַעְתָּ, אֶת גְּדֹל עֲצָם
הַהִתְגַּבְּרוּת, שְׁמִתְגַּבְּרִים עָלֵינוּ בְּכָל
פַּעַם, לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתָּנוּ בְּמַחְשְׁבוֹת־רָעוֹת
וְהִרְהוּרִים רָעִים.

וּבְעוֹנוֹתֵי־הָרָבִים לֹא נִזְהַרְתִּי לְהִשְׁמַר
מֵהֶם וּלְהִתְגַּבֵּר
עֲלֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי אֶת מַחִי מְאֹד,
עַל־יְדֵי מַחְשְׁבוֹתֵי הָרָעוֹת שֶׁהִכְנַסְתִּי
בְּמַחִי, עַד שֶׁכָּל מַחִי הוּא מְלֵא מַחְשְׁבוֹת־
חִיצוֹנִיּוֹת.

וְעִבְרָתִי עַל 'אֶסוּר חֲמִיץ', שֶׁהֵייתִי
מִחֲמִיץ אֶת מַחִי בְּתַאוֹת
וְהִרְהוּרִים וּבְלִבּוֹלִים, וּבְכָל מִינֵי
שְׁטוּתִים.

וְלֹא דֵי שֶׁלֹּא הֵייתִי מִתְגַּבֵּר עַל
הַמַּחְשְׁבוֹת־רָעוֹת, אִף גַּם נִתְתִּי
לָהֶם כַּח לְכַנֵּס בְּמַחִי, וְלֹא הִשְׁתַּדַּלְתִּי
לְגַרְשָׁם כָּלֵל, וְלֹא קִיַּמְתִּי עֲצוֹתֶיךָ
הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר גָּלִיתָ לִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
לְגַרְשָׁם מִמֶּנִּי בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה, וְלֹא
שְׁמַעְתִּי לְקוֹל מוֹרִי.

אֵי לִי לִי לִי, עַל הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ
בְּבִלְבוּל־הַדַּעַת וּמַחְשְׁבוֹת־רָעוֹת,
"טְבַעְתִּי בִּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמָּד, בְּאִתִּי
בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשִׁבַּלְתָּ שְׁטַפְתָּנִי".

כָּל דַּעְתִּי וּמַחִי נִתְעַרְבַּב כָּל־כַּף
בְּמַחְשְׁבוֹת־רָעוֹת וּבְלִבּוֹלִים, עַד
אֲשֶׁר אָפְלוּ בְּשַׁעַה שְׁאֵנִי חָפֵץ לְהִתְגַּבֵּר
עֲלֵיהֶם וּלְבַרַח מֵהֶם, קָשָׁה עָלַי מְאֹד.
יְיְהוָה אֱלֹהִים אֶתָּה יָדַעְתָּ לְאוֹלָתִי,
וְאֲשֵׁמוֹתֵי מִמֶּךָ לֹא נִכְחַדְדוּ".

הֵן עַל כָּל אֱלֹה בְּאִתִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה,
בְּקִידָה וּבִכְרִיעָה וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה, בְּתַחֲנֹה
וּבִקְשָׁה, כְּעֵנִי בִפְתַח, נֶאֱנַח וְנִדְכָּה, שׁוֹאֵל
וּמִבְקֵשׁ מִתְנַת־חַנּוּם וְנִדְבַת־חֶסֶד.

שְׁתַּחֲוֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וְחִסְדֶּיךָ
הַנִּפְלְאִים, וְתוֹצִיאֵנִי מֵאִפְלָה
לְאוֹרָה, וְתַעֲזֹר לִי מֵהַיּוֹם, לְקַדֵּשׁ אֶת
מַחְשְׁבֹתֵי תְּמִיד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, צוּפָה בְּעֵלְבוֹן
אֲנוּחִים, תִּיקַר נָא נַפְשִׁי
הָאֲמֻלָּה בְּעֵינֶיךָ, וְחַמַּל עָלַי בְּחַמְלָתְךָ
וְחַנּוּנוֹתֶיךָ, וְעֲזָרְנִי וְסִיעֵנִי, וְחִזְקֵנִי
וְאַמְצֵנִי, וְקַדְשֵׁנִי בְּקִדְשֶׁתְּךָ הָעֲלִיוֹנָה,
שְׁיַמְשֵׁךְ עָלַי קְדוּשָׁה וְטַהֲרָה מֵאִתְּךָ.

בְּאִפֵּן שֶׁאֲזָכָה מֵעַתָּה לְשַׁמֵּר עֲצָמִי,
שֶׁלֹּא אֲנִיחַ לְכַנֵּס כָּלֵל לְתוֹךְ
מַחְשְׁבֹתֵי, שׁוּם מַחְשְׁבַת־חוּץ שֶׁבְּעוֹלָם,
וְלֹא שׁוּם בְּלִבּוּל־הַדַּעַת.

וּמִכָּל־שָׂכָן וְכָל־שָׂפָן, שֶׁלֹּא אֶהְרַהֵר
בְּשׁוּם הִרְהוּר בְּעוֹלָם כָּלֵל.
רַק מַחְשְׁבֹתֵי תְהִיָּה קְדוּשָׁה תְּמִיד, זָכָה
וְנִקְיָה מִכָּל סִיג וּפְסֻלָּת.

וּבְכֵן תִּזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְהֶאֱמִין
בְּצַדִּיקֵי־אֱמֶת, וְלֹא יִכַּנֵּס
בְּמַחְשְׁבֹתֵי וְדַעְתִּי, שׁוּם הִרְהוּר וּמַחְשְׁבָה
כָּלֵל, עַל הַמַּחְלָקַת שֵׁישׁ בֵּין הַצַּדִּיקֵי־
אֱמֶת.

רַק אֲזָכָה לְהֶאֱמִין בְּצַדִּיקֵי־אֱמֶת
בְּאִמוּנָה־שְׁלֵמָה, וְלֹא יְהִיָּה לִי שׁוּם

הרהור וקשיא עליהם ועל המחלקת שביניהם כלל.

רבוננו של עולם, אם אמנם פגמתי בטפי מחי, אשר על-ידי-זה איני ראוי וכדאי להתקרב לצדיקי-אמת, ולזכות להאמין בהם באמת, אשר מחמת-זה באים עלי מחשבות חוץ והרהורים להרהר אחריהם חסו-שלום.

אנא יהוה, אל תעשה עמי כחטאי, ואל תדינני כמפעלי, ועשה למענך ולא למעני, ומלא בקשתי ברחמים.

וזבני שלא יכנס בלבי שום קשיא והרהור כלל, על הצדיקי-אמת, ועל המחלקת שביניהם. רק אזכה להאמין בהם תמיד, באמונה-שלמה באמת.

וחמל עלי ברחמיך הרבים, וזבני לשוב אליך באמת, ולהשיג ארחות חיים, ובמקום שקלקלתי שם אתתקן.

ותשיב אותי ברחמיך וחסדיך הגדולים, ממות לחיים, מחמץ למצה, מיראה רעה ליראה טובה, מקול פגום מחכמה פגומה לקול טוב לחכמה טובה.

"תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את פניך, נעימות בימינך נצח. פי עמך מקור חיים, באורך נראה אור".

אבינו שבשמים, חותך חיים לכל חי. אל חי חלקנו צורנו, גאלנו

ממות פדנו משחת. והצל אותי ואת כל עמך בית ישראל, מכל מיני מחשבות-רעות והרהורים, שהם נקראים סטרא-דמותא.

וחנני מאתך ברחמיך הרבים, ותן לי חיים טובים, חיים ארוכים, חיים אמתיים, חיים נצחיים. ועזרני שאזכה לקדש את המחין שלי הנקראים: "באר מים חיים".

וזבני שיתפשט עקמימיות שבלבי, שלא יהיה בלבי שום עקמימיות ועקשות כלל. "לבב עקש יסור ממני, רע לא אדע". רק אזכה ל"יושר לבב" באמת, שיהיה לבי ישר עם יהוה תמיד.

ותזבני ברחמיך הרבים, לעשות כל המצות בשמחה גדולה באמת. "אור זרוע לצדיק, ולישרי לב שמחה".

⊙ [ב] תפלות-ותחנונים ⊙

השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"א ה

(על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א ה, 'בפצצרות')

רבוננו של עולם, זכני לקבל קדשת חג הפסח הקדוש בזמנו בשלמות, ותשמרני בכל ימי הפסח הקדוש מאסור אכילת חמץ אפלו במשהו.

ותזבנו לקיים מצות אכילת מצה בפסח, בקדשה גדולה. ועל-ידי-זה אזכה לקבל המחין הקדושים המאירים אז.

ובבֹּחַ הַזֶּה תִּזְכְּנוּ, לְשֹׁמֵר הַמַּחֲזִין
וְהַמַּחֲשֵׁבָה שְׁלִי, בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה,
בְּכָל יְמֵי הַשָּׁנָה לְעוֹלָם. וְלֹא אֶתֶן מְקוֹם
לְשׁוֹם מַחֲשֵׁבָה חִיצוֹנָה וּבִטְלָה, וּמְכַל־
שָׁפֵן לְשׁוֹם מַחֲשֵׁבָה רָעָה וְהַרְהוּר רַע חֹס־
וְשָׁלוֹם, לְפָנַי בְּמַחֵי וְדַעֲתִי, אֲפֹלוּ כְּרָגַע
קָלָה, וְלֹא אֶכְנַס עִם פְּתוּיֵי יִצְרֵי־הָרַע
בְּשׁוֹם טוֹעֵן וְנוֹטֵעַן כָּלֵל.

רַק אֲזַכֶּה לְהַתְגַּבֵּר עַל יִצְרֵי תְּמִיד,
וְלִגְעַר בְּכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת
וּבִטְלוֹת, וְלִגְרָשָׁם וְלְהַרְחִיקָם מִמַּחֵי,
וְלִבְטָלָם בְּבִטּוֹל גָּמוּר. בְּאִפֶּן שְׁלֹא יִהְיֶה
לָהֶם שׁוֹם נְגִיעָה וְאַחִיזָה בְּמַחֵי וּמַחֲשֵׁבֵתִי
אֲפֹלוּ בְּמַשְׁהוּ.

וְאַזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּכָלֵל הַצְּדִיקִים־
אֲמִתִּיִּם, דְּעַבְדִּין מִצּוֹתָא
וּמְרִיבָה בְּסִטְרֵין־אֲחֵרֵינִין, דְּלֹא יִתְקַרְבוּ
לְמַשְׁכְּנָא דְּקִדְשָׁה.

וּבְכֵן בְּכַח הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, תִּזְכְּנִי
בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, שְׂאֵת־חִיל לְהַכִּין
עֲצָמֵי שְׂיֵהִיָּה לִי הַיּוֹה בְּעוֹלָם, עַל־יַדֵּי
שְׂתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים לְשׁוֹב אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת.

⊗ [ד] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א ז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ז, 'זאלה המשפטים - אמונה')

"אֵתָהּ הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ, אֶת
גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יְדְךָ הַחֲזָקָה, אֲשֶׁר מִי
אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ
וּכְגִבּוֹרוֹתֶיךָ". וְגַלִּיתָ אֱלֹהוּתְךָ וּמַלְכוּתְךָ
עָלֵינוּ.

כִּי הוֹצֵאתָנוּ מִמִּצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִתַּקְּףָה
גְּלוּתָם, "מִתּוֹךְ פּוֹר הַבְּרָזֵל", מִעַמְּקֵי
הַקְּלָפוֹת. וְהוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִנּוּ"ן שְׁעָרֵי
טוֹמְאָה, וְהַכְּנַסְתָּ אוֹתָנוּ בְּנוּ"ן שְׁעָרֵי
קִדְשָׁה.

וְעָשִׂיתָ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּמִצְרַיִם וְעַל
יַם־סוּף, וְשִׁבַּרְתָּ וְהַכְּנַעְתָּ כָּל
אֱלִילֵי מִצְרַיִם, וְשִׁדַּדְתָּ הַמַּעֲרָכוֹת וְשִׁנִּיתָ
הַטְּבַע.

וְעַקְרַתָּ וּבִטְלִיתָ, כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְכָל
מִינֵי אֲמוֹנוֹת־כְּזָבוֹת שֶׁל פְּרַעַה
וּמִצְרַיִם, שְׁרָצוּ שִׁישְׁתַּקְּעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בֵּינֵיהֶם חֹס־וְשָׁלוֹם, שִׁיתְגַּבְּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל
חֹס־וְשָׁלוֹם, בְּמִינֵי כְּפִירוֹת וְאֲמוֹנוֹת־
כְּזָבוֹת שְׁלָהֶם, אֲשֶׁר זֶה הָיָה תַקְּףָה גְּלוּתָם.
וְאֵתָהּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, לֹא עֲזַבְתָּ אוֹתָנוּ
בֵּינֵיהֶם, וּמִהֲרַתָּ לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ

⊗ [ג] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א ו ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי, שְׂתַעֲזְרֵנִי
בְּכַח שְׁמֶיךָ הַגְּדוֹל אֱהִי"ה, אֲשֶׁר
בוֹ נִקְרָאתָ בְּעַת שְׂהֵת־חֲלַתָּ לְגֹאֵל אֶת בְּנֵיךָ
מִמִּצְרַיִם לַעֲשׂוֹת אוֹתָם לָךְ לְעַם,
וְלְהַשִּׁיבָם אֵלֶיךָ מִטְּמֵאת מִצְרַיִם.

כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְמֹשֶׁה בְּפָנָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל,
אֱהִיָּה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם".

מתוכם, והכנעת ושברת ועקרת כל מיני
כפירות שלהם, על-ידי הנסים והמופתים
הגדולים והנוראים שעשית בהם, וגלית
אלהותך ואדנותך לכל באי עולם.

ומאז נדבקו ישראל בך לעולם,
”והאמינו ביהוה ובמשה עבדו”.

בן ברחמיך הרבים תזכנו, להאמין בך
ובצדיקיך-האמתים תמיד, באמונה
שלמה וחזקה ונכונה.

ובאשר אתה אלהים אמת, כן נזכה
להאמין בך באמת, עד שנזכה
להרגיש אלהותך עלינו, ונהיה דבקים בך
תמיד, ולא נפרד ממך לעולם אפלו פרגע
קלה. ויהיה לנו בושח ופחד ואימה
ויראה ממך תמיד, בכל עת ובכל רגע.

ונזכה להרגיש אלהותך עלינו תמיד,
כי מלא כל הארץ כבודך,
ומלכותך בכל משלה, כמו שכתוב: ”אם
יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם
יהוה, הלא את השמים ואת הארץ אני
מלא”.

וכל הטובות וכל הנסים ונפלאות
שעשית עם אבותינו ועמנו, ואשר
אתה עושה עתה עמנו בכל יום ובכל
שעה, כלם הם רק בשביל תכלית הטוב
הזה, כדי שנזכה לידע ממך, אשר זאת
היא התכלית של כל הטובות שבעולם.

על-כן רחם עלינו אדון כל, ותקבע
אמונתך בלבנו לעולם ועד,
ושבענו מטובך.

ותזכנו לחזות בנועם זיוך. ותעזר לנו
ברחמיך, להתפלל לפניך
תפלותינו בכל לב ונפש.

עד שיהיה לנו כח על-ידי תפלותינו,
לשנות הטבע, ולעשות נסים
ומופתים בעולם, ותשמע תפלותינו
תמיד.

ותזכנו לבא לארץ-ישראל, הארץ
אשר בחרת בה מכל הארצות,
ונתת אותה לישראל לעולם, ומיום אשר
סרנו מאחריך ופגמנו באמונתך
הקדושה, גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל
אדמתנו, עד אשר ארך עלינו הגלות.

על-כן חוס וחמל נא עלינו, וזכנו
ברחמיך הרבים, להכניע
ולשבר ולבטל כל מיני כפירות
ובלבולים, שלא יעלו בלבנו ובלב כל
עמך ישראל לעולם.

ונזכה להאמין בנסיך הקדושים אשר
אתה עושה עמנו בכל דור ודור
מעולם, ואשר אתה עושה עמנו עדין
בכל יום ובכל שעה, ולא נכסה שום נס
בדרך הטבע חס-ושלום.

רק נדע ונאמין, שהכל מאתך לבד,
על-ידי השגחתך אשר אתה משגיח
תמיד בהשגחה-פרטיות על כל דבר
שבעולם.

ונזכה להאמין בך ובצדיקי-האמת
תמיד, ועל-ידי-זה נזכה לבא
לארץ-ישראל חיש קל מהרה, ותמהר

וְתַחֲשֵׁי לְגַאֲלָנוּ גְּאֹלָהּ שְׁלֵמָה, וְתָבִיא לָנוּ
אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

וְעֲזָרְנוּ שְׁתֵּהִי תַפְלֵתְנוּ נְכוֹנָה וְסְדוּרָה
וְשִׁגוּרָה בְּפִינוּ וּבְלִבְבָנוּ, וְתַגְּלֵה
נְסִים וּמוֹפְתִים בְּעוֹלָם, "לְמַעַן דַּעַת כָּל
עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין
עוֹד".

וְתִזְכֹּר אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיאֵם
מִתַּקְּף גְּלוּתָם, אֲשֶׁר גָּלִיתָ אוֹתָנוּ
זֶה כַּמָּה שָׁנִים, וְתַמְהַר וְתַחֲשֵׁי לְגַאֲלָנוּ,
וְנִזְכֶּה לָשׁוּב לְאַרְצָנוּ, וְתָבִיא לָנוּ אֶת
מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה.

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְהָיָה צְדָק אֲזוֹר
מִתְנִיּוֹ, וְהָאֱמוּנָה אֲזוֹר חֲלָצִיו.
אֶמֶת מֵאָרֶץ תִּצְמַח, וְצְדָק מִשָּׁמַיִם
נִשְׁקָף". וַיִּקְרָא לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "תְּבוֹאֵי
תְּשׁוּרֵי מֵרָאשׁ אֱמֻנָה", בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
אָמֵן.

☪ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יח ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יח, ר'בי יונתן משפיעי - קרטליתא)

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים חָמַל עָלֵינוּ, אָבִינוּ
שְׁבַשְׁמִים אֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ מִמֶּנּוּ,
מוֹשֵׁל בְּכָל מְלָךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שְׁלַח לָנוּ
מִנְהִיג וּמוֹשֵׁל אֱמֵתִי דְקַדְשָׁה, שְׁיֻכַּל
לְהַנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
הָאָמֵן אֶת הַיַּנֵּק", לְקַרְבָּנוּ לְעַבּוֹדָתְךָ
בְּאֵמֶת.

תָּן לָנוּ מִנְהִיג אֱמֵתִי כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ

שְׁקוּעִים בְּמִצְרַיִם בְּאַרְבָּעִים-וְתֵשְׁעָה
שָׁעֵרֵי טְמֵאָה, וְלֹא הָיָה אֲפָשָׁר שְׁיִצְאוּ
מִשָּׁם, כִּי-אִם עַל-יַדֵּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ.

וְחִמְלָתָ עֲלֵיהֶם, וְגִזְרָתָ עַל מֹשֶׁה שְׁיִלְךָ
מֹשֶׁה וַיִּגְאֹלֵם. אֶף-עַל-פִּי
שְׁמֹשֶׁה רַבֵּנוּ מִגְדֹּל עֲנוּתָנוּתוֹ הָיָה מִסְתִּיר
פְּנָיו, וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל הַמַּמְשָׁלָה
וְהַמְּנַהֲיגוּת.

אָבֵל אֶתָּה חִמְלָתָ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וְגִזְרָתָ שְׁיִלְךָ בְּעַל-כְּרָחוּ, וְהֵייתָ
עִמוֹ תָמִיד, עַד שְׁזָכָה לְגַאֲלָם.

וְהִנֵּה עֲכָשְׁיוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ אָנוּ שְׁקוּעִים
בְּגְלוּת, יוֹתֵר מִגְלוּת-מִצְרַיִם,
וְאֶתָּה יוֹדֵעַ שְׁאֵין מִי שְׁיֻכַּל לְעֹזֵר אוֹתָנוּ,
כִּי אִם מִנְהִיג אֱמֵתִי שְׁיֵהִיָּה בְּבַחֲיַנֵּת מֹשֶׁה
רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ, וְשָׁבוֹר
וְהַפֵּר כַּעֲסֶךָ מֵעָלֵינוּ, וְשִׁלַּח
רַחֲמָנוּת בְּלִב הַמְּנַהֲיג-הָאֱמֵת, שְׁיִחְמַל
עָלֵינוּ, וַיִּשִׁיב פְּנָיו אֵלֵינוּ, וַיִּקְבֵּל
הַמְּנַהֲיגוּת וְהַמַּמְשָׁלָה, וַיִּנְהִיג אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמָיו, וַיִּקְרַבְנוּ לְעַבּוֹדָתְךָ בְּאֵמֶת.

☪ [ו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כ ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

אָנָּה יְהוָה, חוּס וְחָמַל עָלֵינוּ, וְזַכֵּנוּ
לְתַקֵּן הַבְּרִית, שֶׁהוּא תְּקוּן-הַדַּעַת,
בְּשִׁלְמוֹת, בְּקַדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, בְּלֵי שׁוֹם
פָּגָם כָּלֵל.

וּבְשֵׁם שְׁהוּצַאתְךָ אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִגְלוֹת-
מִצְרַיִם בְּגִשְׁמֵיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת,
וְהוּצַאתְךָ אוֹתָם מִחֲמֹשִׁים שְׁעָרֵי-טְמֵאָה,
מִפְּגָם-הַבְּרִית, מִפְּגָם-הַדְּעִת, אֲשֶׁר זֶה הָיָה
עָקֹר גְּלוֹת מִצְרַיִם.

וְהַכְּנִסְתָּם בְּחֲמֹשִׁים שְׁעָרֵי-קִדְשָׁה,
וְזָכִיתָ אוֹתָם לְתַקּוּן-הַבְּרִית,
לְתַקּוּן-הַדְּעִת, וְנָתַתָּ לָהֶם תּוֹרַתְךָ
הַקְּדוּשָׁה, וְהַכְּנִסְתָּ אוֹתָם לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל.

בֵּין תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת
וְנוֹרָאוֹת, וְתוּצִיא אוֹתָנוּ מִן הַגְּלוֹת
הַזֶּה הַזֶּה בְּגִשְׁמֵיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, מִגְלוֹת-
הַגּוֹף וּמִגְלוֹת-הַנַּפֶּשׁ.

וְתַמְחֶר לְהוּצִיאֲנִי מִכָּל הַחֲמֹשִׁים
שְׁעָרֵי-טְמֵאָה, וְתַפְדְּנוּ וְתַגְּאֲלֵנוּ
וְתַצִּילֵנוּ, מִכָּל מִיַּי פְּגָם-הַבְּרִית, מִפְּגָם-
הַדְּעִת.

וְתַכְנִיֶּסֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מְהֵרָה, לְכָל
הַחֲמֹשִׁים שְׁעָרֵי-קִדְשָׁה.
וְתַזְכֵּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה,
לְתַקּוּן-הַבְּרִית, לְתַקּוּן-הַדְּעִת בְּאַמֶּת,
כְּרָאוּי לְיִשְׂרָאֵל עִם קִדְשֶׁךָ.

וְקַיֵּם לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "כִּימִי צִאתְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת".

וְתִהְיֶה בְּעִזְרָנוּ, שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל עָלֵינוּ
קִדְשַׁת חַג הַפֶּסַח, בְּקִדְשָׁה
נוֹרָאָה וְעֲצוּמָה, וּבְשִׂמְחָה וְיְחִדּוּה גְּדוּלָּה.

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן
שֶׁל פֶּסַח, בְּשִׁלְמוֹת הָרָאוּי,
בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה גְּדוּלָּה.

וְתַפְתַּח לָנוּ 'אוֹר-הַדְּעִת', וְתַשְׁפִּיעַ
עָלֵינוּ אוֹר קִדְשַׁת הַמַּחִין
הָעֲלִיוֹנִים, שְׁנֹזְכָה שִׁיְהִי נִמְשָׁכִין עָלֵינוּ
בְּפֶסַח, כָּל הַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים, מַחִין-
דְּגִדְלוֹת וּמַחִין-דְּקִטְנוֹת.

וְנִזְכָּה לְסִדֵּר הַסֵּדֵר שֶׁל פֶּסַח, בְּקִדְשָׁה
גְּדוּלָּה כְּרָאוּי. וְתַעֲזָרְנוּ לֹמֵר
הַהֲגָדָה בְּקוֹל רֹם, בְּכּוֹנֵה גְּדוּלָּה וְנוֹרָאָה,
וּבְשִׂמְחָה וְיְחִדּוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה,
וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה, וּבְהַתְלַהֲבוֹת נִמְרָץ,
בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה גְּדוּלָּה.

עַד שֶׁהַקּוֹל יַעוֹרֵר הַפּוֹנֵה, עַד שֶׁאֲזַכָּה
עַל-יְדֵי-זֶה לְתַקּוּן-הַבְּרִית וּלְתַקּוּן-
הַדְּעִת, בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת, עַד שֶׁאֲזַכָּה לְבוֹא
לְחִדּוּשֵׁי-תּוֹרָה אֲמִתִּיִּים.

❁ [זו] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ל ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דספינא')

מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ עַל-יְדֵי
מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם, אֲשֶׁר הוּא
הָאִיר עֵינֵינוּ, וְהוּצִיאֲנוּ מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה,
מִחֲשֶׁךְ לְאוֹר גְּדוּלָּה, מִעֲמֻקֵּי הַגְּלוֹת בְּגוֹף
וּנְפֶשׁ וּמִמוֹן, מִמ"ט שְׁעָרֵי-טְמֵאָה לְמ"ט
שְׁעָרֵי-קִדְשָׁה.

כִּי מִעֲצָם גְּדֵלַת מַעְלַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלִיּוֹ-
הַשְּׁלוֹם, הָיָה יָכוֹל לְהַכְּנִיס הַשְּׁגַת-
אֱלֹהוֹתְךָ, אֶפְלוּ לְאֲנָשִׁים פְּחוּתִים בְּדִיּוּטָא
הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד, כְּמִנּוּ הַיּוֹם.

וְעַתָּה בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי, "גְּדֵל הַעֲצָה וְרַב

הַעֲלִילֶיהָ". לַמְדַנִּי וְהוֹרְנִי, בְּאִיזָה דָרֶךְ,
בְּאִיזָה אֶפֶן, בְּאִיזָה זְכוּת, בְּאִיזָה עֲצָה
וְתַחֲבוּלָה, אֲזַכֶּה אֲנֹכִי גַם-כֵּן, לְהַשְׁיֵג
הַשְּׂגַת אֱלֹהוּתְךָ, אֲשֶׁר לְכַךְ נּוֹצַרְתִּי.

כִּי אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ, כִּי לֹא נִבְרָאתִי
בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל הַזֶּה, אֲלֹא כְּדִי
לְרַדֵּף אַחֲרֵי הַתְּכֵלִית הַטוֹב הַזֶּה, לְהַשְׁיֵג
הַשְּׂגַת אֱלֹקוּתְךָ יִתְבָּרֵךְ.

מָרָא דְעֵלְמָא כִּלְא, אַתָּה יָדַעְתָּ, כִּי אֵין
מִי שְׂיוּכַל לְהַכְנִיס בְּנוֹ הַשְּׂגַת-
אֱלֹהוּת, כִּי אִם צְדִיקֵי-הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים
הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד.

כִּי לְפִי עֲצָם יְרִידַתְנוּ וְהִתְרַחֲקוּתְנוּ מִמֶּךָ
מְאֹד, וְכַפִּי פְחִיתוּת נִפְשָׁנוּ שְׂאָנוּ
יּוֹדְעִים בְּעַצְמָנוּ, אָנוּ צְרִיכִים עֲכָשְׁיו
'מְנַהִיג-אֲמִתִּי', שְׂיִהְיֶה גְדוֹל בְּמַעֲלָה
מִפְּלֶגֶת וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד.

כִּי כָל מֵה שְׂהַחוּלָה נִחְלַשׁ בְּיוֹתֵר, הוּא
צְרִיךְ רּוֹפֵא גְדוֹל בְּיוֹתֵר. וַיִּשְׂרָאֵל
בְּמִצְרַיִם שְׂהָיוּ בְּמִדְרָגָה פְּחוּתָה מְאֹד
בְּמִ"ט שְׂעִרֵי-טְמָאָה, לֹא הָיָה מִי שְׂיוּכַל
לְעֹזֵר לָהֶם, כִּי אִם מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם.

וְעֲכָשְׁיו שְׂנַפְּלָנוּ בְּגִלוּת גְדוֹל בְּגוֹף
וְנַפֶּשׁ, יוֹתֵר וַיּוֹתֵר מְגִלוּת-
מִצְרַיִם, כּוֹדָאֵי אֵין מִי שְׂיוּכַל לְעֹזֵר
אוֹתָנוּ, כִּי אִם הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד
שְׂיִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת 'מֹשֶׁה רַבְּנוּ'.

חֹם וְחַנְּנִי, וְהַצִּילֵנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל מִינֵי
הַצְּלוּת וַיִּשְׁוּעוֹת, וְהַעֲלֵנִי מִהָרָה

מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, מִשְׂעֵבּוֹד לְגֵאֲלָה, מִיַּגְוִן
לְשִׂמְחָה. וְתַטְהֵרְנִי מִהָרָה מִכָּל מִינֵי
טְמָאוֹת, וְתַקְדְּשֵׁנִי בְּכָל מִינֵי קְדָשׁוֹת.

וְאֲזַכֶּה לְעֵלוֹת וּלְהַכְלִיל מִהָרָה, בְּכָל
הַחֲמֻשִׁים שְׂעִרֵי-קְדָשָׁה, בְּאֲמַת
וּבְאֲמוּנָה-שְׁלֵמָה וּבְעֲנוּה אֲמִתִּית.

עַד שְׂאֲזַכֶּה "לְחִזּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר
בְּהִיכָלוֹ", לְהַשְׁיֵג הַשְּׂגַת אֱלֹהוּתְךָ
בְּתַכְלִית מִדְרָגָה הָעֲלִיוֹנָה, וּלְהַכְנִיס
הַשְּׂגַת אֱלֹהוּתְךָ בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ,
בְּקְדָשָׁה וּבְטְהָרָה גְדוּלָה, בְּאֲמַת
וּבְאֲמוּנָה-שְׁלֵמָה וּבְעֲנוּה אֲמִתִּית כְּרִצּוֹנְךָ
הַטוֹב.

⊙ [ח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מֵט ⊙

(על-פי לקוטי-מוה"ר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

וְתַזְכֵּנִי לְעוֹרֵר וּלְגַלוֹת 'עֲשֶׂרָה מִינֵי
נְגִינָה'. וְאֲזַכֶּה מִהָרָה לְסִדֵּר
לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם תְּמִיד שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
הַרְבֵּה בְּקוֹל גִּילָה וְרִנָּן לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ, בְּשִׁיר וְשִׁבְח וְנַגּוּן וְזִמְרָה וְעֹז
וְחִדּוּה, בְּכָל עֲשֶׂרָה מִינֵי נְגִינָה הַקְּדוּשִׁים.

עַד שְׂנִזְכֶּה שְׂיִתְעַר עַל-יְדֵינּוּ הַשִּׁיר
שְׂיִתְעַר לְעֵתִיד, שֶׁהוּא שִׁיר פְּשוֹט
כְּפוֹל מְשֻׁלַּשׁ מְרַבֵּעַ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב:
"הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקִדָּשׁ
חָג".

☪ [ט] לקוטי תפלות ח"א סב ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א סב, 'ניסב אלקים')

וּזְבַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לְתַקֵּן פְּגָם-
הַדְּבוּר, וְתַעֲזְרֵנוּ לְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹת,
כָּל נִצּוּצֵי אוֹתֵיךָ הַדְּבוּר שֶׁנִּפְּלוּ בְּגִלוֹת
גְּדוֹל בֵּין הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא-אֲחֵרָא
בְּעוֹנוֹתֵינוּ.

עַל-יְדֵי שֶׁהִלְכְּנוּ בְּשִׁרְיוֹת לִבְנוֹ,
וְרַדְּפָנוּ אַחַר תְּאוֹת אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה, וְהֵינּוּ מִמְּלֵאִים כְּרִסְנוּ, בְּמוֹתְרוֹת
אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שֶׁאֵינוּ מְכַרְח לְקִיּוֹם הַגּוֹף.

עַד אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הָרַבִּים, עַל-יְדֵי
פְּגָם תְּאוֹת אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, הִתְגַּבְּרוּ
עָלֵינוּ שְׁלֹשָׁה שְׁרֵי פָרְעָה, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה
קְלָפוֹת, שֶׁהֵם "שֵׁר הַמְּשָׁקִים", וְ"שֵׁר
הָאוֹפִים", וְ"שֵׁר הַטְּבָחִים", שֶׁהֵם 'קְנָה',
'וֹשֵׁט', 'וֹרִידִין'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה גָּבַר עָלֵינוּ עַל גְּלוֹת פָּרְעָה
וּמִצְרַיִם, שֶׁהוּא 'מִצְר
הַגְּרוֹן', שֶׁנִּמְשַׁךְ הַדְּבוּר-דְּקִדְשָׁה לְהַ'עֲרַף'
לְ'מִצְר הַגְּרוֹן', עַד אֲשֶׁר "נִחַר גְּרוֹנִי",
וְאֵינִי יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר הַגּוֹן לְפָנֶיךָ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה
יְדַעְתָּ אֶת לְבָבִי, אֲתָה יְדַעְתָּ אוֹתִי
מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף, "אֲתָה יְדַעְתָּ חֲרַפְתִּי
וּבְשִׁתִּי וּכְלָמְתִי נִגְדָךְ כָּל צוֹרְרֵי".

וְאֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם דְּרָךְ וְשׁוֹם עֲצָה אֵיךְ
לְהִתְנַהֵג בְּעַנְיָן אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה,
בְּאִפֵּן שֶׁאֲזַכֶּה לְהַנְצִיל בְּאַמֶּת מִפְּגָם תְּאוֹת
אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, צְרִכִי מְרַבִּים מְאֹד
בְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, וּבְכָל דְּבַר
וְדְבַר, וּבְכָל עַנְיָן וְעַנְיָן מְעַבֹּדֶת יְהוָה, עַד
אֲשֶׁר מֵעַצָּם רְבוּי צְרִכִי יִשׁוּעָתִי בְּכָל דְּבַר,
עַל-כֵּן אֵין מְלָה בְּלִשׁוֹנִי, וְאֵינִי יָכוֹל לְדַבֵּר
כָּלֵל, כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ מֵהֵיכָן אֲתַחִיל לְדַבֵּר
וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתִי.

וּבְאַמֶּת אֲנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי, שֶׁאֲנִי בְּעַצְמִי
הַחֲיָב מִתְחִלָּה וְעַד סוֹף, וְכַמָּה
פְּגָמִים פְּגַמְתִּי עַל-יְדֵי תְאוֹת אֲכִילָה
וּשְׁתִּיָּה שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּלְתִּי כָּלֵל לְגִרְשָׁם
מֵעָלַי.

עַד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִפְּגַם הַדְּבוּר שְׁלִי
מְאֹד, וְנִפְּלוּ חֲלָקֵי הַדְּבוּר שְׁלִי
בְּגִלוֹת גְּדוֹל וְעֲצוֹם מְאֹד.

עַד אֲשֶׁר אֵינִי זוֹכֵה לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר
הַגּוֹן וְרֵאוּנִי, וְעַדִּין לֹא הִתְחַלַּתִּי
לְקִרוֹת אוֹתָךְ כָּלֵל כְּרֵאוּנִי בְּאַמֶּת, וּכְבָר
"יִגְעַתִּי בְּקִרְאֵי נִחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מִיַּחַל
לְאֵלֶיךָ".

מְרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, צַר לִי מְאֹד מְאֹד
בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ וּמְסֻפָּר, וְאֵינִי
יוֹדֵעַ כָּלֵל בְּאִיזָה דְרָךְ וְעֲצָה וְתַחֲבוּלָה
אֵיךְ לְמַלֵּט נַפְשִׁי הָאֲמֻלָּה וְהָעֲלוּבָה מְאֹד
מִנִּי שְׁחַת.

כִּי אֵין פְּחִי אֶלָּא בְּפֶה לְבַד, וְגַם זֶה
נִמְנָע מִמֶּנִּי, "כִּי אֵין מְלָה בְּלִשׁוֹנִי הֵן
יְהוָה יְדַעְתָּ כְּלָה", כִּי חֲלָקֵי הַדְּבוּר שְׁלִי
יָרְדוּ בְּגִלוֹת עֲצוֹם וְכַבֵּד מְאֹד.

אַתָּה יְהוָה, צַר לִי מְאֹד, וְהֵנִי קוֹרָא
אֵלֶיךָ מִן הַמִּצְרָה, מִ'מִּצְרַת-הַגְּרוֹן',

מעמק-הגלות, "ממעמקים קראתיך יהוה. אדני שמעה בקולי, תהיינה אזניך קשובות לקול תחנוני. קולי שמעת אל תעלם אזנה, לרוחתי לשועתי".

עזרני בכחך הגדול, ובחסדיך העצומים, שאזכה לשבר לגמרי באמת תאות אכילה ושתייה, ואזכה להסתפק במעט, לאכל מעט כדי חיוני בצמצום, בקדשה ובטהרה גדולה, בלי שום תאות והנאת הגוף כלל.

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, ותזפני להתענות תעניתים הרבה בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובטוב לבב כרצונך הטוב באמת.

באפן שאזכה על-ידי התעניתים, לתקן פגם הדבור, ולחבר אחורי הקדשה, ולהוציא הדבור מהגלות, מגלות פרעה ושריו ומצרים.

אבי שבשמים, "שטחתי אליך כפי. הורני יהוה דרכך, ונחני בארץ מישור למען שוררי. הורני יהוה דרכך, אהלך באמתך, יחד לבבי ליראה שמך. הדרכני באמתך, ולמדני כי אתה אלהי ישעי, אותך קויתי כל היום".

עזרני כי עליך נשענתי, "ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו", ואני סומך עצמי עליך לבד באמת, וכרצונך אעשה.

חום וחנוני ורחם עלי, ולמדני לעשות רצונך באמת, והורנו דרכיך, באפן

שנזכה מהרה לשבר באמת תאות אכילה ושתייה. ונזכה לתקן פגם-הדבור, להמשיך מימי החסדים, ללחלח מצר הגרון.

ותעזרנו לברר ולהעלות כל נצוצי אותיות הדבור מן הגלות, ויקים בנו מקרא שכתוב: "קרא בגרון אל תחשך". ונזכה ל"שפה ברורה", שיהיה דעת שפתותינו "ברור מללו".

וברחמיך הרבים, תתן כח להוד יפי הדבור המברר, שיהפך פניו אל העפוו"ם והקלפות, ויברר מביניהם שארי נצוצות הקדשה, עד שישארו הקלפות והעפוו"ם בלי שום חיות.

עד אשר על-ידי-זה ישליכו כל העמים את אלילי כספם ואלילי זהבם, וידביקו את עצמם באמונת ישראל, ויתקרבו כל הרחוקים לעבודתך ולאמונתך הקדושה.

ויקיים מהרה מקרא שכתוב: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה, לקרא כלם בשם יהוה לעבדו שכם אחד".

❁ [י] לקוטי-תפלות ח"א עה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רי, 'משא ומתן באמונה')

רבנו של עולם, אתה ידעת, כי קשין מזונותינו כקריעת ים-סוף, אבל גדול אתה ורב כח, ובכחך הגדול ובחסדיך הרבים, גם קריעת ים-סוף קל

לפניך, פי מי יאמר לך מה תעשה, ואין דבר נמנע ממך.

על-כן רחם עלינו בזכות אבינו הראשון אברהם איש החסד, ועשה למען אהבתו, ותן לנו פרנסותינו בהרחבה גדולה, בלי יגיעה וטרח ובלי שום טרדא כלל.

ואל תצריכני לא לידי מתנת בשר-ודם, ולא לידי הלואתם, באפן שאזכה לשמר מצותיך, ולעשות רצונך, ולעסק בתורתך תמיד כל ימי חיי, אני וזרעי וזרע זרעי, וכל זרע עמך בית-ישראל, מעתה ועד עולם.

ויקיים בי מקרא שכתוב: "השליך על יהוה יהבך והוא יכלכלך, לא יתן לעולם מוט לצדיק. עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו. פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון".

אבי אב הרחמן, פרנסני וכלכלני ברחמיך הרבים לבד, לא כמעשי וכרע מעללי, רק כחסדך עשה עמי, כמו שכתוב: "נותן לחם לכל בשר פי לעולם חסדו".

❁ [יא] לקוטי-תפילות ח"ב לז ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עד, אחר פורים קורין פרשת פרה)

רבוננו של עולם, מחיה חיים, "אלהים חיים ומלך עולם", רחם עלינו, והחיינו וקימנו, וקדשנו וטהרנו מטמאת-מת, שהיא אבי אבות הטמאה,

שהם הרהורי נאוף שהתגברו והתפשטו בעולם מאד, עד אשר "טבענו בין מצולה ואין מעמד, באנו במעמקי מים ושבלת שטפתנו".

וכנו בכח קדשת מצות פורים, שנזכה לקבל ולהמשיך עלינו קדשת וטהרת הפרה אדמה תמימה, לטהרנו באמת מטמאת-מת בעולם-הזה ובעולם-הבא.

ואזכה על-ידי-זה, לקבל חג הפסח הקדוש, זמן חרותנו, בקדשה גדולה, ובשמחה רבה ועצומה, ונזכה ברחמיך, לקיים כל המצוות של פסח, בקדשה גדולה, ובשמחה וחדוה רבה.

ותעזרנו ותושיענו ותשמרנו ברחמיך הרבים, ממשהו חמץ ושאר, שלא ימצא בגבולנו וברשותנו, משהו דמשהו שאר וחמץ כל ימי הפסח.

כי גלוי וידוע לפניך רבוננו דעלמא כלא: "שאי-אפשר לבשר-ודם בעצמו להיות נזהר ממשהו חמץ, אם לא על-ידי ישועתך ורחמיך".

רחם עלינו ברחמיך הרבים, גואל חזק, רחמן אמתי, ושמרנו והצילנו ממשהו חמץ, כל ימי הפסח הקדושים. ותעזרנו ותזכנו לצאת, מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, מאבל ליום-טוב, מאפלה לאור גדול.

ונזכה לסדר הסדר של פסח, בהתעוררות גדול, ובהתלהבות נפלא, ובשמחה רבה ועצומה. ונזכה

שִׁיבוּאוּ עָלֵינוּ וַיֵּאִירוּ בָנוּ בְּהָאֲרָה נִפְלְאָה,
כָּל הַמַּחִין דְּגְדֻלוֹת וְקִטְנוֹת הַמַּאִירִין
בְּפֶסַח, בְּאוֹר גְּדוֹל וְנִפְלֵא וְנוֹרָא.

מִלֵּא רַחֲמִים, עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְקִים
הַמְצוֹת שֶׁל פּוּרִים בְּקִדְשָׁה
וּבְשִׁמְחָה גְדוֹלָה כָּל-כֶּךָ, עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל-
יְדֵי-זֶה, לְהִיּוֹת נִזְהָרִים בְּאֵמֶת מִמַּשְׁהוּ
חֶמֶץ בְּפֶסַח, וּלְקִים כָּל הַמְצוֹת הַנוֹרָאוֹת
שֶׁל פֶּסַח, בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, וּבְשִׁמְחָה
נוֹרָאָה וְעֲצוּמָה.

❁ [יב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב מ"ב ❁

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקון הברית')

וְתַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֵׁי פֶסַח תְּמִיד, וְתַעֲזֹר
לָנוּ תְּמִיד, לְסַפֵּר וּלְשׁוּחַ
בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ וְתוֹרַתְךָ הָאֱמִתִּית, וְנִזְכָּה
לְדַבֵּר וּלְגַלוֹת תְּמִיד תּוֹרַת אֱמֶת, וַיְקִים בָּנוּ
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "תּוֹרַת אֱמֶת הִיְתָה
בְּפִיהוּ".

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתַעֲזָרְנוּ
מְהֵרָה, לְהַעֲבִיר הַחֲשֵׁךְ שְׁכֶסֶה
פָּנֵי תְהוֹם, וּלְהָאִיר אוֹר-הָאֱמֶת בְּעוֹלָם,
עַד שִׁיְהִיָּה נֶחֱשָׁב כְּאִלוּ בְּרָאנוּ אֶת
הָעוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַשֵּׁם פֶּה לְאֵלִים, תֵּן
לָנוּ פֶּה לְשׁוּחַ בְּתוֹרַתְךָ
וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הָאֱמִתִּיּוֹת תְּמִיד, "לְמַעַן יִדְעוּ
דוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יוֹלְדוּ, יִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ
לְבִנְיָהֶם".

וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְבִנְיָנוּ, וּלְבִנֵי בְנֵינוּ,
וּלְכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתֵם, אֶת
כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה
עִמָּנוּ מִיּוֹם יְצִיאַת מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבִנְיָךְ וּלְבִנֵי
בְּנִיךְ".

מִלֵּא רַחֲמִים, זַכְּנוּ אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל
יִשְׂרָאֵל לְאוֹר הָעֵינַיִם הָאֱמִתִּיִּים,
לְהַסְתַּכֵּל וּלְרְאוֹת הָאֱמֶת תְּמִיד, וְנִבְיט
וְנִרְאָה נִפְלְאוֹת יְהוָה תְּמִיד בְּאֱמֶת.

גַּל עֵינַי וְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנִבְיט נִפְלְאוֹת
מִתּוֹרַתְךָ אֲשֶׁר גָּלִיתָ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ-
הָאֱמִתִּיִּים, אֲשֶׁר אֶתָּה לְבַד יוֹדַע נִפְלְאוֹת
תּוֹרַתְךָ שֶׁגָּלוּ בְּעוֹלָם.

וְעַל-יְדֵי אוֹר הָעֵינַיִם, יַעֲלוּ כָּל
הַבְּקָשׁוֹת וְהַתַּחֲנוּת אֲשֶׁר אָנוּ
מִתְפַּלְלִים אֶל הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תַּעֲזָרְךָ הַגָּאֻלָּה הַתְּלוּיָה בְּלִב, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב: "כִּי יוֹם נָקַם בְּלִבִּי, וּשְׁנַת גְּאוּלֵי
בָּאָה".

וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּבַטֵּל מֵאִתָּנוּ שְׂאוֹר וְחֶמֶץ
שֶׁל "יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע"
שֶׁנִּשְׂאָר לָנוּ מִנְּעוּרֵנוּ.

אֲשֶׁר זֶה הַשְּׂאֵר וְהַחֶמֶץ שְׁבֵלֵב, הוּא
הַמְּסִית אֶת הָאָדָם לְהִרְהוֹר אַחַר
תְּלִמְיֵדֵי-חֲכָמִים שֶׁבְּדוֹר וְלוֹמַר: 'זֶה נָאָה
וְזֶה לֹא נָאָה'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה חֵלֵק לְבָנוּ, וְנַעֲלָמוּ מֵאִתָּנוּ
הַשְּׂבָעִים-וְשָׁנִים צְדִיקִים
שֶׁבְּדוֹרֵנוּ, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים בְּכַרוֹר אֶחָד
מֵהֶם.

רחם עלינו למענך, ותסיר ותבער
ותבטל מאתנו השאר והחמץ
שבלב.

עד שנזכה להאמין בכל הצדיקים,
ולבלי להרהר אחריהם כלל, ולא
לעשות שום חלוק ביניהם כלל, רק כלם
יהיו נאים ואהובים ויקרים בעינינו מאד
מאד.

ועל-ידי-זה נזכה, שיתלהב לבנו
בלמוד-התורה בשלהובין-
דרחימותא, ו"מים רבים" שהם 'אהבות
ויראות חיצוניות', "לא יוכלו לכבות את
האהבה, ונהרות לא ישטפוה".

❁ [יג] תפלות-ותחנונים ח"א לה ❁
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רא, בפסח צועקין בהתפלה)

רבנו של עולם, זפני לקבל קדשת חג
הפסח בזמנו פראוי בשלמות,
ותעזרנו לקים כל המצוות הנוהגות
בפסח בשלמות.

ונזכה להתפלל בפסח, בכונה גדולה
ובקול גדול. ותשמרנו מאסור
אכילת חמץ אפלו במשהו, בכל ימי
הפסח הקדושים. ותזכנו לקים מצוות
אכילת מצה בפסח, בקדשה גדולה.

ותעזרנו לפזר מעות הרבה לצדקה
לעניים קדם פסח, ובפרט על
מצות לעניים, ותקיים בנו מקרא שכתוב:
"וצדקה תציל ממות".

ותצילנו מאסור אכילת חמץ בפסח,
שאז אכילת חמץ הוא
מסטרא-דמותא. ותזכנו לאכילת מצה
בפסח, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך קדשה
גדולה על אכילתנו בכל ימות השנה,
שנזכה לקבל חיות-דקדשה על-ידי
אכילתנו.

❁ [יד] תפלות-הבקר ז ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' נטילת-ידיים-שחרית ב; הבנויה
על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רג, 'דע שכל מיני צער')

רבנו של עולם, זפני לזכרון דקדשה,
שאזכה לזכר דברי תורתך תמיד,
ולא ישכחו ממני. ויקוים בי מקרא
שכתוב: "לא ימוש מפיה ומפי זרעך
ומפי זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד
עולם".

ואזכה לזכר את יום צאתנו ממצרים,
לזכר יציאת-מצרים תמיד בכל
יום, ולהאמין באמת בכל הנסים
והנפלאות שעשית עמנו בשעת יציאת-
מצרים, ולקיים מקרא שכתוב: "למען
תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי
חיך".

ועזרנו, שאהיה נזהר ממהו חמץ כל
ימי הפסח, ועל-ידי-זה אזכה
להנצל ממחין-דקטנות, שמהם נמשך כל
הדינים וכל הצרות חסו-שלום.

ואזכה לבטל הטבע לגמרי, ולהמשיך
השגחה שלמה שהוא נמשך
ממחין-דגדלות דקדשה.

וְאֹזְכָה ל'אכילת מצה' בימי חג הפסח.
 ועל-ידי 'אכילת מצה', אֹזְכָה
 ל'דעת', בחינת 'השגחה', שאֲמִין
 בַּאֲמַת שְׁאִין שׁוּם דְּרֶךְ-הַטֵּבֵע כָּלֵל, רק
 הַכֵּל נַעֲשֶׂה בְּהַשְׁגַּחְתָּךְ. וּלְבַטֵּל כָּל
 הַקְּשִׁיּוֹת וְכֹל הַכְּפִירוֹת שְׁנוּפְלִין עַל
 הָאָדָם, עַל הַנְּהַגוֹת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ. רק
 אֲמִין שֶׁהַכֵּל לְטוֹבָה, וְכֹל-זֶה אֹזְכָה עַל-
 יְדֵי אֲכִילַת מִצֵּה בְּקִדְשָׁה.

וְלִזְבוֹת עַל-יְדֵי 'אכילת מצה'
 לְהַתְּגַלוֹת-אֱלֹהוֹת, לְרֹאוֹת
 וְלִידַע שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגַּחְתָּךְ תִּתְבָּרֵךְ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵי לְזַרְיּוֹת דְּקִדְשָׁה,
 שֶׁלֹּא אֶתְעַצֵּל חֲסִי-וְשָׁלוֹם בְּשׁוּם
 דְּבַר מִצְוָה, רק אַעֲשֶׂה כֹּל דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ
 וּמִצְוֹתֶיךָ בְּזַרְיּוֹת.

וְלֹא אֶסְתַּכַּל כָּלֵל לְהַכִּין לִי פְּרֻנְסָה
 וְלַעֲשׂוֹת לִי אֵיזָה מַעֲמַד פְּרֻנְסָה,
 רק אֹזְכָה לְהֶאֱמִין שְׁאַתָּה תְּפַרְנְסֵנִי,
 ו"הָאֱלֹהִים הִרְעָה אֹתִי מֵעוֹדִי" לֹא
 יַעֲזֹבֵנִי.

וְאֹזְכָה עַל-יְדֵי הַזְּרִיזוֹת, לְהַחֲיֹת אֶת
 מַחֵי וְנִשְׁמָתִי, וְלִמְעַט בְּשִׁנָּה
 שֶׁהוּא עַל-יְדֵי עֲצָלוֹת.

רק אֲזַדְרִז בְּעִבּוּדְתָךְ תָּמִיד. וְכֹל מֵה
 שְׁאוּכַל לְחַטֵּף תּוֹרָה וְאֵיזָה מִצְוָה,
 אֹזְכָה לַעֲשׂוֹתָהּ תַּכְּף בְּלִי שׁוּם דְּחוּי
 וְעֲצָלוֹת כָּלֵל.

וְאִדַּע פִּי אִין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, כִּי עַקֵּר
 הַשְׁגַּחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ הוּא, עַל-
 יְדֵי שְׂיוּדְעִין שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ הוּא לְמַעַלָּה

מֵהַזְּמַן וּמֵהַמְּקוֹם, וְהוּא מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל
 הָעוֹלָם בְּהַשְׁגַּחְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין שׁוּם דְּרֶךְ-
 הַטֵּבֵע כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֹזְכָה לְקִיּוּם
 הַדַּעַת וְהַמַּח.

וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה שְׁאֲמִין בְּכֹל זֶה,
 אֹזְכָה שְׁתַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים
 וּנְפִלְאוֹת שֶׁלֹּא כְּדְרֶךְ-הַטֵּבֵע כָּלֵל,
 וְלְהַמְּשִׁיךְ הַשְׁגַּחְתָּךְ הַשְּׁלֵמָה מִבְּחִינַת
 עֲלֵמָא-דְּאֵתִי. וְאִדַּע שְׁגָם הַטֵּבֵע הוּא עַל-
 יְדֵי הַשְׁגַּחָה.

וְאֲמִין בְּכֹל הַנְּסִים שְׁעֲשִׂיתָ לָנוּ
 וְלְאֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה,
 וְכֹל הַנְּסִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְאֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם
 יִצְחָק וְיַעֲקֹב, לְהֶאֱמִין בְּכֹלֵם בַּאֲמַת,
 וְלִזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתֵנוּ מִמִּצְרַיִם בְּכֹל יוֹם
 וַיּוֹם, כְּדֵי לְגַלוֹת וּלְהַאִיר לְמוֹחַנּוּ שֶׁהַכֵּל
 בְּהַשְׁגַּחְתָּךְ.

וְאֹזְכָה לְקַבֵּל עָלַי קְדֻשַׁת שַׁבַּת הַגְּדוֹל
 קִדְּם חַג הַפֶּסַח, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 תַּעֲשֶׂה סוּף וְקֶץ לְכֹל צְרוּתֵינוּ, וְלִכְלוֹת
 וְלְהַכְּנִיעַ כָּל הָעֶכָו"ם הַמְּעִיקִים וּמְצִירִים
 לָנוּ, וְתַעֲשֶׂה מֵהֶם סוּף וְקֶץ, וַיִּפְּלוּ וְלֹא
 יִקּוּמוּ.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
 שְׁתַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים וּנְפִלְאוֹת,
 וְתַקִּים "כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ
 נְפִלְאוֹת".

וְתִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל מְזִיקֵי עֲלֵמָא, שֶׁלֹּא
 יְהִיָּה לָהֶם שׁוּם פֶּחַ לְהַזִּיק
 לָנוּ, הֵן בְּגוּף הֵן בְּנַפְשׁ. וְתִצְלִלְנוּ מִכָּל
 מִינֵי חֲשָׁךְ, וְתִאִיר עֲלֵינוּ מְאוֹרֶךְ הַקְּדוּשָׁה,

שְׁמַמְנוּ נַמְשֶׁךְ כָּל הָאוֹרוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחַ חַיִּיּוֹת.

וְאַזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשֵׁת לַיִל פֶּסַח
עַל כָּל הַשָּׁנָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
נִהְיָה נִשְׁמָרִים מִכָּל מִינֵי חֲשָׁךְ וּמִזִּיקֵי
עֲלָמָא, וּמִכָּל מִינֵי יִסּוּרִים וְדִינִים, אֲשֶׁר
הִתְגַּבְּרוּ עָלֵינוּ עַל-יְדֵי חַטָּאתֵינוּ וְעֹנֵתֵינוּ.

רַק תֹּאִיר עָלֵינוּ בְּאוֹרֶךְ הָאֵין-סוּף,
וַיִּקְוִים בָּנוּ מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "כִּי אֵתָה
תֹּאִיר גְּרִי, יְהוָה אֱלֹהֵי יִגִּיהַ חֲשָׁכִי",
"וְתֹאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֵׁכֶת לַיְלָה", וְתִשְׁגִּיחַ
עָלֵינוּ בְּהַשְׁגָּחָתְךָ, וְתִבְטַל כָּל הַהִזְקוֹת וְכָל
הַדִּינִין, מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוֹד יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם.

וְתוֹכְנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שְׁנֹזְכָה לְבַעַר
אֶת הַחֲמִץ מִרְשׁוֹתֵנוּ וּמִגְבוּלוֹנוּ,
בְּכָל עָרֵב פֶּסַח, עַל-יְדֵי שְׂרַפַת הַחֲמִץ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, שְׁתִּבְטַל כָּל
הָעֲפוּ"ם וְהַרְשָׁעִים מִן
הָעוֹלָם, וְתִקְיָם: "כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ
תֹּאכְלֵם".

וְתִכְנִיעַ וְתִבְטַל הַמְּאוֹרֵי-אֵשׁ, וְתִגְלֶה
וְתִגְדַּל קִדְשֵׁת הַמְּאוֹרֵי-אוֹר,
שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים-הָאֱמִתִּיִּים, שֶׁהֵם מְגִלִּין
הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וּמִבְטָלִין
וּמִכְנִיעִין כָּל הַדִּינִין שְׁנִמְשָׁכִין מִמְּאוֹרֵי-
אֵשׁ שְׁנִמְשָׁכִין מִן הַטֶּבַע.

כִּי כָּבֵר הוֹדַעְתָּנוּ עַל-יְדֵי הַצְּדִיקֵי אָמֶת:
שְׁעָקָר כַּח הַטֶּבַע נִמְשָׁךְ מֵאֵשׁ, כִּי
אֵשׁ הוּא תִקְףָה הַדִּינִין.

וּמָה שְׂאָדָם תּוֹלָה הַכֹּל חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
בְּדֶרֶךְ-הַטֶּבַע, וְאוֹמֵר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
"כַּחֲסֵי וְעֲצָם יְדֵי", הוּא נִמְשָׁךְ מִכַּח הָאֵשׁ,
שְׁעָקָר בְּרִיתוֹ הוּא בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ
עַל-יְדֵי אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ
רְבוֹתֵינוּ-זְכוֹרֵנוּם-לְבִרְכָה, וְעַל-כֵּן מִשָּׁם
עָקָר כַּח הַטֶּבַע.

אַבֵּל בְּאַמֶּת, גַּם הַטֶּבַע בְּעֲצָמָה הוּא
עַל-יְדֵי הַשְּׁגָחָתְךָ הַטּוֹבָה. וְהַעָקָר
שְׁנֹזְכָה לְהַכְלִיל הַטֶּבַע בְּהַשְּׁגָחָתְךָ, וְעַל-
יְדֵי-זֶה יְהִיָה נִכְלָל הָאֵשׁ בְּקִדְשָׁה.

וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת בְּחַמִּימוֹת
אֵשׁ הַקְּדוּשָׁה, הָאוֹכֵלֶת וְשׁוֹרְפַת
כָּל מִינֵי אֵשׁ דְּקִלְפָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבְּטְלוּ
וַיִּפְלוּ כָּל הָעֲפוּ"ם וְהַרְשָׁעִים.

וְנִזְכָּה לְהַבְדִּיל בְּכָל מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ
וּלְבָרֵךְ עַל הָאֵשׁ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה
נִזְכָּה לְבָרֵךְ הַטּוֹב מֵהָאֵשׁ, וַיְהִיָה נִכְלָל
הָאֵשׁ בְּקִדְשָׁה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְבְּטַל כָּל הַדִּינִין
וְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְכָל
הָעֲפוּ"ם, וַיִּקְיָם בָּהֶם: "כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ
וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם". וַיִּקְיָם: "וַיְהִיָה בֵּית יַעֲקֹב
לְאֵשׁ, וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה, וּבֵית עֲשׂוֹ
לְקֵשׁ", שְׁעַל-יְדֵי אֵשׁ דְּקִדְשָׁה יִתְבְּטְלוּ
וַיִּשְׂרְפוּ.

וְכַל-זֶה נִזְכָּה עַל-יְדֵי 'בַּעוֹר חֲמִץ' בְּכָל
עָרֵב פֶּסַח. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה
לְ'אֲכִילַת מִצָּה' בְּקִדְשָׁה, לְגַלּוֹת
הַהַשְּׁגָחָה.

וּכְמוֹ שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים: "מִצָּה זוֹ שְׁאֵנוּ אוֹכְלִין, עַל שְׁלֵא הִסְפִּיק בְּצַקֶּם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ, עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּגְאָלָם".

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאֵי-אֶפְשָׁר לְבַשְׂר־וָדָם לְהִיּוֹת נֹזֵהר בְּאַמַּת מִמְּשֵׁהוּ חֲמִץ בִּימֵי הַפֶּסַח, רַק בַּחֲסִדֶיךָ הַרְבִּים אַתָּה תִּשְׁמְרֵם בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׂאִזְכָּה לְהִזְהַר וּלְהִשְׁמַר מִמְּשֵׁהוּ חֲמִץ כָּל יְמֵי הַפֶּסַח.

וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין, שְׁעַל-יְדֵי שְׁאֵנוּ נֹזֵהרִין מֵאֲכִילַת חֲמִץ, נֹזְכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְבַטֵּל הַטֶּבַע לְגַמְרֵי, וּלְבַטֵּל מֵעֲלִינוּ כָּל הַדִּינִים וְהִיסוּרִים.

וְנֹזְכָה לְאֲכִילַת מִצָּה בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נֹזְכָה לְדַעַת אֲמַתִּי, וּלְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂגָחָה שְׁלֵמָה עֲלִינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

עַד שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילַת מִצָּה בְּשַׁבַּעַת יְמֵי הַפֶּסַח, יִהְיֶה נִמְשָׁךְ קִדְשָׁת יִצִּיאַת-מִצְרַיִם עֲלִינוּ בְּכָל שָׁנָה.

עַד שְׂתִתְגַּלֶּה הַהַשְּׂגָחָה, עַד שְׁנִדַּע שְׂגָם הַטֶּבַע הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׂגָחָתְךָ הַטּוֹבָה, וְאִין שׁוּם דְּרֶךְ-הַטֶּבַע כָּלֵל בְּלִי הַשְּׂגָחָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִכְנַע וְנִתְבַּטֵּל 'חֲכַמַת-הַטֶּבַע', שְׂמִשָּׁם אַחֲזִיזַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַעֲכוּ"ם, וַיִּבְשׂוּ וַיִּבְהָלוּ כָּל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים.

וְנֹזְכָה לְנִסִּים, וּלְהֶאֱמִין בְּנִסֵּיךָ הַקְּדוֹשִׁים בִּיִצִּיאַת-מִצְרַיִם וּבְקִרְיַעַת יַם-סוּף, שֶׁהַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי שְׂנִתְגַּלָּה יְחִוּדְךָ וְאַחֲדוּתְךָ בְּעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְּׂגָחָה בְּלִי שׁוּם דְּרֶךְ-הַטֶּבַע כָּלֵל.

עַד שְׂאֲחַר פֶּסַח נּוֹכַל לְאָכַל אֶפְלוֹ חֲמִץ, כִּי נִתְגַּלָּה, שֶׁהַטֶּבַע' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֲמִץ' הַכֹּל בְּהַשְּׂגָחָתְךָ לְבַד.

כִּי זֶה עֵקֶר הַדַּעַת, שְׁעַל-יְדֵי הַדַּעַת מְבַטְלִין כָּל הִיסוּרִים וְהַדִּינִין, וּמְכַנְיַעִים אֶת כָּל הַרְשָׁעִים וְהַעֲכוּ"ם הַמוֹשְׁלִים עֲלִינוּ.

וְתוֹרִיד הַשְּׁנִי דְמַעוֹת לַיָּם הַגְּדוֹל, וְתַעֲשֶׂה סוּף וְקָץ מִכָּל הַעֲכוּ"ם. וְתַעֲשֶׂה עִמָּנוּ נִסִּים לְטוֹבָה, "וְנוֹדָה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ", שִׁיר שֶׁל הַשְּׂגָחָה, שִׁיר שֶׁל נִפְלְאוֹת וְנִסִּים, "מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ".

וְנֹזְכָה לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע כּוֹסוֹת בְּלִיל פֶּסַח בְּקִדְשָׁהּ וּטְהָרָהּ, וַיִּתְרוּמָם דַּעַתֵנוּ בְּקִדְשָׁהּ, עַד שֶׁנֹּזְכָה לְצֵאת מִכַּסְּיִלוֹת דַּעַת, מֵעַנְיּוֹת הַדַּעַת.

וְנֹזְכָה עַל-יְדֵי שְׂתִיתֵנוּ בְּקִדְשָׁהּ, לְסַפֵּר וּלְשׁוּחַ בִּיִצִּיאַת מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וּלְקַיֵּם: "לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יִצִּיאַתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ", וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, עַל נִסֵּיךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ שְׁעִשִׂיתָ עִמָּנוּ, וְאֲשֶׁר אַתָּה עֹתִיד לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ.

וּנְזֻכָּה עַל-יְדֵי שְׁתֵּית אַרְבַּע כּוֹסוֹת,
לְבַטֵּל הַשְּׁנָה וְהַעֲדָר הַדַּעַת
מֵאֲתָנּוּ, וּלְבַטֵּל הָעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, מֵעֲלִינוּ וּמֵעַל כָּל
עַמֻּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

וּנְזֻכָּה לְ"יֵין הַמְּשַׁמַּח אֱלֹהִים
וְאֲנָשִׁים", וּלְדַבֵּר דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת הַנִּמְשָׁכִין
מֵהַדַּעַת דְּקִדְשָׁה, וּלְגַלוֹת הַשְּׁגָחַתְךָ עֲלִינוּ,
וּלְבַטֵּל הַחֶשֶׁךְ, וּנְזֻכָּה לְאוֹר, וְ"לִילָה כִּיּוֹם
תָּאִיר", וְתַמְלֵא פְּגִימַת הַלְּבָנָה, "וַיְהִי
אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֶמְהָ", וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִתְבַטֵּל כָּל הָעֲנִיּוֹת וְהַחֶסֶר מֵאֲתָנּוּ.

וַיִּתְרוּמָם דַּעַתְנוּ מְאֹד, עַד שֶׁנְּזַכָּה
לְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים,
וַיְקוּיִם בָּנוּ מִקְרָא שְׁכַתוּב: "וַחֲכַךְ כִּיֵּין
הַטּוֹב, הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישָׁרִים, דּוֹבֵב
שְׁפָתַי יִשְׁנִים", שְׁאַפְתַּח אֶת פִּי בְּקִדְשָׁה,
וּלְזַמֵּר וּלְהַדוֹת וּלְשַׁבַּח אוֹתְךָ בְּכָל עֵת
סְלָה.

וַיִּתְנַלָּה הַהַשְּׁגָחָה בְּיֹתֵר בְּכָל עֵת,
וַיִּתְבַטֵּלוּ כָּל הָאַרְבַּע מַלְכוּיֹת
דִּסְטְרָא-אַחְרָא, עַל-יְדֵי שְׁתֵּית אַרְבַּע
כּוֹסוֹת בְּלֵיל פֶּסַח, וַיְהִי נִכְנָעִין כָּל
הָעַכּוּ"ם לְפָנַי עַמֻּךְ הַקְּדוּשׁ, וַיִּתְבַטֵּל
הַגָּלוֹת שֶׁל הָאַרְבַּע מַלְכוּיֹת, עַל-יְדֵי
קִדְשַׁת הָאַרְבַּע כּוֹסוֹת.

וְאַזְכָּה לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר בִּיציאת-מִצְרַיִם
כָּל הַיָּמִים, וּלְקַיֵּם מִקְרָא
שְׁכַתוּב: "לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ".

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּלוּ כָּל הָאַרְבַּע
מַלְכוּיֹת וְכָל הָעַכּוּ"ם
וְהַקְּלָפוֹת מִן הָעוֹלָם. וַיִּתְנַהֵּג גַּם עִתָּה
בְּגָלוֹת, הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַשְּׁגָחַתְךָ לְבַד.

וְתַבַּטֵּל הַטָּבַע לְגַמְרִי, כְּמוֹ שֶׁבַטְלָתָ
וְשִׁדְדָתָ הַמַּעֲרָכוֹת שֶׁל דֶּרֶךְ-
הַטָּבַע בָּעֵת יְציאת-מִצְרַיִם, כֵּן גַּם עִתָּה
תְּבַטֵּל וְתִשְׁבֵּר כָּל הָעַכּוּ"ם וְהַקְּלָפוֹת.

וְתִסֵּיר וְתַבַּטֵּל כָּל הַדֵּינִין מֵעֲלִינוּ וּמֵעַל
כָּל עַמֻּךְ יִשְׂרָאֵל, "וַיִּדְעוּ הַכֹּל
כִּי אַתָּה הוּא יְהוָה לְבַדְךָ עֲלִיוֹן עַל כָּל
הָאָרֶץ", וְתַמְלֵא עֲלִינוּ רַחֲמִים, כִּי אַתָּה
הוּא בַּעַל הַרְחָמִים.

וְתִזְכֹּר אֶת עַמֻּךְ יִשְׂרָאֵל הַשְּׁרוּיִין בֵּין
הָעַכּוּ"ם, וְתוֹרִיד שְׁתֵּי דְמַעוֹת
בְּיָם הַגָּדוֹל, וְקוֹלְךָ הַקְּדוּשׁ יְהִי נִשְׁמַע
מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְתַעֲשֶׂה קֶץ וְסוּף
מִכָּל הָעַכּוּ"ם.

וַיִּתְנַדְּלֵל שְׁמֵךְ עַל-יְדֵי עַמֻּךְ יִשְׂרָאֵל
הַקְּדוּשִׁים, וַיִּקְבְּלוּ כָּלָם אֶת
עוֹל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם בְּאַהֲבָה, וְתַמְלֵךְ
עֲלֵיהֶם לְעוֹלָם וָעַד, אָמֵן.

סְפִירַת הָעֶמֶר

⊙ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א י ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א י, ז'א"ה)
הַמְּשַׁפְּטִים - הַמְּחַאֵת כּוֹף וְרַקוּדִין)

וּזְכַנֵּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַיֵּם מִצְוֹת
סְפִירַת הָעֶמֶר, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהָרָה,

ובלב טוב, ובשמחה גדולה, עם כל פְּרִטְיָה וּדְקֻדְקִיָּה וְכוֹנוֹתֶיהָ וְתִרְיָג מְצוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה - לְהַכְנִיעַ, וּלְשַׁבֵּר, וּלְעַקֵּר, וּלְבַטֵּל, 'קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְלָק', מִן הָעוֹלָם.

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"א לו ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב עג, 'תהלים מסגל לתשובה')

מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, מַה נָּשִׁיב לַיהוָה כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלֵינוּ. וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים גְּלִיתָ לָנוּ: "אֲשֶׁר עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים זוֹכִין לְתִשׁוּבָה", כִּי חֲפֵץ חֶסֶד אַתָּה, וְרוּצָה אַתָּה בְּתִשׁוּבַתְּם שֶׁל רְשָׁעִים, וְאֵין אַתָּה חֲפֵץ בְּמִיתַתְּם.

עַל-כֵּן הִקְדַּמְתָּ תְּרוּפָה לְמַכּוֹתֵנוּ, וְחוֹנֵנֶת אוֹתָנוּ בְּסִפּוֹר תְּהִלִּים הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, הַפּוֹתַח לָנוּ כָּל שְׁעֵי רַחֲמִים, כָּל שְׁעֵי הַתִּשׁוּבָה, שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעֵרֵי-תִשׁוּבָה, כְּנֶגֶד חֲמִשִּׁים שְׁעֵרֵי-בִינָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנוּ לַהֲיוֹת רְגִיל מְאֹד בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, בְּכוֹנֶה גְּדוּלָּה, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלָא, בְּכוֹנֵת הַלֵּב בְּאַמֶּת, עַד שְׁאֲזָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְהַרְגִּישׁ כְּאִב עוֹנוֹתִי, וּלְשׁוּב עֲלֵיהֶם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

מְלֵא רַחֲמִים, זַכְּנוּ לְצִאת מ'גְּלוּת-מִצְרַיִם, וּמְכַל הַגְּלוּת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ

וְהַגּוֹף, אֲשֶׁר כָּלֵם מְכַנִּים בְּשֵׁם 'גְּלוּת-מִצְרַיִם'.

זַכְּנוּ, שְׁאֲזָכָה לְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ וּלְגַלּוֹת כָּל הָאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שְׁעֵרֵי-תִשׁוּבָה, עַל-יְדֵי 'אֲמִירַת תְּהִלִּים' הַכּוֹלֵל אֶת כָּל "שְׁמוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה", שֵׁשׁ בָּהֶם אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה אוֹתִיוֹת, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שְׁעֵרֵי-תִשׁוּבָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוֹצִיאֵנִי, מֵאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שְׁעֵרֵי-טְמֵאָה, וְתַכְנִיסֵנִי בְּתוֹךְ אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שְׁעֵרֵי-קִדְשָׁה.

וְתוֹצִיאֵנִי מִמִּצְרַיִם-הַגְּרוֹן, שְׁלֵא יִהְיֶה "נַחַר גְּרוֹנִי", כִּי כָּבֵד קִרְאתֶיךָ מִמִּצְרַיִם-הַגְּרוֹן הַרְבֵּה.

הוֹצִיאֵנִי לְמִרְחָב, וְזַכְּנוּ וְהַעֲלֵנִי מִבְּחִינַת 'אַרְצַן מִצְרַיִם', מִמִּצְרַיִם-הַגְּרוֹן, עַד שְׁאֲזָכָה לְהִרְחִיב פִּי, וְאַתָּה תְּמַלֵּאֵהוּ בְּכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, בְּאַפֵּן שְׁאֲזָכָה לְהִתְקַרֵּב וּלְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת בְּכָל לֵב בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמָמוֹן.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, "זְכוּר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחִסְדֶּיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הִמָּה". זְכוּר נָא הַחֶסֶד הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִמִּצְרַיִם "בְּכַח גְּדוּל וּבְיַד חֲזָקָה", וְגִלִּיתָ לָנוּ אֲמִתַּת אֲמוּנַת אֱלֹהוֹתֶךָ בְּאוֹר גְּדוּל וּנְפִלָא וְנִעְרָב, וְעָשִׂיתָ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, כְּדֵי לְגַלּוֹת אֱלֹהוֹתֶךָ וְאַחֲדוּתֶךָ וּמְשַׁלְתֶּךָ אֲשֶׁר בְּכָל מְשָׁלָה.

וּמֵאֵז קִרְבַּת אוֹתָנוּ לָךְ לְעַם קְדוֹשׁ,
וְהוֹצֵאת אוֹתָנוּ מֵאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה
שַׁעֲרֵי-טְמֵאָה, וְהִכְנַסְתָּ אוֹתָנוּ אֲרָבַעִים-
וְתִשְׁעָה שַׁעֲרֵי-קְדוּשָׁה.

שְׁהֵם אֲרָבַעִים-וְתִשְׁעָה שַׁעֲרֵי-תְשׁוּבָה,
הַכְּלוּלִים בְּאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה
אוֹתוֹת שֵׁשׁ בְּשֵׁמוֹת שְׁבִטֵי יְהוָה.

וּבִרְחֻמֶיךָ הָרַבִּים צוִית אוֹתָנוּ לְסַפֵּר
כְּנֶגֶד זֶה, אֲרָבַעִים-וְתִשְׁעָה
יְמֵי הַסְּפִירָה, כְּדֵי לְטַהֵר נַפְשׁוֹת עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל מִזֵּה־מָתָם.

לְמַעַן נִזְכָּה עַל-יְדֵי מִצּוֹת סְפִירַת
הָעֶמֶר, לְצֵאת מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה,
לְצֵאת מֵאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שַׁעֲרֵי-טְמֵאָה,
וּלְכַנֵּס בְּאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שַׁעֲרֵי-קְדוּשָׁה.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵלֵא רַחֲמִים, זַכְּנוּ
בַּחֲסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים, לְקַיֵּם מִצְּוֹת
סְפִירַת הָעֶמֶר בְּזַמְנֵנוּ, בְּקְדוּשָׁה גְּדוּלָּה,
וּבְהִתְעוֹרְרוֹת נִפְלָא וְנוֹרָא.

שְׁנִזְכָּכָה לְהִתְעוֹרֵר עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת מִצְּוָה
נוֹרָאָה הַזֹּאת, לְשׁוּב אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת, וּלְצֵאת מִכָּל טְמְאוֹתֵינוּ, לְבַעַר
מִקְרַבְּנוּ כָּל מִיְּנֵי טְמְאוֹת וְזֵה־מּוֹת שֶׁנִּדְּבַק
בָּנוּ עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
הוֹשִׁיעֵנו בְּכָל מִיְּנֵי יְשׁוּעוֹת, כִּי
אַתָּה יוֹדֵעַ הַכַּח שֶׁל כָּל מִצְּוָה וּמִצְּוָה,
כַּמָּה גְּדוּל כַּחַה לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמְּקוֹמוֹת
שֶׁנִּפְלְנוּ לָשֵׁם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים וּלְקַרְבְּנוּ
אֵלֶיךָ.

וּבִפְרָט מִצְּוָה הַזֹּאת שֶׁל סְפִירַת הָעֶמֶר,
שֶׁהִיא הַכְּנָה לְקַבְּלַת-הַתּוֹרָה,
שֶׁהִיא תַּחֲלַת הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבַשְׁמִים.

אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ מִצְּוָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת,
כְּדֵי לְצֵאת מֵאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה
שַׁעֲרֵי-טְמֵאָה, וּלְכַנֵּס לְאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה
שַׁעֲרֵי-הַקְּדוּשָׁה.

וּכְנִי בְּמִקּוֹם שָׂאֲנִי שָׁם עַכְשָׁיו, שְׂאֲזוּכָה
לְקַיֵּם מִצְּוָה הַזֹּאת בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת הָאֲפֹשְׁרִי לְאִישׁ כְּעַרְכִּי לְקַיֵּם
מִצְּוָה הַזֹּאת.

וְאַתָּה תִּמְלֵא רַחֲמִים עָלַי, וְתַעֲזְרֵנִי
וְתוֹשִׁיעֵנִי עַל-יְדֵי-זֶה, וְתוֹצִיאֲנִי
מִהֲרָה מִטְּמֵאָה לְטַהֲרָה, מִחַל לְקְדוּשָׁה,
מִיְּגוֹן לְשִׁמְחָה, מִשְׁעַבּוּד לְגִאֲלָה,
וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוּל.

עַד אֲשֶׁר נִזְכָּכָה בַּחֲג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוּשׁ,
בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים, שְׂאֵתָה תָּשׁוּב
אֵלֵינוּ, וְתַפְתַּח לָנוּ שַׁעַר הַחֲמִשִּׁים
הַקְּדוּשׁ, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רַחֲמִים גְּדוּלִים
וְחֶסֶד עֲלִיוֹן מִשָּׁם, בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּכָה לְתַקֵּן
הַכָּל וּלְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת תָּמִיד.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, צוֹפֵה וּמַבִּיט עַד סוֹף
כָּל הַדּוֹרוֹת, חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת
לְבַל יִדַּח מִמְּךָ גְּדוּחַ, אַתָּה יוֹדֵעַ תַּקְּףָה
מְרִירוֹת הַגְּלוּת הָאַחֲרוֹן הַזֶּה לְהִיכָן נִפְלְנוּ
וְיִרְדְּנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אֲשֶׁר יְרִידַתֵּינוּ
עֲמָקָה יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שַׁעֲרֵי-
טְמֵאָה.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים נֹאמַר עָלֵינוּ עַל
עַתְצָרָה הַזֹּאת:
"וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מִנַּחֵם לָהּ. כִּי טַבְעֵנוּ
בֵּיוֹן מְצוּלָה וְאֵין מַעֲמֵד, בָּאֲנוּ בַּמַּעֲמָקִי
מִים וְשִׁבְלַת שְׁטַפְתָּנוּ. הִבֵּט יָמִין וַיִּרְאֶה
וְאֵין לִי מַכִּיר, אָבֵד מְנוּס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ
לְנַפְשִׁי".

חֲזַרְתִּי עַל כָּל הַצְּדָדִים, וַיִּשׁוּעָה רַחֲמֶיךָ
מִמֶּנִּי, וּמָה אֹמַר וְעוֹנוֹתַי עָשׂוּ
לִי מַה שֶּׁעָשׂוּ, "לוֹלִי תוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁשְׁעִי, אֲז
אָבַדְתִּי בְּעֵנְיִי. כִּי חֲסִדְךָ גָּדוֹל עָלֵינוּ,
וְהַצֵּלְתָּ נַפְשֵׁנוּ מִשְׂאוֹל תַּחֲתֶיךָ".

כִּי הָאֵף אֲמַנֵּם זֶה הַגְּלוּת הָאֲחֵרוֹן
הַכְּבִיד, כִּי נִפְלָנוּ וַיִּרְדָּנוּ לְמָקוֹם
שֶׁיִּרְדָּנוּ, יוֹתֵר וַיּוֹתֵר מִגְּלוּת-מִצְרַיִם.

אֲבָל זֹאת נַחֲמָתָנוּ בְּעֵנְיֵינוּ, כִּי אִמְרַתְךָ
חִיַּתָּנוּ. כִּי כָּבֵד הִקְדַּמְתָּ תְרוּפָה
לְמַכּוֹתָנוּ, כִּי כָּבֵד נָתַתָּ לָנוּ תוֹרַתְךָ
הַקְּדוּשָׁה, עַל-יַדֵּי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ, אֲשֶׁר
בְּגְלוּת-מִצְרַיִם לֹא זָכִינוּ לָזֶה עֲדִין, וַיִּצְאָנוּ
מִשָּׁם קֵדָם קִבְּלַת-הַתּוֹרָה, פְּעֻבָּדָא דְבֵרַח
מִרְבוּנֵיהּ, שְׁזָה גֵרָם לָנוּ מַה שֶּׁגֵּרָם לָנוּ.

אֲבָל עֲתָה, כָּבֵד הַפְּלֵאָתָה חֲסִדְךָ עִמָּנוּ,
וְנָתַתָּ לָנוּ כָּבֵד תוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה,
עַל-יַדֵּי מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ נֶאֱמַן בֵּיתְךָ, וּכְבֹד
זָכִינוּ שֶׁהָיָה לָנוּ פְּמָה וְכַמָּה צְדִיקִים
גְּדוֹלִים וְנוֹרְאִים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְגַם זָכִינוּ
לְסַפֵּר תְּהִלִּים הַקְּדוּשׁ עַל-יַדֵּי דָוִד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל.

מָלֵא רַחֲמִים, זַפְנֵי לְהַרְבּוֹת בְּאַמִּירַת
תְּהִלִּים, בְּכּוֹנֵנָה גְּדוּלָה
וּבְהַתְעוֹרְרוֹת נִפְלָא בְּלֵב שָׁלֵם.

עַד שְׂאֲזָכָה, שְׁתַּשְׁפִּיעַ עָלַי בְּכָל עַת
הָאָרֶה וּקְדוּשָׁה גְּדוּלָה, מִשְׁעַר-
הַחֲמֻשִּׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
שְׁעָרֵי-קְדוּשָׁה.

בְּאַפֵּן שְׁתּוֹצִיאֵנִי מִהֲרָה מִכָּל הַחֲמֻשִּׁים
שְׁעָרֵי-טְמָאָה, וְתַכְנִיסֵנִי לְכָל
הַחֲמֻשִּׁים שְׁעָרֵי-קְדוּשָׁה, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי
לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ אָבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם, כִּי
לִית אֲתֵר פָּנוּי מִנֶּךָ.

עֲזָרְנוּ נָא מַעֲתָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ יִשׁוּעָה
שְׁלָמָה כְּנֹאָה לָךְ, בְּאַפֵּן שְׂאֲזָכָה
לְהַתְחַדֵּשׁ לְגַמְרֵי, שְׂאֲעֻזְב דְּרַכֵּי הָרַע
וּמַחֲשִׁבוֹתַי הָרַעוֹת לְגַמְרֵי וְלֹא אָשׁוּב עוֹד
לְכַסְלָהּ, "לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ
נָכוֹן חֲדַשׁ בְּקִרְבִּי".

וְאַזְכָּח מִהֲרָה עַל-יַדֵּי אַמִּירַת תְּהִלִּים,
לְבָא וּלְהַגִּיעַ לְהָאוֹת וְהַשְׁעַר שֶׁל
תְּשׁוּבָה הַשִּׁיף לְנַפְשִׁי, כְּפִי שָׂרֵשׁ נִשְׁמַתִּי
בְּאַרְבָּעִים-וְתַשְׁעָה אוֹתִיוֹת שְׁבִטֵי יָהּ.

בְּאַפֵּן שְׂאֲזָכָה לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמַּת וּבְלֵב
שָׁלֵם, וּלְעַבְדְּךָ בְּאַמַּת בִּירְאָה
וּבְאַהֲבָה "בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבב מִרַב כָּל".

"הַשְׁבִּנֵי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי.
הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנִשְׁוֹבָה,
חֲדַשׁ יְמֵינוּ פְּקָדָם". "יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי-
כִּי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי".
אָמֵן וְאָמֵן.

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"א ל ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דסבינא')

וּתְרַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
וּבְחֶסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, וְתוֹשִׁיעֵנו,
שְׁנֹזְכָה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׁלֵש־רִגְלִים
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְכוּת,
בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, וּבְחֻדוּהָ רַבָּה וְעֲצוּמָה
מְאֹד.

וְנִזְכָּה לְכַבֵּד אֶת כָּל הַרְגָלִים וְהַיָּמִים-
טוֹבִים, בְּכָל מִיּוֹי כְבוֹד וְעֹז
וּפְאָר, בְּמֵאכָל וּמִשְׁתֶּה, וּכְסוּת נְקִיָּה,
וּבְשִׁבְתָּהּ מִן הַמְּלָאכָה, וּבְלֵב טוֹב
וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּבְתַפְלָה בְּכוּנָה עֲצוּמָה
וְהַתְעוֹרְרוֹת נִפְלָא, כְּרְאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי
לְהַתְפַּלֵּל וּלְהַתְנַהֵג בְּיוֹם-טוֹב קָדֵשׁ.

וְתִזְכְּנוּ וְתַעֲזְרוּנוּ, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרְבֵּה
בְּכָל הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה. וְנִזְכָּה שִׁיתְקַבֵּץ שְׂמֵחַת כָּל
הַמִּצְוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, לְתוֹךְ הַלֵּב
הַקְּדוּשׁ, שֶׁהֵם הַשְּׁלֵש־רִגְלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִזְכָּה לְשִׂמְחַת יוֹם-טוֹב בְּאַמֶּת כְּרִצוֹנְךָ
הַטוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְשִׂמְחַתְךָ בְּחֻדְךָ".

וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּחֻדוּהָ רַבָּה
וְעֲצוּמָהּ, בְּכָל הַשְּׁלֵש־רִגְלִים,
"נְגִילָה וְנִשְׂמִיחָה בְךָ", אֲשֶׁר בְּחֻרְתָּ בָנוּ
מִכָּל הָעַמִּים וְרוּמְמָתָנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת,
עַד שְׁנֹזְכָה לַעֲלוֹת לְרְאוֹת וּלְרְאוֹת בְּאוֹר
פְּנֵי יְהוָה.

וְתַעֲזְרוּנוּ לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת
בְּכָל רֶגֶל וּרְגֵל, וּבְפֶרֶט
הָאַרְבַּע מִצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רֶגֶל, אֲשֶׁר

❁ כָּלִיּוֹת שְׁלֵשׁ רִגְלִים ❁

❁ [א] לקוטי-תפלות ח"א כט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֶת זְרַעִי וְכָל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִכָּל מִיּוֹי
שְׁכָרוֹת שֶׁל יַיִן, וּשְׂאֵר מִשְׁקִים הַמְשַׁכְּרִין,
וְלֹא אָבוּא לְיַדֵּי שְׁכָרוֹת לְעוֹלָם.

כִּי אַתָּה גְּלִיתָ עַל-יְדֵי חֲכַמֶיךָ הַקְּדוּשִׁים,
גְּדַל הַפְּגָם הַנוֹרָא שֶׁל הַשְּׁכָרוֹת חֹס-
וְשָׁלוֹם.

חוֹם וְחֻנְנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ,
מִשְׁתֵּיהָ מְרַבָּה הַמְּבִיאָה לְיַדֵּי
שְׁכָרוֹת.

וְאַפְלוּ מְעַט הַשְּׁתֵּיהָ הַמְּכַרְחַת בְּשַׁבָּתוֹת
וְיָמִים-טוֹבִים, תִּזְכְּנוּ שְׂתֵּהִיהָ
הַשְּׁתֵּיהָ בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה גְדוֹלָה, וְנִזְכָּה
לְהָרִים אֶת מַחְנוֹ וְדַעַתָּנוּ לְשִׂמְךָ
וְלַעֲבוֹדְתְךָ, עַל-יְדֵי מְעַט הַשְּׁתֵּיהָ בְּיָמִים
הַקְּדוּשִׁים.

וְנִזְכָּה, שְׁלֹא יֵצֵא מִפִּינוּ שׁוֹם דְּבוֹר
שְׁלֹא כְּרִצוֹנְךָ, עַל-יְדֵי שְׂתֵּית
הַיַּיִן אוֹ מִשְׁקָה הַמְשַׁכֵּר, וְלֹא נִדְבֵר אֶז
שׁוֹם דְּבוֹר שְׂאִין צְרִיכִין לְגַלוֹת.

רַק נִזְכָּה לְדַבֵּר בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה
דְּבוּרִים שֶׁהֵם רִצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת,
בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לְכַבֵּ.

וְלֹא נָבוּא לְיַדֵּי שְׁכָרוֹת לְעוֹלָם, וְתַצִּילֵנִי
בְּרַחֲמֶיךָ מִ"יַיִן הַמְשַׁכֵּר", וְתִזְכְּנוּ
לְ"יַיִן הַמְשַׂמַּח אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים".

על ידם מעלין את השכינה, שהיא בחינת
'ארבע', לאור-הפנים.

שָׁהִם: בַּפֶּסַח - 'ארבע כוסות'.
בשבעות - 'קבלת-התורה',
שהוא 'סדר המשנה', שהוא "ארבע
פעמים ביד כל אחד". בסכות - 'ארבע
מינים שבלולב'.

אָנָּה יְהוָה, רַחֵם עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְקִיָּם
בְּאֵמֶת וּבְשִׁלְמוֹת כָּל הַמְצוּוֹת
הַנּוֹרְאוֹת הָאֵלֶּה, בְּמוֹעֵדָם וּבְזַמְנָם, בְּכָל
רֶגֶל וּרְגֵל, עִם כָּל שְׂאֵר הַמְצוּוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת שֶׁבְּכָל רֶגֶל וּרְגֵל.

וְנִזְכָּה לְקִיָּמָם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת,
בְּשִׂמְחָה וּבְחִדּוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה,
וּבִירְאָה וּבְאֵהָבָה, בְּאִפְּן שְׂנֹזֶכָה לְהַעֲלוֹת
אֶת הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה, אֶל אֹרֶה-הַפְּנִיָּם
הַמְּאִיר בְּשֵׁלֶשׁ-רִגְלִים.

וְתִזְכְּנוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ
מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, בְּכָל הַיָּמִים-
טוֹבִים. וְתַחַנְּנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲפִלוּ עַל הָעוֹנוֹת שְׂאִינָם
יְדוּעִים לִי.

רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה יְדַעְתָּ כַּמָּה אָנִי
רְחוֹק מִקְּדֻשַׁת וְשִׂמְחַת יוֹם-טוֹב
הַקְּדוּשׁ. חוֹס וְחָמַל עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְזַכְּנֵנִי בְּחִסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים, שְׂאִזְכָּה לְקַבֵּל
הַיָּמִים-טוֹבִים בְּקִדְשָׁה גְּדוּלָּה וּבְשִׂמְחָה
רַבָּה.

עַד שְׂאִזְכָּה עַל-יְדֵי קִדְשַׁת וְשִׂמְחַת יוֹם-
טוֹב, לְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת דְּקִדְשָׁה

מִבֵּין הָאַרְבַּע מַלְכוּיֹת, וּלְהַעֲלוֹתָהּ לְאוֹר
פְּנֵי יְהוָה.

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "צֶדֶק לְפָנָיו
יְהִלֵּךְ, וַיֵּשֶׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו",
וְנֶאֱמַר: "אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, יֵשְׁבוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֶיךָ".

וְתִזְכְּנֵנִי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשַׁת וְשִׂמְחַת
יוֹם-טוֹב תָּמִיד, בְּכָל הַשָּׁנָה
כְּלָה, וְאִזְכָּה לְשִׂמְחָה דְּקִדְשָׁה תָּמִיד.

עַד שְׂאִזְכָּה לְהַשְׁגֵּת אֱלֹהוּתְךָ, וַיְדִיעַת
רוּמְמוֹתֶיךָ, וְתִשׁוּקַת אֱמוּנָתְךָ, בְּאֵמֶת
וּבְלֵב שָׁלֵם, בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה גְּדוּלָּה.

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וּשְׁלַח לָנוּ הַגּוֹאֲלִ-
צֶדֶק בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וַיִּקְרָא מִקְרָא
שְׂפָתוֹב: "כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת".

וְזַכְּנֵנִי מְהֵרָה לַעֲלוֹת וּלְרְאוֹת
וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ בְּבֵית בְּחִירְתְּךָ
בְּשֵׁלֶשׁ פְּעָמֵי רִגְלֵינוּ.

חוֹס וְחַנּוּנִי, וְהַצִּילֵנִי, וְהוֹשִׁיעֵנִי, בְּכָל
מִיַּי הַצָּלוֹת וַיִּשׁוּעוֹת. וְהַעֲלֵנִי
מִהֲרָה, מֵאִפְלָה לְאוֹרָה, מִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה,
מִיַּגְוֹן לְשִׂמְחָה. וְתִטְהַרְנֵנִי מִהֲרָה, מִכָּל
מִיַּי טְמָאוֹת. וְתִקְדְּשֵׁנִי, בְּכָל מִיַּי
קִדְשׁוֹת.

וְאִזְכָּה לַעֲלוֹת וּלְהַפְלִל מְהֵרָה, בְּכָל
הַחֲמָשִׁים שְׁעָרֵי קִדְשָׁה, בְּאֵמֶת
וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, וּבְעֲנוּה אֲמִתִּיית.

עד שאזכה "לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו", להשיג השגת אלהותך בתכלית מדרגה העליונה, ולהכניס השגת אלהותך בלב כל ישראל עמך, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה, ובענוה אמתיית, כרצונך הטוב.

"האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך, ולמדני את חקיך. אני בצדק אחזה פניך, אשבעה בהקיץ תמונתך. ולא נסוג ממך תחיינו, ובשמך נקרא. יהוה אלהים צבאות השיבנו, האר פניך ונושעה".
אמן ואמן.

בכתוב בתורתך: "שלש פעמים בשנה, יראה כל-זכורך את-פני יהוה אלהיך, במקום אשר יבחר. בחג המצות, ובחג השבועות, ובחג הסוכות. ולא יראה את-פני יהוה ריקם. איש כמתנת ידו, כברכת יהוה אלהיך אשר נתן-לך".

ונזכה לסדר בבית-המקדש לחם-הפנים לפניך תמיד. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי.

◉ [ד] לקוטי-תפלות ח"א מא ◉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מא, ר'קודין)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי, ותזכני להיות בשמחה תמיד. ואזכה להיות שמח תמיד בשמחה של מצוה.

ואגיל ואשמח בך ובישועתך תמיד, על כל החסדים אשר עשית עמנו, אשר בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ואזכה ברחמיה, לזכר הטובה והחסד הגדול הזה תמיד, ולשמח בזה מאד תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, וביותר בשבתות וימים טובים.

כי אין שיעור וערך, לרבוי החסדים והטובות אשר אתה גומל עמי בכל

◉ [ג] לקוטי-תפלות ח"א לא ◉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, אית לן בירא)

ובכן תרחם עלינו ותושיענו, ותזכנו לאכל בקדשה גדולה ונוראה, עד שתהיה אכילתנו בבחינת 'לחם-הפנים'.

ותעזרנו, שתהיה אכילתנו בקדשה גדולה כל-כך, עד שיהיה השלחן שלנו מכפר פמזבח, ויהיה נאמר על השלחן שלנו: "זה השלחן אשר לפני יהוה".

ותמחר ותחיש לגאלנו גאלת עולם, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותבנה לנו בית קדשנו ותפארתנו, ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלנו.

עת, מה רב טובך אשר עשית עמי, "מה
אשיב ליהוה כל תגמולוהי עלי".

אלו כל הימים דיו, וכל אגמים
קלמוסין, ובני אדם לכלרים,
ולשונות מקלסים, לא יספיקו לבאר
ולספר אחת מני אלה ורכבות, רבוי
הטובות והחסדים וההצלות והישועות
הגדולות והנוראות, נסים רבים ונפלאות,
פלאי פלאי פלאות, אשר הפליא חסדו
עמנו אדון הצבאות, אשר הציל נפשנו
מכל התלאות וההרפתקאות.

"רבות עשית אתה יהוה אלהי,
נפלאותיך ומחשבותיך אלינו,
אין ערך אליך, אגידה ואדברה, עצמו
מספר".

על-כן בודאי חובה עלי בכל עת, לזכר
טובותיך וחסדיך התמידיות
והמתחדשות עלי בכל עת תמיד, ולשמח
בישועתך תמיד.

נא אב הרחמן, עזרני וזפני שאהיה
בשמחה תמיד, ואזכה לעורר עצמי
תמיד לשמחה גדולה, בפרט בשבתות
וימים טובים.

ואזכה שיתלהב לבי מאד מאד, על-
ידי השמחה דקדשה,
בהתלהבות הלב, ובהתעוררות גדול,
ובתשוקה, וחסקה, וחספה, וחסדה
גדולה, לשמך ולעבודתך, באמת
ובאמונה, בקדשה ובטהרה גדולה.

עד שימשך ההתלהבות הלב לתוך
רגלי, עד שאזכה להרים את רגלי

בשמחה גדולה, ואזכה לרקודין דקדשה
בשמחה גדולה, ובפרט בשבתות וימים-
טובים, וימים שעשית בהם נסים
לישראל.

ותצילני משכרות תמיד, ותשמרני
ותצילני ברחמיך מיין
המשכר, ומהתלהבות הלב ורקודין
הנמשכין מהסטרא-אחרא חסד-ושלום,
ולא יהיה לי שום התלהבות היצר לשום
תאוה כלל, ותזפני ליין "המשמח אלהים
ואנשים".

ובכל-עת שיהיה ההכרח לשותות יין
ושכר בשבתות וימים-
טובים, ובכוס של ברכה, תזפני שתהיה
שתיתי בצמצום גדול.

רק כדי להרחיב דעתי בקדשה גדולה,
ולבוא לשמחה של מצוה לשמחה
אמתית דקדשה על-ידי-זה, להתלהבות
הלב דקדשה, שיתלהב לבי בקדשה
גדולה לשמך ולעבודתך באמת פרצונך
הטוב.

ותשמרני ותצילני ברחמיך משתיה
מרבה, ולא אבוא לידי
שכרות לעולם.

חום ורחם עלי, וזפני, שיהיה לי כח
לעורר שרש "יין המשמח", כמו
שכתוב: "ויין ישמח לבב אנוש".
ותשמח את לבבי תמיד בקדשה גדולה
באמת, עד שאזכה לרקודין דקדשה.

ועל-ידי הרקודין בהתלהבות הלב
דקדשה על-ידי "יין

הַמְשַׁמַּח", אֲזָכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְהַמְתִּיק
וּלְבַטֵּל כָּל הַדִּינִים הַנֶּאֱחָזִין בְּעַקְבֵּי
וּבְרַגְלֶיךָ.

וְתִתֶּן לָנוּ כַח לְבַטְלָם וּלְשַׁבְּרָם
וּלְהַמְתִּיקָם, וַיִּתְּבַטְּלוּ כָּל הַדִּינִים
מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם.

☪ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה, 'פי אקח מועד')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׂאֲזָכָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וּבְחַסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים, לְקַבֵּל אֶת כָּל הַיָּמִים-
טוֹבִים בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה, בְּשִׂמְחָה
וּבְחֻדוּה רַבָּה, וּבְהִרְחַבַת הַלֵּב, בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת, כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת.

וְאֲזָכָה לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבִּי בְּרַגֵּל, אֶפְלוּ
כְּשֵׁאֲנִי רְחוֹק מִמְּנוּ, שְׂאֲזָכָה
לְקַבֵּל פְּנֵי הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, וּלְהַכִּירָם
וּלְאוֹהֲבָם, וּלְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשָׁתְךָ, עַל-
יְדֵי קְבֻלַּת יוֹם-טוֹב קִדְשׁ הַנִּמְשָׁךְ מֵהֶם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזָכָה, לְאַרְבָּעִים-וְתֵשְׁעָה
שְׁעָרֵי בֵּינָה הַמְתַּגְּלִים
וּמְאִירִים בְּיוֹם-טוֹב קִדְשׁ. וְתִפְתַּח לִי אֹר
הַשְּׁכָל דְּקִדְשָׁה, וְאֲזָכָה לְהַתְּבוֹנְנוֹת גְּדוֹל
וּנְפִלָא בְּתוֹרָתְךָ וְעַבּוּדְתְךָ בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל מִמֶּנִּי כָּל
הַשְּׁטוּתִים שֶׁל כָּל מִינֵי
גְּדֻלוֹת וְגִסּוֹת וְרָמוֹת רוּחָא, וְאֲזָכָה
לְתַכְלִית הָעֲנוּה בַּשְּׁלֵמוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב.

וְתַמְשִׁיךְ עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד,
קִדְשַׁת מִשְׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שְׂזָכָה לְאַרְבָּעִים-וְתֵשְׁעָה שְׁעָרֵי
בֵּינָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְעֲנוּה בְּאַמֶּת, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "וְהָאִישׁ מִשְׁה עָנוּ מְאֹד, מִכָּל
הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

רַחֵם עָלֵינוּ מְלֵא רַחֲמִים, שְׂנֹזָכָה בְּכַח
קְבֻלַּת הַיָּמִים-טוֹבִים "מוֹעֲדֵי
יְהוָה מִקְרָאֵי קִדְשׁ", לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
קִדְשַׁת מִשְׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם, וּקִדְשַׁת
כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים.

וַיִּמְשְׁכוּ עָלֵינוּ עַל-יָדְךָ, כָּל הַמַּחֲזִין
וְהַשְּׁכָלִיּוֹת הַקְּדוּשִׁים
הָאֱמֵתִיִּים הַנִּמְשָׁכִין בְּיוֹם-טוֹב.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְבַטֵּל וּלְהַסִּיר
מֵאֲתָנוּ, כָּל מִינֵי גְּדֻלוֹת
וְגִסּוֹת וּפְנִיּוֹת, עַד שְׂנֹזָכָה לְעֲנוּה אֱמֵתִיּוֹת,
לְעֲנוּה שֶׁל מִשְׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַת גְּדֻלַּת רְחוּקֵי
מֵעֲנוּה אֱמֵתִיּוֹת, "כִּי בַעַר אֲנֹכִי
מֵאִישׁ, וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי". וּבְעוֹנוֹתַי
הַרְבִּים, אֵינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל מֵהוּ עֲנוּה
אֱמֵתִיּוֹת, כִּי עֲנוּה גְּדוֹלָה מֵהַכֵּל.

רַחֵם עָלַי בְּעַל הַרְחָמִים, וְזַכְּנֵי לְקִדְשַׁת
יוֹם-טוֹב בְּאַמֶּת, עַד שְׂאֲזָכָה עַל-
יְדֵי-זֶה, לִידַע וּלְהַכִּיר הַיָּטִב מֵעֲלַת גְּדֻלַּת
הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, עַד שְׂאֲתַבְּטֵל נִגְדָם
בְּתַכְלִית הַבְּטוּל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַטֵּל מִמִּילָא מִמֶּנִּי, כָּל
מִינֵי גִּאוּת, וְגִבְהוּת,
וְגִדְלוֹת, וְגִסּוֹת, וּפְנִיּוֹת, מִכָּל מַה שֶׁהִפָּה

יכל לדבר והלב לחשב, עד שאזכה
לענוה אמתית כרצונה הטוב באמת.

❁ [ו] תפלות ותחנונים ❁

השמטה ללקוטי תפלות ח"א צט

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קלה, כ"י אקח מועד)

רבוננו של עולם, זפני ליראה את שמך
באמת ובלב שלם. ויקים פי
מקרא שכתוב: "עקב ענוה יראת יהוה".

ותזבני לחזר בתשובה שלמה לפניך,
על-ידי הארת קדשת יום-טוב,
כי כבר גלית לנו: "שהימים טובים הם
ימי דין, ימי תשובה".

ועל-ידי-זה אזכה לתקן כל הפגמים
שפגמתי בבחינת
המלכות דקדשה, על-ידי עוונותי
ופשעי העצומים.

עד אשר על-ידי-זה גרמתי בחינת
נפילה, כביכול, לבחינת המלכות-
דקדשה, והתגברו על-ידי-זה הארבע-
מלכיות דסטרא-אחרא, בפרט קלפת-
עמלק, ימח-שמו, שהוא כלליות כלם,
כמו שכתוב: "ראשית גוים עמלק".

על-כן חוס וחמל נא עלי, להחזירני
בתשובה שלמה לפניך, ועל-
ידי-זה אזכה שתעלה המלכות דקדשה
מנפילתה, ויתבטלו כל הארבע-מלכיות
דסטרא-אחרא, בפרט מלכות-עמלק
ימח-שמו-וזכרו.

וזבני להתקרב ולהתקשר באמת
לצדיקי-אמת, אשר הם עוסקים
בזה, להעלות את המלכות מבין הקלפות
והסטרא-אחרא רחמנא-ליצלן, עד אשר
על-ידי-זה זכו הם בעצמם לבחינת
'מלכות', כמו שאמרו רבותינו זכרונם-
לברכה: "מאן מלכי, רבנן".

ועל-ידיהם נעשה עקר קדשת יום-
טוב, שהוא להעלות
בחינת המלכות דקדשה מבין הקלפות,
ולבטל כל הפח והממשלה של הארבע-
מלכיות דסטרא-אחרא.

ועל-כן על-ידי התקשרות לצדיקי-
אמת, אולי אזכה אני השפל
והגרוע והפחות והנמוך מאד, לקבל גם-
כן קדשת יום-טוב.

עד שאזכה לענוה באמת, וליראה
אמתית דקדשה, ולתשובה שלמה,
ולגאלה קרובה, כמו שאמרו רבותינו-
זכרונם-לברכה: "גדולה תשובה
שמקרבת את הגאלה". "קרבה אל נפשי
גאלה, למען איבי פדני. ריבה ריבי
וגאלני, לאמרתך חייני".

❁ [ז] לקוטי תפלות ח"א קכב ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קסט, זוהיה עקב תשמעון)

חוסה יהוה על שארית ישראל עמה,
והצילנו מכל רע, ומכל הגזרות
קשות שבעולם, ותסלק ותסיר ותבטל כל
המשפטים והדינים מישראל.

עד שְׁנֹזְכָה עַל-יְדֵי בְטוּל הַדִּינִים,
לְשִׁמְחָה גְדוֹלָה, שֶׁתְּגַדִּיל הַשְּׂמֵחָה,
עַד שֶׁתִּגְיַע לְתוֹךְ הַרְגְּלִין, שֶׁנֹּזְכָה לְרִקְד
הַרְבֵּה מִתּוֹךְ שְׂמֵחָה.

"נְגִילָה וְנִשְׂמֵחָה בִּישׁוּעַתְךָ", בְּשִׂמְחָה
וְגִלָּה רְנָה דִּיצָה וְחִדּוּה, וּבִפְרֻט
בִּימֵי שְׂמֵחָה וַיּוֹם-טוֹב יְמֵי חַג (פְּלוּנִי)
הַקְּדוּשִׁים הַבָּאִים לְקִרְאָתֵנוּ לְשָׁלוֹם, רַחֵם
עָלֵינוּ וְחִזְקֵנוּ, לְשִׂמְחָה בָּהֶם בְּכָל עֵז, כִּי
הֵם זְמַן שְׂמֵחָתֵנוּ.

"רַב לְהוֹשִׁיעַ", רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַשְׂמִיעֵנוּ
בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת אֲמִתִּיּוֹת מְהֵרָה,
שֶׁנִּתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת הַקְּשׁוֹת, לְמַעַן נִזְכָּה
לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת הַחַג הַקְּדוֹשׁ הַבָּא עָלֵינוּ
לְטוֹבָה, וְלֹא יִתְעַרְבֵב שְׂמֵחָתֵנוּ חֶסֶת-
וְשָׁלוֹם.

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֵךְ, וְשִׂמְחֵנוּ בְּחַג
הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה,
בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּיּוֹת, בְּשִׂמְךָ
הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

וַיִּקְרָם מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן
כָּל הַיּוֹם, וּבְצִדְקַתְךָ יְרוּמוּ". עַד
שֶׁנֹּזְכָה לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֵחָה מֵהַחַג הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

וְהַצִּילֵנִי, שְׁלֹא אֶפְגַּם לְעוֹלָם בְּשִׂמְחַת
יּוֹם-טוֹב קִדְשׁ.

וּבְנֵי לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה וְחִדּוּה גְדוֹלָה,
בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל, "מוֹעֲדֵי יְהוָה
מִקְרָאֵי קִדְשׁ", וְאִזְכָּה לְקִיָּם מִצּוֹת
"וְשִׂמְחַת בְּחֻגְךָ" בְּשִׁלְמוֹת, בְּכָל פְּרֻטֵי
וּדְקֻדּוּקֵיךָ, וְתִרְנֵי גִּמְלוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ.

שְׂמֵרָה נִפְשֵׁי וְהַצִּילֵנִי מִבְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת,
רַחֵם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי שְׁלֹא אֶהְיֶה חֶסֶת-וְשָׁלוֹם
בְּכָל הַמְּבֹזָה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, שְׂאִין לוֹ
חֶלֶק לְעוֹלָם-הַבָּא, וְנִחַשְׁבַּ כְּאִלּוּ עוֹבֵד
עֲבוּדָה זָרָה.

הַצִּילֵנִי מִבְּזוּשׁוֹת וְחִרְפוֹת הַבָּאִים עַל
פְּגָם בְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת חֶסֶת-
וְשָׁלוֹם.

וְתִהְיֶה עִמִּי תְּמִיד, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי
לְכָל תְּמַעַד אֲשׁוּרֵי, וְאֵל תִּתֵּן
לְמוֹט רֶגְלִי, שְׁלֹא אֶמְעַד וְלֹא אֶחְלִיק אֶת
עַצְמִי, וְלֹא אֶפְלַל לְעוֹלָם, לֹא בְּגִשְׂמִיּוֹת
וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת.

וְלֹא יִשְׁמַחוּ בְּנֵי אָדָם בְּתַקְלָתִי חֶסֶת-
וְשָׁלוֹם, וְלֹא יִשְׁחַקוּ מִמֶּנִּי. "הֵקֵם
עַל סֹלַע רֶגְלִי, כּוֹנֵן אֲשֶׁרִי".

חִזְקֵנִי וְאַמְצֵנִי בְּדַרְכֵיךָ הַנִּפְלְאִים, בְּאַפֵּן
שֶׁאִזְכָּה תְּמִיד לְשִׂמְחַת הַרְגְּלִים
וְהַמוֹעֲדִים בְּשִׁלְמוֹת, "הָאִירָה פְּנִיךָ עַל
עַבְדְּךָ, הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֻסְדְּךָ", שֶׁאִזְכָּה בְּכָל
רֶגֶל וְרֶגֶל, לְשִׂמְחָה וְלִגְלִיל בְּכָל פְּחִי,
וְלְהַרְגִישׁ שִׂמְחַת יּוֹם-טוֹב בְּלִבִּי.

❁ [ח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א קמ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רלה, 'דע שמי שהולך ונחלק ונופל')

"תִּמְךָ אֲשֶׁרִי בְּמַעְגְלוֹתֶיךָ בַּל נְמוּטוּ
פְּעָמַי". רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׂמְרֵנִי

☉ [ט] לקוטי-תפלות ח"ב א ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, שְׁנֹזְפָה
לְשֹׁמֵר אֶת הַיְרָאָה שְׁבֵלֵב, וּתְזַכְּנוּ
לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁלֵש־רְגָלִים, שֶׁהֵם פֶּסַח
שְׁבוּעוֹת סְכוּת, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה
רְבָה וְעֲצוּמָה, וּבִיְרָאָה וּבְאַהֲבָה, וּבְקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה גְדוֹלָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת,
כְּרִצוֹנָךְ הַטּוֹב.

וְאַזְכָּח לְכַבְדֶּם, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד וְעֲנָג,
בְּאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וּמַעֲדָנִים
טוֹבִים, וּבְמַלְבוּשֵׁי כְבוֹד, וּבְתַפְלָה בְּכוֹנָה,
וּשְׂמִיחָה גְדוֹלָה, וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְדוֹלָה.

וְנִזְכָּח, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ דַעַת גְּדוֹלָה
וְחֻדָּשׁ, בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל מֵהַשְּׁלֵשׁ-
רְגָלִים, וְנִזְכָּח לְתַקֵּן וּלְחַדֵּשׁ כָּל הַשְּׁלֵשָׁה
מַחִין שֶׁבְשֵׁלֶשָׁה חֲלָלֵי הַגְּלָגֶלֶת, שֶׁהֵם
חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ-
רְגָלִים.

עַד שְׁנֹזְפָה עַל-יְדֵי-זֶה, לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל
כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּאוֹת-רְעוֹת, שֶׁהֵם
'תְּאוֹת-מְמוֹן' וְ'תְּאוֹת-מִשְׁגָּל' וְ'תְּאוֹת-
אֲכִילָה', אֲשֶׁר הֵם הָיוּ בְּעוֹכְרֵנוּ, וְעַל-יְדֵם
אֲבָדְנוּ מֵה שְׂאֵבְדָנוּ, וּבָאנוּ לְמָה שְׂבָאנוּ.

אָנָּה יְהוָה, אָנָּה יְהוָה, חוּס וְחָמֵל
עָלֵינוּ, חוּס וְחָמֵל עַל
נַפְשֵׁנוּ, חָמֵל עַל עוֹלָלָנוּ וְטַפְּנוּ, חָמֵל
עָלֵינוּ וְעַל כָּל הַתְּלוּיִים בָּנוּ, חָמֵל עַל
כְּבוֹדְךָ.

וְזַכְּנוּ מַעֲתָה, וְחֻזְקָנוּ וְאַמְצָנוּ וְשִׂמְחָנוּ
בְּשִׂמְחָה דְקִדְשָׁה, בְּאִפְּן שִׂמְשִׁיךְ

מְלֵא רַחֲמִים, שְׂמַחַת יִשְׂרָאֵל, תֵּן
שְׂמִיחָה בְּלִבִּי, בְּפֶרֶט בְּיָמִים-
טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים מְאֹד, "נְגִילָה
וְנִשְׂמִיחָה בְךָ".

וְרַחֵם עָלַי, וּמַחֲוֵל לִי וּסְלַח לִי וְכַפֵּר
לִי, עַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי
בְּשִׂמְחַת יוֹם-טוֹב מְעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי לְתַקֵּן הַכֹּל
בְּשִׂלְמוֹת, שְׂאֲזָכָה לְבָרֵךְ
וְלַהַעֲלוֹת כָּל הַשְּׂמִחוֹת הַנּוֹפְלוֹת לְמַקְוֵן
וְלִשְׂרָשׁוֹן, אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֲהַלֵּם
בְּתַחֲלָה.

וְתִרְגְּלֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ בְּכָל דְרָכֵי הַשְּׂמִיחָה,
בְּאִפְּן שְׂאֲזָכָה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, בְּפֶרֶט בְּשִׁבְתוֹת וְיָמִים-
טוֹבִים, נְגִילָה וְנִשְׂמִיחָה בִּישׁוּעָתְךָ.

"אֲשִׂמְחָה וְאֶעֱלֶצָה בְךָ, אֲזַמְרָה שְׂמֶךָ
עָלִיּוֹן. שְׂמַח נֶפֶשׁ עֲבָדְךָ, כִּי
אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשֵׁי אֲשָׂא. תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַ
חַיִּים, שְׁבַע שְׂמִחוֹת אֶת פְּנִיךָ, נְעֻמוֹת
בִּימִינְךָ נֹצַח. תִּשְׁמִיעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה,
תְּגַלְנָה עֲצָמוֹת דְּכִיתָ".

"שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבְךָ, וְשִׂמַח נַפְשֵׁנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעֲבָדְךָ
בְּאֵמֶת, וְהַנְּחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה
וּבְשִׁשׁוֹן מוֹעֲדֵי קִדְשְׁךָ, וְיִשְׂמַחוּ בְךָ
יִשְׂרָאֵל מְקִדְשֵׁי שְׂמֶךָ". "יְהִיו לְרִצּוֹן
אִמְרֵי-פִי וְהַגִּיּוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי
וְגוֹאֲלֵי", אָמֵן וְאָמֵן.

עָלֵינוּ כַּח וּגְבוּרָה גְדוּלָה דְקִדְשָׁה, עַד
שְׁנֹזְפָה מְהֵרָה לְשִׁבְרֵי וּלְבִטְלֵי כָּל הַשְּׁלֵשׁ
תַּאֲוֹת הָאֱלֹהִים.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת דְקִדְשָׁה לְתוֹךְ
לְבַבְנוּ, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַשְּׁלֵשׁ-
רְגָלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת לְבַבְנוּ,
לְבִטְלֵי מְלַבְּבֵנוּ כָּל הַשְּׁלֵשׁ תַּאֲוֹת הָאֱלֹהִים,
וְלֹא יִשָּׂאֵר אֶצְלָנוּ מֵהֶם שׁוּם רֶשֶׁם כָּלָל.

וּתְזַכְּנוּ לְקַבֵּל 'חַג-הַפֶּסַח' בְּקִדְשָׁה
גְדוּלָה זְמַן חֲרוּתְנוּ - וְעַל-יְדֵי-
זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשִׁבְרֵי
'תַּאֲוֹת-מְמוּן'.

וּבְזִכְוֹת קִדְשַׁת 'חַג-הַשְּׁבוּעוֹת' - תְּזַכְּנוּ
לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשִׁבְרֵי
'תַּאֲוֹת-הַמְשָׁגָל'.

וּבְזִכְוֹת קִדְשַׁת 'חַג-הַסִּפּוֹת' "חַג
הָאֶסִּיף" - תְּזַכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִחַ
וְדַעַת לְשִׁבְרֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה.

אָנָּה יְהוָה, חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וּמְלֹא
מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה
בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים גְּלִיתָ
לָנוּ אֵלּוּ הָעֲצוֹת טוֹבוֹת קְדוּשׁוֹת אִיךָ
לְהַנְצִיל מִכָּל רָע, וְהוֹדַעְתָּ לָנוּ עֲצָה טוֹבָה
וַיִּשְׁרַח, לְשִׁבְרֵי כָּל הַשְּׁלֵשׁ תַּאֲוֹת הָעֵקָרִיּוֹת,
עַל-יְדֵי קִבְלַת הַשְּׁלֵשׁ-רְגָלִים בְּקִדְשָׁה
כְּרָאוּי.

אֲבָל אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת רַע לְבַבְנוּ, וְקִשְׁיוֹת
עָרְפָנוּ, וּבִלְבוּל וְעִכְרִית דַּעַתְנוּ,
וּגְדֹל חֲלִישׁוֹתֵנוּ, עַד אֲשֶׁר גַּם הָעֲצָה
בְּעֲצָמָה קָשָׁה עָלֵינוּ לְקַיֵּם, כִּי אִין אַתָּנוּ
יֹדַע עַד מָה, שׁוּם דֶּרֶךְ וְתַחֲבוּלָה, אִיךָ

וּבְאִיזָה אַפֵּן נִזְכָּה לְקַבֵּל הַשְּׁלֵשׁ-רְגָלִים
כְּרָאוּי.

כִּי אֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אָדוֹן כָּל, כִּמָּה אָנוּ
רַחֲמִים מְקַדְּשֵׁת הַשְּׁלֵשׁ-
רְגָלִים, כִּי פָגַמְנוּ בְּכָל תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה,
וּבְכַפְרֵט בְּקִדְשַׁת וְשִׁמְחַת שַׁבָּת וַיּוֹם-טוֹב,
וְגַם בְּהַשְּׁלֵשׁ-רְגָלִים בְּעֲצָמָן פָּגַמְנוּ פְּגָמִים
הַרְבֵּה מְאֹד.

אָנָּה יְהוָה, הוֹדִיעֵנוּ נָא אֶת דְּרָכֶיךָ,
וְנִדַּע אִיךָ נִמְצָא חַן
בְּעֵינֶיךָ, וְאִיךָ נִזְכָּה לְפַעַל בְּקִשְׁתְּנוּ אֶצְלָךָ.

בְּאַפֵּן שְׁנֹזְפָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת,
וְנִזְכָּה לְקַיֵּם כָּל הָעֲצוֹת-טוֹבוֹת
הָאֵמֶתִיּוֹת, אֲשֶׁר גְּלִיתָ לָנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקְךָ
הָאֵמֶתִיּוֹם, עַד שְׁנֹזְפָה לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת
וּבִלְבַב שְׁלֵם. חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, יְיָהּמוּ
וַיִּכְמְרוּ נָא מַעֲיָה וּרְחַמֶיךָ עָלֵינוּ.

מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמְטִיב
הַדֶּרֶשׁ לָנוּ, שׁוֹבָה עָלֵינוּ בְּהַמּוֹן
רַחֲמֶיךָ, בְּגִלְלֵי אָבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ.

זַכְּנוּ וְחַנְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁנֹזְפָה
כָּלֵנוּ לְקַבֵּל כָּל הַשְּׁלֵשׁ-רְגָלִים
בְּשִׁמְחָה וּבְחֻדוּהַ רַבָּה וְעֲצוּמָה עַד אִין-
סוּף, וְתִזְכְּנוּ לְשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב בְּאֵמֶת
כְּרָאוּנְךָ הַטוֹב.

חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, כִּי אִין אָנוּ יוֹדְעִים
שׁוּם דֶּרֶךְ אִיךָ לְזַכּוֹת לְשִׁמְחַת יוֹם-
טוֹב, כִּי אִם בְּכַחֲךָ הַגְּדוֹל לְבַד.

קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ,
שְׁבַעְנוּ מִטוֹבְךָ, וְשִׁמְחָנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לְבַבְנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת,

וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן
מוֹעֲדֵי קִדְשֶׁךָ.

עַד שְׁנֵזֶפֶה בְּזָכוֹת וְכַח קִדְשַׁת הַשְּׁלֹשׁ-
רְגָלִים, לְשַׁבֵּר וּלְכַטֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ
תְּאֻוֹת-רְעוּת, שֶׁהֵם 'תְּאֻוֹת-מָמוֹן'
'וְתְאֻוֹת-נְאוּף' וְ'תְאֻוֹת-אֲכִילָה'.

וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת קְדוֹשִׁים וְטַהוּרִים בְּאַמֶּת,
וְתוֹצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה,
מִחֹשֶׁךְ לְאוֹר גְּדוֹל.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת הַקְּדוֹשָׁה לְתוֹךְ
הַלֵּב, לְתַקֵּן וּלְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר הַלֵּב
מִכָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאֻוֹת הָאֵלוּ.

וַיִּקְרָם בָּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וַיִּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
מִתַּחַת אֵין עוֹד."

וּבְזִרְוֹעַ נְטוּיָה", כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵינוּ.

וּבְחַג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוֹשׁ - נִתַּתְּ לָנוּ אֶת
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, בְּאוֹתוֹת גְּדוֹלוֹת
וְנוֹרָאוֹת, בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עָלֵינוּ נְגִילִית,
וּבְקוֹל שׁוֹפָר עָלֵינוּ הוֹפְעֶת, וּפְנִיִם בְּפָנִים
דָּבַר יְהוָה עִמָּנוּ, וּדְבַרְךָ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ
הָאֵשׁ, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְאָה כְּזֹאת
בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה.

וְחַג הַסְּכוּת הַקְּדוֹשׁ - הוּא זִכָּר לְהַקְרִיב
עֲנִי-כְבוֹד, אֲשֶׁר הִקְפַּת אוֹתָנוּ
בְּמִדְבַר-סִינַי אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּשִׁבְעַת עֲנִי-
כְבוֹד, וּבְעַמּוּד-עָנָן הִלַּכְתָּ לְפָנֵינוּ יוֹמָם,
וּבְעַמּוּד-אֵשׁ לַיְלָה.

"מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה, רַבּוֹת עָשִׂיתָ
אֶתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי, נִפְלְאוֹתֶיךָ
וּמִחֻשְׁבֹּתֶיךָ אֵלֵינוּ, אֵין עֶרֶךְ אֵלֶיךָ, אֲגִידָה
וְאֲדַבְּרָה עֲצָמוּ מִסֵּפֶר."

וּבָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַבֵּל אֶת כָּל
הַשְּׁלֹשׁ-רְגָלִים, בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה,
וּבְקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה.

וְנִזְכָּה בְּכָל הַשְּׁלֹשׁ-רְגָלִים הַקְּדוֹשִׁים
וְהַנוֹרָאִים "מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי
קִדְשׁ", לְשָׁמַע בְּכָל יוֹם-טוֹב וַיּוֹם-טוֹב,
אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַיּוֹם-טוֹב
קִדְשׁ, שֶׁמְכַרִּיז וְקוֹרֵא וּמְגַלֵּה אֶת הַרְצוֹן:
"שְׂאִין שׁוֹם חַיּוֹב הַטְּבָעִי כָּלֵל! - רַק
הַכֵּל מִתְנַהֵג בְּרִצּוֹנְךָ הַקְּדוֹשׁ לְבַד" -
וּבְרִצּוֹנְךָ הַגְּלִית אוֹתָנוּ בֵּין הָעַפּוֹ"ם
לְטוֹבָתָנוּ, כִּדִּי "לְכֹלֵא הַפֶּשַׁע וּלְהַתֵּם

❁ [וי] לקוטי תפלות ח"ב ד ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, 'זאת הערבים צויתי לכלפקך')

וְתוֹצִיאֵנוּ לְשָׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל
הַיָּמִים-טוֹבִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר
הֵם קוֹרְאִים וּמְגַלִּים אֶת הַרְצוֹן, כִּי
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָשִׂיתָ עִמָּנוּ נְסִים
וְנִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת, פְּלְאֵי פְּלְאוֹת,
בְּכָל הַשְּׁלֹשׁ-רְגָלִים "מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי
קִדְשׁ".

כִּי בְּחַג הַפֶּסַח הַקְּדוֹשׁ - הוֹצֵאת אוֹתָנוּ
מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת נוֹרָאוֹת, "בְּמִסַּת
בְּאֵת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה

חטאת", ואתה עתיד להוציאנו מביניהן
מהרה, ותנקם דם עבדיך השפוף.

ועל-ידי-זה נזכה לשמחת יום-טוב
באמת, כמו שכתוב:
"ושמחת בחגך".

ונזכה לשמח מאד מאד בכל הימים-
טובים, בשמחה שאין לה קץ
וסוף, "נגילה ונשמחה בישועתך".

ויקיים מקרא שכתוב: "ישמח צדיק פי
חזה נקם, פעמיו ירחץ בדם
הרשע. ויאמר אדם אף פרי לצדיק, אף
יש אלהים שפטים בארץ".

ותזכנו על-ידי 'התגלות-הרצון'
דקדושה, שנזכה להמשיך
יראה גדולה עלינו, ונזכה להתירא ולרעד
ולפחד ממך תמיד, ולעבדך ביראה
גדולה ובשמחה רבה, כמו שכתוב:
"עבדו את יהוה ביראה, וגילו ברעדה".
בפחד וברעד נמליכך עלינו, אחד יחיד
ומיוחד.

עד שנזכה על-ידי היראה הקדושה,
להמשיך חסד גדול מאתך עלינו.

ונזכה על-ידי-זה, להמשיך שפע
גדולה ופרנסה טובה בהרחבה
גדולה, בלי שום יגיעה, ובלי שום עסק
ומלאכה כלל, רק אתה לבד תכלכלנו,
בלי שום עשיתנו כלל.

ולא נצטרך לעשות שום עסק, ולא
שום מלאכה ומשא-ומתן, ולא

לחשב שום מחשבה בשביל פרנסה, רק
בחסדך הגדול לבד תחיינו, ותתן לנו כל
צרכינו מאתך לבד.

ונזכה, שתהיה מלאכתנו נעשית על-
ידי אחרים, ויקיים בנו מקרא
שכתוב: "ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני
נכר אפריכם וכרמיכם, ואתם כהני יהוה
תקראו, משרתי אלהינו יאמר לכם".

וברחמיך הרבים, תמשיך רפואה
שלמה לכל תחלואינו ולכל
מכאובינו ולכל מפותינו, ותרפא כל
מפות עמך ישראל, בכל תקוני
רפואותיהם, בגשמיות וברוחניות.

ובזכות וכח הצדקה, תרחם על כל
חולי עמך ישראל אשר שלחת
עליהם מכותיך בעוונותינו-הרבים.
ותעזר להם, שיהיו נפתחין פי כל
המפות, ותמשיך ותוציא כל הקלקולים,
וכל הלחות רעות, וכל הדמים העכורים
והמקלקלים, מתוך כל מפות עמך
ישראל, בזכות הצדיקים האמתיים
הזקנים שבקדשה אשר קנו חכמה
האמתית.

ובזכות קדשת השלש-רגלים "מועדי
יהוה מקראי קדש", שהם
קוראין ומגלין את הרצון, על-ידי-זה
נזכה לטהר ולכבס ולהדיח את כל
הדמים.

עד שיהיו כל הדמים זפים וצחים
וטהורים, למען יוכלו כל הדמים
שבכל רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו,

לְסַבֵּב סְבוּבָם וְהַלֹּכֶם כְּסֹדֵר בְּמַהֲרֵי
גְדוֹל, כְּרְאוּי לָהֶם בְּאַמֶּת.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׂמֵחַת יוֹם-טוֹב קִדְשׁ
תָּמִיד, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תָּמִיד, וְלַעֲבֹדְךָ בְּאַמֶּת בִּירְאָה וּבְאַהֲבָה
וּבְשִׂמְחָה וְחֵדוּהָ.

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא שְׂכֵתוֹב:
"בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם,
וּבְצִדְקָתְךָ יְרוּמוּ. כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתְּךָ,
וּבְרִצוֹנְךָ תָרוּם קִרְנֵנוּ. כִּי לִיהוָה מִגִּנְנוּ,
וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנוּ."

❁ [יא] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ו ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ו, 'על-ידי זעה טובה')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַזְכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תָּמִיד. וְתַעֲזָרְנֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׂאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת
כָּל הַמְצוֹת וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדֻשָּׁה בְּכַח
גְדוֹל, עַד שְׂאֲזֹכָה לְהַזִּיעַ בְּשַׁעַת עֲשִׂית
הַמְצוּהָ אוֹ הַדְּבָר שֶׁבִקְדֻשָּׁה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכָּה שְׂיִצְאוּ מִמֶּנִּי כָּל
הַדְּמִים הָעֲכוּרִים וְכָל
הָאֲרִסִּים רָעִים שֵׁישׁ בָּהֶם, הַכֹּל יֵצֵא
לְחוּץ עַל-יְדֵי הַזְעָה טוֹבָה בְּשַׁעַת עֲשִׂית
דְּבָרִים שֶׁבִקְדֻשָּׁה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכָּה לְהַכְנִיעַ הַטְּחוּל
שֶׁהוּא עֲכִירַת-הַדְּמִים,
שְׂמֵשׁ נִמְשָׁךְ הָעֲצָבוֹת חֲסוּשׁוֹלָם,
וְאֲזַכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלַגְרֹשׁ
וּלְבַטֵּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה מִמֶּנִּי,

שְׂלֵא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם שְׂלִיטָה וְאַחִיזָה בִּי
כָּלֵל, רַק אֲזַכָּה לְהִיּוֹת "אֶךְ שְׂמֵחַ" תָּמִיד.

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִלְנוּ מִכָּל מִינֵי
חֲלָאִים וּמִכְאוּבִים, וּמִכָּל מִינֵי חֲלָשׁוֹת.

וְתַחְמַל עַל כָּל חוּלֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
כָּבַר נִפְלוּ לְמִשְׁכָּב, שֶׁתִּשְׁלַח
לָהֶם מְהֵרָה זַעַח טוֹבָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ
מֵהֶם כָּל הָאֲרִסִּים רָעִים שֶׁל הַדְּמִים
הָעֲכוּרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִרְפְּאֵם רְפוּאָה
שְׂלֵמָה בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִשְׁלַח עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ
שְׂמֵחָה גְדוֹלָה בְּאַמֶּת.

וְנִזְכָּה שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ תָּמִיד
הַשְׂמֵחָה שֶׁל יוֹם-טוֹב, עַל-יְדֵי
זַעַח טוֹבָה דְקִדְשָׁה, שְׂנִזְכָּה לְהַכְנִיס כָּל
כַּחוֹתְנוּ בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ
וְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רְצוֹנְךָ, עַד שְׂנִזְכָּה לְהַזִּיעַ
זַעַח טוֹבָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה תָּמִיד לְשִׂמְחָה שֶׁל
יוֹם-טוֹב, לְגִיל וּלְשִׂמְחָה
בְּךָ תָּמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַל אֲשֶׁר זָכִיתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וּבְחַרְתָּ בְּנוֹ מִכָּל הָעַמִּים,
וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנוּ לַעֲבוּדְתְּךָ,
וְשִׂמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאָתָּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתְּךָ יוֹדַע כַּמָּה וְכַמָּה
מַזִּיק לָנוּ הָעֲצָבוֹת חֲסוּשׁוֹלָם,
אֲבָל מָה נַעֲשֶׂה וְהָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה
מִתְגַּבְּרִים עָלֵינוּ בְּכָל פַּעַם בְּהַתְּגַבְּרוֹת
גְּדוֹל בְּלִי שַׁעוֹר, עַד אֲשֶׁר "כָּשֵׁל כַּח
הַסֶּבֶל". וּמָה נַעֲשֶׂה וְעוֹנוֹתֵינוּ עָשׂוּ.

⊗ [יב] לקוטי תפלות ח"ב כג ⊗

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב כו, 'צריף להרחיק משפרות')

מְלֵא רַחֲמִים, אַתָּה יִדְעָתָּ כִּמְהַ נְפָשׁוֹת
נִשְׁקָעוּ בֵּינוֹן מְצוּלָה עַל-יַדֵּי
הַשְּׂכָרוֹת רַחֲמָנָא-לִיִּצְלָן, וְנִטְרְדוּ מִשְׁנֵי
עוֹלָמוֹת עַל-יַדֵּי-זָה. הַצִּילֵנִי מֵלֵא רַחֲמִים,
שְׁמַרְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שְׁלֵא אָבֵא
לְעוֹלָם לִיַּדֵּי שְׂכָרוֹת כָּלֵל.

וְאַפְלוּ בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים וּבְשִׁאָר
זְמַנִּים קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר רְצוֹנְךָ
שֶׁנִּשְׁמַח אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל-יַדֵּי שְׁתִּית יַיִן
מֵעַט, זַכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְכוֹן
אֶת הַמָּדָה, שְׁלֵא נִשְׁתָּה פִּי אִם מֵעַט
הַמְּכָרַח כְּפִי רְצוֹנְךָ, כְּדֵי לְרוֹמֵם דַּעְתָּנוּ,
וְלִהְרַחֵב שְׁכֻלָּנוּ וּלְבַנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
"וַיִּיַן יִשְׁמַח לִבִּי אֲנוֹשׁ".

בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה עַל-יַדֵּי מֵעַט הַשְּׁתִּיָּה,
לִהְרַחֵב וּלְהַגְדִּיל הַחֲסָדִים
שֶׁדַּעְתָּנוּ מְלַבֵּשׁ בָּהֶם, שֶׁנִּזְכָּה עַל-יַדֵּי מֵעַט
הַשְּׁתִּיָּה, לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לִבִּי
בְּאַמֶּת.

בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה לְהַתְּדַבֵּק בְּךָ בְּאַמֶּת עַל-
יַדֵּי-זָה, וּלְזַכֵּר עַל-יַדֵּי-זָה יוֹתֵר
וַיּוֹתֵר, אֶת כָּל הָאֲזָהָרוֹת, בְּכָל אָבֵר וְאָבֵר,
שֶׁמְזַהֵר אוֹתָנוּ מִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשָּׁלוֹם,
וְנִתְעוֹרֵר בְּיוֹתֵר לְקִיָּם אֶת כָּל הַמְּצוֹת
הַשִּׁיְכִים לְכָל אָבֵר וְאָבֵר.

וְתִפְתַּח לִפִּי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מְצוֹתֶיךָ
תִּרְדֵּף נַפְשִׁי. וְאַזְכָּה לְהַתְּקַרֵּב
אֵלֶיךָ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר עַל-יַדֵּי הַשְּׁתִּיָּה, בְּדַבְּקוֹת
נִפְלָא וְאַמֶּתִי כְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב.

אֵךְ כָּבֵר הַזְּהִרְתָּנוּ: שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן
צְרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה
תָּמִיד, וְכָל אָדָם כְּמוֹ שֶׁהוּא, צְרִיף
לְהַתְּגַבֵּר לְהַרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה-
שְׁחוּרָה, וּלְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ בְּכָל הַפְּחוֹת
לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

עַל-כֵּן בְּאַתִּי לְפָנֶיךָ מֵלֵא רַחֲמִים,
שֶׁתְּחוּס וְתַחֲמַל וְתַרְחַם עָלֵינוּ
בְּכָל-עֵת, וְתַעֲזָרֵנוּ לְשִׁמְחָה אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּכָל
מִינֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים, בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה לְהַרְחִיק
הָעֲצָבוֹת מֵאַתָּנוּ בְּכָל-עֵת, וּלְהִיֹּת
בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, עַד שֶׁנִּזְכָּה שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ
עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, הַשְּׁמְחָה שֶׁל יוֹם-
טוֹב קִדְשׁ.

וְנִזְכָּה לְהַתְּבוֹנֵן וּלְהֵאֱמִין בְּמַעֲשֵׂי יְהוָה
וּנְפִלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה
עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם נִפְלְאוֹת וְנִסִּים גְּדוֹלִים
וְנוֹרָאִים, לְחַזְקֵנוּ וּלְאַחֲזָנוּ וּלְאַמְצָנוּ לְבַל
נִמוּט לְעוֹלָם חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

כְּאֲשֶׁר כָּבֵר גָּלִית דַּעְתָּנוּ לְרֵאוֹת מֵעַט
מִרְחוֹק חֲסָדֶיךָ וּנְפִלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם
וּבְכָל-עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מֵאַת יְהוָה הִיְתָה זֹאת,
הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ. זֶה הַיּוֹם
עָשָׂה יְהוָה, נִגְיָלָה וְנִשְׁמְחָה בּוֹ. שִׁמְחָה
נִפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי אֶשָּׂא".

חֲזַקְנֵי וְאַמְצָנֵי, וְעֲזָרְנֵי וְהוֹשִׁיעֵנִי,
בְּדַרְכֵי חֲסָדֶיךָ וּנְפִלְאוֹתֶיךָ
הַנוֹרָאוֹת, שֶׁאַזְכָּה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד
בְּאַמֶּת, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

וְאֵהִיָּה מִתְּפִתָּה בְּיַמֵּי בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה,
 לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב בְּאַמֶּת,
 וַיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלַי הֶרְחַבְתָּ הַדַּעַת וְהַחֲסָדִים
 מִדַּעַת קוֹנֵי, וְאַזְכָּה לְכַבֵּד אֶת יְהוָה בְּאַמֶּת
 מֵהוֹנֵי וּמִגְרוֹנֵי.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ, כִּי אִף
 לְפִי גִדְל הַגְּנוֹת שֶׁל הַשְּׂכָרוֹת בְּלִי
 שְׁעוֹר, אִף-עַל-פִּי-כֵן הֶהְכַּרְח לַפְּעָמִים
 לְשִׁתּוֹת מְעַט בְּשִׁבִיל הֶרְחַבְתָּ הַדַּעַת.

בְּאֲשֶׁר הוֹדִיעוֹנוּ חֲכָמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים גְּדֹל
 גְּנוֹת הַשְּׂכָרוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא,
 וּגְדֹל מַעֲלַת הַשְּׁתִּיָּה בְּקִדְשָׁה לְשִׁמְךָ.

כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה:
 "זָכָה מְשֻׁמָּחוּ, לֹא זָכָה מְשֻׁמְמוּ.
 זָכָה נַעֲשֶׂה רֵאשׁ, לֹא זָכָה נַעֲשֶׂה רֵשׁ".

וְגַם אָנוּ מְחַיְבִים לְקַדֵּשׁ וּלְהַבְדִּיל עַל
 הַיַּיִן בְּשִׁבְתּוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים, וּלְבָרְךָ
 בְּרַפְתָּ הַמְּזוֹן עַל הַכּוֹס שֶׁל יַיִן, כִּי אֵין
 אוֹמְרִים שִׁיר אֶלֶּא עַל הַיַּיִן, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:
 "הַמְשֻׁמָּח אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים".

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְזַכְּנֵי
 אוֹתִי, וְאֶת כָּל חֲבֵרְתֵינוּ, וְאֶת כָּל
 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּה כָּל אֶחָד לְפִי
 בְּחִינָתוֹ, לִידַע בְּכָל עֵת לְכוּן הַמְּדָה, בְּאַפֵּן
 שֶׁנִּתְרַחַק מֵהַשְּׂכָרוֹת לְגַמְרֵי.

וּבְעֵת שִׁיְהִיָּה רִצּוֹנָךְ לְשִׁמְחָנוּ מִיַּיִנְךָ
 הַטּוֹב, תִּזְכְּנוּ וְתִשְׁמַר אוֹתָנוּ,
 שְׁלֹא נִשְׁתָּה יוֹתֵר מִדָּאֵי, רַק מְעַט הַמְּכַרְח,
 בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁמְח נִפְשָׁנוּ, וּלְהֶרְחִיב
 דַּעֲתָנוּ, וּלְהַגְדִּיל הַחֲסָדִים, וְלֹא נִבֵּא עַל-

יְדִי-זֶה לְיַדֵּי רִגְזוֹ וְדִינָם וּגְבוּרוֹת חֶסֶד-
 וְשָׁלוֹם כָּלֵל.

רַק אֲדַרְבָּא, נִזְכָּה עַל-יַדֵּי מְעַט הַשְּׁתִּיָּה,
 לְהִתְפַּתּוֹת בְּחֲסָדִים דְּקִדְשָׁה יוֹתֵר
 וְיוֹתֵר, בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לְכַבֵּד בְּאַמֶּת
 כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב.

בְּאַפֵּן שֶׁנִּזְכָּה לְהִתְדַבֵּק בְּךָ בְּאַמֶּת,
 וּלְגִיל וּלְשִׁיר וּלְשִׁמְח בְּשִׁמְךָ,
 בְּגִילָה וְרִנָּן, וּלְדַבֵּר דְּבַר־תּוֹרָה בְּהֶרְחַבְתָּ
 הַלֵּב וּבְשִׁמְחָה, מֵה שְׁצָרִיכִין לְדַבֵּר
 וּלְגַלוֹת.

וְתַשִּׁיִּים מַחֲסוֹם לְפִינוּ, לְבָלִי לְהִיּוֹת
 "הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלָּה סוּד". לְבָלִי
 לְגַלוֹת אֶז חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, מֵה שְׁאִין צָרִיכִין
 לְגַלוֹת.

וְתַפְתַּח אֶת פִּינוּ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחֲתָה
 לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ כְּרִצּוֹנָךְ
 הַטּוֹב. וַיִּקְיָם בָּנוּ מִקְרָא שְׁכַתּוֹב: "וְחַפְּךָ
 כִּיִּין הַטּוֹב, הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים, דּוֹבֵב
 שְׁפִתֵי יִשְׁנִים".

עֲזֵרְנֵי לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב בְּכָל
 הַתְּנוּעוֹת, בְּאַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה וּשְׁאָר
 הַכְּרַחֲיוֹת, הַכָּל אֶזְכָּה לַעֲשׂוֹת עַל צַד
 הַיּוֹתֵר טוֹב בְּאַמֶּת, כְּפִי רִצּוֹנָךְ הַטּוֹב
 בְּאַמֶּת בְּאוֹתוֹ הָעֵת וְהַזְּמַן, וְלֹא אֲסוּר
 מִרִּצּוֹנָךְ יָמִין וּשְׂמָאל מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם,
 אֲמֵן סְלָה.

☪ [יג] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

וּנְזַכָּה לְהַגּוֹת בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה יוֹמָם
וְלַיְלָה, וְתֹאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ,
עַד שְׁנִזְכָּה לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁינָּה אֲמִתִּיִּים
בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְפָרֵט
בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים, בְּאִפְּן שִׁיְהִי לִי
תְקוּן גָּדוֹל לְנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי.

וְאִזְכָּה עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי וּבְאוּרֵי הַתּוֹרָה,
שִׁיִּמְשֶׁךְ עָלַי יִרְאֶה גְדוּלָּה
וּבּוֹשָׁה נוֹרְאָה מִפְּנֵיךָ, וְתִהְיֶה "יִרְאָתְךָ עַל
פְּנֵי" - 'זוֹ הַבּוֹשָׁה', "לְבַלְתִּי אַחֲטָא" עוֹד
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

☪ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב מ ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פא, 'בְּשִׁאֲדָם
מְשַׁמַּח אֶת-עַצְמוֹ בְּשִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה')

אֲדוּן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּהָ, אֲשֶׁר עַז וְחֲדוּהָ
בְּמִקוּמָהּ, וְאִין עֲצָבוֹת לְפָנֶיךָ
כָּלֵל.

עֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
שְׂאִזְכָּה לְשַׂמַּח אֶת עַצְמִי בְּכָל עֵת
תְּמִיד. וְתִלְמַדְנִי דַעַת, וְדַרְךְ עֲצָה תוֹדִיעֵנִי.

בְּאִפְּן שְׂאִזְכָּה לְהַתְּגַבֵּר וְלְהַתְּחַזֵּק תְּמִיד
עַל הַיְּגוֹן וְהָאֲנָחָה וְהָעֲצָבוֹת,
לְהַרְחִיקָם מֵעָלַי וּמֵעַל גְּבוּלִי, לְבַלִּי
לְהַנִּיחָם לְכַנְס לְאַחֲזוֹ וְלַגַּע בִּי כָּלֵל חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם.

רַק לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל עַז, לְהַמְּשִׁיךְ עָלַי
שְׂמֵחָה וְחֲדוּהָ תְּמִיד. אֲגִילָּה

וְאֲשַׁמְּחָה בְּךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ הַגְּדוּלָּה,
וּבְנִפְלְאוֹתֶיךָ וְחֲסֵדֶיךָ הָרַבִּים וְהָעֲצוּמִים
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי, וְאֲשֶׁר אָתָּה עָתִיד
לַעֲשׂוֹת עִמִּי.

אֲשֶׁר בְּחֲסֵדֶיךָ הַנִּפְלְאִים, תִּמְכַּת גּוֹרְלִי
לְהִיּוֹת מְזַרְע יִשְׂרָאֵל עִם קְדֻשָׁךְ,
אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם
נִטְעַתָּ בְּתוֹכֵנוּ. "חֲבָלִים נִפְלוּ לִי בְּנַעֲמִים,
אֵף נִחַלְתָּ שְׂפָרָה עָלַי".

וּבְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְהַתְּגַבֵּר
וְלְהַתְּחַזֵּק בְּכָל עֵת, לְהַמְּשִׁיךְ עָלַי
הַשְּׂמֵחָה הַגְּדוּלָּה וְהַנִּפְלְאָה הַזֹּאת תְּמִיד.

וְאִזְכָּה לְחַזֵּק אֶת עַצְמִי בְּשִׂמְחָה גְדוּלָּה
כָּל-כֶּף, עַד שֶׁתִּגִּיעַ הַשְּׂמֵחָה
לְרַגְלִי, שְׂאִזְכָּה לְרַקֵּד מִחֲמַת שְׂמֵחָה.

וּבְפָרֵט בְּשִׁבְתוֹת יְהוָה, וּבְמוֹעֲדֵי יְהוָה
מִקְרָאֵי קְדֻשָׁה, וּבְחֲנֻפָּה, וּפּוּרִים,
וּבְשָׂאֲרֵי שְׂמֵחוֹת שֶׁל מִצְוָה, תִּהְיֶה בְּעֲזָרִי
תְּמִיד לְשַׂמְּחֵנִי בְּכָל עַז, עַד שְׂאִזְכָּה לְרַקֵּד
הָרַבָּה מִחֲמַת שְׂמֵחָה.

וְאִזְכָּה לְעַסֵּק בְּתוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל
הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוּלָּה כָּל-כֶּף,
עַד שֶׁהַשְּׂמֵחָה תִּגִּיעַ עַד רַגְלִי, וְאִזְכָּה
לְהַעֲלוֹת אֶת הָרַגְלִין לְמַעְלָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְחַם וְתַעֲלֶה וְתִקֵּם, אֶת
כָּל תּוֹמְכֵי אוּרֵיתָא, שֶׁהֵם
סְמִכֵי קְשׁוּט, הַמְּחַזִּיקִים בְּלוּמְדֵי תּוֹרָה,
וְנוֹתְנִים לָהֶם מִתַּת-יָדָם הַטּוֹבָה.

אֲנֵא יְהוָה, עֲזֹר לָהֶם, וְתִשְׁפִּיעַ לָהֶם כָּל
טוֹב, עוֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים, בְּנִים
וּבְנֵי בָנִים, וְיִתְרַבּוּ צְאֲצָאֵיהֶם כְּחוֹל הַיָּם,

וּתְבַרַךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ יַצְלִיחוּ (ובפֿרט וכ"ו).

וְתַעֲזֹר לָהֶם, וְתַעֲלֶה אוֹתָם בְּכָל פַּעַם מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתַחֲזִק אֶת לְבָבָם, שְׂיִזְכּוּ בְּכָל פַּעַם לְהַחֲזִיק בִּיּוֹתֵר אֶת הַלּוּמְדֵי-תוֹרָה בְּאַמֶּת.

וּתְמַלֵּא יָדָם בְּרַפְת יְהוָה, שְׂיִוְכְלוּ לְהַחֲזִיק אוֹתָם בְּשִׁלְמוֹת, לְמִלֵּאת לָהֶם כָּל צְרִיכֵיהֶם, לְתַת לָהֶם כָּל מַחְסוּרָם אֲשֶׁר יַחֲסֹר לָהֶם.

בְּאַפֵּן שְׂיִזְכּוּ הָעוֹסְקִים בַּתוֹרָה לַעֲסֹק בַּתוֹרָה וְעֹבְדָה לְשִׁמָּה תָּמִיד, בְּהִרְחַבַת הַלֵּב, בְּלִי שׁוּם בְּלָבוֹל וְטִרְדַת הַפְּרִנְסָה כָּלֵל.

עֲזֹרֵנִי הוֹשִׁיעֵנִי מִלֵּא רַחֲמִים, לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, לְמִדְנֵי דְרָכֵי עֲצוּתֶיךָ הָאֱמֵתִיּוֹת בְּכָל עֵת, וְתִזְכִּירֵנִי וְתַחֲזִקֵנִי וְתִאֲמַצֵּנִי בְּכָל עֵת לְהַתְּעוֹרֵר לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

לְזַכֵּר בְּכָל עֵת טוֹבוֹתֶיךָ הַנּוֹרְאוֹת וְהַנְּשֹׁגְבוֹת, אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְעַמִּי בַּפְּרָטִיּוֹת, בְּכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצָהָרִים, מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

אֶת נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ בְּלִי שַׁעוֹר הַיְדוּעוֹת לִי מִקְרוֹב וּמִרְחוֹק, וְאֶת נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ הַנֶּעֱלָמוֹת וְנִסְתָּרוֹת מִמֶּנִּי, אֲשֶׁר אֶתָּה לְבַד עוֹשֶׂה עִמִּי נִפְלְאוֹת וְנִסִּים נוֹרְאִים וְטוֹבוֹת נִצְחִיּוֹת בְּכָל עֵת, כְּדֵי לְחַיּוֹתֵנִי וּלְקַיְמֵנִי בַּקִּדְשׁת יִשְׂרָאֵל לְנִצְחָה.

אֲשֶׁר אֵין טוֹבָה וְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה מִזֹּאת, שְׁכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ הַפְּחוֹת-שִׁבְּפָחוֹתִים כְּמוֹנֵי, זוֹכָה לְכַמָּה נִקְדוֹת טוֹבוֹת בְּכָל יוֹם, לְקַיֵּם מִצְוֹת הַבוֹרָא יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר הֵם חַיֵּינוּ וְאַרְךְ יָמֵינוּ לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחָה נִצְחִים. אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ.

וּכְנֹנוּ לְזַכֵּר וּלְהֶאֱמִין בַּחֲסִדֶיךָ וּנְפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹךָ הַגְּדוֹל שְׂאִינוּ נִפְסֵק לְעוֹלָם, וּלְשִׁמַּח אֶת עַצְמֵי עַל-יְדֵי-זֶה תָּמִיד.

פָּתַח לְבִי וְדַעַתִּי, וְהָאֵר עֵינַי שְׁכָלִי, וְהוֹרֵנִי וּלְמַדְנֵי בְּכָל עֵת, כָּל הַדְּרָכִים וְהָעֲצוֹת שְׂאֶפְשֶׁר לְשִׁמַּח עַצְמִי בָּהֶם בְּאוֹתָהּ הָעֵת וְהַשְּׁעָה, בְּאַפֵּן שְׂאִזְכֶּה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד.

עַד שְׂאִזְכֶּה בְּכָל פַּעַם לְרַקֵּד הַרְבֵּה מִחֲמַת שִׁמְחָה, וּלְהַעֲלוֹת כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּקְרָאִין 'רַגְלִין', לְבַחֲיִנַת 'לְבַב חֲכָמָה', בְּבַחֲיִנַת: "וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה". וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ נִמְתָּקִין כָּל הַדֵּינִים שְׂבָעוֹלָם מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.

וְאַזְכֶּה עַל-יְדֵי הַשִּׁמְחָה וְהַרְקוּדִין, לְתַקֵּן פְּגָם הַדְּבוּר הָרַע, מֵה שְׂפָגַמְתִּי לְפָנֶיךָ מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּדְבוּרִים רָעִים הַרְבֵּה, בַּפְּרָט פְּגָם דְּבוּרִים רָעִים שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, הַכָּל אִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי שִׁמְחָה וְרַקוּדִין דְּקִדְשָׁה.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִלְנִי מֵעַתָּה, מִלְּדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר רָע, וּבַפְּרָט מִלְּשׁוֹן-

הָרַע וּרְכִילוֹת, וְאִזְכָּה לְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרֵי
בְּקַדְשָׁהּ גְדוֹלָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי מִפָּגַם אַמוּנָה,
וּתְזַכְּנֵנִי לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן כָּל
פְּגָמֵי הָאַמוּנָה, עַל-יְדֵי הַשְּׁמִיחָה וְהַרְקוּדִין
דְּקַדְשָׁהּ. וְאִזְכָּה מֵעַתָּה לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּאֵמֶת כְּרֵאוּי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרֵצוֹנָךְ
הַטּוֹב.

וְתַעֲלֶה אוֹתִי גַם בְּמִמוֹן וְעֶשֶׂר,
שֶׁתִּשְׁפִּיעַ לִי מִמוֹן וְעֶשְׂרֵי
הַרְבֵּה דְקַדְשָׁהּ, בְּאִפְּן שְׂאוּכַל לְעַסֵּק
בְּתוֹרָתְךָ וְעִבּוּדְתְךָ בְּלִי טְרָדָא וּבִטּוֹל כָּלֵל.
וְאִזְכָּה לְהַרְבוֹת בְּצַדִּיקָה, וּלְהַחֲזִיק יְדֵי
הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה בְּאֵמֶת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יַדְעָתָ דַּחֲק
פְּרִנְסַתְנוּ כַּעַת אֲשֶׁר "כָּשָׁל כַּח
הַסֶּבֶל". רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֵךְ, וּמְלֵא
מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְזַכְּנוּ
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.

עַד שְׁנִזְכָּה לְרַקּוּדִין דְּקַדְשָׁהּ, וּלְהַעֲלוֹת
כָּל בְּחִינּוֹת הַרְגְּלִין לְמַעַלָּה לְקַדְשָׁהּ
עָלְיוֹנָה. בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע
טוֹבָה וּפְרִנְסָה טוֹבָה וְעֶשְׂרֵי גְדוֹל
בְּקַדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה, לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ וּלְכָל עַמֶּךָ
בֵּית-יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרִט לְכָל תּוֹמְכֵי אוּרֵיתָא.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ
לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְזַכְּנוּ לָבֵא לְכָל
מֵה שְׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ, שְׁנִזְכָּה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.

"אֲנִילָה וְאֶשְׁמַחָ בַּחֲסֵדְךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ
אֶת עֲנִי, יַדְעָתָ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי.

אֶשְׂמַחָ וְאֶעֱלֶצָה בְּךָ, אֲזַמְרָה שְׂמֵךְ
עָלֶיךָ. שְׂמַח נַפְשׁ עִבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה
נַפְשִׁי אֲשָׂא".

שִׁבְעֵנוּ מְטוֹבָךְ, וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעָתְךָ,
וְטַהַר לְבָנוּ לְעִבְדְּךָ בְּאֵמֶת.
"תִּשְׁמִיעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, תִּגְלָנָה עֲצָמוֹת
דְּכִיתָ. הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ
נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי". "יְהִי לְרֵצוֹן אֲמִרֵי-פִי
וְהִגִּיִן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי".
אָמֵן וְאָמֵן.

☪ [טו] תפלות-הבקר ד ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, השַׁמְחַת-הַבְּקָר ד; הַבְּנוּיָה
על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

וְאִזְכָּה לְהַחֲיוֹת אֶת הַמַּלְכוּת וְהַחֲכָמָה-
תְּתָאָה, עַל-יְדֵי אוּר-הַפְּנִים,
שְׁנַמְשֵׁךְ מֵאוּר הַשְּׁמִיחָה שֶׁל הַמְּצוֹת שְׂאֵנוּ
זוֹכִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת הַמְּצוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
בְּאֵמֶת, עַד שִׁיתְקַבְּצוּ כָּל
הַשְּׂמִחוֹת שֶׁל הַמְּצוֹת, לְאוּר-הַפְּנִים,
שְׂמֵאִיר בְּשִׁלְשׁ פְּעָמֵי רְגְלָנוּ, בְּחַג הַמְּצוֹת
וּבְחַג הַשְּׁבָעוֹת וּבְחַג הַסְּפּוֹת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְבַטֵּל כָּל הָאַרְבַּע
מַלְכוּיּוֹת דְּסִטְרָא-אַחְרָא,
עַד שְׁנִזְכָּה לְחֲכָמוֹת דְּקַדְשָׁהּ בְּאֵמֶת,
וּלְטַהַר עֲצָמָנוּ, עַד שְׁנִזְכָּה גַם בְּגוֹפְנוּ,
לְהֵאִיר וּלְהַשִּׁיג הָאָרוֹת מֵהַשְּׂגוֹת הַבוּרָא
יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ.

עַל-כֵּן עֲזַרְנוּ, שְׁנִזְכָּה לְהַתְגַּבֵּר וּלְעֲשׂוֹת
הַמְּצוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַעֲלוֹת כָּל

המצות לאור-הפנים שמאיר בשלש-רגלים, בכדי שנזכה לחכמה דקדשה, שעל-ידי-זה נזכה לקבל מהצדיק-האמת השגות אלהותך, בחינת: "שבע שמחות את פניך, נעמות בימיך נצח".

ואתה אלהינו, עזרנו לקום בכל לילה בחצות, ולהתגבר על השנה, ואזכה להתאבל על חרבן בית-המקדש. ועל-ידי-זה יתעלה מלכותך מן הקלפות והחיצונים.

כמו שהודעת לנו על-ידי חכמך הקדושים: "שכל המתאבל על הבית-המקדש, כאלו עוסק בבנינו".

ועל-ידי-זה אזכה להמשיך עלי קדשת הבית-המקדש, ששם עקר אור-הפנים שממשיכין בשלש-רגלים, שהיו צריכין לעלות אל בית-המקדש לראות פני יהוה, כדי לקבל אור-הפנים.

רחם עלינו, שנשים לב לכל דברי רבותינו-זכרונם-לברכה, לבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל, אפלו בדברים פשוטים נדע שכל חיותנו תלוי בזה.

עד שנזכה לשכל הקדוש, ולהחיות את החכמה על-ידי שמחת מצותינו שנזכה לעשותם בקדשה ובשמחה, עד שנמשיך אור-הפנים משמחת יום-טוב, ששם מתקבצים כל השמחות של כל המצות, ומשם זוכין לקבל אור-הפנים מבית-מקדשנו, שייבנה במהרה בימינו נצח סלה ועד.

ונזכה להחיות את חכמתנו בקדשה, ולקבל חיות מאור-הפנים, משמחת המצות שנתקבצין בשלש-רגלים.

ונזכה לחנכת הבית-המקדש, ששם אור-הפנים מאיר. "אור פניך עלינו אדון נשא. אלהים יחננו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה".

שביעי של פסח

[א] לקוטי-תפלות ח"א עה
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רי, 'משא ומתן באמונה')
 "וישב הים לפניו בקור לאיתנו" (שמות יד, כז)
 "דא בקור דאברהם" (זהר תרומה קע):
 "קשין מזונותיו בקריעת ים-סוף" (פסחים קיח).

ותרחם עלי ותזמין לי פרנסתי ברוח, ותתן לי כל צרכי וכל צרכי אנשי ביתי קדם שאצטרך להם, בלי יגיעה וטרח ועמל כלל.

רבוננו של עולם, אתה ידעת, פי קשין מזונותינו בקריעת ים-סוף, אבל גדול אתה ורב כח, ובכחך הגדול ובחסדיך הרבים, גם קריעת ים-סוף קל לפניך, פי מי יאמר לך מה תעשה, ואין דבר נמנע ממך.

על-כן רחם עלינו בזכות אבינו הראשון אברהם איש החסד, ועשה למען אהבתו, ותן לנו פרנסותינו בהרחבה גדולה, בלי יגיעה וטרח ובלי שום טרדא כלל.

וְאֵל תִּצְרִיכֵנִי לֹא לִיְדֵי מִתְנַת בְּשָׁר־וֹדֵם,
 וְלֹא לִיְדֵי הַלְוֹאֹתֶם, בְּאִפְן שְׂאֻזְכָּה
 לְשֹׁמֵר מִצְוֹתֶיךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלַעֲסֹק
 בְּתוֹרֹתֶךָ תָּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּי, אֲנִי וְזַרְעִי וְזַרְע
 זַרְעֵי, וְכָל זֶרַע עִמָּךְ בֵּית־יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה
 וְעַד עוֹלָם.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכַתוֹב: "הַשְּׁלַךְ עַל
 יְהוָה יִהְיֶה יְהִבְךָ וְהוּא יִכְלֹכְלֶךָ, לֹא
 יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק. עֵינַי כָּל אֶלְיָךְ
 יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעַתּוֹ.
 פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן".

אָבִי אָב הַרְחֵמֵן, פְּרַנְסֵנִי וְכִלְכְּלֵנִי
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְבַד, לֹא כִמְעָשִׂי
 וְכַרְעַ מַעְלָלִי, רַק כְּחֶסֶדְךָ עֲשֵׂה עִמִּי, כְּמוֹ
 שְׁכַתוֹב: "נוֹתֵן לָהֶם לְכָל בָּשָׂר בִּי לְעוֹלָם
 חֶסֶדוֹ".

וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי וְאֵל תִּטְשֵׁנִי. עֲזַרְנִי בִּי עֲלֶיךָ
 נִשְׁעַנְתִּי. "אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵי,
 אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה לְעֲזָרְתִּי אֲדַנִּי
 תְּשׁוּעַתִּי".

🕉 [ב] לקוטי תפלות ח"א ז 🕉

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ז, וְאֵלֶּה הַמְּשַׁפְּטִים - אָמוּנָה)

"וַיֵּאמְרוּ בְּה' וּבַמָּשִׁיחַ עַבְדוֹ" (שימות יד, לא)

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִטַּע אָמוּנָתְךָ בְּלִבֵּנוּ,
 וְנִזְכָּה לְהֶאֱמִין בְּךָ וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמֵתִיִּים,
 בְּאָמוּנָה-שְׁלֵמָה.

וְתִהְיֶה הָאָמוּנָה זָכָה וְנִכּוֹנָה צָחָה
 וְנִקְיָה, בְּלִי שׁוּם פְּגָם וּבְלִי שׁוּם
 בְּלָבוּל בְּעוֹלָם חֶסֶד וְשְׁלוֹם-כָּלֵל.

וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שֶׁתִּהְיֶה
 אָמוּנָתְנוּ חֲזָקָה כָּל-כַּף, כְּאִילוֹ
 אָנוּ רוֹאִין בְּעֵינֵינוּ אֱלֹהוּתְךָ וְהַשְׁגָּחָתְךָ
 וְכַבוֹדְךָ אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָעוֹלָם.

וְנִהְיֶה דְבָקִים בְּךָ תָּמִיד, בְּאֵמַת
 וּבְתַמִּימוֹת, וּבְדַעָה נִכּוֹנָה
 וּמִשְׁשֶׁבֶת, בְּלִי שׁוּם תַּעֲרֻבַת פְּסֻלַת כָּלֵל.

כִּי "אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת
 גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה, אֲשֶׁר מִי אֵל
 בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֵׂה כִמְעָשֶׂיךָ
 וְכַגְּבוּרוֹתֶיךָ". וְגַלִּית אֱלֹהוּתְךָ וּמְלֻכוּתְךָ
 עָלֵינוּ.

כִּי הוֹצֵאתָנוּ מִמִּצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִתַּקָּה
 גְּלוּתָם, "מִתּוֹךְ פּוֹר הַבְּרִזָּל, מֵעַמְקֵי
 הַקְּלָפוֹת, וְהוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִנּוּ"ן שְׁעָרֵי
 טוֹמְאָה, וְהִכְנַסְתָּ אוֹתָנוּ בְּנוּ"ן שְׁעָרֵי
 קִדְשָׁה.

וְעֲשִׂיתָ נְסִים וְנִפְלְאוֹת בְּמִצְרַיִם, וְעַל
 יַם-סוּף, וְשִׁבְרַת וְהִכְנַעַת כָּל
 אֱלִילֵי מִצְרַיִם, וְשִׁדְדַת הַמַּעֲרָכוֹת, וְשִׁנִּיתָ
 הַטֵּבַע, וְעַקַּרְתָּ וּבִטַּלְתָּ כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת,
 וְכָל מִינֵי אָמוּנוֹת-כְּזָבוֹת שֶׁל פְּרַעֲזָה
 וּמִצְרַיִם, שֶׁרְצוּ שִׁישְׁתַּקְעוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 בֵּינֵיהֶם חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, שִׁיתְגַּבְּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל
 חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, בְּמִינֵי כְּפִירוֹת וְאָמוּנוֹת-
 כְּזָבוֹת שְׁלָהֶם, אֲשֶׁר זֶה הָיָה תַקָּה גְלוּתָם.

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לֹא עֲזַבְתָּ אוֹתָנוּ
 בֵּינֵיהֶם, וּמִהֲרַת לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ

מתוכם, והכנעת ושברת ועקרת כל מיני
כפירות שלהם, על-ידי הנסים והמופתים
הגדולים והנוראים שעשית בהם, וגלית
אלהותך ואדנותך לכל באי עולם.

ומאז נדבקו ישראל בך לעולם,
והאמינו ביהוה ובמשה עבדו.

בן ברחמיך הרבים, תזכנו להאמין בך
ובצדיקיך האמתיים, תמיד,
באמונה-שלמה וחסדקה ונכונה.

ותזכר את עמך ישראל להוציאם
מתקף גלותם, אשר גלית אותנו
זה כמה שנים, ותמהר ותחיש לגאלנו,
ונזכה לשוב לארצנו, ותביא לנו את
משיח צדקנו במהרה.

ויקיים מקרא שפתוב: "והיה צדק אזור
מתניו, והאמונה אזור חלציו.
אמת מארץ תצמח, וצדק משמים
נשקף". וקיים לנו מקרא שפתוב: "תבואי
תשורי מראש אמנה", במהרה בימינו
אמן.

☉ [ג] לקוטי-תפלות ח"א קיג ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קכג,
'העקר לקשר עצמו להצדיק')

"ויאמינו בה' ובמשה עבדו" (שמות יד, לא)

תמימים. רחם עלי, וזכני לתמימות באמת,
ואזכה לקשר את-עצמי באמת ובתמים,
לצדיקים וכשרים ותמימים אמתיים
שבדור, אשר זכו לשמש צדיקים-
אמתיים, ולקבל מהם דרך האמת והישר.

ואזכה לסלק ולבער ולבטל כל חכמתי
ושכלי ודעתי נגדם, כאלו אין
לי שום שכל כלל, רק לקיים כל היוצא
מפיהם, ועל כל אשר יאמרו כי הוא זה,
ולא אסור ימין ושמאל.

רחם עלי בעל הרחמים, והצילנו מכל
מיני בלבולים, ומכל מיני חכמות
של העולם שאינם אמתיים, רחם עלינו
והצילנו מהם, אל ישעו אל דרכיהם לבי.

ולא אסור מאמרי-פיהם של הצדיקים
הקדושים אמתיים, המנהלים
אותנו ברחמים באמת ובתמימות, על-פי
דרכי התורה שקבלנו מפי משה רבנו
עליו-השלוה. שמרנו והצילנו, מכל מיני
כפירות ובלבולי-אמונה הבאים מחכמות
האלה.

רחם עלי לבל אטעה בעצמי בשום
חכמות של העולם המבלבלין
הרבה, רק אזכה לקיים באמת ובתמימות,
ככל היוצא מפי רבותינו האמתיים,
ולבטל דעתי ושכלי נגדם לגמרי, כאלו
אין לי שום שכל כלל, כאשר הוא באמת.

רבנו של עולם, מלא רחמים, התמים
במעשיו, התם ומתמם עם

וּבְנוּ לְשִׁיר וְלִרְנָן וּלְנִגּוֹן לְפָנֶיךָ שִׁירִים
וְנִגּוּנִים קְדוּשִׁים, לְנִצַּח בְּשִׁירִים
וְנִגּוּנִים הַנְּמַשְׁכִּין מֵאֲמוֹנַתְךָ הַקְּדוּשָׁה.

אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
אֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְבַטֵּל מִן הַלֵּב
כָּל מִיָּנִי עֲקָמִימִיּוֹת וּכְפִירוֹת וּמְבוּכוֹת
שְׁבֻלָב, וְכָל מִיָּנִי בְּלִבּוֹל־הַדְּעַת, וּלְעוֹרֵר
וּלְהַמְשִׁיךְ הַלֵּב בְּאַמַּת אֱלֹהֶיךָ וּלְתוֹרַתְךָ
וּלְעִבּוֹדְתְךָ הָאֱמִתִּיית. "עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה
הַנִּבֵּל וְכִנּוֹר אֶעֱרָה שָׁחַר".

וְתִשְׁפִּיעַ וְתַמְשִׁיךְ וְתַגְּלֶה לָנוּ, שִׁירִים
וְזִמְרוֹת וְנִגּוּנִים קְדוּשִׁים
הַנְּמַשְׁכִּין מִ"רֹאשׁ אֲמִנָּה", מֵהַנְּגוֹן וְהַשִּׁיר
הָעֲלִיוֹן שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם,
אֲשֶׁר כָּל הַשִּׁירוֹת וְהַנְּגוּנִים שֶׁבָּעוֹלָם
נִמְשָׁכִין מֵמֶנּוּ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְאֲמוֹנָה-שְׁלֵמָה
בְּאַמַּת, וַיִּקְיָם בָּנוּ מִקְרָא
שְׁכַתוֹב: "תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מִרֹאשׁ אֲמִנָּה".

❁ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סד ❁

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א סד, 'בא אל פרעה')

"אֲזַי יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת

הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵה" (שְׁמוֹת טו, א)

וּבְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וּשְׁלַח לָנוּ
צַדִּיקִים אֱמִתִּים הַמְּפַלְגִים
בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיו בְּבַחֲיַנַּת מֹשֶׁה
רַבְּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, שִׁיְהִיָּה לָהֶם כַּח
לְהַפְּנֵס בְּאֵלוֹ הַחֲקִירוֹת הַנְּמַשְׁכִּין מִחֻלָּל-
הַפְּנוּי, וּלְשַׁבְּרָם וּלְבַטֵּלָם וּלְעַקְרָם
וּלְכַלּוֹתָם לְגַמְרֵי, וּלְהוֹצִיא מִשָּׁם כָּל
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לָשָׁם בְּעוֹנוֹתֵיהֶם.

וַיְהִיָּה לוֹ כַּח, לְעוֹרֵר וּלְגַלוֹת הַנְּגוֹן
וְהַשִּׁיר הָעֲלִיוֹן וְהַמְּבַחֵר עַל כָּל
הַשִּׁירִים וְהַנְּגוּנִים שֶׁבָּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי-זֶה
יוֹצִיא לְשָׁלוֹם, כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ
בְּטַעוֹתֵיהֶם וּמְבוּכוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת הַנְּמַשְׁכִּין
מִחֻלָּל-הַפְּנוּי, כִּי אֶתְּה לְבַד יוֹדֵעַ גְּדוֹל
הַרְחֲמָנוּת שֶׁעֲלֵיהֶם.

